Π Α Ν Τ Ε Ι Ο Π Α Ν Ε Π Ι Σ Τ Η Μ Ι Ο

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ (1967 - 1974) ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΥΠΟ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ 8 ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΣΕ 3 ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Εμπειρική έρευνα ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης περιεχομένου της έκτασης δημοσιότητας των τίτλων/υπότιτλων και φωτογραφιών με διαφορετικές τεχνικές μεθόδους προσέγγισης

Έλλη ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΗ

Υπό τη διεύθυνση τριμελούς Επιτροπής
εκ των κ.κ. καθηγητών:
Π. Μπασάκου (Εισηγητής)
Κ. Ψυχοπαίδη
Θ. Κονιαβίτη

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1998

ΟΕ: 8124
ΝΟ: 11201

Ι 2 1 ΙΟΝ. 1999

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Π Α Ν Τ Ε Ι Ο Π Α Ν Ε Π Ι Σ Τ Η Μ Ι Ο

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ (1967 - 1974) ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΥΠΟ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ 8 ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΣΕ 3 ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Εμπειρική έρευνα ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης περιεχομένου της έκτασης δημοσιότητας των τίτλων/υπότιτλων και φωτογραφιών με διαφορετικές τεχνικές μεθόδους προσέγγισης

Έλλη ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΗ

Υπό τη διεύθυνση τριμελούς Επιτροπής
εκ των κ.κ. καθηγητών:
Π. Μπασάκου (Εισηγητής)
Κ. Ψυχοπαίδη
Θ. Κονιαβίτη

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1998

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ (1967 - 1974) ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΥΠΟ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ 8 ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΣΕ 3 ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Στην μνήμη των γονέων μου

Ιωάννου και Αικατερίνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ

σελ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το αντικείμενο και ο σκοπός της παρούσας έρευνας 4

Μεθοδολογία της έρευνας: Εφαρμογή διαφόρων τεχνικών μεθόδων ανάλυσης.....7

Παρουσίαση της τεχνικής μεθόδου Ανάλυσης Αξιολογικού Προσδιορισμού Όρων (ΑΑΟ) των τίτλων και υπότιτλων των δημοσιευμάτων των τριών εφημερίδων για τις οκτώ δίκες 8

Οργάνωση/δομή του σχετικού Α΄ Πρωτοκόλλου ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης 8

Συμπέρασμα 12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι: ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ

- Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΝΟΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΜΑΣ 16

- Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΜΑΣ 18-1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ: ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ-ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΠΡΙΝ ΤΗ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ

α) Το πολιτικο-ιδεολογικό και κοινωνικο-οικονομικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο διαμορφώθηκε η νεώτερη Ελλάδα του 19ου αιώνα.....19

β) Τα κοινωνικο-οικονομικά και ιδεολογικοπολιτικά στοιχεία του ελληνικού χώρου 20
γ) Τυπολογική κατάταξη της Ελληνικής Δικτατορίας 28

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΜΑΣ ΚΑΙ Η ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ

1. Γενικές Παρατηρήσεις

α) Το κοινωνικό-πολιτικό πλαίσιο των εξεταζομένων εφημερίδων και η λογοκρισία 31
β) Το είδος της λογοκρισίας και οι εξεταζόμενες δίκες της περιόδου της δικτατορίας (1967-1974) 32
γ) Ο Τύπος κατά τη νύκτα της 21/4/1967 33

2. Ανακεφαλαίωση 34
α) Ελεύθερος Κόσμος 35
β) Βραδυνή 35
γ) Βήμα 36
δ) Γενική παρατήρηση για όλες τις εφημερίδες 37

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΤΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΤΩΝ 8 ΔΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΜΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΤΩΝ (8) ΔΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΜΑΣ 39

1η Δίκη: **Π.Α.Μ των «31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) 41
2η Δίκη: **Ε.Α των «15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ-ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ) 50
3η Δίκη: **ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΟΥ Π.Α.Μ των «16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ) 60
4η Δίκη: **Δ.Α των «34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) 68
5η Δίκη: **Κ.Ο.Α των «11»** (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.) 79
6η Δίκη: **Π.Α.Κ των «15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά.) 84
7η Δίκη: **Π.Α.Μ των «17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ - ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.) 97
8η Δίκη: **Ε.Α.Ν των «6»** (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.) 103

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗΣ ΜΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι: Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΚΤΩ ΔΙΚΕΣ

1. Ανάλυση πινάκων 1 έως 3 της ομάδας Α 110

2. Ανάλυση πινάκων 4 έως 5 της ομάδας Α 116

3. Ανάλυση συνοπτικών πινάκων 6 έως 10 της ομάδας Β 116

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ: Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ/ΥΠΟΤΙΤΛΟΥΣ ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΔΙΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΥΣΤΗΡΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ

1η ΔΙΚΗ Π.Α.Μ των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ)

Β) Η στάση των 3 εφημερίδων μέσα από την κατεύθυνση και ένταση των τίτλων υπότιτλων των δημοσιευμάτων τους για τη δίκη σε σχέση με την αντίθεση / καθεστώς 121

Γ) Η στάση των 3 εφημερίδων μέσα από την έκταση και κατεύθυνση των φωτογραφιών των δημοσιευμάτων για τη δίκη σε σχέση με το καθεστώς / αντίθεση 134

Παραδείγματα σημειωτικής ανάλυσης και χαρακτηρισμός των φωτογραφιών 141

Δ) Η στάση των 3 εφημερίδων μέσα από τον τρόπο παρουσίασης της δίκης την πρώτη και τελευταία ημέρα δημοσιότητάς της 144

Ε) Συμπεράσματα 148

2η ΔΙΚΗ Ε.Α (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ)

Α) Η στάση των 3 εφημερίδων μέσα από την έκταση δημοσιότητας που διέθεσε για τη δίκη 156

Β) Η στάση των 3 εφημερίδων μέσα από την κατεύθυνση και ένταση των τίτλων υπότιτλων των δημοσιευμάτων τους για τη δίκη σε σχέση με την αντίθεση / καθεστώς 157
Γ) Η στάση των 3 εφημερίδων μέσα από την έκταση και κατεύθυνση των φωτογραφιών των δημοσιευμάτων για τη δίκη σε σχέση με το καθεστώς / αντίθεση 165
Παραδείγματα σημειωτικής ανάλυσης και χαρακτηρισμός των φωτογραφιών 168
Παράδειγμα φωτογραφιών 180
Δ) Η στάση των 3 εφημερίδων μέσα από τον τρόπο παρουσίασης της δίκης την πρώτη και τελευταία ημέρα δημοσιότητάς της 198

3η ΔΙΚΗ (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)
Η στάση των τριών εφημερίδων μέσα από την έκταση δημοσιότητας στους τίτλους και υπότιτλους και το φωτογραφικό υλικό των δημοσιευμάτων τους για τη δίκη 203

ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα εργασία αποτελούσε το τρίτο μέρος μιάς ευρύτερης έρευνας που ξεκίνησε στην Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales στο Παρίσι με την καθοδήγηση του Καθηγητή Serge Moscovici με τον τίτλο «Η Κοινωνική αναπαράσταση της δικτατορίας στην Ελλάδα (1967-74) μέσα από τον τύπο και ειδικότερα μέσα από τα δημοσιεύματα σε τρείς εφημερίδες των πρακτικών των οκτώ δικών αντιστασιακών οργανώσεων».

Σκοπός της έρευνας ήταν η μελέτη της κοινωνικής αναπαράστασης της Δικτατορίας και της Αντίθεσης σ' αυτήν μέσα από τον Τύπο, στο πλαίσιο της Κοινωνικής Ψυχολογίας και με τις μεθόδους της ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης περιεχομένου, προκειμένου να προσδιοριστεί τόσο η λειτουργία του τύπου κάτω από τις συνθήκες ενός αυταρχικού καθεστώτος όσο και το είδος της «πολιτικής συνείδησης» που διαμορφώθηκε, μέσα από τις κοινωνικές αναπαραστάσεις που διέσπειρε προς το κοινό καθ' όλη την περίοδο της επταετούς δικτατορίας.

Η έρευνα αυτή είχε οργανωθεί σε τρία μέρη.

Α) Το πρώτο μέρος αφορούσε την επεξεργασία και κωδικοποίηση όλου του υλικού που επιλέξαμε (8 δίκες σε τρείς εφημερίδες), και την μελέτη του, με την μέθοδο της θεματικής κατηγορηματικής, ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης περιεχομένου (analyse de contenu, categorielle thematique, quantitative et qualitative). Η μελέτη ξεκίνησε με την εφαρμογή της ανωτέρω μεθόδου σε δείγμα (μία εφημερίδα: *Το Βήμα* και μία δίκη: η Δημοκρατική Αμυνα) και ολοκληρώθηκε μέσα από την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την δυνατότητα λειτουργίας του κώδικα που κατασκευάσαμε προκειμένου να μελετήσουμε τα κείμενα των δημοσιευμάτων των εφημερίδων (πρακτικά δίκης), δηλ. του «πολιτικού λόγου», τόσο του καθεστώτος, όσο και των αντιτιθεμένων σε αυτό.

Με την τεχνική αυτή επιδιώκετο η αποδιοργάνωση του κειμένου «μήνυμα» σε θεματικές ενότητες (κατηγορίες και υποκατηγορίες) καθώς και η αποδιοργάνωση «των μηνυμάτων» αυτών των θεματικών ενοτήτων, σε επιμέρους θέματα και υποθέματα (themes-sous-theme) καθώς και η ανάλυσή τους σε μορφή και έννοια δηλ. σε περιέχον και περιεχόμενο (contenant et contenu) ή διαφορετικά σε σημαίνον και σημαινόμενο (signifiant et signifie), προκειμένου να επαναδιοργανωθεί και στη

συνέχεια αποκαλυφθεί η σημασία των μηνυμάτων αυτών(signification), σχετικά με τις κοινωνικές αναπαραστάσεις των δικών της ερευνάς μας μέσα από τον τύπο.

Ειδικότερα:

Στόχος αυτής της τεχνικής ήταν η δυνατότητα μελέτης του «πολιτικού λόγου» που εκπέμπεται κατά την διάρκεια μιάς δίκης (α' αναπαράσταση-προφορικός λόγος - που εκτυλίχθηκε στα ακροατήρια των Εκτάκτων Στρατοδικείων Αθηνών) από τις δύο σε σύγκρουση ευρισκόμενες πλευρές (εκφραστές του καθεστώτος από την μιά και της αντίστασης από την άλλη), όπως αυτός προέκυπτε μέσα από τα δημοσιεύματα στον Τύπο (β' αναπαράσταση-γραπτός λόγος: κείμενο-μήνυμα/ πρακτικά δικών που δημοσιεύθηκαν στον τύπο) ώστε αυτός ο «πολιτικός λόγος» να γίνει αποκαλυπτικός, μέσα, από τα λεγόμενα και μη λεγόμενα, τις παρουσίες/ απουσίες (presence/ absence) θεμάτων ή εννοιών σημασιολογικής αξίας για τις υποθέσεις της έρευνάς μας.

Η έρευνα αυτή ολοκληρώθηκε από την άποψη της κατασκευής ενός Πρωτοκόλλου επεξεργασίας και κωδικοποίησης του υλικού (inventaire et code de la codification) των δημοσιευμάτων, που αφορούσαν τις οκτώ δίκες στις τρείς εφημερίδες για την κατηγορηματική θεματική ποιοτική και ποσοτική ανάλυση περιεχομένου. Κατασκευάστηκαν οι σχετικοί αναλυτικοί πίνακες που περιελάμβαναν 8 κατηγορίες -πιλότους για κάθε πλευρά, η οποία επίσης περιελάμβανε 10 υποθέματα για κάθε κατηγορία και για κάθε πλευρά (Συνολικά 80 θεματικές έννοιες προς ανάλυση από άποψη, συχνότητας και παρουσίας/ απουσίας τους από τα κείμενα).

Κεντρικός άξονας αυτής της πρακτικής κατασκευής χειραγώγησης και επεξεργασίας του υλικού ήταν σε επίπεδο θεωρητικής αναφοράς οι έννοιες της **νομιμότητας και της νομιμοποίησης (but: legalite + legitilisation) της βίας** τόσο του καθεστώτος, όσο και των αντιπάλων του, κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες παραγωγής (conditions de production) αυτής της βίας (πράξεις καθεστώτος/ πράξεις κατηγορουμένων). Το τμήμα αυτό της εργασίας ολοκληρώθηκε.

Β) Το β' μέρος αποτελείτο από τα αποτελέσματα της παραπάνω ανάλυσης (ποσοτικής - ποιοτικής στη βάση του κώδικα που αναφέραμε), μέρος το οποίο δεν ολοκληρώθηκε και παρέμεινε σε μιά πρώτη γραφή.

Γ) Το γ' μέρος, που στόχευε στην ποσοτική και ποιοτική ανάλυση όχι μόνο του «κειμένου» (πρακτικά δίκης) αλλά και των τυπικών στοιχείων των δημοσιευμάτων

των τριών εφημερίδων για τις οκτώ δίκες είχε οργανωθεί στην βάση τριών προσεγγίσεων του υλικού και συγκεκριμένα:

(α) της επεξεργασίας της έκτασης δημοσιότητας που αφιέρωσε κάθε εφημερίδα για κάθε δίκη,

(β) της έκτασης δημοσιότητας του φωτογραφικού υλικού ως προς την ευμενή (Κ+) ή δυσμενή (ΑΝΤ–) κατεύθυνση του σε σχέση με το καθεστώς και

(γ) στην ποσοτική και ποιοτική ανάλυση των τίτλων και των υπότιτλων των δημοσιευμάτων των τριών εφημερίδων στις οκτώ δίκες και συγκεκριμένα της μελέτης της κατεύθυνσης ευμενής (+) – δυσμενής (–) και της έντασης τους (σε μια κλίμακα από –3 έως+3) σε σχέση με την αντίθεση.

Το πρώτο στάδιο του τρίτου μέρους της ανωτέρω έρευνας, **των τυπικών στοιχείων** των τριών εφημερίδων δηλ. α) της ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης της έκτασης δημοσιότητας κειμένων, τίτλων/ υπότιτλων και φωτογραφιών, στις τρεις εφημερίδες και για τις οκτώ δίκες ολοκληρώθηκε σ' ένα πρώτο επίπεδο **και στη συνέχεια έγινε αντιληπτό** στη διαδρομή αυτής της προσπάθειας **ότι είχε μια ιδιαίτερη** σημασία αυτή **η μελέτη, και προκαλούσε για μια πιο λεπτομερή ανάλυση, διότι** μπορούσε να **δώσει πλουσιότερα αποτελέσματα πάνω στο θέμα των στάσεων και** κοινωνικών **αναπαραστάσεων, που διαμόρφωσαν οι τρεις εφημερίδες της ερευνάς μας** κατά τη **διάρκεια της δικτατορίας μέσα από τον τύπο.** Τούτο διότι «τα κείμενα/ δημοσιεύματα», δεν ήταν τίποτε άλλο, παρά αυτούσια τα πρακτικά των δικών, που το Γραφείο Τύπου της Κυβερνήσεως επέλεγε και οι εφημερίδες ήταν υποχρεωμένες να δημοσιεύουν, κάτω ειδικότερα από το καθεστώς της αυστηρής λογοκρισίας της πρώτης περιόδου (1967-1970).

Το γεγονός της **ομοιομορφίας των «κειμένων» (πρακτικά δίκης)** της θεματικής ανάλυσης περιεχομένων, ειδικά στις τρεις πρώτες δίκες της έρευνάς μας (Π.ΑΜ., Ε.Α και ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ) και από την άλλη το γεγονός ότι μέσα από την μελέτη τών τυπικών στοιχείων των εφημερίδων (έκταση, τίτλοι, φωτογραφίες) **διεφάνη μια διαφοροποίηση της στάσης των τριών εφημερίδων ως προς τις κοινωνικές αναπαραστάσεις που διαμόρφωναν μέσα και μόνο από τα τυπικά αυτά στοιχεία,** μας οδήγησε στην απόφαση να επιχειρήσουμε την ανάπτυξη αυτού του τρίτου μέρους **αυτόνομα**, εφαρμόζοντας **ειδικές τεχνικές μεθόδους ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης**.

Η αναγκαστική διακοπή της έρευνας για μεγάλο χρονικό διάστημα και για λόγους ανεξέλεγκτους από την θέλησή μας και η συνειδητοποίηση ταυτόχρονα του τεραστίου όγκου της έρευνας και του μεγάλου χρόνου που αυτή απαιτούσε για την ολοκλήρωση της (λόγω της ταυτόχρονης οριζόντιας επεξεργασίας του συνολικού υλικού) μετά και από την υπόδειξη του καθηγητού Serge Moscovici, αλλά και των καθηγητών του Παντείου Πανεπιστημίου, όπου τελικά μεταφέρθηκε η έρευνα, οδήγησε στην οριστικοποίηση της ανωτέρω απόφασης.

Η επιλογή αυτή απεδείχθη αναγκαία και ουσιαστική δεδομένου ότι εφαρμόσαμε νέες τεχνικές μεθόδους προσωπικής έμπνευσης (κατά ένα μεγάλο μέρος), προκειμένου να αποκωδικοποιήσουμε τις στάσεις και αναπαραστάσεις που διέσπειραν και διαμόρφωσαν στο κοινό οι εφημερίδες κατά τρόπο περισσότερο αποκαλυπτικό λόγω ακριβώς της ιδιαιτερότητας της περιόδου (καθεστώς δικτατορίας και περίοδος λογοκρισίας).

Το αντικείμενο και ο σκοπός της παρούσας έρευνας

Το θέμα μας έχει τον ίδιο τίτλο: «Η κοινωνική αναπαράσταση της δικτατορίας (1967–1974) μέσα από τον Αθηναϊκό τύπο και ειδικότερα μέσα από τα δημοσιεύματα των πρακτικών των δικών οκτώ αντιστασιακών οργανώσεων σε τρεις εφημερίδες». Συγκεκριμένα, πρόκειται για την μελέτη <u>των τυπικών στοιχείων</u> (έκταση δημοσιότητας, τίτλοι/ υπότιτλοι, φωτογραφίες) των δημοσιευμάτων των τριών εφημερίδων (*Το Βήμα, Η Βραδυνή, Ελεύθερος Κόσμος)* για τις οκτώ δίκες.

Με την έννοια «κοινωνική αναπαράσταση», εννοούμε τα σχήματα αντίληψης, σκέψης και πρακτικής, δηλαδή την έρευνα των δομών και των αιτιών της παραγωγής και αναπαραγωγής των σκέψεων, ιδεών και πρακτικών, με το ειδικότερο περιεχόμενό τους (μύθους, σύμβολα, στερεότυπα, προκαταλήψεις, στάσεις, νοοτροπία, θεσμούς κλπ.) που συνιστούν αυτό που ονομάζουμε ιδεολογία στην πλατειά έννοια του όρου στο πλαίσιο οιουδήποτε κοινωνικού ή πολιτικού συστήματος και σε σχέση με οποιοδήποτε αντικείμενο ή κατάσταση.

Η έρευνα της κοινωνικής αναπαράστασης ενός πολιτικού καθεστώτος, σαν αυτό της 21ης Απριλίου 1967 καθώς και της Αντίστασης, παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, όχι μόνο γιατί αποτελεί ένα πρόσφατο κομμάτι της πολιτικής μας ιστορίας (σαν τέτοιο έχει ήδη πλούσια αναλυθεί), αλλά διότι μελετάται μέσα από τα δημοσιεύματα του τύπου και ειδικότερα με τα εννοιολογικά αναλυτικά εργαλεία της

κοινωνικής ψυχολογίας (κοινωνικές αναπαραστάσεις – στάσεις) και με τις τεχνικές μεθόδους ανάλυσης των κοινωνικών επιστημών, δηλαδή αυτήν της θεματικής ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης, περιεχομένου, εφαρμοσμένης σύμφωνα με την προσωπική μας επιστημονική και εμπειρική ικανότητα παρατήρησης, συστηματοποίησης και ερμηνείας.

Ειδικότερα, πρόκειται ουσιαστικά για την ανάλυση ενός «υποκρυπτόμενου πολιτικού λόγου» που αποσπασματικά εμφανίζεται με την μορφή των τίτλων/ υπότιτλων, που όμως μπορεί να μελετηθεί και να γίνει ιδιαίτερα αποκαλυπτικός, για τις στάσεις των εφημερίδων της έρευνας μας, σε σχέση με το καθεστώς και την αντίθεση.

Το γεγονός ότι οι τίτλοι/ υπότιτλοι μαζί με τις φωτογραφίες και τις λεζάντες, που συνοδεύουν τα δημοσιεύματα με τα πρακτικά για τις δίκες, καθώς και οι περιλήψεις των ρεπορτάζ για αυτές (όταν έχουν την μορφή κειμενότιτλων), συνιστούν μαζί με το «οπτικό περιβάλλον» του δημοσιεύματος για τη δίκη ένα πλέγμα τυπικών στοιχείων (μορφή και περιεχόμενο) που βρίσκονται μεταξύ τους σε σχέση ενός επικοινωνιακού συστήματος αλληλόδρασης, λειτουργεί έτσι ώστε, ενώ τα κείμενα παρουσιάζουν ομοιομορφία, η διαφοροποίηση, έστω και η ελάχιστη, στους τίτλους σε σχέση με τις φωτογραφίες και τα υπόλοιπα στοιχεία που αναφέραμε να δίνουν «μηνύματα» ιδιαίτερα αποκαλυπτικά για την ερευνά μας και τις υποθέσεις εργασίας μας.

Σκοπός της έρευνας είναι η ανάλυση τόσο των στάσεων των εφημερίδων όσο και των κοινωνικών αναπαραστάσεων, που προκύπτουν μέσα από αυτές τις στάσεις.

Το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στην ποσοτική αλλά ιδιαίτερα στην ποιοτική ανάλυση, λαμβανομένων υπόψην και άλλων παραμέτρων πχ. του γεγονότος της παρεμβολής των πολιτικών συντακτών, ή της τεχνικής διεύθυνσης των εφημερίδων, που προσδιορίζει πολλές φορές ηθελημένα ή αθέλητα, την μορφή της σελίδας και την κατανομή της ύλης (mise en page), παράμετροι, οι οποίες τελικά συμβάλλουν στην διαμόρφωση της «στάσης» μιας εφημερίδας, που στοχεύει πέρα από τον αριθμό του ύψους κυκλοφορίας της, και στην αποφασιστική λειτουργία της σαν μηχανισμού διαμόρφωσης πολιτικής και γενικά δημόσιας γνώμης.

Η έρευνα, όπως ήδη αναφέραμε, έγινε σε αντιπροσωπευτικό δείγμα από οκτώ δίκες αντιστασιακών οργανώσεων και ομάδων (από αυτές που έλαβαν δημοσιότητα) καθ' όλη την περίοδο της δικτατορίας (1967 – 1974) και εξέφραζαν ολόκληρο το

φάσμα της αντίθεσης και της πολιτικής πρακτικής της δράσης (σκοποί - μέσα), από τη δεξιά μέχρι την αριστερά του πολιτικού μας χώρου.

Ειδικότερα μελετήσαμε τα τυπικά στοιχεία των δημοσιευμάτων των οκτώ δικών σε τρεις ημερήσιες Αθηναϊκές εφημερίδες από αυτές που κυκλοφορούσαν: α) *το Βήμα*, που εξέφραζε παραδοσιακά το χώρο του Δημοκρατικού Κέντρου β) την *Βραδυνή*, που ήταν παραδοσιακή δεξιά εφημερίδα (Καραμανλική) και γ) τον *Ελεύθερο Κόσμο*, ο οποίος ανοιχτά υποστήριζε την στρατιωτική κυβέρνηση, κάτι που προκύπτει όχι μόνο μέσα από τις δίκες της έρευνας μας αλλά και από το «οπτικό» περιβάλλον πολλών δημοσιευμάτων, τα οποία κυκλοφορούσαν με πρωτοσέλιδα άρθρα του εκδότη της Σ. Κωνσταντόπουλου, «υπέρ της Εθνοσωτηρίου Επαναστάσεως»

Η επιλογή των δικών, οι οποίες αποτελούν αντικείμενο της έρευνας μας σαν τις πιο αντιπροσωπευτικές των αντιστασιακών οργανώσεων, έγινε μετά από επαφές και συζητήσεις με πολλά άτομα του πολιτικού χώρου, τότε και σήμερα, συνηγόρους όπως του κ. Μ. Μαγκάκη, του αδελφού του Αλ. Παναγούλη κ.Στάθη Παναγούλη, του δικηγόρου και κατηγορουμένου στην δίκη της Δ.Α. κ. Ν. Κωνσταντόπουλου, του καθηγητή και αρχηγού της οργάνωσης Δ.Α. κ. Β. Φίλια, του κ. Κ. Φιλίνη, κατηγορουμένου στη δίκη του ΠΑΜ, του κ. Α. Φραγκιά, κατηγορουμένου στην δίκη του ΠΑΚ, του ιατρού κ. Γρηγοριάδη, κατηγορουμένου στη δίκη του ΠΑΜ (Παρτσαλίδης, Δρακόπουλος κ.α.) και πολλών άλλων ατόμων τα οποία βοήθησαν να καταλήξουμε στην ανωτέρω επιλογή, χορηγώντας επίσης μερικοί από αυτούς ό,τι διέθεταν από αρχεία εφημερίδων.

Οι δίκες τις οποίες μελετάμε, παρουσιάζονται στο κεφάλαιο με τίτλο «Πορτραίτα της δίκης», όπου για κάθε μία από αυτές δίνουμε μια συνοπτική εικόνα/ αναπαράσταση της δίκης, όπως αυτή έγινε αντιληπτή μέσα από τα δημοσιεύματα των εφημερίδων για αυτήν στον μέσο κοινό αναγνώστη. Οι δίκες αυτές είναι οι εξής:

1) Π.Α.Μ. των «31» (Φιλίνης - Λελούδας κ.α.): Πατριωτικό Απελευθερωτικό Μέτωπο, **2)** Ε.Α. των «15» (Παναγούλης - Βερυβάκης κ.α.): Ελληνική Αντίσταση, **3)** ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ των «16» (Οργάνωση Νεολαίας του ΠΑΜ), **4)** Δ.Α. των «34»(Καράγιωργας - Μαγκάκης κ.α.): Δημοκρατική Αμυνα, **5)** Κ.Ο.Α. των «11» (Καλούδης- Ζωρζοβίλης κ.α.): Κομμουνιστική Οργάνωση Αθηνών, **6)** Π.Α.Κ. των «15»(Κορωναίος - Πελλοπονήσιος κ.α.): Πανελλήνιο Αντιδικτατορικό Κίνημα, **7)**

Π.Α.Μ. των «17» (Παρτσαλίδης - Δρακόπουλος κ.α.): Πανελλήνιο Απελευθερωτικό Μέτωπο και **8)** Ε.Α.Ν. των «6»(Σαββούρας-Ρούμπος κ.α.): Ελληνική Αντιδικτατορική Νεολαία.

2. Μεθοδολογία της έρευνας: Εφαρμογή διαφόρων τεχνικών μεθόδων ανάλυσης.

Στο σημείο αυτό παραπέμπουμε στο Β' Μέρος της εμπειρικής μας έρευνας, όπου υπάρχουν εισαγωγικά σημειώματα, για την κάθε τεχνική μέθοδο που εφαρμόζουμε στα τρία διαφορετικά τμήματα (Α, Β, Γ) του Β' Σταδίου επεξεργασίας των δεδομένων της ερευνάς μας. Συγκεκριμένα:

1. Στο Α' τμήμα της ερευνάς μας **μελετάμε ποσοτικά και ποιοτικά την έκταση δημοσιότητας** της κάθε εφημερίδας στις οκτώ δίκες, στην πρώτη σελίδα και στο σύνολο των σελίδων τους, με διάφορους συσχετισμούς στοιχείων μεταξύ τους [βλ. πίνακες Α+Β βάσης, της ποσοτικής μέτρησης της έκτασης δημοσιότητας (κειμένου με τίτλους + κειμένου + φωτογραφιών σε τ.εκ και σε ποσοστό %) σε κάθε εφημερίδα, και σε διάφορους συνδυασμούς στοιχείων μεταξύ τους: πίνακες 1-8, με τα σχετικά ιστογράμματά τους καθώς και τον πίνακα Αα μέτρησης της έκτασης δημοσιότητας, της πρώτης ημέρας δίκης, στην πρώτη σελίδα και στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας για τις οκτώ δίκες].

2. Στο Β' τμήμα της ερευνάς μας **επιχειρούμε την ποιοτική και ποσοτική ανάλυση των τίτλων/ υπότιτλων** των τριών εφημερίδων για τις οκτώ δίκες [χρησιμοποιώντας όπου κρίνεται αναγκαίο και τις περιλήψεις των ρεπορτάζ για αυτές (leads) εφόσον εμφανίζονται με μορφή κειμενότιτλου].

3. Στο Γ'τμήμα της έρευνάς μας επιχειρούμε την ποιοτική και ποσοτική ανάλυση του φωτογραφικού υλικού των δημοσιευμάτων των τριών εφημερίδων για τις οκ΄τω δίκες. Η προσέγγιση του φωτογραφικού υλικού γίνεται μέσω σημειωτικής ανάλυσης προκειμένου να χαρακτηριστούν ως προς την κατεύθυνσήτους σε ευμενείς (+), δυσμενείς (–) ή ουδέτερες (0) σε σχέση με το καθεστώς.

Η ανωτέρω εργασία σημειωτικής ανάλυσης του φωτογραφικού υλικού παρουσιάζεται για τις δύο πρώτες δίκες, συγκριτικά μεταξύ των τριών εφημερίδων (η δίκη του Ρήγα Φεραίου, όπως προκύπτει και από τους πίνακες Γ1 και Γ2 της εμπειρικής μας έρευνας δεν είχε καμμία φωτογραφική κάλυψη ούτε στην πρώτη ούτε στο σύνολο των σελίδων) στο ΙΙ μέρος της έρευνάς μας της συγκριτικής ανάλυσης των δεδομένων του εμπειρικού υλικού μας για κάθε μία από τις δύο δίκες ξεχωριστά. Η κατανομή του φωτογραφικού υλικού σε πρώτη σελίδα και σύνολο σελίδων σε

σχέση με την κατεύθυνσή του σε θετικό (+), αρνητικό (–) και ουδέτερο (0) σε τ.εκ. και ποσοστό % εμφανίζεται στο Α' Πρωτόκολλο καταγραφής τίτλων / υποτίτλων και ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης φωτογραφιών (βλ. Β' μέρος εμπειρικής έρευνας τμήμα γ').

Παρουσίαση της τεχνικής μεθόδου ανάλυσης αξιολογικού προσδιορισμού όρων (ΑΑΟ) των τίτλων και υποτίτλων των δημοσιευμάτων των τριών εφημερίδων για τις οκτώ δίκες.

Οργάνωση/ δομή του σχετικού Α' Πρωτοκόλλου ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης

Σχετικά με την οργάνωση (δομή) των δεδομένων της ανωτέρω ανάλυσης παραπέμπουμε στο Α' Πρωτόκολλο, όπου τίτλοι/υπότιτλοι/ κειμενότιτλοι (περιλήψεις ρεπορτάζ - leads), εμφανίζονται με τη μορφή της αυτούσιας καταγραφής τους από τις εφημερίδες, και στο Β' Πρωτόκολλο επεξεργασίας των τίτλων/ υπότιτλων/ leads, όπου αυτοί εμφανίζονται με μία άλλη μορφή **κατόπιν της μετατροπής και κωδικοποίησής τους**, σύμφωνα με την τεχνική μέθοδο που εφαρμόσαμε. (βλ. κατωρέρω)

Στο ανωτέρω **Β' Πρωτόκολλο** εμφανίζεται, σε 24 αναλυτικούς πίνακες (τρεις πίνακες για κάθε εφημερίδα x οκτώ δίκες), όλη η ποιοτική και ποσοτική ανάλυσή μας, δηλαδή η **Ανάλυση Αξιολογικού Προσδιορισμού Ορων (ΑΑΟ),** που επινοήσαμε και την οποία συχνά θα αναφέρουμε ως (ΑΑΟ) με σημειώσει επί των πινάκων του ανωτέρω Πρωτοκόλλου όπου απαιτούνται διευκρινίσεις.

Την ανωτέρω τεχνική μέθοδο διαμορφώσαμε και συμπληρώσαμε με αφορμή την evaluatif assertion analysis (EAA) του Αμερικανού C. E. Osgood που χρησιμοποιείται μόνο στη μελέτη κειμένων.

Δημιουργήσαμε μία νέα αυτόνομη τεχνική μέθοδο που μας δίνει τη δυνατότητα της μελέτης των τίτλων/ υποτίτλων από άποψη ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης της κατεύθυνσης και της έντασής τους σε σχέση με το εκάστοτε θέμα που αποτελεί αντικείμενο της έρευνας (στάση).

Δοκιμάσαμε αυτήν την τεχνική μέθοδο με σκοπό πάντα τη δυνατότητα αξιολόγησης και μέτρησης της κατεύθυνσης και έντασης τίτλων/ υποτίτλων (δηλαδή ενός αποσπασματικού λόγου) και γι' αυτό κρίναμε σκόπιμη την προσθήκη και άλλων παραμέτρων αναγκαίων για αυτήν την αξιολόγηση.

Για το σκοπό αυτό προβήκαμε στην οργάνωση των τίτλων και υπότιτλων με τέτοιο τρόπο (μετατροπή και κωδικοποίηση ως κατωτέρω), ώστε να επιτύχουμε τον ανωτέρω στόχο, δηλαδή να αξιολογήσουμε και να μετρήσουμε την κατεύθυνση

(ευμενή + ή δυσμενή –) και την έντασή τους (σε μία κλίμακα από –3 έως +3) σε σχέση με την Αντίθεση/ Καθεστώς.

Μετά από πολλές επεμβάσεις, μετρήσεις και αξιολογήσεις των δεδομένων μας καταλήξαμε σε μία οριστική μορφή κατασκευής θεωρητικής και πρακτικής του ανωτέρω Πρωτοκόλλου Β' που μας οδήγησε κατά τη γνώμη μας σε ένα επιτυχές αποτέλεσμα αφού καταφέραμε να ολοκληρώσουμε μέσα από τις ποσοστικές και ποιοτικές αναλύσεις στη βάση της μεθόδου που επινοήσαμε «ΑΑΟ» το στόχο μας.

Σγκεκριμένα

Η τεχνική αυτή συνίσταται ως προς τη δομή της:

α) Στη μετατροπή των τίτλων/ υπότιτλων από την αυτούσια συντακτική μορφή τους σε μία άλλη μορφή ελευθέρου «συντάγματος» με μια στοιχειώδη συντακτική διατύπωση στη βάση ενός υποκειμένου/ αντικειμένου στάσης (ΑΣ), μιάς ρηματικής διασύνδεσης (ΡΣ) και ενός αντικειμένου/κατηγορουμένου: «όροι αξιολογικού προσδιορισμού» (ΑΠ) δηλαδή προτάσεις/ εκφράσεις, με νοηματικό περιεχόμενο σημαντικό από άποψη αξιολογικού προσδιορισμού (όροι/ λέξεις: επιρρήματα, επίθετα κλπ.).

β) Στην ομαδοποίηση των θεμάτων που επιλέξαμε προς έρευνα **σε κατηγορίες/** πιλότους, που συνιστούν τα αντικείμενα στάσης (ΑΣ) των εφημερίδων και τα οποία μετατρέπονται σε θέματα/ υποκείμενα στους τίτλους/ υπότιτλους για την αξιολόγησή τους.

Ειδικότερα **οι κατηγορίες/ πιλότοι (ΑΣ)** που κατασκευάσαμε αφορούν πέντε ομάδες θεμάτων/ αντικειμένων στάσης και εμφανίζονται με τη μορφή ΑΣ1 έως ΑΣ5 ως κάτωθι:

ΑΣ1: **(Η δίκη ως δικαστικό/ πολιτικό γεγονός)** Στην κατηγορία αυτή καταγράφονται θέματα που εμφανίζονται στους τίτλους/ υπότιτλους των εφημερίδων και αφορούν τη δίκη ως δικαστικό και πολιτικό γεγονός, δηλαδή ο τρόπος με τον οποίο αυτή αναγγέλεται ή χαρακτηρίζεται σε κάθε σχετικό με αυτήν ρεπορτάζ από την έναρξή της μέχρι και την έκδοση της καταδικαστικής απόφασης (τελευταίο δημοσίευμα).

ΑΣ2: **(Οι κατηγορούμενοι)** Στην κατηγορία αυτή καταγράφονται θέματα που εμφανίζονται στους τίτλους/ υπότιτλους των εφημερίδων και αφορούν τους κατηγορούμενους ως άτομα ή ομάδες που αναφέρονται είτε αόριστα ως «ο/οι κατηγορούμενος/οι», είτε συγκεκριμένα με το όνομά τους.

ΑΣ3: **(Η Οργάνωση)** Στην κατηγορία αυτή καταγράφονται όλες οι αναφορές των τίτλων/ υπότιτλων των εφημερίδων σχετικά με την «οργάνωση», ως ομάδα ατόμων

που έχουν κοινό σκοπό ή συμμερίζονται κοινή ιδεολογία ή συμμετέχουν σε κοινή δράση/ πράξη

ΑΣ4: (Η Υπεράσπιση: μάρτυρες υπεράσπισης+ σώμα συνηγόρων) Στην κατηγορία αυτή καταγράφονται θέματα που εμφανίζονται στους τίτλους/ υπότιτλους των εφημερίδων και αναφέρονται σε ό,τι «λέει ή κάνει» η υπεράσπιση.

ΑΣ5: **(Η δίκη ως ποινική διαδικασία)**- Στην κατηγορία αυτή καταγράφονται θέματα που εμφανίζονται στους τίτλους/ υπότιτλους των εφημερίδων και αφορούν την τήρηση ή όχι των κανόνων της ποινικής δικονομίας, δηλαδή σχετικά με την παραβίαση ή όχι των δικαιωμάτων των κατηγορουμένων, της αρχής της δημοσιότητας της δίκης, της αντικειμενικής διεξαγωγής της δίκης (ενστάσεις και ισχυρισμοί των κατηγορουμένων και συνηγόρων που απορρίπτονται δικαιολογημένα ή όχι από το Στρατοδικείο) κλπ.

Η τελευταία αυτή κατηγορία μας ενδιαφέρει **για την αξιολόγηση της στάσης των εφημερίδων** και των **κοινωνικών αναπαραστάσεων** που διαμόρφωσαν προς το ευρύτερο κοινό **σχετικά με το θέμα της ύπαρξης ή όχι καταστολής/ βίας** από το καθεστώς μέσω των δικών που εξαπέλυσε στο πλαίσιο της προπαγάνδας του.

γ. Στη χρησιμοποίηση παραμέτρων

Στη τεχνική μας μέθοδο προσθέτουμε δύο παραμέτρους που στο ανωτέρω πρωτόκολλο εμφανίζονται στις στήλες με το σημείο (Σ) και με το σημείο ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ).

α) Στη στήλη με το σημείο (Σ) καταγράφουμε τη συχνότητα εμφάνισης κάθε εκφερομένου θέματος. **Η συχνότητα επανάληψης κάθε θέματος υπολογίζεται αριθμητικά σαν θέμα αυτόνομο** και με το άθροισμά της διαιρείται το άθροισμα των γινομένων της αξιολόγησης, προκειμένου να έχουμε τον μέσο όρο κατεύθυνσης (ευμενής +, δυσμενής –) και έντασης (κλίμακα –3 έως +3) του κάθε αντικειμένου στάσης ΑΣ.

β) Στη στήλη με την ένδειξη ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ) με βάση ορισμένα κριτηρία **βαθμολογούμε και εκ των προτέρων** την αξία του αντικειμένου στάσης που έχουμε ομαδοποιήσει στις πέντε κατηγορίες της ερευνάς μας. Και τούτο διότι κρίναμε ότι υπάρχει ήδη διαφοροποίηση βαθμού έντασης μεταξύ των θεμάτων ως εκ του περιεχομένου τους.

Ετσι, η αξία του κάθε ΑΣ βαθμολογείται από 1έως 3.και έχει ως κάτωθι για τις πέντε θεματικές μας κατηγορίες/ ΑΣ.

- Για το αντικείμενο ΑΣ1 η εκ των προτέρων βαθμολόγηση είναι (1), δεδομένου ότι αφορά απλά το γεγονός μίας δίκης.

- Για το ΑΣ2, η εκ των προτέρων βαθμολόγηση διαφοροποιείται από 1 έως 3 ως εξής: όταν στους τίτλους αναφέρονται ο/οι κατηγορούμενος/οι αόριστα σαν κατάσταση, ο βαθμός αυτού του αντικειμένου στάσης είναι (1), όταν εμφανίζονται επώνυμα, ο βαθμός είναι (2) π.χ. Ο Παπαγούλης, ο Βερυβάκης κλπ, όταν δε το όνομα του κατηγορουμένου (την εποχή εκείνη) για το ευρύ κοινό είναι ιδιαίτερα γνωστό αξιολογείται με βαθμό (3) πχ. Φιλίνης, Παπανδρέου κλπ.

- Για το ΑΣ3, η εκ των προτέρων βαθμολόγηση είναι (3) και τούτο διότι η οργάνωση προϋποθέτει συσπείρωση, ένωση ατόμων με κοινούς σκοπούς, πράξη/ δράση και στην συγκεκριμένη περίπτωση εφόσον πρόκειται για αντιστασιακές οργανώσεις, η φόρτιση αυτής της λέξης θετικά ή αρνητικά είναι μεγαλύτερη απ' αυτήν π.χ. «οι κατηγορούμενοι» ανώνυμα που βαθμολογείται με (1) ή «οι κατηγορούμενοι» επώνυμα που βαθμολογείται με (2) και όμοια με αυτήν «οι κατηγορούμενοι», γνωστές προσωπικότητες στο ευρύ κοινό, που βαθμολογείται και αυτή με (3).

- Για το ΑΣ4 και ΑΣ5 δεν υπάρχει διαφοροποίηση, παίρνουν εκ των προτέρων τον βαθμό (1).

Αυτά ακριβώς τα αντικείμενα στάσης (ΑΣ), γίνονται δείκτες και ταυτόχρονα υποκείμενα/ αντικείμενα, του αξιολογικού προσδιορισμού των υπολοίπων συνθετικών όρων που συγκροτούν τον κάθε νέο τίτλο, (ο οποίος έχει προκύψει από τη μετατροπή και κωδικοποίηση ως άνω), και ακολουθεί στη συνέχεια ο αξιολογικός προσδιορισμός της θετικής ή αρνητικής κατεύθυνσής τους και του βαθμού έντασης αυτής της κατεύθυνσης σε κλίμακα.

Τα αποτελέσματα αυτών των μετρήσεων της έντασης και κατεύθυνσης, που προέκυψαν από τα γινόμενα των αντικειμένων στάσης (ΑΣ), της ρηματικής (δια)σύνδεσης (ΡΣ) και των όρων αξιολογικού προσδιορισμού (ΑΠ), παρουσιάζονται σε μέσους όρους (ΜΟ) ξεχωριστά για κάθε αντικείμενο στάσης, και στο τέλος κάθε δίκης και στο σύνολο τους και στις τρεις εφημερίδες συγκριτικά.

Τα ανωτέρω στοιχεία, συγκροτούν το Β πρωτόκολλο επεξεργασίας τίτλων/ υπότιτλων, όπως ανωτέρω παρουσιάσαμε και το οποίο συνδέεται με το Α΄ πρωτόκολλο καταγραφής των τίτλων/ υπότιτλων.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Στο Α' Πρωτόκολλο καταγραφής των τίτλων και υπότιτλων υπενθυμίζουμε ότι πέρα από την καταγραφή αυτήν, επεξεργαζόμαστε ποιοτικά και ποσοτικά όλα τα δεδομένα που αφορούν την ποιοτική και ποσοτική ανάλυση **του φωτογραφικού υλικού** (βλ. τμήμα Β' του σταδίου Β' της έρευνάς μας) και επίσης όλα τα δεδομένα που αφορούν την ποσοτική ανάλυση της **έκτασης δημοσιότητας** της κάθε δίκης σε διάφορους συνδυασμούς παραμέτρων μεταξύ τους (βλ. τμήμα Α' του σταδίου Β' της έρυνάς μας).

Συμπέρασμα

Η συγκριτική, ποιοτική και ποσοτική ανάλυση των δεδομένων της έρευνάς μας σχετικά με την μελέτη των τυπικών στοιχείων των τριών εφημερίδων για τις οκτώ δίκες (δημοσιότητα, τίτλοι/ υπότιτλοι και φωτογραφικό υλικό) με τις ειδικές για κάθε περίπτωση μεθόδους ανάλυσης που χρησιμοποιήσαμε μας έδωσε πλούσια και αποκαλυπτικά στοιχεία σχετικά με το αντικείμενο και τους σκοπούς της έρευνάς μας. Τόσο οι ποσοτικές μετρήσεις όσο και οι πσοστικές αναλύσεις των στοιχείων που προέκυψαν από τους κώδικές μας για κάθε δίκη και για κάθε εφημερίδα ξεχωριστά μας οδήγησαν σε συμπεράσματα που επιβεβαιώνουν τις υποθέσεις της εργασίας μας, που συγκεκριμένα είναι οι εξής:

α. «**Η ελευθερία του τύπου, στις δίκες που επιτρέπεται η δημοσιότητα τους, δεσμεύεται προληπτικά ή κατασταλτικά και γι' αυτό καταφεύγει σε έμμεσους τρόπους κοινωνικής αναπαράστασης του καθεστώτος μέσα από τα δημοσιεύματά του γι' αυτές** και

β. «**Ο τύπος και ιδιαίτερα ο αντιδικτατορικός, συντήρησε και ενίσχυσε με την στάση του, μια κοινωνική αναπαράσταση του καθεστώτος της 21ης Απριλίου αρνητική και στις δύο περιόδους της λογοκρισίας, τόσο της προληπτικής όσο και της κατασταλτικής επιτυγχάνοντας την συναισθηματική και πολιτική αφύπνιση του δημοκρατικού κοινού και της κοινής γνώμης γενικότερα**».

Μέσα από την ποιοτική και ποσοτική ανάλυση των δεδομένων που επεξεργαστήκαμε οδηγηθήκαμε τελικά σε συμπεράσματα σημαντικά σχετικά με την διαφοροποίηση των τριών εφημερίδων και «τις στάσεις» και «τις κοινωνικές αναπαραστάσεις» που διαμόρφωσαν σε σχέση με το καθεστώς και την αντίθεση σ' αυτό. Τα συμπεράσματα αυτά αναδύθηκαν **εύγλωττα μέσα από την τυπική μορφή και μόνο** των στοιχείων που επεξεργαστήκαμε, γεγονός που επιβεβαίωσε την επιλογή

του αντικειμένου της μελέτης μας, δηλαδή την επιλογή μελέτης των τυπικών στοιχείων και όχι του κειμένου.

Βεβαίως πρέπει να παρατηρήσουμε ότι η ποσοτικές αναλύσεις δεν μπορούν από μόνες τους να δώσουν αυτά τα συμπεράσματα και το βάρος πέφτει τις περισσότερες φορές στην ποιοτική ανάλυση, η οποία τουλάχιστον στις κοινωνικές επιστήμες έχει ιδιαίτερη σημασία, στο επίπεδο κυρίως της επιλογής της κατάλληλης κάθε φορά για το υλικό που μελετάμε.

Είναι γνωστό ότι «οι αριθμοί δεν λένε πάντα την αλήθεια». Αυτό ακριβώς προέκυψε τόσο από την μελέτη των τίτλων/ υπότιτλων της έρευνάς μας, που η μέθοδος συνδέθηκε με την ποιοτική ανάλυση μέσα στο ίδιο το «σώμα του κώδικα των δεδομένων», όσο και από την μελέτη του φωτογραφικού υλικού που απεδείχθη ότι η ποσοτική ανάλυση από μόνη της, χωρίς τη σημειωτική προσέγγιση των φωτογραφιών και το χαρακτηρισμό της κατεύθυνσής τους σε θετικές, αρνητικές ή ουδέτερες και την ερμηνεία τους στο πλαίσιο και άλλων παραμέτρων και συγκεκριμένα του εκάστοτε συστήματος επικοινωνίας και αλληλόδρασης όλων των τυπικών στοιχείων (λεξάντες, τίτλοι, οπτικό περιβάλλον κλπ.) δεν μπορούσε να οδηγήσει στα συμπεράσματα που καταλήξαμε και στο σημείο αυτό επιβεβαιώθηκε το ότι και «οι φωτογραφίες δεν λένε πάντα την αλήθεια».

Τα παραδείγματα φωτογραφικού υλικού που παραθέτουμε από τη δίκη του ΠΑΜ και από αυτήν της ΕΑ (Παναγούλης κ.α.) είναι χαρακτηριστικά αυτής της διαφοροποίησης του «μηνύματος» που μπορεί να προκύψει ακόμη και από όμοιες φωτογραφίες που δημοσιεύονται σε διαφορετικές εφημερίδες στο πλαίσιο του ανωτέρω επικοινωνιακού συστήματος αλληλόδρασης των τυπικών στοιχείων και να προκύπτουν έτσι θετικές για τη μία εφημερίδα και αρνητικές ή ουδέτερες για την άλλη.

Το μεθεδολογικό και οργανωτικό πλαίσιο της έρευνάς μας στηρίζεται πρώτα απ' όλα σε μια βασική θεωρητική υπόθεση, η οποία ταυτόχρονα είναι και το επίπεδο αναφοράς της όλης θεωρητικής και εμπειρικής μας προσπάθειας:

Σκοπός και των δύο σε αντιπαράθεση ευρισκομένων πλευρών (καθεστώς/ αντίθεση) είναι η νομιμοποίηση και η νομιμότητα της «πράξης δράσης» τους τόσο σε επίπεδο ιδεολογικό όσο και σε επίπεδο πολιτικής πρακτικής (εξουσία) και ότι οι δίκες λειτούργησαν και για τις δύο πλευρές ως μέσο προπαγάνδας για τη δικαιολόγηση της

βίας (καταστολή) του καθεστώτος από τη μία και της αντίστασης (μέσα δράσης) από την άλλη.

Κλείνουμε αυτή την Εισαγωγή, ελπίζοντας ότι σε ένα βαθμό, τουλάχιστον, πετύχαμε να ολοκληρώσουμε με τρόπο συστηματικό, κάποιους από τους στόχους μας και παραθέτουμε στο μέρος αυτό ένα σχεδιάγραμμα σχετικό με την ανωτέρω υπόθεση.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ γ ι α :	Νομιμοποίηση (σκοπός) Νομιμότητα (σκοπός)	- των δύο πλευρών - των δύο πλευρών
	Καταστολή Αντίσταση (μέσον)	- των δύο πλευρών
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ γ ι α :	Νομιμοποίηση (σκοπός) Νομιμότητα (σκοπός)	- των δύο πλευρών - των δύο πλευρών
	Καταστολή Αντίσταση (μέσον)	- των δύο πλευρών

Η ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ
Η ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

α) του καθεστώτος και
β) των αντιτιθεμένων

επιδιώκεται σε
δύο επίπεδα:

επίπεδο ιδεολογικό **ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ**

- **ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ** (πολιτικός λόγος)
- **ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ** (κοινων. αναπαραστάσεις - στάση

επίπεδο πολιτικής πρακτικής **ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ**

ΕΞΟΥΣΙΑΣ (ΚΑΘΕΣΤΩΣ))

- **ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ** (τιμωρία των αντιτιθεμένων)
  - νομιμότητα = μέσω της δικαιοσύνης
  - δικαιολόγηση της βίας του Καθεστώτος
  - (.....)
- **ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ** (μέσω ελεγχομένης πληροφόρησης:
  - συναίνεση του λαού)

ΑΝΤΙΤΙΘΕ-ΜΕΝΩΝ

- **ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ** (τιμωρία των αντιτιθεμένων)
  - δικαιολόγηση των βιαίων πράξεων: αντίσταση
  - σναπαράσταση νομιμότητας της καταστολής: μέσω προπαγάνδας
- **ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ** (έλλειψη ελευθερίας: λογοκρισία:
  συναίνεση του λαού)
  - αναπαράσταση νομιμότητας της καταστολής: μέσω προπαγάνδας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ

1) Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΝΟΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΜΑΣ

Η προσέγγιση ενός πολιτικού καθεστώτος ιδιαίτερα ενός δικτατορικού καθεστώτος όπως αυτό του 1967 στην Ελλάδα μέσα από την έννοια της κοινωνικής αναπαράστασης, αποτελεί ένα επιχείρημα δύσκολο, λόγω του πολυδιάστατου και δυναμικού χαρακτήρα της έννοιας αυτής, της οποίας το περιεχόμενο παραμένει ευρύ και πολύπλοκο απαιτώντας από τον ερευνητή, να το εντοπίσει, και να το επανοικοδομήσει, καθορίζοντας έτσι, το δυναμικό εκάστοτε περιεχόμενο αυτής της έννοιας-κλειδί, για την μελέτη της κοινωνικής και πολιτικής συμπεριφοράς, τόσο ατομικής όσο και συλλογικής στο πλαίσιο μιας κοινωνίας ή μιας κουλτούρας, όπως και στο πλαίσιο διαφορετικών κοινωνιών ή πολιτισμών. Η μελέτη της δικτατορίας και συγκεκριμένα της κοινωνικής αναπαράστασης στο ελληνικό κοινό μέσα από την μελέτη των πρακτικών των δικών των διαφόρων αντιστασιακών οργανώσεων όπως αυτά τα πρακτικά δημοσιεύτηκαν στο τύπο της εποχής συνιστά μια δύσκολη αλλά αναγκαία προσπάθεια ιδιαίτερα στο πολιτικό πεδίο όπου μόνο, η έννοια της κοινωνικής αναπαράστασης, σαν έννοια-κλειδί μπορεί να βοηθήσει, με το "διπλό πρόσωπο" ή τη διπλή όψη της δομής της , να κατανοήσουμε τόσο το πραγματικό όσο και στον συμβολικό χώρο, τους μηχανισμούς και τις λειτουργίες των συστημάτων επικοινωνίας, επανοικοδομώντας συστηματικά, όλα εκείνα τα στοιχεία που συνιστούν το περιεχόμενο της. Ειδικότερα επιτρέπει να επανοικοδομήσουμε το πραγματικό ή το φανταστικό στοιχείο, κάθε κοινωνίας μέσα από τις παρουσίες ή απουσίες των διαφόρων νοημάτων (φορέων γνώσης και δράσης) και ακόμα να κατανοήσουμε τα σημαίνοντα και σημαινόμενα των μηνυμάτων, που εκπέμπονται μέσα από τα διάφορα επικοινωνιακά συστήματα, όπου η πνευματική δράση των φορέων της επικοινωνίας, συνιστά ουσιαστικά και τον καθορισμό του περιεχομένου της κοινωνικής και πολιτικής τους συμπεριφοράς.

Γίνεται αντιληπτό έτσι, ότι οι κοινωνικές αναπαραστάσεις, συνδέονται με όλο το σύστημα γενικών αξιών, κανόνων, ιδεών κ.ά., που συνιστούν και το περιεχόμενο της έννοιας της ατομικής και ομαδικής νοοτροπίας στο πλαίσιο της ίδιας κοινωνίας ή κουλτούρας.

Έτσι οι ομαδικές και ατομικές νοοτροπίες όπως και οι κοινωνικές τάσεις καθώς και οι γνώμες, σαν ενεργητικές όψεις των στάσεων (εκπεφρασμένες στάσεις, εκδηλώσεις συμπεριφοράς), αποτελούν τους παράγοντες διαμόρφωσης και εκδήλωσης της κοινωνικής και πολιτικής συμπεριφοράς και ταυτόχρονα περιεχόμενο των κοινωνικών αναπαραστάσεων.

Γίνεται επίσης αντιληπτό, ότι αυτή η έννοια-κλειδί είναι πολύ ευρύτερη τόσο από την έννοια τόσο της ιδεολογίας όσο και από αυτήν της νοοτροπίας διότι και οι δύο συνιστούν στοιχεία του περιεχόμενό της.

Η μελέτη των κοινωνικών αναπαραστάσεων, αντιστοιχεί σε μια ευρωπαϊκή παράδοση και κυρίως Γαλλική τοποθετείται συγκεκριμένα, μέσα στην έννοια των "συλλογικών αναπαραστάσεων" ή της "συλλογικής συνείδησης", έννοιες που μελετήθηκαν και έγιναν γνωστές μέσα από τη σκέψη του Εμίλ Ντυρχάιμ, αλλά προωθήθηκαν ιδιαίτερα από του κοινωνιολόγου και ιδιαίτερα τον S. Moscovici /D. Zodelet και άλλους.

Οι κοινωνικές αναπαραστάσεις έχουνε ιδιαίτερα λεπτοφυής κοινωνιοψυχολογικές λειτουργίες: από την μια βοηθούν τα άτομα να προσανατολιστούν μέσα στο υλικό κόσμο και συγκεκριμένα στο κοινωνικό του περιβάλλον, διαμορφώνουν τις νοοτροπίες τους και τις στάσεις τους και συνιστούν επομένως τους παράγοντες διαμόρφωσης της κοινωνικής συμπεριφοράς. Από την άλλη, οι κοινωνικές αναπαραστάσεις, ορίζονται σαν τα φαινόμενα αυτά που προσδιορίζονται από τις συλλογικές νοοτροπίες και στάσεις από τα συλλογικά στερεότυπα, γνώμες και προκαταλήψεις, από τη συλλογική συνείδηση γενικά και διαμορφώνονται ταυτόχρονα και λειτουργούν μέσα από μία διαδικασία επανατροφοδότησης των διαφόρων συστημάτων επικοινωνίας, (προφορικός - γραπτός λόγος, εικόνες, καταστάσεις ομαδικές ή ατομικές).

Ιδιαίτερα, πρέπει να τονίσουμε, ότι η έννοια της κοινωνικής αναπαράστασης, συνδέεται με αυτή της κοινωνικής και πολιτικής συμπεριφοράς, της οποίας διαμορφώνει το εκάστοτε κοινωνικό της περιεχόμενο, γι' αυτό και μιλάμε για μια έννοια με δομή διπλής όψεως. (structure double face)

Βεβαίως λειτουργεί και διαμορφώνεται ταυτόχρονα στη βάση μιας διαρκούς και δυναμικής διαδικασίας κοινωνικοποίησης, δηλαδή μέσα από τους πολύπλοκους ψυχοκοινωνικούς μηχανισμούς της τάυτισης και ανάληψης ρόλων. Ακόμα μέσα από μια διαρκή διαδικασία ανατροφοδότησης, στο πλαίσιο ενός πολύπλοκου πλέγματος συστημάτων επικοινωνίας των φορέων αλλά και των δεκτών αυτών των συστημάτων,

με αποτέλεσμα την διαμόρφωση των διατομικών και διασυλλογικών σχέσεων μέσα από μια διαδικασία διαρκούς αλληλεπίδρασης.

Έτσι, μέσα από συνειδητές ή ασυνείδητες διαδικασίες ψυχοκοινωνικού χαρακτήρα διαμορφώνει το περιεχόμενο των "συλλογικών συνειδητών" και "των συλλογικών ασυνείδητων". Δηλαδή, διαμορφώνει εν τέλει, την κοινωνική και πολιτική συμπεριφορά ατόμων και ομάδων.

Από αυτή λοιπόν την άποψη, οι κοινωνικές αναπαραστάσεις, συνδέονται με ολόκληρο το σύστημα των γενικών αξιών, κανόνων, μύθων, ιδεών, αντιλήψεων, πεποιθήσεων και προκαταλήψεων, που συνιστούν τόσο το περιεχόμενο της έννοιας της κοινωνικής αναπαράστασης αλλά ταυτόχρονα και το περιεχόμενο της έννοιας της κουλτούρας, και νοοτροπίας ατομικής ή συλλογικής των ατόμων μελών ή ομάδων μιας κοινωνίας σε μια συγκεκριμένη ιστορική στιγμή. (Δυναμικός χαρακτήρας).

2) Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΜΑΣ

Η μελέτη της στάσης μια εφημερίδας, στοχεύει να αποδεσμεύσει και αποκαλύψει την κατεύθυνση ή τον προσανατολισμό της σε σχέση με το αντικείμενο της κοινωνικής αναπαράστασης, δηλαδή στην περίπτωση της ερευνάς μας, της δικτατορίας.

Με τον όρο στάση εννοούμε τις κοινωνικές βεβαίως στάσεις/εννοιολογικό κλειδί στο χώρο της ψυχολογίας, που αποκαλύπτει τις ψυχολογικές τοποθετήσεις ενός ατόμου ή μιας ομάδας και την ετοιμότητα για δράση σε σχέση με το αντικείμενο του ενδιαφέροντός τους. Έτσι στάσεις και κοινωνικές αναπαραστάσεις συνιστούν έννοιες σε αμοιβαία αλληλόδραση και δεν μπορεί κανείς να μελετήσει τις κοινωνικές αναπαραστάσεις σα σύστημα ιδεολογικό αν δεν περάσει από την έννοια των στάσεων. Και οι δύο έννοιες συνδέονταιάμεσα με τα συστήματα επικοινωνίας και ειδικότερα με αυτό του τύπου, που είναι και το σκληρό υλικό της έρευνάς μας.

Ειδικότερα, η εξακρίβωση και ερμηνεία της στάσης (πολιτικής τοποθέτησης) που τήρησαν καθ' όλη την διάρκεια της στρατιωτικής διακυβερνήσεως της χώρας οι εφημερίδες που επιλέγηκαν για την μελέτη, επιχειρείται μέσα από ένα σημαντικό πολιτικό γεγονός, που είναι οι μεγάλες οκτώ δίκες αντιστασιακών ομάδων και οργανώσεων.

Η ανωτέρω έρευνα, παρουσιάζει τις εξής δυσκολίες:

Αφ' ενός μεν, κάτω από την ισχύ του Στρατιωτικού Νόμου και του αντίστοιχου περί Λογοκρισίας του Τύπου (με τις συχνά αόριστες διατάξεις και τις εξοντωτικές ποινές που προέβλεπε σε περιπτώσεις παραβάσεως του) η στάση (πολιτική τοποθέτηση) μια εφημερίδας είναι δύσκολο να επισημανθεί διότι ομοιομορφία των ειδήσεων είναι το χαρακτηριστικό του τύπου της εποχής.

Αφ' ετέρου δε, η φύση των υποθέσεων που μας ενδιαφέρουν, δηλαδή οι δίκες και το είδος του δημοσιεύματος που προσέφεραν δηλαδή τα πρακτικά των δικών, που στην καλύτερη περίπτωση , και εφόσον αυτό επιτρέπονταν, <u>αναδημοσιεύονται πλήρως</u> , είχαν ήδη σαν χαρακτηριστικά το στοιχείο αυτό της ομοιομορφίας.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες η προσπάθεια εξακρίβωσης και ερμηνείας της στάσης μιας εφημερίδας, σημαίνει την προσπάθεια εξακρίβωσης του βαθμού διαφοροποίησης της, μέσα από τις ιδεολογικές τάσεις που υιοθέτησε, σε σχέση με

την προβληματική των δικών και κατά συνέπεια σε σχέση με τη δικτατορία (ευμενή, δυσμενή ή ουδέτερη).

Αλλά πέρα από το ενδιαφέρον που έχει η έρευνα της στάσης μιας εφημερίδας στα πλαίσια της εκάστοτε, πολιτικοκοινωνικής συγκυρίας, ιδιαίτερη σημασία παρουσιάζει, διότι μας επιτρέπει να διατυπώσουμε και τις ανάλογες υποθέσεις, σχετικά με τη στάση της κοινωνικής ομάδας που αποτελεί το αναγνωστικό της κοινό.

Και τούτο διότι γνωρίζουμε, ότι κάθε διαφοροποίηση, δηλαδή κάθε διαφορετική πολιτική τοποθέτηση είναι μια ακόμη διάσταση κοινωνικής αναπαράστασης του καθεστώτος, που αντανακλά σε ένα άλλο επίπεδο την κοινωνική αναπαράσταση των διαφορετικών κοινωνικών ομάδων, που εκφράζονται μέσα από τις διάφορες εφημερίδες.

Όπως ακριβώς υπογραμμίζει ο S. Moscovici* : «κάθε κοινωνική αναπαράσταση είναι μια αναπαράσταση των κοινωνικών ομάδων».

Από τα ανωτέρω γίνεται αντιληπτό ότι η στάση των εφημερίδων μας ενδιαφέρει στο πλαίσιο της έρευνας μας για την κοινωνική αναπαράσταση της δικτατορίας μέσα από τον Τύπο και πιο συγκεκριμένα μέσα από τα δημοσιεύματα εκείνων των εφημερίδων *(Το Βήμα, η Βραδυνή και Ελεύθερος Κόσμος)*, και εκείνων των πολιτικών δικών που επιλέξαμε σαν αντιπροσωπευτικό δείγμα για τη μελέτη μας, και που καλύπτουν δύο φάσεις του Απριλιανού καθεστώτος σχετικά με την ελευθερία του Τύπου: την περίοδο της αυστηρής λογοκρισίας (Απρίλιος 1967 - Οκτώβριος 1969) και την περίοδο της χαλαρής λογοκρισίας (Οκτώβριος 1969 - Νοέμβριος 1973).

Η μέθοδος ανάλυσης, που χρησιμοποιούμε, όπως αναπτύξαμε στην Εισαγωγή αυτής της εργασίας, είναι γενικά η θεματική ανάλυση περιεχομένου (ποσοτική και ποιοτική) με διάφορες τεχνικές εφαρμογές προσωπικής έμπνευσης, που θεωρήσαμε κατάλληλες για την επεξεργασία του υλικού μας και συγκεκριμένα των «τυπικών στοιχείων» κάθε εφημερίδας για τις 8 δίκες των αντιστασιακών οργανώσεων των οποίων δημοσιεύουν τα πρακτικά.

Ειδικότερα υπενθυμίζουμε ότι:

Στο Τμήμα Α αναλύουμε την έκταση των δημοσιευμάτων σε διάφορους συσχετισμούς των «στοιχείων» μεταξύ τους σε όλες τις εφημερίδες.

Στο Τμήμα Β αναλύουμε τους τίτλους και τους υπότιτλους, όλων των δικών στις 3 εφημερίδες ως προς την ένταση και την κατεύθυνση τους σε σχέση με το καθεστώς και τους αντιτιθεμένους σ' αυτό και στο

---

* S. Moscovici - "La psychanalyse son image et son public»

Τμήμα Γ το φωτογραφικό υλικό που δημοσίευσε η κάθε εφημερίδα για κάθε δίκη.

Πρόκειται για μια τεχνική που έχει σαν σκοπό, μέσα από την αναδιοργάνωση κι συστηματοποίηση του κειμένου, να διερευνήσει τους κεντρικούς στόχους που συνήθως λαμβάνουν ή δηλώνουν με έμμεσο τρόπο, χρησιμοποιώντας σαν πληροφοριοδότες, ένα κώδικα θεμάτων ή εννοιών (κατηγοριών), που υπάρχουν στο κείμενο και ζητούνται να εξετάσουν.

Αυτή η προσέγγιση του κειμένου αντιστοιχεί σε μια προσπάθεια περάσματος, από το "περιέχον" στο «περιεχόμενο». Το πέρασμα αυτό δεν είναι άμεσο όπως θα συνέβαινε δηλαδή με μια απλή ανάγνωση του κειμένου αλλά είναι έλεγχος της θεματικής ανάλυσης μέσα από την θεματική ανάλυση.

Είναι όμως δυνατό να κάνουμε μια συστηματική ανάλυση του περιεχομένου περνώντας όχι μόνο μέσα από το ίδιο το θεματικό του περιεχόμενο αλλά και μέσα από τα τυπικά χαρακτηριστικά (τυπικά στοιχεία) του κειμένου. Στην περίπτωση αυτή μας ενδιαφέρουν τα χαρακτηριστικά του code leur meme, δηλαδή του περιεχόντός. Αυτή η τελευταία τεχνική χρησιμοποιείται στη μελέτη μας παράλληλα, προκειμένου να διερευνήσουμε τη στάση των εφημερίδων και αυτό για τους εξής λόγους:

Βεβαίως κατ' αρχάς η θεματική ανάλυση περιεχομένου και κυρίως η ποιοτική στηρίζεται πάνω στο δίπτυχο της παρουσίας ή απουσίας θεμάτων ή εννοιών, αποκαλυπτικών μια συγκεκριμένης τοποθέτησης, ενός συγκεκριμένου στόχου, προσδιορίζει μαζί με την ποσοτική έρευνα της συχνότητας εμφάνισης ορισμένων καθοριστικής σημασίας θεμάτων ή εννοιών στη στάση μιας εφημερίδας σε σχέση με το εκάστοτε πολιτικό ζήτημα. Όμως το γεγονός της λογοκρισίας του Τύπου, όπως αναφέραμε ανωτέρω και το είδος των δημοσιευμάτων (κυρίως αναδημοσιεύσεις πρακτικών), επομένως η δεδομένη κατ' αρχάς ομοιογένεια των μονάδων πληροφόρησης, κάνει ώστε κύρια πηγή της έρευνας της «στάσης» των εφημερίδων να είναι όχι τόσο το περιεχόμενο των δημοσιευμάτων που χρησιμοποιείται στην έρευνα μας για την ανάλυση της ιδεολογίας και επομένως των στάσεων de deux cortes σαν συστατικά στοιχεία της κοινωνικής τους αναπαράστασης, όσο κυρίως το τρόπος με τον οποίο οι εφημερίδες διοχέτευαν στο αναγνωστικό τους κοινό εκείνες τις ιδεολογικές απόψεις που υιοθετούσαν που προέκυπταν μέσα από τον αγώνα νομιμοποίησης των συγκρουόμενων παρατάξεων κατά τη διαδικασία στα έκτακτα στρατοδικεία. Είναι βέβαια γεγονός ότι ο τρόπος αυτός συμπεραίνεται έμμεσα πχ. από διάφορα υπονοούμενα, αποσιωπήσεις, κενά κλπ. όπως επίσης από τις έντεχνες αναφορές των συντακτών πχ. στην ξένη ειδησεογραφία όταν αυτή μπορούσε να

μειώσει την αξιοπιστία της κυβέρνησης. Όμως προκειμένου να συστηματοποιήσουμε αυτές τις ενδείξεις θέσαμε ορισμένα κριτήρια, με τα οποία εξετάσαμε, όλες τις εφημερίδες που αποτελούν το υλικό της ερευνάς μας.

Τα κριτήρια αυτά είναι :

α) Το ύφος του δημοσιεύματος (πχ. επιθετική ή ουδέτερο), τρόπος άμεσος ή έμμεσος του μηνύματος που περνάει στην ειδησεογραφία του, κυρίως μέσα από τους τίτλους και τους υπότιτλους,

β) Το είδος και το μέγεθος του χώρου (έκταση) που αφιέρωσε η κάθε εφημερίδα για την υπόθεση των δικών και για το κάθε στάδιο της διαδικασίας, ιδιαίτερα για τις απολογίες των κατηγορουμένων και τις καταθέσεις των μαρτύρων υπεράσπισης (ποια σελίδα, πόση έκταση),

γ) Ο αριθμός των φωτογραφιών και το είδος του (περιεχόμενο, εικόνες), που δημοσίευσε η κάθε εφημερίδα καθώς και η σελίδα δημοσίευσης τους.

δ) Το είδος των τίτλων και υπότιτλων (κεφαλαία - πεζά) και τη συχνότητα εμφάνισης ορισμένων εξ αυτών κατάλληλων για να φορτίσουν συναισθηματικά το κοινό.

ε) Τη συχνότητα επανάληψης ορισμένων θεμάτων όπως πχ. δημοσίευση κατ' επανάληψη βιογραφικών σημειωμάτων ή όχι των κατηγορουμένων ή των μαρτύρων υπεράσπισης ή ακόμα των πράξεων και των ποινών.

Με τα παραπάνω βασικά κριτήρια αλλά και άλλα που προέκυψαν κατά την εφαρμογή αυτής της τεχνικής της μελέτης μας εξετάσαμε συστηματικά όλα τα δημοσιεύματα των 3 εφημερίδων ειδικά για τις πρώτες τρείς δίκες της περιόδου της αυστηρής λογοκρισίας που μας ενδιαφέρουν περισσότερο ακριβώς λόγο της ομοιογενείας που παρουσιάζουν και για τα οποία σε προσεγγίσεις ήταν περισσότερο δύσκολες. Μπορέσαμε έτσι να προσεγγίσουμε τελικά το ουσιαστικό τους περιεχόμενο και την πραγματική σημασία που ήθελε να αποδώσει μέσα από τους τρόπους αυτούς παρουσίασης η κάθε εφημερίδα δηλ. τις κοινωνικές αναπαραστάσεις που ήθελε να διαμορφώσει προς την κοινή γνώμη, προσδιορίζοντας έτσι έμμεσα και την πολιτική της τοποθέτηση (στάση) απέναντι στο καθεστώς και τους αντιτιθέμενους σ' αυτό.

Η ανωτέρω εργασία της περιγραφικής προσέγγισης πριν εφαρμοστεί στις πρώτες (3) δίκες και στις τρείς εφημερίδες πραγματοποιήθηκε συγκριτικά κατ' αρχήν με αντικείμενο την δίκη της «Δημοκρατικής Αμυνας» σαν περιπτωσιολογική μελέτη πάνω σε 15 άρθρα της κεντρώας πρωινής εφημερίδας *το Βήμα*.

Αυτή την επιλογή την κάναμε με το σκεπτικό της πιο άμεσης και αποκαλυπτικής πρόσβασης στο δημοσιογραφικό υλικό λόγω αφενός της μελέτης δημοσιότητας που έλαβε αυτή η δίκη και στις 3 εφημερίδες γενικά εξ αιτίας των προσωπικοτήτων των κατηγορουμένων και αφετέρου στο ότι η δίκη αυτή συνέπεσε με την περίοδο της δεύτερης περιόδου της χαλαρής λογοκρισίας.

Τα δεδομένα αυτά και μάλιστα με αντικείμενο τα δημοσιεύματα μιας κεντρώας εφημερίδας, επέτρεψαν την οριοθέτηση ενός πλαισίου αναφοράς μας σχετικά με την «παρουσία» ή «απουσία» στοιχείων για την συγκριτική μελέτη των πρώτων (3) δικών που ειδικότερα εξετάζουμε στην έρευνα αυτή.

Τα αποτελέσματα αυτής της ανάλυσης απέδειξαν ότι η στάση και η πολιτική τοποθέτηση της εφημερίδας *το Βήμα* ήταν δυσμενής απέναντι στο καθεστώς και ότι κατάφερε να ασκήσει μια τολμηρή αντιδικτατορική δραστηριότητα τουλάχιστον όσον αφορά τη δίκη των 34 της «Δημοκρατικής Αμυνας», την οποία εξετάσαμε και παρουσιάζουμε στο τέλος της εργασίας μας σαν περιπτωσιολογική μελέτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ – ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΠΡΙΝ ΤΗ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ

Η αναφορά μας στους πιο κάτω παράγοντες θα έχει το χαρακτήρα μιας κοινωνιολογικής και πολιτικής ανάλυσης και όχι απλώς μιας καθαρά ιστορικής προσέγγισης, προκειμένου να εξηγήσουμε την προέλευση του γεγονότος της δικτατορίας και της λειτουργίας των κοινωνικο-πολιτικών και διεθνών δυνάμεων που το κατέστησαν δυνατό.

Μ' αυτό τον τρόπο ελπίζουμε να διευκολυνθούμε στην κατανόηση των στοιχείων εκείνων που τελικά συνιστούν το περιεχόμενο της "representation sociale " του καθεστώτος της 21ης Απριλίου που είναι το θέμα της έρευνάς μας και να οδηγηθούμε στη σωστή καταγραφή, ανάλυση, σύγκριση και αξιολόγηση του υλικού που θα προκύψει μέσα από την analyse de contenu του τύπου της εποχής.

Συγκεκριμένα :

(α) το **πολιτικο-ιδεολογικό και κοινωνικο-οικονομικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο διαμορφώθηκε η νεώτερη Ελλάδα του 19ου αιώνα.**

Θα αναφερθούμε σε εκείνες τις περιόδους κατά τις οποίες - και σύμφωνα με τις υποθέσεις της εργασίας μας, που θα εκθέσουμε κατωτέρω - η ανακατάταξη των κοινωνικών δυνάμεων έδωσε αφορμή για βαθειές πολιτικές αλλαγές που προετοίμασαν μέσα από σειρά des procidis illicites comme le "coup d'itat electoral" de 1961, le "coup d'itat royal" de 1965 et qui, repris un peu plus tard par le mandataire le plus decisif des forces domineuts, l'armie, devaient condaire à terme à la dictature.

Θα ερευνήσουμε τις σχέσεις μεταξύ των εθνικών και των διεθνών παραγόντων δηλαδή, τον βαθμό επιρροής επέμβασης και εξάρτησης από τις ξένες μεγάλες δυνάμεις.

Τέλος, το γεγονός ότι η έρευνά μας αφορά γενικά μια χώρα d'institutions politiques instables, tout au long de la periode de l'idependance et jusq'a 1967, κάνει ώστε η παραπάνω προσέγγιση και ανάλυση να εμφανίζεται απαραίτητη. Θεωρούμε σκόπιμο, pour mieux preciser nos Champs de recherche, να δώσουμε επί του παρόντος, μια πρώτη συνοπτική και σφαιρική παρουσίαση της εξελικτικής διαμόρφωσης των κοινωνικών, πολιτικών και ψυχολογικών μεταβλητών, που είναι σημαντικές για τη διερεύνηση των στοιχείων της representation sociale de la dictature militaire ale 1967.

(β) Τα κοινωνικο-οικονομικά και ιδεολογικοπολιτικά στοιχεία του ελληνικού χώρου:

1) Από την Ανεξαρτησία μέχρι τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

2) Ρίζες της στρατιωτικής παρέμβασης (από τον Β΄ Παγκόσμιο έως το 1967).

Είναι γεγονός, όπως αναφέρει ο C. Tsoukalas στον πρόλογο του έργου του* ότι les dictatures ne tombeut pas du ciel. L'etabkussenebt d'une dictature militaire etait debues longtemps, pour le peuple grec, un evenement tout a fait concevable et meme probable. Η αναδρομή σε μια σειρά από στοιχεία ιστορικού, οικονομικού, πολιτικού και ιδεολογικού χαρακτήρα εμφανίζεται αναγκαία. Τα στοιχεία αυτά απετέλεσαν μόνιμα χαρακτηριστικά της ελληνικής κοινωνίας, διαμορφώθηκαν ήδη κατά τη διάρκεια και μετά το τέλος της Ελληνικής Επανάστασης κατά των Τούρκων το 1821, αλλά μορφοποιήθηκαν βαθμιαία στα 150 χρόνια ζωής του ανεξαρτήτου ελληνικού κράτους. Τέλος, ιδιαίτερα σημαντικά από την άποψη του εξεταζομένου θέματος στοιχεία, έχουν σχέση με τα γεγονότα που συνέβησαν μετά το 1940 (πόλεμος, κατοχή, guerre civie) και την συνακόλουθη ριζοσπαστικοποίηση της πολιτικής ζωής της χώρας.

---

* Ίδε ανωτέρω

Τα στοιχεία αυτά ερμηνεύουν, αφ'ενός την ψυχολογία και τη στάση των κυρίαρχων και κυριαρχούμενων στρωμάτων της ελληνικής κοινωνίας, αφ'ετέρου τη σχέση πολίτη-κράτους, ενώ τέλος ρίχνουν φως στο είδος και την ποιότητα της κοινωνικής αμφισβήτησης στις διάφορες φάσεις της ελληνικής ιστορικής εξέλιξης.

1. Η Ελληνική Επανάσταση του 1821, ήταν μια επανάσταση με γνήσιο λαϊκό χαρακτήρα, με κύριο πρωταγωνιστή τα αγροτοποιμενικά στρώματα και τους ψαράδες που αποτελούσαν τη συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού. Απ'αυτά τα στρώματα προέκυψε μια γνήσια λαϊκή στρατιωτική ηγεσία που μαζί με τα περιορισμένα αλλά ανθηρά αστικά στρώματα κίνησε την επανάσταση. Στις δυνάμεις αυτές αντιπαρατάχτηκε η παραδοσιακή ηγεσία (ισχυροί γαιοκτήμονες και ανώτερος κλήρος), η οποία στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας ήλεγχε την οικονομική και πολιτική ζωή του υπόδουλου Ελληνισμού και είχε διασυνδέσεις και ταυτίσεις συμφερόντων με τους κυρίαρχους Τούρκους. Για λόγους οικονομικο-πολιτικούς καθώς και χάρη στην επέμβαση του ξένου παράγοντα (Αγγλία), ο εσωτερικός αγώνας για την ηγεσία κρίθηκε υπέρ του παραδοσιακού ηγετικού στρώματος, γεγονός με τεράστιες συνέπειες για τα μέλλοντα της Ελλάδας.

   Πρώτη συνέπεια ήταν η μη εκπλήρωση των πόθων των αγροτοποιμενικών μαζών για βελτίωση των οικονομικών όρων διαβίωσης και για ουσιαστική πολιτική ισονομία.

   Δεύτερη συνέπεια ήταν η ανάπτυξη νόθων μορφών αστισμού, με κύριο χαρακτηριστικό τον μεταπρατισμό και όχι την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων στον τομέα της Οικονομίας.

   Τρίτη συνέπεια ήταν η δημιουργία ενός συγκεντρωτικού κράτους με πλήρη κατάργηση κάθε στοιχείου τοπικής αυτοδιοίκησης και αυτονομίας. Σωστά η Ελλάδα της εποχής χαρακτηρίζεται από ξένους παρατηρητάς σαν «κράτος

χωροφυλάκων». Η υπερτροφία της societe politique, του Κράτους, εις βάρος της societe civile, είναι μια πραγματικότης που χαρακτηρίζει την Ελλάδα και μέχρι σήμερα.

Στο ψυχοκοινωνικό επίπεδο παρουσιάζεται το εξής φαινόμενο: Τα κυριαρχούμενα στρώματα εθίζονται σε μια νοοτροπία εξάρτησης, υποταγής και απάθειας. Η στάση τους απέναντι στο Κράτος είναι βαθειά αντιφατική: Από τη μια μεριά το Κράτος είναι κάτι το απειλητικό και εχθρικό, από την άλλη από το Κράτος αναμένεται η λύση και του πιο ασήμαντου προβλήματος προσωπικού ή συλλογικού χαρακτήρα. Σε συνάρτηση μ'αυτό διαμορφώνεται η θεσμοποίηση της δημόσιας υπαλληλίας, όπου ο μικρότερος δημόσιος υπάλληλος θεωρείται «κοινωνικά ανεβασμένος» στη συνείδηση των λαϊκών στρωμάτων.

Το τελευταίο αυτό σημαίνει πρακτικά ότι η Δύναμη και το Κράτος, ταυτίζονται, πράγμα που δημιουργεί τη νοοτροπία μιας κοινωνικής υπεροψίας στα στοιχεία λαϊκής προέλευσης, που εντάσσονται στις Ένοπλες Δυνάμεις ή στα Σώματα Ασφαλείας, που όχι μόν αποστασιοποιούνται, αλλά και αντιμετωπίζουν περιφρονητικά και εχθρικά καθετί λαϊκό.

Στη μεσοεπαναστατική Ελλάδα του 19ου αιώνα τα κυρίαρχα γαιοκτητικά και μεγαλομεταπρακτικά στρώματα καλλιεργούν συστηματικά μια εθνικιστική ιδεολογία με κύριο άξονα τη δημιουργία μιας Μεγάλης Ελλάδας - η λεγόμενη Μεγάλη Ιδέα -, που βεβαίως ανταποκρίνεται σ'ένα ευρύτατο λαϊκό αίτημα για την απελευθέρωση όλων των Ελλήνων που εξακολουθούν να βρίσκονται κάτω από Οθωμανικό ζυγό, από το άλλο μέρος όμως τους επιτρέπει να παραπέμπουν τη λύση όλων των κρίσιμων οικονομικοκοινωνικών προβλημάτων σ'ένα απροσδιόριστο, «καλλίτερο» μέλλον και να διατηρούν με τον τρόπο αυτό ουσιαστικά αδιαμφισβήτητη την εξουσία τους. Η πολιτική ζωή είναι στην πραγματικότητα μια εναλλαγή φατριών της κυρίαρχης τάξης στην εξουσία, που κινούνται στο

πλαίσιο μιας επίφασης κοινοβουλευτισμού. Ο ξένος παράγοντας - βασικά η Μ. Βρεττανία - διαδραματίζει σοβαρότατο παρεμβατικό ρόλο μέσα από το σημαντικότερο κέντρο εξουσίας, που είναι ο θρόνος.

Η οικονομία στηρίζεται σχεδόν ολοκληρωτικά στον αγροτικό τομέα. Οι αστικές κατηγορίες συγκροτούνται από στοιχεία μεταπρακτικά, δημοσιοϋπαλληλικά και ελεύθερους επαγγελματίες, που λειτουργούν μέσα στη δεδομένη κοινωνική δομή. Γνήσιες αστικές πολιτικές εκφράσεις - π.χ. περίοδος Χαριλάου Τρικούπη - δεν καταφέρνουν να ανατρέψουν τις κατεστημένες δυνάμεις, δεδομένου ότι η βιομηχανική ανάπτυξη είναι υποτυπώδης - και αντίστοιχα η εργατική τάξη εξαιρετικά ολιγάριθμη - και η εμπορική ναυτιλία δεν παίζει ακόμα τον τόσο σημαντικό ρόλο, που έπαιξε αργότερα.

Υπολογίσιμες αντιδράσεις στην πορεία αυτή των πραγμάτων σημειώνονται στις αρχές του 20ου αιώνα, που κορυφώνονται στο στρατιωτικό κίνημα του 1909. Οι αντιδράσεις αυτές ξεκινάνε από ανανεωτικές δυνάμεις, μικροαστικού κατά βάση χαρακτήρα, μέσα και έξω από τον Στρατό, που δεν έχουν σαφή ιδεολογικό προσανατολισμό, αλλά επιδιώκουν «εξυγίανση» και προετοιμασία του Έθνους για να αναλάβει τον αγώνα της απελευθέρωσης των ακόμα υπόδουλων αδελφών. Το γεγονός ότι και στην περίπτωση αυτή ο στρατός έχει την πρωτοβουλία δεν είναι καθόλου τυχαίο και δείχνει πόσο αυτή η societe civile είναι αδύνατη και υπολειτουργική σε σχέση με τους κρατικούς πόλους δύναμης. Η εξέλιξη αυτή, ωστόσο, ανοίγει το δρόμο για την ενεργό συμμετοχή νεοαστικών δυνάμεων στον οικονομικό, τον κοινωνικό και τον πολιτικό τομέα της ζωής του Έθνους. Έκφραση αυτής της μεταβολής είναι η κυριαρχική παρουσία του Ελευθερίου Βενιζέλου στην πολιτική ζωή του τόπου, που για πρώτη φορά φέρνει έναν γνήσιο άνεμο αστικού φιλελευθερισμού στην πολιτική ζωή του τόπου. Όμως - και εδώ βρίσκεται το κρίσιμο σημείο - ο Σ. Βενιζέλος στηρίζεται και αυτός πρωταρχικά

σε πιστές του στο στράτευμα δυνάμεις στη διαμάχη του με το παραδοσιακό κατεστημένο και τα Ανάκτορα. Στη δεκαετία 1910-1920, ιδιαίτερα μετά τους νικηφόρους πολέμους του 1912-13 οι στρατιωτικοί πλαισιώνουν και δίνουν «το ισχυρό μπράτσο» των ανταγωνιζόμενων πολιτικών δυνάμεων και δημιουργείται παράδοση ενεργού συμμετοχής αξιωματικών στα πολιτικά πράγματα της χώρας. Παράδοση που ενισχύεται από το γεγονός ότι οι νέες δυνάμεις της κυρίαρχης τάξης έχουν εξωτερικό προσανατολισμό, βλέπουν δηλαδή την όποια οικονομικο-κοινωνική ανάπτυξη της χώρας μέσα από την πραγμάτωση εδαφικών προσαρτήσεων.

Ριζική ανατροπή των συσχετίσεων αυτών επιφέρει η ήττα στη Μικρά Ασία και η εισροή 1 ½ εκατομμυρίου προσφύγων σ'ένα συνολικό πληθυσμό, που δεν υπερέβαινε τα 5.000.000. Για πρώτη φορά δημιουργείται γύρω από τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα ένα συμπαγές αστικό προλεταριάτο, που επιβιώνει οριακά σε slums και με άθλιους όρους διατροφής. Στην ασθενή εργατική τάξη έρχεται να προστεθεί ένα εξαθλιωμένο αστικό προλεταριάτο, το οποίο παρά τις βενιζελικές προσδέσεις του είναι ανοιχτό στα αριστερά κηρύγματα και τις κομμουνιστικές ιδέες. Οι κυρίαρχες δυνάμεις - παλαιές και νέες - αισθάνονται για πρώτη φορά απειλημένες «από τα κάτω» και ο Στρατός εκδηλώνει σοβαρές ανησυχίες, στο σύνολό του, παρά το γεγονός ότι τα στρατιωτικά πραξικοπήματα των αντίπαλων μερίδων διαδέχονται το ένα το άλλο σ'όλη τη δεκαπενταετία 1920-1935, που κλείνει με την άνοδο στην εξουσία και τη δικτατορία του στρατηγού Μεταξά (1936). Τις παραμονές της δικτατορίας αυτής το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας συγκεντρώνει ήδη το 5.5% των ψήφων.

2. Ο πόλεμος και η κατοχή βρίσκουν το Κ.Κ.Ε. παρά τις βαρύτατες διάξεις της δικτατορίας Μεταξά, έτοιμο να οργανώσει το μαζικότερο σ'όλη την Ευρώπη αντιστασιακό κίνημα. Οι σημαντικότερες επιτυχίες του σημειώνονται μεταξύ των

αγροτών, που ενεργοποιούνται και ξεφεύγουν από τον παραδοσιακό πολιτικό λήθαργο και την παθητικοποίηση, που ήταν το αποτέλεσμα της διαμόρφωσης των συνθηκών μετά τη Μεγάλη Επανάσταση.

Η σύμπτωση του αιτήματος για εθνικήκαι κοινωνική απελευθέρωση συγκλονίζει πλέον όχι μόνο τις αστικές προλεταριακές μάζες, αλλά και τις αγροτικές, που εξακολουθούν να αποτελούν το 60% του ελληνικού πληθυσμού. Η κατάρρευση του ελληνικού κράτους με την εισβολή των κατακτητών και αποτυχία των εκτός αριστεράς δυνάμεων να οργανώσουν αντιστασιακό κίνημα ανάλογης μαζικής κλίμακας στάθηκαν αποφασιστικοί παράγοντες στην ανατροπή όλων των προϋφιστάμενων συσχετίσεων. Η απειλή κατά της αστικής κοινωνικής δομής ήταν πρωτοφανής και αποτράπηκε μόνο χάρη στη συμφωνία της Γιάλτας, την άμεση στρατιωτική αγγλική επέμβαση και τα τεράστια σφάλματα της ηγεσίας του Κ.Κ.Ε. Η Ελλάδα με την απελευθέρωση και μετά το αποτυχημένο κομμουνιστικό κίνημα του Δεκέμβρη του 1944 επανέρχεται επιφανειακά στις πολιτικές και κοινωνικές αρθρώσεις, που υπήρξαν πριν από την επιβολή της δικτατορίας του Μεταξά (1936). Επιφανειακά, γιατί οι διαφοροποιήσεις, που έχουν συντελεστεί στη συνείδηση μεγάλων τμημάτων του λαού, τόσο στον αστικό όσο και στον αγροτικό χώρο είναι βαθύτατες και η δύναμη της αριστεράς παραμένει αμείωτη, παρά τις αποτυχίες της να γίνει ο ρυθμιστής των πραγμάτων στη φάση της απελευθέρωσης.

Στην περίοδο μεταξύ 1945 ως την έκρηξη του εμφυλίου πολέμου (1947) οι συντηρητικές - και φυσικά οι αντιδραστικές - δυνάμεις της χώρας αναπτύσσουν μια καθαρά αντεπαναστατική ιδεολογία με κύριο άξονα τον αντικομμουνισμό. Τα στοιχεία της αντικομμουνιστικής αυτής ιδεολογίας δεν περιορίζονται απλά στην θεωρητική αμφισβήτηση της ορθότητας των μαρξιστικών θέσεων, αλλά συνδέονται με την τοποθέτηση του Κομμουνιστικού Κόμματος σαν κόμματος

αντεθνικού και σλαυόφιλου, που προδίδει συνειδητά την πατρίδα και απειλεί τόσο την εδαφική της ακεραιότητα όσο και τα πατροπαράδοτα ελληνικά ιδεώδη, πατρίδα-θρησκεία-οικογένεια. Καλλιεργείται σταθερά η θέση της ταύτισης Δυτικού Κόσμου και Ελλάδας, η οποία χαρακτηρίζεται σαν η κοιτίδα, ο τόπος γέννησης των ιδεωδών του κόσμου αυτού. Φρουρός και υπερασπιστής των ιδεωδών αυτών εμφανίζεται ο Στρατός, ο οποίος περιβάλλεται με ιδιαίτερη αίγλη απ'όλες τις μεταπελευθερωτικές κυβερνήσεις, που του αναγνωρίζουν ιδιαίτερες προνομίες και μεγάλο βαθμό αυτονομίας σε μια κλίμακα ασυμβίβαστη και επικίνδυνη για το δημοκρατικό καθεστώς. Ήδη από την εποχή αυτή αναπτύσσονται μυστικές υπηρεσίες πληροφοριών και υπηρεσίες ασφαλείας ουσιαστικά ανεξέλεγκτες από την πολιτική εξουσία και παρακρατικές ομάδες και οργανώσεις κινούνται χωρίς κανένα περιορισμό και με την κάλυψη της αστυνομίας στις πόλεις και την ύπαιθρο.

Ο εμφύλιος, όχι μόνο επιτείνει αυτά τα φαινόμενα, αλλά και «δικαιώνει» τις υπερεθνικόφρονες τάσεις, που υπέρτατος εκφραστής τους είναι οι ένοπλες δυνάμεις. Παράλληλα με τον εμφύλιο πόλεμο επιβάλλεται ένα καθεστώς εκτάκτων μέτρων (Νόμος 509 κ.ο.κ.), που στην ουσία αποτελούν ουσιώδεις περιορισμούς των συνταγματικών ελευθεριών και οπωσδήποτε δίνουν τη δυνατότητα νομιμοφανούς παράκαμψης και παραβιασής τους. Το καθεστώς αυτό των εκτάκτων μέτρων διατηρείται και μετά το τέλος του Εμφυλίου, δημιουργώντας μια ερμαφρόδιτη από συνταγματική άποψη κατάσταση, που δίνει τεράστια δύναμη στην αστυνομία, στεγανοποιεί τον Στρατό απέναντι στην πολιτική εξουσία και αφήνει σοβαρότατα «περιθώρια» διώξεων, όχι μόνο αριστερών, αλλά και φιλελεύθερων πολιτών στο όνομα της ασφαλείας του κράτους. Η ελευθεροτυπία κάτω από το καθεστώς αυτό δοκιμάζεται βαρύτατα, ενώ το απαγορευμένο Κ.Κ.Ε. με δεκάδες χιλιάδες εκτελεσμένων και

φυλακισμένων εκφράζεται κάτω από ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες μέσα από κεκαλυμμένα πολιτικά σχήματα (ΕΔΑ), που οι οπαδοί τους αποτελούν αντικείμενα διώξεων και τρομοκρατίας ιδιαίτερα σε εκλογικές περιόδους και ιδιαίτερα στην ύπαιθρο.

Η πρόσδεση της χώρας στο ΝΑΤΟ θεωρείται ιδιαίτερα μεταξύ των αξιωματικών τόσο αυτονόητο ώστε στη συνείδησή τους πατριωτισμός και νατοϊσμός ταυτίζονται.

Το πλέγμα αυτό του αντικομμουνισμού σαν ιδεολογίας, της νομιμοποιημένης βίας και αυθαιρεσίας, της αστυνομοκρατίας και του παρακράτους, της εκλογικής νοθείας και των παρασυνταγματικών ρυθμίσεων, που διατηρεί στην εξουσία τη δεξιά ανάμεσα στα 1950 και το 1962 αμφισβητείται από το Φιλελεύθερο Κέντρο στις αρχές της δεκαετίας του 1960, το οποίο με τη βοήθεια της αριστεράς εκτοπίζει τελικά τη Δεξιά από την εξουσία (1964). Η εξέλιξη αυτή πλήττει κυρίως τους δυναμικούς φορείς και εκφραστές του αντιφιλελεύθερου καθεστώτος, που επιβλήθηκε μετά τον εμφύλιο πόλεμο, δηλαδή τις μυστικές υπηρεσίες του Στρατού, την αστυνομία, τους ακροδεξιούς παρακρατικούς σχηματισμούς, που βλέπουν να χάνουν το έδαφος κάτω από τα πόδια τους. Απ'αυτά τα κέντρα ξεκινάνε οι πυρήνες, που οδήγησαν στο στρατιωτικό πραξικόπημα του Απριλίου 1967, που με τον τρόπο αυτό επιχειρούν τη διάσωση της αντιδραστικής ιδεολογικοπολιτικής κλιμάκωσης, που εδραιώθηκε μετά την απελευθέρωση και τον εμφύλιο και τοποθετούν τον Στρατό σαν μοναδικό εγγυητή αυτής της «σταθερότητας» τον μόνο ικανό να «εξυγιάνει» και να «ανανεώσει» τη Δημοκρατία και την πολιτική ζωή της χώρας.

γ) Τυπολογική κατάταξη της Ελληνικής Δικτατορίας

Ιδιαίτερη σημασία παρουσιάζει ο προσδιορισμός της υφής του καθεστώτος. Δεν θα πρέπει να συγχέουμε αυτό το καθεστώς ούτε με το Φασισμό ούτε με τις λατινοαμερικανικές στρατοκρατίες.

Κατ'αρχάς όπως παρατηρεί ο Β. Φίλιας («Πολιτικά Κείμενα» 1975), χρησιμοποιεί φασιστικές μεθόδους αλλά δεν είναι φασισμός διότι ο τελευταίος προϋποθέτει: 1) Μεγάλα συνασπισμένα οικονομικά συμφέροντα που τον προωθούν, 2) εξαθλιωμένες αγροτικές και αστικές μάζες ανέργων και υποαπασχολούμενων που τον ακολουθούν και αποπροσανατολισμένους διανοούμενους που τον βλέπουν σαν σανίδα σωτηρίας. Τα φασιστικά κινήματα στηρίζονται τουλάχιστον στο ξεκίνημά τους στην υποστήριξη ή την ευνοϊκή ανοχή του 34-45% του πληθυσμού. Αντίθετα το καθεστώς της 21ης Απριλίου ήταν υπόθεση στενών κύκλων.

Συγκρινόμενο με τις λατινοαμερικανικές δικτατορίες παρατηρούμε, ότι οι στρατιωτικές κυβερνήσεις των τελευταίων είναι βέβαια τοποτηρητές φεουδαρχικών και μεγαλοαστικών συμφερόντων - με εξαίρεση ίσως το Περού - στηρίζονται σε πολύ πλατεία συντηρητικά στρώματα των πόλεων και σε καθυστερημένους πληθυσμούς της υπαίθρου. Εκφράζουν παντού το 25-30% του λαού και σε κάθε περίπτωση αποτελούν πόλους ενοποίησης της δεξάς στις χώρες τους.

Στην Ελλάδα αντίθετα, η 21η Απριλίου όχι μόνο δεν διέθετε καμιά απολύτως λαϊκή υποστήριξη αλλά κι έφερε διάσπαση και κατακερματισμό των συντηρητικών δυνάμεων σ'όλα τα επίπεδα και πριν απ'όλα στο στράτευμα.

Για να ολοκληρώσουμε αυτή την τυπολογία θα μπορούσαμε να πούμε ότι η Ελληνική Δικτατορία στηρίχτηκε 1) Σ'ένα σκληρό πυρήνα αξιωματικών

χαρακτηριζόμενο από α) αντιλαϊκό πάθος και φανατισμό, β) με έλλειψη σαφούς ιδεολογίας, πολιτικού προσανατολισμού και αντίληψης της κοινωνικής πραγματικότητας. Με βάση τον πυρήνα αυτόν που κατείχε θέσεις-κλειδιά στις ένοπλες δυνάμεις, η 21η Απριλίου προσπάθησε γ) να εμφυσήσει το πνεύμα της κάστας σ'όλους τους αξιωματικούς με αυξήσεις μισθών, προνόμια και χρησιμοποίησή τους στην κρατική μηχανή. 2) Ο άλλος πυρήνας στήριξης της ελληνικής δικτατορίας υπήρξαν δ) οι ειδικές υπηρεσίες δίωξης και ασφαλείας. Τα άτομα που συνιστούσαν τις υπηρεσίες αυτές χαρακτηρίζονταν από επίδειξη πνεύματος σκληρότητας και ενός χωρίς περιεχόμενο φανατισμό υπερεθνικοφροσύνης. Τα άτομα που χρησιμοποιήθηκαν σαν πληροφοριοδότες και βασανιστές αποτελούσαν κλασσικές περιπτώσεις της κοινωνικής παθολογίας.

Το καθεστώς της 21ης Απριλίου δεν είχε μαζική υποστήριξη, παρά μόνο στο βαθμό που παραδοσιακές αντιδρασικές δυνάμεις το περιέβαλλαν. Σαν τέτοιες μπορούμε να θεωρήσουμε τους παλαιούς συνεργάτες των Γερμανών και εκείνους που είχαν υπηρετήσει στα ελεγχόμενα από τις δυνάμεις κατοχής Τάγματα Ασφαλείας. Το ποσοστό των δυνάμεων αυτών δεν ξεπερνούσεόμως το 6-7% του Ελληνικού Λαού.

Η σφοδρότητα της πολιτικής διαμάχης, στα χρόνια πριν από τη δικτατορία, είχε φέρει μια σειρά από πολύ βαθειές ανακατατάξεις στους πολιτικούς και κοινωνικούς συσχετισμούς και κατ'επέκταση στο εκλογικό σώμα.

Το πολιτικό κλίμα είχε πλέον ριζικά αλλάξει και πέρα από τις πολιτικές διαμάχες και ανεξάρτητα από πολιτικές παρατάξεις είχαν παρουσιαστεί αιτήματα παλλαϊκά που έφεραν έτσι το σύνολο του λαού σε αντίθεση με το καθεστώς της 21ης Απριλίου αμέσως από την αρχή της εγκατάστασής του στην εξουσία.

Pour mieux preciser notre champs de recherche θα μπορούσαμε να συνοψίσουμε αυτή την αντίθεση στα εξής:

1) Ο Λαός είχε συνειδητοποιήσει την ανάγκη της ουσιαστικής επίλυσης εκ μέρους της πολιτικής των κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων και το ξεπέρασμα των ψυχολογικών συνεπειών του εμφυλίου. Η Χούντα αντίθετα προσπάθησε να διαιωνίσει μια τεχνητή διαίρεση του Λαού σε α) κομμουνιστές, β) φιλοκομμουνιστές, και γ) αντικομμουνιστές.

2) Ο Λαός είχε συνειδητοποιήσει την ανάγκη περιορισμού του στρατού σε καθαρά στρατιωτικά έργα. Η 21η Απριλίου έκανε το στρατό ανώτερο ρυθμιστή των πολιτικών αγώνων, την τέταρτη εξουσία, την ισχυρότερη.

3) Ο Λαός έκρινε απαραίτητη την ελεύθερη κίνηση των ιδεών, τον αδέσμευτο ανταγωνισμό προσώπων και κομμάτωνκαι απαιτούσε κατάργηση όλων των μορφών ανοιχτής ή κεκαλυμένης αστυνόμευσης του πολίτη. Το καθεστώς των συνταγματαρχών γενίκευσε την αστυνόμευση, σ'όλα τα επίπεδα της κοινωνικής και ατομικής ζωής, ενώ σταμάτησε βίαια κάθε πολιτική ζωή και υπέταξε ιδέες, πρόσωπα, κόμματα και συνδικάτα κάτω από τον έλεγχο ενός Συνταγματικού δικαστηρίου.

4) Στο επίπεδο της εκπαίδευσης, το αίτημα του λαού για γενίκευση της παιδείας και ανεξαρτοποίηση των φορέων της απέναντι στο Κράτος απαντήθηκε με την ίδρυση του θεσμού των κυβερνητικών επιτρόπων, σ'όλα τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και την απαγόρευση κάθε ζύμωσης ιδεών και πολιτικής κίνησης.

5) Στον οικονομικό τομέα, το αίτημα του λαού για την αξιοποίηση των παραγωγικών πόρων της οικονομίας από Έλληνες για τους Έλληνες και της ανάγκης δημιουργίας πλατειάς βιομηχανικής υποδομής ικανής να απασχολήσει τους Έλληνες και να σταματήσει την αιμορραγία της μετανάστευσης, αντιμετωπίστηκε με την

ενίσχυση εκ μέρους της Χούντας της υπερπόντιας μετανάστευσης, με αποτέλεσμα η Ελλάδα να εμφανίσει φθίνοντα πληθυσμό και πτώση της γεννητικότητας, ενώ ταυτόχρονα η πολιτική των «ανοιχτών θυρών» στο ξένο ή «μικτό» εκμεταλλευτικό κεφάλαιο, επιδείνωσε την κατάσταση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΜΑΣ ΚΑΙ Η ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ

1. Γενικές Παρατηρήσεις

α) Το κοινωνικό-πολιτικό πλαίσιο των εξεταζομένων εφημερίδων και η λογοκρισία

Το Βήμα είναι παλαιά εφημερίδα φιλελευθερο-κεντρώου προσανατολισμού με αντίστοιχο αστικο-συντηρητικό κοινό και παράδοση. Στη φάση, που προηγήθηκε της δικτατορίας θεωρήθηκε ως η εφημερίδα η κατεξοχή προσκείμενη στον Γεώργιο Παπανδρέου, ενώ η στάση της απέναντι στον κεντρο-αριστερών τάσεων Ανδρέα Παπανδρέου υπήρξε από επιφυλακτική ως εχθρική. Όμως με την επιβολή της δικτατορίας η εφημερίδα αυτή -η μόνη σαφώς φιλελεύθερη, που επέζησε- συγκεντρώνει αναγνωστικό κοινό απ'όλους τους αντιτιθέμενους προς τη δικτατορία χώρους τόσο της Δεξιάς όσο και της Αριστεράς. Γι'αυτό και η ασκούμενη λογοκρισία στην εφημερίδα αυτή από το καθεστώς είναι πολύ αυστηρότερη καιπροσεκτικότερη απ'ό,τι στις άλλες δύο.

Η *Βραδυνή* επίσης παλαιά εφημερίδα είχε πάντοτε δεξιό-υπερσυντηρητικό προσανατολισμό. Στη φάση, που προηγήθηκε από την επιβολή της δικτατορίας η εφημερίδα αυτή ακολουθούσε τη γραμμή του κόμματος της Δεξιάς ΕΡΕ και παρέμενε έντονα φιλοβασιλική. Με την επιβολή της δικτατορίας η *Βραδυνή* τάχτηκε αναφανδόν υπέρ των πραξικοπηματιών και τους υποστήριξε ανοιχτά. Η γραμμή αυτή αρχίζει να διαφοροποιείται και να παίρνει τη μορφή μιας αντιπολίτευσης "από τα μέσα" του δικτατορικού καθεστώτος από την εκδήλωση του φιλοβασιλικού πραξικοπήματος (Δεκέμβριος 1967) για να εξελιχθεί βαθμιαία σε γραμμή αντίθεσης προς το καθεστώς της 21ης Απριλίου από το 1969 οπότε και αποσαφηνίζεται δημόσια η αντίθεση του εξόριστου αρχηγού της Δεξιάς (ΕΡΕ) Κ. Καραμανλή προς το καθεστώς αυτό.

Η λογοκρισία προς την εφημερίδα αυτή ήταν πολύ χαλαρότερη απ'ό,τι προς το *Βήμα*, δεδομένου ότι από το ένα μέρος ήταν για σοβαρό χρονικό διάστημα φιλική προς τη δικτατορία, από το άλλο το καθεστώς δεν επιθυμούσε να συγκρουσθεί μετωπικά με την παραδοσιακή Δεξιά, την οποία η *Βραδυνή* εξέφραζε.

Ο *Ελεύθερος Κόσμος* είχε εκδοθεί λίγα μόνο χρόνια προ της επιβολής της δικτατορίας και ο εκδότης της Σάββας Κωνσταντόπουλος με μια σειρά άρθρων του με γενικό τίτλο "Ο φόβος της δικτατορίας" λίγους μήνες πριν από το πραξικόπημα έχει έμμεσα, αλλά σαφέστατα τοποθετηθεί υπέρ της επιβολής της. Η γραμμή της εφημερίδας ήταν ευθύς εξ αρχής ακροδεξιά με έντονες φασιστοειδείς "φωτοσκιάσεις". Υπήρξε σ'όλη τη διάρκεια της δικτατορίας ο δημοσιογραφικός εκφραστής των θέσεων του καθεστώτος και ο ίδιος ο εκδότης και διευθυντής της Σ. Κωνσταντόπουλος είχε στενότατες σχέσεις με όλα τα ηγετικά στελέχη του πραξικοπήματος και ιδιαίτερα τον Γεώργιο Παπαδόπουλο. Ακριβώς γι'αυτό και στην ουσία ο *Ελεύθερος Κόσμος* παρά τη λογοκρισία δεν υπέκειτο ουσιαστικά σε δεσμεύσεις όσον αφορά την έκταση και τον τρόπο κάλυψης των δικών των αντιπάλων του καθεστώτος.

β) Το είδος της λογοκρισίας και οι εξεταζόμενες δίκες της περιόδου της δικτατορίας (1967-1974)

Η πρώτη φάση της δικτατορίας χαρακτηρίζεται από την επιβολή της αυστηρής προληπτικής λογοκρισίας (Απρίλης 1967). Η δεύτερη από χαλαρή κατασταλτική κατά κανόνα λογοκρισία (.....). Ακριβώς γι'αυτό και δεν μπορεί να συναχθούν ενιαία συμπεράσματα για το σύνολο των δικών όσον αφορά τα τυπικά στοιχεία στην ανάλυση περιεχομένου που επιχειρούμε. Οι πρώτες τρεις δίκες [ΠΑΜ (Φιλίνη-Λελούδα κ.ά.), Ε.Α (Παναγούλη κ.ά) και Ρήγα Φεραίου] έγιναν στην περίοδο της αυστηρής λογοκρισίας, οι επόμενες πέντε (Δημοκρατικής Άμυνας, Καλούδη, ΠΑΚ, Παρτσαλίδη-Δρακόπουλου και ΕΑΝ) στην περίοδο της χαλαρής λογοκρισίας.

Επίσης, όσον αφορά τη δίκη Παναγούλη πρέπει ναληφθεί υπόψη η ιδιαιτερότητά της και οι σκοπιμότητες, που ήθελε να υπηρετήσει το καθεστώς (προβολή της "αναποτελεσματικότητας" των εχθρών της δικτατορίας, "εγκληματικός" χαρακτήρας των ενεργειών των αντιπάλων της κ.ο.κ.) με το να επιτρέψει την μεγάλη δημοσιότητα, που δόθηκε στην υπόθεση αυτή.

γ) Ο Τύπος κατά τη νύκτα της 21/4/1967

Την νύκτα της 20ης - 21ης Απριλίου 1967 εξερράγη στην Αθήνα στρατιωτικό κίνημα. Η έκδοση των εφημερίδων διεκόπη. Την 21η και 22α καμιά εφημερίδα δεν κυκλοφόρησε. Την 23η με βάση τις γραπτές εντολές του Υπουργού Προεδρίας επανακυκλοφόρησαν από τις 14 εφημερίδες οι εννιά. Πέντε εφημερίδες εξαφανίστηκαν από το προσκήνιο.

Από αυτές οι δυο εφημερίδες *Αυγή* και *Δημοκρατική Αλλαγή* της άκρας αριστεράς καθώς και η φιλελεύθερη *Ελευθερία* έκλεισαν και οι συντάκτες τους συνελήφθησαν, ενώ οι δυο συντηρητικές και κατ'εξοχήν εφημερίδες του κατεστημένου *Καθημερινή* και *Μεσημβρινή* (πρωινή - απογευματινή), αρνήθηκαν να συμμορφωθούν με το νέο καθεστώς.

Αυτό το τελευταίο ήταν η μεγάλη έκπληξη του ελληνικού κοινού και η μεγάλη ταπείνωση που υπέστη το καθεστώς κατά την κρίσιμη αυτή περίοδο της επικράτησής του.

Όσον αφορά τις υπόλοιπες εφημερίδες που εμφανίστηκαν μόνο ο *Ελεύθερος Κόσμος* και η *Εστία* και οι δυο της άκρας δεξιάς υπεστήριξαν ανοιχτά το καθεστώς.

Η κατάσταση με τις υπόλοιπες επτά παρουσίαζε την εξής μορφή:
Η *Ακρόπολις* (πρωινή) και *Απογευματινή* (απογευματινή) του ιδίου συγκροτήματος καθώς και η *Βραδυνή* (απογευματινή), όλες συντηρητικές αλλά επίσης φιλοβασιλικές και φιλοκαραμανλικές υποτάχθηκαν σιωπηρά στη νέα κατάσταση, ενώ οι υπόλοιπες τέσσερεις, οι δυο πρωινές *Αθηναϊκή* και *Βήμα* και οι απογευματινές *Εθνος* και *Νέα,* δημοκρατικές, κεντρώες (porte parole de Papandreou) δεν αντέδρασαν αμέσως. Σύντομα όμως έκλεισε και η *Αθηναική* (λίγες μέρες μετά το πραξικόπημα) ενώ πολύ αργότερα (Μάρτη 1970) έκλεισε το *Εθνος* μετά από τολμηρή αντιπολιτευτική δημοσιογραφία (μεγάλη Δίκη του *Εθνους* λόγω της ιστορικής συνεντεύξεως που έδωσε ένας οικονομολόγος και πρώην Υπουργός της Ενώσεως Κέντρου που αφορούσε την Κύπρο).

Στα τέλη του 1967 κυκλοφορούσαν στην Αθήνα 8 εφημερίδες. Η κυκλοφορία τους είχε δραματική πτώση. Χαρακτηριστικό όλων ήταν η ομοιομορφία και η έλλειψη στοιχειώδους πληροφόρησης. Ομοιομορφία όχι μόνο στο περιεχόμενο αλλά και σ'αυτούς τους τίτλους.

Με την πάροδο του χρόνου, οι αντιτιθέμενοι προς τη στρατιωτική κυβέρνηση δημοσιογράφοι, προσπάθησαν με κάθε τρόπο να την αντιπολιτευθούν, αποκαλύπτοντας έστω έμμεσα πάντα το αντιδημοκρατικό της φρόνημα.

Και με την πάροδο του χρόνου το σοκ τρόμου, οργής και απογοήτευσης του κοινού από τους ατέλειωτους μονόλογους και τις επαναλήψεις «ιστορικής σαπουδαιότητας» της εξουσίας μεταποιήθηκε σε κατανόηση. Κατανόηση του γεγονότος ότι εφημερίδες και κοινό ήταν εξ' ίσου θύματα του ίδιου μηχανισμού βίας και ανελευθερίας. Το κοινό τότε εστράφη ενστικτωδώς στα φύλλα που το θύμιζαν το παρελθόν. Σιγά σιγά οι εφημερίδες άρχιζαν να διαφοροποιούνται και να κερδίζουν τις παλιές τους θέσεις αφήνοντας μόνες τους τις δυο γνήσια φιλοχουντικές εφημερίδες τον *Ελεύθερο Κόσμο* και την *Εστία* στις οποίες η εξουσία πρόσθεσε σαν βοήθεια τον Σεπτέμβρη του 1968 μια τρίτη «Ελληνοχριστιανικού» χαρακτήρα την *Νέα Πολιτεία* που ακολούθησε μια φτηνή δημοσιογραφία και δεν έπεισε τελικά κανέναν[1]

2. Ανακεφαλαίωση

Είναι εμφανές ότι με τις δίκες των αντιστασιακών οργανώσεων που έστησε το καθεστώς επεδίωκε βραχυπρόθεσμους σκοπούς και στόχους και κυρίως:

1) να αποδυναμωθούν οι πυρήνες και τα πιο δυναμικά και ενεργά στοιχεία της αντίστασης.

2) να δημιουργηθούν φοβίες στον δημοκρατικό αλλά και συντηρητικό κόσμο.

3) να εξοστρακίσει το «μίασμα» το κομμουνιστικό, με ιδιαίτερη σκληρή μεταχείριση των κομμουνιστών κατηγορουμένων, ώστε να κτυπηθεί ο πυρήνας της ιδεολογίας αυτής τόσο στη συνείδηση των ίδιων των κομμουνιστών δημιουργώντας συναίσθημα ήττας και παραίτησης αλλά και σ'αυτήν κάθε «συνοδοιπορούντος» φιλοκομμουνιστικού κοινού.

Απόλυτος σύμμαχος στην πραγματοποίηση των στόχων αυτών του καθεστώτος προέκυψε να είναι η εφημερίδα *Ελ. Κόσμος* και για μια συγκεκριμένη περίοδο και η εφημερίδα *Βραδυνή*, που ενίσχυσαν μια κοινωνική αναπαράσταση του καθεστώτος θετική και κυρίως αυτών της "Σωτηρίας του Έθνους από τον κομμουνιστικό κίνδυνο που στόχευε στην ανατροπή του πολιτεύματος". Η εφημερίδα *Ελ. Κόσμος* εκδίδεται με σκοπό τη λειτουργία της ως porte-parole της δικτατορίας. Έχει λοιπόν συμφέρον να εμφανίζει ότι η αντίσταση γίνεται σχεδόν αποκλειστικά από κομμουνιστές. Προβάλλει επομένως περισσότερο τις δίκες των κομμουνιστών και μειώνει ή υποβαθμίζει τις δίκες των μη κομμουνιστών.

---

[1] G. Giannopoulos - Richard Clogg - Η Ελλάδα κάτω από στρατιωτικό ζυγό - Άρθρο Ελένης Βλάχου, σελ. 114-134.

Ο αντιδικτατορικός τύπος αντίθετα, συντήρησε και ενίσχυσε μια κοινωνική αναπαράσταση του καθεστώτος αρνητική και στις 2 περιόδους της λογοκρισίας, (προληπτικής και κατασταλτικής, φορτίζοντας συναισθηματικά την Κοινή Γνώμη υπέρ των κατηγορουμένων πολιτών και κατά συνέπεια και των αντιστασιακών οργανώσεων των οποίων ήσαν μέλη, ενώπιον των εκτάκτων στρατοδικείων.

Συγκεκριμένα:

α) *Ελεύθερος Κόσμος*

Ενδιαφέρεται να οργανώσει την κοινωνική αναπαράσταση μιας ισχυράς και εθνοσωτηρίου εξουσίας που στοχεύει στην προστασία των "καλών" και την τιμωρία των "κακών" στις δίκες των κομμουνιστών διότι μ'αυτόν τον τρόπο θέλει να αποδείξει ότι όποιος τολμάει να σηκώσει κεφάλι συλλαμβάνεται και τιμωρείται παραδειγματικά, άρα το καθεστώς είναι πανίσχυρο. Μέσα από την ποσοτική και ποιοτική ανάλυσή μας προκύπτει αβίαστα η προπαγάνδα που οργανώνει και ασκεί υπέρ του καθεστώτος ενώ ταυτόχρονα και έμμεσα λειτουργεί τον μηχανισμό της ψυχολογικής βίας εις βάρος του δημοκρατικού κόσμου. Ο μηχανισμός της καταστολής λειτουργεί παράλληλα βέβαια μέσα από τις καταδικαστικές αποφάσεις και ποινές που προβάλλονται ιδιαίτερα πάντα με "πηχιαίους" τίτλους και με όλους τους δυνατούς τρόπους της "δημοσιογραφικής" προπαγάνδας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η ιδιαίτερη προβολή της απόπειρας Παναγούλη με τρεις (3) στοχοθετήσεις: α) Το παιδαριώδες της απόπειρας, β) την εγκληματικότητα της ενέργειας και γ) τον προσωπικό χαρακτήρα της ενέργειας, μεσκοπό να υποβαθμίσει στη συνείδηση της κοινής γνώμης την ιδιαίτερη σημασία της πράξης αυτής.

β) *Βραδυνή*

Είναι εφημερίδα δεξιά, η οποία μέχρι και το αντιπραξικόπημα του Βασιλιά (Δεκέμβρη 1967) υποστήριζε αναφανδόν τη δικτατορία. Μετά διαφοροποιείται ταχύτατα εναντίον της δικτατορίας, αλλά παραμένει και θέλει να διατηρήσει προς τα έξω τον παραδοσιακό δεξιό χαρακτήρα της.

Συνεπώς, παρά τη διαφοροποίησή της έχει την τάση να προβάλει όσο το δυνατό λιγότερο τις δίκες των κομμουνιστών και να υποβαθμίζει τις δίκες των κεντρώων, ιδιαίτερα των προσκείμενων στον Αντρέα Παπανδρέου (έντονα αντιπαπανδρεϊκή και έντονα φιλοκαραμανλική).

γ) *Βήμα*

Η εφημερίδα αυτή είναι γνωστή για την σαφέστατα φιλοκεντρώα στάση της. Το *Βήμα* όμως που ως συγκρότημα πάντοτε ασκούσε επιρροή άμεση ή έμμεση στην πολιτική, επιχειρεί μέσα από τη δημοσιότητα και την προβολή που δίνει και στις 8 δίκες γενικά της έρευνάς μας, να προσεταιριστεί ταυτόχρονα και προσωπικότητες για μελλοντικούς πολιτικούς λόγους, εξ'ού και η ιδιαίτερη προβολή της ΔΑ σε σχέση με το ΠΑΚ που είναι οργάνωση του Ανδρέα Παπανδρέου, ενώ το *Βήμα* είναι παραδοσιακά η εφημερίδα του Γεωργίου Παπανδρέου). Εν τούτοις όμως τέτοιου είδους διαφορές πιθανώς να είναι οριακές και να οφείλονται στο ότι σε μια δίκη σε σχέση με μια άλλη υπάρχουν προσωπικότητες με ευρύτερη κοινωνικοπολιτική απήχηση, που δεν μπορεί καμιά δημοσιογραφική σκοπιμότητα να τις αγνοήσει.

Ιδιαίτερη βαρύτητα έδωσε το *Βήμα* στα θέματα που σχετίζονταν με τη δικαστική δίωξη των πολιτικών αντιπάλων της Κυβέρνησης. Οι δίκες πολιτικού περιεχομένου προβλήθηκαν πάντα στην 1η σελίδα του *Βήματος* με αλλεπάλληλα δημοσιεύματα). Ιδιαίτερη έκταση ελάμβαναν τα μέρη εκείνα των πρακτικών που περιελάμβαναν στοιχεία εκ της διαδικασίας (μάρτυρες κατηγορίας που περιείχαν το στοιχείο της παρατυπίας ή υπεράσπισης που συνέβαλαν στην συναισθηματική φόρτιση του κοινού αλλά και συνήγοροι που με τις αιτήσεις και ενστάσεις και τις αντίστοιχες απορρίψεις από τα Έκτακτα Στρατοδικεία αποκάλυπταν το σύστημα καταστολής που είχε τεθεί σε εφαρμογή και την έλλειψη νομιμότητας του καθεστώτος, το οποίο προκλητικά και όποτε το συνέφερε, μέσα από τη διαδικασία της ποινικής δίκης παραβίαζε κάθε δικονομική αρχή σχετικά με την προστασία και την άσκηση των δικαιωμάτων των κατηγορουμένων.

Οι περισσότερες από τις πολιτικές δίκες αφορούσαν σε μεγάλο αριθμό κατηγορουμένους, μέλη οργανώσεων που δρούσαν κατά της στρατιωτικής Κυβερνήσεως. Στις περιπτώσεις αυτές το *Βήμα* με την ειδησεογραφία του έδινε έμφαση στον αριθμό, στις πράξεις και στους ισχυρισμούς των κατηγορουμένων, πληροφορώντας έτσι το αναγνωστικό κοινό όχι μόνο για τον τρόπο με τον οποίο αντιδρούσαν[2] οι δυναμικότεροι από τους πολιτικούς αντιπάλους της Κυβερνήσεως, αλλά και ότι ο σκοπός τους, όπως οι ίδιοι διακηρύσσουν είναι μόνο η ανατροπή των κυβερνώντων και η αποκατάσταση της δημοκρατίας.

---

2 *Βήμα*: «Εις το Έκτακτο Στρατοδικείο.... Σήμερα η απόφαση για τους "34"».

Φρόντιζε ακόμα η εφημερίδα να προβάλλει στην ειδησεογραφία της και τα επαγγέλματα[3] των κατηγορουμένων αποδεικνύοντας -έμμεσα- πως κατά των κρατούντων στρέφονται και άτομα από τα οποία δεν θα περίμενε κανείς βίαια αντικυβερνητική δράση. Κι αυτό ήταν παράδειγμα προς μίμηση.

Για να εξάρει επίσης το ηρωικό στοιχείο στις πράξεις των κατηγορουμένων, η εφημερίδα χρησιμοποίησε στους τίτλους της χαρακτηρισμούς των κατηγορουμένων που μπορούσαν να εξάψουν τη λαϊκή φαντασία. Π.χ. προσωνυμία «τουπαμάρος»[4] που προέβαλαν οι τίτλοι του *Βήματος* (έμμεσα - παραλληλισμός ανάμεσα σ'αυτή τη δράση και εκείνη των ανταρτών της Λατινικής Αμερικής, που αγωνίζονται κατά των εκεί αντιδημοκρατικών κυβερνήσεων.

Μετά το τέλος κάθε ακροαματικής διαδικασίας και αφού στη διάρκεια είχε καλλιεργηθεί η ευμενής διάθεση του κοινού απέναντι στους κατηγορουμένους το *Βήμα* δημοσιεύει τις εκάστοτε[5] αυστηρές ποινές των εκτάκτων στρατοδικείων αποκαλύπτοντας έτσι ακόμα μια φορά την αυταρχική νοοτροπία της στρατιωτικής κυβερνήσεως, η οποία καταδικάζει πολιτικούς αντιπάλους και όχι αντεθνικώς δρώντα πρόσωπα.

δ) Γενική παρατήρηση για όλες τις εφημερίδες

Συναισθηματικοί παράγοντες όσον αφορά την Κοινή Γνώμη π.χ. τραυματισμός καθηγητού Καράγιωργα: παίζουν ρόλο για λόγους κυκλοφορίας (εσωτερική αποτίμηση: σαν κερδοσκοπικού οργανισμού που θέλει να πουλήσει φύλλα).

---

3 *Βήμα 6/10/70* - 1η σελ. 1στηλο. «Δικηγόρος συλληφθείς δια την έκρηξη στον Εθνικό Κήπο»

4 *Βήμα* 4/8/72 - 1η σελ. 4στηλο και 3η σελ. 7στηλο: «Εις το Έκτακτο Στρατοδικείο οι Οκτώ Τουπαμάρος δικάζονται».

5 *Βήμα* 8/7/70, 1η σελ. - 1στηλο / 2η σελ. 3στηλο: «Η πρόταση του Βασιλικού Επιτρόπου...»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΤΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΤΩΝ (8) ΔΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΜΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ
ΣΤΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΤΩΝ 8 ΔΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΜΑΣ

Προκειμένου να δώσουμε μία συνοπτική εικόνα για κάθε δίκη της έρευνάς μας όπως αυτή προέκυψε μέσα από τα δημοσιεύματα των πρακτικών των δικών στις τρείς εφημερίδες της έρευνάς μας, παρουσιάζουμε σ' αυτό το τμήμα για κάθε δίκη ξεχωριστά «το πορτραίτο της».

Το ιδιότυπο αυτό πορτραίτο (προφίλ) της κάθε δίκης, διαμορφώθηκε μέσα από την επιλογή και καταγραφή των στοιχείων εκείνων, που θεωρήσαμε απαραίτητα, χρησιμοποιώντας το υλικό και των τριών εφημερίδων σε μια προσπάθεια συνολικής σύνθεσης για την αναπαράσταση της κάθε δίκης.

Τα στοιχεία αυτά είναι:

Α) Η έναρξη και διάρκεια της κάθε δίκης

Β) Η σύνθεση του δικαστηρίου

Γ) Αριθμός κατηγορουμένων και πράξεις (κατηγορητήριο).

Δ) Το κατηγορητήριο αναλυτικά για ένα έκαστο των κατηγορουμένων.

Ε) Οι κατηγορούμενοι : ονόματα, ιδιότητα, ρόλος (θέση) στο πλαίσιο της οργάνωσης.

ΣΤ) Οι μάρτυρες κατηγορίας (ονόματα, ιδιότητα)

Ζ) Οι μάρτυρες υπερασπίσεως (ονόματα, ιδιότητα)

Η) Οι συνήγοροι υπερασπίσεως (ονόματα και ποιούς εκπροσωπούν από τους κατηγορουμένους, όπου εμφανίζονται στοιχεία)

Θ) Η απόφαση και οι ποινές για ένα έκαστο των κατηγορουμένων.

Ι) Αποσπάσματα του «Πολιτικού Λόγου» των αντιτιθεμένων πλευρών.

Σχετικά με το τελευταίο ως άνω στοιχείο και προκειμένου να δώσουμε μια πρώτη αναπαράσταση (εικόνα - αντίληψη - γνώση κλπ.) της κάθε ποινικής δίκης, που ανταποκρίνεται σε αυτήν του «μέσου κοινού αναγνώστη», όπως αυτή διαμορφώθηκε μέσα από τα δημοσιεύματα με τα πρακτικά των δικών, δηλαδή μέσα από το «λόγο» των εκπροσώπων του καθεστώτος από τη μια (Εισαγγελέας, Πρόεδρος, μέλη δικαστηρίου, μάρτυρες κατηγορίας) και των αντιτιθεμένων σ' αυτό από την άλλη, (κατηγορούμενοι, μάρτυρες υπεράσπισης και συνήγοροι), παραθέτουμε μερικά αντιπροσωπευτικά αποσπάσματα (σπαράγματα) από τις τρείς εφημερίδες συνθετικά.

Γι' αυτό «το σώμα του αποσπασματικού λόγου» χρησιμοποιήσαμε τη **μέθοδο της "αυθόρμητης επιλογής"** και ως πηγή μας κυρίως τα δημοσιεύματα από τις ημέρες αγόρευσης του Β. Επιτρόπου και αυτές των απολογιών των κατηγορουμένων.

Σημείωση: Στοιχεία για τους **μάρτυρες κατηγορίας** υπάρχουν και στις 3 εφημερίδες. Για τους **μάρτυρες υπεράσπισης και συνηγόρους** στοιχεία προκύπτουν από τη σύνθεση των τριών εφημερίδων, δεδομένου ότι η κάθε μία από αυτές, ανάλογα με τους στόχους της, δημοσιεύει περισσότερα ή λιγότερα ονόματα ή και δεν αναφέρεται καθόλου σ'αυτούς.

1. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Π.Α.Μ των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)

(ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ)

1. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ: Π.Α.Μ. - των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) (ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ)

Α. ΕΝΑΡΞΗ-ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Η Δίκη της Αντιστασιακής Οργάνωσης "Πατριωτικό Απελευθερωτικό Μέτωπο (Π.Α.Μ.) άρχισε στις 15/11/67 και τελείωσε με την έκδοση της απόφασης του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών στις **21/11/67**.

Η επ' ακροατηρίω διαδικασία διήρκεσε 7 ημέρες και ο αριθμός των δημοσιευμάτων των Πρακτικών της Δίκης αυτής, ανέρχεται σε **6** ημέρες δημοσιότητας και για τις τρεις εφημερίδες (***Το Βήμα, Η Βραδυνή & Ελεύθερος Κόσμος***).

Β. Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Οι κατηγορούμενοι εμφανίσθηκαν ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, το οποίο είχε την κατωτέρω σύνθεση:

- **Πρόεδρος:** Μ. Δουμπόγιας, Εφέτης και κατ' απονομή Αντισυν/ρχης.
- **Στρατοδίκες-Μέλη:** Μ. Μπεκιάρης, Ταγματάρχης, Μπονωτής, Αντισυντ/ρχης, Μανουσάκης, Ταγματάρχης, Ρούκας, Λοχαγός.
- **Βασιλικός Επίτροπος:** Την έδρα του Βασιλικού Επιτρόπου (Δημόσιος Κατήγορος) κατείχε ο Αντεισαγγελέας Πλημμελειοδικών και κατ' απονομή Ταγματάρχης, Σόλων Παπαδόπουλος.
- **Γραμματέας:** Χαλκιάς.

Γ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

Στην δίκη αυτή παρεπέμφθησαν συνολικά **31** πρόσωπα, μέλη του «Πατριωτικού Απελευθερωτικού Μετώπου» (Π.Α.Μ.) κατηγορούμενοι όλοι **για παράβαση του Α.Ν. 509/47** και επί πλέον **για απείθεια εις διαταγή στρατιωτικής αρχής** δηλ. εις την υπ' αριθμ. 1/1967 προκήρυξη του Α/ΓΕΣ.

Ειδικότερα σύμφωνα με τον ΑΝ. 509/47 κατηγορήθηκαν ότι:

α) «Εξετέλεσαν αξιόποινες πράξεις και επεδίωξαν την εφαρμογή ιδεών εχουσών ως έκδηλο σκοπό, την δια βίαιων μέτρων ανατροπή του πολιτεύματος και του κρατούντος κοινωνικού συστήματος, και **β)** Μερικοί παρέσχον, κατά παράβαση της σχετικής προκηρύξεως του Α/ΓΕΣ, κατ' οίκον περίθαλψη, εις πρόσωπα άσχετα προς αυτούς και συγκεκριμένα εις τους Μ. Θεοδωράκη, Κ. Φιλίνη, Χ. Δρακόπουλο, Α. Μπριλάκη κλπ.»

Δ. ΤΟ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

Σύμφωνα με το κατηγορητήριο (παραπεμπτική διαταγή του Στρατιωτικού Διοικητή Αθηνών, ασκούντος την ποινική δίωξη ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου) "οι κατηγορούμενοι, εις έκαστος, από την 21 Απριλίου 1967 και μεταγενέστερα, μέχρι τη σύλληψή τους στην Αθήνα και αλλού ενήργησαν τις κάτωθι *αξιόποινες πράξεις:*

Από κοινού επεδίωξαν την εφαρμογή ιδεών εχουσών ως έκδηλο σκοπό την ανατροπή του πολιτεύματος και του κρατούντος κοινωνικού συστήματος δια βίαιων μέσων. Προς τούτο ενήργησαν προσηλυτισμό, σαν αρχηγοί ή οδηγοί:

Ειδικότερα, ενεργούντες σύμφωνα με την απόφαση της 11ης ολομέλειας της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. και τας δοθείσας παρ' αυτής εκ του εξωτερικού, εντολάς και κατευθύνσεις, συνέστησαν ενταύθα παράνομη κομμουνιστική οργάνωση υπό την επωνυμία "Πατριωτικό Απελευθερωτικό Μέτωπο (Π.Α.Μ.)", προκειμένου:

α) να οργανώσουν τους οπαδούς του Κ.Κ.Ε., **β)** να προσηλυτίσουν οπαδούς από άλλα κόμματα και βάσει των Μαρξιστικών - Λενιστικών αρχών της συνωμοτικότητας:

- να εκτυπώσουν και διασπείρουν προκηρύξεις κομμουνιστικού και αντεθνικού περιεχομένου.
- να εκδώσουν δελτία πληροφοριών με αντεθνικό κομμουνιστικό περιεχόμενο και να το διανείμουν σε εκπαιδευτικούς, ανήλικους στρατιωτικούς και εν γένει σε δημόσιους λειτουργούς.
- να αναρτήσουν πανώ και να γράφουν συνθήματα στους τοίχους με αντεθνικό κομμουνιστικό περιεχόμενο.
- να υποκινήσουν απεργίες, διαδηλώσεις και με παράνομες και βίαιες ενέργειες να ανατρέψουν το πολίτευμα και το κοινωνικό σύστημα.

Ούτως ούτοι:

- Εξέδωσαν και κυκλοφόρησαν 6 φύλλα του δελτίου πληροφοριών "***Νέα Ελλάδα***" όργανο της οργάνωσης Π.Α.Μ., με ανατρεπτικό περιεχόμενο.
- Εξετύπωσαν και διέσπειραν προκηρύξεις του ίδιου ανατρεπτικού περιεχομένου.
- Ανέγραψαν αντεθνικά, αντικυβερνητικά συνθήματα στους τοίχους.
- Τοποθέτησαν σε κεντρικά μέρη της Αθήνας, πανό με αντεθνικά ανατρεπτικά μηνύματα και τοποθέτησαν μηχανήματα αναμετάδοσης μηνυμάτων ιδίου περιεχομένου.
- Εστειλαν μέλη τους στο Παρίσι, για εκπαίδευση στα εκρηκτικά μηχανήματα και τις εκρηκτικές ύλες.

- Κατασκεύασαν τυπογραφείο, για την εκτύπωση κομμουνιστικού υλικού.
- Προσήλκυσαν άγνωστο αριθμό πολιτών στις ανατρεπτικές ιδέες.
- Μετέφεραν μαγνητοταινίες από το Παρίσι με φωνή του Μ. Θεοδωράκη με ανατρεπτικά μηνύματα.
- Διέθεσαν τα οικονομικά μέσα δια τους σκοπούς της οργάνωσης. Διέθεσαν τα αυτοκίνητά τους και μετέφεραν 3.000 δολλάρια από το Παρίσι και 14.000 δρχ. από την Κύπρο.
- Διέθεσαν τις οικίες τους για συσκέψεις και κρησφύγετα για απόκρυψη ηγετών:Απέκρυψαν τον Θεοδωράκη.
- Διευκόλυναν επικοινωνίες μελών και στελεχών του Π.Α.Μ., ως σύνδεσμοι, μεταφέροντας μηνύματα.
- Χρησιμοποιούσαν ψευδώνυμα, και μυστικούς κώδικες.

Ε. ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΙ (ποιοι είναι: ταυτότητα-και ιδιότητα στο πλαίσιο της οργάνωσης)

Οι **31** κατηγορούμενοι, που ήταν οι περισσότεροι γνωστές προσωπικότητες του πολιτικού κόσμου της Αριστεράς και του Κέντρου, παραπέμφθηκαν ως αρχηγοί, οδηγοί ή μέλη της οργάνωσης Π.Α.Μ. και είναι οι κάτωθι:

α) <u>Υπό την ιδιότητα του Αρχηγού</u>:

1) **Κων/νος Φιλίνης** (ετών 46) πρώην υπεύθυνος της εφημερίδας "***Αυγή***", μέλος της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. .
2) **Ιωάννης Λελούδας** (28 ετών) αρχαιολόγος (γιος του ναυάρχου Γ. Λελούδα).

Επίσης, **ως αρχηγοί,** εκτός του Κων/νου Φιλίνη, <u>μη δικαζόμενοι όμως διότι δεν είχαν συλληφθεί</u>, εφέροντο και οι κ.κ. **Α. Μπριλλάκης** και **Δ. Δρακόπουλος**.

Επίσης **ως αρχηγός,** παρεπέμπετο και ο μουσικοσυνθέτης **Μ. Θεοδωράκης** (ετών 46), δια τον οποίο <u>η δίκη διεχωρίσθη, διότι δεν προσήλθε λόγω ασθενείας</u>.

β) <u>Υπό την ιδιότητα του Οδηγού και Μέλους του Π.Α.Μ.</u>

3) **Γεώργιος Λούλης,** πρώην βουλευτής της "Ενώσεως Κέντρου" (Ε.Κ.)
4) **Σύλβα Ακρίτα** (38 ετών), κοινωνική λειτουργός, χήρα του Υπουργού Παιδείας Λουκή Ακρίτα, επί κυβερνήσεως Κέντρου
5) **Ιάσων Παπαηλιόπουλος** (ετών 36), επιχειρηματίας
6) **Άννα χήρα Ευστρ. Παπανικόλα** (ετών 50), έμπορος
7) **Σπύρος Φαναριώτης** (ετών 36), δημοσιογράφος,

8) **Ανδρομάχη Τσουκαλά** (ετών 29), νύφη του τέως Δημάρχου Αθηνών επί κυβερνήσεως Ε.Ρ.Ε.(Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση)
9) **Θεοδώρα συζ. Ι. Λελούδα** (ετών 30), ζωγράφος
10) **Ειρήνη θυγ. Ευστρ. Παπανικόλα** (ετών 31), ιδιωτική υπάλληλος
11) **Μαρία συζ. Κ. Τσούρμα** (ετών 42), έμπορος
12) **Χρυσούλα συζ. Ν. Σουπιώνα** (ετών 22), οικιακά
13) **Δημήτριος Κ. Τσούρμας** (ετών 24), ιδιωτικός υπάλληλος
14) **Κων/να συζ. Δ. Τσούρμα** (ετών 22), αισθητικός
15) **Νικόλαος Α. Μακρίδης** (ετών 40), δημοσιογράφος
16) **Εύα Δάφνη συζ. Ν. Μακρίδη** (ετών 22), δημοσιογράφος
17) **Ηλίας Α. Μπεντζέλος** (ετών 43), επιχειρηματίας
18) **Ρούσσος Κ. Γιοβάσογλου** (ετών 48), βιομήχανος
19) **Κυριάκος Ν. Λειβαδίτης** (ετών 23), δημοσιογράφος
20) **Βύρων - Νικόλαος Γ. Σάμιος** (ετών 40), ιατρός
21) **Αικατερίνη θυγ. Δ. Αρσένη** (ετών 32), ηθοποιός
22) **Παναγιώτης Β. Δελημήτρος** (ετών 39), δικηγόρος
23) **Γεώργιος Π. Μπεζεριάνος** (ετών 27), διακοσμητής
24) **Νικόλαος Εμμ. Σαρρής** (ετών 23), εκπαιδευτικός
25) **Ευανθία συζ. Δ. Δεσποτίδου** (ετών 27), εκπαιδευτικός
26) **Παναγιώτα συζ. Α. Σαρρή** (ετών 33), φυσιοθεραπεύτρια
27) **Ευθαλία θυγ. Αλ. Βεργόπουλου** (ετών 37), ψυχολόγος
28) **Ανδρέας Λ. Δάνος** (ετών 28), αρχιτέκτων
29) **Γεώργιος Ν. Κουπαρούσος** (ετών 30), φαρμακοποιός
30) **Κων/νος Νικηφ. Βρεττάκος** (ετών 29), σκηνοθέτης
31) **Αντωνία θυγ. Π. Μαρκετάκη** (ετών 25), δημοσιογράφος.

Σημειώνουμε εδώ ότι μεταξύ των ανωτέρω (31) κατηγορουμένων **οι 14 είναι γυναίκες**.

ΣΤ. ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Και οι τρεις εφημερίδες αναφέρουν ότι συνολικά κατέθεσαν (7) μάρτυρες κατηγορίας, μεταξύ των οποίων (με τα ονόματα τους) αναφέρονται μόνο οι κάτωθι:

1) **Ευάγγελος Μάλλιος**, Αστυνόμος, Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Πληροφοριών της Γενικής Ασφάλειας Αθηνών.
2) **Βασίλειος Λάμπρου**, Αστυνόμος, Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Πληροφοριών της Γενικής Ασφάλειας Αθηνών.

3) **Ευάγγελος Γιαννικόπουλος**, Υπαστυνόμος στη ίδια ως άνω Υπηρεσία.

Ζ. ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Σχετικά με τους μάρτυρες υπερασπίσεως και οι τρείς εφημερίδες αναφέρουν ότι κατέθεσαν πλέον των **(30)** μαρτύρων στη δίκη αυτή. Δεν αναφέρονται βέβαια, παρά τα επώνυμα **6** έως **7** εξ αυτών, και μάλιστα μόνο στην εφημερίδα *Ελεύθερος Κόσμος*.

Η. ΟΙ ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Ο αριθμός των συνηγόρων των κατηγορουμένων, σύμφωνα πάντα με τις τρεις εφημερίδες της ερευνάς μας, ανέρχεται στους **30** και πλέον. Και οι τρεις εφημερίδες δημοσιεύουν τα ονόματα μερικών εξ αυτών ως κάτωθι:

1) **Γεώργιος Μαγκάκης** (συνήγορος του κατηγορουμένου, Κ. Φιλίνη)
2) **Παπασπηλιόπουλος** (συνήγορος των κ.κ.Μπέντζελου και Λειβαδίτη)
3) **Φ. Ανέστης** (συνήγορος του κ.Μπεζεριάνου)
4) **Σταμάτης** (συνήγορος του κ.Δελημήτρου)
5) **Καρότσης** (συνήγορος του κ.Κουπαρούσου)
6) **Σταματελάτος** (συνήγορος της κ.Αρσένη)
7) **Πολυχρονόπουλος** (συνήγορος των κ.κ. Μαρκετάκη και Σαρρή)
8) **Θεοφίλου** (συνήγορος του ζεύγους Λελούδα)
9) **Στ. Κανελλόπουλος** (συνήγορος του τέως βουλευτή Λούλη)
10) **Χρήστος Ροκόφυλλος** (συνήγορος της Άννας και Ειρήνης Παπανικόλα)
11) **Πουλαντζάς** (συνήγορος του ζεύγους Τσούρμα)
12) **Π. Μελάς** (συνήγορος των κατηγορουμένων Μαρίας Τσούρμα και Χρυσούλας Σουπιώνα).

Θ. ΑΠΟΦΑΣΗ - ΠΟΙΝΕΣ

Η απόφαση του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών εξεδόθη την **21 Νοεμβρίου 1967 στις 10 μ.μ**. Δι' αυτής επεβλήθησαν οι ακόλουθες ποινές:

1) Στον **Κων/νο Φιλίνη**, ως αρχηγό και
2) Στον **Ιωάννη Λελούδα** ως οδηγό. Και οι δύο εκηρύχθησαν ένοχοι της αποδιδομένης σ' αυτούς πράξεως, **ισόβια κάθειρξη για παράβαση του Α.Ν. 509/47**, με επιβαρυντικές περιπτώσεις (και οι δύο).

   Στον **Ιωάννη Λελούδα**, επεβλήθη κατά συγχώνευση και 3ετής φυλάκιση, λόγω απείθειας σε διαταγή Στρατιωτικής Αρχής.

Ποινές φυλάκισης από **1-15 έτη**, επεβλήθησαν σε **(19)** από τους **31** κατηγορουμένους, ενώ **(10)** άλλοι **αθωώθηκαν.**

Αναλυτικότερα οι ποινές για τους υπολοίπους:

1) Ιάσων Παπαηλιόπουλος ως οδηγός, με επιβαρυντικές περιπτώσεις, **15 έτη πρόσκαιρος κάθειρξη** .
2) Άννα Παπανικόλα, ως οδηγός, **12 έτη κάθειρξη.**
3) Σύλβα Ακρίτα, ως οδηγός, με ελαφρυντικές περιπτώσεις, **10 έτη κάθειρξη**.
4) Κυριάκος Λειβαδής, **φυλάκιση 5 ετών**.
5) Γεώργιος Μπεζεριάνος, **φυλάκιση 5 ετών.**
6) Θεοδώρα Λελούδα, **φυλάκιση 5 ετών** με 3ετή αναστολή.
7) Ευανθία Δεσποτίδου, **φυλάκιση 5 ετών** με 3ετή αναστολή.
8) Ηλίας Μπέντζελος, ως απλός συστασιώτης, **φυλάκιση 4 ετών.**
9) Ειρήνη Παπανικόλα, ως απλή συστασιώτιδα, **φυλάκιση 3 $^1/_2$ ετών** κατά συγχώνευση, με 3ετή αναστολή.
10) Νικόλαος Μαυρίδης, **φυλάκιση 3 $^1/_2$ ετών** κατά συγχώνευση, με 3 ετή αναστολή.
11) Ανδρέας Δάνος, **φυλάκιση 3 $^1/_2$ ετών**, με 3 ετή αναστολή.
12) Δημήτρης Τσούρμας, **φυλάκιση 3 ετών**, με 3 ετή αναστολή.
13) Αικατερίνη Αρσένη, **φυλάκιση 3 ετών**, με 3 ετή αναστολή.
14) Ευθαλία Βεργοπούλου, **φυλάκιση 3 ετών**, με 3 ετή αναστολή.
15) Γεώργιος Κουπαρούσος, **φυλάκιση 3 ετών**, με 3 ετή αναστολή.
16) Κων/νος Βρεττάκος, **φυλάκιση 3 ετών**, με 3 ετή αναστολή.
17) Αντωνία Μαρκετάκη, **φυλάκιση 3 ετών**, με 3 ετή αναστολή.
18) Νικόλαος Σαρρής, **φυλάκιση 3 ετών**, με 3 ετή αναστολή.
19) Μαρία Τσούρμα, **φυλάκιση 1 έτους**, με 3 ετή αναστολή.

Αθώοι εκηρύχθησαν 10 άτομα, οι εξής :

20) Γεώργιος Λούλης,
21) Κων/να Τσούρμα,
22) Ρούσος Γιαβάσογλου,
23) Παναγιώτης Δελημήτρος,
24) Σπυρίδων Φαναριώτης,

20) Χρυσούλα Σουπιώνα,
21) Εύα Μακρίδη,
22) Βύρων Σάμιος,
23) Ανδρομάχη Τσουκαλά,
24) Παναγιώτα Σάρρη.

Σημειώνουμε επίσης ότι από τις **14** κατηγορούμενες γυναίκες, αθωώθηκαν τελικά **μόνο πέντε (5)**!

Ι. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ «ΛΟΓΟΥ» ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΩΝ Σ' ΑΥΤΟ ΜΕΣΑ ΑΠΌ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

α) Πλευρά Καθεστώτος

"... Αρχηγοί της συνωμοτικής οργάνωσης ήταν ικανότατα στελέχη του Κ.Κ.Ε. όπως ο Κ. Φιλίνης και ο Α. Μπριλάκης...".

"... εκτελούσαν εντολές του Κ.Κ.Ε. που πρόδωσε συχνά την πατρίδα....".

"... Ο Φιλίνης είναι μίσθαρνο όργανο...".

"... σπατάλησε την ευφυΐα του...".

"... χρησιμοποίησαν τον κεντρώο βουλευτή Λούλη και τον αρχηγό των Λαμπράκηδων Θεοδωράκη ως τυφλά όργανά τους...".

"... Οι Λαμπράκηδες είναι εκτός νόμου οργάνωση εδώ και τέσσερα χρόνια, που έφταναν τον αριθμό των 8.000 ατόμων...".

"... Οι Λαμπράκηδες ετοιμάζονταν να τινάξουν την Ελλάδα στον αέρα....".

"... Δεν είμαστε ιερά εξέταση... δεν δικάζουμε τις ιδέες αλλά τις πράξεις των κατηγορουμένων..."

"...Το ΕΑΜ και το Π.Α.Μ. δεν διαφέρουν παρά κατά μία λέξη (Εθνικό/ Πατριωτικό Απελευθερωτικό Μέτωπο)..."

"... Η συνωμοτική παράνομη και αντεθνική οργάνωση του Π.Α.Μ. του Μ. Θεοδωράκη, οργάνωνε, όπως απέδειξε η διαδικασία, ένα «Νέο Δεκέμβρη»...".

"... Η παρούσα κατάσταση στηρίχτηκε στις ένοπλες δυνάμεις και έχει σαν σκοπό την Σωτηρία της Πατρίδας..."

"...Ο στρατός θυσιάστηκε για την πατρίδα και τον Βασιλιά..."

"... Κοινό μοτίβο όλων των κατηγορουμένων είναι: «δεν γνώριζα, δεν ανήκω στην οργάνωση κλπ.» (πλην των αμετανόητων κομμουνιστών) ..."

"...Όλοι παραδέχτηκαν τις συγκεκριμένες πράξεις για τις οποίες κατηγορούνται".

"... Παραδέχτηκαν την ενοχή τους. Η υπόθεση έχει πλήρως φωτιστεί".

"Ο Α.Ν. 509/47, ψηφίστηκε από αστικές κυβερνήσεις και αποβλέπει στην ασφάλεια της χώρας για να μην επικρατήσει ο Πανσλαβισμός".

"Οι πράξεις των κατηγορουμένων είναι αναμφισβήτητα ανατρεπτικές, αποβλέπουν στην ανατροπή του πολιτεύματος της Βασιλευομένης Δημοκρατίας".

β) Πλευρά Αντίθεσης

"... Η οργάνωση Π.Α.Μ., δεν επεδίωκε την ανατροπή του κοινωνικού συστήματος..."

"Το Κ.Κ.Ε. έχει σαν σκοπό την εθνική αλλαγή και εν συνεχεία το σοσιαλισμό, δια της ελεύθερης βούλησης του Ελληνικού λαού, δηλ. μέσα από εκλογικές διαδικασίες..."

"... Οι πράξεις είναι νόμιμες... οι κατηγορούμενοι τις αποδέχονται...".

"... Κακώς παραπεμπόμεθα με τον Α.Ν. 509/47...Τα αδικήματα είναι πολιτικά..."

"... Η οργάνωση Λαμπράκη είναι νόμιμη..."

"... Το Π.Α.Μ. είναι νόμιμο, δεν είναι συνωμοτική οργάνωση..."

"... Παραδέχομαι τις πράξεις για τις οποίες κατηγορούμαι. Ανήκω στο Κ.Κ.Ε...." (δήλωση όλων των κομμουνιστών).

"... Τιμώ τον στρατό σε περίοδο Δημοκρατίας καθώς και το Σύνταγμα κακώς παραπέμπομαι με τον 509/47..."

"... Σκοπός της οργάνωσης είναι η ανατροπή της στρατιωτικής κυβέρνησης και όχι του κοινωνικού καθεστώτος..."

Υπόμνηση: Τα αποσπάσματα είναι κυρίως από τις εφημερίδες ***Ελεύθερος Κόσμος*** και ***Η Βραδυνή***. Τα υπογραμμισμένα αφορούν μόνο ***Το Βήμα***.

2. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Ε.Α των «15» (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ-ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)

(ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ)

2. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ Ε.Α. - των "15" (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ-ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ)

Α. ΕΝΑΡΞΗ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Η Δίκη του Παναγούλη και 14 ακόμη ατόμων άρχισε στις 4/11/1968 στις 8.30 το πρωί και τερματίστηκε τη νύχτα της **17/11/1968** με την απόφαση του Έκτακτου Στρατοδικείου Αθηνών.

Το πόρισμα της προανάκρισης για την δολοφονική απόπειρα εναντίον του πρωθυπουργού Γ. Παπαδόπουλου που έγινε στις 13/8/68, ανακοινώθη στις 21/10/68.

Ο αριθμός των δημοσιευμάτων στις 3 εφημερίδες ανέρχεται σε **9** και η διάρκεια στο δικαστήριο σε **12** (υπήρξε και μια διακοπή 5 ημερών) από 13/11/68 - 17/11/68 λόγω ασθένειας ενός μέλους του Στρατοδικείου.

Β. Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Οι κατηγορούμενοι δικάστηκαν ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών με την πιο κάτω σύνθεση:

- **Πρόεδρος:** Π. Βουγάς, Εφέτης εν επιστρατεύσει τελών.
- **Μέλη:** Μ. Πηλιχός, Ταγματάρχης Πεζικού, Γ. Κωνσταντόπουλος, Ταγματάρχης Πεζικού, Γ. Τζανετάκος, Ταγματάρχης Πεζικού, Γ. Βασιλακόπουλος, Λοχαγός Πεζικού., Η. Σπυρόπουλος, Λοχαγός Πεζικού, ως αναπληρωματικός
- **Γραμματέας:** Σ. Μασούρος, Υπολοχαγός Στρατιωτικής Δικαιοσύνης, εν επιστρατεύσει τελών.
- **Βασιλικός Επίτροπος:** Ι. Λιαπής, Εισαγγελεύς Πλημμελειοδικών, εν επιστρατεύσει τελών.

Γ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

Στη δίκη αυτή, παραπέμφθηκαν ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών συνολικά **15** πρόσωπα, όλοι μέλη της οργάνωσης "Ελληνική Αντίσταση", συμπεριλαμβανομένου του Α. Παναγούλη, κατηγορούμενοι δια τα κάτωθι:

α) Για **παράβαση του Α.Ν. 509/47**, περί προστασίας του κοινωνικού καθεστώτος, κατ' εξακολούθηση.

β) Για **απείθειαν εις διαταγήν της υπ' αριθμ. 1/67 προκήρυξης** του Α/ΓΕΣ εν συνδυασμώ, προς τον Νόμο Δ.Θ.Ξ "περί κηρύξεως της χώρας εις κατάστασιν πολιορκίας".

γ) Ο εξ' αυτών Αλέξανδρος Παναγούλης **δια λιποταξίαν στο εξωτερικό και απόπειρα ανθρωποκτονίας του πρωθυπουργού** (αυτουργός)

δ) Οι υπόλοιποι 14 **για συνέργεια** εις το ανωτέρω αδίκημα.

Σημείωση: Κατά την ισχύουσα ποινική, στρατιωτική νομοθεσία, τα ανωτέρω αδικήματα επισείρουν ποινάς φυλακίσεως, προσωρινής ή ισοβίου καθείρξεως ή και θανάτου.

Δ. ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

1) **Αλέξανδρος Β. Παναγούλης,** ετών 30, γεννήθηκε στην Αθήνα, κάτοικος Αθηνών, φοιτητής Πολυτεχνείου, ηγετικό στέλεχος της Ε.Α. και εκτελεστικό όργανο αυτής. Κορυφή της πυραμίδας του δυναμικού κλιμακίου της οργάνωσης *"Λαός"* με το ψευδώνυμο *"Ανίκητος"*. Η όλη δραστηριότητά του από την εγκατάλειψη του στρατού (λιποτάκτης) εως την επ' αυτοφώρω σύλληψη, κατά την δολοφονική απόπειρα την 19/8/68, εξετέθη στο ιστορικόν. Βεβαρημένο ποινικό μητρώο.

Ποινική Ευθύνη: **α)** Επί λιποταξία εις το εξωτερικό, **β)** Για παράβαση του 509/47, κατά συναυτουργία με την επιβαρυντική περίπτωση της συμμετοχής του ως αρχηγού. γ) Επί απόπειρας ανθρωποκτονίας και **δ)** Για παράβαση της υπ' αριθμ. 1/67 προκηρύξεως του αρχηγού Γ.Ε.Σ. (οπλοφορία και κατοχή εκρηκτικών υλών). Συνελήφθη την 13/8/68 επ' αυτοφώρω, προφυλακίσθηκε με το υπ' αριθμ. 10/68 ένταλμα προφυλακίσεως.

2) Νικόλαος **Κ. Λεκανίδης,** ετών 29, γεννήθηκε στην Αθήνα, κάτοικος Αθηνών, ιδιωτικός υπάλληλος, ηγετικό στέλεχος της οργάνωσης *"Λαός"* με το ψευδώνυμο *"Λευκός"*.

α) Παράβαση του Α.Ν. 509/47, κατά συναυτουργία, με την επιβαρυντική περίπτωση της συμμετοχής ως αρχηγού, **β)** Απλή συνέργεια εις απόπειρα ανθρωποκτονίας και γ) Παράβαση της υπ' αριθμόν 1/67, προκήρυξης αρχηγού Γ.Ε.Σ. (κατοχή εκρηκτικών υλών).

Συνελήφθη επ' αυτοφώρω στις 16/8/1968 και προφυλακίσθηκε με το υπ' αριθμ. 11/68 ένταλμα προφυλακίσεως.

3) **Ιωάννης Λ. Κλωνιζάκης,** 28 ετών. Γεννήθηκε στα Χανιά Κρήτης, κάτοικος Αθηνών, πολιτικός μηχανικός, ηγετικό στέλεχος της οργάνωσης *"Λαός"* με το ψευδώνυμο *"Ολύμπιος"*.

α) Παράβαση του Α.Ν. 509/47, κατά συναυτουργία, με την επιβαρυντική περίπτωση της συμμετοχής ως αρχηγού, **β)** Απλή συνέργεια εις απόπειρα ανθρωποκτονίας και

γ) Παράβαση της υπ' αριθμόν 1/67, προκήρυξης Α/Γ.Ε.Σ. (κατοχή εκρηκτικών υλών).

Συνελήφθη στις 19/8/1968 και προφυλακίσθηκε με το υπ' αριθμ. 12/68 ένταλμα προφυλακίσεως.

4) **Ελευθέριος Δ. Βερυβάκης,** 33 ετών, δικηγόρος. Γεννήθηκε στα Χανιά της Κρήτης, κάτοικος Αθηνών, ηγετικό στέλεχος της οργάνωσης *"Λαός"* με το ψευδώνυμο *"Πολύβιος"*.

α) Παράβαση του Α.Ν. 509/47, κατά συναυτουργία, με την επιβαρυντική περίπτωση της συμμετοχής ως αρχηγού.

Συνελήφθη στις 19/8/1968 και προφυλακίσθηκε την 25/8/1968 με το υπ' αριθμ. 22/68 ένταλμα προφυλακίσεως.

5) **Γεώργιος Μ. Ελευθεριάδης,** 34 ετών. Γεννήθηκε στην Αλικαρνασσό Κρήτης, κάτοικος Αθηνών, ιδιοκτήτης και οδηγός ταξί, ηγετικό στέλεχος της οργάνωσης *"Λαός"* με το ψευδώνυμο *"Νικήτας"*.

α) Παράβαση του Α.Ν. 509/47, κατά συναυτουργία, με την επιβαρυντική περίπτωση της συμμετοχής ως αρχηγού.

Συνελήφθη στις 20/8/1968, απολογήθηκε την επομένη και προφυλακίσθηκε με το υπ' αριθμ. 21/68 ένταλμα προφυλακίσεως.

6) **Γεώργιος Σ. Αβράμης,** 29 ετών, κάτοικος Αθηνών, απλό μέλος της οργάνωσης *"Λαός"* με το ψευδώνυμο *"Αγνός "*.

α) Παράβαση του Α.Ν. 509/47, κατά συναυτουργία, **β)** Παράβαση της υπ' αριθμόν 1/67, προκήρυξης Α/Γ.Ε.Σ.

Συνελήφθη στις 19/8/1968, απολογήθηκε την επομένη και προφυλακίσθηκε με το υπ' αριθμ. 13/68 ένταλμα προφυλακίσεως.

7) **Ευστάθιος Γ. Γιώτας,** 28 ετών, δικηγόρος, απλό μέλος, με το ψευδώνυμο *"Δημοσθένης"*.

α) Παράβαση του Α.Ν. 509/47, κατά συναυτουργία και **β)** Παράβαση της υπ' αριθμόν 1/67, προκήρυξης Α/Γ.Ε.Σ.

Συνελήφθη στις 19/8/1968, απολογήθηκε στις 21/8/68 και προφυλακίσθηκε με το υπ' αριθμ. 15/68 ένταλμα προφυλακίσεως.

8) **Αντώνιος Β. Πρίντεζης,** 28 ετών, υπάλληλος ξενοδοχείου, απλό μέλος με το ψευδώνυμο *"Ελπιδοφόρος"*.

α) Παράβαση του Α.Ν. 509/47, κατά συναυτουργία.

Συνελήφθη στις 19/8/1968, απολογήθηκε στις 22/8/68 και προφυλακίσθηκε με το υπ' αριθμ. 17/68 ένταλμα προφυλακίσεως.

9) **Μιχαήλ Ι. Παπούλιας,** 36 ετών, μηχανικός αυτοκινήτων, απλό μέλος με το ψευδώνυμο *"Φιλάνθρωπος".*

α) Παράβαση του Α.Ν. 509/47, κατά συναυτουργία.

Συνελήφθη στις 21/8/1968, απολογήθηκε δύο μέρες μετά και προφυλακίσθηκε με το υπ' αριθμ. 19/68 ένταλμα προφυλακίσεως.

10) **Αλέξανδρος Π.. Σιγάλας,** 37 ετών, οδηγός ταξί, απλό μέλος με το ψευδώνυμο *"Νέος".*

α) Παράβαση του Α.Ν. 509/47, κατά συναυτουργία.

Συνελήφθη στις 21/8/1968, απολογήθηκε την ίδια μέρα και προφυλακίσθηκε με το υπ' αριθμ. 16/68 ένταλμα προφυλακίσεως.

11) **Δημήτριος Β. Τιμογιαννάκης,** 61 ετών, ιδιωτικός υπάλληλος, απλό μέλος με το ψευδώνυμο *"Φλόγας".*

α) Παράβαση του Α.Ν. 509/47, κατά συναυτουργία.

Απολογήθηκε στις 14/11/1968 και δεν προφυλακίσθηκε.

12) **Βασίλειος Θ. Αναστασόπουλος,** 27 ετών, ιδιωτικός υπάλληλος, απλό μέλος της οργάνωσης *"Λαός"* με το ψευδώνυμο *"Κυνηγός".*

α) Παράβαση του Α.Ν. 509/47, κατά συναυτουργία.

Συνελήφθη στις 20/8/1968, απολογήθηκε στις 22/8/1968 και προφυλακίσθηκε με το υπ' αριθμ. 23/68 ένταλμα προφυλακίσεως.

13) **Ιωάννης Α. Βαλασέλης,** 31 ετών, ιδιωτικός υπάλληλος αεροπορικής εταιρείας, απλό μέλος της οργάνωσης.

α) Παράβαση του Α.Ν. 509/47, κατά συναυτουργία.

Συνελήφθη στις 25/8/1968, απολογήθηκε την επομένη και προφυλακίσθηκε με το υπ' αριθμ. 23;/68 ένταλμα προφυλακίσεως.

14) **Αρτέμιος Μ. Κλωνιζάκης,** 32 ετών, ιατρός, απλό μέλος με το ψευδώνυμο *"Ταύρος".*

α) Παράβαση του Α.Ν. 509/47, κατά συναυτουργία.

Συνελήφθη στις 19/8/1968, απολογήθηκε την ίδια μέρα και προφυλακίσθηκε με το υπ' αριθμ. 21/68 ένταλμα προφυλακίσεως.

15) **Νικόλαος Π. Ζαμπέλης,** 23 ετών, οδηγός ταξί, με το ψευδώνυμο *"Νικηφόρος".*

α) Παράβαση του Α.Ν. 509/47, κατά συναυτουργία, με την επιβαρυντική περίπτωση της συμμετοχής **ως αρχηγού, β)**Απλή συνέργεια εις απόπειρα ανθρωποκτονίας και

γ) Παράβαση της υπ' αριθμόν 1/67, προκήρυξης αρχηγού Γ.Ε.Σ. (κατοχή περιστρόφου)

Συνελήφθη στις 19/8/1968 και προφυλακίσθηκε την 24/8/68 με το υπ' αριθμ. 20/68 ένταλμα προφυλακίσεως.

Ε. ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Οι μάρτυρες κατηγορίας στη δίκη αυτή ανέρχονται σε **17**, εξ' αυτών 8 είναι όργανα της αστυνομίας και της χωροφυλακής, μεταξύ των οποίων οι γνωστοί για τη δράση τους:

1) **Γ. Πηλίτσης**, αντισυνταγματάρχης πεζικού,
2) **Ευαγγ. Μάλλιος**, Αστυνομικός Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Πληροφοριών Γενικής Ασφάλειας Αθηνών,
3) **Πέτρος Μπάμπαλης,** Αστυνομικός Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Πληροφοριών Γενικής Ασφάλειας Αθηνών,
4) **Φ. Φαβατάς,** Μοίραρχος Ασφαλείας Προαστείων.

Οι υπόλοιποι μάρτυρες κατηγορίας ήσαν διάφοροι πολίτες διαφόρων επαγγελμάτων και κοινωνικών τάξεων.

ΣΤ. ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Σχετικά με τους μάρτυρες υπεράσπισης οι εφημερίδες αναφέρουν ότι οι περισσότεροι των οποίων κατέθεσαν ήταν μέλη της οικογένειας των κατηγορουμένων (αδέλφια, γονείς κλπ.)

Ζ. ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Ο αριθμός των συνηγόρων των δικαζομένων ανέρχεται άνω των 30, και οι πιο γνωστοί μεταξύ αυτών είναι:

1) Μένης Σπηλιώτης, **2) Γεώργιος Χουλιάρας,**

3) Π. Γερμανός, **4) Γρηγόριος Ζαφειρόπουλος,**

5) Χρήστος Ροκόφυλλος, **6) Λ. Καραμφυλίδης,**

7) Στυλιανός Κανδωράκης, **8) Παπαστεφάνου,**

9) **Καραθώνης** και άλλοι.

Η. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Στη δίκη παρίστανται ξένοι ανταποκριτές δημοσιογράφοι, τα κατασχεθέντα (όπλα, εκρηκτικά) έχουν εκτεθεί ενώπιον του δικαστηρίου, η είσοδος στο πολυπληθές ακροατήριο επετράπη ελευθέρως.

Θ ΑΠΟΦΑΣΗ - ΠΟΙΝΕΣ

Με απόφαση του στις 18/11/68 στις 8.30 της Κυριακής το Εκτακτο Στρατοδικείο καταδίκασε:

α) τον **Α. Παναγούλη,** δις εις θάνατον

β) τον **Ε. Βερυβάκη**, εις ισόβια κάθειρξη,

γ) 6 κατηγορουμένους σε πρόσκαιρη κάθειρξη 10-24 έτη και

δ) 3 κατηγορουμένους σε ποινή φυλάκισης από 1-4 έτη και **4** αθώωσε.

Αναλυτικότερα οι ποινές:

1) Ο **Αλέξανδρος Παναγούλης**, εκηρύχθη ένοχος κατά κατηγορητήριο: **α)** Για παράβαση του Α.Ν. 509/47 θεωρηθείς αρχηγός της συνομωσίας συντρεχουσών βαρείων περιπτώσεων, **β)** για λιποταξία, **γ)** για απόπειρα ανθρωποκτονίας και **δ)** παράνομη οπλοφορία.

Δια την πρώτη πράξη του επεβλήθη **η ποινή του θανάτου**, δια την δευτέραν η ομοία **ποινή**, δια την τρίτη **πρόσκαιρος κάθειρξις 15 ετών** και δια την τέταρτη **φυλάκιση 3 ετών**. Εν συνόλω και κατά συγχώνευση καταδικάστηκε: **Δις εις** θάνατο, **εις πρόσκαιρον κάθειρξη 18 ετών, εις στέρηση των πολιτικών δικαιωματών επί 15 έτη και καθαίρεση.**

Εδημεύθησαν επίσης τα κατασχεθέντα περίστροφα, τα οποία ευρέθησαν στα χέρια του, πλην χρημάτων εις δολλάρια και δραχμές, των οποίων διετάχθη η απόδοση στη μητέρα του.

2) Ο **Ελευθέριος Βερυβάκης**, εκηρύχθη ένοχος: **α)** για παράβαση του Α.Ν. 509/47 ως οδηγός και συντρεχουσών βαρειών περιπτώσεων. Καταδικάστηκε εις **κάθειρξη 20** ετών. **β)** Για την συνέργεια στην απόπειρα ανθρωποκτονίας **12 ετη** και **γ)** για

απείθεια εις **φυλάκιση 2 ετών**. Συνολικά το Δικαστήριο κατά συγχώνευση επέβαλε **κάθειρξη 23 ετών και στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων επί πενταετία.**

3) Ο **Νικόλαος Λεκανίδης** εκηρύχθη ένοχος κατά το κατηγορητήριο: **α)** για την παράβαση του Α.Ν. 509/47 **ως οδηγός** με τη συνδρομή επιβαρυντικών περιπτώσεων, του επεβλήθη **κάθειρξη 20 ετών**, **β)** για τη συνέργεια εις απόπειρα ανθρωποκτονίας του επεβλήθη **κάθειρξη 12 ετών**, **γ)** για την απείθεια, **φυλάκιση 2 ετών**. Συνολικά το Δικαστήριο κατά συγχώνευση επέβαλε **κάθειρξη 23 ετών και στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων επί πενταετία.**

4) Ο **Νικόλαος Ζαμπέλης** εκηρύχθη ένοχος κατά το κατηγορητήριο: **α)** για την παράβαση του Α.Ν. 509/47 **ως οδηγός** του επεβλήθη **κάθειρξη 15 ετών**, **β)** για τη συνέργεια εις απόπειρα ανθρωποικτονίας του επεβλήθη **κάθειρξη 10 ετών**, **γ)** για την απείθεια, **φυλάκιση 2 ετών**. Συνολικά το Δικαστήριο επέβαλε **φυλάκιση 18 ετών**, **στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων επί τετραετία** και **δήμευση κατασχεθέντων.**

5) Ο **Γεώργιος. Αβράμης** εκηρύχθη ένοχος κατά το κατηγορητήριο και του επεβλήθη **α)** για την παράβαση του νόμου 509/47 ως **συστασιώτη, κάθειρξη 15 ετών** και **β)** για την απείθεια, **φυλάκιση 2 ετών**. Συνολικά το Δικαστήριο επέβαλε κατά συγχώνευση **ποινή 16 ετών**, **δήμευση των κατασχεμένων** και **στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων επί τετραετία**.

6) Ο **Γεώργιος Ελευθεριάδης** εκηρύχθη ένοχος κατά το κατηγορητήριο: **α)** για την πράξη της παράβασης του 509/47, του επεβλήθη **κάθειρξη 18 ετών ως απλού συστασιώτη συντρεχουσών επιβαρυντικών περιπτώσεων,** και **στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων για οκταετία**.

7) Ο **Ευστάθιος Γιώτας** εκηρύχθη ένοχος κατά το κατηγορητήριο και αναγνωρίσθηκε ότι διετέλεσε απλός συστασιώτης συντρεχουσών επιβαρυντικών περιπτώσεων. **α)** Δια την παράβαση του 509/47 του επεβλήθη **κάθειρξη 9 ετών, β)**

για την **απείθεια 2 ετη.** Συνολικά το Δικαστήριο επέβαλε σύνολο ποινής κατά συγχώνευση **κάθειρξη 10 ετών** και **στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων επι τετραετία** και **δήμευση κατασχεθέντων.**

8) Ο **Ιωάννης Βαλασέλης**, εκηρύχθη ένοχος κατά το κατηγορητήριο και καταδικάστηκε εις **φυλάκιση 2 ετών** ως απλός συστασιώτης.

9) Ο **Ιωάννης Κλωνιζάκης,** εκηρύχθη ένοχος και καταδικάστηκε εις **24ετή κάθειρξη**, και **στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων επί 8ετία** και **δήμευση κατασχεθέντων** αντικειμένων εκτός της στολής και του ξίφους, ως διατάσει την απόδοση εις τον ιδιοκτήτη Γ. Παναγούλη.

10) Ο **Αντώνιος Κλωνιζάκης**, εκηρύχθη ένοχος και καταδικάστηκε σε **φυλάκιση 4ετών**, με 3ετή αναστολή.

11) Ο **Αντώνιος Πρίντεζης,** εκηρύχθη ένοχος και καταδικάστηκε σε **φυλάκιση 1 έτους** με 3ετή αναστολή.

Το δικαστήριο αθώωσε τους:

12) Δημήτριο **Τιμογιαννάκη,**

13) **Αλέξανδρο Σιγάλα,**

14) **Βασίλειο Αναστασόπουλο** και

15) **Μιχαήλ Παπούλια**.

Ι. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ «ΛΟΓΟΥ» ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΩΝ Σ' ΑΥΤΟ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Παραθέτουμε και για τη δίκη αυτή μερικά αντιπροσωπευτικά αποσπάσματα από τα πρακτικά που δημοσίευσαν οι τρεις εφημερίδες, με κριτήριο την **"αυθόρμητη επιλογή"** του μέσου κοινού αναγνώστη, προκειμένου να δοθεί μια πρώτη εικόνα (αναπαράσταση) της δίκης αυτής.

α) Πλευρά Καθεστώτος

"... Είναι εγκληματίας, αποπειράθη να δολοφονήσει τον Πρωθυπουργό..."

"... Είναι κοινωνικό παράσιτο, γιατί δεν τελείωσε τις σπουδές του στο Πολυτεχνείο ...".

"... Είναι λιποτάκτης δηλ. έχει αποκοπεί, από τον εθνικό κορμό, από τον στρατό, ...συνδέεται με την Εθνική καταισχύνη!..."

"...Ο Παναγούλης υποστήριξε ότι αρνείται να στρέψει τα όπλα κατά των συναδέλφων του, αλλά είναι γεγονός ότι η επανάσταση την εποχή της θητείας του είχε επικρατήσει και είχε δημιουργήσει δίκαιο και δεν του ζήτησε κανείς τίποτα τέτοιο δηλαδή, να στρέψει τα όπλα κατά των συναδέλφων του (Β.Ε.)..."

"...Είναι δειλός γιατί για να αυξήσει τις πιθανότητες διαφυγής του δεν ριψοκινδύνευσε για να έχει μεγαλύτερη επιτυχία η αποπειρά του..."

"...Εκινήθη από ευτελή κίνητρα, ετέθησαν στη διάθεση του τα χρήματα ξένων δυνάμεων, παραγόντων, ή φιλόδοξων ατόμων για να στερήσει στη συνέχεια αυτός τη γαλήνη του Ελληνικού λαού..."

"... Η πράξη του Παναγούλη στρέφεται όχι μόνο κατά του Πρωθυπουργού, αλλά εις βάρος του Ελληνικού λαού, που αναμένει πολλά από την Κυβέρνησή του (ταύτιση: Καθεστώς/Λαός)...."

β) Πλευρά Αντίθεσης

"... είναι ήρωας και αναλαμβάνει την ευθύνη των πραξεών του διότι τα κίνητρα του είναι πολιτικά και υψηλά και εξυπηρετεί το ιδεώδες της Δημοκρατίας."

"... το αδίκημα είναι πολιτικό και πρέπει να μείνει ατιμώρητο. Κακώς εφαρμόζεται ο Α.Ν. 509/47."

"... ο πρότερος έντιμος βίος αποδεικνύει τα πολιτικά και όχι τα εγκληματικά κίνητρα των κατηγορουμένων."

"η πρόθεση του Β.Ε. είναι να τρομοκρατηθούν οι πνευματικοί άνθρωποι προκειμένου να νομιμοποιήσουν την παράνομη στρατιωτική εξουσία, η οποία αναζητεί τη συναίνεση του λαού"

3. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ των «16»

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΟΥ Π.Α.Μ

(ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ)

3. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ - των «16»
(Ο.ΝΕ. ΤΟΥ Π.Α.Μ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ)

Α. ΕΝΑΡΞΗ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Η Δίκη της Αντιστασιακής Οργάνωσης της Νεολαίας του Π.Α.Μ., με την ονομασία «ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ», άρχισε στις **20/11/68** και τελείωσε με την έκδοση της απόφασης του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών στις **23/11/68**.

Η επ' ακροατηρίω διαδικασία διήρκησε **3** ημέρες και ο αριθμός των δημοσιευμάτων των πρακτικών της δίκης αυτής, ανέρχεται σε **5** ημέρες δημοσιότητας. Για τις εφημερίδες *Το **Βήμα** και **Ελεύθερος Κόσμος***, ενώ για την ***Βραδυνή*** σε **4** ημέρες.

*Η **Βραδυνή*** και ο ***Ελεύθερος Κόσμος*** προανήγγειλαν την δίκη με τίτλους που ανέφεραν ότι πρόκειται για 16 αναρχικούς όλους φοιτητές, πλην ενός «Ολοι μέλη της παρανόμου αντεθνικής συνωμοτικής οργάνωσης που συνεστήθη κατ' εντολή του Κ.Κ.Ε.».

Το ***Βήμα*** αναγγέλλει απλά, την δίκη αναφέροντας ότι: «παραπέμπονται, 16 νέα άτομα, όλοι φοιτητές, που κατηγορούνται, ως μέλη της παρανόμου οργανώσεως "Ρήγας Φεραίος"».

Β. Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Οι κατηγορούμενοι εμφανίσθηκαν ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, το οποίο είχε την κατωτέρω σύνθεση:

- **Πρόεδρος:** Παναγίωτης Κοτουρίσης, Εφέτης.
- **Βασιλικός Επίτροπος:** Την έδρα του Βασιλικού Επιτρόπου κατέχει ο Εισαγγελέας Πλημελλειοδικών, Ι. Λιαπής.
- **Μέλη:** καμία εφημερίδα δεν αναφέρει τα ονόματα των υπολοίπων μελών της σύνθεσης του δικαστηρίου.

Γ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ.

Στην δίκη αυτή παρεπέμφθησαν συνολικά **16** πρόσωπα, όλοι νέοι φοιτητές διαφόρων σχολών των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (πλην ενός) μεταξύ αυτών και τρείς φοιτήτριες.

Όλοι παραπέμπθησαν κατηγορούμενοι ως ηγετικά στελέχη και μέλη της οργάνωσης της Νεολαίας του «Πατριωτικού Μετώπου» με το όνομα «Ρήγας Φεραίος»,κατηγορούμενοι άπαντες δια παράβασιν του **Α.Ν. 509/47** υπό την ιδιότητα των αρχηγών, οδηγών ή συμμετόχων και επί πλέον **για απείθεια εις διαταγή στρατιωτικής αρχής** δηλ. εις την υπ' αριθμ. 1/1967 προκήρυξη του Α/ ΓΕΣ, με επιβαρυντικάς περιπτώσεις.

Οι ανωτέρω κατηγορούμενοι, σύμφωνα με την εφημερίδα ***Ελεύθερος Κόσμος*** ήσαν «άπαντες πρώην ηγετικά στελέχη ή μέλη της Νεολαίας Λαμπράκη».

Σύμφωνα με την εφημερίδα ***Βραδυνή*** «ούτοι κατηγορούνται ότι από τον Δεκέμβριο του 1967 έως τον Μάιο του 1968 συνέστησαν παράνομον κομουνιστική οργάνωση συμμορφούμενη απολύτως με τας διαβιβαζομένας, μέσω των ραδιοφωνικών σταθμών του παραπετάσματος εντολάς, συγκροτήσεως αναρχικής οργανώσεως, προς ανατροπή του κοινωνικού καθεστώτος της χώρας, δρώντες μέχρι «ανοικτής πάλης»»

Σύμφωνα με την εφημερίδα *Το* ***Βήμα*** οι ανωτέρω κατηγορούμενοι: «σύμφωνα με το κατηγορητήριο επεδίωξαν την εφαρμογή ιδεών με σκοπό την ανατροπή του πολιτεύματος».

Δ. ΤΟ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

Σύμφωνα με το κατηγορητήριο οι ανωτέρω κατηγορούμενοι ενήργησαν από 25/12/1967 μέχρι το Μάιο του 1968, οπότε και συνελήφθησαν, τις παρακάτω αξιόποινες πράξεις:

Ειδικότερα :

Ενεργούντες σύμφωνα με τις αρχές του Μαρξισμού - Λενισμού :

i) Το Δεκέμβρη του '67 ετοποθέτησαν στις ανώτερες σχολές και συγκεκριμένα εις το κτίριον της Νομικής Σχολής και του Πολυτεχνείου «πανό» με συνθήματα αντεθνικού και ανατρεπτικού περιεχομένου.

ii) Ετοποθέτησαν μηχανισμό αναμετάδοσης μηνυμάτων και συνθημάτων ανατρεπτικού περιεχομένου εις την αίθουσα της Φιλοσοφικής Σχολής

iii) Εκυκλοφόρησαν φυλλάδια, προκηρύξεις με ανατρεπτικόν περιεχόμενον

iv) Εκυκλοφόρησαν την Εφημερίδα ***«Αυγή»*** πολυγραφημένη με περιεχόμενο εναντίον του Συντάγματος.

v) Εξέδωσαν και κυκλοφόρησαν παράνομα έντυπα με κομμουνιστικό περιεχόμενο

vi) Παρεκκίνησαν απεργίες και διαδηλώσεις και επίσης συμμετείχαν σε γεγονότα του Μάη του 1968 στην Γαλλία.

(Όλα τα ανωτέρω είναι κοινά στοιχεία, που εμφανίζονται στα δημοσιεύματα και των τριών εφημερίδων πλήν της πρώτης πρότασης: «ενεργούντες σύμφωνα με τις αρχές του Μαρξισμού - Λενισμού» καθώς και των πράξεων που αναφέρονται ως άνω με στοιχεία iv-vi, οι οποίες δεν εμφανίζονται στην εφημερίδα το ***Βήμα***)

Ε. ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΙ ***(ποιοί είναι: ταυτότητα - ιδιότητα)***

Οι **16** κατηγορούμενοι που παραπέμπθησαν υπό την ιδιότητα του αρχηγού - οδηγού ή μέλους της οργάνωσης «Ρήγας Φεραίος» είναι οι κάτωθι:

1) **Αθανάσιος Ι. Αθανασίου** ετών 25, φοιτητής της Νομικής σχολής του Παν/μιου. Αθηνών, ως Αρχηγός
2) **Νικόλαος Χ. Γιανναδάκης** ετών 22, φοιτητής της Νομικής σχολής του Παν/μιου Αθηνών, ως Αρχηγός
3) **Νικόλαος Θ. Κιάος,** ετών 25, φοιτητής της Φυσικομαθηματικής σχολής του Παν/μιου Αθηνών, ως Αρχηγός
4) **Κων/νος Ε. Καριωτάκης,** ετών 27, φοιτητής της Παντείου Ανωτάτης Σχολής Πολιτικών Επιστημών Αθηνών, ως Αρχηγός
5) **Παναγιώτης Κλαυδιανός,** ετών 27, φοιτητής της Ανωτάτης Εμπορικής Σχολής.
6) **Κων/νος Ε. Γιούργος,** ετών 22, φοιτητής της Νομικής Σχολής του Παν/μίου Αθηνών,
7) **Αντώνια Ι. Μαργαρίτη,** ετών 23, φοιτήτρια της Γεωπονικής σχολής,
8) **Γ. Ν. Μποτζάκης,** ετών 21, φοιτητής του Πολυτεχνείου Αθηνών,
9) **Α. Μ. Σαββάκης,** ετών 22. φοιτητής της Ανωτάτης Βιομηχανικής σχολής,
10) **Πελαγία Ε. Γιούργου,** ετών 19, φοιτήτρια διακοσμητικής
11) **Αριστ.Θ. Θεοδωρίδης,** ετών 23, φοιτητής του Μαθηματικού Τμήματος του Παν/μίου Αθηνών,
12) **Β. Γ. Σβάκας,** ετών 27, φοιτητής της Νομικής Σχολής του Παν/μίου Αθηνών,
13) **Μ. Τυλιανάκης ,** ετών 23, φοιτητής του Πολυτεχνείου Αθηνών,
14) **Αφροδίτη Ε. Λιάπα ,**ετών 23, φοιτήτρια της Φιλοσοφικής Σχολής του Παν/μίου Αθηνών
15) **Νικόλαος Σταματάκης,** ετών 23, ανεπάγγελτος (εξ Ηρακλείου Κρήτης).
16) **Νικόλαος Ι. Μαργαρίτης**, ετών 23, φοιτητής του Πολυτεχνείου Αθηνών.

ΣΤ. ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Όλες οι εφημερίδες αναφέρουν ότι κατέθεσαν δύο μάρτυρες, αστυνομικοί της Γενικής Ασφαλείας Αθηνών, οι οποίοι είναι οι κάτωθι:

1) **Κ. Καραπαναγιώτης**, και 2) **Ν. Γουρνιάς**.

Ζ. ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Καμία εφημερίδα δεν δημοσιεύει τα ονόματα των μαρτύρων της υπερασπίσεως.

Η. ΟΙ ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Τα ονόματα των συνηγόρων επίσης δεν αναφέρονται σε καμία εφημερίδα, πλήν του ***«Ελευθέρου Κόσμου»*** που αναφέρεται σε ένα μόνον συνήγορο τον κ. Χαλκιά.

Θ. ΑΠΟΦΑΣΗ - ΠΟΙΝΕΣ

Η απόφαση του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, που εξεδόθη την **23 Νοεμβρίου 1968,** έκρινε όλους τους κατηγορουμένους ενόχους, σύμφωνα με το κατηγορητήριο και επεβλήθησαν δι' αυτής οι ακόλουθες ποινές:

1) **Αθανάσιος Αθανασίου.** ετών 25, ως Αρχηγός, πρόσκαιρος κάθειρξη 21 ετών κατά συγχώνευση και 10ετής στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων.
2) **Νικόλαος Γιανναδάκης** ετών 22, ως Αρχηγός, πρόσκαιρος κάθειρξη 21 ετών κατά συγχώνευση και 10ετής στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων.
3) **Νικόλαος Κιάος,** ετών 25, ως Αρχηγός, πρόσκαιρος κάθειρξη 21 ετών κατά συγχώνευση και 10ετής στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων.
4) **Παναγίωτης Κλαυδιανός,** ετών 27, ως Αρχηγός, πρόσκαιρος κάθειρξη 21 ετών κατά συγχώνευση και 10ετής στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων.
5) **Κων/νος Καριωτάκης,*** ετών 27, ως οδηγός, πρόσκαιρος κάθειρξη 16 ετών και 8ετής στέρησης των πολιτικών του δικαιωμάτων.
6) **Κων/νος Γιούρκος,*** ετών 22, ως οδηγός, πρόσκαιρος κάθειρξη 16 ετών και 8ετής στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων.
7) **Αντωνία Μαργαρίτη,** ετών 23, πρόσκαιρος κάθειρξη 14 ετών και 7ετής στέρηση των πολιτικών της δικαιωμάτων.
8) **Γεώργιος Μποτζάκης,** ετών 21, πρόσκαιρος κάθειρξη 10ετών και 6ετής στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων
9) **Α. Σαββάκης,** ετών 22. πρόσκαιρος κάθειρξη 14 ετών και 7ετής στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων
10) **Α. Θεοδωρίδης,** ετών 21, πρόσκαιρος κάθειρξη 10 ετών και 5ετής στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων
11) **Β. Γ. Σβάκας,** ετών 27, φυλάκιση 3 ετών με 5ετή αναστολή.

---

* Δια τους δύο ανωτέρω κατηγορουμένους, το Στρατοδικείο εδέχθει μόνο το ελαφρυντικό της μετρίας συγχύσεως, λόγω νοσηράς διαταράξεως της διανοητικής των καταστάσεως!

12) **Αφροδίτη Λιάπα,** ετών 23, κάθειρξης 6 ετών και 5ετής στέρηση των πολιτικών της δικαιωμάτων.

Στους υπολοίπους **4** κατηγορουμένους και δη στους:

1) **Πελαγία Ε. Γιούργου,** ετών 19
2) **Νικόλαος Σταματάκης** ετών 23

1) **Μ. Τυλιανάκης,** ετών 23
2) **Νικόλαος Μαργαρίτης,**ετών 23

Επεβλήθη κάθειρξης 6 ετών και στέρησης πολιτικών δικαιωμάτων.

I. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ "ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ" ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΩΝ Σ' ΑΥΤΟ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

α) Πλευρά Καθεστώτος **(Από δημοσιεύματα *Βραδυνής* και *Ελ. Κόσμου*).**

"... ανέπτυξαν εγκληματική δράση..." "... είναι μέλη τρομοκρατικής οργανώσεως ...".

"... είναι φανατικοί κομμουνιστές και τρομοκράτες..."

"...είναι ηγετικά στελέχη της τρομοκρατικής οργάνωσης «Νεολαία Λαμπράκη»... "

"... παίρνουν εντολές από το παραπέτασμα ..".

"... Σκοπός τους είναι η ανατροπή του αστικού καθεστώτος και η εγκαθίδρυση της δικτατορίας του προλεταριάτου των κομμουνιστών..."

"Χρησιμοποιούν όλα τα τρομοκρατικά μέσα για το σκοπό αυτό δηλαδή «ανοικτή πάλη»..."

"... έλαβαν μέρος οι περισσότεροι στα συνωμοτικά γεγονότα του Μάη του 1968 στην Γαλλία..."

(Από δημοσιεύματα *Βραδυνής*)

"... ανέπτυξαν σύμφωνα με το κατηγορητήριο παράνομον δράση ..." και "... έπεδίωξαν την εφαρμογή ιδεών με σκοπό την ανατροπή του πολιτεύματος ..."

β) Πλευρά Αντίθεσης

"... είμαστε μέλη της Νεολαίας Λαμπράκη... ".

"... είμαστε κομμουνιστές και πιστεύουμε ότι μόνο απ' αυτόν θα σωθεί η ανθρωπότητα...".

"... ο κομμουνισμός είναι το σύστημα που αποσκοπεί στην ελευθερία και στην δημοκρατία...".

"... Στόχος μας είναι η ανατροπή της παρανόμου στρατιωτικής κυβέρνησης και όχι η ανατροπή του κοινωνικού και πολιτικού καθεστώτος...".

"... Συμμετέχω στον αγώνα για την παιδεία και την δημοκρατία δέχομαι ότι κατασκεύασα μια σφραγίδα... " "...δεν μυήθηκα από κανέναν στην οργάνωση ,η συνείδηση μου και μόνο με οδήγησε σε αυτήν. Ζήτω η 25η Μαρτίου..."

"... Δεν συμμετέχω στην οργάνωση αλλά είμαι ενάντια στην δικτατορία και βοήθησα τα μέλη της. Το θεωρώ τιμή μου..."

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ

α) Χαρακτηριστικό της δίκης αυτής είναι: οι **ιδιαίτερα βαρείες ποινές**, που επέβαλε το Έκτακτο Στρατοδικείο, δεδομένου ότι, πολλοί κατηγορούμενοι, μελή επίσης του κλιμακίου της οργάνωσης «Ρήγας Φεραίος», που είχαν παραπεμφθεί με **τις ίδιες κατηγορίες**, **ενώπιον του Πενταμελούς Εφετείου Αθηνών** (κι' όχι ενώπιον του Έκτακτου Στρατοδικείου) **είχαν καταδικασθεί** (τον Αύγουστο του '70), **σε ποινές φυλακίσεως -το πολύ- μέχρι 3 ετών**.

β) Χαρακτηριστικό από την άλλη, της προσπάθειας απόκρυψης από της φιλοκυβερνητικές εφημερίδες, του γεγονότος της καταστολής που ασκεί το καθεστώς, -μέσω των δικών- την περίοδο αυτή της αυστηρής λογοκρισίας, είναι ότι, ***η Βραδυνή*** στο ελαχίστης έκτασης δημοσίευμα της, για την δίκη αυτή, των νεολαίων κομμουνιστών, βρίσκει «χώρο» στις 21/11/1968, στην 8η σελ. για να πληροφορήσει το κοινό, ότι: «Την δίκη παρακολουθεί ως εκπρόσωπος της Διεθνούς Ενώσεως Δικηγόρων και της Διεθνούς Ενώσεως των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ο κ. Ν. Ντρέϋφους», προκειμένου να προβάλει και να διαμορφώσει την αναπαράσταση μιας

δίκης που «δήθεν», διεξάγεται σύμφωνα με τους κανόνες της ποινικής δικονομίας και κυρίως αυτήν της αρχής της δημοσιότητας, άρα δεν υπάρχει καταστολή.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αναθεωρητικό Στρατοδικείο Αθηνών (27/6/1973)

Οι ανωτέρω ποινές μετά σχεδόν από 5 χρόνια εμειώθηκαν, δι' αποφάσεως του Αναθεωρητικού Στρατοδικείου Αθηνών (27-6-1973) ως προς 10 άτομα από τα 16 που καταδικάστηκαν, από το Έκτακτο Στρατοδικείο Αθηνών ως άνω.

Ο Βασιλικός Επίτροπος του Αναθεωρητικού κ. Γ. Βέρρας, επρότεινε την ενοχή των 11 κατηγορουμένων (για τον Ν. Σταματάκη η ποινική δίωξη είχε παύσει λόγω παραγραφής του αδικήματος), τονίζοντας ότι: «η οργάνωση Ρήγας Φεραίος είναι κομμουνιστική».

Το Αναθεωρητικό Στρατοδικείο επέβαλλε τελικά, τις κάτωθι ποινές:

1) **Αθανάσιο Αθανασίου**, κάθειρξη 12 ετών αντί αυτής των 21 ετών.
2) **Νικόλαο Γιανναδάκης**, κάθειρξη 10 ετών
3) **Νικόλαο Κιάο**, κάθειρξη 12ετών
4) Κων/νο **Καριωτάκη,** κάθειρξη 8ετών
5) Παναγιώτη **Κλαυδιανό**, κάθειρξη 12 ετών
6) Κων/νο **Γιούρκος,** κάθειρξη 8 ετών
7) Αντωνία **Μαργαρίτη,** κάθειρξη 7 ετών
8) Γεώργιο **Μποτζάκη,** κάθειρξη 6 ετών
9) Α. **Σαββάκη,** κάθειρξη 6 ετών
10) Α. **Θεοδωρίδη,** κάθειρξη 6 ετών
11) **Νικόλαο Σταματάκη,** έπαυσε η ποινική του δίωξη λόγο παραγραφής του αδικήματος

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:
Ενώπιον του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου κατέθεσε, μόνο ένας, από τους δύο αρχικούς μάρτυρες κατηγορίας, ο αστυνόμος της Γεν. Ασφάλειας Αθηνών κ. Καραπαναγιώτης.
Επίσης, στην δίκη αυτή τόσο η υπεράσπιση όσο και οι κατηγορούμενοι, ισχυρίσθηκαν ότι βασανίσθηκαν, γεγονός που δημοσιεύθηκε στο φύλλο της εφημερίδας *το **Βήμα*** της 27/3/1973, κάτι που δεν είχε δημοσιευθεί σε καμμία από τις τρεις εφημερίδες της περιόδου της δίκης της ερευνάς μας.

4. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Δ.Α των «34» (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.)

(ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ)

4. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ Δ.Α. - των 34 (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ – ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) (ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ)

Α. ΕΝΑΡΞΗ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Η Δίκη της Αντιστασιακής Οργάνωσης «Δημοκρατική Άμυνα» άρχισε στις **27/3/1970** και τελείωσε με την έκδοση της απόφασης του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών στις **12/4/70**.

Η διάρκεια της δίκης ήταν **17** ημέρες και ο αριθμός των δημοσιευμάτων των Πρακτικών της δίκης αυτής ανέρχεται σε **15** ημέρες δημοσιότητας και για τις τρεις εφημερίδες (***Βήμα, Βραδυνή & Ελεύθερος Κόσμος***).

Β. Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Οι κατηγορούμενοι εμφανίσθηκαν ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, το οποίο είχε την κατωτέρω σύνθεση:

- **Πρόεδρος:** Κ. Ατσάλης, Εφέτης και κατ' απονομή Αντισυν/ρχης Στρατιωτικής Δικαιοσύνης.
- **Στρατοδίκες-Μέλη:** Α. Παπανικολάου, Ταγματάρχης, Α. Ψύχας, Ταγματάρχης, Β. Παπαθεοδώρου, Ταγματάρχης, Ν. Νοδάρος, Ταγματάρχης και ο Π. Κανελλέας, Ταγματάρχης.
- **Βασιλικός Επίτροπος:** Την έδρα του Βασιλικού Επιτρόπου κατείχε ο Ι. Λιάπης, Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών.

Γ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ.

Στην δίκη αυτή παρεπέμφθησαν συνολικά **35** άτομα, μέλη της παρανόμου οργανώσεως «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ». Εκ των 55 φερομένων ως μελών της οργανώσεως στο εδώλιο εκάθησαν οι 35 που ευρίσκονταν ήδη στη φυλακή. Οι υπόλοιποι 20 ήσαν εκτός Ελλάδος και η δικογραφία τους επεστράφη στον ασκούντα την Ποινική Δίωξη.

Όλοι οι κατηγορούμενοι παραπέμπονται **για παράβαση του άρθρου 2 του Α.Ν.509/47** και οι περισσότεροι εξ αυτών και για:

- Εκρήξεις ωρολογιακών και εμπρηστικών βομβών εις διάφορα κεντρικά σημεία της Αθήνας και στα προάστια.
- Επικινδύνους σωματικάς βλάβας εις 20 ανυπόπτους πολίτας οι οποίοι ετραυματίσθηκαν εκ των εκρήξεων.
- Απόπειρας εκρήξεων και εμπρησμών και
- Παρανόμους κατοχάς όπλων και εκρηκτικών υλών.

Δ. ΤΟ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΟΝΟΜΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΩΝ

Σύμφωνα με το κατηγορητήριο του ασκούντος την ποινική δίωξη ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου οι παρακάτω κατηγορούμενοι, μέχρι τη σύλληψή τους ενήργησαν στην Αθήνα και αλλού τις συγκεκριμένες αξιόποινες πράξεις:

1) **Γ. Ιωαννίδης** (ετών 69) Αντιστράτηγος ε.α., παραπέμπεται ως αρχηγός για παράβαση του ΑΝ/509, ηθική αυτουργία κατά συρροή και συναυτουργία σε εκρήξεις, απόπειρες εκρήξεων και απόπειρες εμπρησμών.

2) **Π. Τσαγκαράκης** (ετών 45), μηχανολόγος – ηλεκτρολόγος, ως αρχηγός για παράβαση του ΑΝ/509, ηθική αυτουργία κατά συρροή και συναυτουργία σε εκρήξεις, απόπειρες εκρήξεων και απόπειρες εμπρησμών.

3) **Π. Ανδριτσάκης** (ετών 49), λογιστής, ως συστασιώτης.

4) **Χ. Πρωτόπαππας** (ετών 50), δικηγόρος, ως οδηγός.

5) **Ν. Κωνστατόπουλος** (ετών 28), φοιτητής, ως αρχηγός, για παράβαση του ΑΝ/509, ηθική αυτουργία κατά συρροή και συναυτουργία σε εκρήξεις, απόπειρες εκρήξεων και απόπειρες εμπρησμών.

6) **Δ. Κονάρης** (ετών 29), ως αρχηγός, για παράβαση του ΑΝ/509, ηθική αυτουργία κατά συρροή και συναυτουργία σε εκρήξεις, απόπειρες εκρήξεων και απόπειρες εμπρησμών.

7) **Β. Ζωγράφου** (ετών 35), υπάλληλος του ΟΤΕ, ως συστασιώτης.

8) **Δ. Καράγεωργας** (ετών 40), οικονομολόγος Καθηγητής της Παντείου Σχολής, ως αρχηγός, για παράβαση του ΑΝ/509, ηθική αυτουργία σε έκρηξη και σε απόπειρες εμπρησμών, απόπειρα εμπρησμού κατά συναυτουργία και παράβαση του άρθρου 272 του Ποινικού Κώδικα περί εκρηκτικών υλών.

9) **Ε. Δελούκας** (ετών 47), δικηγόρος, ως συστασιώτης και για απόπειρα εμπρησμού κατά συναυτουργία.

10) **Χ. Ροκόφυλλος** (ετών 39), δικηγόρος, ως συστασιώτης και για απόπειρα εμπρησμού κατά συναυτουργία.

11) **Γ. Α. Μαγκάκης** (ετών 48), δικηγόρος υφηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ως οδηγός, για παράβαση του ΑΝ/509, ηθική αυτουργία εις έκρηξη και απόπειρα εμπρησμού κατά συναυτουργία και παράβαση του άρθρου 272 του Ποινικού Κώδικος περί εκρηκτικών υλών.

12) **Ι. Σταράκης** (ετών 29), δημοσιογράφος, ως οδηγός, για παράβαση του ΑΝ/509, εκρήξεις κατά συρροή και συναυτουργία, απόπειρα εκρήξεως κατά συναυτουργία, απόπειρα εμπρησμού κατά συναυτουργία, παράβαση του άρθρου 272 του Ποιν. Κώδικος επικινδύνους σωματικάς βλάβας κατά συρροή και

συναυτουργία και παράβαση του ΑΝ 611/1968 περί απαγορεύσεως κατοχής πυροβόλων όπλων.

13) **Σ. Λουκάς** (ετών 31), χημικός, ως οδηγός, για παράβαση του ΑΝ/509, εκρήξεις κατά συρροή, απόπειρα εκρήξεως, παράβαση του άρθρου 272 του Ποινικού Κώδικος επικινδύνους σωματικάς βλάβας κατά συρροή και παράβαση του ΑΝ 611.

14) **Ι. Κομποτιάτης** (ετών 34), πρώην υπάλληλος του ΟΤΕ, ως συστασιώτης, για εκρήξεις κατά συρροή και συναυτουργία και απόπειρες εκρήξεων κατά συρροή και συναυτουργία.

15) **Δ. Κωστάκης** (ετών 36), οδηγός αυτοκινήτων, ως συστασιώτης για εκρήξεις κατά συναυτουργία και απόπειρες εκρήξεων κατά συρροή και συναυτουργία.

16) **Χ. Μιχαλακέας** (ετών 34), πρώην Πρωτοδίκης, ως οδηγός, για παράβαση του ΑΝ 509 παράβαση του άρθρου 272 του Ποινικού Κώδικος και παράβαση του ΑΝ/611.

17) **Α. Μιχαλακέας** (ετών 31), πρώην Πάρεδρος Πρωτοδικών, ως συστασιώτης.

18) **Κ. Μανιάτης** (ετών 37), τέως υπάλληλος της ΔΕΗ, ως συστασιώτης, για παράβαση του άρθρου 272 του Ποινικού Κώδικος και απόπειρα εκρήξεως.

19) **Α. Φίλιας** (ετών 41), ηλεκτρολόγος – μηχανολόγος, ως οδηγός, για παράβαση του ΑΝ/509, παράβαση του άρθρου 272 του Ποινικού Κώδικος και ηθική αυτουργία σε απόπειρα εκρήξεως.

20) **Κ. Τσακαρέσιος** (ετών 34), ηλεκτρονικός, ως συστασιώτης.

21) **Π. Παπαδόπουλος** (ετών 42), καθηγητής της Γαλλικής, ως συστασιώτης, για παράβαση του άρθρου 272 του Ποινικού Κώδικος και παράβαση του ΑΝ/611.

22) **Β. Μ. Σταυροπούλου** (ετών 36), δικηγόρος, ως συστασιώτης, για έκρηξη κατά συναυτουργία, απόπειρα εκρήξεως κατά συναυτουργία, παράβαση του άρθρου 272 του Ποινικού Κώδικος και επικίνδυνες σωματικές βλάβες.

23) **Γ. Κοσμάς** (ετών 37), πρώην Εισηγητής του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως συστασιώτης.

24) **Β. Παπαζήσης** (ετών 33), εκδότης, ως συστασιώτης.

25) **Κ. Δρούτσας** (ετών 35), ως συστασιώτης.

26) **Θ. Ματσιούλας** (ετών 33), ασκούμενος δικηγόρος, ως συστασιώτης.

27) **Μ. Μιχόπουλος** (ετών 30), φοιτητής της Παντείου, ως συστασιώτης.

28) **Θ. Πάκος** (ετών 28), φοιτητής της Παντείου, ως συστασιώτης.

29) **Ι. Βασιλείου** (ετών 28), βοηθός Καθηγητού, ως οδηγός, για παράβαση του ΑΝ/509.

30) **Α. Παριανός** (ετών 38), εμπορικός αντιπρόσωπος, ως συστασιώτης.

31) **Π. Καπαγέρωφ** (ετών 29), φοιτητής της Φυσικομαθηματικής, ως συστασιώτης.

32) **Φ. Μισαηλίδου** (ετών 25), ιδιωτική υπάλληλος, ως συστασιώτης.

33) **Ι. Παπαδόπουλος** (ετών 46), ιατρός πλαστικός χειρούργος, ως συστασιώτης.

34) **Θ. Παπαμάργαρης** (ετών 32), οικονομολόγος, ως συστασιώτης.

35) **Ε. Νιτσόπουλος** (ετών 33), πρώην τεχνικός του ΟΤΕ, ως συστασιώτης.

Ε. ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Ως μάρτυρες κατηγορίας κατέθεσαν συνολικά **41** άτομα, αστυνομικοί, στρατιωτικοί, τραυματισθέντες από εκρήξεις βομβών, φοιτητές Παντείου κλπ. Από τους σημαντικότερους εξ αυτών ήσαν οι παρακάτω:

1) **Κ. Κλωνάρης,** μοίραρχος της Χωροφυλακής
2) **Σπ. Γκούμας,** Ταγματάρχης
3) **Β. Φαβατάς,** Ταγματάρχης
4) **Β. Κωνσταντής,** χωροφύλαξ
5) **Ε. Θεοδοσιάδης,** διευθυντής πρακτορείων Ολυμπιακής Αεροπορίας
6) **Π. Ιωαννίδης,** διευθυντής Ολυμπιακής Αεροπορίας.

Σημαντικό γεγονός στη δίκη είναι η αναίρεση από τον μάρτυρα κατηγορίας **Η. Χαλκιόπουλου** της πρώτης καταθέσεώς του, λέγοντας ότι θα έπρεπε και ο ίδιος να ευρίσκεται μεταξύ των κατηγορουμένων, αφού είχε ήδη συνεργασθεί για λίγο με την οργάνωση χωρίς εν τέλει να ενταχθεί σε αυτή αφού ο ίδιος ήταν αριστερών φρονημάτων και οι μετέχοντες στη Δημοκρατική Άμυνα ήταν δεξιοί ή κεντρώοι. Πάντως ο ίδιος μάρτυρας την επομένη με δήλωσή του στις εφημερίδες αρνήθηκε ότι αναίρεσε προηγούμενη κατάθεσή του, υποστηρίζοντας ότι απλώς είπε στο δικαστήριο την αλήθεια.

ΣΤ. ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Στη δίκη αυτή κατέθεσαν ως μάρτυρες υπερασπίσεως **41** άτομα, μεταξύ των οποίων και σημαντικές προσωπικότητες όπως:

1) **Παναγιώτης Κανελλόπουλος,** τέως πρωθυπουργός, ο οποίος κατέθεσε υπέρ Ιορδανίδη, Πρωτόπαππα και Μαγκάκη.
2) **Παναγίωτης Παπαληγούρας,** πρώην υπουργός, ο οποίος κατέθεσε υπέρ των Ανδριτσάκη, Πρωτόπαππα, Μαγκάκη, Παπαδόπουλου και Ιορδανίδη.

3) **Τζάκ Ονάτσμαν,** Καθηγητής του Πανεπιστημίου της Υόρκης Αγγλίας και Διευθυντής του Ινστιτούτου Κοινωνικών και Οικονομικών Ερευνών, ο οποίος κατέθεσε υπερ του Δ. Καράγιωργα.

4) Οι αντιστράτηγοι ε.α. **Δασκαρόλης, Μανιδάκης, Παναγόπουλος, Χατζηπροδρόμου, Γερογιαννόπουλος** και **Ζερβός** οι οποίοι κατέθεσαν υπέρ του Ιορδανίδη.

5) **Α. Ξύδης,** τέως πρέσβης, ο οποίος κατέθεσε υπέρ του Ιορδανίδη.

6) **Ι. Κουτσοχέρας,** τέως βουλευτής, ο οποίος κατέθεσε υπέρ των Πρωτόπαππα, Μαγκάκη, Κωνσταντόπουλου και Δελούκα.

7) **Θ. Ρέντης,** τέως υπουργός, ο οποίος κατέθεσε υπέρ του Μαγκάκη και Πρωτόπαππα.

8) **Α. Μίχας,** τέως αντιπρόεδρος της Βουλής, ο οποίος κατέθεσε υπέρ των Μαγκάκη, Πρωτόπαππα.

9) **Α. Πεπονής,** δικηγόρος, ο οποίος κατέθεσε υπέρ των Μαγκάκη, Πρωτόπαππα, Κωνσταντόπουλου, Δελούκα.

10) **Γ. Πυρουνάκης,** Πρωτοπρεσβύτερος, ο οποίος κατέθεσε υπέρ του Κωνσταντόπουλου.

11) **Ι. Πεσμαζόγλου,** Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ο οποίος κατέθεσε υπέρ των Μαγκάκη, Καράγιωργα και Παπαμάργαρη.

12) **Α. Φλώρος,** τέως αρεοπαγίτης, ο οποίος κατέθεσε υπέρ των Ιορδανίδη, Μαγκάκη, Ροκόφυλλου και των αδελφών Μιχαλακέα.

13) **Κ. Παπαϊωάννου,** τέως αρεοπαγίτης, ο οποίος κατέθεσε υπέρ των Τσακαρέτσου και αδελφών Μιχαλακέα.

14) **Π. Πολυχρονίδης,** τέως υπουργός, ο οποίος κατέθεσε υπέρ του Κωνσταντόπουλου.

15) **Γ. Κοΐνης,** τέως βουλευτής, ο οποίος κατέθεσε υπέρ του Κονάρη.

16) **Ι. Μπούτος,** τέως υπουργός, ο οποίος κατέθεσε υπέρ του Κονάρη.

17) **Α. Φλέμιγκ,** ο οποίος κατέθεσε υπέρ των Ροκόφυλλου και Καράγιωργα.

18) **Χρ. Σαρτζετάκης,** τέως Πρωτοδίκης, ο οποίος κατέθεσε υπέρ των Δελούκα και Ροκόφυλλου.

19) **Ε. Παπαθωμόπολος,** Καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ο οποίος κατέθεσε υπέρ του Ροκόφυλλου.

20) **Κ. Καλλίας,** τέως υπουργός, ο οποίος κατέθεσε υπέρ Μαγκάκη.

21) **Χάνς Γκέσεκ,** Καθηγητής Πανεπιστημίου Φράϊμπουργκ και Πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου της Καρλσρούης, ο οποίος κατέθεσε υπέρ Μαγκάκη.

22) **Γ. Κώνστας,** τέως Πρόεδρος Πρωτοδικών, ο οποίος κατέθεσε υπέρ των αδελφών Μιχαλακέα.

23) **Δ. Αναγνωστόπουλος,** απόστρατος Ταξίαρχος, ο οποίος κατέθεσε υπέρ των αδελφών Μιχαλακέα.

24) **Γ. Μαύρος,** τέως υπουργός, υπέρ των Ιορδανίδη, Πρωτόπαππα, Μαγκάκη και αδελφών Μιχαλακέα.

Ζ. ΟΙ ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Σύμφωνα με τις δημοσιεύσεις των εφημερίδων, την υπεράσπιση των κατηγορουμένων ανέλαβαν οι παρακάτω **22** συνήγοροι:

1) **Στ. Αλαμάνης,**
2) **Χρ. Αργυρόπουλος,**
3) **Ν. Γαλεάδης,**
4) **Στ. Κανελλόπουλος,**
5) **Τ. Κεφαλινός,**
6) **Γ. Μαγκάκης,**
7) **Αρ. Παλαιολογόπουλος,**
8) **Ν. Πουλιόπουλος,**
9) **Κ. Σταματελάτος,**
10) **Γ. Σταμάτης,**
11) **Στ. Τριανταφύλλου** και

1) **Αχ. Αποστόλου,**
2) **Ε. Γιαννόπουλος,**
3) **Α. Δραγάτσης,**
4) **Κ. Καζολέας,**
5) **Φ. Κούτσικας,**
6) **Κ. Μαρούδης,**
7) **Αν. Παπαστεφάνου,**
8) **Δ. Παπασπύρου,**
9) **Αρ. Σπηλιώτης,**
10) **Ε. Στεφανάκης,**
11) **Σ. Σφανδός.**

Η. ΑΠΟΦΑΣΗ - ΠΟΙΝΕΣ

Με την απόφαση του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, που εξεδόθη την 12/4/1970.στις 14:00 και μετά διάσκεψη 5 ωρών, 7 κατηγορούμενοι αθωώθηκαν, 7 καταδικάσθηκαν με αναστολή και **20** καταδικάσθηκαν με ποινές από ισόβια μέχρι 3 ετών φυλάκιση.

Δύο αξιοσημείωτα γεγονότα είναι :

α) Ο θάνατος στις 3/4/1970 κατά τη διάρκεια δηλαδή της δίκης του κατηγορουμένου Α. Παριανού και

β) ένα εκ των 5 μελών του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών εψήφισε κατά της εφαρμογής του ΑΝ509/47 στην περίπτωση των κατηγορουμένων. Έτσι όλες οι αποφάσεις για παράβαση του ΑΝ509/47 εξεδόθησαν κατά πλειοψηφία 4 προς 2 ενώ αντιθέτως όλες οι άλλες αποφάσεις ελήφθησαν παμψηφεί.

Συνοπτικά οι ποινές έχουν ως εξής:

1. Στον καθηγητή της Παντείου **Δ. Καράγιωργα**, επεβλήθη ισόβια κάθειρξη,
2. Στον **Γ. Μαγκάκη,** κάθειρξη 18 ετών,
3. Στον **Ι. Σταράκη** κάθειρξη 18 ετών,
4. Στον **Σ. Λουκά,** κάθειρξη 18 ετών,
5. Στον **Ι. Κομποτιάτη,** κάθειρξη 15 ετών,
6. Στον **Α. Μιχαλακέα,** κάθειρξη 10 ετών,
7. Στον **Δ. Κωστάκη,** κάθειρξη 10 ετών,
8. Στον **Γ. Ιορδανίδη,** κάθειρξη 8 ετών,
9. Στον **Ι. Βασιλείου,** κάθειρξη 8 ετών,
10. Στον **Α. Φίλια,** κάθειρξη 8 ετών,
11. Στον **Ν. Κωνσταντόπουλο** κάθειρξη 8 ετών,
12. Στον **Χ. Πρωτόπαππα**, κάθειρξη 8 ετών,
13. Στον **Κ. Τσακαρέτσο** κάθειρξη 7 ετών,
14. Στον **Ι. Παπαδόπουλο,** κάθειρξη 7 ετών,
15. Στον **Δ. Κόναρη,** κάθειρξη 6 ετών,
16. Στον **Π. Καπαγέρωφ,** φυλάκισης 5 ετών.
17. Στον **Θ. Παπαμάργαρη,** φυλάκισης 5 ετών.
18. Στον **Β. Παπαζήση** φυλάκισης 5 ετών.
19. Στον **Ε. Δελούκα,** φυλάκισης 5 ετών.
20. Στον **Θ. Πάκο,** φυλάκισης 5 ετών.

Σε φυλάκιση 5 ετών με αναστολή καταδικάσθηκαν οι:

21) **Χ. Ροκόφυλλος,** 21) **Κ. Μανιάτης,**

22) **Β. Ζωγράφου,** και 22) **Β. Σταυροπούλου**.

Σε φυλάκιση 3 ετών με αναστολή καταδικάσθηκαν οι:

25)**Φ. Μισαηλίδου** και

26) **Μ. Μιχόπουλος**.

Σε φυλάκιση 1 έτους με αναστολή καταδικάσθηκε ο **Π. Παπαδόπουλος**, ο οποίος -σημειωτέον- αθωώθηκε για το ΑΝ 509/47 και καταδικάσθηκε μόνο για παράβαση του Νόμου περί εκρηκτικών υλών.

Τέλος, με την ίδια απόφαση αθωώθηκαν παμψηφεί οι : **Π. Τσαγκαράκης, Π. Ανδριτσάκης, Α. Μιχαλακέας, Γ. Κοσμάς, Δ. Δρούτσας, Θ. Μαστιούλας** και **Ε. Νιτσόπουλος**.

Θ. ΞΕΝΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΕΣ

Τη δίκη παρακολούθησαν ως εκπρόσωποι των οργανώσεων, Διεθνής Επιτροπή Νομικών, Διεθνής Ένωση για τα δικαιώματα του ανθρώπου, Διεθνής Ένωση Νομικών, Συμβούλιο Πρυτάνεων του Πανεπιστημίου της Δυτ. Γερμανίας, Ένωση Γερμανών Νομικών, Γαλλικός και Βελγικός Σύνδεσμος για τα δικαιώματα του ανθρώπου και Καναδικός Σύνδεσμος για την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, οι παρακάτω Ζ.Ζ. Ντε Φελισέ, Ζιζέλ Χαλίμι, Κ.Π. Ζαφφαρί, Ρ. Λαλλεμάν, Ε. Μαρτέν – Ασάρ, Ου. Σάρστεντ (μέλος του Ανωτάτου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου της Δυτ. Γερμανίας), Γκ. Στράτενβερτ (καθηγητής Ποινικού Δικαίου και εκπρόσωπος της Μονίμου Συνόδου των Πρυτάνεων Γερμανικών Πανεπιστημίων και Ο. Τρίφτερερ (Καθηγητής του Παν/μίου του Φραϊμπουργκ.

Εις τους παραπάνω ξένους παρατηρητές απηγορεύθη ήδη από το απόγευμα της 28/3/1970 η είσοδος εις το κτίριο του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών. Σημειωτέον ότι την ημέρα εκείνη έγιναν εγγράφως καταγγελίες από κατηγορούμενους για βασανιστήρια, τα οποία υπέστησαν κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς τους.

Ι. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ "ΛΟΓΟΥ" ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΩΝ Σ' ΑΥΤΟ ΜΕΣΑ ΑΠΌ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

α) Πλευρά Καθεστώτος

"... Αι πράξεις των κατηγορουμένων αποτελούν «σύμπλεγμα ακατονόμαστων αθλιοτήτων και καταχρήσεως δικαιωμάτων, παρουσιάζουν μια από τις θλιβερότερες εικόνες του δημόσιου βίου» ".

*"... Οφείλουμε να θυμηθούμε το διάγγελμα της 21ης Απριλίου « η ηθική κάμψις, ο εξευτελισμός του κοινοβουλίου, η σήψη της δημόσιας ζωής, όλα αυτά είχαν φέρει την χώρα ένα **Βήμα** προ της αβύσσου. Τότε εχρειάζετο μια θαραλλέα πράξις, ένα εκχείλισμα εθνικής ψυχής» ".*

"... Η χώρα μας βρίσκεται εγγύτατα προς την χώραν όπου εδρεύουν οι ασκοί του Αιόλου, και το Σύνταγμα το οποίο λειτουργεί στην Ελλάδα παρέχει με τις ελευθερίες τας οποίας εγγυάται, ευχέρειες εξυπηρέτησης των ανατρεπτικών σκοπών".

"... Ουδείς φιλόνομος πολίτης αισθάνθηκε στεναχώρια από την προσκαίρον αναστολή της λειτουργίας ορισμένων άρθρων του Συντάγματος, ουδεμία ανησυχία προεκλήθη".

"... Η πλήρης ελευθερία και η έλλειψη αστυνόμευσης που επικρατεί στη χώρα, επέτρεψε να εξυφανθεί από ανατρεπτικούς κύκλους του εξωτερικού και με την συνεργασία ορισμένων αρχομανών Ελλήνων, συνωμοσία ελεεινής μορφής δυναμένης μέχρι ανατροπής του πολιτεύματος και του κοινωνικού καθεστώτος ".

"... Αποτελεί τύπον εγκληματικόν, δράστην βίας και άνθρωπον πρωτόγονων αντιδράσεων ".

"... Δημοκρατία είναι όχι εκεί που λειτουργεί ένα θνησιγενές κοινοβούλιο, αλλά εκεί όπου η ύβρις κατά του ελαχίστου των πολιτών στρέφεται εναντίον ολοκλήρου της πολιτείας...."

"...Αυτοί που ενώ πρέπει να είναι φορείς αξιών έγιναν κοινοί δολιοφθορείς"

"... Η απόφαση του δικαστηρίου, Κύριε Στρατοδίκα, είναι ιστορική. Πρέπει να διδάξει την Ευρώπην που δεν ξέρει προς τα πού κινείται και δεν έχει κατασταλάξει σε συγκεκριμένα σχήματα, μιλάμε βέβαια για τας σοσιαλιστικάς χώρας όπως η Γερμανία ... Κάτι μελετάμε κι εμείς και λέμε ότι δεν πρόκειται περί επιτυχημένων πολιτικών σχημάτων ".

"... Συνοδοιπορεί με τον Χρουτσώφ που κατέχεται από μίσος εναντίον αυτού του φάρου της ανθρωπότητας (Ελλάδα) ..."

"Ο στρατός θυσιάστηκε για την πατρίδα και τον Βασιλιά..."

"... Η έννομος τάξη είναι αποφασισμένη να απαλλαγεί από την εγκληματικότητα τους. ... Αυτοί που ήθελαν να μεταβάλουν την Ελλάδα σε Ευρωπαϊκή Επαρχία..."

"... Τα περί ιδεολογικής αυτοτέλειας δεν έχουν καμμίαν αξία ... Σε περίπτωση συνεργασίας μιας οργάνωσης με τους κομμουνιστές ποιος είναι ο δυναμικότερος; στην παρούσα υπόθεση βλέπετε στοιχεία που να θυμίζουν το ΕΑΜ; ".

"... η συνεργασία των μελών της Δ.Α. με τις οργανώσεις του ΠΑΜ και του ΠΑΚ αποδεικνύει ότι δεν στρέφονται κατά της παρούσης κυβέρνησης αλλά κατά του κοινωνικού καθεστώτος .... ".

β) Πλευρά Αντίθεσης

"... Γνωρίζετε το ιδεολογικό «πιστεύω» των κατηγορουμένων; Αν μετέχουν μιας οργάνωσης και έχουν .... γνώμη για την παρούσα κατάσταση αυτό σημαίνει ότι θέλουν να αλλάξουν το κοινωνικό καθεστώς;..."

"Ο κατηγορούμενος εκπροσωπεί επισήμως το Σοσιαλιστικό Κίνημα στην Ελλάδα. Αν πρεσβεύει σε ότι πρεσβεύει και η σοσιαλιστική κυβέρνηση της Δ. Γερμανίας τι κακό βρίσκετε σ' αυτές τις πεποιθήσεις;..."

"... Η κοινοβουλευτική Δημοκρατία είναι εκείνο ου στηρίζει το αστικό καθεστώς...".

"... Γνωρίζετε αν η συνεργασία τον Ντε Γκώλ το 45 με το Κ.Κ. Γαλλίας κατέληξε σε βάρος του αστικού καθεστώτος;..."

"...Τα περί ερωτικού δεσμού του κατηγορουμένου Καθηγητή μετά φοιτήτριας αποτελούν συκοφαντία. Ανατροπή καθεστώτος δια ερωτικών πράξεων δεν προβλέπει ο 509/47..."

"... Η δικτατορία είναι η πηγή και η αιτία αύξησης του κομμουνισμού. Στην Ιταλία ανεπτύχθη εξαιτίας της 30 χρονης φασιστικής δικτατορίας ..."

5. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Κ.Ο.Α των «11» (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)

(ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΘΗΝΩΝ)

ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

ΚΟΥΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Κ.Ο.Α. - των «11» (ΚΑΛΟΥΔΗΣ – ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά)

Α. ΕΝΑΡΞΗ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ & ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

Η Δίκη της Αντιστασιακής Οργάνωσης «Κουμμουνιστική Οργάνωση» (Κ.Ο.Α.) άρχισε στις 6/7/1970 και τελείωσε με την έκδοση της απόφασης του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών στις **8/7/1970**.

Η επ' ακροατηρίω διαδικασία διήρκησε 3 ημέρες και ο αριθμός των δημοσιευμάτων των Πρακτικών της Δίκης αυτής, ανέρχεται σε 4 ημέρες δημοσιότητας για τις τρείς εφημερίδες (***Βήμα, Βραδυνή*** & ***Ελεύθερος Κόσμος***).

Β. Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Οι κατηγορούμενοι εμφανίσθηκαν ενώπιον ου Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, το οποίο είχε την κατωτέρω σύνθεση:

- **Πρόεδρος:** Κ. Ατσάλης
- **Στρατοδίκες – Μέλη:** Παν. Κανελέας Ταγματάρχης, Αρ. Ψύχας Ταγματάρχης, Ν. Στρατογιαννάκος Ταγματάρχης, Ιωαν. Χαραμαράς, Ταγματάρχης.
- Αναπληρωτής **Στρατοδίκης:** Νικ. Νικολαίδης Ταγματάρχης της Στρατ. Δικαιοσύνης.
- **Βασιλικός Επίτροπος:** Ιωάννης Λιάπης.

Γ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

Στη δίκη αυτή παραπέμφθηκαν συνολικά **11** πρόσωπα, μέλη του Κ.Ο.Α. κατηγορούμενοι.

1) **Καλούδης Νικόλαος:** (ετών 53) Αρχηγός, τ. ναυτικός, Μέλος του πολιτικού γραφείου του Κ.Κ.Ε.. Ηγεσία, λαθραία άφιξη στην Ελλάδα με εντολή να αναλάβει την αναδιοργάνωση του παράνομου μηχανισμού των «Κολιγαννικών», κατάρτιση και χρήση πλαστών πιστοποιητικών.
2) **Ιωάννης Ζορζοβίλης:** (ετών 49), Οδηγός, Δημοσιογράφος, υπεύθυνος κλιμακίου του Π.Γ. του Κ.Κ.Ε.. Λαθραία άφιξη στην Ελλάδα με εντολή να αναλάβει την αναδιοργάνωση και ηγεσία του παράνομου μηχανισμού των «Κολιγιαννικών», κατάρτιση και χρήση πλαστών πιστοποιητικών.

3) **Ιωάννης Γιάνναρης:** (ετών 47), Οδηγός, Λογιστής, επαγγελματικό στέλεχος του Κ.Κ.Ε.. Κατάρτιση και χρήση πλαστών πιστοποιητικών.
4) **Γεράσιμος Διονάτος:** (ετών 37), Τυπογράφος, υπεύθυνος παρανόμου τυπογραφείου.
5) **Αγγελική Μίχου:** (ετών 29), Λογίστρια.
6) **Κυριακή Κωνσταντινίδου:** (ετών 36), Εργάτρια.
7) **Σελεστίνη Ζαγορίδου:** (ετών 36), Φυσιοθεραπεύτρια.
8) **Παντελής Παπαπανταλέων:** (ετών 33), Εμπ. Αντιπρόσωπος, Μέλος Κ.Κ.Ε.
9) **Ηλίας Μαχαιρόπουλος:** (ετών 39), Εργολάβος, Εμπ. Αντιπρόσωπος, Μέλος του Κ.Κ.Ε. υπεύθυνος του παράνομου εκτυπωτικού μηχανισμού του Κ.Κ.Ε. κατάρτιση και χρήση πλαστών πιστοποιητικών.
10) **Παναγιώτης Αϊβαλίωτης:** (ετών 53), Εμπ. Αντιπρόσωπος, Μέλος του Κ.Κ.Ε.
11) **Δημήτρης Καντιράγας:** (ετών 28) Τυπογράφος, Εμπ. Αντιπρόσωπος, Μέλος του Κ.Κ.Ε.

Δ. ΤΟ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

Κατηγορούνται:

- Ως μέλη του Κ.Κ.Ε./ παράβαση του Α.Ν.509/47 κατ' εξακολούθησιν και συναυτουργία.
- Αντικαθεστωτική Αντίδραση.
- Προσπάθησαν να παραστήσουν στην Ελλάδα τον μηχανισμό του εν παρανομία τελούντος Κ.Κ.Ε. και να επιτύχουν την δι' ενόπλου αγώνα ανατροπή του πολιτεύματος με σκοπόν την εγκαθίδρυσιν εις την χώρα μας κουμμουνιστικού καθεστώτος.
- Σκοπός: Η συγκρότηση μαχητικών ομάδων και ο συντονισμός της ανατρεπτικής δράσεως των διαφόρων παρανόμων και αντιεθνικώς δρώντων εν Ελλάδι οργανώσεων δια την δια βιαίων μέσων και δη δι' ενόπλου αγώνος ανατροπήν του πολιτεύματος και εγκαθίδρυσιν του κουμμουνιστικού καθεστώτος.
- Καλούδης – Ζορζοβίλης : Ήλθον εκ του παραπετάσματος λάθρα εις την Ελλάδα με εντολή εκ μέρους του Πολ. Γραφείου του Κ.Κ.Ε. να:
  - Ανασυντάξουν τον εξαρθρωθέντα μετά την Επανάσταση 21ης Απριλίου παράνομων κομ. Μηχανισμών.
  - Συντονίσουν τας αντεθνικάς ενέργειας των διαφόρων παρανόμων και συνωμοτικώς δρώντων οργανώσεων.
  - Ανατρέψουν το πολίτευμα και το κρατούν κοιν. καθεστώς.

- Εγκαθιδρύσουν στην Ελλάδα την δικτατορίαν του προλεταριάτου.

Ε. ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Οι μάρτυρες κατηγορίας που κατέθεσαν ήταν οι κάτωθι:

1) **Μπάμπαλης** (αστυνόμος Υπηρεσίας Διώξεως Κουμμουνισμού της Γεν. Ασφάλειας)
2) **Ευαγγ. Μάλιος** (αστυνόμος Γεν. Ασφάλειας)

ΣΤ. ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Οι μάρτυρες υπερασπίσεως που κατέθεσαν ήταν οι κάτωθι:

1) **Κολοκοτρώνη** (αδελφή Ζαγορίδου)
2) **Καντηρήγα** (σύζυγος κατ. Δημ. Καντηρήγα)
3) **Δημ. Ζουμπούλης** (συνέταιρος Καντηρήγα)

Ζ. ΟΙ ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Οι συνήγοροι Υπερασπίσεως ανερχόταν στους **15** αυτοί ήταν οι κάτωθι:

1) Ευαγγ. Γιαννόπουλος
2) **Α. Ρακόπουλος**
3) Γ. Θεοτοκάτος
4) **Γ. Μαγκάκης**
5) Κούτσικας
6) **Γαλανόπουλος**
7) Παπασπύρου
8) **Γ. Κρινιάτσου**
9) Κεφαλληνός
10) **Κυζερίδης**
11) Μαντούβαλος
12)**Σπηλιόπουλος**
13) Γκρινιάτσος
14)**Νικολαΐδης**
15) Παλαιογόπουλος

Η. ΑΠΟΦΑΣΗ -ΠΟΙΝΕΣ

1) **Καλούδης Νικόλαος:** (ετών 53) Ισόβιος κάθειρξη, καταδικάσθει ως αρχηγός μέλος του Π.Γ. της Κ. Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.. Παράβασις του ΑΝ509 υπό επιβαρυντικάς περιπτώσεις ως αρχηγός: Ισόβιος κάθειρξη. Χρήση πλαστών εγγράφων: Φυλάκιση 1 έτους. Κατάρτισης πλαστών εγγράφων: Αθώος.
2) **2)Ιωάννης Ζορζοβίλης:** (ετών 49), Αρχηγός αποστολής εκ του παραπετάσματος ισόβιος κάθειρξη, καταδικασθεί ως οδηγός. Μέλος της Κ. Επιτρ. Του Κ.Κ.Ε.. Παράβασις του ΑΝ509, υπό επιβαρυντικάς περιπτώσεις ως οδηγός: Ισόβιος κάθειρξη. Χρήση πλαστών εγγράφων: 1 έτους φυλάκιση. Κατάρτισης πλαστών εγγράφων: Αθώος.

3) **Ιωάννης Γιάνναρης:** (ετών 47), Οδηγός αποστολεύς εκ του Παραπετάσματος, ισόβιος κάθειρξη, κατεδικάσθει ως υπεύθυνος Κ.Ο.Α. Παράβασις του ΑΝ509 υπό επιβαρ. Περιπτώσεις ως οδηγός ισόβιος κάθειρξη, Χρήση πλαστών εγγράφων: 1 έτους φύλακιση. Κατάρτισης πλαστών εγγράφων: Αθώος.

4) **Ηλίας Μαχαιρόπουλος:** (ετών 39), 20 ½της κάθειρξη για παράβασιν του 509 και χρήση πλαστών εγγράφων. Παράβασις του ΑΝ 509 υπό επιβαρ. Περιπτώσεις ως συστασιώτης: 20 ετής κάθειρξη. Χρήση πλαστών εγγράφων: 1 έτους φυλάκιση. Κατά συγχώνευση 20 ½τη Στέρηση πολιτ. Δικαιωμάτων 10ετή.

5) **Παναγιώτης Αϊβαλίωτης:** (ετών 53), 20 ετή κάθειρξη. Έμπορος, Παράβασις του ΑΝ 509 υπό επιβαρ. Περιπτώσεις ως συστασιώτης: 20 ετής κάθειρξη. Στέρηση πολιτ. Δικαιωμάτων 10ετή.

6) **Αγγελική Μίχου:** (ετών 29), 16 ετή κάθειρξη. Λογίστρια. Παράβασις του ΑΝ 509 υπό επιβαρ. Περιπτώσεις ως συστασιώτης: 16 ετής κάθειρξη. Στέρηση πολιτ. Δικαιωμάτων 10ετή.

7) **Παντελής Παπαπανταλέων:** (ετών 33), 16 ετή κάθειρξη. Εμπόρος. Παράβασις του ΑΝ 509 υπό επιβαρ. Περιπτώσεις ως συστασιώτης: 16 ετής κάθειρξη. Στέρηση πολιτ. Δικαιωμάτων 10ετή.

8) **Γεράσιμος Ιωαννάτος:** (ετών 37), 16 ετή κάθειρξη.Τυπογράφος. Παράβασις του ΑΝ 509 υπό επιβαρ. Περιπτώσεις ως συστασιώτης: 16 ετής κάθειρξη. Στέρηση πολιτ. Δικαιωμάτων 10ετή.

9) **Κυριακή Κωνσταντινίδου:** (ετών 36), 15 ετή κάθειρξη. Εργάτρια. Παράβασις του ΑΝ 509 υπό επιβαρ. Περιπτώσεις ως συστασιώτης: 16 ετής κάθειρξη. Στέρηση πολιτ. Δικαιωμάτων 10ετή.

10) **Δημ. Γκαντήραγας:** 2ετή. Τυπογράφος. Παράβασις ΑΝ509 ως συστασιώτης: 2ετή φυλάκιση.

11) **Σελεστίνη Ζαγορίδου:** (ετών 36), Αθωώθηκε. Φυσιοθεραπεύτρια.

12) **Κ. Κυζιρίδης** (συνήγορος): 1ετή φυλάκιση για περιύβρισης της αρχής άνευ μετατροπής ή αναστολής.

6. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Π.Α.Κ των «15» (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά.)

(ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ)

ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ
Π.Α.Κ. - των «15» (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά.)

Α. ΕΝΑΡΞΗ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

Η Δίκη της Αντιστασιακής Οργάνωσης "Πανελλήνιο Απελευθερωτικό Κίνημα (Π.Α.Κ.) άρχισε στις **17/03/1972** και τελείωσε με την έκδοση της απόφασης του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών στις **21/3/1972**.

Η επ' ακροατηρίω διαδικασία διήρκεσε **5** ημέρες και ο αριθμός των δημοσιευμάτων των Πρακτικών της Δίκης αυτής, ανέρχεται σε **5** ημέρες δημοσιότητας και για τις τρεις εφημερίδες (***Βήμα, Βραδυνή & Ελεύθερος Κόσμος***).

Β. Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Οι κατηγορούμενοι εμφανίσθηκαν ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, το οποίο είχε την κατωτέρω σύνθεση:

- **Πρόεδρος:** Κ. Καραχάλιος, Εφέτης και κατ' απονομή Συν/ρχης.
- **Στρατοδίκες-Μέλη:** Γ. Μπάκας, Ταγματάρχης, Χρ. Παπαδάκος, Ταγματάρχης, Σπ. Ταλιούρης, Ταγματάρχης, Σπ. Σταθάκης, Λοχαγός.
- **Βασιλικός Επίτροπος:** Την έδρα του Βασιλικού Επιτρόπου είχε ο κ. Νικολοδήμος, Εισαγγελέας Πειραιά, και κατ' απονομή Ταγματάρχης της Στρατιωτικής Δικαιοσύνης.
- **Αναπληρωματικά Μέλη:** Ι. Διαμιανάκος, Λοχαγός.
- **Γραμματέας:** Ιω. Νικολακάκος, ανθυποπυραγός.

Γ. ΤΟ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

Σύμφωνα με το κατηγορητήριο «οι κατηγορούμενοι, εις έκαστος, συμμετείχαν στην κατασκευή, προμήθεια, κατοχή εκρηκτικών υλών, συνωμοσία.»

Η δίκη παρουσίασε μεγάλο ενδιαφέρον λόγω κατηγορητηρίου αριθμού και συνθέσεως κατηγορουμένων, των μαρτύρων και των συνηγόρων.

Από τον Οκτώβριο του 1970 συνελήφθησαν σταδιακά **73** άτομα: κατηγορούμενοι για παράβαση του ΑΝ.509/47.

Το Μάιος του 1971, διενεργήθη τακτική ανάκριση από τον εισηγητή του Στρατοδικείου – λοχαγό της Στρ. Δικαιοσύνης κ. Παπαφιλίππου – με την κατηγορία

όχι παράβαση του ΑΝ.509/47 αλλά του αρθ. Π.Κ. 187 επί συστάσει συμμορίας και 272 Π.Κ. επί παραβάσει περί τα εκρηκτικά. Εκ των κρατουμένων τότε στις φυλακές Κορυδαλλού και απολογηθέντων ενώπιον του εισηγητού εκρίθησαν προφυλακιστέοι οι **19**.

Σύμφωνα με την εκδοθείσα 6η Μαρτίου παραπεμπτική διαταγή παραπέμπονται να δικαστούν ενώπιον του Ε.Σ. **15** συλληφθέντες.

Ο κατηγορούμενος Αλευράς ομολόγησε ότι:

- Το Π.Α.Κ. κατείχε εκρηκτικές ύλες.
- Το Π.Α.Κ. έστελνε εκρηκτικές ύλες εις την Ελλάδα από το εξωτερικό.
- Ο συγκατηγορούμενος του Φραγκίας του επρότεινε να ανατινάξουν αποθήκας πετρελαίου και το Πέραμα και να προβούν εις δολιοφθοράς εις τον ηλεκτρικό Σταθμό Κερατσινίου.
- Ο συγκατηγορούμενος του Κυριαζής εκόμισε και άλλες ποσότητας εκρηκτικών από την Γερμανία.
- Άγνωστοι αλλοδαποί έφεραν άλλας ποσότητας εκρηκτικών με σκοπόν την ανατίναξιν της σιδηροδρομικής σύραγγος εις τα Τέμπη.
- Εις τον ίδιον ανήκε το σχέδιο χρησιμοποιήσεως εκρηκτικών υλών εις το Στάδιο Καραϊσκάκη κατά τους Πανευρωπαϊκούς αγώνας.
- Επρόκειτο να ανατινάξει τους ηλεκτρικούς στύλους της ΔΕΗ οι οποίοι μεταφέρουν το ρεύμα εις Αθήνας.
- Ο Φραγκιάς του έδωσε 14.000 δρχ. προκειμένου να διοργανώσουν δραπέτευση του θείου του πρώην βουλευτού της ΕΚ. κ. Ιω. Αλευρά εις το εξωτερικόν.
- Η Γενική Γραμματεία Τύπου και Πληροφοριών έδωσε στη δημοσιότητα δύο σχεδιαγράμματα μαζί με ένα κείμενο μαγνητοφωνημένης επιστολής του Α. Παπανδρέου.

Δ. ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΙ

1) **Ξ. Β. Πελοποννήσιος:** γεννηθείς το 1915 εις Σέριφο, τ. Διευθυντής Υπουργείου Κοιν. Υπηρεσιών, Πτυχιούχος Ανωτ. Σχολής, με μετεκπαίδευση στην Αγγλία, Συγγραφέας Νοσοκομειακής Οργάνωσης, Σύμβουλος Ασφ. Οργανισμών, Κυβερνητικός επίτροπος Νοσοκομείων, Πρόεδρος υπηρεσιακού Συμβουλίου Υπαλλήλων Πανελλ.. Ιατρικού Συλλόγου, Μέλος Νομοπαρασκευαστικών επιτροπών.

Απομακρύνεται μετά την 21/4/1967 και απολύεται.

2) **Ν. Ευγ. Βγενόπουλος:** γεννηθείς το 1926 εις Πάτρα, Έφεδρος Αξιωματικός στο ΚΕΝΟ Αλεξανδρουπόλεως και ΤΕΑ (Τάγμα Εθνικής Ασφαλείας) Σερβίων ως αξιωμ. Πληροφοριών, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθήνας – Ιατρική Σχολή, Επιμελητής στο Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών από όπου απελύθη, Συγγραφέας επιστημονικών μελετών – με συμμετοχή σε ελληνικά . και διεθνή συνέδρια, Αιρετός Γ. Γραμματέας Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών από 1965-1967.

Απελύθη μαζί με όλο το ΔΣ.

3) **Ιωάννης Π. Κορωναίος:** γεννηθείς το 1916 στις Η.Π.Α., Πτυχιούχος ΑΣΟΕΕ και Νομικής Σχολής Αθηνών και Πανεπιστημίου John Hoppkins των Η.Π.Α..

Εθνική δράση *Το 40-41στο Αλβανικό Μέτωπο, και το 1944 στην Ιταλία όπου πολέμησε.*

4) **Θεοδ. Τ. Κόκκινος:** γεννηθείς το 1926, στο Ναύπλιο, Οικονομολόγος, ΑΣΟΕΕ.

Εθνική δράση *Από 1948-1949 υπηρέτησε στην πρώτη γραμμή στον τακτικό στρατό διαδοχική προαγωγή μέχρι αντιναύαρχος – τιμητική αποστρατεία.*

Διδάκτωρ Οικονομικών Επιστημών Παν. Γενεύης, Ειδικός Σύμβουλος Υπουργείου Βιομηχανίας 1963-66. Μέλος Δ.Σ. ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ. και Υπηρ. Ελέγχου Κρατ. Δυιλιστηρίου.

5) **Γ. Λ. Κασσιμάτης:** γεννηθείς το 1922, Δικηγόρος–με μεταπτυχιακά στην Ελβετία.

6) **Ν. Η. Αλευράς:** γεννηθείς το 1942, εις Ελασσόνα, Πάντειος–με μεταπτυχιακά στο Λονδίνο, Ανώτατο Στέλεχος διαφ. Επιχειρήσεων.

7) **Α. Κουτσόγιωργας:** γεννηθείς το 1923, εις Πάτρα, Δικηγόρος Παρ' Αρείω Πάγο και Συμβουλίου Επικρατείας, Νομική Σχολή Παρισίων, Αιρετός σύμβουλος Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, τ. Νομικός Σύμβουλος Υπουργείου Συντονισμού, συνήγορος του Α. Παπανδρέου.

Εθνική δράση: *Φυγάδευση άγγλων στρατιωτικών. Στην κατοχή σε στρατόπεδο συγκέντρωσης για 18 μήνες.*

8) **Π. Ν. Κορωναίος:** γεννηθείς το 1919 εις Κύθηρα, Ναυτικός,.

Εθνική δράση: *Στον β΄Παγκόσμιο Πόλεμο, εθελοντής του Αυστραλιανού Στρατού, 1943: μηχανικός πυροβολητής σε εξοπλισμένα εμπορικά συμμαχικά σκάφη – μετεκπαίδευση σε Ανώτερες Επαγγελματικές Σχολές.*

9) **Α. Φραγκιάς:** γεννηθείς το 1919 εις Πειραιά, Πτυχιούχος ΕΜΠ.

Εθνική δράση: *Στη κατοχή υπηρέτησε στις ομάδες Εθνικής Αντίστασης (υπ. Πληροφοριών Στρατηγού Μ. Ανατολής), παρασημοφορήθηκε για τη δράση του 3 φορές. Μετά την απελευθέρωση (1945-50) υπηρέτησε έφεδρος ανθυπολοχαγός. Για την εν γένει δράση του στο στρατό παρασημοφορήθηκε 2 φορές (εξαίρετες πράξεις – πολεμικός σταυρός Γ' τάξης: προαγωγή εφ. ανθυπολοχαγός μηχανικού.*

Μηχανικός ΔΕΗ 13 χρόνια, με πολλές μελέτες επιστημονικές.

Απολύεται από τη ΔΕΗ Δεκέμβριο του 1967.

10) **Ν. Ι. Φαρμάκης:** γεννηθείς το 1944, εις Λάρισα, Γιατρός – στρατιώτης προφυλακισμένος στις φυλακές Μπογιατίου.

11) **Χ. Μπαρμαγιαννέρη:** γεννηθείς το 1934 εις Κάιρο, Σχεδιάστρια.

12) **Γ. Ι. Παπαστράτης:** γεννηθείς το 1944 εις Αθήνας, Υπηρετεί ως έφεδρος ανθυπίατρος στο Στρατό. Κρατείται στις στρατιωτικές φυλακές Μπογιατίου.

13) **Θ. Κ. Κυριαζής:** γεννηθείς το 1944 εις Καρδίτσα Ελαιοχρωματιστής.

14) **Κ. Δ. Κανελλόπουλος:** γεννηθείς το 1945 εις Αθήνας, Φοιτητής Φυσικομαθηματικής .

15. **Σ. Κρητικός:** γεννηθείς το 1924 εις Μυτιλήνη, Πλαστικός Χειρουργός, (Πατέρας του: Βουλευτή Κόμματος Παπαναστασίου – Γερουσιαστής).

Εθνική δράση: Κατοχή : Γεν. Γραμματέας Δ. Ερυθρού Σταυρού, 1948-1950 υπηρέτησε στην πρώτη γραμμή σαν Ιατρός τάγματος.

Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Γκέτιγκεν, Επιμελητής στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο, Απελύθη το Φεβρουάριο του 1968.

Ε. ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Οι εφημερίδες αναφέρουν ότι συνολικά κατέθεσαν **8** μάρτυρες κατηγορίας.

1) **Θεόφιλος Οικονόμου**, αξιωματικός της ΕΣΑ.,
2) **Γ. Ντζαφέρης**, υπαστυνόμος Γεν. Ασφαλείας,
3) **Γ. Κοντογιάννης,** υπομοίραρχος Ασφ. Προαστίων,
4) **Αντ. Ψυκάκος,**
5) **Χρ. Κονοδέλης,** είχε μαγαζί που νοίκιαζε ο Κορωναίος,
6) **Ηλ. Μάνιος,** αστυνομικός,
7) **Κ. Αντωνίου,** αστυνομικός,

Ε. ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Σχετικά με τους μάρτυρες υπεράσπισης οι εφημερίδες αναφέρουν ότι κατέθεσε πλήθος μαρτύρων στη δίκη αυτή.

Εξ αυτών των μαρτύρων αναφέρουμε ορισμένους όπως:

1) **Π. Κανελλόπουλος,** Πρ. Πρωθυπουργός,
2) **Γ. Μαύρος,** Πρ. Υπουργός,(για τους Αλευρά, Φραγκία, Κόκκινο, Πελοποννήσιο)
3) **Π. Πολυχρονίδης,** Πρ. Υπουργός, (για τους Πελοποννήσιο, Κουτσόγιωργα)
4) **Π. Παπαληγούρας,** Πρ. Υπουργός, (για τους Πελοποννήσιο, Κορωναίο)
5) **Ι. Χαραλαμπόπουλος,** Πρ. Βουλευτής, (για τους Πελοποννήσιο, Αλευρά, Κορωναίο)
6) **Ι. Κουτσοχέρας** (για τους Αλευρά -Βγενόπουλο και τους υπόλοιπους)
7) **Α. Φλώρος,** Πρ. Αεροπαγίτης, (για όλους)
8) **Ι. Πεσματζόγλου,** Καθηγητής Πανεπιστημίου, (για τον Κόκκινο)
9) **Α. Ξύδης,** Τέως πρεσβευτής,(για τον Κορωναίος)
10) **Ρ. Ρούφος,** Συγγραφέας, (για τον Φραγκία)
11) **Γ. Δρόσος,** Δημοσιογράφος
12) **Α. Παπασπύρου,** Συνταγματάρχης, ε.α.
13) **Ζακ Λουγιέ,** Καθηγητής Πανεπιστημίου, (για τον Κοκκίνο)
14) **Χρ. Τούντας,** Πρώην βουλευτής, (για τον Κρητικό)
15) **Ανάργυρος Σπάης,** Στρατηγός, (για τους Κορωναίο, Κασιμάτη, Κορωναίο)
16) **Θεοδ. Νότη ,** (για τους Κορωναίο, Κασιμάτη, Κορωναίο)
17) **Μπαρμπαγιαννέρης** (σύζυγος Μπαμπαγιαννέρη),
18) **Ν. Διαμαντής,** (για τον Κουτσόγιωργα)
19) **Δ. Πολυκράτης,** συνταξιούχος (για τον Βγενόπουλο)
20) **Κ. Πάλλης** εμπορικός αντιπρόσωπος, (για τον Βγενόπουλο)
21) **Ελ. Πετρόπουλου,** συνταξιούχο, (για τον Βγενόπουλο)
22) **Θρασ. Σταυρόπουλος,** συνταξιούχο, (για τον Βγενόπουλο)
23) **Θ. Καρανδρέας,** συνταξιούχο, (για τον Πελοποννήσιο)
24) **Μ. Κουκούμη,** έγγαμος (αδελφή Κυριαζή)
25) **Δ. Κουτσόπουλος,** πρ. Πρωθυπουργός και εισ. Αρείου Πάγου (για τον Κουτσόγιωργα)
26) **Αρ. Σκληρός,** δικηγόρος, τ. δήμαρχος Αθηνών, (για τον Κουτσόγιωργα)

Και πλήθος άλλοι.

ΣΤ. ΕΝΑΡΞΗ ΑΝΑΚΡΙΣΗΣ

Οκτώβριος 1970: σύλληψη δικηγόρου Ιωάν. Κορωναίου για έκρηξη βόμβας στον Εθνικό κήπο κατά την επίσκεψη του Αμερικάνου Υπουργού Εθνικής Αμύνης κ. Λαίρντ στο πολιτικό γραφείο.

Ζ. ΟΙ ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Ο αριθμός των συνηγόρων ανερχόταν στους **13** όλοι διακεκριμένοι δικηγόροι. Ο γενικός ισχυρισμός της υπεράσπισης άπαντες οι παραπεμπόμενοι πρέπει να δικαστούν από το 5μελές Εφετείο διότι τόσο η σύλληψη όσο και ο κύριο μέρος της ανάκρισης έγινε για παράβαση του ΑΝ. 509/47.

Τα ονόματα μερικών εξ αυτών ως οι κάτωθι:

1) **Σ. Κανελλόπουλος,** (συνήγορος του Κορωναίου)
2) **Γ. Μαγκάκης,** (συνήγορος των Πελοποννήσιου, Φραγκιά, Κόκκινου)
3) **Ι. Σεργάκης,** (συνήγορος του Φραγκιά)
4) **Μπένσης,** (συνήγορος του Κασιμάτη)
5) **Ανασ. Πεπονής,** (συνήγορος του Κορωναίου)
6) **Χρ. Αργυρόπουλος,** (συνήγορος του Αλευρά)
7) **Περ. Θεοφίλου,** (συνήγορος του Κασιμάτη)
8) **Απ. Κακλαμάνης,** (συνήγορος των Πελοποννήσιου, Κόκκινου)
9) **Σκουλαρίκης,** (συνήγορος του Κορωναίου)
10) **Αλεξ. Σακελλαρόπουλος,** (συνήγορος των Αλευρά, Κρητικού, Πελοποννήσιου)
11) **Β.Παναρώτης,** (συνήγορος του Φραγκιά)
12) **Κ. Παναγιωτόπουλου,** (συνήγορος του Κανελλόπουλου)
13) **Κ. Μαρούδης,** (συνήγορος τουΚουτσόγιωργα)
14) **Δ. Μπακάκος**
15) **Κ. Σταματέλος,** (συνήγορος του Κορωναίου, Κουτσόγιωργα)
16) **Μένης Σπυλιώτης,** (συνήγορος του Κυριαζή, Μπουρμαγιαννέλη)
17) **Β. Αναστασιάδης,**
18) **Δ. Μπάτσος,** (συνήγορος του Βγενόπουλου)
19) **Α. Μπουλούκος,** (συνήγορος του Κορωναίου)
20) **Α. Σπηλιάκος,**
21) **Κ. Αλαβάνος,** (ασκούμενος συνήγορος του Κορωναίου)
22) **Μ. Κωνσταντόπουλος,** (συνήγορος των Φαρμάκη, Κανελλόπουλου)
23) **Μ. Ταμπάκης,** (συνήγορος του Παπαστράκη)
24) **Σ. Μπαμπάκος,** (συνήγορος του Μπαρμαγιαννέλη)

Η. ΑΠΟΦΑΣΗ - ΠΟΙΝΕΣ

Η απόφαση του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών εξεδόθη την **21 Μαρτίου 1972**

Δι' αυτής καταδικάστησαν **11** με ποινές φυλάκισης από 1-8 έτη, Αθωώθηκαν **4**, αναστολή ποινής εις **2** εχορηγήθη εις **2** 5ετής αναστολή εκτίσεως της ποινής. Αναλυτικά οι ποινές:

1) Στον **Νίκο Αλευρά**, ετών 30, ιδιωτικός υπάλληλος 18 μηνών φυλάκιση, δι' απόκρυψη εκρηκτικών, ελαφρυντικό εντίμου βίου.
2) Στον **Νίκο Φαρμάκη,** ετών 28, Ιατρός,15 μηνών φυλάκιση, δι' κατασκευή εκρηκτικών υλών περί των οποίων γνώριζαν ή όφειλαν να συμπεράνουν ότι ήταν προορισμένοι να χρησιμοποιηθούν.
3) Στον **Γ. Παπαστρατή,** ετών 28, έφεδρος ανθιπίατρος 15 μηνών φυλάκιση.
4) Στον **Κων. Κανελλόπουλο,** ετών 27, Ναύτης,1 έτους φυλάκιση και 5ετής αναστολή, δια κατοχή εκρηκτικών υλών, ελαφρυντικό προτέρου εντίμου βίου.
5) Στον **Θωμά Κυριαζή,** ετών 28, Ελαιοχρωματιστής, 1 έτους φυλάκιση και 5ετής αναστολή, ένοχος κατοχής εκρηκτικών.
6) Στον **Ιωαν. Κορωναίο,** ετών 55, Ελληνοαμερικάνος Δικηγόρος, 8 ετών κάθειρξη, για έκρηξη, 7ετή, για προμήθεια εκρηκτικών, 6 έτη συγχώνευση, 8ετή για κατοχή εκρηκτικών και έκρηξη.
7) Στον **Ανδρ. Φραγκιά,** ετών 53, συνταξιούχο ΔΕΗ, 4 ½ έτη φυλάκιση, για κατοχή εκρηκτικών υλών, ελαφρυντικό εντίμου βίου.
8) Στον **Παν. Κορωναίο,** ετών 53, 2 έτη φυλάκιση.
9) Στον **Γρηγ. Κασιμάτη,** ετών 49, Ναυτικό,3 έτη φυλάκιση, ένοχο με το ελαφρυντικό εντίμου βίου.
10) Στον **Ν. Βγενόπουλο,** ετών 47, Ιατρό, 2 ½ έτη φυλάκιση.
11) Στον **Ξεν. Πελοποννήσιο,** ετών 57, τέως διευθυντή υπουργείου Κοιν. Υπηρεσιών, 6 ετών κάθειρξη, ένοχο με το ελαφρυντικό εντίμου βίου.

Αθώοι εκυρήχθησαν οι κάτωθι:

1) Κρητικός Στ

2) Μπαρμπαγιαννέρη Χρ

3) Α. Κουτσόγιωργας (τεσσάρων έναντι μιας ψήφου)

4) Θ. Κόκκινος (τριών έναντι δύο ψήφων)

Θ. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Κατά τις κατηγορούσες αρχές ιδρυτής του Π.Α.Κ. ήταν ο Ανδρέας Παπανδρέου ο όποιος ζών στο εξωτερικό είχε αποκαταστήσει με μυστικούς συνδέσμους, επικοινωνία στην Ελλάδα. Σκοπός του Π.Α.Κ. ήταν η προετοιμασία για δυναμιστικές ενέργειες και ένοπλο αγώνα προς ανατροπή της Κυβερνήσεως της 21ης Απριλίου 1967. Η οργάνωση ήταν συνωμοτική και κατείχε εκρηκτικές ύλες, πολύγραφους κ.λ.π

Ο Αλευράς κατηγορείτο ως στρατολόγος μελών της Οργάνωσης. Από την άλλη πλευρά ο Αλευράς ομολογεί συμμετοχή στην αρχική επιτροπή Π.Α.Κ. αλλά αρνείται τον συνωμοτικό και ανατρεπτικό χαρακτήρα, ισχυρίζεται δε ότι η κίνησις έχει καθαρά πολιτικό χαρακτήρα.

Ανοιξη 1968: Εξωτερικό, Ανδ. Παπανδρέου, ίδρυση Π.Α.Κ. – Αρχηγός παραπεμπτική διαταγή (σύμφωνα με Γ.Γ.Τ.Π.). Επαφές με Μπριλλάκη (αρχηγό Π.Α.Μ.) = Απεφάσισαν κοινή ανατρεπτική δράση.

Σκοποί: Προετοιμασία για δυναμιτιστικές ενέργειες και ένοπλο αγώνα προς ανατροπή κυβέρνησης 21ης Απριλίου (ήτις σύμφωνα με Δ.Δ.Δ. επιτυχούσα δημιούργησε δίκαιο).

Α. Παπανδρέου: αποκατέστησε με μυστικούς συνδέσμους επικοινωνία στην Ελλάδα – προσπάθεια εξεύρεσης ηγετικών στελεχών για οργάνωση του Π.Α.Κ. εσωτερικού.

Οργάνωση: Συνωμοτική – κατοχή εκρηκτικών υλών και βομβών και πολυγράφων – ασυρμάτων τηλεφώνου – χρήματα από εξωτερικό – αφανής μελάνι – προμήθεια αυτόματων πολεμικών όπλων (διαπραγματεύσεις) για ένοπλο αγώνα – σχέδια προβολής Αμερ. Στόλου – ανατίναξη εγκαταστάσεων κοιν. ωφελείας.

Επισήμανση: Απρίλης 1968: *Ο Α. Παπανδρέου δια μυστικού συνδέσμου στέλνει επιστολή στον κατ. Αλευρά με εντολή οργάνωση Π.Α.Κ. εσωτερικού.*

Ο Αλευράς θέτει υπόψη εις Γ. Παπανδρέου, την επιστολή του Α. Παπανδρέου αρχηγό της τέως Ε. Κέντρου.

Δομή – Λειτουργία:

- Στρατολογία μελών από τον Αλευρά,
- Διεύρυνση οργάνωσης,
- Απόφαση επέκτασης επαρχία με πυρήνες διαφόρων επιστημονικών κλάδων,
- Διείσδυση στον κρατικό μηχανισμό ΟΤΕ, ΔΕΗ , κτλ.

- Στον Πανεπιστημιακό χώρο καθηγητές φοιτητές, *ο κατηγ. Αλευράς : ομολογεί λήψη επιστολής και συμμετοχή στην αρχική επιτροπή Π.Α.Κ. αρνείται το συνωμοτικό και ανατρεπτικό χαρακτήρα* ***ισχυρισμός:*** *καθαρά πολιτική κίνηση.*

, *Ισχυρισμός περί πολιτικής κίνησης = αναληθείς, παιδαριώδης, αφόρητος κωμικός:*

α) Αποκάλυπτες διακυρήξεις αρχηγού Π.Α.Κ. Α. Παπανδρέου περί του χαρακτήρος της οργάνωσης, αντιστασιακής, αποβλεπούσης ανατροπή επανστ. Κυβέρνησης δι ενόπλου αγώνα.

β) Δράση οργάνωσης αποδεικνύει ανατρεπτικούς σκοπούς.

Α. Φραγκιάς: Μάιος 68, κατ' εντολή Αλευρά, Παρίσι, προσκομίζει μήνυμα συνθηματικό στον Α.Π. : «Ο Αγγελος δεν τα κατάφερε καλά. Πρέπει όλες οι δυνάμεις να υπαχθούν υπό κοινή ηγεσία έστω και κάθε μία διατηρεί την αυτοτέλεια της». Μήνυμα δεν επεδόθει εις Α.Π. λόγω απουσίας από Παρίσι.

Αύγουστο 1968. Ηγεσία ΠΑΚ εσωτ. Γιάννη Αλευράς. Πρόεδρος όλων των συνομωτικών συσκέψεων. Διένεξη περί αρχηγίας μετά 14/8/1968 ημέρα σύλληψης και διοικητικής εκτόπισης Αλευρά, μέσω Α. Φλέμινγκ απόσταση επιστολής του Α. Π. με την οποία ορίζεται αρχηγός Π.Α.Κ. εσωτερικών ο Τουλούπας. Εξοργίζεται Παπαδημητρίου αυτοθεωρούμενος φυσικός αρχηγός επιδιώκει αντιστασιακή συνεργασία με Μαγκάκη εκπρόσωπο Δ.Α. ανεπιτυχώς (συμφωνία Μ) - αδυναμία συνεργασίας.

Ιανουάριος'69. Α. Φραγκιάς με εντολή Παπαδημητρίου, μετέβη Γερμανία συνιστά Παπαμαντέλο τέως επιμελητή Πολυτεχνείου Ααχεν και ηγετικό στέλεχος Π.Α.Κ. μεταβαίνουν σύσκεψη Ζυρίχη με Α. Π. (αναφορά Φραγκιά προσπάθειες Τουλούπα υφαρπαγής ηγεσίας με αθέμιτα μέσα, χρησιμοποίησα Φλέμινγκ ήτοι κατά Παπαδημητρίου είναι όργανο Ιντέλιτζεντ Σέρβις).

Γραμμή Α.Π.:

, *Αποκατάσταση επικοινωνίας εσωτερικού - εξωτερικού.*

, *Αρχηγός Π.Α.Κ. Εσωτερικού Παπαδημητρίου.*

, *Στελέχωση με νέους ανθρώπους και όχι παλιούς πολιτικούς της Ε.Κ.*

Εν τω μεταξύ συνελήφθη ο Παπαδημητρίου για εκτόπιση.

Κορωναίος - Κασιμμάτης: αποφασίζουν να εργαστούν μόνοι τους για τους σκοπούς της οργάνωσης.

Γ. Κασιμμάτης: Συνωμοτικές επαφές στο Λονδίνο με απότακτο λοχαγό Τσαγρή *(ψευδώνυμο Βλάσσης)* και Γιαννόπουλο Γ. (μέλη Π.Α.Κ.). Συζητούν σχέδιο Αλέξανδρος (δηλ. σχέδιο απόδρασης Γ. Αλευρά) Κρυπτογραφικός κώδικας και

διευθύνσεις αλλοδαπών παραδίδεται από *Βλάσση* σε Κασσιμάτη. *(ψευδώνυμο Α. Φραγκιά: Φάνης)/*

Σύνδεσμος Α.Π. με Π.Α.Κ. γυνή εξ Ιταλίας *(ψευδώνυμο: Μαίρη)* επικοινωνεί με Κασιμμάτη συνεννοείται με Φραγκία, παραδίδει φωτογραφική μηχανή για μικροφίλμς συνεννοήσεις για σχέδιο Αλέξανδρος μεταξύ συνδέσμου *(Μαίρη)* και Φραγκιά, Κορωναίο, Αλευρά.

Τριανδρία: Φραγκιάς-Κασσιμάτης-Κορωναίος. Ηγεσία Π.Α.Κ. εσωτ. Δυναμικού τομέως.

Θέρος ΄69: β' σύνδεσμος Α.Π. γυνή εκ Σουηδίας παραδίδει εις Κορωναίο φιαλίδια χημικής ουσίας (δηλ. διαφανής γραφή που διαβάζεται με υπέρυθρες ακτίνες).

Ιούλιος΄70: γ' σύνδεσμος φοιτητής εξ Ιταλίας, συναντιέται με αρχηγούς Π.Α.Κ. εσωτ. παραδίδει walking-taking και πολύγραφο.

Αυγούστος ΄70: δ' σύνδεσμος Α.Π. εκ Ρώμης συνάντηση με τριανδρία-συζήτηση σχετική με ανεύρεση κατάλληλων σημείων προσέγγισης πλοίων προς εκφόρτωση όπλων και εκρηκτικών (φωτογραφίες και σχεδιαγράμματα) συζητήσεις-πληροφορίες περί δυνατότητας συγκρότησης δυναμικών ομάδων.

Φραγκίας: τον σύνδεσμο δεν συνήντησα εγώ.

Κλιμάκιο δυναμιστών εκ Δ. Γερμανίας σχεδιάζει ανατίναξη σιδηροδρομικής σήραγγας Τεμπών, δυναμιστικές ενέργειες σε εγκαταστάσεις Κοινής ωφελείας ενόψει Πανευρωπαικών Αγώνων Καραϊσκάκη, ανατίναξη στύλων ΔΕΗ, σχέδιο δυναμιστικών ενεργειών στην γιορτή του κρασιού ματαιώθη.

- Προπαρασκευαστικές πράξης προς διενέργεια εκρήξεων.
- Προσπάθεια επεκτάσεως της οργάνωσης στην επαρχία.
- Σχολείο εκπαιδεύσεως σαμποτέρ εις Ρώμη.
- Έκρηξη βόμβας μεγάλης ισχύος στον Εθνικό Κήπο.
- Αποθήκη εκρηκτικών υλών εις οργάνωση στο Μαρούσι.
- Μαγνητοφωνημένη επιστολή του Α.Π. για αντίσταση προς *«Γιάννο»*(Τρίτσης).

Ι. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Θεωρία της διείσδυσης δεν αποδίδει: σημαίνει συμβολή της νομιμοποίησης του καθεστώτος.
- Θεωρία του πραξικοπήματος μέσα από το στρατό δεν μπορούν να επιτύχουν (μακροχρόνια).

- Θέση Ανδρέα : δυναμική αντίσταση χωρίς να ενδιαφέρεται για την προσωπική μου ασφάλεια ομαλές λύσεις για δημοκρατία δεν υπάρχουν δηλ. ομαλή υποδούλωση.
- Σχέδιο Αμερικάνικο: **α)** Πολιτικοποίηση της χούντας, **β)** Εξαγορά τμήματος Πολιτικού Κόσμου, **γ)** Επάνοδος Βασιλέα, **δ)** Σταδιακή εφαρμογή Συντάγματος ΄68. Θέση: Βασιλιάς και πολιτικοί αποδεχόμενοι γέφυρα ΄68 και χουντική δημοκρατία μέθοδος αποτυχίας για την απελευθέρωση.

ΙΑ. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΩΝ Σ' ΑΥΤΟ ΜΕΣΑ ΑΠΌ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

α) Πλευρά Καθεστώτος

"... Μέλη της παρανόμου αντεθνικής οργανώσεως είναι άπαντες κατηγορούμενο...".

"...Θέλει να εγκαθιδρύσει νέα μορφήν πολιτεύματος. Την αβασίλευτον δημοκρατία..."

"...Μάλιστα μας είπε ότι «είμαι μέλος της αντεθνικής και παρανόμου οργανώσεως Π.Α.Κ.»... "

"...Χρησιμοποίησις βιαίων μέσων δια να ανατραπεί η παρούσα κατάστασις και εν συνεχεία το καθεστώς..."

"...Αναγνωρίζω και εγώ τους κατηγορουμένους το ελαφρυντικόν του προτέρου εντίμου βίου και των μη ταπεινών ελατηρίων.. "

"...Εξάπλωσις του Π.Α.Κ. θα ηδύνατο να φέρει καταστροφή..."

"...Ευτυχώς που απεκαλύφθησαν οι πυρήνες του και τα σχέδια του..."

"...Η Δημοκρατία δεν κατελύθει την 21η Απριλίου αλλά ενεπρήσθη εις τα πεζοδρόμια των Αθηνών το 1965 με προτροπήν του Παπανδρέου..."

"...Το Π.Α.Κ. επέβλεπε σε δολιοφθορές με βόμβες και είχε οργανωθεί κατά το πρότυπο των αντιστασιακών ομάδων της Κατοχής..."

"...Εδώ έχουμε τα θύματα εκείνων που τα εκμεταλλεύονται για να εισπράξουν χρήματα..."

β) Πλευρά Αντίθεσης

"...Η προσωπικότητα και το ποιόν των κατηγορουμένων μου έχουν δημιουργήσει την πεποίθησιν ότι οι άνθρωποι αυτοί δεν θα οδηγούντο εις πράξεις αι οποίαι τους αποδίδουν χωρίς συγκεκριμένη αιτία, την 21η Απριλίου..."

"...Ο κ. Κοκκινος επέμεινε να επιστρέψει εις την πατρίδα του και να προσφέρει τας υπηρεσίας του..."

"...Ξέρω ότι ο κ. Κουτσόγιωργας είναι εναντίον της βίας..."

"...Δεν είμαι κομμουνιστής αλλά δημοκράτης. Αγαπώ την ελευθερία και θεωρώ καθήκον μου να την υπερασπίζομαι όσο μπορώ. Έπραξα ότι έπραξα εν γνώσει των ευθυνών μου..."

"...Όταν συνελήφθη ωδηγήθην εις την ΕΣΑ...Σας καταθέτω μόνο ότι επι μιαν εβδομάδα παρέμεινα όρθιος χωρίς φαγητό και νερό ξυλοκοπούμενος συνεχώς..."

"...Η λαμπρότης της έννοιας της ελευθερίας και της δημοκρατίας τους έκανε να αγωνισθούν..."

"...Η βία φέρνει τη βία και όσο υπάρχει το καθεστώς, που δεν επιτρέπει και δεν δίνει την ελευθερία στον ελληνικό Λαό τόσο τα πράγματα θα γίνονται και περισσότερο επικίνδυνα..."

7. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Π.Α.Μ των «17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ - ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.)

(ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ)

ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ
ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ
Π.Α.Μ. των "17" – (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ - ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.)

Α. ΕΝΑΡΞΗ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Η Δίκη των 17 μελών της Αντιστασιακής Οργάνωσης «Πατριωτικό Αντιδικτατορικό Μέτωπο» (Π.Α.Μ.) άρχισε στις **22/1/1973** και τερματίσθηκε με την έκδοση της απόφασης του Πενταμελούς Εφετείου Αθηνών στις **29/1/1973** .

Η διάρκεια στο ακροατήριο ήταν 7 ημέρες και ο αριθμός των δημοσιευμάτων για τις τρείς εφημερίδες (***Βήμα, Βραδυνή*** *&* ***Ελεύθερος Κόσμος)*** ανέρχεται σε 7 ημέρες **(23/1-30-1-19973)** δημοσιότητας της δίκης.

Β. Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Οι κατηγορούμενοι εμφανίσθηκαν ενώπιον του Πενταμελούς Εφετείου Αθηνών, το οποίο είχε την κατωτέρω σύνθεση:

- **Πρόεδρος:** Ι. Παπαδόπουλος, Εφέτης.
- **Μέλη:** Δ. Καμβίσης, Χρ. Αναγνωστόπουλος, Νικ. Ρουμελιώτης και Γ. Ισαακίδης όλοι Εφέτες.
- Την έδρα του Εισαγγελέα κατείχε ο Εφέτης Γ. Πολυχρονόπουλος.

Γ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ.

Στη δίκη αυτή παραπέμφθηκαν συνολικά **17** άτομα κατηγορούμενοι όλοι για παράβαση του ΑΝ 509/47 και σύσταση οργάνωσης γενικά.

Δ. ΤΟ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

Σύμφωνα με το κατηγορητήριο, ενήργησαν όλοι οι κατηγορούμενοι τις παρακάτω αξιόποινες πράξεις:

- Επιχείρησαν με βίαια μέσα να ανατρέψουν το καθεστώς και να αποσπάσουν μέρος της επικράτειας για να προσαρτήσουν αυτό στο Παραπέτασμα.
- Εδημιούργησαν παράνομες ομάδες στην Αθήνα και σε άλλες πόλεις της χώρας.
- Ενοικίασαν σπίτια όπου εγκατέστησαν «γιάφκες» του Κ.Κ.Ε.
- Διενήργησαν εράνους για την οικονομική ενίσχυση του κλιμακίου.
- Ενέταξαν στην οργάνωση διάφορα άτομα.

- Εισήλθον εις την Ελλάδα με πλαστά διαβατήρια και ανέλαβαν την οικονομική οργανωτικήν συγκρότηση του κλιμακίου εσωτερικού του Κ.Κ.Ε.
- Εγκατέστησαν τυπογραφείο εις την Κηπούπολιν που εξέδιδε εφημερίδας με αντεθνικόν περιεχόμενο.
- Κατηγορούνται κυρίως για παράβαση του ΑΝ 509/47.

Ειδικότερα: Οι Δρακόπουλος, Παρτσαλίδης κατηγορούνται ότι σχημάτισαν ομάδα με την επωνυμία Κ.Κ.Ε. Εσωτερικού, με σχέδια ανατίναξης κολόνων της ΔΕΗ και άλλες δυναμιστικές ενέργειες.

Ε. ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΙ (*ποιοι είναι – ιδιότητα*)

Οι κατηγορούμενοι στη δίκη είναι οι εξής:

1) **Δ. Μ. Παρτσαλίδης,** (ετών 67), Μέλος τριμελούς γραμματείας του Πολιτικού Γραφείου του Κ.Κ.Ε.
2) **Χ. Κ. Δρακόπουλος,** (ετών 54), Γενικός γραμματέας του Πολιτικού Γραφείου της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.
3) **Α. Παπαθανασόπουλου,** σύζυγος Γεωργίου, (ετών 47), Καθηγήτρια Φιλόλογος.
4) **Δ. Ι. Βολοβίνης,** (ετών 58), Οικοδόμος.
5) **Ι. Δ. Ποτήρης,** (ετών 69), Γεωπόνος.
6) **Δ. Σ. Μουρατίδης,** (ετών 53), Λογιστής.
7) **Ν. Δ. Δημάκος,** (ετών 59), Συνταξιούχος Τραπεζικός.
8) **Β. Α. Τσιγκούνης,** (ετών 50), Πλασιέ.
9) **Γ. Α. Παπαθανασόπουλος,** (ετών 49), Επιμελητής Αρχαιοτήτων.
10) **Η. Καράπτης,** (ετών 59), Θυρωρός.
11) **Κ. Π. Σκορδίλη,** (ετών 62), Μοδίστρα.
12) **Π. Καπετανέα,** σύζυγος Νικολάου, (ετών 50), Οικοκυρά.
13) **Α. Β. Ρούνφτ,** (ετών 27), Ασκούμενη Δικηγόρος.
14) **Ι. Εμμ. Βογιατζάκης,** (ετών 36), Μηχανολόγος – Ηλεκτρολόγος.
15) **Γ. Κ. Γρηγοριάδης,** (ετών 37), Ιατρός.
16) **Ζ. Βέη,** σύζυγος Γεωργίου, (ετών 40), Βιολόγος.
17) **Γ. Θ. Αντωνίου,** (ετών 47), Εργάτης.

ΣΤ. ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Συνολικά αναφέρουν οι εφημερίδες ότι κατέθεσαν 7 μάρτυρες κατηγορίας μεταξύ αυτών δε τα όργανα της Αστυνομίας:

1) **Ευάγγελος Πάλλιος:** Αστυνόμος Α', Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Πληροφοριών της Γεν. Ασφ. Αθηνών.

2) **Π. Μπάμπαλης:** Αστυνόμος, Προϊστάμενος της Διώξεως του Κ.Κ.Ε.

3) **Σ. Κουβάς:** Αστυνομικός Διευθυντής Α'.

4) **Κυρ. Αδαμαντόπουλος:** Πολιτικός Μηχανικός.

5) **Γιαννούτσος:** Υπαστυνόμος (Αρνήθηκε να καταθέσει και δέχθηκαν την προτάση του).

6) **Ευάγγ. Τουραλιά:** Διαχ. Πολυκατοικίας.

7) **Ασημ. Μίχου:** Ιδιωτική Υπάλληλος.

8) **Ευαγγ. Ζούραλη:** Καθαρίστρια.

9) **Μαρία Κρητικού:** Βοηθός Λογιστού.

Ζ. ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Συνολικά οι μάρτυρες υπερασπίσεως είναι **25** σημαντικότεροι των μαρτύρων είναι οι παρακάτω:

1) **Δ. Παπασπύρου,** (τέως Πρόεδρος Βουλής),

2) **Η. Ηλιού,** (τέως βουλευτής),

3) **Ι. Πεσμαζόγλου,** (καθηγητής και τέως Υποδιευθυντής Τραπέζης της Ελλάδος),

4) **Ε. Κοθρής,** (τέως υπουργός),

5) **Γ. Μπακατσέλλος,** (τέως υπουργός),

6) **Α. Ξυδάς,** (τ. πρεσβευτής),

7) **Κ. Χατζηαργύρης,** (Δημοσιογράφος),

8) **Γ. Ανδρουλιδάκης,** (Δημοσιογράφος),

9) **Γ. Κυριακάκος,** (τέως Δήμαρχος Πειραιά),

10) **Σταύρος Ηλιόπουλος,** (τέως βουλευτής της ΕΔΑ),

11) **Σεμνή Καρούζου,** (αρχαιολόγος),

12) **Ξένια Καλογεροπούλου,** (ηθοποιός)

13) **Ιω. Λιβιεράτος,** (Μηχανικός ΔΕΗ),

14) **Στ. Φλώρος,** (Μηχανικός ΔΕΗ),

15) **Ι. Μηλιάδης,** (έφορος αρχαιοτήτων),

16) **Ζήσης Σούρλας,**(γυμνασιάρχης),

17) **Δημ. Χατζημανόγλου,** (Πολ. Μηχανικός),

18) **Ιγκριντ Χάμλαιν,** (Ασκούμενη Δικηγόρος) **κ.ά.**

Ζ. ΟΙ ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Ο αριθμός των συνηγόρων όπως προκύπτει από τις δημοσιεύσεις των αγορεύσεων τους ανέρχεται σε **20**.

Τα ονόματα των 18 εξ αυτών δημοσιεύθηκαν στους εφημερίδες και είναι:

1) **Θ. Κατριβάνος** (συνήγορος των Χ. Δρακόπουλου και Βολοβίνη)
2) **Γ. Μαγκάκης**
3) **Σ. Κανελλόπουλος,** (συνήγορος Παρτσαλίδη – Παπαθανασόπουλου και Βέη)
4) **Ε. Γιαννόπουλος,**
5) **Γ. Στεφανάκης,** (συνήγορος Βογιατζάκη),
6) **Αναστασιάδης,** (συνήγορος Ρούνφη και Δημάκου)
7) **Σκουριώτης,** (συνήγορος Δημάκου)
8) **Κωνσταντινίδης,**
9) **Πεπονής,**
10) **Ν. Καραμανλής,** (συνήγορος Μουρατίδη)
11) **Κυζιρίδης,** (συνήγορος Βολοβίνη και Καράπτη)
12) **Α. Παππάς,** (συνήγορος Ρουνφτ)
13) **Ν. Κωνσταντινέας,** (συνήγορος Βέη)
14) **Φ. Βελλίνης,** (συνήγορος Δημάκου)
15) **Α. Δραγάτσης,** (συνήγορος Βολοβίνη)
16) **Δ. Μπότση,** (συνήγορος Βογιατζάκη)
17) **Χρ. Αργυρόπουλος,** (συνήγορος Δρακόπουλου, Παπαθανασόπουλου, Δημάκου, Ρουνφτ, και Γρηγοριάδη) και
18) **Γ. Θεοτοκάτος.**

Η. ΑΠΟΦΑΣΗ – ΠΟΙΝΕΣ

Η απόφαση του Πενταμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών εξεδόθη **29 Ιανουαρίου 1973**.

Με αυτή κηρύχθηκαν ένοχοι οι **8** από τους κατηγορούμενους για παράβαση του ΑΝ509/47 ενώ κηρύχθηκαν αθώοι οι υπόλοιποι **9**.

Αναλυτικά οι ποινές:

1) Στον **Χ. Δρακόπουλο,** Γεν. Γραμ. Κ.Κ.Ε. που κηρύχθηκε ένοχος ως για παράβαση του ΑΝ509/47 ως αρχηγός, επεβλήθη κάθειρξη 12 ετών και 4 μηνών κατά συγχώνευση και 5ετής στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων.
2) Στον **Δ. Παρτσαλίδη** που κηρύχθηκε ένοχος ως οδηγός επεβλήθη κάθειρξη 12 ετών και 2 μηνών κατά συγχώνευση και 5ετής στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων.

3) Στην **Ασπασία Παπαθανασίου**: Φυλάκιση 3 ετών ως απλή συστασιώτης.

4) Στον **Γεράσιμο Αντωνίου**: Φυλάκιση 2 ετών ως απλός συστασιώτης.

5) Στον **Δημήτριο Βολοβίνη**: Φυλάκιση 1 έτους και 6 μηνών ως απλός συστασιώτης.

6) Στον **Νικόλαο Δημάκη**: Φυλάκιση 1 έτους και 6 μηνών ως απλός συστασιώτης.

7) Στην **Ανελόρε Ρουνφτ**: Φυλάκιση 1 έτους δια συνέργεια εις ωρισμένας πράξεις του κ.Χ. Δρακόπουλου.

8) Στην **Ζωή Βέη**: Φυλάκιση 1 έτους δια συνέργεια εις ωρισμένας πράξεις της Παπαθανασοπούλου.

Αθώοι κηρύχθηκαν οι :

9) Ι. Ποτήρης,
10) Δ. Μουρατίδης,
11) Β. Τσιγκούνης,
12) Γ. Παπαθανασόπουλος,
13) Η. Καράπτης,
14) Κ. Σκορδέλη,
15) Π. Καπετανέα,
16) Ι. Βογιατζάκης
17)Γ. Γρηγοριάδης.

Αθώοι ακόμα κηρύχθηκαν ο **Χ. Δρακόπουλος** δια την κατηγορία παραβάσεως του ΑΝ509 περίοδος 1967-68 καθώς και για πλαστογραφία και ο **Βολοβίνης** για πλαστογραφία.

Επίσης *η **Βραδυνή*** αναφέρει ότι το Δικαστήριο ζήτησε:

, Δήμευση του Ολλανδικού διαβατηρίου του Δρακόπουλου,

, Δήμευση της σφραγίδας κλισέ «Ριζοσπάστης – μαχητής»,

, Απόδοση των κατασχεθέντων αυτοκινήτων, φωτογραφικής. μηχανής της Ρούνφτ και των χρημάτων της Βέη.

Απέρριψε αίτημα αναστολής της ποινής των καταδικασθέντων εις φυλάκιση κατηγορουμένων.

8. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Ε.Α.Ν των «6» (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.)

(ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ)

ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ
Ε.Α.Ν. των "6" – (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.)

Α. ΕΙΔΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

Η Δίκη των **6** μελών της Αντιστασιακής Οργάνωσης «Ελληνική Αντιδικτατορική Νεολαία» (Ε.Α.Ν.) έγινε ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών.

Η ακροαματική διαδικασία διήρκεσε **3** ημέρες δηλαδή από την **9/8/73** μέχρι και την **11/8/73** (Σαββάτο 03:00 πμ.)οπότε και εξεδόθη η απόφαση.

Ο δε τύπος ασχολήθηκε με αυτή επί **4ημέρου** με δημοσιεύματα στις εφημερίδες (***Βήμα, Βραδυνή*** & ***Ελεύθερος Κόσμος)*** από **9/8/1973** έως.**12/8/1973**.

Β. Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Οι κατηγορούμενοι εμφανίσθηκαν ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, το οποίο είχε την κατωτέρω σύνθεση:

- **Πρόεδρος:** Ευγένιος Καραχάλιος, Εφέτης.
- **Στρατοδίκες-Μέλη:** Δ. Τσώτσης, Ταγματάρχης Πεζικού, Χ. Παμπούσης, Ταγματάρχης Πεζικού, Δ. Σκούρτης, Ταγματάρχης Πεζικού και Κ. Σοφός, Ταγματάρχης Πεζικού.
- **Αναπληρωματικό Μέλος:** Γ. Ρώμας, Ίλαρχος.

Χρέη επιτρόπου του Στρατοδικείου εκτελούσε ο Εισαγγελέας Ευάγγελος Φλωράκος.

Γ. ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ.

Στη δίκη αυτή κατηγορούμενοι ήταν **6** άτομα μέλη της οργανώσεως Ε.Α.Ν. «Ελληνική Αντιδικτατορική Νεολαία».

Συγκεκριμένα κατηγορούνται ότι: από τις αρχές του Απριλίου 1971 μέχρι της 19ης Μαΐου 1973, ενώθηκαν μεταξύ τους και με άλλους αγνώστους προς διάπραξη κακουργημάτων και πλημμελημάτων, τα οποία και δεν είχαν καθορισθεί ειδικά από αυτούς.

Κατηγορούνται ακόμα ότι εισχώρησαν στη παράνομο συνωμοτική και τρομοκρατική οργάνωση Ε.Α.Ν, με πρόθεσιν την επιβολή και επικράτηση των σκοπών της.

Το κατηγορητήριο για τον καθ' ένα εκ των κατηγορουμένων δεν δημοσιεύεται σε καμμιά εφημερίδα.

Δ. ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΙ (Ποιοι είναι και η ιδιότητα τους)

Σύμφωνα με το βούλευμα παρεπέμφθησαν να δικαστούν οι παρακάτω **6** κατηγορούμενοι:

1) **Ιπποκράτης Σαββούρας,** (ετών 42), κτηνίατρος,
2) **Ιωάννης Ρούμπος,** (ετών 43), λογιστής,
3) **Κυριάκος Σπιριούνης,** (ετών 56), τέως αστυνομικός διευθυντής,
4) **Νικόλαος Παπανικολάου,** (ετών 53), συνταγματάρχης ε.α.,
5) **Αλέξανδρος Ζαρκαδάς,** (ετών 42), απόστρατος λοχαγός,
6) **Λεωνίδας Βασιλικόπουλος,** (ετών 45), απόστρατος αξιωματικός του Ναυτικού.

Ε. ΤΟ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

Σύμφωνα με το παραπεμπτικό βούλευμα οι **6** προαναφερθέντες, ανήκοντες ή προσχωρήσαντες στην Ε.Α.Ν. απεύθυναν κατά καιρούς απειλητικές επιστολές, εσχεδίαζαν δολοφονίες προσωπικοτήτων, (θα έδιναν 1.000.000 δρχ. για την δολοφονία του Παπαδόπουλου), κατέστρωσαν σχέδια για εκρήξεις, κατείχαν εκρηκτικές ύλες και πυροβόλα όπλα και προκάλεσαν εκρήξεις στην Αθήνα, τον Πειραιά και τα προάστια με αποτέλεσμα υλικές ζημίες (πραγματοποίησαν 18 εκρήξεις αυτοσχέδιων ορολογικών βομβών).

Επίσης οι Σαββούρας και Ρούμπος κατηγορούνται ότι από 7/12/1972 μέχρι 13/5/1973 τοποθετούσαν εκρηκτικά μηχανήματα κυρίως σε σταθμευμένα αυτοκίνητα ξένων αποστολών και προκάλεσαν 16 εκρήξεις συνολικά εκ των οποίων προξενήθησαν σοβαρές ζημίες.

Τέλος, οι ίδιοι, κατηγορούνται ότι κατείχαν εκρηκτικές ύλες, αυτοσχέδιες βόμβες και οπλισμό.

ΣΤ. ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Συνολικά κατέθεσαν **5** μάρτυρες κατηγορίας:

1) **Ευάγγελος Γιαννικόπουλος,** (που εξαιρέθει έπειτα από ένσταση της υπερασπίσεως),
2) **Δημήτριος Λουκόπουλος,** Υπαστυνόμος.
3) **Κων/νος Τσίτουρας,**
4) **Μαρία Πάρις,**
5) **Χαρ. Παύλος,** Υπαστυνόμος Υποδιευθυντής της Γενικής Ασφάλειας Αθηνών. Εξ αυτών ήταν ο σημαντικότερος και κύριος μάρτυρας.

Ζ. ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Κατέθεσαν **12** μάρτυρες υπερασπίσεως και μεταξύ αυτών:

1) **Παν. Κανελλόπουλος**, πρώην πρωθυπουργός, υπερασπιζόμενος τον Ι. Σαββούρα.
2) **Αγοραστός Μπαλής,**
3) **Αθανάσιος Σαββούρας** (αδελφός του Ι. Σαββούρα),
4) **Αναστασία Κόλλια,**
5) **Σαββούρα,** (αδελφή του Ι. Σαββούρα),
6) **Ειρήνη Δρίτσα,**
7) **Εμμανουήλ Μυλωνάς,** (εργαζόταν στο κτηνιατρείο του Ι. Σαββούρα)
8) **Μαρία Μυλωνά,** (εργαζόταν στο κτηνιατρείο του Ι. Σαββούρα)
9) **Γεώργιος Κατσάτος.**

Η. ΟΙ ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

Τους κατηγορούμενους υπεράσπισαν ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών οι παρακάτω:

1) **Αρ. Παλαιολογόπουλος,** (συνήγορος των Ρούμπου και Ζαρκάδα)
2) **Στ. Αλεξανδρής,** (συνήγορος του Παπανικολάου)
3) **Η. Βουγιουκλάκης,** (συνήγορος του Σαββούρα)
4) **Ν. Λάσκαρης,** (συνήγορος του Σπυριούνη)
5) **Απ. Κακλαμάνης,** (συνήγορος του Βασιλικόπουλου)

Θ. ΑΠΟΦΑΣΗ - ΠΟΙΝΕΣ

Με την απόφαση του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών που εξεδόθη την **11/8/1973** οι κατηγορούμενοι καταδικάσθηκαν σε ποινές καθείρξεως από 18 ετών μέχρι 2 ετών και 6 μηνών αφού αναγνωρίσθηκαν σε όλους τα ελαφρυντικά του προτέρου εντίμου βίου και της ειλικρινούς μεταμέλειας.

Αναλυτικότερα οι **6** καταδικάσθηκαν στις εξής ποινές:

1) Ο **Ιπποκράτης Σαββούρας**, σε κάθειρξη 18 ετών κατά συγχώνευση για σύσταση συμμορίας, εκρήξεις, απόπειρες εκρήξεων, φθορές ξένης ιδιοκτησίας, κατοχή εκρηκτικών υλών και πυρομαχικών.

   Του επεβλήθη επίσης 5ετής στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων.

2) Ο **Ιωάννης Ρούμπος,** σε κάθειρξη 15 ετών κατά συγχώνευση για σύσταση συμμορίας , παράβαση περί των εκρηκτικών υλών, παράνομη κατοχή όπλων και οπλοφορία, ενώ αθωώθηκε για τις εκρήξεις, τις απόπειρες εκρήξεων και τις φθορές.

Του επεβλήθη επίσης 4ετής στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων.

3) Ο **Κυριάκος Σπυριούνης,** σε φυλάκιση 2 ετών και 7 μηνών για συμμορία και παράνομη κατοχή όπλου.
4) Ο **Νικόλαος Παπανικολάου,** σε φυλάκιση 2 ετών και 6 μηνών για συμμορία
5) Ο **Αντώνιος Ζαρκάδας,** σε φυλάκιση 2 ετών και 6 μηνών για συμμορία
6) Ο **Λεωνίδας Βασιλικόπουλος,** σε φυλάκιση 2 ετών και 6 μηνών για συμμορία.

Ι. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

- Κατά τη δίκη έγιναν από τη πλευρά των συνηγόρων 2 ενστάσεις.

  Εξ αυτών η πρώτη περί αναβολής εκδικάσεως της υποθέσεως με το αιτιολογικό ότι η δίκη προσδιορίσθηκε εντός 5ημέρου και ως εκ τούτου ούτε οι κατηγορούμενοι ούτε οι συνήγοροι είχαν το χρόνο να προετοιμασθούν επαρκώς απορρίπτεται.

  Η δε δεύτερη περί εξαιρέσεως και μη εξετάσεως του εκ των μαρτύρων κατηγορίας Ε. Γιαννακόπουλου επειδή είχε υπογράψει κατά τη προανάκριση έκθεση σωματικής ερεύνης του κατηγορουμένου Σαββούρα και έκθεση συλλήψεως που γίνεται δεκτή από το δικαστήριο.
- Ο Ι. Σαββούρας παρεδέχθη στην απολογία του ότι παρεχώρησε το σπίτι του για τις ανάγκες της Ε.Α.Ν. και αναμείχθηκε σ' αυτή μόνο σα σύνδεσμος.

  Ο Ι. Ρούμπος παρεδέχθη μόνο τη κατηγορία της κατοχής όπλου.

  Όλοι οι υπόλοιποι αρνήθηκαν τις κατηγορίες.
- Η απόφαση για τους Ν. Παπανικολάου,. Α. Ζαρκάδα και Λ. Βασιλικόπουλο ελήφθη με ψήφος 3 έναντι 2.

ΙΑ. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΩΝ Σ' ΑΥΤΟ ΜΕΣΑ ΑΠΌ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

α) Πλευρά Καθεστώτος

"... Ήταν όλοι εκτοπισμένοι για αντεθνικές ενέργειες, είχαν σχέση με την οργάνωση «Ελεύθερη Έλληνες» σύμφωνα με έγγραφο της ΕΑΤ/ΕΣΑ..."

"...διαπιστώθηκε από τις παρακολουθήσεις ότι συγκέντρωναν οπλισμό για διάπραξη δολοφονιών ..."

"...Η οργάνωση είχε προβεί σε προδιαγραφές και είχε προκήρυξη αντί ενός εκατομμυρίου δρχ. τον πρόεδρο κ. Παπαδόπουλο και τον αντιπρόεδρο κ. Παττακό ..."

"...Δεν είναι νέοι , το όνομα της οργάνωσης είναι παραπλανητικό για να παρασύρουν και νέους στην οργάνωση τους..."

"...Ο τρόπος δράσεως ήταν βίαια μέσα και κάπου γράφουν «Δια παντώς τρόπου θάνατος»... "

"...χρησιμοποιούσαν ψευδώνυμα..."

"...άπαντες οι κατηγορούμενοι συνέπηξαν την οργάνωση Ε.Α.Ν. Σκοπός τους ήταν να τρομοκρατήσουν το κοινό, να δολοφονήσουν προσωπικότητες και οι ενέργειες τους εστρέφονταν κατά του κοινού συνόλου ..."

β) Πλευρά Αντίθεσης

"...Οι απολογίες στην ΕΑΤ/ΕΣΑ είχαν ληφθεί υπό το κράτος σωματικής και ψυχολογικής βίας ..."

"...Ο κ. Σαββούρας είχε μόλις επανέλθει από εξορία, γνώριζα πολύ καλά ότι παρακολουθούταν, είναι δυνατόν να τοποθετούσε βόμβες ένας αρχηγός της οργάνωσης..."

"...Οι πράξεις που του αποδίδονται δεν ταιριάζουν στην ιδιοσυγκρασία του..."

"...Στην αρχή ήταν υπέρ της επαναστάσεως είναι εθνικόφρον, άκακος, ευσυνείδητος και τίμιος..."

"...ως άνθρωπος είναι ιδεολόγος έχει ιδανικά είναι υπέρ της επαναστάσεως, υπέστη όμως βασανιστήρια και όταν τον είδα ήταν αλλαγμένος..."

"...πρόκειται για σκευωρία εις βάρος μου..."

"...ο κ. Μάλλης ρωτούσε και μόνος του απαντούσε, αυτά που λέω στην κατάθεση μου δεν είναι όλα αληθή..."

"...έξη μήνες βασανιζόμουν κόντεψα να τρελαθώ μου έκαναν ηλεκτροσόκ και μεταφερθείς στην εξορία σε κακή κατάσταση..."

"...Η οργάνωση αποσκοπούσε στην βοήθεια προς την Νεολαία και στην εκδήλωση παθητικής απόστασης εκ μέρους του λαού..."

"...καμμία κατηγορία δεν δέχομαι εκτός από αυτήν της κατοχής όπλων..."

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΤΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗΣ ΜΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ

ΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ*

ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΚΤΩ ΔΙΚΕΣ

* ΤΜΗΜΑ Α, ΣΤΑΔΙΟΥ Β΄ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
(ΒΛ. ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ)

Α) Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ

Συγκριτική Ανάλυση στη βάση των συγκεντρωτικών πινάκων Α + Β και των αναλυτικών πινάκων 1 έως 3 της ομάδας Α και 4 έως 10 της ομάδας Β (σε τ.εκ. και %)

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ 1 έως 3 ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ Α

α) Δίκη Π.Α.Μ (Φιλίνης-Λελούδας κ.ά.) - Νοέμβριος 1967

Η κάλυψη της δίκης αυτής στο σύνολο της κάθε εφημερίδας είναι σχεδόν ίδια στο *Βήμα* (3,5%) και τον *Ελ. Κόσμο* (4,5%), για διαφορετικούς όμως λόγους στην κάθε μία, σημαντικά όμως χαμηλότερη στη *Βραδυνή* (2,9%), όπως προκύπτει από τον πίνακα 1, η οποία όμως δίνει τη σχετικά περιορισμένη ειδησεογραφία της σε ποσοστό 38,1% στην πρώτη σελίδα (βλ. *πίνακα* 2).

Συγκριτικά, όσον αφορά τη συνολική δημοσιότητα, η *Βραδυνή* φαίνεται σχεδόν να συμπορεύεται με το *Βήμα* με ένα ποσοστό 2,9% σε σχέση με το 3,5% του *Βήματος* ως άνω και το ίδιο συμβαίνει και ως προς τη δημοσιότητα της δίκης στην πρώτη σελίδα, σε σχέση με τη συνολική έκταση που κατέλαβε η κάθε δίκη στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας. Δεδομένου ότι η *Βραδυνή* εμφανίζεται με το ως άνω ποσοστό του 38,1% και το *Βήμα* με ποσοστό 25,7%.

Το τελευταίο αυτό στοιχείο ερμηνεύεται από το γεγονός ότι η *Βραδυνή* είναι παραδοσιακά αντικομμουνιστική, και γι'αυτό δίνει χαμηλή γενικά δημοσιότητα στη δίκη αυτή των κομμουνιστών, ενώ την προβάλλει στην πρώτη σελίδα για συγκεκριμένους λόγους.

Όσον αφορά τις άλλες δύο εφημερίδες έχει σχεδόν την ίδια συνολική κάλυψη δημοσιότητας για διαφορετικούς όμως, λόγους η κάθε μία απ' αυτές: το *Βήμα* διότι με τον τρόπο αυτό θέλει να υπογραμμίσει ότι υπάρχει αντίδραση κατά του καθεστώτος, έστω κι αν προέρχεται από κομμουνιστές. Ο δε *Ελεύθερος Κόσμος*, ακριβώς για τον αντίθετο λόγο, διότι θέλει να τονίσει ότι οι μόνοι αντίπαλοι του καθεστώτος είναι οι κομμουνιστές. Η *Βραδυνή* από την άλλη, φιλοχουντική στη φάση αυτή, δεν ακολουθεί μεν τις σκοπιμότητες του *Ελ. Κόσμου*, αλλά με την υποβαθμισμένη

προβολή της δίκης υπογραμμίζει απλά την παραδοσιακή αντικομμουνιστική φυσιογνωμία της.

β) Δίκη Ε.Α (Παναγούλης-Βερυβάκης κ.ά.) - Νοέμβριος 1968

Όσον αφορά τη δίκη Παναγούλη, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι επειδή επρόκειτο για απόπειρα κατά της ζωής του δικτάτορα υπάρχει υψηλός συναισθηματική φόρτιση γι'αυτό εμφανίζεται πολύ μεγάλη διαφορά κάλυψης ανάμεσα στη δίκη Π.Α.Μ και στη δίκη της Ελληνικής Αντίστασης (Ε.Α.), όπως προκύπτει και από τον πίνακα Α (με τα συγκριτικά στοιχεία όλων των εφημερίδων σε τ.εκ), όπου η *Βραδυνή* και ο *Ελ. Κόσμος* έχουν σχεδόν τριπλάσια κάλυψη της δίκης ενώ το *Βήμα* πενταπλάσια.

Το Βήμα εκμεταλλεύεται την ευκαιρία για να προβάλλει την υπόθεση αυτή, έστω και με τον τρόπο που επιθυμεί η δικτατορία, στη βάση του γεγονότος ότι πρόκειται για αντιστασιακή ενέργεια πρώτου μεγέθους και μάλιστα όχι από κομμουνιστική πλευρά (8,2% - Πίν. 1).

Ο *Ελ. Κόσμος* με πιο περιορισμένη κάλυψη (7,5% - Πίν. 1) θέλει να εμφανίσει και να καταδικάσει την ενέργεια ως απλά μια εγκληματική ενέργεια μια μικρής ομάδας ατόμων χωρίς αντιστασιακή εμβέλεια.

Η χαμηλότερη κάλυψη στην α΄ σελίδα όμως του *Βήματος* σε σχέση με τον *Ελ. Κόσμο* (Βλ. Πίν. 2 όπου *Βήμα* 19,5% και *Ελ. Κόσμος* 24,1%) ερμηνεύεται από το γεγονός ότι το *Βήμα* δεν θέλει να προκαλέσει τη λογοκρισία εναντίον του και αποφεύγει την προβολή της δίκης αυτής στην α΄ σελίδα.

Η *Βραδυνή* κινείται στα ίδια περίπου επίπεδα με τον *Ελ. Κόσμο* αν και καλύπτει λιγότερο ακόμα την υπόθεση ιδιαίτερα στην πρώτη σελίδα με ένα ποσοστό 15,6% και για τον πρόσθετο λόγο ότι ο Παναγούλης προέρχεται από τον κεντρώο χώρο ενώ η Βραδυνή ανέκαθεν ήταν φύλο της δεξιάς.

γ) Δίκη Ρήγα Φεραίου (Ο.Ν.Ε του Π.Α.Μ) - Νοέμβριος 1968

Η χαρακτηριστικά πολύ μικρή κάλυψη απ'όλες τις εφημερίδες της Δίκης (*Βήμα* 0,1%, *Βραδυνή* 0,4% και *Ελ. Κόσμος* 0,3%) του Ρήγα Φεραίου στην ίδια περίοδο ισχύος του στρατιωτικού νόμου και της αυστηράς λογοκρισίας (όπως οι 2 ανωτέρω δίκες) οφείλεται στο ότι το καθεστώς περιόρισε στο ελάχιστο την προβολή της δίκης αυτής για 2 βασικούς λόγους:

α) Το καθεστός επιχειρούσε να αναβαπτιστεί και να νομιμοποιηθεί με την υποτιθέμενη ψήφιση του ψευδοσυντάγματος του '68 από τον Ελληνικό Λαό. Δεν ήθελε επομένως να εμφανίζονται πράξεις αντίστασης εναντίον του.

β) Ο Ρήγας Φεραίος ήταν οργάνωση νεολαίας και η παρουσία νεολαιίστικης αντίστασης ενοχλούσε ιδιαίτερα το καθεστώς. Το *Βήμα* το οποίο ελέγχεται αυστηρότερα από το καθεστώς, κατάφερε μια κάλυψη της τάξεως του 0,1% ως ανωτέρω ενώ η μεν *Βραδυνή* (0,4%) ακολουθεί τις προδιαγραφές του καθεστώτος που ταυτίζεται και με τη δική της στάση και ανταποκρίνεται στο δεξιό κοινό της σαφώς αντικομμουνιστικό, ο δε *Ελ. Κόσμος* (0,3%) ακολουθεί αυστηρά τις προδιαγραφές του καθεστώτος, το οποίο εκφράζει. Χαρακτηριστικό είναι ότι όλες οι εφημερίδες δεν καλύπτουν τη δίκη καθόλου στην α΄ σελίδα (βλ. πίνακα 2 : 0%)

δ) Δίκη Δ.Α. (Καράγιωργας - Μαγκάκης κ.ά.) - Μάρτιος 1970

Η δίκη αυτή έχει πολύ μεγάλη σημασία λόγω αφ'ενός των προσωπικοτήτων οι οποίοι δικάζονται και αφ'ετέρου του αριθμού των προσώπων που δικάζονται (35). Από άποψη συνολικής κάλυψης ο *Ελ. Κόσμος* προσπαθεί, όσο είναι δυνατόν να υποβαθμίσει τη σημασία της δίκης και να δυσφημίσει τους κατηγορούμενους με μια πολύ χαμηλή συνολική κάλυψη (9%), όπως άλλωστε και η *Βραδυνή* (8,7%) σε σχέση με το *Βήμα* που την προβάλλει με ποσοστό συνολικής δημοσιότητας (19,6%) (Βλ. πίνακα 1). Χαρακτηριστικό όμως είναι ότι τόσο ο *Ελ. Κόσμος* όσο και η *Βραδυνή*, προβάλλουν τη δίκη αυτή στην πρώτη σελίδα σε σχέση με τη συνολική έκταση του συνόλου των σελίδων τους με ποσοστό 34,5% και 26,8% αντίστοιχα (βλ. πίνακα 2).

Το *Βήμα*, καταφέρνει σχετικά με την προβολή της δίκης στην πρώτη σελίδα και σε σχέση με τη συνολική έκταση των πρώτων σελίδων της κάθε εφημερίδας (βιτρίνα) να δώσει ένα ποσοστό υψηλής προβολής της τάξης του 44,1%, σε σχέση με τη *Βραδυνή* (28,8%) και του *Ελ. Κόσμου* (37,1%) (Βλ. πίνακα 3).

Η *Βραδυνή*, η οποία ήδη από τις αρχές του 1969 έχει αρχίσει να παίρνει θέση επικριτού του καθεστώτος, αν και ακόμα καλυμμένα, εμφανίζει μικρότερη κάλυψη (25,8%) της δίκης αυτής στην πρώτη σελίδα σε σχέση με τον *Ελ. Κόσμο* (34,5%) (Βλ. πίνακα 2). Κι αυτό οφείλεται στο ότι η *Βραδυνή* παραμένει βαθειά συντηρητική και δεξιά εφημερίδα, ενώ η Δ.Α είναι αντιστασιακή οργάνωση κεντροαριστερής τοποθέτησης που μέσα στις τάξεις της αναδεικνύονται νέα στελέχη, νέο πολιτικό προσωπικό, επικίνδυνο για το συντηρητικό κόσμο που εκπροσωπεί η *Βραδυνή*.

Επί πλέον η σχετικά χαμηλότερη συνολική κάλυψη της *Βραδυνής* (8,7%) (Βλ. πίνακα 1) οφείλεται και στο γεγονός ότι η εφημερίδα αυτή απορρίπτει κάθε

συνεργασία με τους κομμουνιστές, ενώ η Δ.Α έχει κλείσει συμφωνία συνεργασίας με τις κομμουνιστικές αντιστασιακές οργανώσεις. Παρ'όλα αυτά και η *Βραδυνή* δίνει μεγάλη κάλυψη στην πρώτη σελίδα (25,8%) λόγω του τεράστιου ενδιαφέροντος της κοινής γνώμης για την υπόθεση της Δ.Α.

ε) Δίκη Κ.Ο.Α. (Καλούδης-Ζωρζοβίλης κ.ά.) - Ιούλιος 1970

Η δίκη αυτή στελεχών του Κ.Κ.Ε., που ήρθαν από το εξωτερικό καλύπτεται περιορισμένα όσον αφορά τη συνολική έκταση των εφημερίδων (*Βήμα* 4,2%, *Βραδυνή* 3,1%, *Ελ. Κόσμος* 3,5%), δίνεται, όμως ιδιαίτερη έμφαση στην πρώτη σελίδα στις εφημερίδες *Βήμα* και *Ελεύθερο Κόσμο* (21,9% και 33,5% αντίστοιχα) σε σχέση με τη *Βραδυνή*, που δίνει μόνο ένα 11,4% στην πρώτη σελίδα, η οποία πιστή στην αντικομμουνιστική της ιδεολογία, αποφεύγει την προβολή των θέσεων των δικαζόμενων κομμουνιστικών στελεχών. Από το άλλο μέρος το *Βήμα* με την προβολή στην πρώτη σελίδα (21,9%) επιδιώκει να υπογραμμίσει την ενεργοποίηση των προσκείμενων στη Σοβιετική Ένωση κομμουνιστών κατά της ελληνικής δικτατορίας, ενώ αντίθετα ο *Ελεύθερος Κόσμος* (33,5%) προβάλλει την υπόθεση για να επισημάνει την αδιάπτωτη παρουσία της "κομμουνιστικής απειλής" κατά της Ελλάδος.

Η *Βραδυνή* τέλος δίνει γενικά περιορισμένο βάρος στην υπόθεση με ένα ποσοστό συνολικής κάλυψης ως άνω του 3,1% σα συνέπεια της πάγιας αντικομμουνιστικής της τοποθέτησης και διότι σαφώς πλέον σε αντιδικτατορική γραμμή πλεύσης δεν θέλει να φοβίσει το δεξιό αναγνωστικό της κοινό με την προβολή της ενεργοποίησης των Ελλήνων κομμουνιστών του εξωτερικού.

στ) Δίκη Π.Α.Κ (Κορωναίος-Πελοποννήσιος κ.ά.) - Μάρτιος 1972

Η κάλυψη της δίκης αυτής αντιπάλων του καθεστώτος προσκείμενων στον Ανδρέα Παπανδρέου είναι συγκριτικά πολύ χαμηλότερη από εκείνη της Δημοκρατικής Άμυνας (Δ.Α) και στις τρεις εφημερίδες, που είναι: *Βήμα* 14,3% σε σχέση με το 19,6% της κάλυψης της δίκης της Δ.Α - *Βραδυνή* 4,8% σε σχέση με το 8,7% της συνολικής κάλυψης της δίκης της Δ.Α και *Ελ. Κόσμος* 4,2% σε σχέση με το 9% της συνολικής κάλυψης της Δ.Α.

Η παραπάνω στάση των εφημερίδων ερμηνεύεται μέσα από τα ποσοστά αυτά ως εξής: στο γεγονός ότι στη δίκη της Δ.Α δεν δικάζονται μόνο προσωπικότητες πολύ μεγαλύτερης εμβέλειας και γνωστοί στο ευρύτερο κοινό από ότι οι προσωπικότητες των κατηγορουμένων του Π.Α.Κ, αλλά και στο ότι και οι τρεις

εφημερίδες για άλλους λόγους η καθεμιά θέλουν να δώσουν περιορισμένη σημασία στην υπόθεση αυτή.

Το *Βήμα* με ποσοστό συνολικής κάλυψης της δίκης αυτής 14,3% και συγκριτικά πάντα με το αντίστοιχο ποσοστό 19,6% που έδωσε στη δίκη της Δ.Α, διότι είναι επιφυλακτικό απέναντι στον Α. Παπανδρέου και δεν θέλει να ταυτιστεί με τη σκληρή γραμμή πλεύσης, που διακηρύσσει ο αρχηγός της την εποχή αυτή στο εξωτερικό.

Ο *Ελ. Κόσμος* και η *Βραδυνή* δίνουν χαμηλότερο ποσοστό συνολικής κάλυψης (σχεδόν το μισό) απ'ό,τι στη δίκη της Δ.Α, ως ανωτέρω. Συγκριτικά όμως με το Βήμα, όσον αφορά τη δίκη του Π.Α.Κ. δίνουν ελάχιστο δημοσιότητα της τάξης του 4,8% η *Βραδυνή* και 4,2% ο *Ελ. Κόσμος*, δηλαδή ένα ποσοστό τρεις φορές χαμηλότερο απ'ότι αυτό του *Βήματος*, που είναι 14,3%.

Εν τούτοις ο *Ελ. Κόσμος* προβάλλει ιδιαίτερα τη δίκη στην πρώτη σελίδα με ένα ποσοστό 31,2% (βλ. πίνακα 2) διότι θέλει να εξάρει την επικινδυνότητα των κινήσεων του Α. Παπανδρέου και των αντιστασιακών πυρήνων του ΠΑΚ στην Ελλάδα αλλά ταυτόχρονα να αποδείξει ότι το καθεστώς ελέγχει πλήρως την κατάσταση και είναι σε θέση να συντρίψει κάθε προσπάθεια του Α. Παπανδρέου στο εσωτερικό.

Η *Βραδυνή* τέλος, με το ποσοστό της συνολικής κάλυψης της δίκης του 4,8% και στην πρώτη σελίδα του 15%, καθώς και του ποσοστού προβολής της στην πρώτη σελίδα, σε σχέση με τη συνολική έκταση των πρώτων σελίδων της κάθε εφημερίδας (βιτρίνα) μόνο του 9,5% (σε σχέση με το 27% και το 16,6% αντίστοιχα του *Βήματος* και του *Ελ.* Κόσμου (βλ. πίνακα 3), αποκαλύπτει τη σαφή αντιανδρεϊκή της στάση διότι θεωρεί ότι η επάνοδος στη Δημοκρατία πρέπει να γίνει με ομαλές διαδικασίες και οπωσδήποτε μέσα από το πολιτικό πρόσωπο της Δεξιάς.

ζ) Δίκη Π.Α.Μ (Παρτσαλίδης-Δρακόπουλος κ.ά.) - Ιανουάριος 1973

Στη δίκη αυτή των κομμουνιστών του Γραφείου Εσωτερικού, που διασπάστηκαν από το Κ.Κ.Ε. το 1968 το *Βήμα* δίνει περισσότερη συνολική δημοσιότητα, σχεδόν διπλάσια, απ'ό,τι στη δίκη Κ.Ο.Α με ένα ποσοστό 8,6% σε σχέση με το 4,2% της Κ.Ο.Α (βλ. πίνακα 1), αλλά δίνει λιγότερη έμφαση στην πρώτη σελίδα σε σχέση με τη συνολική έκταση που κατέλαβε η δίκη στο σύνολο των σελίδων (19,8% για το Π.Α.Μ σε σχέση με το 21,9% της δίκης Κ.Ο.Α) (βλ. πίνακα 2). Και πάλι το *Βήμα* προβάλλει την αντίθεση κατά του καθεστώτος απ'οπουδήποτε κι

αν προέρχεται, δεν θέλει όμως να πάρει θέση στην εσωτερική διαμάχη των Ελλήνων κομμουνιστών.

Αντίθετα, και ο *Ελ. Κόσμος* και η *Βραδυνή* δίνουν γενικότερα πολύ χαμηλή συνολική κάλυψη στη δίκη αυτή. Ο *Ελ. Κόσμος* (3,7%) (βλ. πίνακα 1) διότι καλλιεργεί πλέον ένα κλίμα "ηπιότητας" που επιδιώκει το καθεστώς για να περάσει σε μια διαδικασία "δημοκρατικοποίησής" του η δε *Βραδυνή* (2,9%) (βλ. πίνακα 1) διότι πέρα από τη γενική αντικομμουνιστική της τοποθέτηση ακολουθεί πλέον σαφώς γραμμή αρνητική προς κάθε πράξη αντίστασης, διότι θεωρεί ότι η επάνοδος στη Δημοκρατία πρέπει να γίνει μέσα από πολιτικούς χειρισμούς και όχι αντιστασιακή δράση.

Χαρακτηριστικό είναι ότι το *Βήμα* προβάλλει τη δίκη αυτή τόσο στην πρώτη σελίδα σε σχέση με τη συνολική έκταση που κατέλαβε η δίκη στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας, με ποσοστό 19,8%, όσο και στην πρώτη σελίδα σε σχέση με τη συνολική έκταση της κάθε εφημερίδας (βιτρίνα), με ένα ποσοστό 16,6%, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για την *Βραδυνή* και τον *Ελ. Κόσμο*, είναι στην 1η περίπτωση 0% *Βραδυνή* και 5,9 *Ελ. Κόσμος*, στη δε 2η περίπτωση 0% Βραδυνή και 3,4% *Ελ. Κόσμος* (βλ. πίνακες 2 &3).

η) Δίκη Ε.Α.Ν (Σαββούρας-Ρούμπος κ.ά.) - Αύγουστος 1973

Ο *Ελ. Κόσμος* δίνει στη δίκη αυτή λιγότερη προβολή, απ'ότι και στις δίκες ακόμα των κομμουνιστών (2,3%), διότι δεν συμφέρει πολιτικά το καθεστώς να προβάλει την αντίσταση από δεξιά ομάδα.

Το *Βήμα*, συγκριτικά με τις δύο άλλες εφημερίδες, προβάλλει τη δίκη αυτή με ένα ποσοστό 4,9%, διότι ακριβώς θέλει να τονίσει ότι η αντίθεση στο καθεστώς προέρχεται από όλους τους πολιτικούς χώρους, ακόμα κι από τη δεξιά.

Όσον αφορά τη *Βραδυνή*, η χαμηλή συνολική κάλυψη της δίκης αυτής της δεξιάς οργάνωσης (2,1%), οφείλεται στο ότι η εφημερίδα δεν θέλει να συνδεθεί ο πολιτικός χώρος της δεξιάς με οποιαδήποτε αντιστασιακή δράση, διότι θέλει να αναλάβει ρόλο γεφυροποιού ανάμεσα στη Χούντα και την παλαιά δεξιά. Εν τούτοις, όπως προκύπτει από τον πίνακα 2, η *Βραδυνή* την χαμηλή ειδησεογραφία της την περνάει σε μεγαλύτερο ποσοστό απ'ότι οι άλλες δύο εφημερίδες, στην πρώτη σελίδα (44,6% σε σχέση με το 38% του *Ελ. Κόσμου* και το 15,8% του *Βήματος)*. Και τούτο διότι δεν μπορεί να υποτιμήσει τελείως το γεγονός καθαυτό μιας κάποιας αντίστασης από το χώρο της.

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ 4 έως 5 ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ Α

Από την ανάλυση των πινάκων 4 και 5 - που δείχνουν την έκταση που διέθεσε η κάθε εφημερίδα στην 1η σελίδα και στο σύνολο των σελίδων για την κάθε δίκη σε σχέση με τη συνολική έκταση που διέθεσε για όλες τις εφημερίδες μαζί (πίνακας 4) και για όλες τις δίκες μαζί (πίνακας 5) σε τ.εκ. και %, προκύπτει ότι:

α) Το *Βήμα* κατάφερε: στη μεν περίοδο της αυστηρής λογοκρισίας (Απρίλιος 1967 - Οκτώβριος 1969) για τις τρεις πρώτες δίκες που εντάσσονται σ'αυτήν να δώσει λίγο μεγαλύτερη έκταση δημοσιότητας (19.918 τ.εκ.) από αυτήν της *Βραδυνής* (19.609 τ.εκ.) βεβαίως όμως, χαμηλότερη απ'αυτήν του *Ελ. Κόσμου* (23.635 τ.εκ.), ενώ την περίοδο της χαλαρής λογοκρισίας (Οκτώβριος 1969 - Νοέμβριος 1973) έδωσε πολύ μεγαλύτερη δημοσιότητα, σχεδόν διπλάσια, για το σύνολο των δικών (109.900 τ.εκ.) συγκριτικά με εκείνη της *Βραδυνής* (54.985 τ.εκ.) και *Ελ. Κόσμου* (61.239 τ.εκ.).

β) Το *Βήμα* προσπάθησε να δώσει έμφαση σ'όλες τις αντιστασιακές υποθέσεις ενώ η *Βραδυνή* τις αντιμετώπισε, χωρίς εξαίρεση ειδησεογραφικά/δημοσιογραφικά ουδέτερα

γ) Στην περίοδο της αυστηράς λογοκρισίας με εξαίρεση τη Δίκη Παναγούλη, η κάλυψη είναι σ'όλες τις εφημερίδες πολλαπλάσια χαμηλότερη εκείνης της χαλαρής λογοκρισίας.

δ) Στην περίοδο της χαλαράς λογοκρισίας, το *Βήμα* ακολουθεί σταθερή γραμμή κάλυψης της πρώτης σελίδας, δηλαδή σε ποσοστά, που δεν παρουσιάζουν κατά κανόνα υπολογήσιμες αυξομειώσεις, με εξαίρεση τη Δίκη της Δημοκρατικής Άμυνας, αξιοποιεί δηλαδή λιγότερο, συγκριτικά με τις άλλες εφημερίδες, την πρώτη σελίδα.

Αντίθετα ο *Ελ. Κόσμος* χρησιμοποιεί πολύ περισσότερο την πρώτη σελίδα, ενώ η *Βραδυνή* εμφανίζει στις περισσότερες δίκες πολύ εντονότερη κάλυψη στην πρώτη σελίδα σε σχέση με τη γενική κάλυψη, που δίνει σε κάθε δίκη στις άλλες σελίδες της.

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΟΠΤΙΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ 6 έως 10 ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ Β

Από την ανάλυση του πίνακα 6 προκύπτει σαφώς αφ'ενός η ιδεολογική απόκλιση κάθε εξεταζόμενης εφημερίδας, αφ'ετέρου η τακτική που ακολούθησε όσον αφορά την κάλυψη των αντιστασιακών δικών.

Έτσι προκύπτει ότι το *Βήμα* έδωσε συνδυαστικά υπερδιπλάσια κάλυψη στις δίκες των κεντρώων (Δ. Άμυνα - ΠΑΚ). Δηλαδή: *Βήμα* (18,2%) - *Βραδυνή* (7,7%) και *Ελ. Κόσμος* (7,7%) (Βλ. πίνακα 6)

Παράλληλα όπως φαίνεται στον πίνακα 6, υπερέχει σημαντικότατα σε σχέση με τις άλλες δυο εφημερίδες στην προβολή όλων των αντιστασιακών υποθέσεων, δηλαδή των δικών που εντάσσονται στην ομάδα του αριστερού πολιτικού χώρου (κομμουνιστές: δίκη Κ.Ο.Α + Π.Α.Μ Νο 5 & 7) όσο και αυτών που εντάσσονται στην ομάδα του δεξιού πολιτικού χώρου (δίκη Ε.Α.Ν Νο 8).

Αυτή η υπεροχή ως προς την έκταση δημοσιότητας, αφορά:

1) την έκταση που διέθεσε για κάθε ομάδα δίκης σε σχέση με τη συνολική έκταση της κάθε εφημερίδας,

2) την έκταση που διέθεσε για κάθε ομάδα δίκης στην 1η σελίδα σε σχέση με τη συνολική έκταση που κατέλαβε κάθε ομάδα δίκης σε κάθε εφημερίδα και

3) την έκταση που διέθεσε για κάθε ομάδα δίκης στην 1η σελίδα σε σχέση με τη συνολική έκταση της 1ης σελίδας της κάθε εφημερίδας (βλ. στήλες του πίνακα 6, Α, Β και Γ σε ποσοστό %).

Αντίθετα από την ανάλυση των ποσοστών στον *Ελεύθερο Κόσμο* δεν είναι δυνατόν να συναχθούν συμπεράσματα ιδεολογικο-πολιτικής τάξης. Ο *Ελ. Κόσμος* ως εφημερίδα φιλοκαθεστωτική ακολουθεί άλλες σκοπιμότητες και δίνει σε κάθε δίκη τόσο βάρος όσο είναι αναγκαίο για να διασκεδαστούν οι επικίνδυνες για το καθεστώς εντυπώσεις στην κοινή γνώμη και να υποστηριχτούν οι θέσεις του. Έτσι τα υψηλά ποσοστά που αφιερώνει στην κεντρώα ομάδα δικών οφείλονται βασικά στη δίκη της Δ.Α., που ήταν όχι μόνο η ογκωδέστερη αντιστασιακή δίκη από την άποψη του αριθμού των κατηγορουμένων, αλλά και η πολιτικά σημαντικότερη λόγω της κοινωνικής επιφάνειας και της ιδεολογικής τοποθέτησης των δικαζόμενων προσώπων.

Η ίδια αυτή παρατήρηση ισχύει και για τη *Βραδυνή* όσον αφορά την έκταση που έδωσε στις κεντρώες δίκες, χωρίς, βεβαίως την σκοπιμότητα του αρνητικού φωτισμού, δεδομένου ότι την περίοδο των δύο κεντρώων δικών η *Βραδυνή* είχε πάρει αντιχουντική στάση. Στοιχείο ιδιαίτερα ενδεικτικό της δεξιάς προτίμησης της *Βραδυνής*, είναι η ιδιαίτερα μεγάλη πρωτοσέλιδη προβολή της δίκης του ΕΑΝ (δεξιά). Γενικά όμως, για λόγους που αναφέρθηκαν στην ανάλυση των πινάκων 1-3, η *Βραδυνή* δίνει σ'όλες τις αντιστασιακές δίκες περιορισμένη προβολή, την πιο περιορισμένη και από τις τρεις εφημερίδες.

Από τη συνδυασμένη ανάλυση των πινάκων 7, 8, 9 και 10 προκύπτουν σαφέστατα τα ακόλουθα:

α) Το *Βήμα* διέθεσε και συγκριτικά και απόλυτα τον μεγαλύτερο χώρο για την προβολή των αντιστασιακών δικών, η *Βραδυνή* τον λιγότερο.

β) Το *Βήμα* κάλυψε στην πρώτη σελίδα τις δίκες των κομμουνιστών σε ποσοστό διπλάσιο εκείνου του *Ελεύθερου Κόσμου* και σχεδόν δεκαπλάσιο εκείνου της *Βραδυνής*, γεγονός σαφέστατα ενδεικτικό της πρόθεσης της εφημερίδας αυτής να προβάλλει λιγότερο κάθε μορφής αντιστασιακή έκφραση.

Και στις τρεις εφημερίδες υπερέχει σαφέστατα η κάλυψη των "κεντρώων" δικών, γεγονός που οφείλεται σε λόγους αντικειμενικούς (πολιτική σημασία, βάρος προσωπικοτήτων, ευαισθητοποίηση κοινής γνώμης) και μόνο για το *Βήμα* είναι παράλληλα και ενδεικτική της ιδεολογικο-πολιτικής τοποθέτησής του. Είναι χαρακτηριστικό, ότι ακόμα και στις δίκες αυτές όπου υπάρχει ισχυρή κάλυψη και από τις δυο άλλες εφημερίδες (*Ελεύθερος Κόσμος, Βραδυνή*), το *Βήμα* διαθέτει σχεδόν διπλάσιο χώρο απ'ό,τι οι άλλες δύο εφημερίδες για την προβολή των δικών αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ

ΤΙΤΛΟΥΣ / ΥΠΟΤΙΤΛΟΥΣ*

ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ**

ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΔΙΚΕΣ

ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
ΑΥΣΤΗΡΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ

* ΤΜΗΜΑ Β, ΣΤΑΔΙΟΥ Β΄ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
** ΤΜΗΜΑ Γ, ΣΤΑΔΙΟΥ Β΄ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
(ΒΛ. ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ)

1η ΔΙΚΗ

Π.Α.Μ. των «31»

(ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.α)

Β) Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΣΗ (ΕΥΜΕΝΗ - ΔΥΣΜΕΝΗ) ΤΩΝ ΤΙΤΛΩΝ / ΥΠΟΤΙΤΛΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΘΕΣΗ / ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Τεχνική μέθοδος* : Αξιολογική Ανάλυση Όρων (ΑΑΟ), στους τίτλους/ υπότιτλους (και περιλήψεις - ρεπορτάζ) της δίκης (Βλ. Πρωτόκολλο Β΄) με 24 αναλυτικούς πίνακες της ΑΑΟ.

Συγκριτική ανάλυση ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων στη βάση των πινάκων 25 και 26 των μέσων όρων (ΜΟ) και επί κλίμακας και του πίνακα 27 της «παρουσίας/απουσίας» των αντικειμένων στάσης (ΑΣ) των τριών εφημερίδων.

Η ανάλυση των τίτλων και υπότιτλων των τριών εφημερίδων όσον αφορά την δίκη ΠΑΜ μας οδηγεί σε ανάλογες παρατηρήσεις και συμπεράσματα με αυτά που προέκυψαν ήδη από την ανάλυση της έκτασης της δημοσιότητας, είναι όμως γεγονός ότι η εικόνα της στάσης της κάθε εφημερίδας γι' αυτή τη δίκη ισχυροποιείται διότι προκύπτουν πολλά πλουσιότερα στοιχεία, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, που επιτρέπουν καλύτερη συγκριτική αξιολόγηση και ερμηνεία και επιβεβαίωση ή όχι των συμπερασμάτων μας μέσα από την μελέτη της έκτασης δημοσιότητος ή όχι..

Αυτή η παρατήρηση, έχει εφαρμογή π.χ. στην περίπτωση της *Βραδυνής*, που η χαμηλή της γενικά δημοσιότητα, θα μπορούσε να οδηγήσει σε ερμηνείες και συμπεράσματα, διαφορετικά απ 'αυτά που προέκυψαν από την ανάλυση των τίτλων και υπότιτλων των δημοσιευμάτων της με την μέθοδο της Αξιολογικής Ανάλυσης 'Ορων (ΑΑΟ) που χρησιμοποιήσαμε. Συγκεκριμένα, τα αποτελέσματα της ποσοτικής μελέτης της έκτασης της δημοσιότητας της συγκεκριμένης δίκης στην εφημερίδα αυτή, μας οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι έδωσε ελάχιστη δημοσιότητα στη δίκη και μείωσε έτσι τη σημασία της δίκης αυτής, λαμβανομένης υπόψη και της παραδοσιακά αντικομμουνιστικής της τοποθέτησης

Αντίθετα όμως, μέσα από την ανάλυση των τίτλων/ υπότιτλων, με την ανωτέρω τεχνική μέθοδο, αποκαλύπτεται ότι είχε ένα έντονο ενδιαφέρον, και συγκεκριμένα,

---

* Προσωπική τεχνική μέθοδος με αφορμή την: Evaluative assertion analysis (E.A.A.) του Αμερικανού Osgood.

μία αρνητική τοποθέτηση, κοινή με αυτή του *Ελευθ. Κόσμου*, για διαφορετικούς βέβαια λόγους η καθεμιά απ' αυτές.

Συγκεκριμένα, και οι δύο εφημερίδες, διαμορφώνουν μία κοινωνική αναπαράσταση της δίκης αυτής και των κατηγορουμένων, απειλητική και επικίνδυνη, χρησιμοποιώντας η καθεμιά το μηχανισμό της προπαγάνδας που την εξυπηρετεί, σε μία ουσιαστικά κοινή βάση, αυτήν του αντικομμουνισμού. Η μεν *Βραδυνή*, στο πλαίσιο της "προστασίας της ιδεολογικής της ταυτότητας", ο δε *Ελ. Κόσμος* στο πλαίσιο του μοναδικού οπλοστασίου που διαθέτει, δηλαδή "του κομμουνιστικού κινδύνου", με στόχο την νομιμοποίηση της παράνομης εξουσίας στην συνείδηση του κοινού του, της οποίας είναι εκφραστής.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τις ενδείξεις (μετρήσεις) των στοιχείων που προκύπτουν από τον Πίνακα (25), στον οποίον εμφανίζεται ο μέσος όρος (Μ.Ο) όλων των αντικειμένων στάσης (ΑΣ) των τίτλων/ υποτίτλων της κάθε εφημερίδας, για κάθε δίκη και του συνόλου τους, στη στήλη "Σύνολο ΜΟ των ΑΣ", παρατηρούμε ότι τα συγκριτικά τελικά αποτελέσματα επιβεβαιώνουν τη διαφοροποίηση του *Βήματος* με *συνολικό ΜΟ (–1,8)* και τη συμπόρευση της *Βραδυνής* με τον *Ελ. Κόσμο*, με συνολικό ΜΟ (–11,9) η πρώτη και (-13,8) η δεύτερη.

Το γεγονός ότι *το Βήμα*, όπως προέκυψε από την ανάλυσή μας, τοποθετείται αρνητικά (–), δηλαδή έχει δυσμενή στάση σε σχέση με την αντίθεση, όπως και οι άλλες δύο εφημερίδες, δεν ανατρέπει το γεγονός της αντιπολιτευτικής του προσπάθειας, και τούτο διότι, αφ' ενός μεν η ένταση της δυσμενούς αυτής κατεύθυνσης (–) σε σχέση με την αντίθεση είναι συγκριτικά με τις άλλες δύο εφημερίδες πολύ χαμηλή, αφ' ετέρου δε διότι λαμβάνονται υπόψη και οι συνθήκες παραγωγής αυτών των τίτλων/ υποτίτλων (μηνυμάτων) δηλαδή το καθεστώς λογοκρισίας που επικρατούσε.

Η εφημερίδα *Το Βήμα* καταφέρνει τελικά να σταθεί μέσα από τους τίτλους/ υποτίτλους των δημοσιευμάτων της σ' ένα επίπεδο ουδέτερο, όπως φαίνεται καθαρά και από τη σύγκριση των τελικών αποτελεσμάτων του Πίνακα 26, όπου εμφανίζεται ο Μέσος Ορος του κάθε ΑΣ και του συνόλου τους για κάθε εφημερίδα και όπου *το Βήμα* έχει συνολικό ΜΟ (–0,2), ενώ η *Βραδυνή* (–1,3) και ο *Ελ. Κόσμος* (–1,5).

Είναι εμφανές ότι η *Βραδυνή* και ο *Ελ. Κόσμος* αποκαλύπτουν μέσα από τους τίτλους τους την φιλοκυβερνητική τους στάση και βεβαίως την αντικομμουνιστική τους τοποθέτηση, ενώ *το Βήμα* έχοντας σχεδόν μηδενική τιμή στην κλίμακα

στάσεων, αποκαλύπτει μία **ουδέτερη στάση**, η οποία κάτω από τις συνθήκες της λογοκρισίας που κυκλοφορούσε, **αξιολογείται σαν θετική για την αντίθεση**.

Η παραπάνω αξιολόγηση προκύπτει και μέσα από μια ακόμη προσέγγιση της στάσης *του Βήματος*, το οποίο διαμορφώνει τελικά αυτήν τη θετική αντιπολιτευτική του "στρατηγική", χρησιμοποιώντας διάφορες δημοσιογραφικές "τεχνικές", στο επίπεδο των τίτλων που δημοσιεύει (μορφή και περιεχόμενο).

Συγκεκριμένα, "παίζει" με επιλογές θεμάτων στο επίπεδο "παρουσίας/ απουσίας", όπου αυτό είναι δυνατόν να γίνει, με τρόπο έντεχνο και διαγράφει εντελώς από τον λεκτικό του κώδικα κάθε ουσιαστικό, επίθετο, επίρρημα, ρήμα, επιθετικό προσδιορισμό κλπ. που θα μπορούσε να φορτίσει αρνητικά την κοινή γνώμη. Με διάφορες επεμβάσεις ή επισημάνσεις αποκαλύπτει, έμμεσα πάντα, το αντιδημοκρατικό φρόνημα του καθεστώτος, αφυπνίζοντας το δημοκρατικό κοινό της.

Στο σημείο αυτό θεωρούμε αναγκαίο να παρουσιάσουμε μια πιο λεπτομερή ανάλυση της τεχνικής της θεματικής "παρουσίας/ απουσίας", που εφαρμόσαμε, και κατά συνέπεια των κοινωνικών αναπαραστάσεων, που οι τρεις εφημερίδες διαμόρφωσαν στο κοινό τους, ελέγχοντας ή αφυπνίζοντας τη συνείδησή του

Είναι αξιοσημείωτο ότι αυτό το παιχνίδι παρουσίας/ απουσίας θεμάτων, στοιχείων, ενδείξεων, σημείων, όρων σε σχέση με τους κατηγορουμένους, τις πράξεις τους και τη δίκη γενικότερα, που αποκαλύπτεται μέσα από την «αξιολογική ανάλυση όρων» (προτάσεων, λέξεων και λοιπά) των τίτλων/ υποτίτλων των εφημερίδων που μελετήθηκαν, λειτουργεί σε δύο επίπεδα με αμοιβαία επίδραση μεταξύ τους :

1. Στο επίπεδο της σημασιολογικής παρουσίας/ απουσίας ορισμένων θεμάτων/ αντικειμένων στάσης

2. Στο επίπεδο του τρόπου παρουσίασης ορισμένων θεμάτων /αντικειμένων στάσης δηλαδή στον τρόπο οργάνωσης της επιχειρηματολογίας του μηνύματος (μορφή) και της φύσης του (περιεχόμενο σχετικό με την κατεύθυνση και την έντασή του).

Ειδικότερα

1. Στο επίπεδο της "τεχνικής" της απουσίας/ παρουσίας θεμάτων (κατηγοριών) σημασιολογικής αξίας στους τίτλους και υπότιτλους των τριών εφημερίδων:

Όπως παρατηρούμε στον Πίνακα 27, *το Βήμα,* δεν δίνει στοιχεία στις στήλες ΑΣ4 και ΑΣ5.

Υπενθυμίζουμε εδώ, ότι στην στήλη (ΑΣ4) ομαδοποιήθηκαν όροι/ θέματα (προτάσεις) των τίτλων με αξιολογική σημασία που αφορούν όλα όσα "λέει ή κάνει" η υπεράσπιση (σώμα των δικηγόρων και μάρτυρες υπεράσπισης), ενώ στην στήλη ΑΣ5, ομαδοποιήθηκαν θέματα σχετικά με την εξέλιξη της ποινικής διαδικασίας, δηλαδή, ότι έχει σχέση με την τήρηση ή όχι των διατάξεων που την διέπουν (π.χ. παραβίαση, ή όχι, των δικαιωμάτων των κατηγορουμένων, βασανιστήρια κατά την προανάκριση ή όχι για απόσπαση ομολογιών, τήρηση της αρχής της δημοσιότητας της διαδικασίας κλπ) προκειμένου να συμπεράνουμε για την ύπαρξη του μηχανισμού καταπίεσης/ καταστολής εκ μέρους του καθεστώτος, και την ενημέρωση της κοινής γνώμης και την άσκηση προπαγάνδας.

Αναλυτικότερα και συγκριτικά μεταξύ των τριών εφημερίδων
Η απουσία/ παρουσία στοιχείων α) στη στήλη ΑΣ4 (μάρτυρες υπεράσπισης, συνήγοροι) και β) στη στήλη ΑΣ5 (ποινική διαδικασία).

α) Η απουσία θεμάτων/ στοιχείων στη στήλη (ΑΣ4) είναι **κοινό χαρακτηριστικό και στις τρεις εφημερίδες,** ερμηνεύεται όμως διαφορετικά για την κάθε μία από αυτές και αυτό κατά την άποψή μας διότι το καθεστώς της αυστηρής λογοκρισίας που επικρατούσε την περίοδο αυτή της δίκης του Π.Α.Μ και η σχετικά μικρή δημοσιότητα της δίκης αυτής των κομμουνιστών, που δεν άφηνε περιθώριο αναφοράς, μέσα από τους τίτλους τους, θεμάτων, που θα μπορούσαν να υποστηρίξουν ως εκ του περιεχομένου τους τις θέσεις των κατηγορουμένων.

Έτσι π.χ. το τι λένε οι δικηγόροι ή οι μάρτυρες υπεράσπισης είναι αδιάφορο για την *Βραδυνή*., επικίνδυνο για τον *Ελ. Κόσμο,* και εξίσου επικίνδυνο για *το Βήμα,* για διαφορετικούς λόγους.

Στο σημείο αυτό σημειώνεται λοιπόν στο ΑΣ4 απουσία σημασιολογικής αξίας (Βλ. Πίνακα 27) και για τις τρεις εφημερίδες. Η απουσία του αντικειμένου στάσης ΑΣ4 στις δύο εφημερίδες *Βραδυνή* και *Ελ. Κόσμος,* υποδηλώνει τη σύγκρουση των δύο σε αντιπαράθεση ευρισκομένων κατά την δίκη αυτή μερών (αντίθεση/ καθεστώς), αφήνοντας έτσι να διαμορφωθεί στο υποσυνείδητο του κοινού τους η εικόνα και μόνο του "κομμουνιστή κατηγορούμενου".

Η απουσία όλων όσων «λέει ή κάνει» η υπεράσπιση (ΑΣ4), που παρατηρείται και *στο Βήμα*, έχει μία εντελώς διαφορετική σημασία. Πρόκειται για μία <u>σιωπηρή υπενθύμιση</u> της κοινής γνώμης για την ύπαρξη λογοκρισίας καθώς και του

μηχανισμού καταπίεσης, που έχει επιβληθεί από το αυταρχικό καθεστώς (έμμεση ή λανθάνουσα υπόμνηση της αναπαράστασης της καταστολής και της βίας του καθεστώτος μέσα από την απουσία του υπερασπιστικού λόγου της αντίθεσης).

β) Η παρουσία θεμάτων/ στοιχείων στη στήλη ΑΣ5 είναι **κοινό χαρακτηριστικό της *Βραδυνής* και του *Ελ. Κόσμου*** και γίνεται σημασιολογικής αξίας δεδομένου ότι συνδέεται με την απουσία αναφοράς αυτών των στοιχείων στο *Βήμα*.

Υπενθυμίζουμε ότι στη στήλη αυτή αξιολογήθηκαν ποσοτικά και ποιοτικά θέματα τίτλων, που αφορούν την παραβίαση ή όχι των κανόνων της ποινικής διαδικασίας που συνδέονται άμεσα με το θέμα της καταστολής (παραβίαση δικαιωμάτων κατηγορουμένων, ελευθερία ή όχι διεξαγωγής της δίκης κλπ.), προκειμένου να συμπεράνουμε πάνω στο θέμα της προπαγάνδας/ πληροφόρησης της κοινής γνώμης, για την ύπαρξη μηχανισμού καταστολής που ασκεί το καθεστώς και το αντίθετο.

Ο *Ελ. Κόσμος*[1] και η *Βραδυνή* [2], αναφέρονται στα θέματα αυτά, εκμεταλλευόμενοι μεμονωμένη δήλωση δικηγόρου υπεράσπισης, ότι το *"Στρατοδικείο διεξήγαγε τη δίκη υποδειγματικά"*, για να περάσουν στους τίτλους τους με διαφορετικούς τρόπους το μήνυμα που τις ενδιαφέρει: **"Δεν υπάρχει καταστολή".**
Μια τέτοια βέβαια δήλωση, είναι προφανές γιατί μπορεί να έγινε εκ μέρους δικηγόρου κατηγορουμένου, για παράβαση του ΑΝ 509/47, όταν επαπειλούντο βαρύτατες ποινές, όπως αυτή της ισόβιας κάθειρξης και του θανάτου.

Όπως φαίνεται στους πίνακες 25 και 26, και οι δύο ανωτέρω εφημερίδες έχουν την ίδια στάση, δηλαδή τους ίδιους ΜΟ πάνω στο θέμα αυτό: ΑΣ5 (–9) και επί κλίμακας στο (–1).

Το Βήμα με την σημαίνουσα «απουσία» στους τίτλους του, θεμάτων/ όρων της ομάδας ΑΣ5, ουσιαστικά σημασιοδοτεί μια «παρουσία» σχετική με το θέμα της

---

1. *Ελ. Κόσμος* 21/11/67, 8η σελίδα "Η δίκη των μελών του ΠΑΜ διεξάγεται με πλήρη ελευθερία".

2. *Βραδυνή* 16/11/67, 1η σελίδα "Με πλήρη ελευθερία και δημόσια άρχισε χθες η δίκη στο Στρατοδικείο 31 κατηγορουμένων μελών της οργάνωσης του ΠΑΜ".

και 20/11/67, 14η σελίδα "Οι συνήγοροι των κατηγορουμένων του ΠΑΜ εξαίρουν την ελευθερία διεξαγωγής της δίκης".

και 21/11/67, 8η σελίδα "Η δίκη των 31 τερματίζεται". Υπότιτλος: "Εξαίρεται υπό των συνηγόρων ο τρόπος διεξαγωγής της".

και 22/11/67, 1η σελίδα, υπότιτλος "Υποδειγματικά διεξήχθη η δίκη".

καταστολής, δεδομένου ότι αυτή η «σιωπή» αφυπνίζει το αναγνωστικό κοινό, το οποίο διαμορφώνει μια αναπαράσταση της δίκης, για την οποία, από τη στιγμή που απουσιάζει «ο υπερασπιστικός λόγος», γίνεται αντιληπτό ότι υπάρχει καταστολή και πληροφορείται έτσι έμμεσα πλην σαφώς για τον αυταρχικό χαρακτήρα του καθεστώτος.

2. <u>Στο επίπεδο του τρόπου παρουσίασης (δημοσιογραφικής τεχνικής) ορισμένων θεμάτων/ αντικειμένων στάσης (ΑΣ) στους τίτλους και υπότιτλους των εφημερίδων</u>

Η Αξιολογική Ανάλυση Όρων (ΑΑΟ) ως προς την κατεύθυνση και έντασή τους που εμφανίζονται μέσα στους τίτλους των 3 εφημερίδων και αποκαλύπτει την διαφορετική στάση κάθε εφημερίδας ενώ προβάλλει ταυτόχρονα τις «τεχνικές» του λεκτικού της κώδικα, που της επιτρέπουν τελικά την ουδετεροποίηση ή την θετική-αρνητική φόρτιση των τίτλων της, σύμφωνα με τους επιδιωκόμενους σκοπούς της.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η σύγκριση των τίτλων των τριών εφημερίδων για κάθε ομάδα θεμάτων, δηλαδή για κάθε ομάδα αντικειμένων στάσης (ΑΣ) ξεχωριστά.

Για λόγους συστηματοποίησης παρουσιάζουμε τα θέματα των τίτλων των τριών εφημερίδων με τη σειρά που τα επεξεργαστήκαμε στους <u>24 αναλυτικούς πίνακες του πρωτοκόλλου Β</u>, ξεκινώντας δηλαδή πάντα από την κατηγορία (θέμα πιλότο) ΑΣ1 έως ΑΣ5.

Αυτό πιστεύουμε ότι θα διευκολύνει περισσότερο την κατανόηση του τρόπου εργασίας μας, κυρίως μάλιστα για την <u>πρώτη δίκη</u> της ανάλυσης που παρουσιάζουμε σ' αυτό το μέρος.

Ακολουθούμε βασικά τον ίδιο τρόπο παρουσίασης και στις άλλες δύο δίκες, της περιόδου της αυστηρής λογοκρισίας δηλ. στην δίκη της Ελληνικής Αντίστασης (Ε.Α) και σ' αυτήν της Οργάνωσης Νεολαίας του Π.Α.Μ «ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ».

Προβαίνουμε επιλεκτικά και στη συγκριτική παρουσίαση και των υπολοίπων πέντε δικών της περιόδου της πιο χαλαρής λογοκρισίας, εφόσον τα θέματα (ΑΣ) παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και χρήζουν λεπτομερέστερης ποιοτικής ανάλυσης και σημειωτικού σχολιασμού.

α) Συγκριτική ανάλυση τίτλων θεμάτων ομάδος ΑΣ1: Η Δίκη

<u>(ΑΣ1: Η δίκη ως δικαστικό - πολιτικό γεγονός που αφορά άτομα, ομάδες ή οργανώσεις κατηγορουμένων)</u>

Πλούσια και αποκαλυπτικά στοιχεία μας έδωσε η ανάλυση των τίτλων των τριών εφημερίδων (κατεύθυνση–ένταση) που αφορούν τον τρόπο παρουσίασης της δίκης καθαυτής, σαν νομικό-πολιτικό γεγονός που ομαδοποιήθηκαν στην κατηγορία ΑΣ1.

Όπως παρατηρούμε στους συγκεντρωτικούς πίνακες 25 & 26, οι Μ.Ο. των μετρήσεων του Αντικειμένου Στάσης ΑΣ1 καθώς και οι Μ.Ο. επί κλίμακος είναι ως κατωτέρω:

Το Βήμα τοποθετείται σε μια κατεύθυνση θετική για την Δίκη/Αντίθεση με Μ.Ο. (+2) και επί κλίμακος με (+0,2) ενώ η *Βραδυνή* και ο *Ελ. Κόσμος* τοποθετούνται δυσμενώς απέναντι στην Δίκη/ Αντίθεση με Μ.Ο (-4,5) η *Βραδυνή* και (-8,5) ο *Ελ. Κόσμος* και αντίστοιχα επί κλίμακος (-0,5) η *Βραδυνή* και (-0,9) ο *Ελ. Κόσμος*.

Όπως φαίνεται καθαρά στους αναλυτικούς πίνακες 1,2,3 του Πρωτοκόλλου Β της ΑΑΟ των τίτλων/ υποτίτλων, μετά την μετατροπή των σε αντικείμενα στάσης (ΑΣ) και την κωδικοποίησή τους, *το Βήμα* πετυχαίνει το πιο πάνω αποτέλεσμα με έντεχνο τρόπο. **Κανένας επιθετικός ή άλλος προσδιορισμός δεν συνοδεύει τη δίκη.**

Για *το Βήμα*, "*...αρχίζει ...συνεχίζεται ή ...τελειώνει" η "δίκη 31 ατόμων*", ή "*31 μελών του ΠΑΜ*", ή *"των 31"* και αυτούς τους τίτλους επαναλαμβάνει στερεοτυπικά, καθ'όλη τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας, χρησιμοποιώντας απλώς γενικές υποκειμενικές στη γραμματική του σύνταξη.

Αντίθετα, για τον *Ελ. Κόσμο* "*...αρχίζει ...συνεχίζεται ή ...τελειώνει" η "δίκη των 31 κομμουνιστών"* ή "*των 31 της παρανόμου οργανώσεως ΠΑΜ*" κλπ. στο πλαίσιο της προπαγάνδας του καθεστώτος *ο Ελ. Κόσμος* επιδιώκει να τονίσει ότι η δίκη αφορά μόνο κομμουνιστές διότι μόνο αυτοί στρέφονται κατά του καθεστώτος.

Για την *Βραδυνή*, τέλος, η δίκη που "...αρχίζει ...συνεχίζεται ή ...τελειώνει" είναι στερεοτυπικά η δίκη "31 μελών του ΠΑΜ του Θεοδωράκη". Η γενική κτητική "του Θεοδωράκη" μεγιστοποιεί την ένταση του τίτλου και νοηματικά του κινδύνου, μια και η προσωπικότητα του Θεοδωράκη, γνωστή ευρέως στον μουσικό όσο και στον πολιτικό χώρο ταυτίζεται με αυτή του *"κομμουνιστή"*, αρχηγού του ΠΑΜ, επομένως αρχηγού οργάνωσης κομμουνιστικής.

Κι αυτό ακριβώς το τελευταίο, είναι που ενδιαφέρει περισσότερο τη *Βραδυνή* να τονίσει, στο πλαίσιο της αντικομμουνιστικής ιδεολογίας της. Χαρακτηριστικό είναι μάλιστα, ότι ο ίδιος τίτλος επαναλαμβάνεται 5 φορές συνολικά τόσο σε πρώτες όσο και άλλες σελίδες.

β) Συγκριτική ανάλυση τίτλων θεμάτων ομάδας ΑΣ2

(ΑΣ2: Οι κατηγορούμενοι αόριστα σαν άτομα ή επώνυμα)

Σχετικά με τους τίτλους που αναφέρονται στους κατηγορουμένους και εμφανίζονται στην ομάδα ΑΣ2 των ανωτέρω πινάκων 1, 2, και 3 του Πρωτοκόλλου των ΑΑΟ, παρατηρούμε τις ίδιες αναλογίες μεταξύ των εφημερίδων:

Η κατεύθυνση *στο Βήμα* είναι ευμενής για τους κατηγορουμένους (+) ενώ στις δύο άλλες αρνητική (–) με Μέσους Όρους (ΜΟ) τα εξής:

Βήμα (+1,6), *Βραδυνή* (–9,1) και *Ελ. Κόσμος* (–10,8) και επί κλίμακος *το Βήμα* (+0,2), *Βραδυνή* (–1) και *Ελ. Κόσμος* (–1,2).

Η έντονη αυτή διαφοροποίηση του *Βήματος* προκύπτει και εδώ μέσα από την ίδια "τακτική" της ουδετεροποίησης της ειδησεογραφίας του, με αποφυγή χρήσεως φορτισμένων λέξεων ή με διάφορες "τεχνικές" παρεμβάσεις στους τίτλους του.

Για *το Βήμα* π.χ. οι κατηγορούμενοι "*παραπέμπονται για συμμετοχή στο ΠΑΜ*" ή "*παραπέμπονται για ανατρεπτική δράση*" αλλά, συμπληρώνει πάντα, "*σύμφωνα με το κατηγορητήριο*".

Η προσθήκη αυτού του επιρρηματικού προσδιορισμού, αποδυναμώνει την ένταση, τόσο της Ρηματικής Σύνδεσης (ΡΣ) όσο και του όρου του αξιολογικού προσδιορισμού (ΑΠ), μετατοπίζοντας το κέντρο βάρους του εκφερόμενου λόγου, από τον δημοσιογράφο, στο κατηγορητήριο. Με τον τρόπο αυτό καταφέρνει, με πρόσχημα την αντικειμενική ειδησεογραφία, να καλύπτεται έναντι του καθεστώτος, και ταυτόχρονα να πληροφορεί το κοινό για το *"τι λέει το κατηγορητήριο"*, δηλαδή να το ενημερώνει και να το αφυπνίζει σχετικά με τις αντικυβερνητικές πράξεις των κατηγορουμένων (αντίσταση).

Στόχος *του Βήματος* είναι να κρατηθεί υψηλά το αγωνιστικό φρόνημα του λαού, περνώντας το μήνυμα της αντίστασης και το πετυχαίνει, με την λεκτική αυτή δήλωση "σύμφωνα με το κατηγορητήριο" καθ' όλα τυπική από άποψη νομικού λόγου που μας γίνεται "σημείο" ενδεικτικό μιας ψυχολογικής αποστασιοποίησής του από αυτό και ταύτισής του με τους δικαζόμενους. Σημειώνουμε ότι αυτή η έκφραση (όρος) συναντάται μόνο στους τίτλους/ υπότιτλους της εφημερίδας *"το Βήμα"*.

Η στάση αυτή *του Βήματος* γίνεται πλέον αποκαλυπτική μέσα και από ένα τίτλο-κείμενο της πρώτης ημέρας της δίκης (16/11/67), που αξίζει να σχολιάσουμε.

Ο τίτλος αυτός πληροφορεί και αναδεικνύει τους κατηγορουμένους προβάλλοντας πρώτα από όλα την συνταγματική τους ιδιότητα. Λέει ο τίτλος *"...παραπέμπονται 31 πολίτες, που κατηγορούνται για συμμετοχή στο ΠΑΜ"*.

Το ουσιαστικό *"πολίτες"* είναι η λέξη-κλειδί. Στοχεύει στην ταύτιση των κατηγορουμένων με ΜΑΣ με τον κάθε πολίτη. Το νοηματικό σημαινόμενο του τίτλου, εντυπώνεται στη συνείδηση της δημοκρατικής κοινής γνώμης που συνειρμικά εγγράφει *"παραπέμπονται 31 αθώοι"*.

Την ίδια στιγμή η *Βραδυνή* και ο *Ελ. Κόσμος* καταδικάζουν με τους τίτλους τους κατηγορουμένους πριν ακόμα εκδοθεί η δικαστική απόφαση, βομβαρδίζοντας το κοινό με εκφράσεις κινδυνολογίας.

Το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης για την υπόθεση, εξαντλείται ήδη από την ανάγνωση των τίτλων που φορτίζουν αρνητικά το κοινό σε σχέση με τους κατηγορουμένους. υποβάλλουν και επιβάλλουν, με μια λεκτική αλυσίδα "αποδείξεων", την ενοχή των κατηγορουμένων.

Ουσιαστικά *"τρομοκρατίας"* και *"συνωμοσίας"* συνοδεύουν και παραπέμπουν, πρώτα από όλα τους *"31 κομμουνιστές"* που *"είχαν σαν στόχο την εγκαθίδρυση δικτατορίας σύμφωνα με το κομμουνιστικό μοντέλο"*, *"που ενεργούν κατ'εντολή του Κ.Κ.Ε."*, *"που ανέπτυξαν ανατρεπτική ή αντεθνική δράση"* και είναι *"τρομοκράτες"* ή *"μέλη της συνωμοτικής οργάνωσης ΠΑΜ"* κλπ. Βήματα στον ενεστώτα με έντονα αρνητικό περιεχόμενο και όλα τα μέρη του λόγου στην αλυσίδα μια λεκτικής αναπαράστασης απόρριψης του κατηγορημένου σαν εγκληματία του κοινού ποινικού δικαίου.

Οι τίτλοι αυτοί με τους υψηλούς συντελεστές έντασης, όπως παραστατικά και συγκριτικά προκύπτει και από τους πιο πάνω πίνακες, στοχεύουν στη δημιουργία συναισθήματος ανασφάλειας, φόβου και πανικού στο κοινό.

Παγιδεύουν την κρίση του αναγνώστη επιβάλλοντας τις στερεοτυπικές εικόνες, ιδέες, σχήματα αντιλήψεις και πράξεις (αναπαραστάσεις) που οι λέξεις οργανώνουν στη συνείδησή του, σχετικά με τους κατηγορουμένους και την δράση τους.

Και ενώ *το Βήμα* [3] αποφεύγει να αναφερθεί σε πρόσωπα γνωστά όπως π.χ. του Μ. Θεοδωράκη, μια και δεν παραπέμπεται στη δίκη λόγω ασθενείας, η *Βραδυνή*[4]

---

[3]. *Βήμα* 16/11/67, **1η σελίδα, 6στηλο** .....: "Εις το Έκτακτο Στρατοδικείο Αθηνών" ... **τίτλος:** "Άρχισε η δίκη 31 ατόμων κατηγορουμένων δια συμμετοχή στο "Πατριωτικό Μέτωπο" και **5η σελίδα, 6στηλο:** "Η δίκη στο Στρατοδικείο..." **πεζά από κάτω:** "παραπέμπονται 31 πολίτες που κατηγορούνται για συμμετοχή στο Πατριωτικό Μέτωπο".

[4]. Η *Βραδυνή* 16/11/67, **1η σελίδα, 6στηλο:** "Από χθες στο Στρατοδικείο Αθηνών, δικάζονται 31 μέλη του ΠΑΜ του Θεοδωράκη. Αντεθνική δράση και εντολή του Κ.Κ.Ε.". **Υπότιτλος:** "Μεταξύ αυτών ο Κεντρώος Βουλευτής Λούλης και η χήρα του Λουκή Ακρίτα..." "Ο Θεοδωράκης, μη δικαζόμενος, μετεμφιέζετο σε λοχαγό και ιερέα - χρήματα από το Παρίσι" και **3η σελίδα, 6στηλο,** ..... "Με πλήρη ελευθερία και δημοσίως άρχισε χθες η δίκη στο Στρατοδικείο, 31 κατηγορουμένων μελών της

ειδικότερα, δεν χάνει ευκαιρία ν' αναφερθεί, (6) φορές μάλιστα, στο πρόσωπό του με φορτισμένους τίτλους που λένε ότι είναι *"αρχηγός της παράνομης οργάνωσης", "αριβίστας μουζικάντης" "μεταμφιεζότανε σε ιερέα"* ή ότι *"... αποκάλυψε τους συνεργάτες του μετά από τη σύλληψή του".*

Ο *Ελ. Κόσμος*[5] αναφέρεται (1) μόνο φορά, με τον τελευταίο ακριβώς τίτλο, συμπληρώνοντας ότι "...οι πλείστοι τον είχαν περιθάλψει μέχρι τη σύλληψή του".

Στόχος της εφημερίδας είναι η μείωση του κύρους της προσωπικότητάς του, με την εμφάνισή του ως δειλού, αχάριστου και προδότη και βεβαίως η ταυτόχρονη μείωση ολόκληρης της οργάνωσης του ΠΑΜ.

Χαρακτηριστικό είναι ότι, ενώ *η Βραδυνή* πλειοδοτεί σε αρνητικούς χαρακτηρισμούς, στα τελικά αποτελέσματα: Ο Μ.Ο. που παρουσιάζει στο ΑΣ2 επί κλίμακας, σε σχέση με τον *Ελ. Κόσμο* δεν διαφέρει σημαντικά σε ένταση (Βλ. πίνακα 26: Α2Σ: Η *Βραδυνή* (–1) και *Ελεύθερος .Κόσμος.* (–1.2), δηλαδή διαφορά ενός ποσοστού της τάξης του 6% περίπου.

Η μικρή αυτή διαφορά, δικαιολογείται από τη δημοσίευση ενός <u>υπότιτλου</u> (βλ. <u>Β΄ Πρωτόκολλο ΑΑΟ</u>, πίνακα 2, ΤΟ ΑΣ2 στις στήλες ΡΣ, ΑΠ και γινόμενό τους (ΡΣ χΑΠ), με δύο νοηματικά σημαίνοντα, που αξιολογούνται υπέρ της αντίθεσης και έλαβαν έκαστο βαθμό έντασης (+9).

Πρόκειται <u>για υπότιτλο της 1ης ημέρας της 16/11/67</u>, που κάτω από τον κύριο τίτλο: *"Ανέπτυξαν αντεθνική δράση"* αναφέρει με μικρά πεζά: *"μεταξύ αυτών, ο Κεντρώος Βουλευτής Λούλης και η χήρα του Λουκή Ακρίτα".*

Ο υπότιτλος αυτός, με τα δύο νοήματα, σύμφωνα με την τεχνική ανάλυση που εφαρμόζουμε, "σπάζει" σε <u>δύο θέματα-τίτλους</u> και μετατρεπόμενος γίνεται:

α) Ο κατηγορούμενος Λούλης είναι Βουλευτής του Κέντρου και

β) Η κατηγορουμένη Ακρίτα είναι η χήρα του Λουκή Ακρίτα.

Οι πιο πάνω προτάσεις βαθμολογούνται με (+3) στην στήλη της Ρηματικής (δια) σύνδεσης (ΡΣ), λόγω της ύπαρξης του ρήματος *"είναι"* και με (+3) επίσης στη

παρανόμου οργανώσεως Πατριωτικό Μέτωπο", **και από κάτω σε πλαίσιο:** "Επεδίωκαν την εγκαθίδρυση δικτατορίας κομμουνιστικού τύπου στην Ελλάδα... Ο Θεοδωράκης ξεσκεπάζει τους συνεργάτες του, τον αποκαλούν χαφιέ και μουζικάντη... Συντριπτικές καταθέσεις μαρτύρων".

[5]. *Ελ. Κόσμος* 16/11/67, **1η σελίδα.** Μόνο τίτλος αναγγελίας χωρίς κείμενο. .....: "Εις το Έκτακτο Στρατοδικείο Αθηνών" **τίτλος:** "Άρχισε χθες η δίκη 31 ατόμων ανηκόντων στην παράνομη κομμουνιστική οργάνωση "Πατριωτικό Μέτωπο" και παραπέμπει στο ρεπορτάζ της *3ης σελίδας.*

3η σελίδα, 8στηλο: "Δικάζονται 31 άτομα, μέλη της παρανόμου οργανώσεως Πατριωτικό μέτωπο". **Και με πεζά γράμματα κάτω από τον τίτλο:** "Τους αποκάλυψε ο Θεοδωράκης μετά τη σύλληψή του. Οι πλείστοι των είχαν περιθάλψει μετά την 21η Απριλίου" και

6η σελίδα: "Η δίκη στο Στρατοδικείο Αθηνών".

στήλη "όροι αξιολογικού προσδιορισμού" (ΑΠ) και το γινόμενο δίνει για κάθε μία το βαθμό (+9). Είναι η μοναδική περίπτωση της κατηγορίας τίτλων του ΑΣ2, που κρίναμε ότι διαμορφώνει κατεύθυνση θετική (+) για την αντίθεση και τούτο για δυο υποστηρικτικούς λόγους που αφορούν:

α) το περιέχον/σημαίνον καθ'αυτό (τάξη συνταγματική του λόγου) και

β) το περιέχον/ σημαίνον τρόπο εμφάνισης του τίτλου. (τυπική μορφή του).

Ειδικότερα:

α) Η αναφορά ονομάτων γνωστών προσωπικοτήτων, με την πολιτική τους ιδιότητα, όπως αυτή του βουλευτή του Κέντρου Λούλη και της Σύλβας, χήρας Λουκή Ακρίτα (τέως υφυπουργού Παιδείας επί της Κυβερνήσεως Κέντρου), δίνουν σημαινόμενο που λειτουργεί θετικά για την αντίθεση, στην συνείδηση της κοινής γνώμης που είναι το σημαινόμενο: Το ΠΑΜ δεν είναι οργάνωση μόνο κομμουνιστών αλλά ολόκληρου του δημοκρατικού λαού.

β) Ο υπότιτλος με πεζά μικρά γράμματα, συνδέεται οπτικά πολύ χαλαρά με τον κύριο τίτλο, που χρησιμοποιεί μεγάλα κεφαλαία, διαφορετικής οικογένειας γράμματα, αποσυνδέοντας έτσι νοηματικά τη σχέση τίτλου και υπότιτλου.

Βεβαίως η πρόθεση της *Βραδυνής* δεν είναι αυτή, αντίθετα είναι η ταύτιση κάθε πολιτικού χώρου πέρα από τον δικό της, ακόμα και αυτού του πολιτικού χώρου του Κέντρου, με τους κομμουνιστές "ως συνοδοιπόρους" και έμμεσα η δικαιολόγηση της κατάργησης της ελεύθερης πολιτικής ζωής από τους συνταγματάρχες.

Εν τούτοις, *η Βραδυνή* μάλλον αποτυγχάνει, να πείσει τον συνειδητοποιημένο αναγνώστη, που δεν λειτουργεί με τα στερεότυπα που η εφημερίδα αυτή αναπαράγει απευθυνόμενη στο δικό της κοινό της συντηρητικής δεξιάς.

β) Συγκριτική ανάλυση τίτλων θεμάτων ομάδας ΑΣ3

(ΑΣ3: Η οργάνωση ως ομάδα ατόμων με διαφορετική ή κοινή ιδεολογία και πολιτική τοποθέτηση που συμμερίζεται τον ίδιο κοινό σκοπό)

Όσον αφορά το θέμα οργάνωση (ΑΣ3), η εφημερίδα *το Βήμα* αναφέρεται μόνο μία φορά, με τον τίτλο *"Η οργάνωση ΠΑΜ είχε σκοπούς ανατρεπτικούς"* αλλά κατά την προσφιλή του "τακτική" συμπληρώνει: *"σύμφωνα με τους μάρτυρες κατηγορίας"*.

Αυτή η έκφραση που μειώνει την ένταση της ρηματικής διάσωσης την τοποθετεί στην κλίμακα του μέσου όρου (ΜΟ) σε ένα βαθμό εντάσεως της τάξης του (-1), όπως φαίνεται στον πίνακα 26, δηλαδή σε μια στάση και με ένα βαθμό ελάχιστα δυσμενή,

σε σχέση με την αντιπολίτευση, η οποία αποκαλύπτει έτσι τους σκοπούς της που είναι κυρίως η αφύπνιση του δημοκρατικού κοινού της

Οι δύο άλλες εφημερίδες, σύμφωνα με τη δική τους, "τακτική" ενισχύουν την εικόνα της τρομοκρατίας, με αναφορές η μεν *Βραδυνή* (5) φορές και ο *Ελ. Κόσμος* (4) στο θέμα αυτό, με τίτλους δυσοίωνους, τονίζοντας τα ονόματα των φερόμενων ως αρχηγών της παράνομης οργάνωσης του ΠΑΜ, του Θεοδωράκη και του Φιλίνη.

Στόχος σημαινόντων και σημαινομένων είναι η δημιουργία συναισθήματος περικύκλωσης, παγίδευσης του κοινού σ' ένα πλέγμα κινδύνου και απειλής, από αυτή τη *"συνωμοτική οργάνωση", "των κομμουνιστών"*, που επιδιώκει *"την ανατροπή του αστικού καθεστώτος"* και *"την εγκαθίδρυση της δικτατορίας του προλεταριάτου"*.

Ο μέσος όρος (ΜΟ) του ΑΣ3 στις δύο αυτές εφημερίδες, όπως δείχνει και ο πίνακας 26, εξαντλούν τα όρια έντασης των τίτλων και φθάνουν για την μεν *Βραδυνή* στο (–2.8) και για τον δε *Ελ. Κόσμο,* ακριβώς στο (–3).

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ

Συγκριτικά ο συνολικός Μέσος Όρος (ΜΟ) των Αντικειμένων Στάσης (ΑΣ) των τίτλων και των υποτίτλων της κάθε εφημερίδας, που προέκυψε από την πιο πάνω επεξεργασία των στοιχείων μας έδωσε επί κλίμακας στο Βήμα (–0,2), στη *Βραδυνή* (–1.3) και στον *Ελ. Κόσμο* (–1,5) (βλ. πίνακα 26), μας επιτρέπει να ισχυριστούμε ότι ολοκληρώσαμε την μελέτη μας σχετικά με την δίκη ΠΑΜ, στο επίπεδο της ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης των τίτλων/υπότιτλων από την άποψη της κατεύθυνσης και έντασης των Αντικειμένων Στάσης της κάθε εφημερίδας, προσδιορίζοντας την συνολική της πολιτική τοποθέτηση απέναντι στην δίκη αυτή.

Η αντιπολιτευτική πολιτική του *Βήματος* και η συμπόρευση της *Βραδυνής* με του *Ελ. Κόσμου,* επαληθεύθηκε και ταυτόχρονα, πιστεύουμε ότι επαληθεύθηκε και μια υπόθεση εργασίας μας δηλαδή η, ως προς την 1η δίκη, ανάλυση μας.

"Ο δημοκρατικός τύπος ενίσχυσε με έμμεσους τρόπους μια θετική κοινωνική αναπαράσταση της αντίστασης, μέσα από τα δημοσιεύματα των πρακτικών των δικών και στην περίοδο ακόμη της έλλειψης ελευθεροτυπίας". Επιβεβαιώθηκε ακόμα ότι η πολιτική πληροφόρηση του κοινού για τις εξελίξεις της εποχής δεν γίνονταν παρά μόνο μέσα από την κεκαλυμμένη διάδοση "διακριτικών μηνυμάτων" της μοναδικής σε κυκλοφορία δημοκρατικής εφημερίδας της περιόδου αυτής της αυστηρής λογοκρισίας.

Οι ανωτέρω παρατηρήσεις δείχνουν καθαρά ότι ανάλογα με την συγκεκριμένη χρονική ιστορική στιγμή, το σύστημα επικοινωνίας/ πληροφορικής λειτουργούσε με διαφορετικούς τρόπους σύμφωνα με τις συνθήκες παραγωγής της κάθε εφημερίδας

(κοινωνικό-πολιτική και οικονομική) και σύμφωνα με τις ομάδες των αναγνωστών της σε μια σχέση αλληλοδράσης "πομπού" και "δέκτη" αλλά ουσιαστικής σχέσης μονοσήμαντης από την άποψη της έλλειψης ελευθερίας του τύπου από την μια και της προπαγάνδας του καθεστώτος από την άλλη.

Υπενθυμίζουμε την ιδιαιτερότητα της κεντρώας κατεύθυνσης του κοινού του *Βήματος* που συγκεντρώνει την εποχή αυτή όχι μόνο αναγνώστες που προέρχονται από τον χώρο του άλλα και από τον δεξιό όσο και από τον αριστερό χώρο.

Οι κοινωνικές αναπαραστάσεις που διαμορφώθηκαν μέσα από τους τίτλους των εφημερίδων είναι λοιπόν, "τα προϊόντα" δύο διαφορετικών συστημάτων επικοινωνίας, δηλαδή μίας διαδικασίας αρνητικής αξιολόγησης τροφοδότησης μηνυμάτων, θετικής αξιολόγησης ως προς το καθεστώς που άπτονται της προπαγάνδας του, και αυτό εκφράζει τις εφημερίδες *Ελ. Κόσμο* και *Βραδυνή*, και μίας διαδικασίας ουδετεροποίησης αυτών των μηνυμάτων που άπτεται της διάδοσης ως προς της δίκης του ΠΑΜ και των κατηγορουμένων ,και αυτό εκφράζει την εφημερίδα *το Βήμα*.

Γ) Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ (ΕΥΜΕΝΗ, ΔΥΣΜΕΝΗ, ΟΥΔΕΤΕΡΗ) ΤΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ / ΑΝΤΙΘΕΣΗ

Προσέγγιση σημειωτική για την κατανομή της κατεύθυνσης του φωτογραφικού υλικού σε ευμενή (+), δυσμενή (-) και ουδέτερη (ο) (ποιοτική και ποσοτική ανάλυση περιεχομένου της έκτασης και κατεύθυνσης)

Συγκριτική ποσοτική και ποιοτική ανάλυση των δεδομένων των πινάκων Γ1 (έκταση /κατεύθυνση - ευμενής (+), δυσμενής(-), ουδέτερη (ο) - σε τ.εκ.) , **Γ2** (σε ποσοστό %), και **Γ3** (παρουσία/απουσία αντικειμένων στάσης: **ΑΣ**)

Τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την ποσοτική και ποιοτική ανάλυση του φωτογραφικού υλικού της δίκης του ΠΑΜ, είναι αντίστοιχα μ'αυτά που ήδη προέκυψαν από την ανάλυση της έκτασης δημοσιότητας και την ποιοτική και ποσοτική ανάλυση των τίτλων της κάθε εφημερίδας γι' αυτή τη δίκη.

Τα στοιχεία των φωτογραφιών, πλούσια σε ενδείξεις περισσότερο "ομιλητικά", συμπλήρωσαν την εικόνα της κοινωνικής αναπαράστασης, σύμφωνα με τους επιδιωκόμενους σκοπούς της κάθε εφημερίδας, αποκαλύπτοντας τη στάση τους, απέναντι στο στρατιωτικό καθεστώς. Επιβεβαιώθηκε έτσι ακόμα μια φορά η συμπόρευση της *Βραδυνής* με τον *Ελ. Κόσμο* και από την άλλη η διαφοροποίηση του *Βήματος* μέσα από τον έντεχνο τρόπο της ουδετεροποίησης του φωτογραφικού του υλικού.

Α) Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τον Πίνακα Γ1, η φωτογραφική κάλυψη της δίκης του ΠΑΜ είναι ελάχιστη και στις 3 εφημερίδες, λόγω της μικρής γενικά δημοσιότητας αυτής της δίκης, αλλά "συμβολική" και βέβαια "συμβολική" υπέρ του καθεστώτος όσον αφορά τη *Βραδυνή* και τον *Ελ. Κόσμο* και υπέρ της Αντίθεσης όσον αφορά *το Βήμα*.

Η κατεύθυνση των φωτογραφιών των 251 τ.εκ της συνολικής επιφανείας της *Βραδυνής* και των 193 τ.εκ. του *Ελ. Κόσμου*, είναι απόλυτα ευμενής για το καθεστώς (Κ+).

Αντίθετα *το Βήμα*, την ακόμα λιγότερη, από τις δύο άλλες εφημερίδες, συνολική φωτογραφική έκταση των 127 τ.εκ. που διαθέτει για να καλύψει αυτή τη δίκη, τη μοιράζει σε φωτογραφίες επιφάνειας 99 τ.εκ. με κατεύθυνση (0) ουδέτερη

στη 1η σελίδα . Αυτή η επιλογή είναι ήδη σημαντική και ερμηνεύεται σαν στάση θετική για την Αντίθεση.

Το Βήμα λοιπόν, με τη μικρότερη φωτογραφική κάλυψη της δίκης, αποφεύγει να προκαλέσει ανοιχτά το καθεστώς και τούτο γιατί η επιλογή οποιασδήποτε φωτογραφίας, σαν "μηνύματος" πιο άμεσου και εντυπωτικού θα μπορούσε να αποκαλύψει την αντικυβερνητική του τοποθέτηση.

Το ενισχυτικό όμως αυτό στοιχείο της στάσης *του Βήματος* υπέρ της Αντίθεσης προκύπτει από το γεγονός ότι δημοσιεύει ολόκληρο το ουδέτερο υλικό του, των 99 τ.εκ. στην 1η σελίδα.

Τελικά, όπως φαίνεται στον πίνακα Γ3, *το Βήμα* τοποθετεί το 78% του συνολικού υλικού του στην 1η σελίδα το οποίο είναι όλο ουδέτερο (0). *Η Βραδυνή* και ο *Ελ. Κόσμος* συμπορεύονται με κοινό χαρακτηριστικό την απουσία φωτογραφιών τόσο με ουδέτερη κατεύθυνση όσο και με ευνοϊκή, δηλ. υπέρ της Αντίθεσης (–).

Το φωτογραφικό υλικό που διαθέτει η εφημερίδα *Βραδυνή* στην πρώτη σελίδα, σε σχέση με τις φωτογραφίες που δημοσιεύθηκαν στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας για τη δίκη αυτή, ανέρχεται σ' ένα ποσοστό 71,3% που ως προς την κατεύθυνσή του είναι όλο ευμενές προς το καθεστώς (Κ+)

Ο *Ελ. Κόσμος*, ένα ποσοστό 23,3% της συνολικής του φωτογραφικής κάλυψης, το προβάλλει στη πρώτη σελίδα και έχει κατεύθυνση ευμενή για το καθεστώς (Κ+).

Το τελευταίο είναι "λογικό" μεν και αναμενόμενο από τον *Ελ. Κόσμο*, που είναι ο εκφραστής του καθεστώτος, και ερμηνεύσιμο για τη *Βραδυνή* λόγω της αντικομμουνιστικής ιδεολογίας της, αλλά μόνο ως προς την απουσία φωτογραφιών ευνοϊκών για την Αντίθεση (–). Ομως το γεγονός της πλήρους απουσίας φωτογραφιών με κατεύθυνση ουδέτερη δείχνει την απόλυτη υποστήριξη, που παρέχει στο στρατιωτικό καθεστώς, με την 100% τοποθέτησή της, στο πλαίσιο των απαγορεύσεων σχετικά με το είδος της ειδησεογραφίας που επιτρέπεται.

Σημειωτική ανάλυση και χαρακτηρισμός φωτογραφιών

Τελικά, όσον αφορά το ποιοτικό περιεχόμενο αυτού του φωτογραφικού υλικού που μας οδήγησε, στην ποσοστιαία αναλογία του, σύμφωνα με την κατεύθυνση του νοηματικού περιεχομένου του θέματός του, παρατηρούμε ότι πρόκειται για ένα πενιχρό φωτογραφικό υλικό που εξαντλείται σε 3 όμοιες φωτογραφίες, που διαφοροποιούνται σε μια δυο περιπτώσεις, από άποψη μεγέθους και απεικονίζουν στερεότυπα 3 θέματα:

α) Τα μέλη του Εκτάκτου Στρατοδικείου,

β) Τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου και

γ) Τον Βασιλικό Επίτροπο.

Ειδικότερα και οι τρείς εφημερίδες, δημοσίευσαν την φωτογραφία των μελών του Στρατοδικείου καθώς και αυτή του Βασιλικού Επιτρόπου την 1η ημέρα της ειδησεογραφίας τους, την 16/11/67 και το μεν *Βήμα* και η *Βραδυνή* στην 1η σελίδα, ενώ *ο Ελ. Κόσμος* στην 3η σελίδα όπου και το σχετικό ρεπορτάζ της δίκης και μάλιστα σε διπλό σχεδόν μέγεθος απ' ότι οι άλλες .

Συγκεκριμένα σχετικά με την φωτογραφία **α)** Τα μέλη του Εκτάκτου Στρατοδικείου *το Βήμα* αφιερώνει μια έκταση 72 τ.εκ. ενώ ο *Ελ. Κόσμος* την δημοσιεύει σε μια έκταση 66 τ.εκ. και *η Βραδυνή* σε μια πολύ μεγαλύτερη των 126 τ.εκ.

Λεζάντες: α) *Η Βραδυνή* [6] και ο *Ελ. Κόσμος* [1] υποστηρίζουν τη φωτογραφία των μελών του Στρατοδικείου με λεζάντα που αναφέρει ονόματα και ιδιότητες, γεγονός που την ορίζει σημειωτικά σαν φωτογραφία των συγκεκριμένων προσώπων, δηλαδή της συγκεκριμένης "Δικαιοσύνης-Εξουσίας-Τιμωρίας", στοχεύοντας έτσι στην τρομοκρατία και τον παραδειγματισμό εκείνων που θα τολμούσαν παρόμοιες ενέργειες εναντίον του καθεστώτος (σημαινόμενο).

Το Βήμα αντίθετα διαφοροποιείται αμέσως. Τη δημοσιεύει σε μέγεθος 72 τ. εκ. χωρίς καμιά επισήμανση προσώπων, αφήνοντας την εικόνα μετέωρη να αναπαριστά τη συλλογική αντίληψη της αόριστης εξουσίας στο όνομα ενός "θεσμού" που λεκτικά εκφράζεται σαν "Έκτακτο Στρατοδικείο" και αυτό είναι που θέλει να τονίσει: Ότι λειτουργούν Έκτακτα Στρατοδικεία και να υποδηλώσει έτσι την καταστολή και βία που ασκεί έτσι το καθεστώς (σημαινόμενο).

Χαρακτηρισμός όμοιας φωτογραφίας με διαφορετική λεζάντα στις τρείς εφημερίδες.

Η ίδια φωτογραφία των μελών του Στρατοδικείου με την υποστήριξη της φορτισμένης λεζάντας χαρακτηρίστηκε ευνοϊκή για το καθεστώς (+), στις

---

6. *Βραδυνή* 16/11/67, 1η σελίδα και *Ελ. Κόσμος*, 3η σελίδα. Λεζάντα όμοιας φωτογραφίας: "Τα μέλη του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών εξ αριστερών ο ταγματάρχης κ. Μπεκιάρης, ο αντισυνταγματάρχης κ. Μπονωτής, ο Πρόεδρος κ. Δουμπόγιας, Εφέτης και κατά απονομήν αντισυνταγματάρχης, ο ταγματάρχης κ. Μανουσάκης και ο λοχαγός κ. Ρούκης, ενώπιον των οποίων δικάζονται τα μέλη της Οργάνωσης Π.Μ."

εφημερίδες *Βραδυνή* και *Ελ. Κόσμος*, ενώ *στο Βήμα* [7] χαρακτηρίστηκε σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουμε θέσει ως ουδέτερη (0).

Β) Σχετικά τώρα με τη φωτογραφία του Βασιλικού Επιτρόπου, η *Βραδυνή* και ο *Ελ. Κόσμος* την δημοσιεύουν και οι δύο στην πρώτη σελίδα την 1η μέρα της δίκης. η μεν *Βραδυνή* 29 τ.εκ. και επίσης στο φύλλο της 18/11/67 δίπλα στους τίτλους με τις προταθείσες ποινές της ισοβίου κάθειρξης για 2 από τους 31 κατηγορουμένους τον Κ. Φιλίνη και Ι. Λελούδα σε μια έκταση 24 τ.εκ..

Ο Ελ. Κόσμος αφιερώνει την όμοια φωτογραφία σε μια έκταση 47 τ.εκ. στην τρίτη σελίδα όπου και το ρεπορτάζ για την δίκη.

Χαρακτηριστικό είναι ότι υποστηρίζουν τη φωτογραφία με **λεζάντα...** με κεφαλαία γράμματα που αναφέρει: *"Ο Βασιλικός Επίτροπος του Στρατοδικείου Αθηνών κ. Σόλων Παπαδόπουλος Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών, ο οποίος αγόρευσε χθες στη δίκη των 31 μελών του Πατριωτικού Μετώπου".*

Το γεγονός αυτής της τοποθέτησης, της συγκεκριμένης λεζάντας που την υποστηρίζει καθώς και το στυλ της φωτογραφίας, (στιγμιότυπο με απειλητικά υψωμένο το χέρι και δυναμικό ύφος του Βασιλικού Επιτρόπου), φορτίζουν ιδιαίτερα την κατά τα άλλα κοινότυπη αυτή φωτογραφία δημιουργώντας, η κάθε μια τα επιδιωκόμενα συναισθήματα στο κοινό της.

Η φωτογραφία χαρακτηρίστηκε έτσι και στις 2 εφημερίδες ευνοϊκή για το καθεστώς (+).

Το Βήμα αντίθετα, θέλοντας απλώς να ενισχύσει το μήνυμα της ύπαρξης μηχανισμού καταστολής, δημοσιεύει την ίδια φωτογραφία του Βασιλικού Επιτρόπου σε πολύ μικρό μέγεθος (27 cm2) στην 1η σελίδα της 1ης ημέρας της ειδησεογραφίας του, με όμοια λεζάντα αλλά με πεζά γράμματα, καθησυχάζοντας έτσι το καθεστώς σχετικά με τις προθέσεις του. Έντεχνα όμως αποφεύγει να την δημοσιεύσει π.χ. την ημέρα της αγόρευσής του Βασ. Επιτρόπου, που θα ήταν ίσως κάτι φυσικό ή την ημέρα της εκδόσεως της καταδικαστικής απόφασης και αυτή η απουσία είναι σημαντική: επιδιώκει να μην αποθαρρύνει το δημοκρατικό κοινό με μία εντυπωτική κοινωνική αναπαράσταση της εξουσίας, μειώνοντας ταυτόχρονα μ'αυτήν την "απουσία" της εικόνας του Βασιλικού Επιτρόπου την παράνομη εξουσία που αυτός εκφράζει.

---

7. *Βήμα* 16/11/67, 1η σελίδα. Λεζάντα όμοιας φωτογραφίας: "Τα μέλη του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών".

Εν τούτοις, σύμφωνα με τα κριτήρια που θέσαμε η φωτογραφία του Βασιλικού Επιτρόπου λόγω του ύφους και της λεζάντας που είναι ίδια σε όλες τις εφημερίδες **χαρακτηρίζεται ευνοϊκή για το καθεστώς (+) και για την περίπτωση *του Βήματος*.**

Με τις πιο πάνω επιλογές και τοποθετήσεις η μεν *Βραδυνή*, συνεπής στη φιλοκυβερνητική της στάση, κολακεύει το καθεστώς ταυτίζοντας στα πρόσωπα των Στρατοδικών και του Βασιλικού Επιτρόπου, το συμβολισμό της "εξουσίας-νόμου-τιμωρίας", των "κακών πολιτών", και αυτό είναι το σημαινόμενό της, πιστή στην αντικομμουνιστική της τοποθέτηση και στην πρόθεση υποβάθμισης της δίκης.

Ο *Ελ. Κόσμος* με το διπλάσιο μέγεθος των ίδιων φωτογραφιών ταυτίζει στο πρόσωπο του Βασιλικού Επιτρόπου και των Στρατοδικών αυτό τούτο το καθεστώς και την "τάξη" έννοια κλειδί της ιδεολογίας του, που θα επιβληθεί τελικά με την τιμωρία των αντιπάλων του, που είναι μόνο οι κομμουνιστές και αυτό είναι το δικό του σημαινόμενο, στηριγμένο βέβαια στην ιδεολογία του αντικομμουνισμού της αστικής δεξιάς τάξης.

Το Βήμα, καταφέρνει "παίζοντας" με μια μικρή φωτογραφία του Βασιλικού Επιτρόπου 27 μόλις 2τ.εκ, να καλυφθεί έναντι του καθεστώτος, περνώντας ταυτόχρονα στην κοινή γνώμη το μήνυμα του μηχανισμού καταστολής και να ουδετεροποιηθεί τελικά μέσα από την "απουσία" άλλης δημοσίευσης της φωτογραφίας του Βασιλικού Επιτρόπου καθώς και μέσα από την ουδετεροποίηση της φωτογραφίας των μελών του Εκτάκτου Στρατοδικείου και τον τρόπο της παρουσία της.

γ) Τέλος η φωτογραφία του Προέδρου του Δικαστηρίου σε μικρό μέγεθος (28 τ.εκ.) *στο Βήμα* και μεγαλύτερο στις άλλες δύο εφημερίδες δημοσιεύεται στις 17/11/67, ημέρα της απολογίας των κατηγορουμένων.

Ένα στιγμιότυπο κλασσικό και κοινότυπο όπως αυτό του Προέδρου του Δικαστηρίου μετατρέπεται μέσα από την λεζάντα σε μήνυμα με διαφορετική κατεύθυνση.

Το Βήμα π.χ. συνοδεύει τη φωτογραφία με λεζάντα αναφοράς του εικονιζόμενου προσώπου χωρίς άλλη παρατήρηση, γεγονός **που την χαρακτηρίζει ουδέτερη (0)**, ενώ οι άλλες δύο εφημερίδες, αναφέρουν ότι πρόκειται για τον Πρόεδρο του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών Εφέτη κ. Δουμπόγια ενώπιον του οποίου δικάζονται τα 31 μέλη της παρανόμου οργάνωσης "Πατριωτικό Μέτωπο", γεγονός **που την χαρακτηρίζει θετική για το καθεστώς (+).**

Τελικά οι πιο πάνω τοποθετήσεις υπογραμμίζουν την αρνητική στάση των δύο εφημερίδων απέναντι στη δίκη αυτή των κομμουνιστών και διαγράφουν έμμεσα μεν

αλλά χαρακτηριστικά τη θετική λειτουργία *του Βήματος* στη συνείδηση της κοινής γνώμης, που στην περίοδο αυτή της αυστηρής λογοκρισίας πληροφορείται για το τι ακριβώς συμβαίνει μόνο με τα έμμεσα μηνύματα που της στέλνει η μόνη φιλελεύθερη εφημερίδα που κυκλοφορούσε, εκείνη την εποχή.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ

Σύμφωνα με την σημειωτική προσέγγιση των προαναφερόμενων , φωτογραφιών, λαμβάνοντας υπόψιν και τις λεζάντες που τις υποστηρίζουν, μπορέσαμε να τις χαρακτηρίσουμε σχετικά με την κατεύθυνσή τους , θετικές ή αρνητικές ή ουδέτερες απέναντι στο καθεστώς.

Η ποιοτική αυτή ανάλυση των φωτογραφιών με την σημειωτική μέθοδο προσέγγισης, μας οδήγησε σε επισημάνσεις "διακριτικές" αλλά αρκετά "εύγλωττες", οι οποίες συμπληρώνονται και επαληθεύονται από τα αποτελέσματα που προκύπτουν και από την ποσοτική ανάλυση της έκτασης, που αφιερώνεται στις δύο αναλόγων διαστάσεων φωτογραφίες (βλ. κατανομή των φωτογραφιών σε τ.εκ και σε % στην πρώτη σελίδα και στο σύνολό τους στον πίνακα Γ3).

Από τα ανωτέρω προκύπτει το συμπέρασμα ότι οι φωτογραφίες που λειτουργούν σαν σύστημα-υποστήριξης των τίτλων των εφημερίδων, αποκαλύπτουν όπως και αυτοί (οι τίτλοι) την ίδια τοποθέτηση για την κάθε εφημερίδα.

Επιβεβαιώνουν αφ' ενός την συμπόρευση και την θετική για το καθεστώς στάση *της Βραδυνής* και του *Ελ. Κόσμου* και αφ' ετέρου την προσπάθεια διαφοροποίησης *του Βήματος*, που πετυχαίνει να ουδετεροποιήσει ήδη δύο φωτογραφίες ανάμεσα στις τρείς που όλο και όλο δημοσιεύει με τρόπο έντεχνο υπογραμμίζοντας έμμεσα την αντίθετη στάση του προς το καθεστώς.

Με την ανωτέρω κατανομή της έκτασης και της τοποθέτησης σε πρώτη σελίδα των φωτογραφιών που σχολιάσαμε προκύπτει η ευνοϊκή στάση των εφημερίδων *Βραδυνής* και *Ελ. Κόσμου* υπέρ του καθεστώτος, το οποίο αναπαριστούν με ένα αρκετά δυναμικό τρόπο προς τα έξω.

Αντίθετα η απουσία των φωτογραφιών των κατηγορουμένων που αφήνει μετέωρη την "εικονική" τους παρουσία που αποσκοπεί στην ολοσχερή απόρριψη τους στην συνείδηση του κοινού, σαν εχθρό του Λαού/ Εθνους (ταύτιση προβαλλόμενη από το καθεστώς).

Η απουσία αυτή ενδυναμώνει την αναπαράσταση των κατηγορουμένων η οποία έγινε επικίνδυνη χάρη στην εικόνα του "κομμουνιστή κατηγορούμενου", η οποία καλλιεργήθηκε συστηματικά από τους τίτλους και των δύο εφημερίδων.

Από την άλλη η "απουσία" των φωτογραφιών των κατηγορουμένων, στην εφημερίδα *το Βήμα*, ενδυναμώνει, στην συνείδηση του δημοκρατικού κοινού του, που αντιτίθεται στο καθεστώς, την εικόνα της υπάρχουσας καταστολής και καταφέρνει να προσανατολίσει το "ισχνό" υλικό του σε κατεύθυνση ουδέτερη δημοσιεύοντας απλώς φωτογραφίες που αναπαριστούν και θυμίζουν την ύπαρξη ενός αυταρχικού καθεστώτος.

Επιπλέον, η απουσία φωτογραφιών των κατηγορουμένων ενδυναμώνει από μόνη της στην συνείδηση του κοινού της εφημερίδας , την εικόνα της υπάρχουσας καταστολής, όχι μόνο ενάντια στους κομμουνιστές αλλά και απέναντι σε όλους τους αντιπολιτευόμενους (αντίθετους) τη στρατιωτική κυβέρνηση.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΤΡΕΙΣ ΟΜΟΙΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

α) Τα μέλη του Εκτάκτου Στρατοδικείου

β) Ο Πρόεδρος του Εκτάκτου Στρατοδικείου

γ) Ο Βασιλικός Επίτροπος

α) ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (φωτο από το ΒΗΜΑ και τον ΕΛ. ΚΟΣΜΟ)

ΒΗΜΑ: 72 τ. εκ.

(121)

Τά μέλη τοῦ Στρατοδικείου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου δικάζονται οἱ 31 κατηγορούμενοι δι' ἀνατρεπτικήν δρᾶσιν. Εἰς τό μέσον ὁ πρόεδρος τοῦ Στρατοδικείου κ. Πέτρος Δουμπούγιας

ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ: 66 τ.εκ.

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ. ΕΞ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ, Ο ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ κ. ΜΠΕΚΙΑΡΗΣ, Ο ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ κ. ΜΠΟΝΩΤΗΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ κ. ΔΟΥΜΠΟΓΙΑΣ, ΕΦΕΤΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΑΠΟΝΟΜΗΝ ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ, Ο ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ κ. ΜΑΝΟΥΣΑΚΑΚΗΣ ΚΑΙ Ο ΛΟΧΑΓΟΣ κ. ΡΟΥΚΗΣ.

ΒΗΜΑ 16/11/67, 1η σελ. 72 τ.εκ. (0 0)

ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ 16/11/67, 3η σελ. 66 τ.εκ. (Κ+)

Η ΒΡΑΔΥΝΗ 16/11/67, 1η σελ. 126 τ.εκ. (Κ+)

Φωτο + Λεζάντα: Σχέση αλληλόδρασης (πεζά γράμματα)
Κατεύθυνση: **Ουδέτερη** για το καθεστώς **(0⁰)**

Φωτο + Λεζάντα: Σχέση αλληλόδρασης (κεφ. γράμματα)
Κατεύθυνση: **Θετική** για το καθεστώς **(Κ+)**

ΒΡΑΔΥΝΗ: Όμοια λεζάντα (κεφ. γράμματα), έκταση 126 τ.εκ.
Φωτό + Λεζ. + έκταση: Σχέση αλληλόδρασης
Κατεύθυνση: **θετική** για το καθεστώς **(Κ+)**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ **Υπενθυμίζουμε ότι σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουμε θέσει για τον χαρακτηρισμό της κατεύθυνσης των φωτογραφιών λαμβάνουμε υπόψη μας και τη λεζάντα (πολλές φορές τον τίτλο, το lead ή άλλη φωτογραφία κοντά στην χαρακτηριζόμενη) που την επηρεάζει και την προσδιορίζει στο πλαίσιο ενός συστήματος επικοινωνίας οπτικής και λεκτικής αλληλόδρασης.**

β) Ο ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ (φωτο από το ΒΗΜΑ και τον ΕΛ. ΚΟΣΜΟ)

ΒΗΜΑ 27 τ.εκ.

'Ο Βασιλικός 'Επίτροπος τοῦ Στρατοδικείου κ. Σόλων Παπαδόπουλος

ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ: 47 τ.εκ.

Ο ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ, ΑΝΤΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ ΠΛΗΜ ΜΕΛΕΙΟΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΑΠΟΝΟΜΗΝ ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, κ. ΣΟΛΩΝ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.

ΒΗΜΑ 16/11/67, 1η σελ. 27 τ.εκ. **(0 0)**

ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ 16/11/67, 3η σελ. 47 τ.εκ. **(Κ+)**

Η ΒΡΑΔΥΝΗ 16/11/67, 1η σελ. 29 τ.εκ.
και όμοια στις 18/11/67, 1η σελ. 24 τ.εκ. **(Κ+)**

Φωτό + Λεζ. (πεζά γράμ.) + έκταση:
Σχέση αλληλόδρασης
Κατεύθυνση **Ουδέτερη** για το καθεστώς **(0⁰)**

Φωτό + Λεζ. (κεφ. γράμ.) + έκταση:
Σχέση αλληλόδρασης
Κατεύθυνση **Θετική** για το καθεστώς **(Κ+)**

ΒΡΑΔΥΝΗ έκταση 29 τ.εκ. όμοια λεζάντα
(κεφ. γρ.) Φωτό + λεζάντα:
Σχέση αλληλόδρασης
Κατεύθυνση **Θετική** για το καθεστώς **(Κ+)**

γ) **Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΥ**

ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ: 66 τ.εκ.

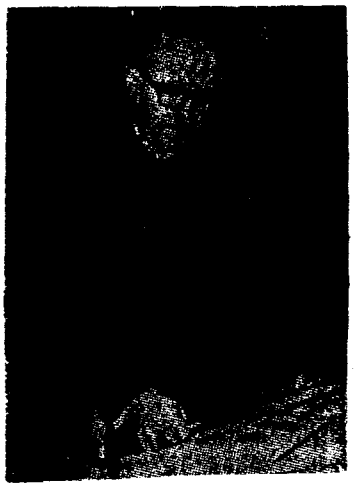

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ, Ε- ΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΔΙΚΑ ΖΟΝΤΑΙ ΤΑ 31 ΜΕΛΗ ΤΟΥ «ΠΑ- ΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ», ΕΦΕΤΗΣ κ. ΔΟΥΜΠΟΓΙΑΣ

ΒΗΜΑ, 17/11/67, 8η σελ. (28 τ.εκ.) 0 0

ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ, 17/11/67, 3η σελ. 35 τ.εκ. Κ+

Η ΒΡΑΔΥΝΗ 17/11/67, 3η σελ. 72 τ.εκ.
και όμοια στις 18/11/67, 1η σελ. 24 τ.εκ. Κ+

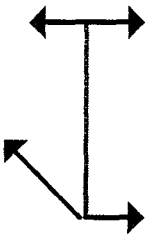

ΒΡΑΔΥΝΗ έκταση 72 τ.εκ.
φωτό + λεζάντα (κεφ. γράμ.) όμοια:
Σχέση αλληλόδρασης
Κατεύθυνση **Θετική** για το καθεστώς **(Κ+)**

ΒΗΜΑ έκταση 28 τ.ε
φωτό + λεζάντα (πεζά γράμ.) + έκταση:
Σχέση αλληλόδρασης
Κατεύθυνση **Ουδέτερη** για το καθεστώς **(0+)**

Λεζάντα στο ΒΗΜΑ: με πεζά, η εξής: ***«Ο Πρόεδρος του Εκτάκτου Στρατοδικείου Μ. Δουμπόγιας»***

Δ) Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΚΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΗΜΕΡΑ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ

Προσέγγιση περιγραφική

Η σύγκριση της τυπικής μορφής εμφάνισης της δίκης την 1η ημέρα (16/11/67) καθώς και αυτή της δημοσίευσης των καταδικαστικών ποινών (22/11/67), μας δίνει το μέτρο της διαφοροποίησης του *Βήματος* και της συμπόρευσης των δύο άλλων εφημερίδων.

Και οι τρεις εφημερίδες αρχίζουν την ειδησεογραφία τους την 16/11/67 και το μεν *Βήμα* και η *Βραδυνή* καλύπτουν τη δίκη σε 1η και εσωτερική σελίδα ενώ ο *Ελ. Κόσμος* αναγγέλλει στην 1η σελίδα σε μικρό πλαίσιο κάτω δεξιά τη δίκη και παραπέμπει στην 3η σελίδα όπου το σχετικό ρεπορτάζ. Η *Βραδυνή**, η οποία έδωσε τελικά πολύ χαμηλή δημοσιότητα σ'αυτή τη δίκη, σε σχέση με τις άλλες δύο εφημερίδες και με ιδιαίτερο χαρακτηριστικό το ότι την περιορισμένη ειδησεογραφία της την έδωσε σε υψηλό ποσοστό στην 1η σελίδα {2}, κράτησε όπως φαίνεται και οπτικά αυτή την τακτική από την 1η ημέρα της ειδησεογραφίας της. Διαθέτει πολύ μεγαλύτερη συνολική έκταση (1.296 μ2) απ'ότι ο *Ελ. Κόσμος* (1.009 μ2), ενώ το *Βήμα* απέφυγε με τη χαμηλότερη κάλυψη της δίκης την 1η ημέρα (790 μ2) να προκαλέσει το καθεστώς.

Σχετικά με την 1η σελίδα, που είναι και η "βιτρίνα" της εφημερίδας, η οπτική εντύπωση δείχνει τη *Βραδυνή* και το *Βήμα* να αφιερώνουν την ίδια σχεδόν έκταση που καταλαμβάνει 6 κολόνες όπως και οι τίτλοι που τις αναφέρουν. Ο *Ελ. Κόσμος* αφιερώνει μεγαλύτερη έκταση και από τις δύο με 8στηλα για τίτλους και κείμενο. Το δημοσίευμα καταλαμβάνει τελικά το 1/4 της 3ης σελίδας.

Το ποσοστό κάλυψης της δίκης αυτής στην 1η σελίδα σε σχέση με τη συνολική έκταση που διέθεσε η κάθε εφημερίδα για τη δίκη αυτή την 1η πάντα ημέρα ανέρχεται σε 47% για το *Βήμα*, σε 35% για τη *Βραδυνή* και σε 51% για τον *Ελ. Κόσμο*.

Η πρώτη εντύπωση είναι η ελάχιστη δημοσιότητα γενικά αυτής της δίκης που την αναζητάς μέσα σε απειρία άλλων τίτλων με κάθε είδους ειδήσεις σχετικά με τη δραστηριότητα του κυβερνητικού κλιμακίου και τις υποδοχές που του επιφυλάσσουν

κάτοικοι διαφόρων περιοχών της Ελλάδας, επ'ευκαιρία εγκαινίων δημοσίων έργων κλπ. κλπ.

Η *Βραδυνή* και ο *Ελ. Κόσμος* συνοδεύουν τους φορτισμένους ένταση τίτλους της 1ης ημέρας με φωτογραφίες του Βασιλικού Επιτρόπου και των μελών του Εκτάκτου Στρατοδικείου.

Δεν παραλείπουν - χρησιμοποιώντας στους τίτλους τους μαύρα κεφαλαία γράμματα και υπότιτλους με πεζά και συχνά κεφαλαία, πάντα εκτενείς, σε στυλ κειμένου, καθώς και ουσιαστικά, επίθετα ή ρήματα υψηλής κινδυνολογικής σήμανσης - να τονίζουν, με διάφορους τρόπους, ότι δικάζονται "κομμουνιστές", να επαναλαμβάνουν συνέχεια ότι πρόκειται για οργάνωση "κομμουνιστική" "συνωμοτική" "παράνομη" κλπ. όπως και το ότι "η δίκη διεξάγεται παρά το γεγονός αυτό... με πλήρη ελευθερία και δημοσιότητα".

Οι τίτλοι των δύο εφημερίδων της 1ης ημέρας είναι το απαύγασμα ολόκληρου σχεδόν του ιδεολογικού οπλοστάσιου του καθεστώτος και η ανάλυσή τους στο σχετικό μέρος της εργασίας μας το βεβαιώνει.

Η προσπάθεια π.χ. ιδεολογικής ταύτισης κάθε πολιτικού χώρου που το αμφισβητεί με τους κομμουνιστές, με την αναφορά στους τίτλους προσωπικοτήτων του κεντρώου χώρου ή από την άλλη η υποτίμηση της γνωστής προσωπικότητας του Μίκη Θεοδωράκη με αναφορές περί αποκαλύψεων συνεργατών του και ευτελείς τάχα χαρακτηρισμούς εκ μέρους τους, όπως ακόμα η ταύτιση των σκοπών της οργάνωσης με τους σκοπούς του Κ.Κ.Ε., που είναι η "εγκαθίδρυση δικτατορίας κομμουνιστικού τύπου", διαγράφει νοηματικά έναν κύκλο κινδύνου και εξαντλεί, σε μερικές αράδες τίτλων, την επιχειρηματολογία του.

Μέσα από την "πολιτική" της τρομοκρατίας που οι δύο εφημερίδες εγκαινίασαν ήδη από την 1η ημέρα, στοχεύουν στον εκφοβισμό του κοινού, υπενθυμίζοντάς του ότι λειτουργούν για τους εχθρούς του Εθνους-Λαού-Καθεστώτος (που είναι πάντα οι κομμουνιστές και όσοι παρασύρονται και συνοδοιπορούν μαζί τους), τα Εκτακτα Στρατοδικεία. Στο σημείο αυτό είναι ακριβώς που συναντιέται η κοινή γραμμή πλεύσης της *Βραδυνής* και του *Ελ. Κόσμου*.

Το *Βήμα* αντίθετα με τους τίτλους του, αναγγέλλει, πληροφορεί και αφυπνίζει. Αναγγέλλει π.χ. ότι "Ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών (άρα λειτουργούν Εκτακτα Στρατοδικεία)... άρχισε η δίκη 31 ατόμων" (Ατομα είναι η λέξη-κλειδί: κανένας επιθετικός προσδιορισμός) και συνεχίζει, πληροφορώντας: "κατηγορούνται για συμμετοχή στο ΠΑΜ" (όχι στην οργάνωση ΠΑΜ). Το ουσιαστικό "οργάνωση" που θα μπορούσε να λειτουργήσει εγκλωβιστικά στο μη

συνειδητοποιημένο κοινό, απουσιάζει. Ετσι το νοηματικό περιεχόμενο της έκφρασης "ΠΑΜ", ιδιαίτερα φορτισμένης ιστορικά γίνεται άμεσα εντυπωσιακό. Μόνο του άλλωστε το "ΠΑΜ" μπορεί να αγκαλιάσει ολόκληρο το λαό σαν ευρύτερη νοηματικά έκφραση από τη συγκεκριμένη "οργάνωση" ορισμένων εκατοντάδων ή και χιλιάδων ατόμων.

Το "Πατριωτικό Μέτωπο" συνδέεται έτσι στη συνείδηση της κοινής γνώμης μ'αυτό που δηλώνουν οι λέξεις και συνειρμικά εγγράφεται σ'αυτή τη συνείδηση, το μήνυμα της αντίστασης ενεργοποιώντας το συναίσθημα και τη σχέση της: Κάποιοι κάτι τολμούν που ενοχλεί το καθεστώς και αυτό είναι αρκετό. Κλείνουμε τις παρατηρήσεις μας με την ημέρα δημοσίευσης των καταδικαστικών ποινών.

1) Ο *Ελ. Κόσμος*[8] αναγγέλλει με κεφαλαία ημίμαυρα γράμματα (Μποτόνι 42 στιγ.) την βαρυτέρα των ποινών, προτάσσοντας τα ονόματα του Φιλίνη και του Λελούδα, και με πεζά πολύ μικρότερα (Ερμής 14 στιγ.) από κάτω τις ποινές των άλλων 19, ενώ δεν δημοσιεύει τις αθωωτικές αποφάσεις. Ο τρόπος παρουσίασης του θέματος είναι σύμφωνος με την πολιτική τοποθέτηση και τις προθέσεις της εφημερίδας αυτής. Δεν ενδιαφέρεται σ'αυτή τη φάση για το "καλό πρόσωπο" προς τα έξω αλλά αντίθετα για το "ισχυρό". Στοχεύει στη νομιμοποίηση της εξουσίας του καθεστώτος στη συνείδηση του λαού και πρέπει να πείσει για τη νομιμότητα των δικών, που τελικά λειτουργούν σαν μέσο προπαγάνδας: Είναι εξουσία νόμιμη και νομιμοποιημένη, προστατεύει το λαό από τον κίνδυνο των κομμουνιστών, τιμωρώντας τους εχθρούς του καθεστώτος και παραδειγματίζοντας τους υπόλοιπους για τυχόν, παρόμοιες ενέργειες εναντίον της.

2) Η *Βραδυνή*[9] αντίθετα, δεν έχει λόγο να μη δημοσιεύσει τις αθωωτικές αποφάσεις. Για την αναγγελία της ισοβίου καθείρξεως, χρησιμοποιεί πεζοκεφαλαία των 48 στιγ. γράμματα "Ερμής", σε 3στηλη έκταση. Από άποψη οπτική τα γράμματα αυτά είναι πολύ "μαλακά" σε σχέση με τον οξύ χαρακτήρα των κεφαλαίων που χρησιμοποιεί ο *Ελ. Κόσμος* για τον ίδιο τίτλο. Η επιλογή τυπογραφικών στοιχείων, διαφορετικών οικογενειών "παίζει" σε αναλογία αισθητική με το βάρος των ποινών. Υπάρχει στον τίτλο μια "λογική" κατανομή μεταξύ της τυπικής και της ουσιαστικής μορφής του, δηλαδή μεταξύ μορφής και περιεχομένου. Αυτό το ζύγιασμα δηλώνει: α)

---

8 . *Ελ. Κόσμος:* 22/11/67 3στηλο 1η σελίδα "Φιλίνης και Λελούδας ισόβια κάθειρξη" έτεροι 19 καταδικάστηκαν σε ποινές 1-15 ετών - Η απόφαση του Στρατοδικείου.

9 . *Βραδυνή:* 22/11/67, 3στηλο 1η σελίδα "Εις ισόβια κάθειρξη Φιλίνης και Λελούδας"- 19 καταδικάστηκαν σε ποινές 1-15 ετών και 10 αθωώθηκαν. "Υποδειγματικώς διεξήχθη η δίκη".

Ισορροπία = δικαιοσύνη = υποστήριξη του καθεστώτος... για τη δίκαιη απόφαση, δίκαιη όσο και η οπτική συμμετρία της αναγγελίας της. β) Μήνυμα προς το κοινό σαφές, για σταθεροποίηση και ενίσχυση της αντικομμουνιστικής ιδεολογίας και στάσης, μια και οι δύο αρχηγοί των κομμουνιστών καταδικάστηκαν σε ισόβια κάθειρξη, οι απλοί κομμουνιστές σε 1-15 έτη φυλάκιση, ενώ ...οι παρασυρμένοι **μη κομμουνιστές αθωώθηκαν**. Μ'αυτή την κοινωνική αναπαράσταση των τίτλων της *Βραδυνής* το δεξιό κοινό της, μπορεί άνετα να συνοδοιπορεί προς το παρόν με το καθεστώς, μια και τελικά το κύριο θέμα της 1ης σελίδας δεν είναι οι καταδικαστικές αποφάσεις της δίκης των κομμουνιστών, αλλά άλλο... που δημοσιεύεται σε 5στηλο τίτλο και προσελκύει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, με θέμα την "οξύτητα στην Κύπρο και τις παραβάσεις του εναερίου χώρου".

3) Τελείως διαφορετική προκύπτει μέσα από το "παιχνίδι" των τίτλων η στάση του *Βήματος*[10]. Από την πρώτη κιόλας μέρα αναγγέλλει σε 2στηλο της 1ης σελίδας δεξιά, την καταδίκη "ισόβια δεσμά οι Κ. Φιλίνης και Ι. Λελούδας" χρησιμοποιώντας μεγάλα μαύρα κεφαλαία γράμματα "Ερμής". Η αναγγελία των άλλων ποινών και οι αθωώσεις περνούν σε δεύτερη αράδα με πολύ μικρά "Ερμής" πεζά. Αυτή η κατανομή, κάνει να πέφτει βαριά και πένθιμα στην καρδιά του δημοκρατικού κοινού η βαρυτέρα των ποινών: "ισόβια δεσμά" όχι τον νομικό όρο "κάθειρξη" αλλά αυτόν που ο λαός χρησιμοποιεί, ακούει και νοιώθει συναισθηματικά. Για το *Βήμα* αυτό έχει σημασία. Για να υποδηλώσει τη βία και την τρομοκρατία που ασκεί με τις δίκες το καθεστώς, για να τονίσει τον αυταρχικό χαρακτήρα του και τους μηχανισμούς καταστολής που εφαρμόζει καταδικάζοντας τους πολιτικούς του αντιπάλους με πρόσχημα **ειδικότερα** τους κομμουνιστές.

Σημασία έχει να αφυπνίσει, να συγκινήσει και τέλος να ενεργοποιήσει και να οργανώσει τη διαμαρτυρία, την αντίσταση του λαού, απέναντι στη στρατιωτική δικτατορία και γεγονός είναι ότι χρησιμοποιεί κάθε τρόπο για να το πετύχει.

---

[10] .*Βήμα:* 22/11/67 2στηλο 1η σελίδα "Εξεδόθη χθες η απόφαση του Στρατοδικείου". Ισόβια δεσμά οι Κ. Φιλίνης και Ι. Λελούδας - 10 αθωώθηκαν.

Ε) ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η μελέτη των elements formals της δίκης του ΠΑΜ ολοκληρώθηκε στο μέτρο των δυνατοτήτων μας. Η μελέτη της έκτασης του κειμένου, των τίτλων και των φωτογραφιών που υποστήριξαν τη δίκη, μέσα από τις συστηματικές προσεγγίσεις και μετρήσεις που μας επέτρεψαν οι τεχνικές αναλύσεις (ποιοτικές και ποσοτικές) του περιεχομένου που εφαρμόσαμε καθώς και οι περιγραφικές προσεγγίσεις των τυπικών στοιχείων και του τρόπου παρουσίασης της δίκης γενικά έδωσαν γόνιμα συμπεράσματα τα οποία συγκλίνουν απ'όλες τις απόψεις, επιβεβαιώνοντας μερικές ακόμα από τις υποθέσεις μας:

Υποθέσεις

Το καθεστώς της 21ης Απριλίου λειτούργησε στη βάση μιας προπαγανδιστικής «μυθολογίας» και όχι στη βάση μιας συγκροτημένης ιδεολογίας.

Το καθεστώς της 21ης Απριλίου προβάλλει την αρχή της «τάξης» και υποβιβάζει την αρχή της Ελευθερίας μέσα από τις δίκες που ενέταξε στον προπαγανδιστικό μηχανισμό του.

Ειδικότερα: Τα επί μέρους στοιχεία έδωσαν αποτελέσματα με κοινά χαρακτηριστικά που συνοψίζονται στα εξής:

1) Οσον αφορά την έκταση των τίτλων και φωτογραφιών consacree par chaque journal. Η περίοδος της αυστηρής λογοκρισίας και ανελευθερίας του τύπου, προσδιόρισε την πολύ χαμηλή δημοσιότητα αυτής της δίκης και στις τρεις εφημερίδες γενικά. Με ιδιαίτερη παρατήρηση για τη *Βραδυνή*, που την κάλυψε ακόμα λιγότερο, αλλά την ελάχιστη ειδησεογραφία της την έδωσε, περισσότερο απ'ότι οι άλλες στην 1η σελίδα (Βλ. πίνακα 1, Β. 4%, Βρ. 2.1%, Ελ. Κ. 3.9% και πίνακα 2: 1η σελίδα Β. 25.3%, Βρ. 44.5%, Ελ.Κ. 20%).

2) Οσον αφορά τους τίτλους και τις φωτογραφίες που συνόδευσαν τα πενιχρά δημοσιεύματα, τα συγκριτικά αποτελέσματα των ποιοτικών και ποσοτικών αναλύσεων, απέδειξαν την ουδετεροποίηση του υλικού του *Βήματος* και αντίθετα την έντονη αρνητική φόρτιση του υλικού αυτού, από τις δύο άλλες εφημερίδες.

Ειδικότερα:

Το Βήμα τελικά καταφέρνει τα εξής αποτελέσματα:

α) Direction et intensite τίτλων sur echelle (-0.25) έναντι της *Βραδυνής* (–1.49) και του *Ελ. Κόσμου* (–1.55).

β) Κατεύθυνση φωτογραφιών 55.9% ουδέτερο (0) και 44.1% (K+) έναντι του 100% υλικού (K+) της *Βραδυνής* και του *Ελ. Κόσμου*.

γ) Υψηλότερη φωτογραφική κάλυψη της 1ης σελίδας με 76% του συνολικού του υλικού, από το οποίο μετατρέπει το 56% σε ουδέτερο (0) αφήνοντας μόνο το 20% υπέρ του καθεστώτος, έναντι της *Βραδυνής* που καλύπτει τη δίκη με 100% φωτογραφικό υλικό κατεύθυνσης (K+) και του *Ελ. Κόσμου* με 42% (K+) στην 1η σελίδα.

3) Η περιγραφική προσέγγιση των δημοσιευμάτων της 1ης και τελευταίας ημέρας και η διερεύνηση της μορφής εμφάνισης τίτλων, φωτογραφιών και κειμένου, καθώς και η διερεύνηση του τρόπου εμφάνισης ολόκληρης της δίκης γενικά, στη βάση συμπληρωματικών κριτηρίων που χρησιμοποιήσαμε κυρίως της παρουσίας ή απουσίας ορισμένων θεμάτων, συμπλήρωσαν την εικόνα της στάσης των 3 εφημερίδων, επιβεβαιώνοντας τα εξής:

α) *Το Βήμα* "έσπασε" την ομοιογένεια και την ομοιομορφία του νοηματικού περιεχομένου του υλικού, που ήταν υποχρεωμένο να δημοσιεύσει, χρησιμοποιώντας με μεγάλη προσοχή "τα πλαίσια" που οι στρατιωτικοί είχαν ορίσει.

β) Αξιοποίησε τη δικαστική αυτή υπόθεση έντεχνα, αναδεικνύοντας από τη μια, στοιχεία θετικά για τους κατηγορουμένους και τις πράξεις τους και αποφεύγοντας συστηματικά από την άλλη, να δημοσιεύσει στοιχεία που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν αρνητικά στην κοινή γνώμη ή να προβάλλουν έμμεσα το καθεστώς. Είναι γεγονός ότι το βάρος "του αγώνα" ουδετεροποίησης του *Βήματος* έπεσε σε μεγάλο βαθμό πάνω στην εφαρμογή της "τεχνικής" της απουσίας-παρουσίας διαφόρων θεμάτων, στο πλαίσιο της ειδησεογραφίας του.

Τελικά το *Βήμα* υιοθέτησε την πολιτική της ουδέτερης στάσης έναντι της δίκης αυτής, που ερμηνεύεται λόγω της υπάρχουσας λογοκρισίας, σαν πολιτική τοποθέτηση εναντίον του καθεστώτος και υπέρ της αντιπολίτευσης-αντίστασης. Αντίθετα η *Βραδυνή* για "προσωπικούς" ιδεολογικούς λόγους που αναλύθηκαν διεξοδικά στο βασικό μέρος της εργασίας μας, κράτησε στάση αρνητική απέναντι στη δίκη αυτή και συμπορεύτηκε ιδεολογικά με τον *Ελ. Κόσμο* υποστηρίζοντας έτσι το καθεστώς.

Στο κοινωνιοψυχολογικό επίπεδο, οι απόλυτοι ή ποσοστιαίοι αριθμοί συμμετοχής των τριών εφημερίδων στο "παιχνίδι" της πολιτικής προπαγάνδας που ασκεί με τη δίκη αυτή το καθεστώς, με στόχο την απόδειξη στο κοινό της νομιμότητας της δίκης λόγω εγκλημάτων, που δικαιολογούν την εφαρμογή του αναγκαστικού νόμου 509/47, που απειλεί με ισόβια ή θάνατο τους δράστες, στήνουν το σκηνικό μιας αναπαράστασης σε δύο μέρη, που θα μπορούσε να έχει τον τίτλο "κραυγές και ψίθυροι".

Στην πρώτη σκηνή η συντηρητική *Βραδυνή* φορτωμένη τα σύμβολα της αντικομμουνιστικής της ιδεολογίας και ο *Ελ. Κόσμος* ντυμένος το ρούχο της στρατιωτικής εξουσίας παίζουν το μέρος "κραυγές", προβάλλοντας στο κοινό τίτλους και φωτογραφίες, που κινδυνολογούν και τρομοκρατούν, με στόχο την παγίδευσή του σ'αυτό το επίπεδο και τη μείωση έτσι του ενδιαφέροντός του για την ουσιαστική υπόθεση της δίκης και για "το τι συμβαίνει γενικά" με αποτέλεσμα την ιδιωτικοποίηση της ζωής του.

Στη δεύτερη σκηνή, το *Βήμα* με τη λογοκρισία για "ρούχο" καταφέρνει να παίξει τον ουδέτερο ρόλο που του απομένει. Μακρές σιωπές και απουσία "λόγου" προκλητικού, κεντρίζουν το ενδιαφέρον του κοινού, το αφυπνίζουν.

Και έπειτα τίτλοι και φωτογραφίες χωρίς ιδιαίτερα χαρακτηριστικά περνούν στη σκηνή. Το χρώμα γκρι ουδέτερο. Η αντίθεση με το πρώτο μέρος μεγάλη. Το κοινό συσπειρώνεται, αφουγκράζεται, ακούει τους "ψίθυρους" του φιμωμένου "λόγου" που αγωνίζεται ντυμένος το Νόμο να αρθρώσει τα μυνήματά του, να ενημερώσει, να αποκαλύψει έμμεσα το αυταρχικό πρόσωπο της παράνομης εξουσίας. Ψιθυριστός, λιτός αλλά υπαινικτικός, όταν είναι παρόν, ομιλητικός, όταν λείπει από τη σκηνή, "σπάζει" το φόβο και την κοινωνική αδράνεια, διεγείροντας συναισθήματα συμπάθειας του κοινού, για τους κατηγορουμένους και τα δρώμενα. "Οι ψίθυροι" κερδίζουν την παράσταση με την ενεργοποίηση των θεατών. "Ο λόγος" της εξουσίας προπαγανδιστικός και φορτισμένος απορρίπτεται στη συνείδησή τους.

Από την άλλη, το πρώτο μέρος της αναπαράστασης, εγκλωβίζει σ'ένα πλέγμα κινδύνων, τις συνειδήσεις του κοινού στο οποίο απευθύνεται, παγιώνοντας την αποστασιοποίησή του, από τους κατηγορουμένους και τις πράξεις τους.

Ο ψυχολογικός μηχανισμός της ταύτισης με την εξουσία στο επίπεδο "εμείς" και οι "άλλοι" δηλαδή οι "κομμουνιστές, μιάσματα - συνωμότες - εγκληματίες" λειτουργεί και παγιδεύει τη δυνατότητα κάθε αντικειμενικής κρίσης σχετικά με την πολιτική πραγματικότητα, στη χώρα μας.

"Le Monde"

Page 24 — 19-20 novembre 1967

AU PROCÈS D'ATHÈNES

Le procureur requiert la réclusion à perpétuité pour Constantin Filinis

et des peines de prison pour 25 autres accusés

Athènes, 18 novembre *(A.F.P., A.P., U.P.I.)*. — Le procureur du roi, M. Solon Papadopoulos, a requis devant le tribunal militaire d'Athènes des peines de prison contre vingt-six des trente et un accusés dans le procès du Front patriotique. Parmi les cinq accusés qui bénéficieront de l'acquittement si le tribunal suit le procureur figurent M. Georges Loulis, ancien député du Centre, Mmes Leloudas et Chrysoula Sousiona.

Le procureur a demandé la réclusion à perpétuité pour Constantin Filinis; seize ans de prison pour Ioannis Leloudas, douze ans pour Silva Akritas, quinze ans pour Anna Papanicola et Ilias Betzelos, sept ans pour le journaliste Nicolas Makridis, six ans pour Irini Papanicola, cinq ans pour Iasson Papailiopoulos, Maria Tsourmas et son fils Dimitrios Tsourmas, trois ans pour Constantina Tsourmas et pour Eva Makridis, l'épouse du journaliste.

Dans son réquisitoire, le procureur a accusé le Front patriotique de vouloir établir en Grèce une démocratie à l'image de celle qui a écrasé le peuple hongrois en 1956. Le peuple grec, a-t-il dit, sait qu'il doit à l'armée sa liberté et sa foi.

A propos de M. Filinis, le procureur a affirmé qu'il était le plus dangereux des accusés. Il a tenté de se faire passer pour le chef du réseau, alors que c'est un autre (Mikis Theodorakis) qui le dirigeait. Filinis était un agent payé pour établir en Grèce la domination du panslavisme.

LES ÉPURATIONS DANS L'ARMÉE GRECQUE

Athènes, 18 novembre *(A.P.)*. — Par un décret royal, publié vendredi au *Journal officiel*, onze officiers grecs — du grade de lieutenant à celui de colonel — sont mis à la retraite. Un officier de marine est également mis à la retraite « sur sa demande ».

D'autre part, six lieutenants de réserve ont été déchus de leur grade pour « *activités antinationales contre le régime social et constitutionnel* », indique le ministère de la défense.

Le numéro du « Monde » daté 18 novembre a été tiré à 396 561 exemplaires.

"Le Monde"

Jeudi 23.11.67

AU PROCÈS DU FRONT PATRIOTIQUE GREC

Les deux accusés principaux sont condamnés à la réclusion à perpétuité

L'avocat de M. Filinis avait violemment pris à partie le régime militaire

Athènes, 22 octobre *(A.F.P.)*. — Le communiste Constantin Filinis et Ioannis Leloudas, qui s'était proclamé « homme de droite », considérés comme les chefs du mouvement Front patriotique, ont été condamnés mardi soir à la réclusion à perpétuité par le tribunal d'Athènes, devant lequel comparaissaient trente et un accusés.

Iason Papaliopoulos a été condamné à quinze ans de prison, Mme Anna Pananicola à douze ans, Mme Sylva Akrita à dix ans. Kiriakos Livaditis et Georges Beserianos à cinq ans, Ilias Betselos à quatre ans. Treize accusés ont été condamnés à des peines allant de trois à cinq ans de prison avec sursis. Dix autres accusés ont été acquittés, dont Mme Andromaque Tsoukalas, belle-fille de l'ancien maire d'Athènes.

Le procureur avait demandé seize ans de prison pour Leloudas. Quatorze femmes se trouvaient parmi les accusés : seules deux d'entre elles ont été condamnées à des peines de prison ferme, notamment Mme Sylva Akrita, veuve d'un ancien ministre du gouvernement Papandréou.

Le dernier à prendre la parole avant la proclamation du verdict fut Me Georges Mangakis, dont la plaidoirie en faveur du principal inculpé, Filinis, a fait sensation par la violence du ton. Le président a dû suspendre l'audience pendant quinze minutes à la suite d'un incident entre le procureur et l'avocat. Ce dernier, en effet, ne s'est pas contenté de défendre son client, mais a évoqué des questions de politique. Membre lui-même du parti de l'E.R.E. (droite), et ami personnel du leader de ce mouvement, M. Panayotis Canellopoulos, Me Mangakis, s'adressant au procureur, a dit : « *Vous avez attaqué dans votre réquisitoire non seulement le communisme, mais tout le monde politique grec que vous avez qualifié de corrompu. Je note qu'un membre de ce monde corrompu vient d'être nommé ministre des affaires étrangères.* » (Il faisait ainsi allusion à la nomination de M. Panayotis Pipinellis, ancien député de l'E.R.E.).

« Filinis a été substitué à Théodorakis »

Passant aux accusations formulées contre Filinis, l'avocat a affirmé que « *l'on jugeait Filinis en tant que communiste uniquement et non pour ses actes, sur des témoignages — sans preuves — de la police* ».

« *Les tracts qu'on a trouvés sur lui*, a-t-il dit, *ne contenaient pas d'appel à un soulèvement, mais attaquaient le gouvernement.* » Filinis, a dit aussi Me Mangakis, a toujours lutté pour ses idéaux et il a passé la plus grande partie de sa vie en prison, toujours condamné uniquement pour ses convictions.

Enfin, l'avocat, évoquant l'absence de Mikis Théodorakis à ce procès, a dit : « *Tout tournait autour de Theodorakis, toute l'instruction de l'affaire le donnait pour le chef du Front patriotique. Mais comme la condamnation d'une célébrité aurait fait sensation à l'étranger, on a préféré amener ici Filinis, un inconnu, et le qualifier de chef de ce réseau.* »

● *Le groupe socialiste du Parlement européen* proteste contre l'arrestation de deux députés grecs de l'Union socialiste démocratique, MM. Protopapas et Nicolaou. Un télégramme demandant leur libération et celle « de toutes les victimes de la dictature » a été adressé à M. Roussos, ambassadeur grec auprès du Marché commun. — *(A.F.P.)*

" Le Monde"

Les événements de Grèce. 18.11.67 (3ème p.)

AU PROCES DU «FRONT PATRIOTIQUE» A ATHENES

Constantin Filinis affirme que tous les accusés ont subi des violences

« Athènes, 17 novembre (A.F.P.-A.P.). — « *Au secret dans les locaux de la sûreté générale d'Athènes depuis le 11 août dernier, sans même communiquer avec ma famille, j'ai été frappé sans pitié. J'ai eu deux dents brisées, mes lunettes brisées. Je n'ai pu avoir un avocat que trois jours avant le procès* », a déclaré jeudi soir au procès du « Front patriotique » Constantin Filinis, militant du parti progressiste E.D.A. et considéré comme le chef du réseau.

« *J'ai proposé comme témoins MM. Georges Papandréou, Panayotis Canellopoulos et Ioannis Passalidis* (président de l'E.D.A.). *Ils ne sont pas là*, a-t-il dit. *On n'avait pas le temps de les convoquer. Toutes les dépositions qui ont été faites à la sûreté après notre arrestation par moi-même et les autres accusés l'ont été sous la violence.* »

Faisant l'éloge du compositeur Mikis Theodorakis, « *comme homme et comme artiste* », M. Filinis a ajouté : « *Je repousse les rumeurs selon lesquelles il nous a trahis. Tous peuvent le certifier. Je peux affirmer qu'il désirait être à ce procès. Le matin du procès (mercredi) il était habillé et prêt à venir. Au dernier moment, on l'a prévenu qu'il ne viendrait pas. A la prison Averoff, il avait fait la grève de la faim. Mais il n'est pas malade. On ne l'a pas fait venir pour qu'il ne puisse pas se défendre et répondre aux allusions faites contre nous tous. Tous les témoins à charge ont exploité son absence du procès, et il a été attaqué sans pouvoir se défendre.* »

Droite, centre et gauche contre le régime

Le régime actuel, a indiqué M. Filinis, affirme que ses seuls ennemis sont les communistes. « *La vérité est ailleurs : contre le gouvernement il y a la majorité du peuple grec, droite, centre et gauche. Si M. Canellopoulos est actuellement en résidence surveillée, c'est parce qu'il a critiqué le gouvernement. Est-il communiste ? Le gouvernement actuel est venu par la force et s'appuie sur la force, et il vous demande de nous condamner parce que nous voulions abolir ce gouvernement de force.* »

Un autre des principaux accusés, M. Ioannis Leloubas, vingt-huit ans, fils d'amiral et neveu du grand maître des cérémonies au palais royal, s'est vivement défendu d'être communiste. « *Je suis un homme de droite*, a-t-il affirmé... *Ce que nous voulons, c'est que la Grèce revienne au régime de la « démocratie couronnée » et au parlementarisme. Je suis contre le régime actuel*

L'état de santé de M. Théodorakis

Le ministre de l'ordre public, M. Paul Totomis, a déclaré jeudi que la vie du compositeur Théodorakis était hors de danger. Me Patrick Langlois, avocat à la cour et membre du conseil de l'ordre, qui assiste au procès en qualité d'observateur judiciaire de l'Association internationale des juristes démocrates, a sollicité l'autorisation de voir Théodorakis.

Selon Associated Press le compositeur se remet d'une grève de la faim de dix jours qui a failli entraîner sa mort. Mikis Théodorakis, déclare-t-on, avait commencé par refuser de s'alimenter vers le 18 octobre, alors qu'il était soumis à un interrogatoire « *intense* » de la police, au siège de la sûreté, à Athènes. « *La grève de la faim*, indique-t-on, *a presque provoqué sa mort et a contraint les autorités militaires à transférer Théodorakis, dans un état pré-comateux, à l'hôpital de la prison Averoff, pour un traitement d'urgence.* »

[M. Filinis fut l'une des figures marquantes de la résistance anti-nazie au cours de la deuxième guerre mondiale, alors qu'il était étudiant à l'Ecole polytechnique. Communiste, il fut l'un des sept fondateurs de l'organisation de jeunesse Epon, et s'est à ce titre qu'une commission d'enquête de l'O.N.U. l'avait interrogé à la libération. Pendant la guerre civile il rentra dans la clandestinité. Il fut arrêté en 1955, jugé seulement en 1960 en vertu de la loi 375 (sur « l'espionnage ») et condamné à la prison perpétuelle. Après onze ans de détention dans les prisons de Corfou, de Kalami et d'Egine, il a été libéré l'année dernière. Le parti communiste étant hors la loi, M. Filinis a rejoint les rangs de l'E.D.A.]

"Le Monde"

16.11.67

LA RÉPRESSION EN GRÈCE

Soixante-dix opposants sont traduits en justice

MIKIS THÉODORAKIS est très gravement malade

Le gouvernement grec accélère la procédure judiciaire destinée à sévir contre les membres des mouvements de résistance au régime militaire. Deux procès ont été intentés à quelque soixante-dix membres du Front patriotique, l'un à Salonique, qui s'ouvrira vendredi, et l'autre à Athènes.

Ce dernier a débuté mercredi par un coup de théâtre. Mikis Théodorakis, le principal accusé, n'a pas été présenté au tribunal, malgré le fait que le procureur militaire soutient que l'acte d'accusation repose très largement sur les dépositions du célèbre compositeur. En fin de matinée, le tribunal donnait connaissance d'un bulletin de santé selon lequel Théodorakis est très gravement malade. Son état est qualifié de pré-comateux.

Les prévenus ont été amenés au tribunal militaire d'Athènes, les hommes menottes aux mains, deux par deux. Ainsi Constantin Filinis, le seul communiste notoire du réseau et considéré comme un des dirigeants, était « lié » à Ioannis Leloudas, neveu du maître des cérémonies de la reine mère Frédérika. Sur les trente et un accusés, il y a quatorze femmes, la plupart jeunes.

Bien que l'acte d'accusation déclare qu'il s'agit d'une organisation communiste, on note parmi les accusés une majorité de personnes appartenant aux milieux du centre et même de la droite. Parmi elles, Mme Andromaque Tsoukalas, belle-fille d'un ancien maire d'Athènes, actuellement membre du comité de révision de la Constitution ; Georges Loulis, ancien député de l'Union du centre ; Sylvia Akrita, fille d'un industriel et veuve d'un ministre du gouvernement Papandréou ; Antonia Markétakis, Nicolas Makridis et Spyros Fanariotis, rédacteurs dans des journaux du centre.

(Lire la suite page 3, 3e col.)

1ère p.

3ème p.

(Suite de la première page.)

Cinq des inculpés risquent la peine de mort. Les autres encourent des peines allant jusqu'à vingt ans de prison.

Dès l'ouverture des débats, les avocats de la défense ont demandé que le procès soit renvoyé afin que Mikis Théodorakis puisse comparaître.

Un accusé a déclaré : « *Tout l'acte d'accusation est fondé sur les déclarations de Mikis Théodorakis dans ses nombreuses dépositions. Nous n'avons pas eu connaissance du dossier, par conséquent nous ne savons pas de quoi il a accusé nos clients.* »

Le procureur a répondu qu'il avait donné des instructions pour qu'on mette à leur disposition ce dossier, mais que Théodorakis était gravement malade, à l'hôpital. « *Du reste,* a-t-il dit, *un nouveau procès aura lieu et Théodorakis comparaîtra alors.* »

Après une courte délibération, le tribunal a rejeté la demande de renvoi du procès et s'est ajourné à 12 heures locales afin de permettre aux avocats de la défense de prendre connaissance du dossier Théodorakis.

A Salonique, c'est quarante et une personnes — étudiants, syndicalistes, ouvriers, employés — qui seront jugées vendredi pour « menées subversives, tentatives de sabotage, et distribution de tracts ». Le 5 septembre dernier, la police avait cerné une maison dans la « banlieue rouge » de Tourmba, où se trouvaient sept membres du réseau. Ceux-ci résistèrent par les armes avant d'être arrêtés. L'un d'eux a été tué, un autre sérieusement blessé.

Selon les autorités, les chefs de ce groupe sont Alexis Papaleziou, syndicaliste, membre du parti de gauche E.D.A., et Christos Moschou — ou Christodoulou — cinquante-quatre ans, ancien instituteur et membre de l'organisation clandestine du parti communiste grec.

Hommage à la Grèce de nos libertés

Nous avons reçu de M. André Hauriou, professeur à la faculté de droit et de sciences économiques de Paris, la lettre suivante :

La presse française a signalé, il y a quelque temps, la mise en disponibilité, par l'actuel gouvernement grec, d'un certain nombre de professeurs, parmi lesquels M. Angélos Angelopoulos, recteur de l'école des sciences politiques Pantios, et M. Georges Tenekidès, ancien recteur de la même école, et ancien professeur à l'Académie de droit international de La Haye. La presse hellénique ajoute à ces noms ceux de M. Georges Papahatzis, premier vice-président du Conseil d'Etat, et de M. Georges Vlachos, professeur à l'école des sciences politiques d'Athènes, et ancien directeur de recherches au C.N.R.S., à Paris.

Il se trouve qu'ayant été chargé d'une mission d'enseignement à Athènes et à Thessalonique, trois semaines avant le coup d'Etat du 21 avril dernier, j'ai eu l'occasion d'approcher personnellement ces hommes, de discuter avec eux, de connaître leurs positions.

Du reste, comme les uns et les autres sont venus, à de nombreuses reprises, en France, et y ont soit donné des conférences, soit participé à des recherches, beaucoup de mes collègues les ont fréquentés et savent, également, qui ils sont.

Pour ma part, je tiens à témoigner qu'aucun d'entre eux n'est communiste, ni n'envisageait, à la veille du 21 avril, une quelconque subversion.

Mais il est vrai que tous sont des démocrates, épris de progrès, se souvenant que la Grèce a été la patrie de la liberté et du gouvernement par le peuple, et souhaitant que leur pays reste fidèle à sa vocation profonde.

Et c'est ici que nous touchons l'essentiel du drame vécu par la Grèce. Sous le couvert d'une lutte contre une éventuelle subversion communiste, dont du reste aucune preuve n'a été apportée, ce sont en réalité les hommes de progrès, les libéraux, les démocrates, que l'on s'attache à éliminer du jeu politique par des arrestations arbitraires, des procès sans preuves, des licenciements sans justifications.

Avec la main portée sur l'Université, c'est désormais un nouveau pas qui est franchi à Athènes sur une voie dont on connaît bien le terme. Aujourd'hui, c'est une des sources les plus authentiques et les plus fécondes de la liberté de pensée que l'on s'attache à tarir. Que nous apportera demain ?

Mais, à vrai dire, de cette situation nous sommes tous plus ou moins responsables. C'est dans une indifférence à peu près totale que les « mesures » s'ajoutent aux « mesures » dans cette Athènes des colonels et des épurations. Seul, parmi les pays européens, le Danemark a eu le courage de rompre ce silence épais puisqu'il vient de rappeler à Copenhague son ambassadeur à Athènes.

On parle assez volontiers ici ou là d'un « projet de civilisation européenne », qu'il conviendrait de définir ne serait-ce que pour marquer les différences qui peuvent séparer notre Europe du « Nouveau Monde » ou des « mondes nouveaux ». L'idée est belle et j'en approuve la quête, sinon toujours la trajectoire envisagée. Mais on peut se poser une question : la Grèce ne ferait-elle plus partie de l'Europe ou la démocratie du « projet » européen ?

2η ΔΙΚΗ

Ε.Α των «15»

(ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά)

Α) Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΔΙΕΘΕΣΑΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΗ

'Οσον αφορά τη δίκη Παναγούλη και των 14 συνεργατών του, που παραπέμπονται όχι μόνο για παράβαση του ΑΝ 509/47 αλλά επιπροσθέτως για απόπειρα δολοφονίας του δικτάτορα (αυτουργία-συναυτουργία), υπάρχει υψηλός συναισθηματικός φορτισμός του γεγονότος, γι'αυτό και εμφανίζεται πολύ μεγάλη διαφορά κάλυψης, ανάμεσα στη δίκη των 31 του ΠΑΜ-Φιλίνη και στη δίκη αυτή, όπως προκύπτει και από τον πίνακα Α με τα συγκριτικά στοιχεία δημοσιότητας των δικών (σε cm^2) όπου το *Βήμα* και ο *Ελ. Κόσμος* έχουν σχεδόν πενταπλάσια κάλυψη της δίκης ενώ η *Βραδυνή* δεκαπλάσια. Επιπρόσθετα το ίδιο το καθεστώς θέλει η υπόθεση αυτή να προβληθεί όσο το δυνατόν ευρύτερα. Βέβαια για να υπογραμμίσει τον εγκληματικό χαρακτήρα της ενέργειας κατά την άποψή της.

Ειδικότερα το *Βήμα* εκμεταλλεύεται την ευκαιρία για να προβάλλει την υπόθεση αυτή, έστω και με τον τρόπο που επιθυμεί η δικτατορία, στη βάση του γεγονότος ότι πρόκειται για αντιστασιακή ενέργεια πρώτου μεγέθους και μάλιστα προερχόμενη όχι από κομμουνιστική πλευρά (Πίνακας 1, 8.7%).

Ο *Ελ. Κόσμος* με πιο περιορισμένη κάλυψη (Πίνακας 1, 8%) από το *Βήμα* αλλά με υψηλό τελικά ποσοστό δημοσιότητας θέλει να εμφανίσει και να καταδικάσει την ενέργεια αυτή, σαν μια εγκληματική ενέργεια μικρής ομάδας ατόμων χωρίς αντιστασιακή εμβέλεια.

Η *Βραδυνή* κινείται στα ίδια περίπου επίπεδα με τον *Ελ. Κόσμο* (Πίνακας 1, 7.6%). Χαρακτηριστικό είναι ότι σχετικά με την 1η σελίδα ο *Ελ. Κόσμος* δίνει μεγαλύτερη δημοσιότητα απ'ότι το *Βήμα* και η *Βραδυνή* και αυτό για διαφορετικούς λόγους (Βλ. Πίνακα 2 - *Βήμα* 19.5%, *Ελ. Κόσμος* 29% και *Βραδυνή* 12%).

Η χαμηλότερη κάλυψη του *Βήματος* στην 1η σελίδα οφείλεται στο γεγονός ότι η εφημερίδα δεν θέλει να προκαλέσει λογοκρισία εναντίον της, ενώ η *Βραδυνή* με τη λιγότερη ακόμα κάλυψη της υπόθεσης στην 1η σελίδα, επιθυμεί να μειώσει τη σημασία αυτής της δίκης για τον πρόσθετο λόγο ότι ο Παναγούλης προέρχεται από τον Κεντρώο Χώρο, ενώ η *Βραδυνή* ήταν ανέκαθεν φύλο της Δεξιάς.

Β) Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΣΗ (ΕΥΜΕΝΗ - ΔΥΣΜΕΝΗ) ΤΩΝ ΤΙΤΛΩΝ / ΥΠΟΤΙΤΛΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΘΕΣΗ / ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Τεχνική μέθοδος* : Αξιολογική Ανάλυση Όρων (ΑΑΟ), στους τίτλους/ υπότιτλους (και περιλήψεις - ρεπορτάζ) της δίκης (Βλ. Πρωτόκολλο Β΄) με 24 αναλυτικούς πίνακες της ΑΑΟ.

Συγκριτική ανάλυση ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων στη βάση των πινάκων 25 και 26 των μέσων όρων (ΜΟ) και επί κλίμακας και του πίνακα 27 της «παρουσίας/απουσίας» των αντικειμένων στάσης (ΑΣ) των τριών εφημερίδων.

Μέσα από την ανάλυση των τίτλων, με τη μέθοδο του Όσγουντ, προέκυψαν στοιχεία που μας δείχνουν ότι παρά το γεγονός της λογοκρισίας, το *Βήμα* κατάφερε και σ'αυτή τη δίκη να διαφοροποιηθεί από τις άλλες εφημερίδες, περνώντας τη θετική του στάση με αποχρωματισμένους και ουδετεροποιημένους τίτλους.

Ενώ λοιπόν, με κριτήριο την έκταση δημοσιότητας - που ήταν σχεδόν η ίδια και στις 3 εφημερίδες για τους λόγους που αναφέραμε - δεν προέκυψαν έντονα στοιχεία διαφοροποίησης, αντίθετα μέσα από την ανάλυση των τίτλων και με κριτήρια την κατεύθυνση και την ένταση των θεμάτων (συνθετικών όρων αξιολογικού προσδιορισμού), παρατηρούμε ότι το *Βήμα* καταφέρνει να διαφοροποιηθεί υπέρ των αντιτιθεμένων.

Τα στοιχεία που προκύπτουν από τον πίνακα 25 του Μ.Ο. των ΑΣ των 3 εφημερίδων είναι αποκαλυπτικά: (*Βήμα* +0.93, *Βραδυνή* –13.88, *Ελ. Κόσμος* - 14.34 και sur echelle: *Βήμα* +0.1, *Βραδυνή* +1, *Ελ. Κόσμος* –1).

Το *Βήμα* πετυχαίνει τα πιο πάνω αποτελέσματα πάλι μέσα από χαρακτηριστικές «απουσίες» στους τίτλους του, θεμάτων που αναγκαστικά θα το υποχρέωναν σε κάποιους αρνητικούς, χαρακτηρισμούς και τοποθετήσεις.

Δεν αναφέρεται π.χ. σε θέματα, που αφορούν τις οργανώσεις ή την ποινική διαδικασία. Τα αντικείμενα στάσης, ΑΣ3 και ΑΣ5, όπως παρατηρούμε στον πίνακα

---

* Προσωπική τεχνική μέθοδος με αφορμή την: Evaluative assertion analysis (E.A.A.) του Αμερικανού Osgood.

27, απουσιάζουν εντελώς. Ακολουθεί και εδώ την ίδια έμμεση τακτική διαφοροποίησης που παρατηρήσαμε και στη δίκη του ΠΑΜ.

Αντίθετα η *Βραδυνή* και ο *Ελ. Κόσμος*, όπως φαίνεται καθαρά στον ίδιο πάντα πίνακα, αναφέρονται μέσα από τους τίτλους τους σ'αυτά τα θέματα και η παρουσία των ΑΣ3 και ΑΣ5 είναι και εδώ αποκαλυπτική των προθέσεών τους.

Οσον αφορά την «παρουσία» του αντικειμένου στάσης (ΑΣ3), στην Βραδυνή και τον Ελ. Κόσμο: τα αποτελέσματα που προέκυψαν, σε σχέση με το θέμα αυτό εμφανίζονται στους πίνακες 25 και 26, και είναι πολύ δυσμενή για την αντίθεση, με έναν μέσο όρο (–2,6) για την πρώτη (*Βραδυνή*) και (–2,91) για την *δεύτερη (Ελ. Κόσμος)*.

Οι δύο εφημερίδες με τους φορτισμένους με αρνητικά νοήματα τίτλους, στοχεύουν στην τρομοκρατία του κοινού και αναφέρονται πολύ συχνά στο θέμα /»Η οργάνωση» (ΑΣ3), που εμφανίζεται με μια συχνότητα (11) μονάδων, στις εννέα ημέρες των δημοσιευμάτων για την δίκη.

Ειδικότερα:

1) Σχετικά με το αντικείμενο στάσης ΑΣ3, οι τίτλοι, τόσο της *Βραδυνής* όσο και του *Ελ. Κόσμου* φορτίζονται κατ'αρχάς μέσα από την προβολή της λέξης-θέμα/«οργάνωση», η οποία πάντα γι'αυτές τις εφημερίδες είναι "παράνομη", "τρομοκρατική", "αντεθνική", "είχε σκοπούς ανατρεπτικούς", "είναι συνδικάτο του εγκλήματος", "αποπειράθηκε να δολοφονήσει τον πρωθυπουργό", "έχει αρχηγό τον Ανδρέα Παπανδρέου" ή "κατευθύνεται από τον τρομοκράτη Παναγούλη" κλπ., κλπ. (βλ. πίνακες 5 και 6 του ΑΣ3).

Με αυτούς τους επιθετικούς προσδιορισμούς, τόσο της οργάνωσης (ΑΣ3) όσο και των κατηγορουμένων (ΑΣ2), η *Βραδυνή* και ο *Ελ. Κόσμος* μας δίνουν μία αναπαράσταση της δίκης, ενδεικτική της πρόθεσης τρομοκρατίας της Κοινής Γνώμης και απόρριψης αυτής της οργάνωσης και των κατηγορουμένων στη συνείδησή της, χρησιμοποιώντας την πράξη της δολοφονικής απόπειρας κατά του Παπαδόπουλου για να τονίσουν τον εγκληματικό και όχι τον αντιστασιακό χαρακτήρα της ενέργειας.

2) Σχετικά με το ΑΣ5, η *Βραδυνή* και ο *Ελ. Κόσμος* εμφανίζονται, όπως φαίνεται στους πίνακες 25 και 26, να διάκεινται δυσμενώς προς τους αντιτιθέμενους με ΜΟ (-9) και σε κλίμακα (-1).

Και οι δύο εφημερίδες αναφέρονται σ'αυτό το θέμα μόνο και μόνο για να τονίσουν, αποπροσανατολίζοντας την Κοινή Γνώμη, ότι "... η δίκη διεξήχθη με πλήρη ελευθερία", ότι "...το Στρατοδικείο διακρίθηκε για την αντικειμενικότητά του"

ή ακόμα ότι ο τρόπος διεξαγωγής της δίκης, και μάλιστα σύμφωνα με δηλώσεις ...της υπεράσπισης "...ήταν υποδειγματικός (βλέπε αναλυτικούς πίνακες 5 + 6 του πρωτοκόλλου Β΄, το ΑΣ5).

Και στη δίκη αυτή, της περιόδου της αυστηρής λογοκρισίας όπως και σ'αυτή του ΠΑΜ, είναι χαρακτηριστική η ομοιογένεια των τίτλων των δύο εφημερίδων, πάνω σ'αυτό το τόσο λεπτό θέμα, και προδίδει την απόλυτη ανάγκη του καθεστώτος να πείσει την κοινή γνώμη για την έλλειψη καταστολής, στόχο που και οι δυο εφημερίδες εξυπηρετούν για διαφορετικούς τελικά λόγους η κάθε μια.

Αντίθετα, όπως προαναφέραμε, *το Βήμα* με την αποφυγή κάθε αναφοράς σε θέμα της ποινικής διαδικασίας (ΑΣ5) καταφέρνει να περάσει με έμμεσο τρόπο το μήνυμα της ύπαρξης μηχανισμού καταστολής (απουσία = παρουσία = καταστολή).

Η απουσία ενός τέτοιου θέματος ισοδυναμεί στο κοινωνικοψυχολογικό επίπεδο της επικοινωνίας διαμέσου του τύπου σε «παρουσία» και η σιωπή γίνεται σημαίνουσα: (Απουσία = σημαίνουσα σιωπή = παρουσία). Και το ερώτημα που τίθεται αμέσως στο κοινό είναι: σιωπή για ποιόν και για τι;

Η απάντηση δημιουργείται μέσω του ψυχολογικού μηχανισμού ταύτισης που τίθεται αμέσως σ'εφαρμογή από τον δέκτη και το μήνυμα αποκωδικοποιείται θετικά στη συνείδησή του. Με τον τρόπο αυτό η σιωπή γίνεται σημαίνουσα και παραπέμπει στην «ανυπαρξία ελευθερίας» με σημαινόμενο την έννοια της καταστολής που την επιβάλλει. Το κοινό ασυνείδητα μεταφράζει το μήνυμα : απουσία = σιωπή = καταστολή

Το τρίπτυχο των συναφών (identiques) εννοιών, δίνει την κοινωνική αναπαράσταση του καθεστώτος, όπως απορρέει από την εφημερίδα *το Βήμα* και αναδύει την έλλειψη νομιμότητας (legitimation), εξ αιτίας της καταστολής, της ποινικής διασικασίας, της δίκης του Παναγούλη και των 14 συγκατηγορουμένων του.

Οσον αφορά το αντικείμενο στάσης Υπεράσπιση (ΑΣ4), ένα κοινό χαρακτηριστικό και στις τρείς εφημερίδες είναι η απουσία δεδομένων για την στήλη αυτή.

Υπενθυμίζουμε ότι στην στήλη ΑΣ4 συγκεντρώθηκαν και απαριθμήθηκαν τα θέματα που αναφέρονται σε ό, τι λέει ή κάνει η υπεράσπιση. Η απουσία αυτή εξηγείται κυρίως από το γεγονός της αυστηρής λογοκρισίας, ως προς *το Βήμα*, το οποίο αποφεύγει να προκαλεί ανοικτά το καθεστώς δημοσιεύοντας θέματα που από την φύση τους υποστηρίζουν τους κατηγορουμένους.

Ως προς τις δύο άλλες εφημερίδες, η απουσία αυτή εξηγείται από το ότι αυτό που ισχυρίζονται οι δικηγόροι και οι μάρτυρες υπεράσπισης τις αφήνουν αδιάφορες, κι έτσι η απουσία υποδηλώνει την υπάρχουσα καταστολή.

3) Κοινό χαρακτηριστικό και στις 3 εφημερίδες είναι η απουσία στοιχείων στην κολώνα Υπεράσπιση (ΑΣ4). Η απουσία αυτή οφείλεται βέβαια σε σχετική απαγόρευση αναφοράς των αρχών (λογοκρισία).

Στο επίπεδο του τρόπου δημοσίευσης ορισμένων υποκειμένων/ αντικειμένων στάσης (ΑΣ) μέσα στους τίτλους των εφημερίδων.

Θα ακολουθήσουμε για την δίκη αυτή τον ίδιο τρόπο παρουσίασης, (όπως το κάναμε για την δίκη ΠΑΜ, τις ομάδες των υποκειμένων/ αντικειμένων στάσης (ΑΣ) των τίτλων/υποτίτλων των τριών εφημερίδων, συγκρίνοντάς τις μεταξύ τους. Θα σχολιάσουμε κυρίως τα αντικείμενα στάσης ΑΣ1 και ΑΣ2 που εμφανίζονται και στις τρείς εφημερίδες, επιχειρώντας μία ποιοτική και ποσοτική ανάλυση των τίτλων τους με κριτήριο, την τοποθέτηση και την έντασή τους σε σύγκριση με τα αποτελέσματα που προέκυψαν και φαίνονται στους πίνακες 25, 26 και στους αναλυτικούς 4, 5, 6 του Πρωτοκόλλου Β΄, της «ανάλυσης αξιολογικού προσδιορισμού όρων».

Α) Συγκριτική ανάλυση των υποκειμένων/ αντικειμένων στάσης ΑΣ1: Η δίκη (ως δικαστικό / πολιτικό γεγονός)

Ως προς την εκδικαζόμενη υπόθεση. την δίκη, σαν νομική διαδικασία, σαν αντικείμενο στάσης (ΑΣ1) (ΑΣ1) *το Βήμα* εμφανίζεται, όπως απορρέει από τον πίνακα 26, ευνοϊκό στην αντίθεση, με ένα μέσο όρο της τάξης (+0,). Αντίθετα η *Βραδυνή* συνοδοιπορεί με τον *Ελ. Κόσμο*, ενώ και οι δύο τοποθετούνται αρνητικά απέναντι στην δίκη Ε.Α. (Παναγούλης), με ένα μέσο όρο της τάξεως (–0,7) και (–0,8) αντίστοιχα.

Τα ανωτέρω αποτελέσματα διαφαίνονται καθαρά, εξάλλου, στους αναλυτικούς πίνακες 4, 5, 6 του Πρωτοκόλλου Β΄.

Ειδικότερα, *το Βήμα* επιτυγχάνει τα ως άνω αποτελέσματα επαναλαμβάνοντας, με στερεοτυπικό τρόπο, σχεδόν σε όλες τις σελίδες και όλες τις ημέρες των δημοσιευμάτων του αναφερόμενο στην υπόθεση της δίκης, με τη φράση/θέμα-κλειδί της δημοσιογραφικής "στρατηγικής του", που είναι: " Η δίκη για την απόπειρα" χωρίς να εμφανίζεται στους τίτλους ούτε το είδος της πράξης ούτε το όνομα του δράστη.

Καμμία έκφραση-απάντηση στις λεπτές ερωτήσεις όπως: Απόπειρα για τι; από ποιόν; και κατά ποίου, δεν εμφανίζεται στους τίτλους *του Βήματος*.

Είναι ακριβώς με αυτόν τον τρόπο που η εφημερίδα πετυχαίνει να εντυπώσει στη συνείδηση του αναγνώστη τη μοναδική λέξη "απόπειρα", η οποία αυτόματα επιβάλλει, το σημαίνον μίας μη ολοκληρωμένης "ενέργειας", και εν πάσει δε περιπτώσει μίας ενέργειας και ενός «δράστη» που όλος ο κόσμος γνωρίζει, έστω κι αν στους τίτλους δεν εμφανίζονται ούτε το είδος της πράξης, ούτε το όνομα αυτού που προέβη σ' αυτήν.

Με τον τρόπο ακριβώς αυτόν, οι **σημασιολογικές απουσίες**, κερδίζουν το «παιχνίδι των εντυπώσεων» και δημιουργούν μία θετική αναπαράσταση των κατηγορουμένων, στο κοινό που ενημερώνεται έμμεσα για τον πολιτικό και όχι ποινικό, χαρακτήρα της απόπειρας δολοφονίας του Πρωθυπουργού από τα άτομα που δικάζονται, σαν εγκληματίες του κοινού ποινικού δικαίου.

Η *Βραδυνή* αντίθετα, με τίτλους φορτισμένους από αρνητικά νοήματα, προκαταλαμβάνει την κοινή γνώμη, ενημερώνοντάς την, για παράδειγμα ότι "αρχίζει", ή "*συνεχίζεται η δίκη του Παναγούλη και των 14 συνωμοτών*" (και αυτό με μία συχνότητα 4 φορές μέσα στις εννέα ημέρες δημοσιότητάς της), ή ακόμα ότι "*η δίκη της παράνομης οργάνωσης συνεχίζεται*", τίτλος που επαναλαμβάνεται μόνο δύο φορές κατά την διάρκεια αυτών των εννέα ημερών.

Ο *Ελ. Κόσμος* από την πλευρά του, προκαταλαμβάνει επίσης το κοινό του, ενημερώνοντάς το, μέσω πολύ φορτισμένων τίτλων, ότι "άρχισε"... "συνεχίζεται", ... ή "τελειώνει" η δίκη των "τρομοκρατών", των "κομμουνιστών" ή της "συνωμοτικής και αντεθνικής οργάνωσης", επιθετικοί προσδιορισμοί με έντονο το στοιχείο της κινδυνολογίας, που εμφανίζονται με μία συχνότητα (5), (2) και (3) φορές ο καθένας αντίστοιχα, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα των εννέα ημερών της δημοσιότητος της δίκης.

Πρέπει να σημειωθεί, στο σημείο αυτό, ότι τόσο η *Βραδυνή* όσο και ο *Ελ. Κόσμος*, προβάλλουν την δίκη δημοσιεύοντας, μία φορά και η καθεμία για διαφορετικό λόγο, τον ακόλουθο τίτλο: **"Αύριο η μεγάλη δίκη"** (βλ. αναλυτικούς πίνακες 5 και 6 του Πρωτοκόλλου Β΄)

Ο στόχος της προβολής αυτής της δίκης, εκ μέρους του *Ελ. Κόσμου*, οφείλεται κυρίως στην απόλυτη ανάγκη του καθεστώτος να νομιμοποιηθεί, κερδίζοντας την "συναίνεση", (σύμπνοια) της κοινής γνώμης. Επιδιώκει λοιπόν αφ'ενός μεν να την

πείσει ότι υπάρχει ελευθερία του τύπου και ότι δεν είναι ένα αυταρχικό καθεστώς και αφ' ετέρου, ότι πρόκειται για μία εγκληματική ενέργεια μιας μικρής ομάδας ανθρώπων. Παράλληλα, επιδιώκει έμμεσα να αποθαρρύνει και αποτρέψει από παρόμοιες ενέργειες στο μέλλον, όλους όσους θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ενάντιά του, θέτοντας σε ενέργεια, με «νόμιμη μορφή», δηλαδή μέσω των δικών, τον μηχανισμό καταστολής τιμωρώντας παραδειγματικά τους αντιπάλους του.

Από την πλευρά της, η *Βραδυνή*, που είναι εντελώς αδιάφορη για μία δίκη που αφορά αντιστασιακές ενέργειες από άτομα που δεν είναι κομμουνιστές, και που δεν ανήκουν στον πολιτικό της χώρο, δημοσιεύει τον ίδιο ως άνω τίτλο, για τον μοναδικό λόγο της φιλοκυβερνητικής της τοποθέτησης, την εποχή αυτή, ακολουθώντας όμως έτσι την δημοσιογραφική γραμμή του *Ελ. Κόσμου*, που είναι ο εκφραστής της.

Εν τούτοις, και παρά το γεγονός μιας τέτοιας δημοσίευσης εκ μέρους των δύο εφημερίδων, ο τίτλος καθαυτός λειτουργεί, σύμφωνα με την άποψή μας, υπέρ της δίκης σαν δικαστικό γεγονός, όπως προκύπτει και από την ένταξή του στον κώδικα αξιολόγησης όρων (Πρωτόκολλο Β΄).

Ακολουθώντας τη μεθοδολογία που εφαρμόζουμε για τη βαθμολόγηση, της πρότασης **"Η δίκη / είναι/ μεγάλη"**, έχουμε τα εξής: στη ρηματική διασύνδεση (ΡΣ) το (+) διότι συνδέει το ρήμα με το υποκείμενό του μία θετική κατεύθυνση (+) και τον αριθμό +3, (διότι το ρήμα είναι στον ενεστώτα), καθώς επίσης μία θετική κατεύθυνση (+) και μία υψηλή ένταση (+3) στον όρο αξιολογικού προσδιορισμού που είναι το επίθετο «μεγάλη».

Το αποτέλεσμα του πολλαπλασιασμού των συνδετικών αξιολογικών όρων (ΡΣxΑΠ), δίνει τελικό αποτέλεσμα υπέρ της δίκης (+9) στο ανωτέρω παράδειγμα.

β) Συγκριτική ανάλυση των υποκειμένων-αντικειμένων στάσης ΑΣ2: <u>Οι κατηγορούμενοι αόριστα ή επώνυμα)</u>

Η στάση των τριών εφημερίδων εμφανίζεται ακόμα πιο αποκαλυπτική, μέσα από τους τίτλους που αναφέρονται στο θέμα / υποκείμενο / αντικείμενο στάσης: οι κατηγορούμενοι (ΑΣ2).

Τα αποτελέσματα των μέσων όρων των ΑΣ2, σε κλίμακα, του συγκριτικού πίνακα Νο 26, τοποθετούν την *Βραδυνή*, τον *Ελ. Κόσμο* και *το Βήμα*, στην ίδια δυσμενή θέση απέναντι στους κατηγορουμένους, με μία ένταση, αρκετά ισχυρή, της τάξεως του (–1,5)

και (–1,6) για την πρώτη και τη δεύτερη αντίστοιχα (*Βραδυνή, Ελ. Κόσμο*), ενώ για το *Βήμα* μία πολύ μικρή ένταση (–0,3), κοντά δηλαδή στο (0) σημείο της κλίμακας η οποία τελικά θεωρείται συγκριτικά με τις άλλες, σαν τοποθέτηση ευνοϊκή προς την αντίθεση.

Το Βήμα πετυχαίνει να διαφοροποιήσει και ουδετεροποιήσει την ένταση των τίτλων του (όρων αξιολογικού προσδιορισμού) επάνω στο θέμα-αντικείμενο στάσης ΑΣ2: Οι κατηγορούμενοι, επεμβαίνοντας στο δημοσιογραφικό υλικό των με έντεχνο τρόπο.

Ακριβέστερα, όσον αφορά τους αξιολογικούς όρους σύνδεσης του ΑΣ2, που αναφέρονται στους κατηγορούμενους, είτε αυτοί εμφανίζονται αόριστα ως «κατηγορούμενοι» είτε επώνυμα, παρατηρούμε ότι το Βήμα αποφεύγει γενικά να αναφέρεται ονομαστικά σ' αυτούς, προφανώς για να αποδυναμώσει την ένταση τους, αλλά κατά την γνώμη μας, κυρίως για τους παρακάτω λόγους:

Α. Σχετικά με τις γνωστές προσωπικότητες, για παράδειγμα τον Α. Παπανδρέου ή τον Γεωργκάντζη, επειδή θέλει να δείξει ότι αμφισβητεί την συμμετοχή τους στην εκδικαζόμενη υπόθεση και επίσης

Β. Επειδή η αναφορά στους κατηγορούμενους, με το όνομά τους και σε σχέση με μία σοβαρή πράξη, όπως αυτή της απόπειρας, στην οποία στηρίζονται οι τίτλοι της δίκης αυτής, κινδυνεύει, μέσα από τις υπάρχουσες συνθήκες καταστολής, να προδικάσει την ενοχή των κατηγορουμένων στη συνείδηση της κοινής γνώμης. Πολύ περισσότερο μάλιστα όταν, όπως γνωρίζουμε, κάτω από αυταρχικά καθεστώτα δεν εφαρμόζεται η γενική αρχή του δικαίου, σύμφωνα με την οποία ο κατηγορούμενος θεωρείται αθώος μέχρι την τελεσίδικη απόδειξη της ενοχής του.

Είναι επίσης χαρακτηριστικό ότι, κατά την διάρκεια των επτά εμφανίσεων του θέματος στους τίτλους του, αναφέρεται μόνο μία φορά, ονομαστικά στα πρόσωπα του Παπανδρέου και του Παναγούλη και αυτό για να ενημερώσει με τρόπο καθαρά δημοσιογραφικό ότι: **"Ο Παπανδρέου/είναι/σύμφωνα με τον Βασιλικό Επίτροπο/ο οργανωτής της απόπειρας,"** και μάλιστα ότι **"Ο / Παναγούλης / κατέδωσε / σύμφωνα με τον Βασιλικό Επίτροπο/τους συνεργάτες του"** (Βλ. αναλυτικό Πίνακα 4 του Πρωτοκόλλου Β΄ τις στήλες (Σ, ΑΣ2, ΑΠ).

Οι ανωτέρω εκφράσεις συνιστούν χαρακτηριστικά παραδείγματα της προσπάθειας της εφημερίδας, να αποδυναμώσει την ένταση και να μειώσει την αρνητική εντύπωση των μηνυμάτων, που είναι υποχρεωμένη να δημοσιεύει, υπέρ των κατηγορουμένων.

Στόχος του *Βήματος* είναι να πετύχει επεμβαίνοντας στο επίπεδο της συντακτικής μορφής του λόγου να αποδυναμώσει τη ρηματική διασύνδεση των ΑΣ (υποκείμενα: Παπανδρέου Παναγούλης) με τους όρους αξιολογικού προσδιορισμού ΑΠ (αντικείμενα) προσθέτοντας τη φράση και στις δύο περιπτώσεις «σύμφωνα με τον Βασιλικό Επίτροπο» που σημαίνει vs «όχι εμείς, δηλαδή εμείς η εφημερίδα», και δια ταυτίσεως το «κοινό της εφημερίδας = όλοι οι δημοκράτες.

Το Βήμα δημοσιεύει ακόμα έναν τίτλο που αναφέρεται ονομαστικά στο πρόσωπο ενός κατηγορουμένου, αλλά που αποδυναμώνεται από μόνο του, λαμβανομένου υπόψη της ιδιότητας του προσώπου που προβάλλεται.του ατόμου που προβάλλεται.

Ο τίτλος *"Ο Κύπριος Υπουργός Γεωρκάτζης είναι ο εμπνευστής της απόπειρας"*, μετά την μετατροπή των όρων, σύμφωνα με τη μεθοδολογία μας και τη διαμόρφωση του τίτλου σε μια β΄ μορφή μίας στοιχειώδους σύνταξης, σχηματίζει δύο φράσεις που είναι οι ακόλουθες ΑΣ / ΡΣ /ΑΠ (Πίνακας 4 σελ. των ΑΣ1).

1. «**Ο Γεωρκάτζης /είναι/ ο υποκινητής της απόπειρας**», πρόταση που καθορίζει μία δυσμενή κατεύθυνση για το αντικείμενο στάσης (ΑΣ) και μία ένταση πολύ δυνατή **(-3)**, που είναι το γινόμενο των συνδετικών όρων (ΡΣ)x(ΑΠ):(+3)x(+1)=(+3) (Αναλυτικά η βαθμολογία: Ρηματικός σύνδεσμος (ΡΣ): Το ρήμα είναι στον ενεστώτα, βαθμολογείται με (+3). Το (ΑΠ) που είναι αντικείμενο/όρος αξιολογικού προσδιορισμού, βαθμολογείται με (+1), δηλαδή κατεύθυνση θετική (+) υπέρ του ΑΣ αλλά ένταση χαμηλή (1), δεδομένου ότι δεν αναφέρεται στο είδος της πράξης και η έννοια απόπειρα παραμένει αιωρούμενη.

2. **"Ο Γεωρκάτζης/ είναι/ Υπουργός Κύπριος"**, πρόταση που καθορίζει μία τοποθέτηση για το ΑΣ και μία μία ένταση πολύ υψηλή (+9), που είναι το γινόμενο των συνδετικών όρων (ΡΣ)x(ΑΠ): (+3)x(+3)=(+9). (Αναλυτικά η βαθμολογία: Ρηματική διασύνδεση (ΡΣ): Ρήμα είναι στον ενεστώτα, (+3) και ο όρος αξιολογικού προσδιορισμού/αντικείμενο (ΑΠ) πολύ ευμενής (+3), δεδομένου ότι αναφέρεται στην υψηλή ιδιότητα του προσώπου (θέση υπουργού).

Γ) Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ (ΕΥΜΕΝΗ, ΔΥΣΜΕΝΗ, ΟΥΔΕΤΕΡΗ) ΤΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ / ΑΝΤΙΘΕΣΗ

Προσέγγιση σημειωτική για την κατανομή της κατεύθυνσης του φωτογραφικού υλικού σε ευμενή (+), δυσμενή (-) και ουδέτερη (ο) (ποιοτική και ποσοτική ανάλυση περιεχομένου της έκτασης και κατεύθυνσης)

Συγκριτική ποσοτική και ποιοτική ανάλυση των δεδομένων των πινάκων Γ1 (έκταση /κατεύθυνση - ευμενής (+), δυσμενής(-), ουδέτερη (ο) - σε τ.εκ.) , Γ2 (σε ποσοστό %), και Γ3 (παρουσία/απουσία αντικειμένων στάσης: ΑΣ)

Η στάση των 3 εφημερίδων μέσα από την ποσοτική και ποιοτική του φωτογραφικού υλικού που κάλυψε τη δίκη Παναγούλη, εμφανίζεται η ίδια μ'αυτήν που προέκυψε μέσα από την ανάλυση της γενικής δημοσιότητας της δίκης αυτής.

Η επιλογή των φωτογραφιών από άποψη ευμενούς κατεύθυνσης (Κ+) δυσμενούς (ΑΝΤ–), ή ουδέτερης Ν (0) για την δικτατορία και η τοποθέτησή τους στην 1η ή σε άλλες σελίδες, υποστηρίζουν τους επιδιωκόμενους σκοπούς κάθε εφημερίδας, δίνοντας έμφαση στην πολιτική τους τοποθέτηση.

Ειδικότερα:

Ο *Ελ. Κόσμος* και η *Βραδυνή* διέθεσαν σχεδόν την ίδια επιφάνεια μεταξύ τους για τη συνολική φωτογραφική κάλυψη της δίκης περισσότερη όμως απ'ότι το *Βήμα* (πίνακας ΡΣ1: *Βήμα* 1560 cm², *Βραδυνή* 2047 cm², *Ελ. Κόσμος* 2071 cm² και πίνακας ΡΣ2, les memes donners en %).

Το τελευταίο αυτό, σχετικά με το *Βήμα*, μας δείχνει ήδη ότι η εφημερίδα αυτή, όπως και στη δίκη ΠΑΜ-Φιλίνης ακολουθεί μία πολιτική διαφοροποίησης με έμμεσο τρόπο. Αποφεύγει να δώσει μεγάλη φωτογραφική κάλυψη γενικά για να μην προκαλέσει το καθεστώς, προδίδοντας το ενδιαφέρον γι' αυτή τη δίκη.

Στο επίπεδο αυτό, συγκρατείται σε σχέση με την πολιτική της μεγαλύτερης φωτογραφικής δημοσιότητας των δύο άλλων εφημερίδων, προκειμένου να καταφέρει ανενόχλητη να χρησιμοποιήσει το φωτογραφικό υλικό που της διαθέτουν με τρόπο έντεχνο, περνώντας στην Κοινή Γνώμη το μήνυμα της αντίστασης.

Σχετικά με τη φωτογραφική δημοσιότητα της 1ης σελίδας βλέπουμε ότι το *Βήμα* μέσα από μία συγκρατημένη πολιτική μοιράζει το υλικό του στην πρώτη όσο και στις άλλες σελίδες, διασκεδάζοντας έτσι την εντύπωση της πρόθεσης προβολής της δίκης (Πίνακας Γ1, 1η σελίδα, 852 τ.εκ., σύνολο σελίδων 1560 τ.εκ.).

Αντίθετα ο *Ελεύθερος Κόσμος* προβάλλει σχετικά περισσότερο τη δίκη στην 1η σελίδα, αφ'ενός μεν γιατί θέλει να δείξει ότι υπάρχει ελευθερία του τύπου, αλλά κυρίως για να τονίσει τον εγκληματικό χαρακτήρα της πράξης, μιας μικρής ομάδας ατόμων

Η *Βραδυνή* εμφανίζεται ιδιαίτερα αποκαλυπτική, δίνοντας πολύ χαμηλή φωτογραφική κάλυψη στην 1η σελίδα, γεγονός που δείχνει την προσπάθεια συγκάλυψης μιας αντιστασιακής πράξης ατόμων, που δεν είναι μεν κομμουνιστές αλλά και δεν ανήκουν στο πολιτικό της χώρο. Άλλωστε, στο ιδεολογικό της οικοδόμημα εξακολουθεί ακόμα να υπάρχει η αντίληψη της συνοδοιπορίας με τους κομμουνιστές κάθε χώρου, ο οποίος στρέφεται κατά της κυριαρχίας της δεξιάς την οποία ή εφημερίδα αυτή εκφράζει.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο πίνακας Γ3 με την ποσοστιαία κατανομή του φωτογραφικού υλικού στην 1η σελίδα, και στο σύνολο των σελίδων σε σχέση με τη συνολική φωτογραφική δημοσιότητα κάθε εφημερίδας.

Το *Βήμα* από το 54.8% της 1ης σελίδας διαθέτει το 23% σε φωτογραφίες ουδέτερες (0), το 25% σε φωτογραφίες opposition (–) ενώ η προβολή φωτογραφιών ευνοϊκών προς το καθεστώς δεν ξεπερνά το 7%.

Η πιο πάνω κατανομή τοποθετεί το *Βήμα* σαφέστατα από άποψη στάσης υπέρ της αντίθεσης.

Σχετικά με τη *Βραδυνή*, χαρακτηριστικό είναι ότι από το χαμηλό ήδη ποσοστό κάλυψης της 1ης σελίδας (14%), το 11% είναι ουδέτερο, αφήνοντας έτσι ένα χαμηλό ποσοστό 3% υπέρ του καθεστώτος, μια και δεν συμπορεύεται μαζί του, αλλά επειδή δεν επιθυμεί να προβάλλει τη δίκη αυτή για τους λόγους που αναφέραμε.

Από την άλλη, ο *Ελ. Κόσμος*, μοιράζει το φωτογραφικό υλικό γενικά 61% σε 32.6% (Κ+) και 28.4% (ουδέτερο 0). Το ποσοστό αυτό δικαιολογείται γιατί πρόκειται για συχνές επαναλήψεις φωτογραφιών των κατηγορουμένων "τύπου ταυτότητας" με μόνο το όνομά τους στις λεζάντες.

Κοινό χαρακτηριστικό αντίθετα, της *Βραδυνής* και του *Ελ. Κόσμου*, είναι ότι δεν δημοσίευσαν παρά μόνο φωτογραφίες ευνοϊκές ή ουδέτερες σε σχέση με το καθεστώς, στην ίδια μάλιστα αναλογία κατεύθυνσης η κάθε μία από αυτές (*Βλ:* 54.4% (Κ+), 45,6% (Ν0), *Ελ.Κ.:* 53% (Κ+) και 47% (Ν0) - βλ. πίνακα ΡΣ2).

Αντίθετα, φωτογραφίες ευνοϊκές προς τους αντιτιθέμενους απουσιάζουν εντελώς και στις δύο αυτές εφημερίδες. Η απουσία αυτή είναι αποκαλυπτική, όπως φαίνεται και στη στήλη ΑΝΤ (–) στους πίνακες ΡΣ1, ΡΣ2 και ΡΣ3 τόσο στην 1η όσο και στις άλλες σελίδες.

Με αυτήν την φωτογραφική τοποθέτηση η *Βραδυνή* διαφοροποιείται από τον *Ελ. Κόσμο* μόνο ως προς την 1η σελίδα, για "προσωπικούς" ιδεολογικούς λόγους, ενώ η φιλοκυβερνητική της στάση προκύπτει από τη γενική φωτογραφική δημοσιότητα και την πλήρη απουσία κάλυψης της ΑΝΤ. Αντίθετα το *Βήμα* διαφοροποιείται και από τις δύο υπέρ των αντιτιθέμενων.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

Εφημερίδα *Ελεύθερος Κόσμος*

Έναρξη διαδικασίας - 1η ημέρα

α) Παράδειγμα φωτογραφίας που χαρακτηρίζεται ευνοϊκή για το καθεστώς (+)

Ημερομηνία: 5/11/68, 1η σελίδα, επιφάνεια 195 cm².

Θέμα: Στιγμιότυπο δίκης, με τον Παναγούλη ομιλητή και ένα πρόσωπο δίπλα του.

Λεζάντα: "Με προκλητικό ύφος, ο Αλέξανδρος Παναγούλης, ο λιποτάκτης στρατιώτης της δολοφονικής απόπειρας εναντίον του κ. Πρωθυπουργού, υποβάλλει ερωτήσεις προς μάρτυρα. Αποτέλεσμα της θρασύτατης συμπεριφοράς την οποία επέδειξε κατά τη χθεσινή 1η ημέρα της δίκης του, ο Παναγούλης ήτο να καταδικαστεί για περιύβριση αρχής εις φυλάκισιν 2 ετών".

Σημειωτική ανάλυση

Στη φωτογραφία ο Παναγούλης φορά απλή στολή στρατιώτη του πεζικού. Στέκεται όρθιος με τα χέρια υψωμένα, ενώ δύο άτομα από τα πλάγια (από τα οποία το ένα μόνο φαίνεται δίπλα του με ύφος βλοσυρό και περιφρονητικό), προσπαθούν να του τα συγκρατήσουν.

Το ύφος του Παναγούλη είναι σταθερά αποφασιστικό και σίγουρο. Η φυσιογνωμία του συμπαθής. Η εντύπωση που δημιουργεί κατ'αρχάς στον αναγνώστη η φωτογραφία αυτή του Παναγούλη, είναι αυτή που στην ελληνική γλώσσα εκφράζεται με τη λέξη "παλληκάρι".

Σημαίνον θετικό, που ο *Ελ. Κόσμος* μετατρέπει σε αρνητικό, με λεζάντα που διαφοροποιεί και παραμορφώνει το σημειωτικό της περιεχόμενο.

Το ουσιαστικό "στρατιώτης" δεν παραλείπεται ποτέ και στοχεύει στην υπερφόρτιση της ήδη υπάρχουσας ευαισθησίας του Έλληνα, λόγω της ιστορίας του, σχετικά με αυτή την ιδιότητα. Το δεύτερο ουσιαστικό "λιποτάκτης" που αναιρεί την αίσθηση καθήκοντος απόλυτα συνδεδεμένης, σχεδόν μεταφυσικά, με το ρόλο του στρατιώτη ολοκληρώνει τη νοηματική σχέση, "της αθλιότητας του άντρα", που αρθρώνει σκόπιμα η λεζάντα. Είναι φυσική συνέπεια η πρόκληση και αγανάκτηση που δημιουργεί.

Το "εθνικό φιλότιμο" διεγείρεται και θίγεται και η ανδρική συνείδηση του αναγνωστικού κοινού ιδιαίτερα του *Ελ. Κόσμου*, έντονα αρρενοκρατική και "εθνικοφρονική" τοποθετείται αρνητικά απέναντι στον "λιποτάκτη" της "κοινής μοίρας **όλων**" στρατιώτη (identification). Ο στόχος της ταύτισης του κατηγορουμένου, με το είδος άνδρας και η απόρριψή του μέσα από τη "λιποταξία" του κοινού ρόλου, πετυχαίνει.

Και ο δημοσιογράφος συνεχίζει τη νοηματική αλυσίδα της λεζάντας, με στρεβλωμένες σημειολογικά (μια και δεν προκύπτουν από το οπτικό σημαίνον της φωτογραφίας), επιθετικούς προσδιορισμούς της συμπεριφοράς του κατηγορούμενου κατά την απολογία του "... με προκλητικό ύφος ...θρασύτατη συμπεριφορά, ενώ υποβάλλει ερωτήσεις σε μάρτυρα". Συντελεστής ασάφειας ηθελημένης μια και δεν ορίζει αν πρόκειται για μάρτυρα κατηγορίας ή υπεράσπισης.

Δεν παραλείπει βεβαίως να τονίσει, ότι το έτσι, σηματοδοτούμενο πρόσωπο "είναι ο δράστης της απόπειρας δολοφονίας του κ. Πρωθυπουργού" και μάλιστα ότι λόγω της πιο πάνω συμπεριφοράς του, "καταδικάστηκε σε φυλάκιση 2 ετών για περιύβριση αρχής".

Ο αναγνώστης ταυτίζει το εικονιζόμενο πρόσωπο με τις λέξεις που η λεζάντα δηλώνει και βεβαίως η απόρριψη για όλα αυτά είναι ολοκληρωτική.

Τα πρόσωπα μάλιστα που προσπαθούν να του κατεβάσουν τα χέρια και είναι μάλλον μυστική αστυνομία - μεταβάλλονται οπτικά σε κάποιους, ίσως συγκατηγορούμενους (αφού βρίσκονται κοντά του), που προσπαθούν να τον συγκρατήσουν τη στιγμή προφανώς της "θρασύτατης συμπεριφοράς" ενισχύοντας έτσι, τη βεβαιότητα των χαρακτηρισμών της λεζάντας. (Περίπτωση αμοιβαίου support και αλληλοεπιβολής νοηματικού περιεχομένου).

Η φωτογραφία γίνεται έτσι δυσμενής για τους αντιτιθέμενους και χαρακτηρίζεται ευνοϊκή για το καθεστώς (+).

Αντιπαράθεση ίδιας φωτογραφίας δημοσιευμένης στο *Βήμα*

Χαρακτηριστικό των πιο πάνω παρατηρήσεων είναι το γεγονός ότι η ίδια ακριβώς φωτογραφία δημοσιεύεται και στο *Βήμα* της 9/11/68 στην 1η σελίδα.

Το *Βήμα* καντράρει μόνο τον Παναγούλη μπούστο, προβάλλοντας έτσι το δυναμικό ύφος της έκφρασής του, και συνοδεύει τη φωτογραφία με την εξής λεζάντα: "Ο Αλέξανδρος Παναγούλης σ'ένα στιγμιότυπο κατά τη χθεσινή απολογία του".

Δεν χρειάζονται ιδιαίτερα σχόλια για να καταλάβουμε ότι η φωτογραφία αυτή γίνεται αμέσως θετική για τους αντιτιθέμενους δεδομένου ότι τα συναισθήματα που

δημιουργεί είναι ακριβώς αντίθετα με αυτά που προκαλεί δημοσιευμένη στον *Ελ. Κόσμο*. Εδώ ο αναγνώστης συνδέει το δυναμικό ύφος με τη λεζάντα (ιδιαιτερότητα της στιγμής της απολογίας) και συνειρμικά εγγράφεται στη συνείδησή του το "παλληκάρι".

β) Παράδειγμα φωτογραφίας που χαρακτηρίζεται ευνοϊκή για το καθεστώς (+)

Ημερομηνία: 5/11/68, 1η σελίδα, επιφάνεια 150 cm².
Θέμα: *Στιγμιότυπο της δίκης, με τους κατηγορούμενους ενώ συνομιλούν σε μία* διακοπή της συνεδριάσεως.
Λεζάντα: "Οι κατηγορούμενοι Γ. Αβράμης, Ν. Ζαμπέλης και Ν. Λεκανίδης, ενώ συνομιλούν εμπιστευτικώς σε μία διακοπή της συνεδριάσεως".

Σημειωτική ανάλυση

Η φωτογραφία απεικονίζει σε γκρο - πλαν μερικούς κατηγορουμένους και ιδιαίτερα καντράρει 3 απ'αυτούς στην 1η σειρά που σκυμμένοι συνομιλούν.

Η κατ'αρχάς ουδέτερη αυτή φωτογραφία χρησιμοποιείται κατάλληλα από τον *Ελ. Κόσμο* ο οποίος εκμεταλλευόμενος τα 3 μαζεμένα, σκυμμένα κεφάλια, την υποστηρίζει με μία λεζάντα που εξηγεί ότι "...συνομιλούν εμπιστευτικώς".

Αυτόματα η φωτογραφία παίρνει άλλο νόημα. Το σημαινόμενο προκύπτει αμέσως από τον επιρρηματικό προσδιορισμό "εμπιστευτικώς", λέξη-κλειδί της νοηματικής σχέσης της συνομιλίας και είναι η συνωμοτική εντύπωση που επιδιώκει να περάσει αυτή η εφημερίδα στην Κοινή Γνώμη, δημιουργώντας τα ανάλογα αρνητικά συναισθήματα γι'αυτή την ομάδα των "συνωμοτών".

Η αναπαράσταση αυτή λειτουργεί θετικά για το καθεστώς (+).

Αντιπαράθεση ίδιου θέματος με επιλογή διαφορετικής φωτογραφίας στο *Βήμα*

Η αντιπαράθεση της πιο πάνω φωτογραφίας, με μια άλλη της ίδιας ημέρας και σελίδες (5/11/68) στο *Βήμα*, με το ίδιο θέμα: τους κατηγορούμενους στο εδώλιο, μας δίνει τη δυνατότητα να παρατηρήσουμε, πως η κάθε εφημερίδα εκμεταλλευόμενη το φωτογραφικό υλικό της και τη λεζάντα, κερδίζει το παιχνίδι των εντυπώσεων στην Κοινή Γνώμη, σύμφωνα με τους επιδιωκόμενους σκοπούς της.

Έτσι, ενώ ο *Ελ. Κόσμος* διαλέγει την πιο πάνω φωτογραφία που άφηνε περιθώρια και δυνατότητα μιας αρνητικής φόρτισης για τους κατηγορούμενους, το *Βήμα* για το ίδιο θέμα διαλέγει έντεχνα, και δημοσιεύει ένα τελείως τυπικό

στιγμιότυπο με τους κατηγορούμενους στο εδώλιο, που δεν άφησε περιθώρια για καμιά φόρτιση θετική ή αρνητική και έτσι χαρακτηρίστηκε ως ουδέτερη (0).

Αντιπαράθεση ίδιου θέματος και φωτογραφίας στο *Βήμα*.

Ο *Ελ. Κόσμος* δημοσιεύει, την 1η πάντα ημέρα και στην 1η σελίδα, μια δεύτερη φωτογραφία με θέμα, τα μέλη του Εκτάκτου Στρατοδικείου, ακριβώς όμοια με αυτή που δημοσίευσε, την ίδια ημέρα και στην ίδια σελίδα, το *Βήμα*.

Η φωτογραφία και στις δύο εφημερίδες χαρακτηρίστηκε ευνοϊκή (+) για το καθεστώς, αν και το *Βήμα* διαφοροποιήθηκε από άποψη μεγέθους (95 cm²) του *Ελ. Κόσμου* που την δημοσιεύει σε πολύ μεγαλύτερο μέγεθος (200 cm²).

Απολογία Κατηγορουμένων

γ) Παράδειγμα φωτογραφίας που χαρακτηρίζεται ευνοϊκή για το καθεστώς (+)

Ημερομηνία: 8/11/68, 1η σελίδα, επιφάνεια 130 cm².
Θέμα: Στιγμιότυπο του Παναγούλη ομιλούντα κατά τη διάρκεια της απολογίας των κατηγορουμένων.
Λεζάντα: "Ο Παναγούλης διακόπτει τον συγκατηγορούμενό του Ελευθεριάδη, κατά τη διάρκεια της απολογίας του τελευταίου στο Εκτακτο Στρατοδικείο Αθηνών".

Σημειωτική ανάλυση

Στη φωτογραφία ο Παναγούλης όρθιος αριστερά ανάμεσα στους άλλους, φοράει τη στρατιωτική στολή που φαίνεται ολόκληρη. Δείχνει από το ύφος του να βρίσκεται σε στιγμή έντονης διαμαρτυρίας ή δυναμικής αντιπαράθεσης, κρατώντας στο υψωμένο του χέρι κάποιες σημειώσεις, απόδειξη αυτών που υποστηρίζει.

Σημαίνον: Η δυναμική παρουσία ενός ανθρώπου που ξέρει τι υπερασπίζεται.

Σημαινόμενο που διαφοροποιεί την εντύπωση αυτή και προκύπτει από τη λεζάντα: "Η θρασύτητα του κατηγορουμένου". Και τούτο γιατί όπως μας δηλώνει "...ο Παναγούλης διακόπτει συγκατηγορούμενό του..." και μάλιστα "...κατά τη στιγμή της απολογίας του..."

Χαρακτηριστικό είναι να προσθέσουμε στο σημείο αυτό και ένα άλλο "σημειωτικό σύστημα" που λειτουργεί σαν υποστήριξη για τη λεζάντα αυτή: Ένα υπότιτλο κάτω από τον οποίο ο *Ελ. Κόσμος* τοποθετεί τη φωτογραφία του σκόπιμα. Ο υπότιτλος λέει: "Συγκλονιστικές αποκαλύψεις κατηγορουμένων κατά τις απολογίες τους". Λειτουργεί σαν Chapeau-titre της φωτογραφίας και συνδεόμενος με το άλλο

"σημειωτικό σύστημα" τη λεζάντα την υποστηρίζει, μια και έτσι δικαιολογείται, το γιατί ο Παναγούλης "...διακόπτει τον συγκατηγορούμενό του". Η εντύπωση αποκαλύψεων εις βάρος του Παναγούλη από τις καταθέσεις συγκατηγορούμενών του, ο υπαινιγμός της έλλειψης ενότητος της ομάδας, μια και προκύπτει σύγκρουση με συγκατηγορούμενο και η έλλειψη συμπαράστασης του Παναγούλη από τους ίδιους τους συνεργάτες του, είναι τα "λογικά" σημαινόμενα που υποβάλλονται έντεχνα στην κοινή γνώμη μέσα απ'αυτή την εικόνα και διαμορφώνουν αρνητικά συναισθήματα σχετικά με την προσωπικότητα του κατηγορουμένου και απόρριψη της πράξης του στη συνείδησή της σαν εγκληματικής και μεμονωμένης ενέργειας.

Και αυτός είναι ο στόχος του καθεστώτος και του *Ελ. Κόσμου* που τον εκφράζει.

Σημείωση: Δεν δίνουμε παραδείγματα ουδέτερων φωτογραφιών γιατί δεν παρουσιάζουν ενδιαφέρον σημειωτικής ανάλυσης, δεδομένου ότι ο *Ελ. Κόσμος* χρησιμοποιεί μόνιμα σαν ουδέτερο υλικό πορτραίτα κατηγορουμένων με τ'όνομά τους. Υπενθυμίζουμε επίσης ότι φωτογραφίες ευνοϊκές για τους αντιτιθέμενους (–) δεν υπάρχουν.

Εφημερίδα Βήμα

Έναρξη της δίκης, 1η ημέρα

α) Παράδειγμα φωτογραφίας που χαρακτηρίζεται ουδέτερη (0)

Ημερομηνία: 5/11/68, 1η σελίδα, επιφάνεια 95 cm².

Θέμα: Στιγμιότυπο της δίκης, με τους κατηγορουμένους στο εδώλιο.

Λεζάντα: "Οι κατηγορούμενοι στο εδώλιο".

Σημειωτική ανάλυση: Φωτογραφία **εντυπωσιακή** ομάδας ατόμων, χωρίς οποαδήποτε φόρτιση και **πρόθεση** επιβολής οποιουδήποτε συναισθήματος θετικού ή αρνητικού. Τα πρόσωπα δεν διακρίνονται ιδιαίτερα, είναι ..... ανέκφραστα. Στο βάθος υπαινίσσεται η εκπροσώπηση της εξουσίας με την παρουσία των οργάνων τάξης.

Η λεζάντα δεν υποστηρίζει το θέμα θετικά ή αρνητικά, απλώς το αναφέρει, χωρίς ονόματα κατηγορουμένων, αφήνοντας έτσι ανοιχτή τη συναισθηματική αντίδραση του αναγνώστη.

Χαρακτηρισμός: Είναι σαφής ο ουδέτερος χαρακτήρας της φωτογραφίας και αποτελεί υπόδειγμα αντικειμενικής επιλογής με στόχο την αποφυγή πρόκλησης της εξουσίας.

β) Παράδειγμα φωτογραφίας που χαρακτηρίζεται ευνοϊκή για το καθεστώς (+)

Ημερομηνία: Φωτογραφία της ίδιας ημέρας και σελίδας, πάνω ακριβώς από την πρώτη, όμοιου μεγέθους (95 cm²)* .

Θέμα: Στιγμιότυπο της δίκης, με τα μέλη του Έκτακτου Στρατοδικείου, ενώ ορκίζονται.

Λεζάντα: "Τα μέλη του Έκτακτου Στρατοδικείου ενώ δίνουν το **νενομισμένο** όρκο. Στο μέσο ο πρόεδρος του Στρατοδικείου Εφέτης κ. Π. Βουγάς και εξ αριστερών οι κ.κ. Μ. Πηλιχός, Γ. Κωνσταντόπουλος, Γ. Τζανετάκος ταγματάρχες και ο Ι. Βασιλακόπουλος, λοχαγός".

Σημειωτική ανάλυση Φωτογραφία εξίσου κοινότυπη όπως η πρώτη, από άποψη θέματος. Το στιγμιότυπο όμως αυτό γίνεται δυναμικό, από το γεγονός ότι τα άτομα που φορούν στολή, είναι όρθια με υψωμένο το χέρι, αντίθετα από την προηγούμενη φωτογραφία των κατηγορουμένων που κάθονται (στατική αναπαράσταση).

Σημαινόμενο: Δικαιοσύνη = Εκπροσώπηση της Εξουσίας = Στρατοδικείο άρα Εξουσία = Δικαιοσύνη. Η λεζάντα έρχεται να υποστηρίξει ιδιαίτερα το θέμα με αναφορά ονομάτων, ιδιότητας και βαθμού, των ατόμων που απεικονίζει, και έτσι η φωτογραφία γίνεται διακεκριμένη, είναι των συγκεκριμένων Στρατοδίκων και της συγκεκριμένης εξουσίας.

Χαρακτηρισμός: Θετική για το καθεστώς (+), λόγω του δυναμικού και εντυπωτικού χαρακτήρα της εξουσίας.

γ) Παράδειγμα φωτογραφίας που χαρακτηρίζεται ευνοϊκή για τους αντιτιθέμενους (ΑΝΤ–)

Θέμα: Στιγμιότυπο της δίκης, με 4 κατηγορούμενους (gros plan - trois quart - μπούστος).

Λεζάντα: "Ο κατηγορούμενος Ευστάθιος Γιώτας, θέτων ερωτήσεις εις μάρτυρα κατηγορίας".

Σημειωτική ανάλυση: Η φωτογραφία καντράρει τα 4 πρόσωπα. Στο μέσο 1η σειρά ο Παναγούλης με ύφος σκεφτικό και μελαγχολικό. Φορά σκούρο στρατιωτικό πουκάμισο με γραβάτα. Πλαισιώνεται από συμπαθητικές φυσιογνωμίες

---

* Η ίδια ακριβώς φωτογραφία δημοσιεύεται στον *Ελεύθερο Κόσμο* την ίδια ημέρα (/11/68) στην 1η σελίδα σε μέγεθος 200 cm².

συγκατηγορουμένων με σκούρα κλασσικά κουστούμια (άσπρα πουκάμισα και γραβάτες). Ένας εξ αυτών είναι όρθιος, β΄ σειρά, σε στάση **ευθυτενή**, φορά γιαλιά και έχει ύφος αποφασιστικό και σοβαρό. Κυριαρχεί δυναμικά στην εικόνα και φαίνεται να καλύπτει η λεκτική του έκφραση και τους συγκατηγορουμένους του.

Στο σημείο αυτό έχουμε ταύτιση του αναγνώστη με τους κατηγορουμένους, μέσα από το υπέρ-ιστορικό σύμβολο "ρούχο". Ταύτιση δηλαδή με εκπροσώπους της αστικής τάξης.

Έτσι, η εικόνα αυτή, προδιαθέτει θετικά τον αναγνώστη, δημιουργώντας συναισθήματα συμπάθειας, ενώ η λεζάντα την υποστηρίζει ιδιαίτερα, αναφέροντας ότι, το όρθιο άτομο είναι ο συγκεκριμένος Ε. Γιώτας, που θέτει ερωτήσεις σε μάρτυρα κατηγορίας. Το τελευταίο δημιουργεί αυτόματα συναισθήματα εμπιστοσύνης σχετικά με την προσωπικότητα των ατόμων και ενδιαφέρον για τις πράξεις τους.
Χαρακτηρισμός: Φωτογραφία αντιπροσωπευτική διακριτικής και έντεχνης επιλογής και παρουσίασης με στόχο την υποστήριξη των αντιτιθεμένων στη συνείδηση του κοινού με την ευμενή τοποθέτηση απέναντι στους κατηγορούμενους.

δ) Παράδειγμα φωτογραφίας που χαρακτηρίζεται ευνοϊκή για τους αντιτιθέμενους/ κατηγορουμένους (Α–)

Ημερομηνία: 10/11/68, 1η ημέρα, επιφάνεια 45 cm²
Θέμα:
Λεζάντα: " ".
Σημειωτική ανάλυση: Η φωτογραφία

Εφημερίδα *Βήμα*
1η ημέρα: Αναγγελία της κατηγορίας

α) Παράδειγμα φωτογραφίας που χαρακτηρίζεται ευνοϊκή για το καθεστώς (+)

Ημερομηνία: 5/11/68, 4η σελίδα (120 cm²).
Θέμα: "Ο Βασιλικός Επίτροπος μπροστά στα αποδεικτικά στοιχεία ενοχής των κατηγορουμένων".
Λεζάντα: "Ο Βασιλικός Επίτροπος κ. Ι. Λιαπής ενώ απαγγέλλει την κατηγορία. Κάτω ευρίσκονται τα αποδεικτικά στοιχεία της ενοχής των κατηγορουμένων (εκρηκτικές ύλες, αυτοσχέδιες βόμβες, πιστόλια, σφαίρες, σφραγίδες, προκηρύξεις κλπ)".

Σημειωτική ανάλυση: Η φωτογραφία στενόμακρη παρμένη προοπτικά και από χαμηλά, εικονίζει τον Βασιλικό Επίτροπο, στο βάθος και στα πόδια του σε πρώτο επίπεδο ένα σωρό από αντικείμενα. Τα μόνα που διακρίνονται καθαρά είναι χαρτιά, κουτιά, κουβάδες και πολύ μπροστά κάτι σαν δέσμες ίσως εκρηκτικών και κάτι σαν καλώδια. Κανείς δεν μπορεί να αξιολογήσει το υλικό αυτό. Για τι ακριβώς πρόκειται (φύση των υλικών μέσων της πράξης) ή σε τι ποσότητα (στοιχεία απαραίτητα για τον προσδιορισμό της αντικειμενικής υπόστασης του αδικήματος της απόπειρας εκρήξεως ή εμπρησμού κλπ), δεδομένου ότι η φύση των μέσων προσδιορίζει την "πρόκληση του ενδεχόμενου κινδύνου" που απαιτεί ο νόμος και θα πρέπει ν'αποδειχθεί για να στοιχειοθετηθεί το συγκεκριμένο αδίκημα.

Η τοποθέτηση της φωτογραφίας σε ολοσέλιδο δημοσίευμα της δίκης και με υποστήριξη τίτλο που καταλαμβάνει 6 στήλες (όλο το πλάτος της εφημερίδας) και μας πληροφορεί ότι πρόκειται για "τα όπλα και τα εκκρηκτικά που εστέλνοντο από τον Π. Γεωρκάτζη" και με λεζάντα, με κεφαλαία γράμματα, που τα περιγράφει δεν αφήνει περιθώρια αμφιβολίας για το ότι αυτά όλα που "βλέπουμε" και δεν ξέρουμε τι είναι, άρα και δεν μπορούμε να αξιολογήσουμε, αποτελούν τα αποδεικτικά στοιχεία της ενοχής των κατηγορουμένων... και είναι αυτοσχέδιες βόμβες, πιστόλια, σφαίρες εκκρηκτικές ύλες κλπ. κλπ.

Συντελεστής ασάφειας φωτογραφίας υψηλός. Συντελεστής φόρτισης νοηματικής τίτλου και λεζάντας υψηλότατος με σκοπό τη δημιουργία εντύπωσης κινδύνου.

Έτσι, το αμφίβολο σημαίνον (μπορεί να είναι εκρηκτικά ίσως peturs) μετατρέπεται σε σημαινόμενο, βεβαίας αποδείξεως ενοχής, αφού τα εκτιθέμενα, σαν σε προθήκη μαγαζιού αντικείμενα, ορίζονται σαν εκρηκτικά και βόμβες αυτοσχέδιες. Γεγονός είναι ότι στη συνείδηση της Κοινής Γνώμης που γενικά δεν γνωρίζει παρά χονδρικά τον ποινικό νόμο, μια τέτοια φωτογραφία δεν είναι και τόσο εύκολο να μην πείσει για την ενοχή των κατηγορουμένων. Η φωτογραφία και η λεζάντα που την υποστηρίζει μαζί με τον κύριο τίτλο που ενισχύει και τις δύο, αναδύουν ένα συναίσθημα πανικού, βίας, απειλής και το συνολικό νοηματικό αποτέλεσμα είναι έντονα κινδυνολογικό και τρομοκρατικό ταυτόχρονα όμως και εφησυχαστικό μια και οι αποδείξεις, όπως και οι κατηγορούμενοι, βρίσκονται στα χέρια ή καλύτερα στα ...πόδια της δικαιοσύνης-εξουσίας.

Σημειώνουμε ότι καμιά άλλη εφημερίδα δεν δημοσίευσε μια τόσο εντυπωσιακή φωτογραφία ευνοϊκή για το καθεστώς (+) στην 1η σελίδα και μάλιστα την 1η ημέρα της δίκης, όπως κάνει η *Βραδυνή*, προκαταλαμβάνοντας έτσι το δεξιό κοινό της, ενώ

ο *Ελ. Κόσμος* δημοσιεύει μια παρόμοια μικρού μεγέθους σε εσωτερική σελίδα στο φύλλο της 6/11/68. Σχετικά με το ουδέτερο υλικό των εφημερίδων *Ελ. Κόσμος* και *Βραδυνή* παρατηρούμε ότι αποτελείται μόνο από φωτογραφίες κατηγορουμένων μικρού μεγέθους 16 cm² περίπου, στυλ ταυτότητας ή κατά τη στιγμή της απολογίας τους (με το χέρι υψωμένο) και συνοδεύονται από λεζάντες σκέτες που αναφέρουν μόνο το όνομά τους χωρίς άλλα στοιχεία.

Εφημερίδα *Βραδυνή*

Απολογίες κατηγορουμένων (3η ημέρα δίκης)

β) Παράδειγμα φωτογραφίας που χαρακτηρίζεται ευνοϊκή για το καθεστώς (+)
Ημερομηνία: Φύλλο 7/11/68, 6η σελίδα, επιφάνεια 260 cm².
Θέμα: Ο Παναγούλης συνομιλεί με τον δικηγόρο του Καραμφιλίδη.
Λεζάντα: "Ο Αλ. Παναγούλης, ηγετικό στέλεχος της αντεθνικής οργανώσεως και δράστης της απόπειρας δολοφονίας του Προέδρου της Κυβερνήσεως κ. Γ. Παπαδόπουλου "παίζει" το τελευταίο του χαρτί. Προφασίζεται τον ασθενή και ζητεί μέσω του δικηγόρου του, με τον οποίο διακρίνεται να συνομιλεί σ'ένα διάλειμμα της δίκης, ν'αναβληθεί η απολογία του. Η αίτησή του έγινε δεκτή από το Στρατοδικείο. Εξητάσθη χθες υπό ιατρών και σήμερα αναμένεται η απολογία του".
Σημειωτική ανάλυση Ένα κοινότυπο στιγμιότυπο συνομιλίας του κατηγορουμένου με το δικηγόρο του, σ'ένα διάλειμμα της δίκης, γίνεται μέσα από τη λεζάντα σε απαράδεκτη αναντιστοιχία, ένα στιγμιότυπο κατά το οποίο ο Παναγούλης "παίζει το τελευταίο του χαρτί προφασιζόμενος τον ασθενή και ζητώντας μέσω του δικηγόρου του την αναβολή της δίκης..."
Σημαινόμενο: Δειλός, που προσπαθεί να αποφύγει την ανάληψη ευθύνης για την πράξη του, και μάλιστα με ψεύτικη δικαιολογία. Έλλειψη θάρρους, άτομο που φοβάται, που ζητά βοήθεια. Η προσπάθεια μείωσης της προσωπικότητας του κατηγορουμένου είναι σαφής, μια και πάλι τονίζεται στη λεζάντα ότι αυτή τη στάση την κρατάει ποιος; "Ο δράστης απόπειρας δολοφονίας ...το ηγετικό στέλεχος μιας αντεθνικής οργάνωσης":
Σημαινόμενο: Ο επικίνδυνος εγκληματίας. Και συνεχίζει σε γραμμική νοηματική δομή σημαινόμενων η λεζάντα "...η αίτηση έγινε δεκτή" δηλαδή η Δικαιοσύνη = εμείς η εξουσία, το καθεστώς (identification), που είμαστε legeaux έναντι του

παράνομου και των πράξεών του, δεν φοβόμαστε, σεβόμαστε τα δικαιώματά του, σαν κατηγορούμενου και προς απόδειξη: "η αίτηση έγινε δεκτή". Αυτό είναι τελικά το κύριο θέμα της φωτογραφίας, που δημοσιεύεται απλά και μόνο για να υποστηρίξει ότι το καθεστώς δεν είναι αυταρχικό και ότι repression δεν υπάρχει, αφού τηρούνται οι κανόνες της ποινικής δικονομίας και δεν παραβιάζονται τα δικαιώματα των κατηγορουμένων.

Σημαινόμενο: έντονα προπαγανδιστικό. Η τελευταία βέβαια πρόταση της λεζάντας με το "εξετάσθη υπό ιατρών χθες και αύριο αναμένεται η απολογία του" αναιρεί την προηγούμενη πρόταση που τον φέρει να προφασίζεται τον ασθενή. Ευτυχώς τέτοιες αναντιστοιχίες διευκολύνουν, τουλάχιστον τον προσεκτικό αναγνώστη, στο να αποκαλύψει το στόχο της νοηματικής περικύκλωσης φωτογραφίας και λεζάντας.

γ) Αντιπαράθεση διαφορετικών θεμάτων και φωτογραφιών με όμοιο σημαινόμενο: παράδειγμα χαρακτηριστικό υποστήριξης με διαφορετικά σημαίνοντα του ίδιου σημαινόμενου.

Στο σημείο αυτοί θ'αντιπαραθέσουμε και μία άλλη φωτογραφία που δημοσιεύει η *Βραδυνή* την ίδια ημέρα (7/11/68), τελείως διαφορετικού περιεχομένου, τόσο θεματικού όσο και φωτογραφικού, με ακριβώς όμοιο όμως σημαινόμενο, που είναι η προσπάθεια δημιουργίας στο κοινό εντύπωσης έλλειψης repression εκ μέρους του καθεστώτος.

Σημειωτική ανάλυση: Η φωτογραφία δημοσιεύεται στην 5η σελίδα, ακριβώς απέναντι από αυτή που σχολιάσαμε και απεικονίζει το χώρο του δικαστηρίου και κάπου μπροστά ένα άτομο που κρατά μηχανή λήψεως στα χέδια του, ανάμεσα σε διάφορα άλλα που δεν μπορεί κανείς να προσδιορίσει σίγουρα αλλά μάλλον είναι οι κατηγορούμενοι (μέσα από σύγκριση άλλων φωτογραφιών).

Η λεζάντα όμως υποστηρίζει, ότι τα πρόσωπα που απεικονίζονται είναι "ξένοι ανταποκριτές και συνεργεία τηλεόρασης στη δίκη, που διεξάγεται με κάθε ελευθερία και δημοσιότητα".

Χαρακτηρισμός: Η *Βραδυνή*, με τη δημοσίευση των δύο αυτών φωτογραφιών τοποθετείται στο λεπτό θέμα της νομιμότητας της ποινικής διαδικασίας (μη παραβίαση δικαιωμάτων κατηγορουμένου και δημοσιότητα δίκης) κατά τρόπο θετικό για το καθεστώς (+) προσπαθώντας να πείσει ότι δεν υπάρχει βία και repression. Το "consensus" της Κοινής Γνώμης είναι απαραίτητο για τη legalite du proces και τη νομιμοποίηση της εξουσίας και η *Βραδυνή*, προσφέρει άνετα τη συμπαράστασή της για να το διαμορφώσει.

Εφημερίδα *Βραδυνή*

Απολογίες κατηγορουμένων (5η ημέρα δίκης)

β) Παράδειγμα φωτογραφίας που χαρακτηρίζεται ευνοϊκή για το καθεστώς (+)

Ημερομηνία: Φύλλο 9/11/68, 1η σελίδα, επιφάνεια 50 cm².

Θέμα: Στιγμιότυπο από την απολογία του Παναγούλη.

Λεζάντα: "Ο λιποτάκτης αρχισυνωμότης Αλ. Παναγούλης ενώ απολογείται μελοδραματικά, συμβουλευόμενος τις σημειώσεις του και, χειρονομών επιδεικτικά και προκλητικά ως κήρυξ της λαοκρατίας".

Σημειωτική ανάλυση: Ο Παναγούλης μιλά μπροστά στο εδώλιο, κρατώντας κάποιες σημειώσεις. Η φωτογραφία παρμένη από κοντά και από κάτω, στενόμακρη, υπερυψώνει το θέμα δίνοντας την εντύπωση ομιλητού σε "άμβωνα". Το ήρεμο, αποφασιστικό και περήφανο ύφος του, επιβάλλει κατ'αρχάς την εντύπωση ενός λόγου θετικού, νόμιμου αληθινού, σε συνειρμό με τον "άμβωνα" που κατέχει.

Η λεζάντα, αντίθετα, σηματοδοτεί με το δικό της τρόπο, το εννοιολογικό περιεχόμενο του θέματος, και κάνει να βλέπουμε αυτό που μας επιβάλλει λεκτικά, σαν πραγματικό.

Το πρόσωπο της εικόνας είναι λοιπόν το σημαινόμενο που θέλει: του "Λιποτάκτη, αρχισυνωμότη, Αλ. Παναγούλη". Κι ακόμα, του θεατρίνου" μια και τονίζει, συνεχίζοντας: "ενώ απολογείται μελοδραματικά". Το ρήμα "απολογείται", που δηλώνει μια ιδιαίτερα κρίσιμη στιγμή, μειώνεται σημαντικά μια και ο επιρρηματικός προσδιορισμός "μελοδραματικά" είναι η λέξη-κλειδί για την αποδυνάμωση της ενέργειας του ρήματος στη συνείδηση του κοινού.

Σημαινόμενο: Για να συγκινήσει και όχι για να πείσει. Για να δικαιολογήσει την εγκληματική του ενέργεια και όχι για να νομιμοποιήσει την πράξη του - έτσι κι αλλιώς ποινικώς κολάσιμη - στη συνείδηση της Κοινής Γνώμης.

Και η φόρτιση της νοηματικής ταυτότητας της φωτογραφίας συνεχίζεται, με επιρρηματικούς προσδιορισμούς της συμπεριφοράς του Παναγούλη, μέσα από τη λεζάντα, που μας πληροφορεί ότι απολογείται "συμβουλευόμενος τις σημειώσεις του" και "χειρονομών επιδεικτικά ως κήρυξ της λαοκρατίας". Η λέξη "σημειώσεις" ουσιαστικό ανησυχίας σημαντικό, στοχεύει στη μείωση της αξίας της απολογίας του κατηγορουμένου και στη δημιουργία καχυποψίας για την αλήθεια του περιεχομένου της. Και φτάνουμε στο cressento της νοηματικής αλυσίδας της λεζάντας με τον τελευταίο χαρακτηρισμό, όπου ο δημοσιογράφος εκμεταλλευόμενος τα κάγκελα του

εδωλίου, τα ταυτίζει συνειρμικά με "μπαλκόνι" πολιτικού ομιλητή, μια και ο κατηγορούμενος χαρακτηρίζεται "κήρυξ της λαοκρατίας".

Σημαίνον θετικό: Συνειρμός που ταυτίζει τον ομιλητή περισσότερο με ιεροκήρυκα σε "άμβωνα".

Σημαινόμενο αρνητικό, σηματοδοτούμενο από τη λεκτική φόρτιση της λεζάντας: Ταύτιση του προσώπου με "κήρυκα της λαοκρατίας" = με δημαγωγό-προπαγανδιστή = κήρυκα της ανατροπής του αστικού καθεστώτος άρα επικίνδυνο. (Δευτερογενές σημαινόμενο: "μπαλκόνι" = οι πολιτικοί επικίνδυνοι δημαγωγοί του λαού).

Με μια τέτοια φωτογραφική σηματοδότηση η Κοινή Γνώμη προετοιμάζεται κατάλληλα για την άτοπη ετυμηγορία της, που θα πρέπει να συμφωνεί με την επαπειλούμενη ποινή του θανάτου μια και ο κατηγορούμενος ο επικίνδυνος για το αστικό καθεστώς, που βρίσκεται εκεί για απόπειρα δολοφονίας, είναι σίγουρα και εγκληματίας.

Χαρακτηρισμός: Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα φωτογραφίας με θετικό σημαίνον, που παραμορφώνεται με υποστήριξη λεζάντας τρομοκρατικής σηματοδότησης, σε αρνητικό σημαινόμενο κατά τρόπο προκλητικό. Η φωτογραφία χαρακτηρίστηκε έτσι ευνοϊκή για το καθεστώς (+).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15» (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)

Διάρκεια: **4/11 - 18/11/1968 (9 ημέρες)**

2. ΔΙΚΗ : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α.) - των "15" - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **4/11 - 18/11/68 (9 ημέρες)**

Εφ. **ΤΟ ΒΗΜΑ** **5/11/68**
Σελίδα: **1η** Έκταση: **95 εκ.**

1. Παράδειγμα φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης ως **ουδέτερης (⁰) για το καθεστώς** (Βλ. συγκριτικά και φωτογραφία στον Ελεύθερο Κόσμο με την ίδια ημερομηνία (5/11/68), 1η ημέρα, 1η σελίδα, κατά το ήμισυ μεγαλύτερης, σελ. 15)

Τὰ μέλη τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου ἐνῶ δίδουν τὸν νενομισμένον ὅρκον. Εἰς τὸ μέσον ὁ πρόεδρος τοῦ Στρατοδικείου ἐφέτης κ. Παν. Βουγᾶς καὶ ἐξ ἀριστερῶν οἱ κ.κ. Μ. Πηλιχός, Γ. Κωνσταντόπουλος, Γ. Τζενετάκος, ταγματάρχαι, καὶ ὁ Ι. Βασιλακόπουλος λοχαγός

Εφ. ΤΟ ΒΗΜΑ 6/11/68
Σελίδα: 1η Έκταση: 176 εκ.

2. Παράδειγμα φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης ως **θετικής (+) για την Αντίθεση**

'Ο κατηγορούμενος Εὐστάθιος Γιώτας θέτων ἐρωτήσεις εἰς μάρτυρα κατηγορίας

'Ελευθ. Βερυβάκης

Εφ. **ΤΟ ΒΗΜΑ** **8/11/68**
Σελίδα: **1η** Έκταση: **27 εκ.**

Ημέρα απολογίας κατηγορουμένων

Έκταση κειμένου δίκης α΄ σελίδας 242 εκ. (περιλαμβανομένης της ανωτέρω μίας ΜΟΝΟ φωτογραφίας των 27 εκ.)

4. Παράδειγμα ίδιας φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης της μεν άνω ως **ουδέτερης (0) για το καθεστώς** της δε κάτω ως **αρνητικής (-) για το καθεστώς,** δεδομένου ότι δημοσιεύεται η ίδια φωτογραφία του κατηγορουμένου την **ημέρα της αγορεύσεως του Βασιλικού Επιτρόπου** με διαφορετική λεζάντα.

ΟΜΟΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Εφ. **ΤΟ ΒΗΜΑ** **10/11/68**
Σελίδα: **1η** Έκταση: **27 εκ.**

Ημέρα αγόρευσης του Βασ. Επιτρόπου

Έκταση κειμένου δίκης α΄ σελίδας 416 εκ. (περιλαμβανομένης της φωτογραφίας αυτής και άλλης μίας του Παναγούλη 45 εκ.), ήτοι συνολική έκταση φωτό 72 εκ.

Βερυβάκης: 'Εζητήθη ή καταδίκη του εἰς θάνατον

Εφ. **ΤΟ ΒΗΜΑ** **9/11/68**
Σελίδα: **1η** Έκταση: **103,5 εκ.**

3. Παράδειγμα φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης, σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουμε θέσει, ως κατεύθυνσης θετικής (+) για το καθεστώς. Όμως σε σχέση με διπλανή φωτογραφία, χαρακτηριζόμενης ως κατεύθυνσης αρνητικής για το καθεστώς (-), άρα υπέρ της Αντίθεσης (κατηγορούμενοι εις το εδώλιον), μετασχηματίζεται ως προς τη σημασία της σε **ουδέτερη (0) για το καθεστώς.**

Ὁ Βασιλικός Ἐπίτροπος κ. Λιαπῆς ἀγορεύων εἰς τό Στρατοδικεῖον

Εφ. **ΤΟ ΒΗΜΑ** **5/11/68**
Σελίδα: **1η** Έκταση: **95 εκ.**

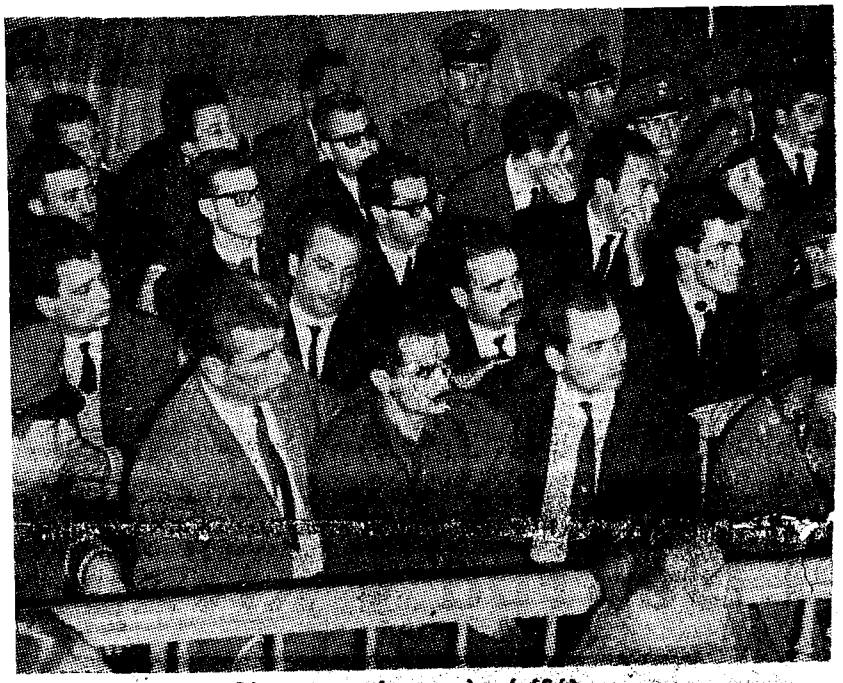

Οἱ κατηγορούμενοι εἰς τό ἐδώλιον

5. Παράδειγμα φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης ως **ουδέτερης (0) για το καθεστώς,** απεικονίζοντας τους κατηγορουμένους στο εδώλιο την πρώτη μέρα της δίκης

Εφ. **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ** **5/11/68**
Σελίδα: **1η** Έκταση: **200 εκ.**

Σε σύγκριση με φωτογραφία του Ελ. Κόσμου, χαρακτηριζόμενης ως **θετικής (0) για το καθεστώς,** απεικονίζοντας τα μέλη του Εκτάκτου Στρατοδικείου την πρώτη μέρα της δίκης, σε έκταση διπλάσια από εκείνη του Βήματος.

Τὰ μέλη τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου Ἀθηνῶν δίδουν τὸν νενομισμένον ὅρκον. Ἐξ ἀριστερῶν διακρίνονται οἱ κ.κ. Μιχαὴλ Πηλιχός, ταγματάρχης, Γεώργιος Κωνσταντόπουλος ταγματάρχης, ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου ἐφέτης κ. Παν. Βουγᾶς, Γεράσιμος Τζανετάτος ταγματάρχης καὶ Ἰωάννης Βασιλακό

Εφ. **ΤΟ ΒΗΜΑ** **10/11/68**
Σελίδα: **1η** Έκταση: **45 εκ.**

---

6. Παράδειγμα φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης ως **θετικής (+) για την Αντίθεση,** λόγω λεζάντας ("Παναγούλης: Δις εις θάνατον επρότεινεν ο Βασιλικός Επίτροπος") και μεγέθους

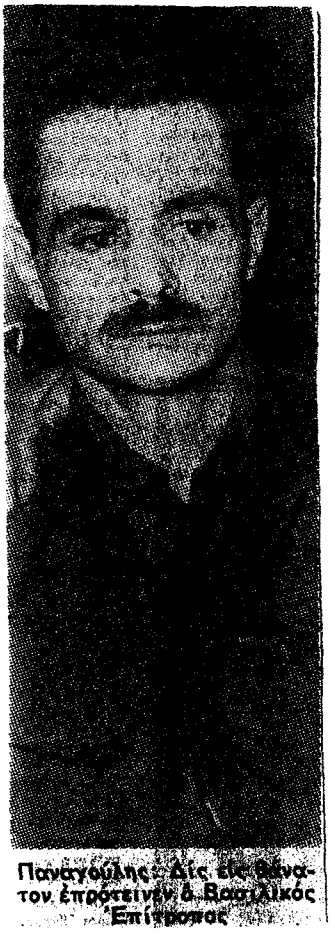

Παναγούλης : Δις εις θάνατον επρότεινεν ο Βασιλικός Επίτροπος

Εφ. **ΒΡΑΔΥΝΗ** **11/11/68**
Σελίδα: **13η** Έκταση: **150 εκ.**

Σε σύγκριση με φωτογραφία της Βραδυνής, χαρακτηριζόμενης ως **θετικής (+) για το καθεστώς** λόγω λεζάντας με το όνομά του με κεφαλαία ("ΑΛ. ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ: Δις εις θάνατον") υπερτριπλάσιας σε μέγεθος.

ΑΛ. ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ : Δις εις θάνατον.

Εφ. **ΒΡΑΔΥΝΗ** **5/11/68**
Σελίδα: **4η** Έκταση: **120 εκ.**

1. Παράδειγμα φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης ως **θετικής (+) για το καθεστώς**

Ο ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ κ. Ι. ΛΙΑΠΗΣ, ΕΝΩ ΑΠΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΝ. ΚΑΤΩ ΕΤΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΤΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΟΧΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΩΝ (ΕΚΡΗΚΤΙΚΑΙ ΤΑΑΙ, ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΙ ΒΟΜΒΑΙ, ΠΙΣΤΟΛΙΑ, ΣΦΑΙΡΕΣ, ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ, ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ Κ.Λ.Π.)

Εφ. **ΒΡΑΔΥΝΗ** **5/11/68**
Σελίδα: **4η** Έκταση: **102 εκ.**

2. Παράδειγμα φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης ως **θετικής (+) για το καθεστώς,** λόγω λεζάντας και λόγω της φωτογραφίας του Βασιλικού Επιτρόπου που βρίσκεται απέναντι (Βλ. φωτό .....)

Α ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΠΟΥ ΔΙΚΑΖΕΙ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΙΝ ΤΗΣ ΔΟΛΟΦΟΝΙΚΗΣ ΑΠΟΠΕΙΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ κ. Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ. ΕΞ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ κ.κ. Ι. ΗΛΙΧΟΣ (ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ), Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ), ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΕΦΕΤΗΣ κ. ΠΑΝ. ΒΟΥΓΑΣ, ΓΕΡ. ΤΖΑΝΕΤΑΤΟΣ (ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ) ΚΑΙ Ι. ΒΑΣΙΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (ΛΟΧΑΓΟΣ)

2. ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α.) - των "15"** - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **4/11 - 18/11/68 (9 ημέρες)**

Εφ. **ΒΡΑΔΥΝΗ** **7/11/68**
Σελίδα: **5η** Έκταση: **154 εκ.**

3. Παράδειγμα φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης ως **θετικής (+) για το καθεστώς.** Αναλύεται σε συνδυασμό με φωτογραφία που δημοσιεύεται στην 6η σελίδα της εφημερίδας (Βλ. σελ. 10)

ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΞΕΝΗΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΩΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥΝ ΤΗΝ ΔΙΚΗΝ.

2. ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α.) - των "15"** - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **4/11 - 18/11/68 (9 ημέρες)**

Εφ. **ΒΡΑΔΥΝΗ** **7/11/68**
Σελίδα: **6η** Έκταση: **260 εκ.**

4. Παράδειγμα φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης ως **θετικής (+) για το καθεστώς.**

←

Ὁ Ἀλ. Παναγούλης, ἡγετικὸν στέλεχος τῆς ἀντεθνικῆς ὀργανώσεως καὶ δράστης τῆς ἀποπείρας τῆς δολοφονίας τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Γ. Παπαδοπούλου, «παίζει τὸ τελευταῖο του χαρτί». Προφασίζεται τὸν ἀσθενῆ καὶ ζητεῖ μέσω τοῦ δικηγόρου του, μὲ τὸν ὁποῖον διακρίνεται νὰ συνομιλῆ· εἰς ἕνα διάλειμμα τῆς δίκης, νὰ ἀναβληθῆ ἡ ἀπολογία του. Ἡ αἴτησίς του ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τὸ Στρατοδικεῖον. Ἐξητάσθη χθὲς ὑπὸ ἰατρῶν καὶ σήμερον ἀναμένεται ἡ ἀπολογία του.

Εφ. **ΒΡΑΔΥΝΗ** **9/11/68**
Σελίδα: **1η** Έκταση: **63 εκ.**

5. Παράδειγμα φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης ως **θετικής (+) για το καθεστώς,** λόγω λεζάντας.

Ο λιποτάκτης αρχισυνωμότης Αλ. Παναγούλης ενώ απολογείται μελοδραματικά, συμβουλευόμενος τάς σημειώσεις του και χειρονομών επιδεικτικά και προκλητικά ώς κήρυξ τῆς λαοκρατίας.

Εφ. ΕΛ ΚΟΣΜΟΣ 5/11/68
Σελίδα: 1η Έκταση: 195 εκ.

1. Παράδειγμα φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης ως **θετικής (+) για το καθεστώς,** λόγω λεζάντας.

Βλ. ίδια φωτογραφία που είναι δημοσιευμένη στο βιβλίο του Λ. Καραφυλίδη "Η δίκη του Α. Παναγούλη", στη σελ. 34 με λεζάντα: .....

Μὲ προκλητικὸν ὕφος, ὁ Ἀλέξανδρος Παναγούλης, ὁ λιποτάκτης στρατιώτης καὶ δράστης τῆς δολοφονικῆς ἀποπείρας ἐναντίον τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὑποβάλλει ἐρωτήσεις πρὸς μάρτυρα. Ἀποτέλεσμα τῆς θρασυτάτης συμπεριφορᾶς, τὴν ὁποίαν ἐπέδειξε κατὰ τὴν χθεσινὴν πρώτην ἡμέραν τῆς δίκης του ὁ Παναγούλης, ἦτο νὰ καταδικασθῆ διὰ περιύβρισιν ἀρχῆς, εἰς φυλάκισιν 2 ἐτῶν.

Εφ. **ΤΟ ΒΗΜΑ** **9/11/68**
Σελίδα: **1η** Έκταση: **130 εκ.**

Σε σύγκριση με ίδια φωτογραφία του Βήματος που χαρακτηρίζεται **θετική (+) για την Αντίθεση**, με άλλη λεζάντα

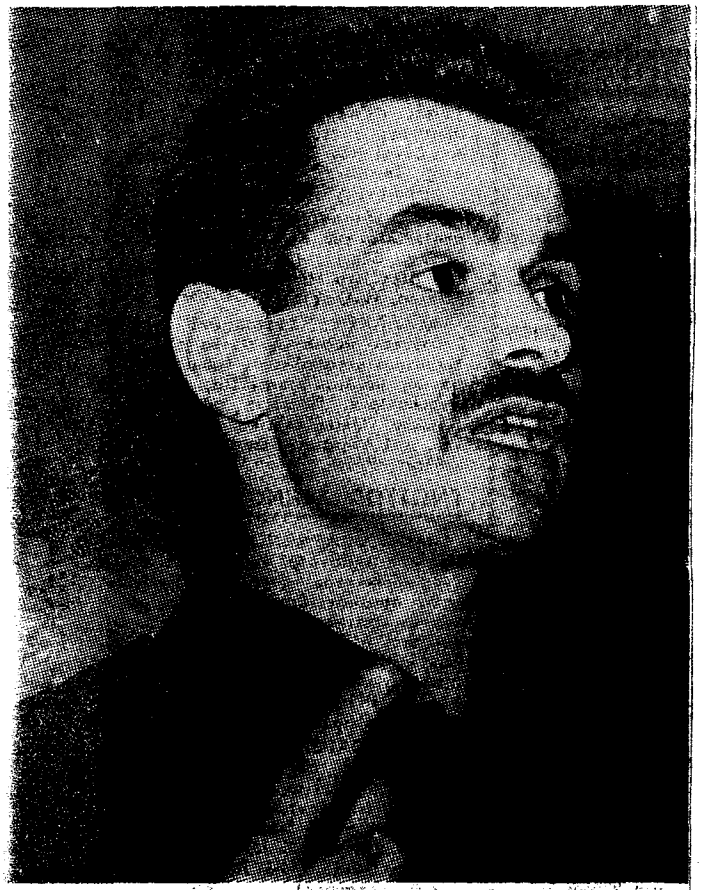

Ο 'Αλ. Παναγούλης είς ἕνα στιγμιότυπον κατά τήν χθεσινήν ἀπολογίαν του.

Εφ. ΕΛ ΚΟΣΜΟΣ 5/11/68
Σελίδα: 1η Έκταση: 150 εκ.

2. Παράδειγμα φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης ως **θετικής (+) για το καθεστώς**, λόγω λεζάντας.

Σε σύγκριση με φωτογραφία .....

Στιγμὲς τῆς δίκης

● Μία διαυγὴς ὑπόθεσις «θολοῦται ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας. Ὁ Παναγούλης ἀρνεῖται τὰ πάντα. Κάθεται εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῶν ἑδωλίων φέρων ἁπλῆν στολὴν στρατιώτου τοῦ πεζικοῦ, ὁ μικρὸς τὸ δέμας καὶ ὠχρὸς τὴν ὄψιν κατηγορούμενος, πού ἐξήλωσε δόξαν Βρούτου ἢ Ἀριστογείτονος. Καὶ βεβαίως, ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν καὶ τοῦ σημερινοῦ παρ' ὀλίγον δολοφόνου. Ἐκεῖνοι εὐοδήκαν ἀντιπάκρισιν ἀπὸ τοὺς λαοὺς διὰ τὴν πρᾶξιν των, ἐνῶ ὁ Παναγούλης συναντᾶ καθολικὴν ἀράν ἀπὸ τοῦ Βασιλέως μέχρι τελευταίου πολίτου.

Οἱ κατηγορούμενοι Γ. Ἀβράμης, Ν. Ζαμπέλης καὶ Ν. Λεκανίδης, ἐνῶ συνομιλοῦν ἐμπιστευτικῶς εἰς μίαν διακοπὴν τῆς συνεδριάσεως. Διακρίνονται, ἐπίσης, ὁ Α. Κλωνιζάκης, ὁ Ε. Γιώτας καὶ ὁ Ι. Κλωνιζάκης.

Εφ. ΕΛ ΚΟΣΜΟΣ 8/11/68
Σελίδα: 1η Έκταση: 130 εκ.

4. Παραδειγμα φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης ως **θετικής (+) για το καθεστώς.**

Τὰ μέλη τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου Ἀθηνῶν δίδουν τὸν νενομισμένον ὅρκον. Ἐξ ἀριστερῶν διακρίνονται οἱ κ.κ. Μιχαὴλ Πηλιχός, ταγματάρχης, Γεώργιος Κωνσταντόπουλος ταγματάρχης, ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου ἐφέτης κ. Παν. Βουγᾶς, Γερασιμος Τζανετάτος ταγματάρχης καὶ Ἰωάννης Βασιλακόπουλος, λοχαγός.

2. ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α.) - των "15"** - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **4/11 - 18/11/68 (9 ημέρες**

Εφ. **ΕΛ ΚΟΣΜΟΣ** **5/11/68**
Σελίδα: **1η** Έκταση: **200 εκ.**

3. Παράδειγμα φωτογραφίας χαρακτηριζόμενης ως **θετικής (+) για το καθεστώς,** την πρώτη μέρα της δίκης.

Σε σύγκριση με .....

Ὁ Παναγούλης, ὄρθιος ἀριστερά, διακόπτει τὸν συγκατηγορούμενόν του Ἐλευθεριάδην, εἰς τὸ ἄκρον δεξιά, διαρκούσης τῆς ἀπολογίας τοῦ τελευταίου, χθὲς εἰς τὸ Ἔκτακτον Στρατοδικεῖον Ἀθηνῶν.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΝΑΓΟΥΛΗ

(Χαρακτηριστικές της βίας του καθεστώτος και της παραβίασης των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου)

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ Λ. ΚΑΡΑΜΦΥΛΙΔΗ: Η ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΟΥΛΗ

α άκόμη χαρακτηριστικό στιγμιότυπο, πού δείχνει τή μεταχείριση πού γίνεται και άκόμα στήν αίθουσα τοΰ Στρατοδικείου. Ό μπράβος τόν κρατά αφιχτά καί με ιό του χέρια.

Ο Παναγούλης όρθιος μέσα στό Στρατοδικείο, κρατούμενος πάντοτε άπό τούς δύο μπράβους αύτοι έχουν άντικατασταθεί τις χειροπέδες κατά την παραμονή του στό Στρατοδικείο. Μπροστά απο αυτους ο συνηγορος του

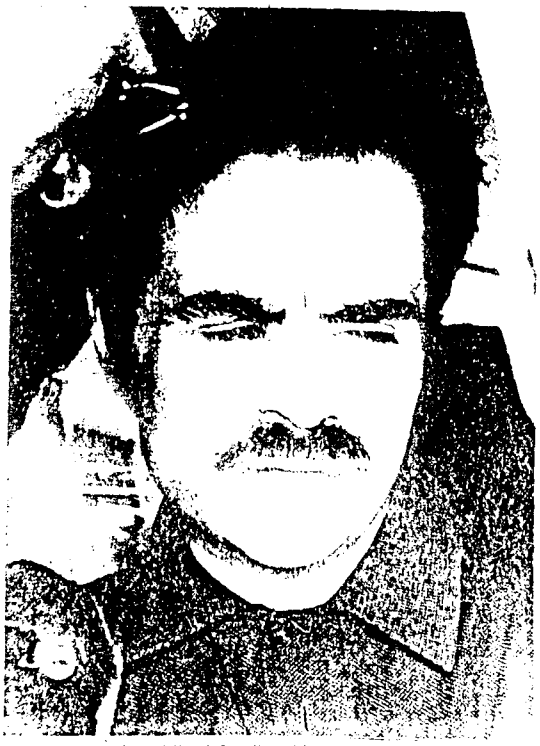

Ο φωτογραφικός φακός, παρ' όλες τις δυσκολίες πού άντιμετώπισε μέσα στήν αίθουσα τοΰ στρατοδικείου, πέτυχε να μάς κρατήσει κάποιες στιγμές μοναδικές. Φέρνει τόν Παναγούλη τόσο κοντά μας, κι είναι τόσο άνθρώπινος... Αύτός ό «τρομερός έγκληματίας», όπως τόν παρουσίασε ή χουντα'

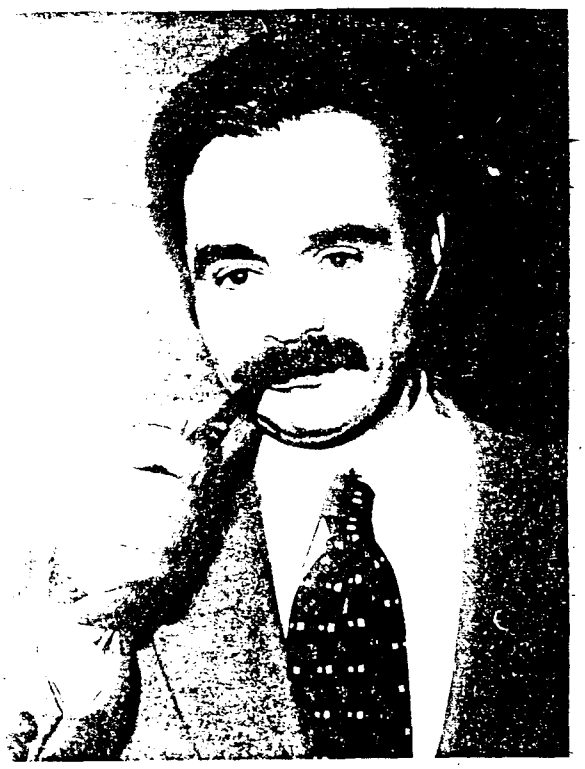

Στην ό κ. Λαυης έκανε τις δηλωσεις του γιά τόν Αλέξανδρο Παναγούλη, ό Παναγούλης ήταν [illegible] του λαου στο Ελληνικο Κοινοβουλιο

Δ) Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΚΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΗΜΕΡΑ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ

Η σύγκριση των τίτλων των 3 εφημερίδων της 1ης ημέρας της δίκης του Παναγούλη δείχνει καθαρά πως μέσα από τον διαφορετικό τρόπο αναγγελίας και παρουσίας της δίκης αυτής, κάθε εφημερίδα προσπαθεί να κερδίσει ψυχολογικά το αναγνωστικό της κοινό δημιουργώντας απέναντι στους κατηγορούμενους διαθέσεις ανάλογες με τους σκοπούς που η κάθε μία επιδιώκει.

Το *Βήμα*[11] αρχίζει την ειδησεογραφία του επαναλαμβάνοντας στερεοτυπικά τόσο την 1η όσο και στις εσωτερικές του σελίδες την έκφραση "Η δίκη για την απόπειρα". Έτσι το κοινό πληροφορείται ότι "άρχισε ή συνεχίζεται η δίκη που όλοι γνωρίζουν γιατί ακριβώς πρόκειται αλλά που στους τίτλους ούτε το είδος της πράξης ούτε το ποιος αποπειράθηκε να την κάνει εμφανίζεται. Ο τρόπος της πλήρους αποφυγής αναφοράς της έκφρασης "Απόπειρα δολοφονίας", που θα μπορούσε σαν λέξη και μόνο να επηρεάσει την Κοινή Γνώμη η εκμετάλλευση και προβολή του γεγονότος της απόπειρας και μόνο είναι εντυπωσιακός. Πλαισιώνοντας μάλιστα τους τίτλους της 1ης σελίδας με δύο φωτογραφίες ομοίου μεγέθους, μία με τα μέλη του Εκτάκτου Στρατοδικείου και μία των κατηγορουμένων ουδέτερη, κερδίζει τελικά τον στόχο του.

Η *Βραδυνή*[12] αντίθετα, και ο *Ελ. Κόσμος*[13] με τίτλους φορτισμένους, στην 1η και στις εσωτερικές τους σελίδες προκαταλαμβάνουν την κοινή γνώμη πληροφορώντας την ότι πρόκειται για "δίκη τρομοκρατών", "κομμουνιστών", με "οργανωτές της τρομοκρατικής απόπειρας τον Α. Παπανδρέου και τον Ν.

---

11. *Βήμα* 5/11/68, 1η σελίδα, 3στηλο: "Άρχισε χθες η δίκη για την απόπειρα", 6η σελίδα, 7στηλο: "Η δίκη για την απόπειρα", 8η σελίδα, 5στηλο: "Η χθεσινή δίκη για την απόπειρα συνεχίζεται".

12. *Βραδυνή* 5/11/68, 1η σελίδα, 2στηλο: "Απεκαλύφθη η συνομωσία κομμουνιστών και Α. Παπανδρέου". Υπότιτλος: "Ο Γεωρκάτζης έστειλε τα εκρηκτικά".

- 5/11/68, 4η σελίδα, ολοσέλιδο, "Ανδρέας Παπανδρέου και Ν. Νικολαΐδης οργανωτές της απόπειρας".

- 5/11/68, 5η σελίδα, ολοσέλιδο: "Τα όπλα και τα εκρηκτικά εστέλνοντο από τον Π. Γεωρκάτζη" με υπότιτλο: "Συγκλονιστικές αποκαλύψεις".

13. *Ελ.Κόσμος* 5/11/68, 1η σελίδα, 4στηλο: "Ανδρέας και Νικολαΐδης οργανωτές της απόπειρας. Αποκαλυπτικές καταθέσεις μαρτύρων. Ο Γεωρκάτζης έστειλε εκρηκτικές ύλες".

- 8/11/68, 2στηλο, "Τα πρακτικά της δίκης των τρομοκρατών".

- 9/11/68, 3στηλο "Ο Γεωρκάτζης έστειλε εκρηκτικές ύλες".

Νικολαΐδη", καθώς και με τίτλους που αναγγέλλουν "συγκλονιστικές αποκαλύψεις" για αποστολή εκρηκτικών υλών και όπλων από τον Κύπριο τέως Υπουργό Εσωτερικών και Εθνικής Άμυνας Π. Γεωργατζή. Και ενώ η *Βραδυνή* δεν δημοσιεύει καμιά φωτογραφία στην 1η σελίδα με πρόθεση μείωσης του ενδιαφέροντος του κοινού γι' αυτή τη δίκη, ο *Ελ. Κόσμος* πλαισιώνει τον τρομοκρατικό του τίτλο με τρεις φωτογραφίες: Μία του Εκτάκτου Στρατοδικείου, μία με τους κατηγορούμενους στο εδώλιο, με λεζάντα που επεξηγεί ότι συνομιλούν εμπιστευτικά (=συνωμοτικά), καιμία του Παναγούλη με άκρως υποτιμητικούς χαρακτηρισμούς στη Λεζάντα: ο λιποτάκτης, συνομώτης κλπ. (βλ. ανάλυση φωτογραφιών *Ελ. Κόσμου*).

Αυτός ο τρόπος παρουσίασης της δίκης ήδη από την 1η ημέρα αποκαλύπτει τις κατευθύνσεις των τριών εφημερίδων όπως φαίνεται καθαρά και στους αναλυτικούς πίνακες 4, 5 και 6 του Πρωτοκόλλου Β, όπου το ΑΣ1, στο *Βήμα* έχει ΜΟ (+2,44), ενώ στη *Βραδυνή* (–6,38) και στον *Ελ. Κόσμο* (–7,36).

Τελικά καθ'όλη τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας, ο *Ελ. Κόσμος* και η *Βραδυνή* χρησιμοποιώντας όλες τις δυνατότητες εκμετάλλευσης των τυπικών στοιχείων της εφημερίδας, μέγεθος, οικογένεια γραμμάτων, μέγεθος και είδος φωτογραφιών, με αναντιστοιχίες φωτογραφιών και λεζάντας και πολλές φορές κυρίων τίτλων και κειμένου, προσπαθούν να καλύψουν την ιδιαίτερα μεγάλη σημασία της δίκης αυτής, παραβιάζοντας κάθε κανόνα δημοσιογραφικού ήθους.

Αξίζει να σχολιάσουμε έναν χαρακτηριστικό τίτλο της *Βραδυνής*, σε πλήρη αναντιστοιχία με το κείμενο που ακολουθεί, τεχνική που εντοπίστηκε βέβαια και στον *Ελ. Κόσμο*, με έντονο τρομολαγνικό και κινδυνολογικό χαρακτήρα.

Τίτλος της 8/11/1964, 4η σελίδα, αναγγέλλει με κεφαλαία γράμματα: "Βόμβα πρώτου μεγέθους" και από κάτω με πολύ μικρά πεζά "Αποκαλύψεις εναντίον Γεωρκάτζη". Τίτλος και υπότιτλος χαρακτηρίζονται από υψηλότατο συντελεστή ασάφειας.

1) Το ουσιαστικό "βόμβα" δηλώνει καταστροφή και μάλιστα "πρώτου μεγέθους". Δεν ξέρουμε ποιος, που, για ποιο σκοπό έβαλε τη βόμβα - (πρώτη νοηματική εντύπωση) - ούτε την εκρηκτική της δύναμη ακριβώς. Όμως το επίθετο "πρώτο" για το μέγεθός της, ανεβάζει τη συγκινησιακή φόρτιση της απειλής. Ο κύριος τίτλος αρθρώνει νοηματική σχέση καταστροφισμού.

2) Το θέμα του υπότιτλου με μικρά γράμματα "Αποκαλύψεις κατά Γεωρκάτζη" αφήνει ένα περιθώριο, για το ίσως "εξασκημένο μάτι στην ανάγνωση", να αντιληφθεί ότι έχει σχέση με τον κύριο τίτλο, που τελικά είναι μία ρητορική έκφραση με στόχο την τρομοκρατία του κοινού. Εν τούτοις ο καταστροφισμός που άρθρωσε ο κύριος

τίτλος έχει ήδη παγιδεύσει τον αναγνώστη και τελικά ενισχύεται συγκινησιακά από το ουσιαστικό "αποκαλύψεις" του υπότιτλου. Ουσιαστικό ανησυχίας σημαντικό που οδηγεί στη δικαιολογημένη αγανάκτηση του κοινού εναντίον του ...κακού και μάλιστα του πολιτικού "Γεωρκάτζη", μια και αυτόν αφορούν οι αποκαλύψεις. Είναι σαφής εδώ, η προσπάθεια ταύτισης της καταστροφής με τον πολιτικό κόσμο, μέσα από την εκμετάλλευση της ιδιότητας του Κύπριου τέως Υπουργού, του Π. Γεωρκάτζη.

3) Η "βόμβα πρώτου μεγέθους", όπως τελικά μας πληροφορεί, το κείμενο-τίτλος με πεζά που ακολουθεί είναι, "...τα όσα αποκάλυψαν εις βάρος του Π. Γεωρκάτζη, οι μάρτυρες κατηγορίας". Οι αποκαλύψεις συνοψίζονται στο ότι: "αποδεικνύεται ότι ο Π. Γεωρκάτζης συμμετείχε στην οργάνωση "Ελληνική Αντίσταση", υπήρξε ο αρχηγός της στην Ελλάδα (εις το εσωτερικό φέρεται ως αρχηγός ο Α. Παπανδρέου)" και ότι ...αυτός ...ο Κύπριος πολιτικός "απέστειλε βοήθεια μέσω της Κυπριακής Πρεσβείας, πολεμικό υλικό σε ...δέμα".

Η νοηματική σχέση κινδυνολογίας που αρθρώνεται με την έκφραση "πολεμικό υλικό", παρά τη νοηματική ανακολουθία που προκύπτει αμέσως μετά "...στάλθηκε σε ...δέμα", στοχεύει στον εντυπωσιασμό και την τρομοκρατία, υποτιμώντας τη νοημοσύνη του κοινού.

Από την άλλη ο *Ελ. Κόσμος* με ανάλογες αγχογόνες απολιτικές εκφράσεις, υπερβολές και αναντιστοιχίες προσπαθεί να πείσει την Κοινή Γνώμη, ότι δικάζονται εγκληματικές προσωπικότητες και άτομα "αντεθνικώς δρώντα", ενώ το ***Βήμα*** προσπαθεί να πληροφορήσει ότι το καθεστώς δικάζει τους πολιτικούς του αντιπάλους.

Η τελευταία ημέρα δημοσίευσης των καταδικαστικών ποινών στο φύλο της 18/11/68, εμφανίζει τα ίδια τυπικά χαρακτηριστικά της δημοσιογραφικής πολιτικής που ακολούθησε η κάθε εφημερίδα.

Ο *Ελ. Κόσμος* και η *Βραδυνή* αφιερώνουν, 5στηλους τίτλους και γιγαντογράμματα για τη δημοσίευση των καταδικαστικών ποινών. Με φωτογραφίες του Παναγούλη, στυλ αστυνομικής ταυτότητας σε μεγέθυνση ή καλύτερα δελτίου εγκληματολογικών αναζητήσεων, σκουρόχρωμες έντεχνα ώστε να αλλοιώνονται τα χαρακτηριστικά και λεζάντες σκέτες χωρίς ιδιότητα μόνο με το όνομα και την ποινή: "Δις εις θάνατο ο Παναγούλης".

Ειδικότερα ο *Ελ. Κόσμος* για να εμφανίσει ότι η κυβέρνηση είναι τάχα αντικειμενική προς τους πολιτικούς της αντιπάλους και να αφήσει κάποιο υπαινιγμό πρόθεσης επιείκιας προς τον κατηγορούμενο, δημοσίευσε κάτω από τον κύριο τίτλο

τον εξής υπότιτλο: "τα ενδεχόμενα αναβολής εκτέλεσης της ποινής σύμφωνα με τον Σ.Π.Κ.". Σε τίτλο-κείμενο με πεζά, συνεχίζει από κάτω, την ανάλυση των ενδεχόμενων αυτών, τονίζοντας ότι ο Παναγούλης δεν υπέβαλε αίτηση χάριτος και ότι δήλωσε μέσω του συνηγόρου του, ότι δεν επιθυμεί να υποβάλλει.

Το τελευταίο, όχι βέβαια για την τίμηση ή να τονίσει το θάρρος και το κουράγιο του, αλλά για να δείξει ότι τα περιθώρια επιείκιας, περιορίζονται υπαιτιότητι του καταδικασθέντος (του ίδιου).

3η ΔΙΚΗ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ των «16»

(Ο.Ν.Ε ΤΟΥ Π.Α.Μ)

Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ ΚΑΙ ΥΠΟΤΙΤΛΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΗ

Α) Σχετικά με την έκταση δημοσιότητας

Χαρακτηριστικό της δίκης της οργάνωσης ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ είναι η πολύ χαμηλή δημοσιότητα που δόθηκε σ'αυτήν και από τις τρείς εφημερίδες.

Οπως προκύπτει από τον Πίνακα Α (Τμήμα Α, Στάδιο Β της έρευνάς μας), το μεν *Βήμα* διέθεσε συνολική έκταση 107 τε.κ ενώ η *Βραδυνή* 387 τ.εκ και ο *Ελ. Κόσμος* 435 τ.εκ και αυτή την έκταση μάλιστα, μόνο σε κείμενο, δεδομένου ότι η δίκη αυτή δεν είχε καμμία φωτογραφική κάλυψη.

Συγκεκριμένα, η έκταση που κατέλαβαν τα δημοσιεύματα για τη δίκη αυτή ανέρχεται συνολικά σε ποσοστό επι % , για μεν το *Βήμα* σε 0,1%, για δε την *Βραδυνή* και τον *Ελ. Κόσμο* σε 0,4% και 0,3% αντίστοιχα.

Χαρακτηριστικό είναι οτι αυτό το ελάχιστο ποσοστό δημοσιότητας και οι τρείς εφημερίδες το κατανέμουν σε εσωτερικές και μόνο σελίδες (βλ. Πίνακες 1&2 Τμήμα Α, Στάδιο Β της έρευνάς μας).

Ο λόγος της μικρής αυτής δημοσιότητας οφείλεται αφ' ενός μεν στο γεγονός της ύπαρξης αυστηρής λογοκρισίας την περίοδο αυτή κυρίως όμως διότι επρόκειτο για οργάνωση νεολαίας και το καθεστώς σε καμμία περίπτωση δεν επιθυμούσε να τη προβάλλει, φοβούμενο το αυθόρμητο μιας περαιτέρω νεανικής κινητοποίησης σε μεγαλύτερη κλίμακα και από άλλους πολιτικούς χώρους πλήν αυτού των νεολαίων κομμουνιστών όλων πρώην μελών και ηγετικών στελεχών της «Νεολαίας Λαμπράκη».

Β) Σχετικά με τους τίτλους/υπότιτλους που συνόδευσαν τα δημοσιεύματα

Μέσα από την μελέτη των τίτλων και υπότιτλων των τριών εφημερίδων, με την μέθοδο που εφαρμόσαμε της Αξιολογικής Ανάλυσης Ορων (ΑΑΟ), προέκυψε ότι και οι τρείς εφημερίδες έχουν κοινούς μέσους όρους (ΜΟ) ως προς την αρνητική κατεύθυνσή τους (-), σε σχέση με την δίκη αυτή, το δε σύνολο των ΜΟ των αντικειμένων στάσης (ΑΣ) για τις τρείς εφημερίδες είναι ως προς την κατεύθυνση και

ένταση των τίτλων τους για μεν το *Βήμα* (-3,5) για την *Βραδυνή* (-14,7) για δε τον *Ελεύθερο Κόσμο* (-15).

Είναι χαρακτηριστική στο σημείο αυτό, η προσπάθεια διαφοροποίησης του *Βήματος*, σχετικά μ'αυτή τη δίκη των νεολαίων κομμουνιστών, σε μία περίοδο αυστηρής λογοκρισίας και εντυπωσιακό το γεγονός οτι το *Βήμα* τελικά πετυχαίνει στην κλίμακα των ΜΟ, να δώσει ένα αποτέλεσμα της τάξης του (-0,4) δηλ. να πετύχει μία στάση **ουδέτερη** που βεβαίως ερμηνεύεται κάτω από τις συγκεκριμένες συνθήκες που επικρατούσαν **ως στάση ευμενής** (+) για τη δίκη αυτή.

Τα συγκριτικά αποτελέσματα του συνόλου των ΜΟ, των αντικειμένων στάσης (ΑΣ) των τριών εφημερίδων, εμφανίζονται σε κλίμακα στον Πίνακα 25 (Τμήμα Β Στάδιο Β της έρευνάς μας) και είναι για μεν το *Βήμα* (-0,4) ως άνω, για την *Βραδυνή* δε πολύ υψηλότερο και όμοιο σχεδόν αυτό του *Ελ. Κόσμου*, δηλ. (-1,6) και (-0,8) αντίστοιχα για τις δύο εφημμερίδες.

Οπως προκύπτει από τον Πίνακα 27 (Β Τμήμα Σταδίου Β), όπου συγκριτικά επίσης εμφανίζονται οι «παρουσίες/απουσίες» θεμάτων/υποκειμένων/αντικειμένων στάσης (ΑΣ), στη δίκη αυτή του ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ, έχουμε μια χαρακτηριστική «απουσία», όσον αφορά την εφημερίδα το *Βήμα* στην κατηγορία ΑΣ2 (κατηγορούμενοι). Το γεγονός οτι το *Βήμα* δεν αναφέρεται καθόλου στους κατηγορουμένους, έχει σημασιολογική αξία διότι αποφεύγει έτσι χαρακτηρισμούς αρνητικούς που θα ήταν υποχρεωμένο να δημοσιεύσει γι'αυτούς (βλ. αναλυτικούς Πίνακες 7.8.9 του Πρωτοκόλλου Β της έρευνάς μας).

Χαρακτηριστικό και στις τρείς εφημερίδες είναι επίσης η «απουσία» των αντικειμένων στάσης (ΑΣ4) και (ΑΣ5) σχετικά δηλ. με την **υπεράσπιση** και την **ποινική διαδικασία** αντίστοιχα, θέματα στα οποία αποφεύγουν να αναφερθούν στους τίτλους και υπότιτλους των δημοσιευμάτων τους και οι τρείς εφημερίδες για διαφορετικούς λόγους βέβαια η καθεμία από αυτές

Το μεν *Βήμα* από τον φόβο να απαγορευθεί η κυκλοφορία του, η *Βραδυνή* διότι παραμένει πιστή στην αντικομμουνιστική ιδεολογία της και δεν την ενδιαφέρει η προβολή αυτής της αντιστασιακής ενέργειας ο δε *Ελ. Κόσμος* διότι δεν εξυπηρετείται στην φάση αυτή να χρησιμοποιήσει δίκη νεολαίων κομμουνιστών για να πείσει περί της «αντικειμενικότητας της διαξαγωγής» της ή για να ακουστεί «ο υπερασπιστικός λόγος» αυτών τους οποίους έχει θέσει σαν στόχο του ιδεολογικού νομιμοποιητικού του συστήματος δηλ. ως «αποδιοπομπαίους τράγους» για να δικαιολογήσει την παράνομη εξουσία του.

ΣΤΗ ΔΙΚΗ ΑΥΤΗ ΚΑΜΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΩΝ 16 ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Οι φωτογραφίες που παραθέτουμε κατωτέρω είναι από δημοσίευμα του *Βήματος* της 28ης Ιουνίου 1973, όπου και το σχετικό ρεπορτάζ με τον τίτλο: *«Δέκα ποινάς εμείωσε χθες το Αναθεωρητικόν δια τον " Ρήγα Φεραίο"»* (βλ. σχετικό σχόλιο ολοσέλιδο δημοσίευμα 1η και 5η σελ. και σε σμίκρυνσή της σε φυσικό μέγεθος φωτογραφίας των κατηγορουμένων του ανωτέρω δημοσιεύματος).

11 κατηγορούμενοι στο Αναθεωρητικό Στρατοδικείο. Άνω σειρά: Αθ. Αθανασίου, Κ. Γιούργος, Αντ. Μαργαρίτης, Γ. Μποτζάκης. Στό: Αρ. Θεοδωρίδης, Π. Κλαυδιανός, Νικ. Γιανναδάκης καί κάτω: Νικ. Κιάος, Κ. Καρυωτάκης, Νικ. Σταματάκης καί Ανδρ. Σαββάκης

ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

Μια δίκη αντιστασιακής οργάνωσης της περιόδου της δικτατορίας 1967-1974 μέσα από μια εφημερίδα. Η δημοκρατική Άμυνα και η Εφημερίδα το *Βήμα*.

Η στάση της εφημερίδας *το Βήμα* και η κοινωνική αναπαράσταση της δικτατορίας και της αντίστασης μέσα από τα δημοσιεύματα των πρακτικών της δίκης της "Δημοκρατικής Άμυνας".

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ

Στόχος της μελέτης μας είναι να αποκαλύψουμε τις κοινωνικές αναπαραστάσεις που η εφημερίδα το *Βήμα*, διέσπειρε προς το ευρύτερο κοινό μέσα από την στάση (θετική, αρνητική ή ουδέτερη) που διαμόρφωσε σχετικά με την δικτατορία και τους αντιτιθέμενους σ' αυτήν.

Επιλέξαμε σαν θέμα/περίπτωση την δίκη της «Δημοκρατικής Άμυνας» δεδομένου ότι η συνταρακτική αυτή δίκη, ήταν η σπουδαιότερη ίσως της επταετίας της στρατιωτικής Χούντας, συνδύαζε όλα τα στοιχεία, που επέτρεπαν μια τολμηρή αντιπολιτευτική δημοσιογραφία, για εκείνες βεβαίως τις εφημερίδες που δεν ήταν σύμφωνες με το καθεστώς. Από την άλλη επιλέξαμε το *Βήμα* που εξέφραζε τον παραδοσιακό δημοκρατικό κεντρώο χώρο προκειμένου να αποδείξουμε ή όχι μια υπόθεση εργασίας: το ότι ο Δημοκρατικός τύπος, την περίοδο της δικτατορίας και παρά την ύπαρξη λογοκρισίας κατάφερε να διαμορφώσει με έμμεσους τρόπους μια αναπαράσταση αρνητική για το καθεστώς και ταυτόχρονα να ενημερώσει την κοινή γνώμη για τον παράνομο χαρακτήρα ενισχύοντας το δικαίωμα αντίστασης του λαού μέσα από τη θετική αναπαράσταση των κατηγορουμένων στη δίκη αυτή.

Ο τρόπος με τον οποίο το *Βήμα* παρουσίασε τη δίκη της "*Δημοκρατικής Άμυνας*" σ'όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας στο ακροατήριο του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, **παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον** και απέδειξε την **δυσμενή στάση** της εφημερίδας αυτής απέναντι στο στρατιωτικό καθεστώς.

Οι ***κατηγορούμενοι*** ήταν 34 εξέχοντες πολίτες, καθηγητές Παν/μίου, στρατηγοί, άτομα με μεγάλο κοινωνικό κύρος που δικάζονταν "*για ρίψεις βομβών και προσπάθεια ανατροπής του καθεστώτος*". Οι ***μάρτυρες υπεράσπισης*** επίσης ήταν άτομα με υψηλό μορφωτικό επίπεδο, επιστήμονες, καθώς και μερικές από τις εξέχουσες πολιτικές προσωπικότητες της χώρας, που η δίκη αυτή τους έδωσε την ευκαιρία να εμφανιστούν δημόσια και να διακηρύξουν αφ'ενός μεν τον παράνομο **αυταρχικό** και **ολοκληρωτικό** χαρακτήρα του καθεστώτος, αφ'ετέρου δε να καταδείξουν τον **πολιτικό** χαρακτήρα όλων των δικών, γενικά, που η χούντα εξαπέλυσε εναντίον όλων των αντιτιθεμένων σ' αυτή. Μέσα από την δίκη της «Δημοκρατικής Άμυνας», δόθηκε η ευκαιρία να αντιληφθεί η κοινή γνώμη, ότι στις δίκες αυτές κατηγορούμενοι ήσαν πρόσωπα που δικάζονταν όχι ως "αντεθνικώς δρώντα", όπως ήθελε να παρουσιάσει το καθεστώς μέσω των εκπροσώπων του (Έκτακτα Στρατοδικεία), αλλά ως "πολιτικοί αντίπαλοι" του. Ακόμα μέσα από τη Δίκη, αυτή εδόθηκε η ευκαιρία να αντιληφθεί το ευρύ κοινό, ότι το Καθεστώς παρέπεμπε συνήθως στα Έκτακτα Στρατοδικεία, τους **πολιτικούς του αντιπάλους**, που δικάζονταν για αδικήματα **κυρίως** βάση του **ΑΝ. 509/47** του άρθρου 2 που αναφερόταν **σε απόπειρες βίαιης ανατροπής του κοινωνικού καθεστώτος**, καθώς και άλλων διατάξεων του κοινού Ποινικού Κώδικα.

Υπενθυμίζουμε στο σημείο αυτό ότι αμέσως μετά την 21η Απριλίου το Στρατιωτικό Καθεστώς, ενέταξε τις μαζικές συλλήψεις, εκτοπίσεις και τις παραπομπές πολιτών σε δίκες, στο μηχανισμό καταστολής και προπαγάνδας του, που

στις τελευταίες εκφραζόταν με τις **βαριές καταδικαστικές** ποινές των Έκτακτων Στρατοδικείων και αργότερα των πενταμελή Εφετείων και ότι ο μηχανισμός αυτός λειτούργησε σε μια πολύ μεγάλη κλίμακα. Όπως συγκεκριμένα αναφέρει ο Ρ. Κούνδουρος (1978) στο έργο του «Η ασφάλεια του Καθεστώτος», «...αμέσως μετά την 21η Απριλίου περισσότεροι από 8.270 πολίτες συλλαμβάνονται και εκτοπίζονται για να φτάσουν αργότερα σε 13.177 πολίτες...» (σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες στις οποίες παραπέμπει στο ανωτέρω έργο του), και ότι «...κατά προσέγγιση μπορεί να υποστηριχτεί ότι 2.000 περίπου άτομα καταδικάστηκαν σε βαριές ποινές στη βάση κυρίως του ΑΝ 509/47..».

Η σημασία της δημοσιότητας που έλαβε η δίκη αυτή της «Δημοκρατικής Άμυνας» στον Τύπο γενικά, ακόμη και στον φιλικά διακείμενο αλλά και στον τύπο Porte parole του Καθεστώτος, όπως π.χ. η εφημερίδα «Ελεύθερος Κόσμος», για διαφορετικούς λόγους βέβαια, έδωσε τελικά την δυνατότητα της αποκάλυψης στο κοινό, του πραγματικού προσώπου της παράνομης εξουσίας και ολοκλήρου του μηχανισμού βίας και τρομοκρατίας, που εξαπέλυσε κατά παντός αντιτιθεμένου σ' αυτό και όχι μόνο εναντίον των κομμουνιστών.

Το γεγονός ακριβώς ότι, οι **34** κατηγορούμενοι στη Δίκη της «Δημοκρατικής Άμυνας» δεν ήσαν «κομμουνιστές», αλλά προέρχονταν από αυτόν ακριβώς τον χώρο της αστικής τάξης, και μάλιστα των πιο υψηλών πνευματικών και οικονομικών στρωμάτων, ήταν ένα γεγονός που ανέτρεφε στη συνείδηση του κοινού, ολόκληρο το ιδεολογικό «οπλοστάσιο» της χούντας, που ως μόνη νομική δήθεν θεμελίωση της τρομοκρατίας που ασκούσε ήταν ο «κομμουνιστικός κίνδυνος», έναντι του αστικού και πολιτικού καθεστώτος, θεμελιώνοντας έτσι το συνταγματικά κατοχυρωμένο αλλά και σύμφωνα με το φυσικό δίκαιο, δικαίωμα Αντίστασης του λαού, κατά της παράνομης εξουσίας.

Ειδικότερα, **οι κατηγορούμενοι** και **οι μάρτυρες υπεράσπισης** της συγκεκριμένης δίκης, λόγω ακριβώς της ιδιότητας και της προσωπικότητας τους, κατάφεραν τελικά, μέσα από τις απολογίες και τις καταθέσεις τους, να καταγγείλουν δημόσια την μη νομιμότητα αυτών των δικών και κατ' αναλογία την έλλειψη νομιμοποίησης του καθεστώτος το οποίο προσπαθούσε με κάθε τρόπο χρησιμοποιώντας τις δίκες σαν μέσο βίας και προπαγάνδας, να δικαιολογήσει από την μια μεριά την εγκαθίδρυση της δικτατορίας και την δήθεν αναγκαιότητα της, με την στερεότυπη ιδεολογική αναφορά του στον «κομμουνιστικό κίνδυνο» και από την άλλη να πείσει τον λαό, προκειμένου να έχει την «συναίνεση» του, ότι ο σκοπός της «Επανάστασης», είναι η σωτηρία του έθνους και του αστικού και πολιτικού καθεστώτος ταυτίζοντας έτσι την στρατιωτική εξουσία, με το αστικό καθεστώς και το δημοκρατικό πολίτευμα.

Συγκεκριμένα, η μελέτη μας σχετικά με την στάση που τήρησε η εφημερίδα «*το Βήμα*», στην δίκη της Δημοκρατικής Άμυνας, μέσα από την δημοσιότητα που έδωσε σ' αυτή και τον τρόπο με τον οποίο την παρουσίασε προς το κοινό (β' επίπεδο κοινωνικής αναπαράστασης), απεκάλυψε, ότι η εφημερίδα αυτή αξιοποίησε κατά τρόπο έντεχνο **όλες τις τεχνικές δυνατότητες της δημοσιογραφίας**, προκειμένου να ασκήσει την **αντικυβερνητική πολιτική της** και να τονίσει και προβάλλει αφ' ενός όλα τα χαρακτηριστικά αυτής της δίκης, και ιδιαίτερα τον **πολιτικό της χαρακτήρα** και αφ' ετέρου να αποκαλύψει την λειτουργία της, **σαν τρόπο/μέσο του μηχανισμού προπαγάνδας καταπίεσης και καταστολής** που εφήρμοζε το καθεστώς, εις βάρος των δημοκρατικώς φρονούντων, και αντιτιμένων σε αυτό αποκαλύπτοντας έτσι την έλλειψη νομιμοποίησης του στη συνείδηση του λαού και τον παράνομο χαρακτήρα του.

Στο σημείο αυτό πρέπει να παρατηρήσουμε ότι, όλες αυτές οι «τεχνικές δημοσιογραφικές παρεμβάσεις» της εφημερίδας το *Βήμα* στις οποίες θα αναφερθούμε συγκεκριμένα στην μελέτη μας, λειτούργησαν μέσα σ' ένα συγκεκριμένο πλαίσιο «συνθηκών παραγωγής των μηνυμάτων». Αυτές οι συνθήκες παραγωγής ήταν τόσο η «στάση» ή «πολιτική τοποθέτηση» του εκδότη/επιχειρηματία της εφημερίδας, που λειτουργεί κατ' αρχάς, σ' ένα οικονομικό επίπεδο παραγωγής και ταυτόχρονα σε ένα ευρύτερα κοινωνικοπολιτικό επίπεδο, που τον εκφράζει ή όχι και που στη συγκεκριμένη περίπτωση της δίκης της Δ.Α. συμπίπτει με αυτό της πιο χαλαρής λογοκρισίας που ασκείται στο τύπο, αφήνοντας έτσι κάποια περιθώρια παραγωγής αντικυβερνητικών «μηνυμάτων», γι' αυτούς βέβαια τους εκδότες, που τολμούσαν να αξιοποιήσουν αυτές τις συνθήκες.

Από την άποψη τώρα, της μελέτης του τύπου, όλες αυτές οι «έμμεσες τεχνικές πρακτικές» που το Βήμα εφήρμοσε συνειδητά ή ασυνείδητα στο επίπεδο της δημοσιογραφικής παρέμβασης, στο ρεπορτάζ του για την συγκεκριμένη δίκη, εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο της μελέτης, των τεχνικών μεθόδων θεματικής ανάλυσης περιεχομένου.

Το είδος της τεχνικής μεθόδου που επιλέξαμε είναι η περιγραφική προσέγγιση στην παρούσα περιπτωσιολογική μελέτη μας, «ελεύθερη θεματική ανάλυση»του περιεχομένου της εφημερίδας το *Βήμα*, για την δίκη της Δημοκρατικής Άμυνας, περιγραφική προσέγγιση, όχι βέβαια αυτή του «μέσου κοινού αναγνώστη», αλλά του «ερευνητή», που από την μια συλλαμβάνει μεν κατά τρόπο υποκειμενικό, όπως και ο «μέσος αναγνώστης», τα «μηνύματα-πληροφορίες» και τα επεξεργάζεται σύμφωνα με την αντιληπτική του ικανότητα και το γνωσεολογικό του επίπεδο, όπως κι' αυτός, από την άλλη όμως έχοντας σαν στόχο να αποδείξει μια υπόθεση εργασίας, είναι

υποχρεωμένος να μελετήσει συστηματικά το αντικείμενο του θέτοντας κάποια **κριτήρια/δείκτες** για να το επιτύχει.

Είναι αυτό ακριβώς που εφαρμόσαμε στην παρούσα μελέτη μας. Θεωρώντας ότι αυτή η μικτή περιγραφική προσέγγιση που σκεφτήκαμε, θα είναι περισσότερο, αποτελεσματική για το στόχο της ερευνάς μας. Αυτή η μέθοδος περιγραφικής προσέγγισης, πέρα από την συστηματική παρατήρηση και οργάνωση του αντικειμένου της έρευνας μας ως προς το «περιεχόμενο» και τη σημασία του, (contenu) περνάει αναγκαστικά και μέσα από την μορφή δηλ. από το «περιέχον» (contenant), των «μηνυμάτων» του «θεματικού λόγου» που διασπείρεται από τον τύπο και μάλιστα σε πρώτο επίπεδο . Γι' αυτό το επίπεδο χρησιμοποιούμε δείκτες/κριτήρια όχι για την θεματική ανάλυση του «περιεχομένου» αλλά για την παρουσία ή απουσία των «περιεχόντων» των θεμάτων των δημοσιευμάτων.

Συγκεκριμένα αποφασίσαμε να περνάμε από το «περιέχον» των τυπικών στοιχείων της εφημερίδας (τίτλος, φωτογραφίες, έκταση δημοσιότητας) στο περιεχόμενο και την σημασία τους, έχοντας σαν «άξονα ελέγχου» ταυτόχρονα και σαν κριτήριο και δείκτη ποιοτικής θεματικής ανάλυσης, το σημασιολογικό δίπτυχο της **παρουσίας/απουσίας** θεμάτων (μηνυμάτων) της εφημερίδας και της δίκης, της έρευνας μας, σ' όλα τα επίπεδα: τόσο της μορφής όσο και του περιεχομένου δηλ. της «παρουσίας ή απουσίας» θεμάτων που έχουν αξία και σημασία, προκειμένου να καταλήξουμε σε συμπεράσματα σχετικά με την στάση και τις κοινωνικές αναπαραστάσεις, που η εφημερίδα αυτή διαμόρφωσε προς το κοινό της, τόσο για το καθεστώς όσο και για τους δικαζόμενους απ' αυτό.

Ολόκληρη η ανάλυση μας χωρίς να ακολουθεί ένα αυστηρό κώδικα θεματικών κατηγοριοποιήσεων, λειτούργησε μέσα από την περιγραφική προσέγγιση και την τεχνική μέθοδο θεμάτων της σημασιολογικής «παρουσίας/απουσίας», και μας

οδήγησε πιστεύουμε, με τρόπο απόλυτα συστηματικό σε ασφαλή συμπεράσματα, σχετικά με την στάση της συγκεκριμένης εφημερίδας απαντά στην Δίκη της Δημοκρατικής Άμυνας και τις κοινωνικές αναπαραστάσεις που διαμόρφωσε προς το κοινό για την δίκη αυτή και το καθεστώς.

Συγκεκριμένα η δίκη της αντιστασιακής οργάνωσης «Δημοκρατική Άμυνα», άρχισε στις 27/3/1970 και τελείωσε με την έκδοση της απόφασης του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, στις 12/4/1970.

Η υπ' ακροατηρίω διαδικασία διήρκεσε 17 ημέρες, ενώ ο αριθμός των δημοσιευμάτων στην εφημερίδα το *Βήμα* ανήλθε στις 15 ημέρες δημοσιότητας.

Η εφημερίδα το *Βήμα* ήταν συνήθως 8σέλιδα και επειδή δεν κυκλοφορούσε την Δευτέρα, την Κυριακή έβγαινε 14σέλιδη. Κατά την περίοδο της εκδίκασης της υπόθεσης της «Δημοκρατικής Άμυνας» αύξησε τον ορισμό των σελίδων της και ενώ πάντα Τρίτη και Τετάρτη ήταν 8σέλιδη αμέσως μετά την έναρξη της δίκης και του πρώτου δημοσιεύματος της γι' αυτήν στις 27/3/1970, αλλάζει την πολιτική της και εναλλάξ κάθε Τρίτη ή Τετάρτη το φύλλο βγαίνει 10σέλιδο (αυτό συνεχίζεται για δύο εβδομάδες), την τελευταία μάλιστα μια μέρα πριν την έκδοση της απόφασης (12/4/1970 Κυριακή), δηλαδή το Σάββατο 11/4/1970 κυκλοφορεί σαν 10σέλιδη, προβάλλοντας με κάθε τρόπο τους κατηγορουμένους με ρεπορτάζ στην 1η σελίδα και στην 7η (ολοσέλιδο) με φωτογραφίες στην 1η (μια) και στην 7η (τρεις) και πάντα με αναφορές στις λεζάντες του κλασσικού «οι κ.κ. κατηγορούμενοι....».

Ειδικότερα το *Βήμα*, άρχισε το σχετικό ρεπορτάζ μια ολόκληρη εβδομάδα πριν την έναρξη της διαδικασίας με αλλεπάλληλα δημοσιεύματα με χαρακτηριστικούς υπέρ της δικής αυτής τίτλους και υπότιτλους. [1].

Τα χαρακτηριστικά αυτών των δημοσιευμάτων είναι συγκεκριμένα τα εξής:

1) **Η δίκη** παρουσιάζεται πάντα **στην πρώτη σελίδα** σε **3στηλα, 4στηλα ή 8στηλα** και συνεχίζεται **με *εσωτερικά* συνήθως δύο και τρία ολοσέλιδα** δημοσιεύματα[1].

2) **Οι τίτλοι και υπότιτλοι** έχουν κατ'αρχάς χαρακτήρα **ουδέτερο** έως θετικό για τους κατηγορουμένους. Πουθενά δεν υπάρχει χαρακτηρισμός της οργανώσεως ως "**παρανόμου**" ή "**συνωμοτικής**"[2,3,4]. Συνήθως είναι τίτλοι 8στηλοι με κεφαλαία γράμματα και υπότιτλοι με πεζά (2στηλα-8στηλα).

3) Προβάλλονται ιδιαίτερα οι **προσωπικότητες των κατηγορουμένων**. Το *Βήμα* παρουσιάζει επανειλημμένως τα **βιογραφικά σημειώματα** των κατηγορουμένων από τα οποία φαίνεται το υψηλό μορφωτικό τους επίπεδο, τα επαγγέλματά τους (διανοούμενοι, στρατηγοί, καθηγητές Πανεπιστημίου, επιστήμονες, οικονομικοί

---

1 *Βήμα* **20/3/70: 1η σελ., 3στηλο:** *Τίτλος:* "Η Δημοκρατική Άμυνα στο Στρατοδικείο". *Υπότιτλος:* "Παραπέμπονται ομαδικώς 35 άτομα για ανατρεπτική δράση και εκρήξεις βομβών - είκοσι άλλα ευρίσκονται στο εξωτερικό".
Τίτλος: "Το πλήρες κείμενο του κατηγορητηρίου δια την δράσιν της Δ.Α." 2η σελ., 4στηλο - 3η ολοσέλιδο.
Στην 1η σελ: 6 φωτογραφίες των κ.κ. Χ. Ροκόφυλλου, Εμμ. Δελούκα, Χαρ. Πρωτοπαπά, Ιωαν. Κομποτιάτη, Β. Παπαζήση και του γνωστού σκηνοθέτη Ζύλ Ντασέν.
Στην 2η σελ.: 3 φωτογραφίες (8x8 εκάστη):, *με λεζάντα:* "Οι φερόμενοι, υπό της παραπεμπτικής διαταγής ως ηγετικά στελέχη της "Δημοκρατικής Αμυνας". Εξ αριστερών: Ο υφηγητής του Παν/μίου κ. Γ. Μαγκάκης, ο καθηγητής της Παντείου κ. Δ. Καράγιωργας και ο αντιστράτηγος ε.α. κ. Γ. Ιορδανίδης.

2 ***Βήμα*, 20/3/1970:** Πρβλ. προηγούμενη υποσημείωση.

3 ***Βήμα*, 21/3/1970: 1η σελ., 4στηλο:** *Τίτλος:* "Η δίκη των 35 - Ποίοι οι κατηγορούμενοι" σε πλαίσιο και 3η σελ. με 30 φωτογραφίες των κατηγορουμένων (4x4 εκάστη).

4 ***Βήμα*, 27/3/1970: 1η σελ. 5στηλο:** *Τίτλος:* "Αρχίζει την πρωία η δίκη της οργανώσεως "Δημοκρατική Αμυνα". *Υπότιτλος:* "Πολιτικοί θα καταθέσουν ως μάρτυρες υπερασπίσεως", "Οι κατηγορούμενοι" "Οι μάρτυρες υπερασπίσεως", "Ξένοι παρατηρηταί".

παράγοντες της χώρας κλπ.) καθώς και την κοινωνική και εθνική τους δράση. Ταυτόχρονα περνάει στους τίτλους της το μήνυμα "*πολιτικοί θα καταθέσουν σαν μάρτυρες υπεράσπισης*[4], δημιουργώντας έτσι αμέσως την εντύπωση της φύσης της δίκης σαν δίκης πολιτικού χαρακτήρα όπου δικαιούνται στο Στρατοδικείο για ποινικά αδικήματα όχι εγκληματίες του κοινού ποινικού δικαίου αλλά πολίτες που αντιστέκονται στην παράνομη εξουσία και μάλιστα διακεκριμένα στελέχη της κοινωνίας.

4) Παράλληλα με τα βιογραφικά τους σημειώματα δημοσιεύει **σειρές φωτογραφιών** των κατηγορουμένων με τις κατάλληλες λεζάντες[5], που πλαισιώνουν και φορτίζουν συναισθηματικά το κείμενο (πρακτικά των δικών) σε μια σχέση επικοινωνιακής αλληλοδράσης μεταξύ τους δημιουργώντας έτσι ένα «πομπό» με αντικυβερνητικά μηνύματα και κοινωνικές αναπαραστάσεις υπέρ των κατηγορουμένων της δικής αυτής.

5) Δημοσιεύει επίσης **κατάλογο μαρτύρων υπεράσπισης** με πλήρη βιογραφικά στοιχεία. Όλες αυτές οι τεχνικές της δημοσιογραφικής παρέμβασης που εφαρμόζει η εφημερίδα αυτή εντάσσονται βέβαια στο πλαίσιο της θεματικής ανάλυσης περιεχομένου και έχουν ιδιαίτερη αξία στην μελέτη μας, διότι συνιστούν ταυτόχρονα τα κριτήρια αλλά και τους δείκτες στον «άξονα ελέγχου» θεματικής «απουσίας /παρουσίας» που είναι σημασιολογικά σημαντικές για τον χαρακτηρισμό της πολιτικής τοποθέτησης της εφημερίδα της έρευνας μας.

Το τελευταίο βέβαια έχει ιδιαίτερη σημασία δεδομένου ότι ο κατάλογος παρουσιάζει τον πρώην πρωθυπουργό, (Π. Κανελλόπουλο) 6 τέως υπουργούς,(μεταξύ των οποίων τον τ. Υπουργό Εξωτερικών κ. Γ. Μαύρο) 2 τέως

Στην 1η σελ. : 12 φωτογραφίες πορτραίτα των κατηγορουμένων με ονόματα και ιδιότητες 5x5 εκάστη.

βουλευτές και τον τέως Αντιπρόεδρο της Βουλής, 6 αντιστρατήγους ε.α., 4 ανώτερους δικαστικούς (Αεροπαγίτες, προέδρους Πρωτοδικών) καθώς και 4 καθηγητές Πανεπιστημίων εκ των οποίων οι 2 αλλοδαποί (Πανεπιστήμια Υόρκης και Φράιμπουργκ)[6].

Βεβαίως η σημασία των ανωτέρω και η πρόθεση στις εφημερίδες είναι εμφανής. Η Κοινή Γνώμη πληροφορείται ότι κατά των κρατούντων στρέφονται άτομα τα οποία είναι διακεκριμένα και κανείς δεν θα περίμενε απ'αυτά βίαιη αντικυβερνητική δράση κάτω από ομαλές συνθήκες. Επίσης ότι μάρτυρες υπεράσπισης είναι άτομα από τον πολιτικό, διπλωματικό, επιστημονικό αλλά και ιδιαίτερα από τον στρατιωτικό χώρο. Οι πράξεις των κατηγορουμένων λειτουργούν στη συνείδηση του λαού, σαν πράξεις δίκαιες και ηρωικές γίνονται έτσι παράδειγμα προς μίμηση.

6) Κάτω από τους υπότιτλους όπως: "*Ξένοι παρατηρηταί*"[7] ή "*Σκανδιναυοί πολιτικοί θα παρακολουθήσουν την δίκη*"[8] και άλλες ανάλογες δημοσιεύσεις, η εφημερίδα προσπαθεί να τονίσει τον πολιτικό χαρακτήρα της δίκης προβάλλοντας το ενδιαφέρον των ξένων πολιτικών.

7) Τίποτε δεν θα μπορούσε να βλάψει περισσότερο το καθεστώς από τη **δημοσίευση ολόκληρων των πρακτικών** εκ μέρους της εφημερίδος. Ειδικότερα δε από τη δημοσίευση των **απολογιών των κατηγορουμένων**. Η δημοσίευση έγινε σε

---

5 ***Βήμα*, 20/3/1970:** Πρβλ. προηγούμενη υποσημείωση "Μάρτυρες υπερασπίσεως.

6 ***Βήμα*, 27/3/1970:** Πρβλ. προηγούμενη υποσημείωση "Μάρτυρες υπερασπίσεως.

7 ***Βήμα*, 27/3/1970: 1η σελ.** υπότιτλος: "Ξένοι ανταποκριταί".

8 ***Βήμα*, 25/3/1970: 1η σελ.** υπότιτλος: "Σκανδιναυοί βουλευταί θα παρακολουθήσουν τη δίκη".

8στηλο πρωτοσέλιδο. Εν τω μεταξύ και πριν αρχίσουν οι απολογίες το *Βήμα* ξαναδημοσιεύει στοιχεία που αφορούν τους **παράγοντες της δίκης**.

Έτσι οι **μάρτυρες κατηγορίας** που παρουσιάζονται σε μία στήλη είναι: 7 αξιωματικοί χωροφυλακής και στρατού, 3 στρατιωτικοί και οι λοιποί φοιτηταί και εργαζόμενοι. Αντίθετα δίνει μεγάλη έκταση στην παρουσίαση **των μαρτύρων της υπεράσπισης**. Η παρουσίαση γίνεται κάτω από χαρακτηριστικούς μικρούς μονόστηλους υπότιτλους "πολιτικά πρόσωπα", "στρατιωτικοί", "δικασταί" "καθηγηταί" και "διάφοροι άλλοι μάρτυρες". Κάτω από τον τελευταίο αυτό υπότιτλο, εμφανίζονται ονόματα από τον διπλωματικό, δικηγορικό και ιατρικό χώρο.

Συνολικά εξετάσθηκαν κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας μιας εβδομάδας **78** μάρτυρες εκ των οποίων **30 κατηγορίας** και **45 υπερασπίσεως**. Εξ αυτών το κοινό πληροφορείται ότι: 10 είναι πολιτικές προσωπικότητες, και ότι κατέθεσαν για 20 εκ των κατηγορουμένων, οι 6 αντιστράτηγοι για 2 κατηγορουμένους και 4 ανώτεροι δικαστικοί για άλλους 5 εξ αυτών, ενώ οι αλλοδαποί καθηγηταί των Παν/μίων Υόρκης και Φράιμπουργκ κατέθεσαν για τους κατηγορουμένους Καθηγητές Γ. Μαγκάκη και Δ. Καράγιωργα.

8) Με πρωτοσέλιδες πάντα δημοσιεύσεις και με τους ανάλογους υπότιτλους, αναγγέλλει την παρουσία στη δίκη **ξένων ανταποκριτών** (journalists) και αντιπροσώπων διεθνών οργανισμών, για να καταδείξει την διεθνή απήχηση που έχει αυτή η δίκη[9].

---

9 ***Βήμα*, 24/3/1970: 1η σελ., 2στηλο:** "Ξένοι παρατηρηταί εις την δίκη των 34".

9) Η δημοσίευση εξ'άλλου από την πρώτη ήδη μέρα στο φύλλο της 20/3/1970 **ολόκληρου του κατηγορητηρίου**[10] έχει ιδιαίτερη σημασία. Ο **σκοπός** της εφημερίδος είναι να γίνουν γνωστές οι **αντικυβερνητικές ενέργειες των κατηγορουμένων** και να κρατηθεί έτσι ψηλά το αγωνιστικό φρόνημα του λαού, συγκρίνοντας το ποιοι είναι οι κατηγορούμενοι και ποιες οι πράξεις τους. **Όλοι παραπέμπονται για παράβαση του Ν. 509/47 και 12 εξ αυτών για άλλες παραβάσεις εις βαθμό κακουργήματος**.

Την παραμονή της ενάρξεως της δίκης και την1η ημέρα της δίκης (27/3/1970) το *Βήμα* επανέρχεται με εκτενή ρεπορτάζ, μεγενθύνει τους τίτλους και πολλαπλασιάζει τους υπότιτλους. Ξαναδημοσιεύει κατάλογο με βιογραφικά σημειώματα των κατηγορουμένων, των μαρτύρων υπεράσπισης και των συνηγόρων τους, θέλοντας να τονίσει ιδιαίτερα τις προσωπικότητές τους, καθώς και την ιδιαιτερότητα της δίκης. Ο αντικειμενικός σκοπός είναι βέβαια, η συναισθηματική φόρτιση του κοινού και η δημιουργία αντικυβερνητικού κλίματος εν γένει.

Την 27η Μαρτίου δημοσιεύει επίσης καταλόγους μαρτύρων κατηγορίας. Είναι θέμα πλέον απλής οπτικής σύγκρισης εκ μέρους του κοινού, το οποίον παρατηρεί ότι οι μάρτυρες κατηγορίας είναι μόνο αξιωματικοί της Αστυνομίας και της Χωροφυλακής ενώ της υπεράσπισης υπερισχύουν καταξιωμένοι πολίτες, κοινοβουλευτικοί, και η πνευματική ηγεσία ήταν στο «σκαμνί» για εγκλήματα όχι ποινικά αλλά πολιτικά.

---

10 *Βήμα*, 20/3/1970 3η και 4η σελίδα ολοσέλιδα: "Το πλήρες κείμενο του κατηγορητηρίου για τη δράση της Δ.Α."

10) **Η δημοσίευση των πρακτικών** της δίκης της «Δημοκρατικής Άμυνας», όπως αναφέραμε και ανωτέρω αποτελεί για το *Βήμα* την μεγαλύτερη αντικυβερνητική του δραστηριότητα.

Ειδικότερα στο φύλλο της 28/3/70 και με τη δημοσίευση των πρώτων πρακτικών στην πρώτη σελίδα και κάτω από πηγαίους τίτλους δημοσιεύει τις **καταγγελίες για βασανιστήρια των καθηγητών Γ. Μαγκάκη και Δ. Καράγιωργα** και κακομεταχείριση τόσο κατά το στάδιο της προανάκρισης όσο και κατά την ανάκριση.

Αυτή η δημοσίευση, **χωρίς οι συντάκτες να προσθέσουν μια λέξη πέρα από τους κατάλληλους τίτλους**, είχε τεράστια απήχηση στην Κοινή Γνώμη[11]. Ταυτόχρονα η εφημερίδα περνάει την είδηση ότι η υπεράσπιση ενίσταται διότι "**η ανάκριση διεξήχθη στο σκότος**" και αμέσως πιο κάτω ότι "**απηγορεύθη η είσοδος στο στρατοδικείο σκανδιναυών βουλευτών**". Έτσι το κατάλληλο κλίμα για το κοινό έχει δημιουργηθεί. Οι δηλώσεις-καταγγελίες των κατηγορουμένων για βασανιστήρια που υπέστησαν αποκαλύπτουν το πραγματικό πρόσωπο του καθεστώτος.

Δηλώσεις του καθηγητού **Καράγιωργα** όπως: "*με χτυπούσαν στο ακρωτηριασμένο μου χέρι μέχρι που μάτωσαν οι επίδεσμοι*". "*με χτυπούσαν στα γεννητικά όργανα*", "*χτυπούσαν το κεφάλι μου στον τοίχο μέχρι που έχασα τις αισθήσεις μου... "αργότερα έμαθα ότι είχα υποστεί συμμόρφωση*", "*ευρισκόμουν με διάτρητο το τύμπανο του δεξιού μου ωτός και με 4 εγχειρήσεις εις το χέρι μου*", "*με*

---

11 ***Βήμα* 28/3/70: 1η σελ., 8στηλο:** "Η Δημοκρατική Αμυνα δικάζεται". "Μαγκάκης και Καράγιωργας, καταγγέλλουν ότι υπέστησαν βασανιστήρια στην ανάκριση". Υπότιτλος: πεζά, μεγάλα: "Η ανάκριση διεξήχθη στο σκότος". "Απηγορεύθη η είσοδος Σκανδιναυών βουλευτών". 2 φωτογραφίες (14x20) από την εμφάνιση των κατηγορουμένων στο δικαστήριο. 2 φωτογραφίες (7x14) των μαρτύρων υπεράσπισης Π. Κανελλοπούλου (τ. Πρωθυπουργού) και Γ.

ηπείλουν ότι θα εξοντώσουν τη γυναίκα και τα παιδιά μου" και του καθηγητού **Γ. Μαγκάκη** όπως: "*υπέστην το μαρτύριο της φάλαγγας*", "*μου έκαναν ανάκριση κινεζικού τύπου*", "*με ηνάγκαζαν να στέκομαι όρθιος επί 24ωρα*", "*με χτυπούσαν στο κεφάλι και στα γεννητικά όργανα*", πέρασαν στην 1η και 2η σελίδα στο φύλλο της **28/3/70** από την πρώτη ημέρα της δίκης.

Οι δηλώσεις βασανιστηρίων συνεχίστηκαν να δημοσιεύονται και τη δεύτερη μέρα της δίκης. Στο φύλλο της 29/3/70, το *Βήμα* περνάει σε 4στηλο **τη δήλωση του δικηγόρου Δ. Κωνσταντόπουλου**, ενώ κάτω από υπότιτλο υπαινίσσετο οργανωμένη ψυχολογική βία, περνάει δήλωση άλλου κατηγορουμένου **του δικηγόρου Χρ. Ροκόφυλλου** .[12].

Τίποτε δεν θα μπορούσε να ενεργοποιήσει περισσότερο το κοινό, όσο αυτές οι δημοσιεύσεις για βασανιστήρια.

11) Οι απόψεις των **πολιτικών ηγετών** που παρέστησαν σαν **μάρτυρες υπεράσπισης**, για την αντιδημοκρατική φύση της στρατιωτικής κυβέρνησης[13] και η ανάπτυξη της **ιδεολογίας της αντίστασης** προεβλήθηκαν πάλι κάτω από κατάλληλους τίτλους[14] και με σειρά φωτογραφιών με λεζάντες που ανέφεραν και την ιδιότητα και τίτλο των μαρτύρων.

Μαύρου (τ. Υπουργού Εξωτερικών).
1 φωτογραφία (7x14) των στρατοδίκων.

12 ***Βήμα* 29/3/70**, 1η σελ. ολόκληρη και 2η σελ. 7στηλο "Ερευνα για τα βασανιστήρια", "Αι πλήρεις καταγγελίαι των κ.κ. Κωνσταντόπουλου, Καράγιωργα και Βασιλείου".
Υπότιτλος: 1η σελίδα, 2στηλο, "Μακάβρια σκηνοθεσία με "παραισθησιογόνα".

13 ***Βήμα* 2/4/70 7η σελ.:** "Δεν επετράπη η ανάγνωση δηλώσεων περί βασανιστηρίων".

14 ***Βήμα* 2/4/70: 1η σελ., 3στηλο, 3 σελ. ολόκληρη, 5η σελ. 6στηλο:** «Πρώτη ημέρα της υπεράσπισης: Π. Κανελλόπουλος: "Η βία προκαλεί βία"».
Παπαληγούρας: "Άλλο κυβέρνηση και άλλο καθεστώς".
«5 στρατηγοί εξαίρουν την προσωπικότητα του Γ. Ιορδανίδη»
Φωτογραφίες 1 στην 1η σελίδα: (τέως Πρωθυπουργός Π. Κανελλόπουλος)
Φωτογραφίες 1 1η σελίδα: Το Στρατοδικείο.
Φωτογραφίες 4: "Μάρτυρες υπεράσπισης (3x8),στην 5η σελίδα.

12) Ένα άλλο στοιχείο που παρουσιάζει ενδιαφέρον είναι η έμφαση η οποία δινόταν από την εφημερίδα **στον αριθμό και στο είδος των πράξεων** καθώς και στους **ισχυρισμούς των κατηγορουμένων ή των μαρτύρων**. Έτσι έμμεσα επληροφορείτο το κοινό πάνω στους σκοπούς, τα μέσα και τη δράση της ομάδας. Αντίσταση με το όνομα «Δημοκρατική Άμυνα», έτσι γινόταν συνείδηση στο δημοκρατικό κοινό ότι την **ανατροπή της κυβερνήσεως και όχι του αστικού καθεστώτος επεδίωκαν με τις πράξεις τους οι κατηγορούμενοι.**

13) Στο φύλλο της **31/1/70** στο Βήμα κάτω από τον τίτλο: "***Οι θέσεις της Δ.Α.***" δίνει προς το κοινό "**τις 10 εντολές**" το μεγάλο μάθημα πολιτικής συμπεριφοράς που θεμελιώνει έτσι το **δικαίωμα αντίστασης** κατά της παρανόμου εξουσίας μαζί με το πιστεύω του στις αρχές του αστικού φιλελευθερισμού: την ισότητα και την πολιτική ελευθερία[15].(Τις «10 θέσεις της Δημοκρατικής Άμυνας παρουσιάζουμε στο τέλος αυτής της ανάλυσης).

Η προσπάθεια του Καθεστώτος (μέσω των εκπροσώπων των δικαστών και των μαρτύρων κατηγορίας) μείωσης των κατηγορουμένων στο επίπεδο της ηθικής συμπεριφοράς με αναφορές και περιγραφές των προσωπικών τους σχέσεων εκ μέρους της κατηγορίας, και ειδικότερα στρέφεται κατά του καθηγητή Σ. Καραγιώργα, και αποδυναμώνεται μέσα από τους τίτλους του Βήματος που καταφέρνουν να περάσουν στο κοινό την εντύπωση αλήθειας ότι πρόκειται δηλαδή για κατηγορούμενους, θύματα συκοφαντιών, ψευδών δηλώσεων, και κατασκευασμένων κατηγοριών [16]

---

15 ***Βήμα*: 31/3/70, 2στηλο, 1η - 2η σελ.:** "Αι θέσεις της Δ.Α.".

16 ***Βήμα*: 31/3/70:** 1η σελ., 8στηλο "Στόχος της κατηγορίας ο καθηγητής Καράγιωργας", 2 στήλο «Αι θέσεις της Δ.Α», 3η σελ. ολοσέλιδο, 7η σελ. 4στηλο "Τετάρτη ημέρα της δίκης της Δ.Α.". Φωτογραφία 1 (12x15): Καθηγητής Καράγιωργας και άλλοι κατηγορούμενοι.

Παράλληλα η εφημερίδα εφρόντισε να τονίσει ότι μπορούσε να εκθέσει την κυβέρνηση και αποτελούσε παρατυπία, που έθιγε π.χ. την αρχή της δημοσιότητας[17] ή αποτελούσε παραβίαση των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου,[18] . Ότι ακόμη μπορούσε να μειώσει την αξιοπιστία της, π.χ.: αναιρέσεις καταθέσεων μαρτύρων κατηγορίας, που φρόντιζε να τις δημοσιεύει στην 1η σελίδα [19].

14) **Οι απαντήσεις των συνηγόρων** στις προτάσεις του Β. Επίτροπου για τις ποινές περνούν σε **πηχιαίους τίτλους** οι οποίοι και δίνουν μαζί με τους τίτλους του σταδίου της υπεράσπισης μια πλήρη κοινωνική αναπαράσταση της Αντίστασης:

Βήμα 2/4/1970: "Η βία προκαλεί βία", "Αλλο κυβέρνηση και άλλο καθεστώς".

Βήμα 3/4/1970: "Ούτε κομμουνιστές ούτε ανατροπείς είναι οι κατηγορούμενοι".

Βήμα 4/4/1970: "Αποκατάσταση των δημοκρατικών θεσμών και όχι την ανατροπή του καθεστώτος επεδίωκαν οι κατηγορούμενοι".

Βήμα 10/4/1970: "Πολιτική είναι η δίκη επιμένει η υπεράσπιση".

15) Κάτω από τους φορτισμένους συναισθηματικά τίτλους: "*Τερματίζεται η μεγάλη δίκη*"[20] και "*η υπεράσπιση έδωσε την τελευταία μάχη*". Το *Βήμα* **δημοσιεύει όλες τις αγορεύσεις των συνηγόρων**[21]. Ετσι το κοινό πληροφορείται και κατατοπίζεται πάνω στους σκοπούς της αντίστασης.

---

17 ***Βήμα*: 31/3/70, 2η σελ. 1 στηλο:** "Απηγορεύθη η είσοδος ξένων παρατηρητών εις το στρατοδικείο".

18 ***Βήμα*: 2/4/70, 7η σελ. 4στηλο:** "Δεν επετράπη ανάγνωσις δηλώσεων περί βασανιστηρίων".

19 ***Βήμα*: 1/4/70, 1η σελ. 8στηλο:** "Μάρτυρες κατηγορίας αναιρεί την πρώτην κατάθεσιν του".

20 ***Βήμα* 11/4/1970:** 1η σελ., 4στηλο "Τερματίζεται η μεγάλη δίκη", 7η σελ. ολοσέλιδο: «Αι αγορεύσεις των συνηγόρων υπερασπίσεις τις την δίκη της Δ.Α.» - Φωτογραφίες: (1) Του δικαστηρίου, (2) Κατηγορούμενων (12,5x13) και (3) συνηγόρων (portraits).

21 ***Βήμα* 12/4/1970:** 1η σελ., 8στηλο,: "Η υπεράσπιση έδωσε την τελευταία μάχη - Σήμερα η απόφαση", 10η και 11η ολοσέλιδα.: «Αι αγορεύσεις των συνηγόρων υπεράσπισης».

16) **Η απόφαση του δικαστηρίου** δημοσιεύεται σε δύο συνέχειες, προκειμένου να δοθεί το ανάλογο βάρος στις **αυστηρές ποινές και να καταδειχτεί η αυταρχική** νοοτροπία της κυβέρνησης που κατεδίκαζε πολιτικούς αντιπάλους και όχι αντικαθεστωτικά στοιχεία και να αποδειχτεί, **ότι η δίκη αυτή λειτούργησε όχι σαν θεσμός για την απονομή της δικαιοσύνης και την τιμωρία των ενόχων, αλλά σαν μηχανισμός καταστολής, που η εξουσία, προκειμένου να αποκτήσει τη συναίνεση του λαού και να νομιμοποιηθεί, έθεσε στην υπηρεσία της στήνοντας δίκες και προσπαθώντας μέσα από αυτές να αποδείξει την δήθεν νομιμότητά της**.

Τα δημοσιεύματα αυτά του επιλόγου της δίκης της «Δημοκρατικής Άμυνας», πλαισιώνονται έντεχνα **με ειδήσεις που αφορούν τις αντιδράσεις της ελληνικής κυβέρνησης** (χούντα) «για δηλώσεις αφ'ενός μεν ξένων κυβερνήσεων και προσωπικοτήτων που εκφράζουν τη δυσαρέσκειά τους για τις καταδίκες και τις βαρειές ποινές», αφ'ετέρου δε «για την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης να δημοσιεύσει την Έκθεση της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για την κατάσταση στην Ελλάδα σε σχέση με τα βασανιστήρια»[22]. Έτσι έμμεσα πληροφορεί το κοινό και για την αντίδραση του Δυτικού Κόσμου και την αντίθεσή του προς την κυβέρνηση των στρατοκρατών.

Επίσης ξαναδημοσιεύει σε ολοσέλιδα φωτογραφίες όλων των κατηγορουμένων με πλήρη βιογραφικά σημειώματα[23].

---

22 ***Βήμα* 14/4/1970**, 1η σελ.-5στηλο, "Μετά την απόφαση του Στρατοδικείου για τη Δημοκρατική Άμυνα οι 20 στις φυλακές. Απελευθερώθηκαν 13".
6η σελ.-6στηλο: «Η απόφαση του Στρατοδικείου για τη Δ.Α.»,
1η σελ.-1στηλο: "Αντιδράσεις εξ Αθηνών, δια την δημοσιευομένη αύριο έκθεση της Επιτροπής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων".
1η σελ.-1σελιδο: "Διαμαρτυρία προς τη Γερμανία για τας δηλώσεις επί της Δίκης".

23 Φωτογραφίες: 34 φωτογραφίες πορτραίτα των κατηγορουμένων. 1η σελ. (5) φωτογραφίες, 5η σελ. (29) φωτογραφίες (5Χ5 έκαστη) συνολ. εκτ. 725 τ.εκ.

Βεβαίως θα ήταν παράληψη δική μας να μην αναφέρουμε, στο γεγονός της στάσης της εφημερίδας απέναντι στην δίκη (σαν δικονομικό γεγονός) και τους κατηγορούμενους, από την άποψη δηλαδή της ποινικής διαδικασίας και του τρόπου που διεξήχθη πχ. της τήρησης ή όχι των δικαιωμάτων των κατηγορουμένων της αρχής της δημοσιότητας κλπ. Στο θέμα αυτό το *Βήμα* δεν παρέλειψε να αναφέρει όλες τις δικονομικές παραβάσεις λεπτομερώς. Σχετικά με την έλλειψη δημοσιότητας πχ. τα προσκόμματα στην παρουσία συγγενών στο ακροατήριο, σχετικά με την παράβαση των δικαιωμάτων της υπεράσπισης πχ. την έλλειψη χρόνου μελέτης των δικογραφιών και την αδυναμία επικοινωνίας των συνηγόρων με τους πελάτες τους.

Ακόμη όλες οι ενστάσεις με τους λόγους που υπέβαλλε η υπεράσπιση και απερρίφθησαν από το δικαστήριο, έγιναν θέμα «αντικείμενο στάσης» της εφημερίδας, που με την «παρουσία» του σηματοδότησε και στο επίπεδο αυτό, την αντικυβερνητική της έλλειψης αντικειμενικότητας και αμεροληψίας του Δικαστηρίου και τον μηχανισμό καταστολής (repression) που εφήρμοσε και στην δίκη αυτή των «μη κομμουνιστών» αλλά αστών που δήθεν την κοινωνική τους τάξη και το status quo ήθελε να προστατέψει.

ΒΗΜΑ 21/3/70

Η ΔΙΚΗ ΤΩΝ 35

Ποῖοι οἱ κατηγορούμενοι

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗΣ ΧΑΡΑΛ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΠΑΣ ΝΙΚΟΛ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΚΟΝΑΡΗΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΔΕΛΟΥΚΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΓΚΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΑΡΑΚΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΤΣΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΙΧΑΛΑΚΕΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΙΧΑΛΑΚΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΚΑΡΕΣΤΟΣ

ΓΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΒΕΝΕΤΙΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΣΜΑΣ ΒΙΚΤΩΡ ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΡΟΥΤΣΑΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΜΑΤΣΟΥΛΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΠΑ"ΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΙΣΑΗΛΙΔΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΠΑΠΑΜΑΡΓΑΡΗΣ

Βιογραφικά σημειώματα εἰς τήν 3ην σελίδα

Η Α.Ε.Κ. ένίκησεν
αλλά άπεκλείσθη
— ΣΕΛΙΣ 2Α —

ΤΟ ΒΗΜΑ

ΙΔΡΥΤΗΣ : ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ : Χ. Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : Α. ΔΗΜΑΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : Λ.Β. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΡΑΦΕΙΑ : ΧΡΗΣΤΟΥ ΛΑΔΑ — ΕΔ. ΑΟ 4
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 230 221—23 και 237 283—86
ΕΤΟΣ ΚΕ' ΑΡ. 7622. ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 2,50

ΠΑΡΑΣΚΕ
27
ΜΑΡΤΙΟΥ 197
Σελήνη 20 ήμερ
Άνατ. 6.19', Δυσ.
Λυδίας (Γ' Χειμε

Εἰς τὸ Ἔκτακτον Στρατοδικεῖον Ἀθηνῶν

ΡΧΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΔΙΚΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ»

ολιτικοί θά καταθέσουν ὡς μάρτυρες ὑπερασπίσεως

τοῦ Ἐκτάκτου ... τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ ἐναντίον ... Ἀθηνῶν πρέπει ... δίκη ... ΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ» ... 35 φέρουν ὡς ... συγκεκριμένες ... ἀθηναίων οἱ ἐμφ... τῆς συνοικίας ... μεταξὺ 20 εἶναι ἐκ...

κρουματικὴ διαδικασία προβλέπεται μακρά.

Ἀπαντες οἱ κατηγορούμενοι παρατεμπονται δια παραβασιν του ἀρθρου 2 του Α.Ν. 509) συνωστουργιαν τις εκρηξεις και απο πειρες εκρηξεων και απο πειρες εμπρησμων. Ετσης και δια πο ραβασιν του νομου περι εκρηκτικων υλων

● Δ. Π. Καραγιωργας δι' Α δικην αυτουργιαν τις εκρηξεις και απο πειρες εμπρησμων κατα συρ

Συνεχεια εἰς τὴν 2αν σελίδα

Γ. ΙΩΡΔΑΝΙΔΗΣ — Γ. ΜΑΓΚΑΚΗΣ — Σ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ — Χ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ

Χ. ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ — Μ. ΚΥΚΕΛΙΔΗΣ — Σπ. ΛΟΥΚΑΣ — Ι. ΣΤΑΡΑΚΗΣ

Π. ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗΣ — ΑΝΤ. ΜΙΧΑΛΑΚΕΑΣ — Ι. ΚΟΜΠΟΓΙΑΤΗΣ — ΑΘ. ΦΙΛΙΑΣ

1947, το οποιον εχει ως εξης :

« Οστις επιδιωκει την ε ... βιαιων μεσων ανατροπην του Πο ... λιτευματος και του καθιερω ... μενου κοινωνικου καθεστωτος, τιμωρειται ... ἐαν μεν εἰναι αρχηγος η οργα ... γωτης δια της ποινης των πρα ... κτηρων θανατου ἐαν δε συ ... τρεχουσων ἐτι ἰδιαιτερων ... ἐπι ... ἐπιβαρυντικων ... ἐπι ... ἐπιβαρυντικων ... ἐπι ... ἐπιβαρυντικ

ΤΟ ΒΗΜΑ

ΙΔΡΥΤΗΣ : ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ : Χ. Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : Α. ΔΗΜΑΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : Λ.Β. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΧΡΗΣΤΟΥ ΛΑΔΑ — ΕΔ. ΑΟ 3
ΤΗΛΕΦΩΝΑ : 230.221—23 καὶ 237 283—66
ΕΤΟΣ ΚΕ' ΑΡ. 7622. ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 2,50

ΠΑΡΑΣΚΕΥ 27 ΜΑΡΤΙΟΥ 1970
Σελὶς 20 ἡμερῶν Ἀνατ. 6.19', Δύσ. 6.4
Λυδίας (Γ' Χασετ.)

Εἰς τὸ Ἔκτακτον Στρατοδικεῖον Ἀθηνῶν

ΑΡΧΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΩΪΑΝ Η ΔΙΚΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ»

Πολιτικοί θά καταθέσουν ὡς μάρτυρες ὑπερασπίσεως

Ἐνώπιον τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου Ἀθηνῶν ἀρχίζει σήμερον τὴν πρωΐαν ἡ δίκη τῆς παρανόμου ὀργανώσεως «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ».

Ἐκ τῶν 55 φερομένων ὡς μελῶν τῆς ὀργανώσεως εἰς τὸ ἐδώλιον θά καθήσουν οἱ εὑρισκόμενοι ἤδη εἰς τὰς φυλακὰς 35. Οἱ ὑπόλοιποι 20 εἶναι ἐκτὸς Ἑλλάδος καὶ ἡ ἐναντίον των δικαιογραφία θὰ ἐπιστραφῇ εἰς τὸν ἀσκοῦντα τὴν ποινικὴν δίωξιν.

Λόγω τῆς σοβαρότητος τῆς δίκης — τὴν ὁποίαν θὰ παρακολουθήσουν καὶ ξένοι παρατηρηταὶ — καὶ τοῦ πλήθους τῶν μαρτύρων κατηγορίας καὶ ὑπερασπίσεως ἡ ἀκροαματικὴ διαδικασία προβλέπεται μακρά.

Ἅπαντες οἱ κατηγορούμενοι παραπέμπονται διὰ παραβάσεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Α.Ν. 509) 1947, τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἑξῆς :

«Ὅστις ἐπιδιώκει τὴν ἐφαρμογὴν ἰδεῶν ἐχουσῶν ὡς ἐκθέλον σκοπὸν τὴν διὰ βιαίων μέσων ἀνατροπὴν τοῦ Πολιτεύματος καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος τιμωρεῖται ἐὰν μὲν εἶναι ἀρχηγὸς ἢ ὁδηγὸς διὰ τῆς ποινῆς τῶν προσκαίρων δεσμῶν, εἰς ἅπασας δὲ περιπτώσεις διὰ τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου, ἐὰν δὲ εἶναι ἁπλοῦς συστασιώτης διὰ φυλακίσεως».

Ἐκ τῶν 35 οἱ 17 κατηγορούνται, ἐπιπροσθέτως, καὶ δι' ἐκρήξεις βομβῶν, τραυματισμοὺς πολιτῶν, ἐμπρησμούς, παρανόμον κατοχὴν ὅπλων καὶ ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, ἠθικὴν αὐτουργίαν εἰς ἐκρήξεις.

Βάσει τῆς παραπεμπτικῆς διατάξεως τοῦ ἀσκοῦντος τὴν δίωξιν εἰς τὸ Ἔκτακτον Στρατοδικεῖον, αἱ ἐπὶ μέρους κατηγορίαι ἔχουν ὡς ἑξῆς :

● Γ. Ἰ. Ἰορδανίδης, παραπέμπεται δι' ἠθικὴν αὐτουργίαν κατὰ συρροὴν καὶ συναυτουργίαν εἰς ἐκρήξεις, ἀποπείρας ἐκρήξεων καὶ ἀποπείρας ἐμπρησμῶν.

● Π. Κ. Τσαγκαράκης δι' ἠθικὴν αὐτουργίαν κατὰ συρροὴν καὶ συναυτουργίαν εἰς ἐκρήξεις, ἀποπείρας ἐκρήξεων καὶ ἀποπείρας ἐμπρησμῶν.

● Ν. Α. Κωνσταντόπουλος δι' ἠθικὴν αὐτουργίαν κατὰ συρροὴν καὶ συναυτουργίαν εἰς ἐκρήξεις, ἀποπείρας ἐκρήξεων καὶ ἀποπείρας ἐμπρησμῶν.

● Δ. Γ. Κονάρης δι' ἠθικὴν αὐτουργίαν κατὰ συρροὴν καὶ συναυτουργίαν εἰς ἐκρήξεις, ἀποπείρας ἐκρήξεων καὶ ἀποπείρας ἐμπρησμῶν. Ἐπίσης καὶ διὰ παράβασιν τοῦ νόμου περὶ ἐκρηκτικῶν ὑλῶν

● Δ. Π. Καράγιωργος δι' ἠθικὴν αὐτουργίαν εἰς ἔκρηξιν καὶ ἀποπείρας ἐμπρησμῶν κατὰ συρ—

Συνέχεια εἰς τὴν 2αν σελίδα

Οἱ κατηγορούμενοι

Οἱ δικαζόμενοι σήμερον εἰς τὸ Ἔκτακτον Στρατοδικεῖον Ἀθηνῶν εἶναι οἱ ἑξῆς:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΙΟΡΔΑΝΙΔΗΣ, ἐτῶν 69, ἀντιστράτηγος ἐ.ἀ.
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Κ. ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗΣ ἐτῶν 45, μηχανολόγος - ἠλεκτρολόγος.
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Λ. ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗΣ, ἐτῶν 49, λογιστής.
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Θ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΠΑΣ, ἐτῶν 50, δικηγόρος.
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, ἐτῶν 28, φοιτητὴς Νομικῆς.
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Γ. ΚΟΝΑΡΗΣ, ἐτῶν 29, δικηγόρος.
ΒΑΣΙΛΙΚΗ Ι. ΖΩΓΡΑΦΟΥ, ἐτῶν 35, ὑπάλληλος Ο.Τ.Ε.
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Π. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ, ἐτῶν 40, τέως καθηγητὴς Παντείου.
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Σ. ΔΕΛΟΥΚΑΣ, ἐτῶν 43, δικηγόρος.
ΧΡΗΣΤΟΣ Κ. ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ, ἐτῶν 39, δικηγόρος.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΓΚΑΚΗΣ, ἐτῶν 48, ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
ΙΩΑΝΝΗΣ Β. ΣΤΑΡΑΚΗΣ, ἐτῶν 35, δημοσιογράφος.
ΣΠΥΡΙΔΩΝ Λ. ΛΟΥΚΑΣ, ἐτῶν 31, χημικός.
ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΟΜΠΟΤΙΑΤΗΣ, ἐτῶν 34, τέως ὑπάλληλος Ο.Τ.Ε.
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΚΩΤΣΑΚΗΣ, ἐτῶν 36, ὁδηγός.
ΑΝΤΩΝΙΟΣ Χ. ΜΙΧΑΛΑΚΕΑΣ, ἐτῶν 34, τέως πρωτοδίκης.
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Χ. ΜΙΧΑΛΑΚΕΑΣ, ἐτῶν 31, τέως πάρεδρος Πρωτοδικῶν.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Π. ΜΑΝΙΑΤΗΣ, ἐτῶν 36, τέως ὑπάλληλος Δ.Ε.Η.
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ, ἐτῶν 31, μηχανολόγος - ἠλεκτρολόγος.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΤΣΑΚΑΡΕΣΤΟΣ, ἐτῶν 24, ἠλεκτρονικός.
ΠΕΤΡΟΣ Σ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ἐτῶν 24, καθηγητὴς Γαλλικῆς.
ΒΕΝΕΤΙΑ - ΜΑΡΙΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, ἐτῶν 37, δικηγόρος.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΚΟΣΜΑΣ, ἐτῶν 37, τέως εἰσηγητὴς Συμβουλίου Ἐπικρατείας.
ΒΙΚΤΩΡ Α. ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, ἐτῶν 33, ἐκδότης.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ν. ΔΡΟΥΤΣΑΣ, ἐτῶν 35, τραπεζικὸς ὑπάλληλος.
ΘΕΟΦΑΝΗΣ Γ. ΜΑΤΣΙΟΥΛΑΣ, ἐτῶν 33, ἀσκούμενος δικηγόρος.
ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΣ, ἐτῶν 30, φοιτητὴς Παντείου.
ΘΕΟΦΑΝΗΣ Β. ΠΑΚΟΣ, ἐτῶν 28, φοιτητὴς Παντείου.
ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ἐτῶν 28, βοηθὸς καθηγητοῦ.
ΑΝΤΩΝΙΟΣ Φ. ΠΑΡΙΑΝΟΣ, ἐτῶν 38, ἐμπορικὸς ἀντιπρόσωπος.
ΠΕΤΡΟΣ Σ. ΚΑΠΑΓΕΡΩΦ, ἐτῶν 29, φοιτητὴς Φυσικομαθηματικῆς.
ΦΩΤΕΙΝΗ Μ. ΜΙΣΑΗΛΙΔΟΥ, ἐτῶν 25, ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος.
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ἐτῶν 45, ἰατρός.
ΘΕΟΧΑΡΗΣ Μ. ΠΑΠΑΜΑΡΓΑΡΗΣ, ἐτῶν 32, οἰκονομολόγος.
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ε. ΝΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, ἐτῶν 33, τέως τεχνικὸς τοῦ Ο.Τ.Ε.

Οἱ μάρτυρες ὑπερασπίσεως

Μεταξὺ τῶν μαρτύρων ὑπερασπίσεως, οἱ ὁποῖοι θὰ καταθέσουν ὑπὲρ τῶν κατηγορουμένων, περιλαμβάνονται :

Παναγιώτης Κανελλόπουλος, τ. πρωθυπουργός.
Γεώργιος Μαύρος, τ. ὑπουργός.
Κωνσταντῖνος Καλλίας, τ. ὑπουργός.
Ἰωάννης Κουτσοχέρας, τ. βουλευτής.
Παναγιώτης Παπαληγούρας, τ. ὑπουργός.
Πολυχρόνης Πολυχρονίδης, τ. ὑπουργός.
Γεώργιος Ράλλης, τ. ὑπουργός.
Διονύσιος Ἀναγνωστόπουλος, ἀντιστράτηγος ἐ.ἀ.
Δημήτριος Γερογιαννόπουλος, ἀντιστράτηγος ἐ.ἀ.
Ἀθανάσιος Δασκαράλης, ἀντιστράτηγος ἐ.ἀ.
Στυλιανὸς Μανιδάκης, ἀντιστράτηγος ἐ.ἀ.
Βασίλειος Παναγόπουλος, ἀντιστράτηγος ἐ.ἀ.
Δημήτριος Χατζηκροδρόμος, ἀντιστράτηγος ἐ.ἀ.
Κωνσταντῖνος Παπαιωάννου, Ἀρεοπαγίτης.
Ἀντώνιος Φλώρος, Ἀρεοπαγίτης.
Γεώργιος Κώνστας, Πρόεδρος Πρωτοδικῶν.
Χρίστος Σαρτζετάκης, Πρωτοδίκης.
Σάκης Πετσάνης, τ. Γενικὸς Διευθυντὴς Ε.Ι.Ρ.
Ἀλέξανδρος Ξύδης, τ. πρεσβευτής.
Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Πυρουνάκης.

Ὡς μάρτυς ὑπερασπίσεως τοῦ Γεωργίου Μαγκάκη θὰ καταθέσῃ ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Φραϊμπουργκ κ. Γέτσελ, διευθυντὴς Διεθνοῦς Ποινικοῦ Δικαίου τοῦ Ἰνστιτούτου «Πλάνκ» καὶ διδάκτωρ τοῦ Ἀνωτάτου Ὁμοσπονδιακοῦ Δικαστηρίου τῆς Δυτικῆς Γερμανίας.

Ἐπίσης ὡς μάρτυς ὑπερασπίσεως τοῦ Δ. Καράγιωργα θὰ καταθέσῃ ὁ καθηγητὴς Πανεπιστημίου τῆς Ὑόρκης (Ἀγγλία) κ. Ζὰν Βαϊσμαν καὶ διευθυντὴς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῶν Ἀναζητήσεων τοῦ αὐτοῦ Πανεπιστημίου.

ΞΕΝΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΑΙ

Κατὰ τηλεγραφήματα τοῦ Ἀσσοσιέιτεντ Πρὲς ἐκ Γενεύης, ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ Νομικῶν ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἀπεστάλλησαν δύο παρατηρηταὶ διὰ τὴν δίκην τῶν μελῶν τῆς ὀργανώσεως «Δημοκρατικὴ Ἄμυνα». Ὡς ἀνεκοίνωσεν ὁ Ὁλλανδὸς Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Σὴν Μὰκ Μπράϊντ, οἱ δύο παρατηρηταὶ εἶναι ὁ καθηγητὴς τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Φραϊμπουργκ κ. Ὄττο Τρίστερερ (Γερμανία) καὶ ὁ δικηγόρος κ. Ἔντμον Μαρτέν - Ἀσσὰ (Ἑλβετία). Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, προσκέσασα ὁ κ. Μὰκ Μπράϊντ, ἐνεῖ εἰδοποιηθῇ διὰ τὴν ἄφιξιν τῶν δύο παρατηρητῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἀναμένεται ὅτι θὰ τοὺς παρασχεθῇ ἡ δυνατότης νὰ παρακολουθήσουν τὴν δίκην.

Ἐξ ἄλλου, ἡ παρισινὴ ἐφημερὶς «Λὲ Μόντ» δημοσιεύει δηλώσεις τοῦ Γάλλου ντεγκωλικοῦ βουλευτοῦ κ. Βενσὰν Ἀνσκέρ, ὁ ὁποῖος ἀνακοίνωσεν ὅτι πρόκειται νὰ μεταβῇ εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν δίκην, ἐνδεχομένως ἰδιαιτέρως διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐκ τῶν κατηγορουμένων Γάλλου ὑπηκόου κ. Ἰωάννου Σταϊκάκη.

Π Α Ν Τ Ε Ι Ο Π Α Ν Ε Π Ι Σ Τ Η Μ Ι Ο

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ (1967 - 1974) ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΥΠΟ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ 8 ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΣΕ 3 ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Εμπειρική έρευνα ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης περιεχομένου της έκτασης δημοσιότητας των τίτλων/υπότιτλων και φωτογραφιών, με διαφορετικές τεχνικές μεθόδους προσέγγισης

Έλλη ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΗ

Υπό τη διεύθυνση τριμελούς Επιτροπής
εκ των κ.κ. καθηγητών:
Π. Μπαγάκου (Εισηγητής)
Κ. Ψυχοπαίδη
Θ. Κονιαβίτη

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

1998

ΚΟΕ: 8124
ΝΔ. 11201

21 ΙΟΝ. 1999

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

ΣΤΑΔΙΟ Α

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

- ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΤΙΤΛΩΝ / ΥΠΟΤΙΤΛΩΝ
- ΠΟΣΟΤΙΚΗ & ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΤΩΝ ΤΥΠΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
(3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΓΙΑ (8) ΔΙΚΕΣ (1967 - 1974)

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ (8) ΔΙΚΩΝ ΣΤΙΣ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

1η ΔΙΚΗ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) – των «31» (Φιλίνης – Λελούδας κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: έναρξη: **15/11 – 21/11/1967** (έκδοση απόφασης 10:30 μμ.)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **6 ΗΜΕΡΕΣ (16/11 – 22/11/1967)**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ		ΑΡ. ΣΕΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	ΣΕΛ. ΔΙΚΗΣ	ΑΡΧΕΙΟ
ΤΟ ΒΗΜΑ	**[Format σελ.** (59X40) = **2.360]**			
Πέμπτη	16/11/1967	8 σελιδη	1η, 5η	Φωτοτ/ΚΔΔ.
Παρασκευή	17/11/1967	8 σελιδη	8η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Σάββατο	18/11/1967	8 σελιδη	1η, 5η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Κυριακή	19/11/1967	14 σελιδη	6η	Εφημ.
Δευτέρα	20/11/1967	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	21/11/1967	8 σελιδη	8η	Εφημ.
Τετάρτη	22/11/1967	8 σελιδη	1η, 8η	Εφημ.
Ημέρες 6	(ημέρες Χ σελίδες): (5 Χ 8) + (1 Χ 14)		**Σύνολο**	**54 σελ.**
Η ΒΡΑΔΥΝΗ	**[Format σελ.** (57, 5 Χ 38,5) = **2.214]**			
Πέμπτη	16/11/1967	8 σελιδη	1η, 3η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Παρασκευή	17/11/1967	8 σελιδη	3η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Σάββατο	18/11/1967	8 σελιδη	1η, 4η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Κυριακή	19/11/1967	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Δευτέρα	20/11/1967	14 σελιδη	1η, 14η	Εφημ.
Τρίτη	21/11/1967	8 σελιδη	8η	Εφημ.
Τετάρτη	22/11/1967	10 σελιδη	1η, 9η	Εφημ.
Ημέρες 6	(ημέρες Χ σελίδες): (4 Χ 8σελ) + (1 Χ 10) + (1 Χ 14)		**Σύνολο**	**56 σελ.**
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ	**[Format σελ.** (58 Χ 40) = **2.320]**			
Πέμπτη	16/11/1967	10 σελιδη	3η, 6η	Φωτοτ/ΚΔ
Παρασκευή	17/11/1967	8 σελιδη	3η, 7η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Σάββατο	18/11/1967	8 σελιδη	1η, 7η, 8η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Κυριακή	19/11/1967	16 σελιδη	1η, 15η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Δευτέρα	20/11/1967	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	21/11/1967	12 σελιδη	1η, 8η	Εφημ.
Τετάρτη	22/11/1967	8 σελιδη	1η, 7η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Ημέρες 6	(ημέρες Χ σελίδες): (3 Χ 8) + (1 Χ 12) + (1 Χ 16) + (1 Χ 10)		**Σύνολο**	**62 σελ**

Λ= ΛΕΙΠΕΙ ΦΥΛΛΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Λ. (Τ.Ε.Φ. / Χειρόγραφο): Λείπει εφημερίδα – Υπάρχουν στοιχεία (τίτλοι, έκταση, φωτογραφίες) σε χειρόγραφα (αντιγραφή από τόμους)
Φωτοτ.= υπάρχει το δημοσίευμα της δίκης σε φωτοτυπία
Εφημ. = υπάρχει το φύλλο της εφημερίδας
Εφημ. Κ / ΔΔ = υπάρχει κομμένο μόνο το δημοσίευμα της εφημερίδας για τη δίκη

2η ΔΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε.Α.) – των «15» (Παναγούλης – Βερυβάκης κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: έναρξη:**4/11 – 18/11/1968** (έκδοση απόφασης)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: 9 **ΗΜΕΡΕΣ (5/11– 19/11/1968)**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΡ. ΣΕΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	ΣΕΛ. ΔΙΚΗΣ	ΑΡΧΕΙΟ

ΤΟ ΒΗΜΑ [**Format σελ.** (59 X 40) = **2.360**]

Τρίτη 5/11/1968	8 σελιδη	1η, 6η, 8η	Εφημ.
Τετάρτη 6/11/1968	8 σελιδη	1η, 3η, 6η	Εφημ.
Πέμπτη 7/11/1968	8 σελιδη	1η, 6η	Εφημ.
Παρασκευή 8/11/1968	8 σελιδη	1η, 3η, 6η	Εφημ.
Σάββατο 9/11/1968	8 σελιδη	1η, 3η, 6η	Εφημ.
Κυριακή 10/11/1968	16 σελιδη	1η, 6η	Εφημ.
Δευτέρα 11/11/1968	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη 12/11/1968	8 σελιδη	1η, 6η	Εφημ.
Τετάρτη 13/11/1968	8 σελιδη	1η	Εφημ.
Διακοπή 5 ημέρες			
Τρίτη 19/11/1968	8 σελιδη	1η, 6η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Ημέρες 9	(ημέρες X σελίδες): (8 X 8) + (1 X 16)	**Σύνολο 80 σελ**	

Η ΒΡΑΔΥΝΗ [**Format σελ.** (57,5 X 38,5) = **2.214**]

Δευτέρα 4/11/1968	14 σελιδη	1η	Εφημ.
Τρίτη 5/11/1968	10 σελιδη	1η, 4η, 5η	Εφημ.
Τετάρτη 6/11/1968	10 σελιδη	1η, 9η	Εφημ.
Πέμπτη 7/11/1968	16 σελιδη	1η, 6η, 7η	Εφημ.
Παρασκευή 8/11/1968	10 σελιδη	4η	Φωτοτ.
Σάββατο 9/11/1968	10 σελιδη	1η, 7η	Εφημ.
Κυριακή 10/11/1968	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Δευτέρα 11/11/1968	16 σελιδη	13η	Φωτοτ.
Τρίτη 12/11/1968	10 σελιδη	1η, 6η	Εφημ.
Διακοπή 5 ημέρες			
Δευτέρα 18/11/1968	16 σελιδη	1η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Ημέρες 9	(ημέρες X σελίδες): (5 X 10) + (1 X 14) + (3 X 16)	**Σύνολο 112 σελ**	

Λ= ΛΕΙΠΕΙ ΦΥΛΛΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Λ. (Τ.Ε.Φ. / Χειρόγραφο): Λείπει εφημερίδα – Υπάρχουν στοιχεία (τίτλοι, έκταση, φωτογραφίες) σε χειρόγραφα (αντιγραφή από τόμους)
Φωτοτ.= υπάρχει το δημοσίευμα της δίκης σε φωτοτυπία
Εφημ. = υπάρχει το φύλλο της εφημερίδας
Εφημ. Κ ΔΔ = υπάρχει κομμένο μόνο το δημοσίευμα της εφημερίδας για τη δίκη

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΡ. ΣΕΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	ΣΕΛ. ΔΙΚΗΣ	ΑΡΧΕΙΟ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ **[Format σελ.** (58 X 40) = **2.320]**

Τρίτη	5/11/1968	10 σελιδη	1η, 5η, 7η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Τετάρτη	6/11/1968	10 σελιδη	1η, 9η	Εφημ.
Πέμπτη	7/11/1968	10 σελιδη	1η, 7η	Εφημ.
Παρασκευή	8/11/1968	10 σελιδη	1η, 7η, 8η	Εφημ.
Σάββατο	9/11/1968	10 σελιδη	1η, 7η	Εφημ.
Κυριακή	10/11/1968	16 σελιδη	1η, 14η	Εφημ.
Δευτερα	11/11/1968	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	12/11/1968	10 σελιδη	1η, 8η	Εφημ.
Τετάρτη	13/11/1968	10 σελιδη	1η	Εφημ.
Διακοπή 5 ημέρες				
Τρίτη	19/11/1968	10 σελιδη	1η, 9η	Εφημ.
Ημέρες 9	(ημέρες Χ σελίδες): (8 X 10) + (1 X 16)		**Σύνολο 96 σελ**	

Λ= ΛΕΙΠΕΙ ΦΥΛΛΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Λ. (Τ.Ε.Φ. / Χειρόγραφο): Λείπει εφημερίδα – Υπάρχουν στοιχεία (τίτλοι, έκταση, φωτογραφίες) σε χειρόγραφα (αντιγραφή από τόμους)
Φωτοτ.= υπάρχει το δημοσίευμα της δίκης σε φωτοτυπία
Εφημ. = υπάρχει το φύλλο της εφημερίδας
Εφημ. Κ / ΔΔ = υπάρχει κομμένο μόνο το δημοσίευμα της εφημερίδας για τη δίκη

3η ΔΙΚΗ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) – των «16» (Ρήγας Φεραίος)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: έναρξη:**20/11 – 23/11/1968** (έκδοση απόφασης)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ (21/11 – 26/11/1968)** **(εκτόςΒραδυνής: 4 ημέρες: 21/11 - 25/11/68)**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ		ΑΡ. ΣΕΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	ΣΕΛ. ΔΙΚΗΣ	ΑΡΧΕΙΟ
ΤΟ ΒΗΜΑ	**[Format σελ.** (59X40) = **2.360]**			
Πέμπτη	21/11/1968	8 σελιδη	8η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Παρασκευή	22/11/1968	8 σελιδη	8η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Σαββάτο	23/11/1968	8 σελιδη	8η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Κυριακή	24/11/1968	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ	16η	Λ
Δευτέρα	25/11/1968	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	26/11/1968	8 σελιδη	14η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Ημέρες 5	(ημέρες Χ σελίδες): (4 Χ 8) + (1 Χ 16)		**Σύνολο 48 σελ**	
Πέμπτη	28/6/1973	1η σελίδα: Τίτλος «10 ποινές εμείωσε χθές το Αναθεωρητικό Στρατοδικείο Αθηνών 10 καταδικασθέντων δια παράβαση του Α.Ν. 509/47 (Μέλη της οργανώσεως «Ρήγας Φεραίος»)»		
Η ΒΡΑΔΥΝΗ	**[Format σελ.** (57,5 Χ 38,5) = **2.214]**			
Πέμπτη	21/11/1968	8 σελιδη	8η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Παρασκευή	22/11/1968	8 σελιδη	8η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Σαββάτο	23/11/1968	16 σελιδη	16η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Κυριακη	24/11/1968	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Δευτέρα	25/11/1968	16 σελιδη	16η	Φωτοτ/ΚΔΔ
Ημέρες 4	(ημέρες Χ σελίδες): (2 Χ 8) + (2Χ16)		**Σύνολο 48 σελ**	
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ	**[Format σελ.** (58Χ40) = **2.320]**			
Πέμπτη	21/11/1968	10 σελιδη	10η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Παρασκευή	22/11/1968	10 σελιδη	10η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Σαββάτο	23/11/1968	10 σελιδη	9η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Κυριακή	24/11/1968	16 σελιδη	16η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Δευτέρα	25/11/1968	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	26/11/1968	10 σελιδη	12η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Ημέρες 5	(ημέρες Χ σελίδες): (4 Χ 10) + (1Χ16)		**Σύνολο 56 σελ**	

Λ= ΛΕΙΠΕΙ ΦΥΛΛΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Λ. (Τ.Ε.Φ. / Χειρόγραφο): Λείπει εφημερίδα – Υπάρχουν στοιχεία (τίτλοι, έκταση, φωτογραφίες) σε χειρόγραφα (αντιγραφή από τόμους)
Φωτοτ.= υπάρχει το δημοσίευμα της δίκης σε φωτοτυπία
Εφημ. = υπάρχει το φύλλο της εφημερίδας
Εφημ. Κ / ΔΔ = υπάρχει κομμένο μόνο το δημοσίευμα της εφημερίδας για τη δίκη

4η ΔΙΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ.Α.) – των «34» (Καράγιωργας - Μαγκάκης κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: έναρξη: **27/3 – 12/4/1970** (έκδοση απόφασης)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **16 ΗΜΕΡΕΣ (27/3 – 14/4/1970)** **(εκτός Βραδυνής 15 ημέρες: 27/3 – 13/4/1970)**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΡ. ΣΕΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	ΣΕΛ. ΔΙΚΗΣ	ΑΡΧΕΙΟ

ΤΟ ΒΗΜΑ [**Format σελ.** (50X59) = **2.360**]

ΠΡΟΑΝΑΓΓΕΛΙΕΣ

Παρασκευή	20/3/1970	8 σελιδη	1η, 2η, 3η, 4η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Σαββάτο	21/3/1970	8 σελιδη	1η, 3η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Κυριακή	22/3/1970	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΙ		
Δευτέρα	23/3/1970	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	24/3/1970	8 σελιδη	1η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Τετάρτη	25/3/1970	8 σελιδη	1η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Πέμπτη	26/3/1970	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Παρασκευή	27/3/1970	8 σελιδη	1η, 2η	Εφημ.
Σαββάτο	28/3/1970	8 σελιδη	1η, 2η, 3η, 5η	Εφημ.
Κυριακή	29/3/1970	14 σελιδη	1η, 2η, 3η, 12η, 13η	Εφημ.
Δευτέρα	30/3/1970	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	31/3/1970	8 σελιδη	1η, 2η, 3η, 5η, 7η	Εφημ.
Τετάρτη	1/4/1970	10 σελιδη	1η, 3η, 6η, 7η	Εφημ.
Πέμπτη	2/4/1970	8 σελιδη	1η, 3η, 5η, 7η	Εφημ.
Παρασκευή	3/4/1970	8 σελιδη	1η, 3η, 5η, 6η	Εφημ.
Σαββάτο	4/4/1970	8 σελιδη	1η, 3η	Εφημ.
Κυριακή	5/4/1970	14 σελιδη	1η, 10η	Εφημ.
Δευτέρα	6/4/1970	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	7/4/1970	10 σελιδη	1η, 3η, 5η, 6η, 7η	Εφημ.
Τετάρτη	8/4/1970	8 σελιδη	1η, 3η, 5η	Εφημ.
Πέμπτη	9/4/1970	8 σελιδη	1η, 3η, 5η	Εφημ.
Παρασκευή	10/4/1970	8 σελιδη	1η, 3η, 5η	Εφημ.
Σαββάτο	11/4/1970	10 σελιδη	1η, 7η, 8η	Εφημ.
Κυριακή	12/4/1970	14 σελιδη	1η, 10η, 11η	Εφημ.
Δευτέρα	13/4/1970	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	14/4/1970	8 σελιδη	1η, 6η	Εφημ.

Ημέρες 16	(ημέρες Χ σελίδες): (10 Χ 8) + (3 Χ 14) + (3 Χ 10)	**Σύνολο 152 σελ**

Λ= ΛΕΙΠΕΙ ΦΥΛΛΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Λ. (Τ.Ε.Φ. / Χειρόγραφο): Λείπει εφημερίδα – Υπάρχουν στοιχεία (τίτλοι, έκταση, φωτογραφίες) σε χειρόγραφα (αντιγραφή από τόμους)
Φωτοτ.= υπάρχει το δημοσίευμα της δίκης σε φωτοτυπία
Εφημ. = υπάρχει το φύλλο της εφημερίδας
Εφημ. Κ / ΔΔ = υπάρχει κομμένο μόνο το δημοσίευμα της εφημερίδας για τη δίκη

4η ΔΙΚΗ :(Δ.Α.) συνέχεια

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ		ΑΡ. ΣΕΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	ΣΕΛ. ΔΙΚΗΣ	ΑΡΧΕΙΟ
Η ΒΡΑΔΥΝΗ	**[Format σελ.** (57,5 X 38,5) = **2.214]**			
Παρασκευή	27/3/1970	8 σελιδη	1η, 7η	Εφημ.
Σαββάτο	28/3/1970	16 σελιδη	1η, 10η, 11η	Εφημ.
Κυριακή	29/3/1970	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Δευτέρα	30/3/1970	16 σελιδη	1η, 12η, 13η	Εφημ.
Τρίτη	31/3/1970	12 σελιδη	1η, 9η	Εφημ. Κ/ΔΔ
Τετάρτη	1/4/1970	12 σελιδη	1η, 4η, 5η	Εφημ.
Πέμπτη	2/4/1970	12 σελιδη	1η, 6η, 7η	Εφημ.
Παρασκευή	3/4/1970	10 σελιδη	1η, 6η, 7η	Εφημ.
Σαββάτο	4/4/1970	16 σελιδη	1η, 11η	Εφημ. Κ/ΔΔ
Κυριακή	5/4/1970	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Δευτέρα	6/4/1970	16 σελιδη	1η, 12η, 13η	Εφημ.
Τρίτη	7/4/1970	10 σελιδη	1η, 6η, 7η	Εφημ.
Τετάρτη	8/4/1970	12 σελιδη	1η, 7η	Εφημ. Κ/ΔΔ
Πέμπτη	9/4/1970	10 σελιδη	1η, 7η	Εφημ. Κ/ΔΔ
Παρασκευή	10/4/1970	10 σελιδη	1η, 7η	Εφημ.
Σαββάτο	11/4/1970	16 σελιδη	1η, 11η	Εφημ.
Κυριακή	12/4/1970	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Δευτέρα	13/4/1970	16 σελιδη	1η, 12η, 13η	Εφημ.
Ημέρες 15	(ημέρες Χ σελίδες): (1 Χ 8) + (4 Χ 10) + (4 Χ 12) + (6 Χ 16)		**Σύνολο 192 σελ**	

Λ= ΛΕΙΠΕΙ ΦΥΛΛΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Λ. (Τ.Ε.Φ. / Χειρόγραφο): Λείπει εφημερίδα – Υπάρχουν στοιχεία (τίτλοι, έκταση, φωτογραφίες) σε χειρόγραφα (αντιγραφή από τόμους)
Φωτοτ.= υπάρχει το δημοσίευμα της δίκης σε φωτοτυπία
Εφημ. = υπάρχει το φύλλο της εφημερίδας
Εφημ. Κ / ΔΔ = υπάρχει κομμένο μόνο το δημοσίευμα της εφημερίδας για τη δίκη

4η ΔΙΚΗ :(Δ.Α.) συνέχεια

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΡ. ΣΕΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	ΣΕΛ. ΔΙΚΗΣ	ΑΡΧΕΙΟ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ [**Format σελ.** (58X40) = **2.320**]

Παρασκευή	27/3/1970	8 σελιδη	1η, 6η	Εφημ.
Σαββάτο	28/3/1970	10 σελιδη	1η, 6η	Εφημ.
Κυριακή	29/3/1970	20 σελιδη	1η, 2η, 3η	Εφημ.
Δευτέρα	30/3/1970	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	31/3/1970	12 σελιδη	1η, 8η, 9η	Εφημ.
Τετάρτη	1/4/1970	12 σελιδη	1η, 8η, 9η	Εφημ.
Πέμπτη	2/4/1970	10 σελιδη	1η, 6η	Εφημ.
Παρασκευή	3/4/1970	8 σελιδη	1η, 7η	Λ. (Τ.Ε / χειρ.)
Σαββάτο	4/4/1970	10 σελιδη	1η	Λ. (Τ.Ε / χειρ.)
Κυριακή	5/4/1970	12 σελιδη	1η	Λ. (Τ.Ε / χειρ.)
Δευτέρα	6/4/1970	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	7/4/1970	12 σελιδη	-	**Λ. (φύλλο)**
Τετάρτη	8/4/1970	12 σελιδη	1η, 7η, 8η	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Πέμπτη	9/4/1970	12 σελιδη	1η, 6η, 7η, 8η	Εφημ.
Παρασκευή	10/4/1970	10 σελιδη	1η, 7η	Εφημ.
Σαββάτο	11/4/1970	10 σελιδη	3η	Εφημ.
Κυριακή	12/4/1970	20 σελιδη	-	Λ. (Τ.ΕΦ / χειρ.)
Δευτέρα	13/4/1970	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	14/4/1970	12 σελιδη		**Λ. (φύλλο)**
Ημέρες 16	(ημέρες Χ σελίδες): (2 Χ 8) + (5 Χ 10) + (7 Χ 12) + (2 Χ 20)		**Σύνολο 19Ο σελ**	

Λ= ΛΕΙΠΕΙ ΦΥΛΛΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Λ. (Τ.Ε.Φ. / Χειρόγραφο): Λείπει εφημερίδα – Υπάρχουν στοιχεία (τίτλοι, έκταση, φωτογραφίες) σε χειρόγραφα (αντιγραφή από τόμους)
Φωτοτ.= υπάρχει το δημοσίευμα της δίκης σε φωτοτυπία
Εφημ. = υπάρχει το φύλλο της εφημερίδας
Εφημ. Κ / ΔΔ = υπάρχει κομμένο μόνο το δημοσίευμα της εφημερίδας για τη δίκη

5η ΔΙΚΗ

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ (Κ.Ο.Α.) – των «11» (Καλούδης - Ζωρζοβίλης κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: έναρξη: **6/7 – 8/7/1970** (έκδοση απόφασης)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ (5/7 – 9/7/1970)**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ		ΑΡ. ΣΕΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	ΣΕΛ. ΔΙΚΗΣ	ΑΡΧΕΙΟ
ΤΟ ΒΗΜΑ	**[Format σελ.** (50X59) = **2.360]**			
Κυριακή	5/7/1970	14 σελιδη	1η, 2η	Εφημ.
Δευτέρα	6/7/1970	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	7/7/1970	8 σελιδη	1η, 2η, 6η	Εφημ.
Τετάρτη	8/7/1970	8 σελιδη	1η, 2η	Εφημ.
Πέμπτη	9/7/1970	8 σελιδη	1η, 2η	Εφημ.
Ημέρες 4	(ημέρες Χ σελίδες): (1 Χ 14) + (3 Χ 8)		**Σύνολο 38 σελ**	
Η ΒΡΑΔΥΝΗ	**[Format σελ.** (57,5 Χ 38,5) = **2.214]**			
Δευτέρα	6/7/1970	14 σελιδη	9η	Εφημ.
Τρίτη	7/7/1970	10 σελιδη	1η, 7η	Εφημ.
Τετάρτη	8/7/1970	12 σελιδη	1η, 9η	Εφημ.
Πέμπτη	9/7/1970	10 σελιδη	1η, 7η	Εφημ.
Ημέρες 4	(ημέρες Χ σελίδες): (2 Χ 10) + (1 Χ 12) + (1 Χ 14)		**Σύνολο 46 σελ**	
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ	**[Format σελ.** (58X40) = **2.320]**			
Κυριακή	5/7/1970	16 σελιδη	1η, 15η	Εφημ.
Δευτέρα	6/7/1970	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	7/7/1970	12 σελιδη	1η, 6η	Εφημ.
Τετάρτη	8/7/1970	8 σελιδη	1η, 6η	Εφημ.
Πέμπτη	9/7/1970	8 σελιδη	1η, 5η	Εφημ.
Ημέρες 4	(ημέρες Χ σελίδες): (1 Χ 16σελ) + (2 Χ 8) + (1 Χ 12)		**Σύνολο 44 σελ**	

Λ= ΛΕΙΠΕΙ ΦΥΛΛΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Λ. (Τ.Ε.Φ. / Χειρόγραφο): Λείπει εφημερίδα – Υπάρχουν στοιχεία (τίτλοι, έκταση, φωτογραφίες) σε χειρόγραφα (αντιγραφή από τόμους)
Φωτοτ.= υπάρχει το δημοσίευμα της δίκης σε φωτοτυπία
Εφημ. = υπάρχει το φύλλο της εφημερίδας
Εφημ. Κ / ΔΔ = υπάρχει κομμένο μόνο το δημοσίευμα της εφημερίδας για τη δίκη

6η ΔΙΚΗ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ (Π.Α.Κ) – των «15» (Κορωναίος - Πελοποννήσιος κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: έναρξη: **17/3 – 21/3/1972** (έκδοση απόφασης)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ (17/3 – 22/3/1972)**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ		ΑΡ. ΣΕΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	ΣΕΛ. ΔΙΚΗΣ	ΑΡΧΕΙΟ
ΤΟ ΒΗΜΑ	**[Format σελ.** (50X59) = **2.360]**			
Παρασκευή	17/3/1972	8 σελιδη	1η, 5η, 6η	Εφημ.
Σαββάτο	18/3/1972	10 σελιδη	1η, 7η,.8η	Εφημ.
Κυριακή	19/3/1972	16 σελιδη	1η, 11η, 12η	Εφημ.
Δευτέρα	20/3/1972	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	21/3/1972	10 σελιδη	1η, 7η, 8η	Εφημ.
Τετάρτη	22/3/1972	8 σελιδη	1η, 2η	Εφημ.
Ημέρες 5	(ημέρες Χ σελίδες): (2 Χ 8) + (2 Χ 10) + (1 Χ 16)		**Σύνολο 52 σελ**	
Η ΒΡΑΔΥΝΗ	**[Format σελ.** (57,5 Χ 38,5) = **2.214]**			
Παρασκευή	17/3/1972	10 σελιδη	9η	Εφημ.
Σαββάτο	18/3/1972	16 σελιδη	1η, 9η, 11η	Εφημ.
Κυριακη	19/3/1972	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Δευτέρα	20/3/1972	16 σελιδη	1η, 6η	Εφημ.
Τρίτη	21/3/1972	12 σελιδη	1η, 9η	Εφημ.
Τετάρτη	22/3/1972	12 σελιδη	1η, 11η	Εφημ.
Ημέρες 5	(ημέρες Χ σελίδες): (1 Χ 10) + (2 Χ 12) + (2 Χ 16)		**Σύνολο 66 σελ**	
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ	**[Format σελ.** (58X40) = **2.320]**			
Παρασκευή	17/3/1972	10 σελιδη	1η, 7η	Εφημ.
Σαββάτο	18/3/1972	10 σελιδη	1η, 7η	Εφημ.
Κυριακή	19/3/1972	20 σελιδη	1η, 8η, 18η	Εφημ.
Δευτέρα	20/3/1972	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	21/3/1972	12 σελιδη	1η, 6η	Εφημ.
Τετάρτη	22/3/1972	12 σελιδη	1η, 12η	Εφημ.
Ημέρες 5	(ημέρες Χ σελίδες): (2 Χ 10) + (2 Χ 12) + (1 Χ 20)		**Σύνολο 64 σελ**	

Λ= ΛΕΙΠΕΙ ΦΥΛΛΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Λ. (Τ.Ε.Φ. / Χειρόγραφο): Λείπει εφημερίδα – Υπάρχουν στοιχεία (τίτλοι, έκταση, φωτογραφίες) σε χειρόγραφα (αντιγραφή από τόμους)

Φωτοτ.= υπάρχει το δημοσίευμα της δίκης σε φωτοτυπία

Εφημ. = υπάρχει το φύλλο της εφημερίδας

Εφημ. Κ / ΔΔ = υπάρχει κομμένο μόνο το δημοσίευμα της εφημερίδας για τη δίκη

7η ΔΙΚΗ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) – των «17» (Παρτσαλίδης – Δρακόπουλος κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: έναρξη: **22/1 – 29/1/1973** (έκδοση απόφασης)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: 7 **ΗΜΕΡΕΣ 23/1-30/1/1973**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΡ. ΣΕΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	ΣΕΛ. ΔΙΚΗΣ	ΑΡΧΕΙΟ

ΤΟ ΒΗΜΑ [**Format σελ.** (50X59) = **2.360**]

Δευτέρα	22/1/1973	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	23/1/1973	10 σελιδη	1η, 5η	Φωτοτ.
Τετάρτη	24/1/1973	8 σελιδη	1η, 5η	Φωτοτ.
Πέμπτη	25/1/1973	10 σελιδη	1η, 7η, 8η	Φωτοτ.
Παρασκευή	26/1/1973	8 σελιδη	1η, 5η	Φωτοτ.
Σαββάτο	27/1/1973	8 σελιδη	1η, 5η	Φωτοτ.
Κυριακή	28/1/1973	14 σελιδη	1η, 9η	Φωτοτ.
Δευτέρα	29/1/1973	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	30/1/1973	10 σελιδη	1η, 5η	Φωτοτ.
Ημέρες 7	(ημέρες Χ σελίδες): (3 Χ 8σελ) + (3 Χ 10) + (1 Χ 14)		**Σύνολο 68 σελ**	

Η ΒΡΑΔΥΝΗ [**Format σελ.** (57,5 Χ 38,5) = **2.214**]

Δευτέρα	22/1/1973	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ		
Τρίτη	23/1/1973	12 σελιδη	10η	Φωτοτ.
Τετάρτη	24/1/1973	12 σελιδη	10η	Φωτοτ.
Πέμπτη	25/1/1973	12 σελιδη	10η	Φωτοτ.
Παρασκευή	26/1/1973	12 σελιδη	10η	Φωτοτ.
Σαββάτο	27/1/1973	14 σελιδη	14η	Φωτοτ.
Κυριακη	28/1/1973	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Δευτέρα	29/1/1973	16 σελιδη	16η	Φωτοτ.
Τρίτη	30/1/1973	12 σελιδη	11η	Φωτοτ.
Ημέρες 7	(ημέρες Χ σελίδες): (5 Χ 12σελ) + (1 Χ 14) + (1 Χ 16)		**Σύνολο 9Ο σελ**	

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ [**Format σελ.** (58X40) = **2.320**]

Δευτέρα	22/1/1973	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	23/1/1973	16 σελιδη	1η, 10η, 11η	Φωτοτ.
Τετάρτη	24/1/1973	14 σελιδη	6η	Φωτοτ.
Πέμπτη	25/1/1973	12 σελιδη	9η	Φωτοτ.
Παρασκευή	26/1/1973	10 σελιδη	1η, 6η	Φωτοτ.
Σαββάτο	27/1/1973	10 σελιδη	6η	Φωτοτ.
Κυριακή	28/1/1973	32 σελιδη	16η	Φωτοτ.
Δευτέρα	29/1/1973	ΔΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ		
Τρίτη	30/1/1973	14 σελιδη	1η, 12η	Φωτοτ.
Ημέρες 7	(ημέρες Χ σελίδες): (2 Χ 10) + (1 Χ 12) + (2 Χ 14) + (1 Χ 16) + (1 Χ 32)		**Σύνολο 1Ο8 σελ**	

8η ΔΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ (Ε.Α.Ν) – των «6» (Σαββούρας – Ρούμπος κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: έναρξη: **9/8 – 11/8/1973** (έκδοση απόφασης)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ (9/8 – 12/8/1973) (εκτός Βραδυνής 3 δημοσιεύματα: 9-11/8/73)**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΡ. ΣΕΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	ΣΕΛ. ΔΙΚΗΣ	ΑΡΧΕΙΟ

ΤΟ ΒΗΜΑ [**Format σελ.** (50X59) = **2.360**]

Πέμπτη	9/8/1973 **(αναγγελία)**	8 σελιδη	1η	Λ. (Τ.Ε / χειρ.)
Παρασκευή	10/8/1973	10 σελιδη	1η, 3η, 4η	Εφημ.
Σαββάτο	11/8/1973	8 σελιδη	1η, 5η	Εφημ.
Κυριακή	12/8/1973	14 σελιδη	1η	Εφημ.
Ημέρες 4	(ημέρες Χ σελίδες): (1 Χ 8) + (1 Χ 10) + (1 Χ 14)		**Σύνολο 40 σελ**	

Η ΒΡΑΔΥΝΗ [**Format σελ.** (57,5 Χ 38,5) = **2.214**]

Πέμπτη	9/8/1973	12 σελιδη	1η	Εφημ.
Παρασκευή	10/8/1973	12 σελιδη	1η, 11η	Λ. (Τ.Ε / χειρ.)
Σαββάτο	11/8/1973	16 σελιδη	1η, 9η	Εφημ.
Ημέρες 3	(ημέρες Χ σελίδες): (2 Χ 12) + (1 Χ 16)		**Σύνολο 40 σελ**	

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ [**Format σελ.** (58X40) = **2.320**]

Πέμπτη	9/8/1973	8 σελιδη	1η	Εφημ.
Παρασκευή	10/8/1973	8 σελιδη	1η, 3η	Εφημ.
Σαββάτο	11/8/1973	8 σελιδη	1η, 3η	Εφημ.
Κυριακή	12/8/1973	20 σελιδη	1η	Εφημ.
Ημέρες 4	(ημέρες Χ σελίδες): (3 Χ 8) + (1 Χ 10)		**Σύνολο 44 σελ**	

Λ= ΛΕΙΠΕΙ ΦΥΛΛΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Λ. (Τ.Ε.Φ. / Χειρόγραφο): Λείπει εφημερίδα – Υπάρχουν στοιχεία (τίτλοι, έκταση, φωτογραφίες) σε χειρόγραφα (αντιγραφή από τόμους)
Φωτοτ.= υπάρχει το δημοσίευμα της δίκης σε φωτοτυπία
Εφημ. = υπάρχει το φύλλο της εφημερίδας
Εφημ. Κ / ΔΔ = υπάρχει κομμένο μόνο το δημοσίευμα της εφημερίδας για τη δίκη

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ & ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΩΝ ΤΥΠΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΘΕ ΔΙΚΗΣ
ΣΤΙΣ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ:

1) ΤΙΤΛΟΙ - ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ **(Καταγραφή)**
2) ΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) **(Ποσοτική Ανάλυση)**
3) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ **(Ποσοτική Ανάλυση)**
4) ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ **(Ποσοτική Ανάλυση)**
5) ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ **(Ποιοτική Ανάλυση)**

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ
[ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (^{0})]
ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΠΡΟΗΓΗΘΕΙΣΑΣ ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

1η ΔΙΚΗ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: έναρξη: **15/11 - 21/11/1967** (έκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **6 ΗΜΕΡΕΣ (16/11 - 22/11/67)**

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

1η ΔΙΚΗ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **15/11 - 21/11/67** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **6 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
16/11/67 Πέμπτη (8σέλιδη) (Βλ. φωτοτ. 1ης σελ.)	**1η**	3στηλος	Εις το Έκτακτον Στρατοδικείον Αθηνών (καπέλλο) (κεφ. 0,5 εκ.) Ήρχισε χθες η δίκη 31 ατόμων κατηγορουμένων δια συμμετοχήν εις το «Πατριωτικόν Μέτωπον» (κεφ. 1 εκ.)	Εξητάσθησαν οι μάρτυρες κατηγορίας (πεζά 0,5 εκ.)	368	269	(2) 1 (0) 1 (0)	99 27* (ΒΕ) 72* (Στρατ.)			99
	5η	3στηλος	Η Δίκη εις το Στρατοδικείον (κεφ. 1 εκ.)		428	428					
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ 1ης ΗΜΕΡΑΣ					**796**	**697**	**(2)**	**99**			
17/11/67 Παρασκευή (8σέλιδη)	**8η**	2στηλος	Ανατρεπτικός ο σκοπός τους ετόνισαν οι μάρτυρες κατηγορίας (καπέλλο) (κεφ. 0,5 εκ.) Ήρχισαν χθες οι απολογίες των 31 στελεχών του Πατριωτικού Μετώπου (κεφ. 1 εκ.)	Η δράσις εκάστου των κατηγορουμένων (πεζά 0,5 εκ.)	274	246	(1) 1(0)	28 28* (Πρ.Σ.)			28
18/11/67 Σάββατο (8σέλιδη)	**1η**	4στηλος	Εις την δίκην του «Πατριωτικού Μετώπου» (καπέλλο) (κεφ. 1 εκ.) Καταδίκην 26 και απαλλαγήν 5 εζήτησεν ο Βασιλικός Επίτροπος (κεφ. 1 εκ.)	Ισόβιον κάθειρξιν δια τον Κ. Φιλίνην και μικροτέρας ποινάς δια τους άλλους 25 (πεζά 0,5 εκ.)	604	604	(0)	(0)			

Στήλη (4)*: **Κατεύθυνση φωτογραφιών σε σχέση με το Καθεστώς Κ (+) : Βλ. κριτήρια κατανομής σε ευμενείς (+), δυσμενείς (-) και ουδέτερες (0), στο μεθοδολογικό μέρος της τεχνικής ανάλυσης**

Σημείωση: **Όπου υπάρχει αστερίσκος (*) δίπλα από αριθμούς στη στήλη (ΑΡ. ΦΩΤΟ) του κάθε πίνακα (π.χ. 27* ΒΕ), σημαίνει ότι αυτές οι φωτογραφίες παρουσιάζονται στο σχετικό Γ΄ Μέρος της έρευνάς μας, ως χαρακτηριστικά παραδείγματα σημειωτικής ανάλυσης για την ανωτέρω κατανομή.**

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 1η ΔΙΚΗ : Π.Α.Μ - των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) Διάρκεια: 15/11 - 21/11/67 Δημοσιεύματα: 6 ημέρες

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
(συνέχεια) **18/11/67**	**5η**	5στηλος	Η δίκη εις το Στρατοδικείον (κεφ . 1 εκ.)		1138	1138	(0)	(0)			
19/11/67 Κυριακή (14σέλιδη) (Βλ. Contexte)	**6η**	7στηλος	Συνεχίζεται η δίκη του «Πατριωτικού Μετώπου» (κεφ. 0,5 εκ.)		1357	1357	(0)	(0)			
21/11/67 Τρίτη (8σέλιδη)	**8η**	2στηλος	Ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου (καπέλλο) (κεφ. 0,7 εκ.) Τερματίζεται η δίκη των 31 (κεφ. 0,5 εκ.)	Σήμερον μάλλον εκδίδεται η απόφασις (κεφ. 0,1 εκ.)	78	78	(0)	(0)			
22/11/67 Τετάρτη (8σέλιδη) (βλ. φωτοτ. ολοσέλιδη Contexte)	**1η**	2στηλος 1στηλος	Εξεδόθη χθες η απόφασις του Στρατοδικείου (καπέλλο) (κεφ. 0,3 εκ.) Ισόβια δεσμά οι Κ. Φιλίνης και Λελούδας (κεφ. 1 εκ.)	Ποιναί φυλακίσεως από 1-15 έτη εις 19 κατηγορουμένους (13 με αναστολή) - Δέκα ηθωώθησαν (πεζά μικρά)	158	158	(0)	(0)			
Σχόλια Ξένου Τύπου** (Ανταπο-κρίσεις εξ Αθηνών)	**8η** α)	2στηλος **Ρώμη 21/11/67**	Αποστομωτική η απάντησις του «Tempo» (καπέλλο) (κεφ. 0,3 εκ.) Υποδειγματική η δίκη των 31 (πεζά 0,5 εκ.)	«Φαιδρά τα περί τρομοκρατίας» (κεφ. 0,5 εκ.)	175 85,5	175 85,5	(0) (0)	(0) (0)			
	β)	**Βηρυττός 21/11/67**	Σχόλια ξένης εφημερίδας		85,5	85,5	(0)	(0)			

**Τα Σχόλια Ξένου Τύπου στην κάθε εφημερίδα για κάθε δίκη, εμφανίζονται στους πίνακες με ράστερ. Η έκταση των σχολίων ξένου τύπου, στις αντίστοιχες στήλες (1) και (2), δεν αθροίζεται στη συνολική έκταση του δημοσιεύματος για κάθε δίκη και οι αριθμοί σε τ. εκ. καταγράφονται απλώς, για άλλου είδους αξιολογήσεις στην έρευνά μας.

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 1η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Μ** - των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) Διάρκεια: **15/11 - 21/11/67** Δημοσιεύματα: **6 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					**1.130**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					**4.405**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						**1031**					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						**4278**					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							**2**		**0**	**0**	**2**
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							**3**		**0**	**0**	**3**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								**99**	**0**	**0**	**99**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								**127**	**0**	**0**	**127**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 59** εκ. = **2.360** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **54*** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **6**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	**(2.360 τ.εκ. x 6 μ/φ) =**	**14.160 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	**(2.360 τ.εκ. x 54 σελ.) =**	**127.440 τ.εκ.**

* **Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(5)** ημέρες **8σέλιδη** και **(1)** ημέρα **14σέλιδη** [(5x8) + (1x14) = **54**]

. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 1η ΔΙΚΗ : Π.Α.Μ - των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) Διάρκεια: 15/11 - 21/11/67 Δημοσιεύματα: 6 ημέρες

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΔΙΚΗΣ (LEADS)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ	**Περιλήψεις των πρακτικών της δίκης σαν Αντικείμενο Στάσης (ΑΣ) της εφημερίδας «ΤΟ ΒΗΜΑ»:** Το Βήμα **δεν** ακολουθεί τη δημοσιογραφική τακτική της δημοσίευσης περίληψης του «ρεπορτάζ» σχετικά με τη δίκη. Όπως ακριβώς **αποφεύγει παντελώς τη δημοσίευση σχολίων** και περιορίζεται μόνο στην υποχρεωτική δημοσίευση των «πρακτικών της δίκης», την περίοδο αυτή της αυστηρής λογοκρισίας, έτσι και στο σημείο αυτό ακολουθεί την έμμεση τεχνική της **θεματικής «απουσίας»** στοιχείων (στο πλαίσιο του σημασιολογικού δίπτυχου **«παρουσία / απουσία»)** που αναγκαστικά θα ήταν από άποψη μορφής εμφατικά και εντυπωτικά και τούτο διότι οι περιλήψεις εμφανίζονται πάντα κάτω από τον υπότιτλο με γράμματα πεζά κειμένου, 7, 8 ακόμη και 10 στιγμών συνήθως **μαύρα**, όπως άλλωστε συμβαίνει και με τις δύο άλλες εφημερίδες. Η απουσία αυτή (leads) είναι χαρακτηριστική και βεβαίως αποκαλυπτική της αντικυβερνητικής τοποθέτησης της εφημερίδας και της προσπάθειάς της με κάθε τρόπο να κρατηθεί σε σημείο **ουδέτερο**, προκειμένου να αποφύγει τον κίνδυνο να κλείσει. Δεν δημοσιεύει λοιπόν ουσιαστικά «ρεπορτάζ» για τη δίκη αλλά απλά «τα πρακτικά της δίκης», όπως στέλλονται από το Γραφείο Τύπου της Κυβερνήσεως και με διάφορους έμμεσους δημοσιογραφικούς τρόπους (μοντάζ σελίδας, μέγεθος φωτογραφιών, επιλογή οικογένειας γραμμάτων στους τίτλους κλπ., και στη συγκεκριμένη περίπτωση απουσία περιλήψεως, διαμορφώνει την κοινωνική αναπαράσταση της δίκης στην οποία στοχεύει, δηλ. την αρνητική στάση της έναντι του καθεστώτος και υπέρ των αντιτιθέμενων σ'αυτό (κατηγορούμενοι)

1η ΔΙΚΗ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ)

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **15/11 - 21/11/67** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **6 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
16/11/67 Πέμπτη (8σέλιδη) (βλ. φωτοτ. δημοσίευμα)	**1η**	2στηλος	Από χθες εις το Στρατοδικείον Αθηνών **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)**	Μεταξύ αυτών ο κεντρώος βουλευτής Λούλης και η χήρα Λουκή Ακρίτα.	611	456	(2)	155	155		
			Δικάζονται 31 μέλη του «Πατριωτικού Μετώπου» του Θεοδωράκη Αντεθνική δράσις κατ'εντολή του K.K.E. **(κεφ. 1 εκ.)**	Ο Θεοδωράκης μη δικαζόμενος λόγω ασθενείας μετεμφιέζετο εις λοχαγόν και ιερέαν.			1 (+)	126* (Στρ.)			
				Χρήματα από το Παρίσι. **(πεζά)**			1 (+)	29* (ΒΕ)			
	3η	3στηλος	Με πλήρη ελευθερίαν και δημοσίως ήρχισε χθες η δίκη εις το Στρατοδικείον **(καπέλλο)**	Επεδίωκαν εγκαθίδρυσιν δικτατορίας κομμουνιστικού τύπου εις την Ελλάδα	840	840		0			
			31 κατηγορούμενοι μέλη της οργανώσεως του «Πατριωτικού Μετώπου» **(πεζοκεφ. 1 εκ.)**	Ο Μίκης Θεοδωράκης ξεσκεπάζει τους συνεργάτας του.							
				Τον αποκαλούν «χαφιεδάκο και «μουζικάντη» **(πεζά)**							
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ 1ης ΗΜΕΡΑΣ					**1451**	**1296**	**(2)**	**155**			
17/11/67 Παρασκευή (8σέλιδη)	**3η**	1στηλος	Απολογούνται οι κατηγορούμενοι.		252	180	(1)	72	72		
			Αντεθνική δράσις **(πεζοκεφ. 0,5 εκ.)**				1 (+)	72* (Πρ.Στρ.)			

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **1η ΔΙΚΗ : Π.Α.Μ - των «31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) Διάρκεια: **15/11 - 21/11/67** Δημοσιεύματα: **6 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
18/11/67 Σάββατο (8σέλιδη)	**1η**	2στηλος	Ισόβιον κάθειρξιν εις τον κ. Φιλίνη. Ποιναί 10-3 ετών εις τους άλλους 25. Απαλλαγαί 5 κατηγορουμένων **(κεφ. 1 εκ.)**		546	522	(1) 1 (+)	24 24* (BE)	24		
	4η	3στηλος (συν. 1ης)	Αι απολογίαι των κατηγορουμένων. Η αγόρευσις του Βασιλικού Επιτρόπου **(κεφ. 0,5 εκ.)**		880	880	(0)	(0)			
20/11/67 Δευτέρα (14σέλιδη) (Βλ. Contexte)	**1η**	1στηλος **(σφήνα-αναγγελία)**	Συνεχίζεται η δίκη των 31 μελών του «Π. Μετώπου» **(Fulbé 14 στ.)**		23	23	(0)	(0)			
	14η	2στηλος	Οι συνήγοροι των κατηγορουμένων του «Π.Μ» εξαίρουν την ελευθερίαν διεξαγωγής της δίκης **(κεφ. 0,5 εκ.)**	Μία διευκρίνησις του κ. Βασιλικού Επιτρόπου: **(κεφ. 0,3 εκ.)**	48	48	(0)	(0)			
(Σχόλιο* βλ. φωτοτ)		2στηλος	Η Διεθνής Επιτροπή Νομικών διατυπώνει επιπολαίας κρίσεις **(πεζοκεφ. 0,5 εκ.)**	Αψογος η δίκη των 31 κομμουνιστών **(κεφ. 0,3 εκ.)**	(62)	(62)	(0)	(0)			
21/11/67 Τρίτη (8σέλιδη) **(Βλ. Lead & Contexte)**	**8η**	3στηλος	Η δίκη των «31» τερματίζεται. Εξαίρεται υπό των συνηγόρων ο τρόπος της διεξαγωγής της **(κεφ. 0,5 εκ.)**	Την νύχτα πιθανώς η απόφασις **(κεφ. 0,3 εκ.)**	160	160	(0)	(0)			

***Τα Σχόλια της κάθε Εφημερίδας** για κάθε δίκη εμφανίζονται στους πίνακες με ράστερ. Η έκταση των σχολίων στις αντίστοιχες στήλες (1) και (2) έχει περιληφθεί στη συνολική έκταση του δημοσιεύματος για κάθε δίκη και οι αριθμοί σε τ.εκ. μπαίνουν σε παρένθεση και με μικρότερα στοιχεία.

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 1η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Μ** - των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) Διάρκεια: **15/11 - 21/11/67** Δημοσιεύματα: **6 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
					(τ.εκ.)	(τ.εκ.)		(τ.εκ.)	(+)	(-)	(0)
22/11/67 Τετάρτη (10σέλιδη) (Βλ. φωτοτ. ολοσέλιδο)	**1η**	3στηλος	Κατεδικάσθησαν υπό του Στρατοδικείου **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Εις ισόβιον κάθειρξιν Φιλίνης και Λελούδας **(πεζοκεφ. 1 εκ.)**	19 κατεδικάσθησαν εις ποινάς 1-15 ετών και 10 ηθωώθησαν. **(κεφ. 0,5 εκ.)** Υποδειγματικώς διεξήχθη η δίκη. **(πεζά)**	145	145	(0)	(0)			
Contexte (Βλ. φωτότ.)	**9η**	1στηλος	Η απόφασις του Στρατοδικείου **(κεφ. 0,5 εκ.)**	Κειμενότιτλος 1στηλος Η αγόρευσις του κ. Πουλέα στο τέλος του δημοσιεύματος*	70	70	(0)	(0)			

*** Βλ. φωτοτυπία του τέλους του δημοσιεύματος με τον ως άνω μικρό τίτλο με έμμεσο σχόλιο στο μέρος «ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ».**

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 1η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Μ** - των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) Διάρκεια: **15/11 - 21/11/67** Δημοσιεύματα: **6** ημέρες

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					**1.387**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					**3.637**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						**1.208**					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						**3.386**					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							**3**		**3**	**0**	**0**
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							**4**		**4**	**0**	**0**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								**179**	**179**	**0**	**0**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								**251**	**251**	**0**	**0**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **38,5 x 57,5** εκ. = **2.214** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **56*** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **6**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	**(2.214** τ.εκ. x **6** μ/φ) =	**13.284 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	**(2.214** τ.εκ. x **56** σελ.) =	**123.984 τ.εκ.**

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

***Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(4)** ημέρες **8σέλιδη**, **(1)** ημέρα **14σέλιδη** και **(1)** ημέρα **10σέλιδη** [(4x8) + (1x14) + (1x10) = **56**]

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΔΙΚΗΣ (LEADS)

21/11/67 **8η** σελίδα 3στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	Αγορεύουν* σήμερον εις το Έκτακτον Στρατοδικείον Αθηνών, που δικάζει τα 31 μέλη της παρανόμου κομμουνιστικής οργανώσεως «Πατριωτικόν Μέτωπον» οι τελευταίοι των συνηγόρων των. Πιθανολογείται δε η έκδοσις αποφάσεως απόψε, αργά την νύχτα ή τας πρωινάς ώρας της αύριον.

*ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: **Οι υπογραμμίσεις στα κείμενα των Leads είναι δικές μας ως σημαντικοί όροι (λέξεις - προτάσεις) από άποψη σημασιολογικής αξιολόγησης, που χρησιμοποιούνται στο Β΄ Στάδιο της έρευνάς μας (Τμήμα Β΄ - Τίτλοι/Υπότιτλοι) της ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης της έντασης και κατεύθυνσής τους (Βλ. σχετικά, Πρωτόκολλο Ανάλυσης Τίτλων/Υπότιτλων, με τη μέθοδο ΑΑΟ).**

1η ΔΙΚΗ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **15/11 - 21/11/67** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **6 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
16/11/67 Πέμπτη (10σέλιδη) (βλ. φωτοτ. δημοσίευμα)	3η**	4στηλος	Εις το Έκτακτον Στρατοδικείον Αθηνών (καπέλλο) (κεφ. 0,3 εκ.) Δικάζονται 31 άτομα μέλη της οργανώσεως «Πατριωτικόν Μέτωπον» (πεζοκεφ. 1 εκ.)	Τους απεκάλυψεν ο Μίκης Θεοδωράκης μετά την σύλληψίν του. Οι πλείστοι τον είχον περιθάλψει μετά την 21ην Απριλίου. (σε πλαίσιο - κεφ. 0,3 εκ.)	848	735	(2)	113	113		
Κειμενό-τιτλος/Lead Contexte				Κειμενότιτλος κάτω από υπότιτλο: **Ενώπιον*** του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών ήρχισεν χθες την πρωίαν και συνεχίζεται σήμερον η δίκη 31 ατόμων ανηκόντων εις την παράνομον κομμουιστικήν οργάνωσιν «Πατριωτικόν Μέτωπον» δια παράβασιν του **Α.Ν. 509** και απείθειαν εις την υπ'αριθ. **1/1967** προκήρυξιν του Αρχηγού του **Γ.Ε.Σ.** (πεζά κειμένου)	(18) εντός		1(+) 1(+)	66* (Στρ.) 47* (ΒΕ)			
Contexte	6η	8στηλος	Η δίκη εις το Στρατοδικείον Αθηνών (πεζά 1,5 εκ.)		1603	1603	(0)	(0)			
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ 1ης ΗΜΕΡΑΣ					**2451**	**2338**	**(2)**	**(0)**			

Σημείωση (1): **Τα μαύρα γράμματα διαφοροποίησης είναι του κειμενότιτλου της Εφημερίδας**

Σημείωση (2): **Ο Ελ. Κόσμος, δεν έχει δημοσίευμα την 1η ημέρα, στην 1η σελίδα, αλλά στην 3η σελίδα**

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **1η ΔΙΚΗ : Π.Α. Μ - των «31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) Διάρκεια: **15/11 - 22/11/67** Δημοσιεύματα: **6 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
17/11/67 Παρασκευή (8σέλιδη)	**3η**	2στηλος	Συνεχίζεται η δίκη των «31» **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Απολογίαι κατηγορουμένων και μάρτυρες υπερασπίσεως εις το Στρατοδικείον **(κεφ. 0,5 εκ.)**		151	116	(1) 1 (+)	35 35* (Πρ.Σ.)	35		
	7η	1στηλος	Η δίκη των «31» εις το Στρατοδικείον **(κεφ. 0,5 εκ.)**		140	140	0				
18/11/67 Σάββατο (8σέλιδη) **(Βλ. Lead)**	**1η**	2στηλος	Ο Βασιλικός Επίτροπος κ. Σ. Παπαδόπουλος **(καπέλλο)** **(πεζά 0,3 εκ.)** Ισόβιον κάθειρξιν δια 2 κατηγορουμένους και ποινάς 16 - 3 ετών δι'άλλους 25 εκ των 31 **(κεφ. 1,5 εκ.)**	Και αθώωσιν δια τους λοιπούς 5 **(πεζά σε πλαίσιο)**	372	327	(1) 1 (+)	45 45* (ΒΕ)	45		
(Βλ. Contexte)	**7η**	2στηλος	Η δίκη εις το Στρατοδικείον **(κεφ. 0,5 εκ.)**		570	570	(0)	(0)			
	8η	8στηλος	Η αγόρευσις του Βασιλικού Επιτρόπου **(πεζοκεφ. 1 εκ.)**		1190	1190	(0)	(0)			
19/11/67 Κυριακή (16σέλιδη) **(Βλ. Lead & Contexte)**	**1η**	3στηλος	Δια τα 31 μέλη της οργανώσεως **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Αύριον η απόφασις του Στρατοδικείου **(πεζοκεφ. 2 εκ.)**	Χθες ηγόρευσαν οι συνήγοροι υπερασπίσεως **(κεφ. 0,5 εκ. σε πλαίσιο)**	166	166	(0)	(0)			

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **1η ΔΙΚΗ : Π.Α. Μ - των «31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) Διάρκεια: **15/11 - 22/11/67** Δημοσιεύματα: **6 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
(συνέχεια) **19/11/67** Contexte	**15η**	3στηλος	Η δίκη των 31 **(κεφ. 1 εκ.)**		524	524	(0)	(0)			
21/11/67 Τρίτη (12σέλιδη) **(Lead/ Κειμενότιτλος)** Contexte	**1η**	2στηλος **(σφήνα-αναγγελία)**	Εκδίδεται σήμερον η απόφασις του Στρατοδικείου **(κεφ. 1 εκ. κάτω δεξιά)**	Κειμενότιτλος (κάτω από τίτλο). Ολόκληρη η χθεσινή συνεδρίασις του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, αφιερώθη εις αγόρευσιν των συνηγόρων υπερασπίσεως. Ούτω η απόφασις του Στρατοδικείου δια την υπόθεσιν των 31 μελών, της παρανόμου κομμουνιστικής οργανώσεως «Πατριωτικόν Μέτωπον» αναμένεται να εκδοθεί σήμερον. **(πεζά 0,3 εκ.)**	71	71	(0)	(0)			
(Βλ. Contexte)	**8η**	2στηλος αριστερά	Η δίκη του Πατριωτικού Μετώπου **(κεφ. 0,5 εκ.)**		523	523	(0)	(0)			
22/11/67 Τετάρτη (8σέλιδη) **(Βλ. Lead)**	**1η**	3στηλος	Το Στρατοδικείον εξέδωσεν την απόφασίν του **(καπέλλο)** Φιλίνης-Λελούδας ισόβιος κάθειρξις **(κεφ. 1 εκ.)**	Έτεροι 19 κατεδικάσθησαν εις ποινάς 1 - 15 ετών. **(πολύ μικρά πεζά)**	195	195	(0)	(0)			
	7η	2στηλος	Η απόφασις του Στρατοδικείου **(κεφ. 0,5 εκ.)**		132	132	(0)	(0)			
Σχόλια Ξένου Τύπου** **Ανταπόκριση εξ Αθηνών Μ. Μινασιάν**	**7η**	1στηλος **Ρώμη 21/11/67**	Εφημερίς «Il Tempo» **(πεζά ενσωματωμένα στο κείμενο δίκης)**		(85)	(85)	(0)	(0)			

** **Σχόλια Ξένου Τύπου** (Βλ. σχετική σημείωση στην 1η εφημερίδα της δίκης «Το Βήμα»).

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 1η ΔΙΚΗ : Π.Α. Μ - των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) Διάρκεια: 15/11 - 22/11/67 Δημοσιεύματα: 6 ημέρες

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					**804**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					**6.485**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						**759**					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						**6.292**					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							**1**		**1**	**0**	**0**
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							**4**		**4**	**0**	**0**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								**45**	**45**	**0**	**0**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								**193**	**193**	**0**	**0**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 58** εκ. = **2.320** τ. εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **62** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **6**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	(2.320 τ.εκ. x 6 μ/φ) =	**13.920 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	(2.320 τ.εκ. x 62 σελ.) =	**143.840 τ.εκ.**

* **Παρατήρηση:** Η εφημερίδα βγήκε **(3)** ημέρες **8σέλιδη**, **(1)** ημέρα **16σέλιδη**, **(1)** ημέρα **12σέλιδη**, **(1)** ημέρα **10σέλιδη**, [(3x8) + (1x16) + (1x12) + (1x10) = 62]

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 1η ΔΙΚΗ : Π.Α. Μ - των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) Διάρκεια: **15/11 - 22/11/67** Δημοσιεύματα: **6 ημέρες**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΔΙΚΗΣ (LEADS)

16/11/67 **3η** σελίδα 3στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	Βλ. την περίληψη ρεπορτάζ (Lead) με μορφή κειμενότιτλου* μέσα στον πίνακα στη στήλη υπότιτλοι της αντίστοιχης ημερομηνίας (1η ημέρα δίκης)
18/11/67 **1η** σελίδα 2στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	Ο Βασιλικός Επίτροπος του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών κ. Σόλων Παπαδόπουλος, Εισαγγελεύς Πλημμελειοδικών, αγορεύων κατά την χθεσινήν συνεδρίασιν του Στρατοδικείου, ενώπιον του οποίου ως γνωστόν διεξάγεται από της παρελθούσης Τετάρτης η δίκη των 31 μελών της παρανόμου κομμουνιστικής οργανώσεως* «Πατριωτικόν Μέτωπον» επρότεινεν τας ακολούθους ποινάς:
Παρατήρηση	*Η εφημερίδα δημοσιεύει μόνο τα ονόματα των κατηγορουμένων χωρίς την ιδιότητά τους και τις προταθείσες ποινές από τον Βασ. Επίτροπο δι'ένα έκαστον.*
19/11/67 **1η** σελίδα 3στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	Αύριον αναμένεται να εκδοθή η απόφασις του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών. Δια την από 5νθήμερον διεξαγομένην δίκην των 31 μελών της παρανόμου, κομμουνιστικής οργανώσεως «Πατριωτικόν Μέτωπον». Ήδη χθες το απόγευμα κατά τη συνεδρίασιν του Στρατοδικείου ηγόρευσαν οι πλείστοι εκ των 30 και πλέον συνηγόρων υπερασπίσεως των κατηγορουμένων. Αύριον δε μετά το τέρας της αγορεύσεως και των υπολοίπων τα μέλη του Στρατοδικείου θα αποσυρθούν εις την αίθουσαν των διασκέψεων, προκειμένου να εκδώσουν την απόφασίν των.
21/11/67 **1η** σελίδα 2στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	Βλ. την περίληψη ρεπορτάζ (Lead) με μορφή κειμενότιτλου μέσα στον πίνακα στη στήλη υπότιτλοι της αντίστοιχης ημερομηνίας (1η ημέρα δίκης)
22/11/67 **1η** σελίδα 3στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	Υπό του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών εξεδόθη χθες την 10ην νυκτερινήν η απόφασις δια τα 31 μέλη της παρανόμου κομμουνιστικής οργανώσεως «Πατριωτικόν Μέτωπον», των οποίων η δίκη ως γνωστόν διεξήγετο από της παρελθούσης Τετάρτης. Δια της αποφάσεως του Στρατοδικείου κατεδικάσθησαν δύο εκ των κατηγορουμένων εις ισόβιον κάθειρξιν (Φιλίνης-Λελούδας), δεκαεννέα εις ποινάς φυλακίσεως 1-15 ετών εκ των οποίων 13 με αναστολή και τέλος έτεροι 10 ηθωώθησαν.

*ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: **Οι υπογραμμίσεις στα κείμενα των Leads είναι δικές μας ως σημαντικοί όροι (λέξεις - προτάσεις) από άποψη σημασιολογικής αξιολόγησης, που χρησιμοποιούνται στο Β΄ Στάδιο της έρευνάς μας (Τμήμα Β΄ - Τίτλοι/Υπότιτλοι) της ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης της έντασης και κατεύθυνσής τους (Βλ. σχετικά, Πρωτόκολλο Ανάλυσης Τίτλων/Υπότιτλων, με τη μέθοδο ΑΑΟ).**

1η ΔΙΚΗ: **ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «31»**
(ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ **:** έναρξη: **15/11 - 21/11/67** (εκδ. απόφασης) **-** ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **6 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
ΣΧΟΛΙΑ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΣΕ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ: ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Οι εφημερίδες **(1) ΤΟ ΒΗΜΑ** και **(3) ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ** δεν έχουν σχόλια

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ**

20/11/1967 **14η** σελίδα **(Βλ. φωτοτ. στην επόμενη σελίδα)**	**α)** Σχόλιο με τίτλο: *«Η Διεθνής Επιτροπή Νομικών διατυπώνει επιπολαίας κρίσεις. Άψογος η δίκη των 31 κομμουνιστών»* **β)** Σχόλιο με τίτλο: *«Οι συνήγοροι των Κατηγορουμένων του «Π.Μ.» εξαίρουν την ελευθερίαν διεξαγωγής της δίκης»*
22/11/67 **9η** σελίδα (συν. 1ης σελ) **Παρατήρηση** **(Βλ. φωτοτ. στην επόμενη σελίδα)**	Τίτλος ρεπορτάζ: *«Η απόφασις του Στρατοδικείου»* Στο ελαχίστης εκτάσεως αυτό ρεπορτάζ των (70 τεκ.) για τη δίκη, (συνέχεια εκ της 1ης σελ.) η εφημερίδα κλείνει το μονόστηλο της με τίτλο: *«Η αγόρευσις του κ. Πουλέα»*. Σε αυτό αναφέρει ότι: «αγόρευσαν οι συνήγοροι των κατηγορουμένων κ. Παλαιολογόπουλος και κ. Πουλέας» και τούτο, για να τονίσει στο πλαίσιο της προπαγάνδας της, υπέρ του καθεστώτος, απ' όλη την αγόρευσή τους, τα κάτωθι και μόνο: «Ούτοι εξήρον το άψογον της ακροαματικής διαδικασίας και του ήθους των μελών του Στρατοδικείου...» «... κατέκριναν την Διεθνή Ένωση Νομικών της Γενεύης και στηλίτευσαν με οξύτητα την ανακοίνωσίν της, σχετικά με δικονομικάς δήθεν παραβάσεις αφορώσες τα δικαιώματα των κατηγορουμένων», και ακόμη ετόνισαν ότι «η δίκη διεξήχθη με όλους τους δικονομικούς τύπους».(!)

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Η ΒΡΑΔΥΝΗ 20/11/67 14η σελ. **22/11/67 9η σελ.**

Ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ Νομικῶν διατυπώνει ἐπιπολαίας κρίσεις

ΑΨΟΓΟΣ Η ΔΙΚΗ ΤΩΝ 31 ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΩΝ

Αὐθαίρετοι καὶ ἐπιπόλαιαι ἐχαρακτηρίζοντο ὑπὸ ἐγκύρων νομικῶν κύκλων τῶν Ἀθηνῶν αἱ κρίσεις τῆς εἰς Γενεύην ἐδρευούσης Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν, ἡ ὁποία ἔσπευσε νὰ διατυπώσῃ διαμαρτυρίαν διὰ τὰς δῆθεν, «αὐθαιρέτους μεθόδους» κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης τῶν 31 μελῶν τῆς παρανόμου κομμουνιστικῆς ὀργανώσεως «Πατριωτικὸν Μέτωπον».

Εὐλόγως — παρετηρεῖτο — τίθεται τὸ ἐρώτημα, ἂν ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ Νομικῶν ἔχει ποτὲ παρακολουθήσει τὴν διεξαγωγὴν δικῶν εἰς τὰς δημοκρατικὰς χώρας καὶ εἰς τὰς χώρας τοῦ Παραπετάσματος καὶ πῶς ἀντέδρασεν αὕτη εἰς ἀναλόγους περιπτώσεις.

Ἡ διεξαγομένη εἰς Ἑλλάδα δίκη — προσετίθετο — οὐδὲν στοιχεῖον αὐθαιρεσίας περιέχει, διεξάγεται μὲ ὅλας τὰς δικαστικὰς ἐγγυήσεις καὶ δεκάδες ὄχι μόνον Ἑλλήνων καὶ ξένων ἀνταποκριτῶν παρακολουθοῦν ἐλευθέρως. Δύναται ἡ Δ.Ε.Ν. νὰ εἴπῃ ποῖαι δίκαι τοῦ Παραπετάσματος διεξήχθησαν ὑπὸ τοιοῦτον ἅπλετον φῶς δημοσιότητος;

Οἱ ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΟΥ «Π. Μ.» ΕΞΑΙΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

ΜΙΑ ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΒΑΣ. ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ

Ἀπὸ τῆς 11ης π.μ. σήμερον — ὡς ἀναγράφεται καὶ εἰς τὴν πρώτην σελίδα — συνεχίζεται εἰς τὸ Στρατοδικεῖον Ἀθηνῶν ἡ δίκη τῶν 31 κατηγορουμένων μελῶν τοῦ «Πατριωτικοῦ Μετώπου».

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τοῦ Σαββάτου, ἐξ ἄλλου, ὁ Βασ. Ἐπίτροπος προέβη εἰς μίαν ἐπανόρθωσιν σχετικῶς μὲ τὸν κατηγορούμενον Ι. Λελούδα. Κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του εἶχεν εἴπει ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶναι υἱὸς τοῦ Ναυάρχου καὶ Αὐλάρχου τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Παύλου, Λελούδα. Τὸ ὀρθὸν εἶναι ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶναι υἱὸς τοῦ Ναυάρχου Γ. Λελούδα.

Οἱ συνήγοροι τῶν κατηγορουμένων, οἱ ὁποῖοι ἠγόρευσαν ἐν συνεχείᾳ, ἀνεγνώρισαν ἅπαντες καὶ ἐξῆραν διὰ μακρῶν τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ δίκη διεξήχθη ἐλευθέρως καὶ κατὰ τρόπον ἱκανοποιοῦντα πλήρως τὸ αἴσθημα δικαιοσύνης.

Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΥ

Ἐκ τῆς 1ης σελίδος

σις 3 ἐτῶν μὲ τριετῆ ἀναστολήν.

★ Ν. Σάρρης, φυλάκισις 3 ἐτῶν μὲ τριετῆ ἀναστολήν.

★ Μαρία Τσούρμα, φυλάκισις ἑνὸς ἔτους μὲ τριετῆ ἀναστολήν.

Ἐξ ἄλλου, ἐκηρύχθησαν ἀθῶοι οἱ κατηγορούμενοι: Γεώργιος Λούλης, Χουσσὼλα Σευπιωνά, Κωνσταντίνα Τσούρμα, Εὔα Μακρίδη, Ροῦσος Γιαβάσογλου, Βύρων Σάμιος, Παναγ. Δελημήτσος, Ἀνδρομάχη Τσουκαλᾶ, Σπυρίδων Φαναριώτης καὶ Παναγιώτα Σάρρη.

Η ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΠΟΥΛΕΑ

Κατὰ τὴν πρωινὴν συνεδρίασιν τοῦ ἐκτάκτου Στρατοδικείου, ἠγόρευσαν οἱ συνήγοροι ὑπερασπίσεως.

Πρῶτος ἔλαβε τὸν λόγον ὁ ἐξ αὐτῶν κ. Παλαιολογόπουλος. Οὗτος, ἐξῆρε τὸ ἄψογον τῆς ἀκροαματικῆς διαδικασίας καὶ τοῦ ἤθους τῶν μελῶν τοῦ Στρατοδικείου. Κατέκρινε δὲ τὴν «Διεθνῆ Ἕνωσιν Νομικῶν τῆς Γενεύης» καὶ ἐτόνισεν, ὅτι ἡ δίκη διεξήχθη μὲ ὅλους τοὺς δικονομικοὺς τύπους.

Τελευταῖος ἠγόρευσεν ὁ συνήγορος ὑπερασπίσεως κ. Δημ. Πουλέας ποὺ ἐστηλίτευσεν μὲ ἰδιαιτέραν ὀξύτητα τὴν ἀνακοίνωσιν τῆς ὡς ἄνω «Διεθνοῦς Ἑνώσεως Νομικῶν τῆς Γενεύης»: Οἱ κύριοι αὐτοί, εἶπεν, κατέκριναν τὴν τηρηθεῖσαν διαδικασίαν, πρὶν λάβουν τὴν γνώμην ἐκείνων ποὺ ἠθέλησαν, δῆθεν, νὰ ὑπερασπίσουν. Παρὰ τὸν κανόνα ποὺ ἐπέβαλλεν σαφῶς τοῦτο».

Καὶ προσέθεσεν:

«Οἱ κύριοι αὐτοὶ θὰ εἶναι ἐσαεὶ ὑπόδικοι εἰς τὴν νομικὴν συνείδησιν πάντων».

ΣΧΟΛΙΑ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ

Μόνο οι Εφημερίδες **(1) ΤΟ ΒΗΜΑ** και **(3) ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ** δημοσιεύουν Σχόλια Ξένου Τύπου, με διαφορετικούς βεβαία στόχους η κάθε μια από αυτές:

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ (Δύο Σχόλια)**

22/11/67 **8η** σελ. 2στηλος	Στην 8η σελίδα της 22/11/67, ημέρα δημοσίευσης των καταδικαστικών ποινών «ΤΟ ΒΗΜΑ» κάτω πάντα από το καθεστώς της λογοκρισίας, εξαφανίζει σ' ένα δίστηλο δύο σχόλια ξένου τύπου ανάμεσα σε σωρεία ειδήσεων κοινωνικού περιεχομένου. Πρόκειται για δύο ανταποκρίσεις εξ Αθηνών εκτάσεως 85 τεκ. εκάστη (συνολικά 175 τ.εκ.), του κ. Μινασιάν, ανταποκριτή της εφημερίδας «IL TEMPO» της Ρώμης, και του κ. Μ. Μουρκαζέλ της εφημερίδας «AL D'AMOUR» του Λιβάνου, με τίτλους της μεν πρώτης: *«Αποστομωτική η απάντησις του Il Tempo» - Υποδειγματική η δίκη των 31 - «Φαιδρά τα περί τρομοκρατίας»* της δε δεύτερης με τίτλο: *«Σχόλια ξένης εφημερίδας»*
Παρατήρηση **(Βλ. φωτοτ. στην επόμενη σελίδα)**	Αποκαλυπτική της αντικυβερνητικής τοποθέτηση του ΒΗΜΑΤΟΣ, είναι η δημοσιογραφική τεχνική που εφαρμόζει, σχετικά με το εν λόγω δημοσίευμα. Επιλέγει για τα προπαγανδιστικά σχόλια του Ξένου Τύπου, το κάτω μέρος της 8ης σελίδας. Έτσι, την ημέρα αυτή η μεν καταδικαστική απόφασις με τίτλο: *«Ισόβια δεσμά οι Κ. Φιλίνης και Λελούδας, και ποιναί φυλακίσεως από 5-15 έτη εις 19 κατηγορουμένους (13 με αναστολή - 10 ηθωώθησαν)»*, δημοσιεύεται στην 1η σελίδα, ενώ τα εν λόγω φυλοχουντικά σχόλια στην τελευταία. Καταφέρνει έτσι η εφημερίδα να αποσυνδέσει οπτικά, ό,τι μπορεί να έχει αρνητική επιρροή στη συνείδηση του κοινού της. Το δημοκρατικό όμως κοινό, έμμεσα πλην σαφώς, μέσα από τα δημοσιεύματα αυτά, πληροφορείται για τα βασανιστήρια τα οποία καταγγέλλουν ότι έχουν υποστεί οι κατηγορούμενοι, καίτοι ο ξένος τύπος τα αναιρεί και αποκαλύπτεται έτσι το καθεστώς καταπίεσης, βίας και ανελευθερίας, που είχε εγκαταστήσει στην Ελλάδα η στρατιωτική δικτατορία. Ο ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ αντίθετα, τα εν λόγω σχόλια, τα δημοσιεύει στην 7η σελίδα, ενσωματωμένα στο κείμενο της δίκης, με τις καταδικαστικές ποινές, έτσι ώστε να μην διαφύγουν της προσοχής του αναγνωστικού του κοινού, πρόσφορου στην προπαγάνδα του. (βλ ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ).

ΣΧΟΛΙΑ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΤΟ ΒΗΜΑ 22/11/67 8η σελ. (δύο σχόλια)

ΑΠΟΣΤΟΜΩΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ «ΤΕΜΠΟ»

Ὑποδειγματική ἡ δίκη τῶν 31

«ΦΑΙΔΡΑ ΤΑ ΠΕΡΙ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ»

ΡΩΜΗ, 21 Νοεμβρίου. Ἀθηναϊκόν Πρακτορεῖον.— Ἡ ἔγκυρος ἐφημερὶς «Ἰλ Τέμπο» τῆς Ρώμης, εἰς ἀνταπόκρισίν της ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ κ. Μ. Μινασιάν ἀναφέρεται εἰς τὴν δίκην τῶν 31 μελῶν τοῦ αὐτοαποκαλουμένου «Πατριωτικοῦ Μετώπου» καὶ εἰς τὰ κακόπιστα καὶ ψευδῆ δημοσιεύματα μερίδος τοῦ ξένου Τύπου σχετικῶς μὲ αὐτήν. 598

Ὁ κ. Μινασιάν σχολιάζων τὰ δημοσιεύματα αὐτὰ γράφει:

«Εἰς τὰς ἐφημερίδας αὐτὰς ἐγένετο λόγος περὶ «ἀτμοσφαίρας τρόμου» καὶ «σιδηρᾶς πυγμῆς» καὶ περὶ δικηγόρων οἱ ὁποῖοι ἐφοβοῦντο νὰ ἀναλάβουν τὴν ὑπεράσπισιν τῶν κατηγορουμένων. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰδίας ἑσπέρας εἴδομεν τοὺς συντάξαντας τὰς ἐν λόγω ἀνταποκρίσεις καθημένους ἀνέτως παρὰ τὸ ἀναλόγιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται τὸ Εὐαγγέλιον —δεδομένου ὅτι εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν τοῦ Στρατοδικείου δὲν ὑπῆρχε πλέον ἄνετος θέσις δι' αὐτούς— μὲ ἐστραμμένα τὰ νῶτα πρὸς τὴν ἔδραν τοῦ «σκαιοῦ δικαστηρίου τῶν στρατιωτικῶν» καὶ ἀτενίζοντας τὴν ὑπεράσπισιν, ἀποτελουμένην ἐκ τριάκοντα πέντε δικηγόρων. Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ὁ Ἰταλὸς δημοσιογράφος ἐκ Ρώμης Ἄλντο Ράτσι περιήγετο ἀνέτως τὰ ἑδώλια τῶν κατηγορουμένων, φωτογραφίζων αὐτούς ἐνῶ ἔτρωγαν γλυκίσματα καὶ ἔπινον πορτοκαλάδας, τὰς ὁποίας εἶχον παραγγείλει δι' αὐτοὺς οἱ «ἅγριοι φύλακές των».

● Ἀκολούθως ὁ κ. Μινασιάν γράφει διὰ τοὺς δημοσιογράφους οἱ ὁποῖοι παραπονοῦν τὴν ἀλήθειαν: «Οἱ ἴδιοι δημοσιογράφοι γράφουν, ὅτι ἡ κατηγορουμένη Ἄννα Παπανικολάου κατέθεσεν εἰς τὸ δικαστήριον ὅτι ἐβασανίσθη καὶ ὅτι ἐκτυπήθη εἰς τὰ πέλματα τῶν ποδιῶν της κατὰ φρικτὸν τρόπον. Ἀπέφυγον ὅμως νὰ προσθέσουν ὅτι ἡ Παπανικολάου ἐνεφανίσθη εἰς τὴν δίκην μὲ τακούνια ὕψους δέκα ἑκατοστῶν». Καταλήγων δὲ τονίζει:

«Στρατιῶται ὅπλοι, ἱστάντο εἰς τὴν ἐξώθυραν, περισσότερον διὰ νὰ ρυθμίζουν τὴν κίνησιν τῶν ἐπισκεπτῶν, παρὰ διὰ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν φρουρᾶς. Ἐντὸς τῆς αἰθούσης, παρευρίσκοντο οὐχὶ περισσότεροι τῆς δωδεκάδος χωροφυλάκων τῆς φρουρᾶς. Πρᾶγμα φυσικὸν διὰ παρόμοιον ἀριθμὸν κατηγορουμένων.

ΣΧΟΛΙΑ ΞΕΝΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ

ΒΗΡΥΤΟΣ, 21 Νοεμβρίου.— Ἀθηναϊκὸν Πρακτορεῖον.— «Ἐὰν ἐπεκράτει πρὸς στιγμὴν ὁ κομμουνισμὸς ὁπωσδήποτε θὰ ἐβλέπαμεν τὴν Ἑλλάδα νὰ κατεσπαράσσετο ἀπὸ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, τὴν Ἑλλάδα ὡς κράτος νὰ κατέρρεε, καὶ τὸν λαὸν αὐτῆς νὰ ἔχῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ». Τοῦτο τονίζει εἰς ἐκτενὲς ἄρθρον του ὁ κ. Μισέλ Μουκαρζέλ εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν «Ἄλ Νταιρούν» τοῦ Λιβάνου.

Εἰς τὸ ἐν λόγω ἄρθρον ὑπογραμμίζεται ἐπίσης ἐπὶ πλέον, «ἐὰν οἱ ἀριστεροὶ ὑπερισχυον εἰς μίαν ἀπὸ τὰς πλείστας ὅσας ὑπ' αὐτῶν καταβληθείσας προσπαθείας, τότε ἡ Ἑλλὰς θὰ ὑπεχρεοῦτο νὰ ἐνταχθῇ εἰς τὸν ἀνατολικὸν συνασπισμόν, νὰ καταστῇ μία ἀπὸ τὰς ὑποτελεῖς Δημοκρατίας τῆς Μόσχας, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, θὰ παρητεῖτο τοῦ ρόλου της ὑπὲρ τῆς Δύσεως, καὶ θὰ ἔπαυε νὰ ἀποτελῇ μέλος τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας».

Ὁ κ. Μουκαρζὲλ ὑπογραμμίζει περαιτέρω τὰ ἑξῆς. «Οὕτω, ἡ ἐπέμβασις τοῦ στρατοῦ τὴν 21ην Ἀπριλίου 1967 ἐπέτυχε τὰ μέν τὴν ἀποσόβησιν τῆς ἐναρξεως ἐμφυλίου πολέμου καὶ τὴν μὴ ἔνταξιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν ἀνατολικὸν συνασπισμόν, τὸ δὲ τὴν μὴ κατάρρευσιν τῆς νοτιοανατολικῆς στρατηγικῆς πτέρυγος τοῦ ΝΑΤΟ εἰς τὴν ὁποίαν ἀπέβλεπον αἱ σοσιαλιστικαὶ χῶραι καὶ αἱ ὁποῖαι ἕνεκα τῆς ἀποτυχίας των καὶ τῆς προδήλου σήμερον εἰς τὴν ἔκτασιν ἐπιθέσεών των κατὰ τῆς ἐθνοσωτηρίου ἐπαναστάσεως τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῆς Ἑλλάδος».

Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἀρθρογράφος ἀφοῦ ἀναφέρεται εἰς τὰ αἴτια ἅτινα ὠδήγησαν εἰς τὴν ἐπανάστασιν τῆς 21ης Ἀπριλίου γράφει: «Ἐὰν οἱ στρατιωτικοὶ προέβησαν προσωρινῶς εἰς τὴν ἀναστολὴν τῆς ἰσχύος ὡρισμένων ἄρθρων τοῦ Συντάγματος, ἔπραξαν τοῦτο διότι ἡ ἀνάγκη ἐπέβαλεν εἰς αὐτοὺς νὰ προβοῦν εἰς τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν. Ἀλλὰ τὰ ἐν λόγω ἄρθρα δὲν ἐνοχλοῦν ἀσεβασμοῦ ἔτυγχανον πρὸ τῆς 21ης Ἀπριλίου». «Ὁ στρατὸς τῆς Ἑλλάδος εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀπέβλεπεν καὶ μοναδικὸς σκοπός του ἦτο καὶ εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῆς εἰρήνης ἐν τῇ χώρᾳ καὶ ἡ περιφρούρησις τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητός της. Οἱ στρατιωτικοὶ ἠθέλησαν νὰ ἐπαναφέρουν εἰς τὴν χώραν τὴν ἀσφάλειαν, τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν τάξιν καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐκτύπησαν μὲ χεῖρα σιδηρᾶν τὰ ἀναρχικὰ στοιχεῖα καὶ τοὺς παράγοντας τῆς διαφθορᾶς, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ προλειάνουν τὸ ἔδαφος διὰ τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ ἀληθοῦς δημοκρατικοῦ κοινοβουλευτισμοῦ ἐπὶ τῶν γνησίων βάσεων τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας».

Τέλος ὁ ἀρθρογράφος τονίζει ὅτι ἡ ἐθνοσωτηρίος ἐπανάστασις ἐπραγματοποίησεν ὅλους τοὺς σκοπούς της.

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ**

22/11/67 **7η** σελ. (τίτλος) 1στηλος	Τίτλος ρεπορτάζ: *«Η απόφασις του Στρατοδικείου»* Ενσωματωμένο στο τέλος της 2ης στήλης, της 7ης σελίδας του ρεπορτάζ για τη δίκη, η εφημερίδα αυτή δημοσιεύει σε μονόστηλο, το γνωστό από το Βήμα και τη Βραδυνή δημοσίευμα του Ξένου Τύπου (εφημ. IL TEMPO - Ρώμη) με τίτλο «Ξένα Σχόλια», αφιερώνοντας μια έκταση 85 τ.εκ.
Παρατήρηση **(Βλ. φωτοτ. στην επόμενη σελίδα)**	Η εφημερίδα IL TEMPO χαρακτηρίζεται στο σχόλιο αυτό ΕΓΚΥΡΟΣ (με κεφαλαία γράμματα), και το Περιεχόμενό της που είναι άκρως προπαγανδιστικό υπέρ του καθεστώτος, αναιρεί τα περί τρομοκρατίας και βασανιστηρίων των κατηγορουμένων και επιτίθεται κατά των δημοσιευμάτων μερίδας του Ξένου Τύπου τα οποία επιβεβαιώνουν ακριβώς τα αντίθετα.

ΣΧΟΛΙΑ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ 22/11/67 7η σελ.

Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΥ

Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδας

πουλου, ετών 37, ψυχολόγος: Εις φυλάκισιν 3 ετών, μέ 3ετή αναστολήν.

18) Γεώργιος Νικ. Κουπαρούσος, ετών 30, φαρμακοποιος: Εις φυλάκισιν 3 ετών, μέ 3ετή αναστολήν.

19) Κων)νος Νικηφ. Βρεττάκος, ετών 29, σκηνοθέτης: Εις φυλάκισιν 3 ετών, μέ 3ετή αναστολήν.

20) Άντωνία Θυγ. Παν. Μαρκετάκη, ετών 25, δημοσιογράφος: Εις φυλάκισιν 3 ετών, μέ 3ετή αναστολήν.

21) Μαρία σύζ. Κων. Τσούρμα, ετών 42, έμπορος: Εις φυλάκισιν 1 έτους, μέ 3ετή αναστολήν.

Τέλος, κατά τήν απόφασιν έκηρύχθησαν άθῶοι οἱ:

(1) Γ. Λούλης, 2) Χρ. Σουπιωνάς, 3) Κων)να Τσούρμα, 4) Εὐα Μακρίδη, 5) Ρούσσος Γιοβάσογλου, 6) Β. Σάμιος, 7) Π. Δελημήτσος, 8) Άνδρομάχη Τσουκαλα, 9) Σπ. Φαναριώτης καὶ 10) Παν. Σαρι.

Ἐλευθέριοι ἀγορεύσεις

ΚΑΤΑ τήν πρωινήν συνεδρίασιν πρώτος ἔλαβε τόν λόγον ὁ συνήγορος κ. Παλαιολογόπουλος, ὁ ὁποίος εἶπεν ὅτι ἡ ἀδιαιτέτος διεύθυνσις τῆς διαδικασίας ὑπό τοῦ προέδρου κ. Δουμπογια καὶ ἡ ἄφωνος στασις τῶν λοιπῶν δικαστῶν, ἔδωσαν εἰς τούς κατηγορουμένους τήν εὐχέρειαν τῆς ἀνέτου ὑπερασπίσεως. Εἰς τούς συγγενεῖς, ἐξ ἄλλου, τῶν κατηγορουμένων, ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νά διαπιστώσουν ὅτι τό Ἔκτακτον Στρατοδικεῖον λειτουργεῖ ἀφόβως. Τέλος, αἱ διευκολύνσεις αἱ ὁποῖαι παρεσχέθησαν πρός τούς ὑπερασπιστάς ἦσαν πλήρεις. Ὁ κ. Παλαιολογόπουλος ἐπέκρινε τήν Διεθνῆ Ἕνωσιν Νομικῶν τῆς Γενεύης καὶ ἐτόνισεν ὅτι «ἡ δίκη διεξάγεται μέ ὅλους τούς δικονομικούς κανόνας».

Τελευταῖος, κατά τήν πρωινήν συνεδρίασιν, ἠγόρευσεν ὁ συνήγορος κ. Δ. Πουλέας, ὁ ὁποῖος κατεφέρθη μέ ἰδιαιτέραν ὀξύτητα κατά τῆς ἀνακοινώσεως τῆς Διεθνοῦς Ἑνώσεως Νομικῶν τῆς Γενεύης. «Οἱ κύριοι αὐτοί, εἶπεν, οἱ ὁποῖοι ἐμφανίζονται ὡς νομικοί κατέκριναν τήν διαδικασίαν τοῦ Στρατοδικείου πρίν λάβουν τήν γνῶσιν ἐκείνων πού ἤθελησαν, δῆθεν, νά ὑπερασπίσουν. Ἄλλο ἡ ἐπικρισις αὐτή, δέν εἶναι πρᾶξις γενναία καὶ ἀποδεικνύει ὅτι οἱ ἐκδώσαντες τήν ἀνακρίνωσιν, ἀγνοοῦν τόν βασικόν κανόνα τῆς Νομικῆς Ἐπιστήμης. Καὶ ὁ κανών οὗτος ἐπιτάσσει τόν μή συγματισμόν δικανικῆς πεποιθήσεως καὶ τήν μή ἔκδοσιν οἱασδήποτε ἀποφάσεως ἐάν οἱ κρίνοντες δέν ἄκουσουν καὶ τήν ἑτέραν πλευράν».

Καὶ ὁ κ. συνήγορος ρωτᾶ θεν: «Αὐτοί οἱ ἀποτελοῦντες τήν Ἕνωσιν ἐκείνην τῶν Νομικῶν, θά δοῦνται ἀπό τό αἰώνιον αἴσχος τῆς μή τηρήσεως βασικοῦ κανόνος τῆς Νομικῆς Ἐπιστήμης. Θά εἶναι ἴσαμε ὑπόδικοι, εἰς τήν νομικήν συνείδησιν τῶν πάντων».

Ἀκολούθως, ἀνεφέρθη διά μακρῶν τόσον εἰς τούς ἀγαπαίους Ἕλληνας συγγραφεῖς, ὅσον καὶ εἰς τούς νεωτέρους νομικούς καὶ φιλοσόφους, προκειμένου νά ἀποδείξη ὅτι ἡ ἐπιεικεια εἶναι ἀδελφή ἔννοια τῆς δικαιοσύνης. Εἰς τό σημεῖον αὐτό ἡ πρωινή συνεδρίασις διεκόπη διά τήν 4.30 ἀπογευματινήν.

Κατά τήν ἀπογευματινήν συνεδρίασιν συνεχίσθησαν καὶ ἐπερατώθησαν αἱ ἀγορεύσεις τῶν συνηγόρων ὑπερασπίσεως.

Περί τήν 7.15 μ.μ. τό δικαστήριον ἀπεσύρθη εἰς διάσκεψιν διά τήν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως.

Ξένα σχόλια

ΡΩΜΗ, 21.—

Η ΕΓΚΥΡΟΣ ἐφημερίς «Ἰλ Τέμπο» τῆς Ρώμης, εἰς ἀνταπόκρισιν ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ κ. Μηνᾶ Μινασιάν ἀναφέρεται εἰς τήν δίκην τῶν 31 μελῶν τοῦ αὐτραποκαλουμένου «Πατριωτικοῦ Μετώπου» καὶ εἰς τά κακόπιστα καὶ ψευδῆ δημοσιεύματα μερίδος τοῦ ξένου Τύπου σχετικῶς μέ αὐτήν. Ὁ κ. Μινφόιάν σχολιάζων τά δημοσιεύματα αὐτά γράφει:

«Εἰς τάς ἐφημερίδας αὐτάς, ἐγένετο λόγος περί «κάτμοσφαίρας τρόμου» καὶ «σιδηρᾶς πυγμῆς» καὶ περί δικηγόρων οἱ ὁποῖοι ἐφοβοῦντο νά ἀναλάβουν τήν ὑπεράσπισιν τῶν κατηγορουμένων. Κατά τήν διάρκειαν τῆς ἰδίας ἑσπέρας εἴδομεν τούς συνταξαντας τάς ἐν λόγω ἀνταποκρίσεις καθημένους ἀνέτως παρα τό ἀναλόγιον ἐπί τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται τό Εὐαγγέλιον — δεδομένου ὅτι εἰς τήν μικράν αἴθουσαν τοῦ Στρατοδικείου δέν ὑπῆρχε πλέον ἄνετος θέσις δι' αὐτούς — μέ ἐστραμμένα τά νῶτα προς τήν Ἕδραν τοῦ «σκαιοῦ δικαστηρίου τῶν στρατιωτικῶν» καὶ ἀτενίζοντας τήν ὑπεράσπισιν, ἀποτελουμένην ἐκ τρισκοντα πέντε δικηγόρων. Τήν ἰδιαν στιγμήν ὁ Ἰταλός δημοσιογράφος ἐκ Ρώμης Ἄλντο Ρατσι πηρχετο ἀνετως τά ἐδώλια τῶν κατηγορουμένων, φωτογραφίζων οὗτος ἐπί ἑτρωγαν γλυκίσματα καὶ ἔπινον πορτοκολάδας, τάς ὁποίας εἶχον παραγγείλει δι' αὐτούς οἱ ἀξιωματικοί φύλακές των».

Ἀκολούθως ὁ κ. Μινασιάν γράφει διά τούς δημοσιογράφους οἱ ὁποῖοι παρηκολούθουν τήν ἀλήθειαν:

«Οἱ ἴδιοι δημοσιογράφοι γράφουν, ὅτι ἡ κατηγορουμένη Ἄννα Παπανικόλα κατέθεσεν εἰς τό δικαστήριον ὅτι ἐβασανίσθη καὶ ὅτι ἐκτυπήθη εἰς τά πέλματα τῶν ποδιῶν της κατά φρικτόν τρόπον. Ἀπέφυγον, ὅμως, νά προσθέσουν ὅτι ἡ Παπανικόλα ἐνεφανίσθη εἰς τήν δίκην μέ τακούνια ὑψους δέκα ἑκατοστῶν».

Ἐν συνεχείᾳ, ὁ ἀνταποκριτής ἀναφερόμενος εἰς τήν ὅλην διαδικασίαν, τονίζει:

«Ἡ δίκη εἶναι ἀνοικτή δι' ὅλους ἀδιακρίτως. Χθές, καθ' ὅλον τό ἀπόγευμα καὶ τήν νύκτα, ἐσημειώθη μεγάλη κίνησις συγγενῶν, φίλων καὶ περιέργων, οἱ ὁποῖοι εἰσήρχοντο καὶ ἐξήρχοντο κατ' ἀρέσκειαν, ἄνευ οὐδεμιᾶς τυπικῆς διαδικασίας ἐκ μέρους τῶν δύο - τριῶν στρατιωτῶν «της φρουρᾶς».

Καταλήγων δέ τονίζει:

«Οὗτοι ἁπλοι, ἰσταντο εἰς τήν ἐξώθυραν, περισσότερον διά νά ρυθμίζουν τήν κίνησιν τῶν ἐπισκεπτῶν, παρά διά πραγματικήν ὑπηρεσίαν φρουρᾶς. Ἐντός τῆς αἰθούσης, παρευρίσκοντο οὐχί περισσότεροι τῆς δωδεκάδος χωροφυλάκων τῆς φρουρᾶς. Πρᾶγμα φυσικόν διά παρόμοιαν ἀριθμόν κατηγορουμένων».

(Ἀθην. Πρακτ.)

1η ΔΙΚΗ: **ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «31»**
(ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ **:** έναρξη: **15/11 - 21/11/67** (εκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **6 ΗΜΕΡΕΣ**

ΟΠΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (CONTEXTE)
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

ΣΕ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ: ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΟΠΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (CONTEXTE)

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ**

19/11/67 **6η** σελ. (τίτλος)1στηλος	Τίτλος ρεπορτάζ δίκης: *«Συνεχίζεται η δίκη του «Πατριωτικού Μετώπου»* Η δίκη εμφανίζεται στην 6η σελίδα και Περιβάλλεται **α)** από δύο διαφημίσεις 142 τ.εκ. για τη ΔΕΗ και μία των εκδόσεων «Χάρη Πάτση» εκτάσεως 336 τ.εκ. **Β)** Στο πλάι αριστερά σε ένα μονόστηλο (6x50) η συνέχεια μυθιστορήματος για τη ζωή της Κλεοπάτρας με τίτλο: *«Βασίλισσα Βασιλέων»* και **γ)** δεξιά κάτω σε 2στηλο μία άλλη συνέχεια αστυνομικού μυθιστορήματος.
Χαρακτηρισμός	Οπτικό περιβάλλον ουδέτερο
21/11/67 **8η** σελ.(τίτλος) 2στηλος	Τίτλος ρεπορτάζ: *«Τερματίζεται η δίκη των 31».* Το ελάχιστης εκτάσεως δημοσίευμα της τελευταίας σελίδας περιβάλλεται από ειδήσεις κοινωνικού χαρακτήρα και μόνο από πάνω κυριαρχεί ένας τίτλος με φωτογραφία, του κατηγορούμενου για τον φόνο των 2 φοιτητριών Γ. Αγγελάκη.
Χαρακτηρισμός	Οπτικό περιβάλλον ουδέτερο
22/11/67 **1η** σελ.(τίτλος) 2στηλος	Τίτλος ρεπορτάζ: *«Ισόβια δεσμά σε Κ. Φιλίνη και Λελούδα»* με κεφαλαία γράμματα και πάντα όπως το συνηθίζει, χωρίς περίληψη ρεπορτάζ κάτω από τον τίτλο Την ημέρα αυτή, το δημοσίευμα για τη δίκη (δίστηλο δεξιά), με τις καταδικαστικές ποινές, πλαισιώνεται από δύο άρθρα: **α)** στο κέντρο της εφημερίδας το κύριο άρθρο με τίτλο: *«Παραμένει εις οξύτητα η κρίσις του Κυπριακού»* και **β)** αριστερά άλλο άρθρο με τίτλο: *«Ο Ουίλσων δίδει μεγάλην μάχην»* μετά την *«υποτίμηση της Λίρας»* (καπέλλο) **γ)** ενσωματωμένο στη στήλη δίκης άρθρο με τίτλο: *«Επανεξετάζεται η δυνατότης εγκαταστάσεως πυραυλικής αμύνης εις την Ευρώπην.*
Παρατήρηση **(Βλ. Φωτοτυπία όπισθεν, ως Παράδειγμα εργασίας αξιολόγησης του οπτικού περιβάλλοντος**	Χαρακτηριστικός είναι ο τρόπος με τον οποίο αναγγέλλονται οι ποινές από άποψη μορφής στην εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ. Ο τίτλος *«Ισόβια Δεσμά οι Κ. Φιλίνης και Λελούδας»* είναι με κεφαλαία σε αράδες 1 εκ. ενώ ο υπότιτλος: *«Ποιναί φυλακίσεως από 1-15 έτη εις 19 κατηγορουμένους (13 με αναστολή - 10 ηθωώθησαν)»,* είναι με γράμματα κειμένου μαύρα 8 στ. Καμμία έμφαση, δεν δίνεται στους τίτλους και υπότιτλους, πρόκειται σχεδόν για ένα δημοσίευμα «πένθους» θα λέγαμε, συγκριτικά με τα αντίστοιχα των άλλων δύο εφημερίδων της ίδιας μέρας. ΤΟ ΒΗΜΑ, αποφεύγει να αποθαρρύνει το δημοκρατικό κοινό και είναι εμφανής η στάση της ουδετερότητας που τηρεί και έμμεσα της αρνητικής του τοποθέτησης απέναντι στο καθεστώς.
Χαρακτηρισμός	Οπτικό περιβάλλον ουδέτερο

ΤΟ ΒΗΜΑ

ΙΔΡΥΤΗΣ ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ Χ. Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Α. ΔΗΜΑΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ Α. Β. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΡΗΣΤΟΥ ΛΑΔΑ — ΕΔ. ΑΘ.
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 230.421—23 και 237.403—06
ΕΤΟΣ ΚΓ' ΑΡ. 6902, ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 1,50

ΤΕΤΑΡΤΗ
22
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1967
Σελίς 21 ἡμερῶν
'Ανατ. 7.15', Δύσ. 5.07'
Κιτιλίας μάρτ., Φιλήμονος

Ἄλμα τριακοσίων μέτρων θά ἐπιχειρήση ὁ Σερβέγιορ

— ΣΕΛΙΣ 8Η —

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟΤΙΜΗΣΙΝ ΤΗΣ ΛΙΡΑΣ

Ο ΟΥΪΛΣΟΝ ΔΙΔΕΙ ΜΕΓΑΛΗΝ ΜΑΧΗΝ

Προαγγέλλει μέτρα λιτότητος καί ἑτοιμάζεται δι' ἀνασχηματισμόν μετά τόν τερματισμόν τῆς ἀρξαμένης εἰς τήν Βουλήν συζητήσεως

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 21 Νοεμβρίου. 'Ηνωμένος Τύπος.— Ἡ στερλίνα διῆλθ. σήμερον κατά τρόπον ἐντυπωσιακόν τήν πρώτην ἡμέραν ἀπό τῆς ὑποτιμήσεώς της εἰς τό Χρηματιστήριον τοῦ Λονδίνου, ἐνῶ ἡ κυβέρνησις προειδοποίησεν ὅτι θά λάβῃ σκληροτέρα μέτρα λιτότητος, ἐάν παραστῇ ἀνάγκη, καί ἀποκλείει τό ἐνδεχόμενον ἐγκαταλείψεως τῆς στερλίνας ὡς ἀποθεματικοῦ νομίσματος. Εἰς τήν Βουλήν τῶν Κοινοτήτων ἤρχισεν ἡ συζήτησις ἐπί τῆς ὑποτιμήσεως, πιστεύεται δέ ὅτι ὁ πρωθυπουργός κ. Οὐίλσων θά ἐξασφαλίσῃ τήν ἀποδοχήν τῶν πλείστων αὐτοῦ ἐν συνεχείᾳ θά προβῇ εἰς εὐρυ ἀνασχηματισμόν τῆς κυβερνήσεως διά νά στηριξῃ τό κομφόρ κυρος της.

Ὁ ἀνασχηματισμός

Εἰς τήν ἐφημερίδα τοῦ Λονδίνου ἡ στερλίνα ἠγείρεν εἰς ὑψηλότερα ἐπίπεδα τῆς νέας ἐπισήμου ἰσοτιμίας τῶν 2,40 δολλαρίων ἕνα σέντς περισσότερον ἀπό τήν νέαν ἰσοτιμίαν). Τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς αὐξουσας ζητήσεις τόσον ἐκ τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν ὅσον καί ἐξ ὅλων μεγάλων οἰκονομικῶν κέντρων, εὐθύς ὡς ἐπανελήφθησαν τήν πρωΐαν αἱ διακοπεῖσαι ἀπό τῆς παρελθούσης Παρασκευῆς ἐργασίαι εἰς τήν ἀγοράν ξένου συναλλάγματος.

→ Συνέχεια εἰς τήν = 5ην σελίδα

Ἐν τούτοις, ὁ πρωθυπουργός κ. Οὐίλσων, κατά πληροφορίας ἐκ πηγῆς, σταθεροῦσαν ἤδη μεγάλης κλίμακος ἀναστατώσεων τῆς κυβερνήσεως, πρός ἀπόφυγιν τοῦ καταθέντος κυρους της.

Ὁ ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν κ. Κάλλαγκαν, ὁ ὁποῖος ἀντελέγη χθές εἰς τήν Βουλήν τῶν Κοινοτήτων τήν προσωπικήν εὐθύνην τῆς ὑποτιμήσεως, τονίσας ὅτι αὐτός συνέστησε τήν λῆψιν τοῦ μέτρου εἰς τήν κυβέρνησιν, προειδοποίησεν ὅτι θά ἐγκαταλείψῃ τόν οἰκονομικόν τόμον

Τό κατάκλεισον χρηματιστήριον τοῦ Λονδίνου (ἀνωτέρω) ἀπό μίας ἀπό τάς πλέον κοσμοπολιτικάς εἰκόνας της πέριξ τῆς ὁποίας ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἐξηγγέλθη ἡ ὑποτίμησις της στερλίνας...

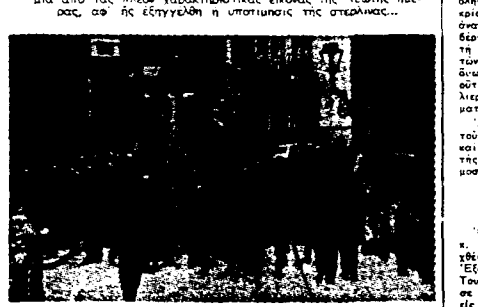

συγκεντρωθῇ διά νά πληροφορηθῇ καί σχολιάσῃ τάς ἐπιπτώσεις τῆς ἀποφάσεως τῆς βρεττανικῆς κυβερνήσεως

ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΕΙΣ ΟΞΥΤΗΤΑ Η ΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ

ΝΕΑΙ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΒΟΜΒΩΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ

Ἑλλάς καί Κύπρος ἀπαντοῦν εἰς τάς ἀνακριβεῖς δηλώσεις τοῦ Τούρκου ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν

Τό θέμα συνεζητήθη χθές καί εἰς τό ΝΑΤΟ

Ο κ. Π. ΠΙΠΙΝΕΛΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ

Ἔντονος διπλωματική δραστηριότης ἐξεδηλώθη καί χθές εἰς τό πλαίσιον τῆς προσπαθείας διά τήν μείωσιν τῆς ἐντάσεως, ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη εἰς τας ελληνο - τουρκικας σχεσεις καί εἰς τήν Κύπρον, ἐξ αφορμῆς τῶν τουρκικῶν προκλήσεων, στρατιωτικῶν κινήσεων καί ἀπειλῶν.

Ἡ Κυπριακή κρίσις, ὡς τηλεγραφεῖται ἐκ Βρυξελλῶν, ἐξητάσθη χθές ὑπό τῆς στρατιωτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ΝΑΤΟ, ὑπό τό φῶς τῆς ἐντάσεως τήν ὁποίαν προεκάλεσαν εἰς τας σχεσεις μεταξύ τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Τουρκίας.

Ἀπάντησις εἰς τούς Τούρκους

Ἐγκυροι διπλωματικοί κύκλοι τῶν Ἀθηνῶν δέν ἀπέκρυπτον τήν ἐκπληξίν των διά τας δηλώσεις τοῦ κ. Τσαγλαγιαγκίλ ἀφ ἑνός μεν προφανῶς εἰς τας πληροφορίας τας ὁποίας ἐσπευσε νά ἐνημερώσῃ ἐπί τοῦ θέματος τούτου τήν διάρκειαν τῆς προσφατου ἐπισκέψεως καί τῆς ἐτέρας διεθνοῦς συναντήσεώς του, ἀφ ἑτέρου δέ τήν ἐξέλιξιν τῶν τοσούτων γεγονότων ἐν Κύπρω.

Παρετηρεῖτο συναφῶς ὅτι ὁ κ. Τσαγλαγιαγκίλ φαίνεται νά παραγνωρίζῃ τήν συστηματικήν εἰρηνοποιόν ἐπιρροήν τήν ὁποίαν ἠσκησεν ἡ Ἑλληνική Κυβέρνησις καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς προσφάτου κρίσεως καί τήν ἐτέρα διεθνοῦς συναντήσεως. Ἡ Ἑλληνική Κυβέρνησις ἐπιθυμεῖ ἀσφαλῶς καί αὐτή τήν εἰρήνευσιν διαζεύξεν ὅλων τῶν κατοικων τῆς νήσου. Φρονεῖ, ὅμως, ὅτι τοῦτο δέν δικαιολογεῖται οὔτε διά ἀπειλῶν οὔτε διά τῆς καταχρήσεως ὑπό τουρκικοῦ τύπου κλίματος μίσους καί ἐξάψεως.

Ἀπάντησιν εἰς τας δηλώσεις τοῦ κ. Τσαγλαγιαγκίλ ἐξωσε χθές καί ὁ ὑπουργος των Ἐξωτερικων τῆς Κύπρου, διά δηλώσεων του δημοσιευουσῶν σήμερον.

Ἐνημερώθη ὁ Βασιλεύς

Ὁ ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Παναγιώτης Πιπινέλης ἐδέχθη χθές τήν πρωΐαν εἰς τό ὑπουργεῖον Ἐξωτερικων τον πρεσβευτην της Τουρκίας κ. Τουλούμ καί συνεζητησε μετ αὐτοῦ ἐπί τῆς ἐξελίξεως εἰς τας σχεσεις μεταξύ τῶν δύο χωρῶν. Ἐν συνεχείᾳ, ἀδίστε ὥρᾳ μεσημβρίας, τον κ. Πιπινέλην ἐπεσκέφθη ἐκ νέου ὁ πρεσβευτης τῶν ΗΠΑ κ. Τάλμαν. Τήν 1 μ.μ. ὁ ὑπουργος τῶν Ἐξωτερικῶν ἀνῆλθεν εἰς τα Ἀνάκτορα καί ἐνημέρωσε τήν Α.Μ. τον Βασιλέα ἐπί τῆς ἐξελίξεως τῆς καταστάσεως.

Τήν ὁην μ.μ. ὁ κ. Πιπινέλης συνηντήθη μετά τοῦ ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως κ. Παπαδοπούλου, μετά τοῦ ὁποίου εἶτε μακράν συνωμίλησαν.

Ἐξ ἄλλου ἔνωσις τῶν πρωΐαν χθές, ὁ ὑπουργος των Ἐξωτερικων ἐπεσκέφθη τον Ἀντιπροεδρον της Κυβερνήσεως καί ὑπουργον Ἐθνικῆς Ἀμυνης κ. Σπαντιδάκην καί συνωμίλησε μετ' αὐτου ἐπί διαφόρων κυβερνητικῶν θεμάτων.

Τον μονιμον ὑφυπουργον Ἐξωτερικῶν κ. Χριστοπουλον ἐτιμησεν ἐφθασε οἱ πρεσβεις Κυπρου, Γιουγκοσλαβίας καί Αἰγυπτου κατά καί ὁ ἐπιτετραμμενος της Δανίας.

«Ἡ κατάστασις ἀραμένει τεταμένη»

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 21 Νοεμβρίου. Ἀπογευματινοί Πρακτορεῖα — Οἱ ἐν Ἀθήναις αὐτοπτεῖται τοῦ πρακτορείου Ἐξουστον καί Ἡνωμένος Τύπος μεταδίδουν τα τῆς σημερινῆς συναντήσεως τοῦ ὑφυπουργοῦ Ἐξωτερικων τῆς Ἑλλάδος κ. Παν. Πιπινέλη μετά τοῦ Τούρκου πρεσβευτοῦ κ. Τουλουμ καί, τῆς νεομενος μετα την συναντησιν δηλωσεις των.

Ὁ Ἕλλην ὑπουργος των Ἐξωτερικων ἐδηλωσεν: «Ἐξητασεσεν μετά τοῦ κ. Τουλουμ τα τροφιμα τα ὁποια μας ἐστειλαν ποσοστασησαν να ἐξασφαλισουν τροφους καί ὕστερ' ἀπό τας τελευταιας συμφωνιας τῆς καταστασεως συμφως ὁ κ. Πιπινέλης πληροφορεῖται ὅτι ἐπιτυγχάνεται διά να ἰδη κατα ποσον ἐν τῶν θα Ἀπο δυνατα ν ἀντιμετωπισθῇ ἡ κατασταση.

Συναντησιν τα ὑπουργεῖα τῶν Ἐξωτερικων ὁ Τούρκος πρεσβευτης ἐδηλωσε προς τους δημοσιογραφους: «Ἡ κατασταση παραμενει ἐισετι τεταμενη».

Ἡ συναντησις των δυο διηνυσεν ἐπι 45 λεπτα της ὡρας.

Δηλώσεις τοῦ κ. Κυπριανοῦ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 21 Νοεμβρίου. Ρώϋτερ. — Ὁ ὑπουργος Ἐξωτερικων κ. Σπύρος Κυπριανου, ἀπαντων εἰς χθεσινας δηλωσεις του Τουρκου ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν, εἶπεν ὅτι ἡ Τουρκία ἐπιδιώκει νά ἐπιβάλῃ εἰς τήν Κύπρον τήν ἐγκαθίδρυσιν τουρκικῆς ἀποικίας. Ἐπανέλαβε τήν ἐπιμονήν τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Κύπρου ὅτι τό θέμα τῆς Κύπρου πρέπει νά ἐπιλυθῇ ἐντός τοῦ πλαισίου τοῦ ΟΗΕ καί ὄχι μεταξύ Ἑλλάδος καί Τουρκίας. Ἐπανέλαβε ἐπίσης τήν ἐπιμονήν τῆς Κύπρου ὅτι ἡ Τουρκία πρέπει νά ἀποσύρῃ τά στρατεύματά της ἀπό τήν Κύπρον καί νά ἐπιτρέψῃ τήν ἐπιστροφήν τῶν ἐκτοπισθέντων Ἑλλήνων Κυπρίων εἰς τάς ἑστίας των.

Ὁ κ. Κυπριανοῦ ἔδωσεν ὁδηγίας εἰς τόν μόνιμον Ἀντιπρόσωπον τῆς Κύπρου εἰς τά Ἡνωμένα Ἔθνη ὅπως ἐνεργήσῃ ἐπί τοῦ θέματος τούτου. Ὁ Γενικός Γραμματεύς τοῦ ΟΗΕ κ. Οὐ Θάντ, διά τῶν ὁποίων ἐπεδίωκε τήν διατήρησιν τῆς εἰρήνης καί τῆς ἀσφαλείας. Πραγματι δε, ἀντιπρόσωποι τῶν Τούρκων Κυπρίων ἔχουν ἐπανειλημμένως ἐκφράσει τάς πολλά σημεῖα τῆς ἀνησυχίας των διά τήν ἐπιδείνωσιν τῆς κατάστασεως. Ἐπίσης ὁ κ. Οὐ Θάντ ἐπεσκέφθη τήν Κύπρον κατά τάς ἡμέρας τῆς κρίσεως καί ἐπανειλημμένως ἐξεφράσθη ὑπέρ τῆς ἀνεξαρτησίας καί τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τῆς Κύπρου.

Ἡ Οὐάσιγκτων ἐξέφρασε τήν ἀνησυχίαν της διά τήν ἐπιδείνωσιν τῆς κρίσεως εἰς τήν Κύπρον καί ἐπανέλαβε τήν ἐπιμονήν της ὅτι ἡ κρίσις πρέπει νά ἐπιλυθῇ μεταξύ τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν καί ὄχι μεταξύ τουρκικῆς στρατιωτικῆς ἀποστολῆς καί τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων τῆς Κύπρου.

Ἡ Οὐάσιγκτων, ἐν τῇ ἐντάσει της ἀνησυχίας καί τῶν ἀναταράξεων τῆς ἐπικρατείας μετά τήν ἀπειλήν τῆς Τουρκίας καί προβλέψεις ἀν-

Ὁ ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Πιπινέλης ἐδέχθη χθές εἰς τό ὑπουργεῖον Ἐξωτερικων τον πρεσβευτην τῆς Τουρκίας κ. Τουλούμ

τοῦ ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν κ. Πιπινέλη ἐδέχθη χθές εἰς τό ὑπουργεῖον Ἐξωτερικων τον πρεσβευτην τῆς Τουρκίας κ. Τουλούμ

ΕΞΕΔΟΘΗ ΧΘΕΣ Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΥ

ΙΣΟΒΙΑ ΔΕΣΜΑ ΟΙ Κ. ΦΙΛΙΝΗΣ ΚΑΙ ΛΕΛΟΥΔΑΣ

Ποιναί φυλακίσεως ἀπό 1—15 ἔτη εἰς 19 κατηγορουμένους (13 μέ ἀναστολήν).— Δέκα ἠθωώθησαν

Περί τήν 10ην μ.μ. χθές ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου, ἐπιτόκου τοῦ ὁποίου ἐδικάσθη ἡ ὑπόθεσις τῶν 31 μελῶν τῆς παρανόμου ὀργανώσεως «Ἐθνικοί Μέτωποι». Δι' αὐτῆς ἐπεβλήθησαν αἱ ἀκόλουθοι ποιναί:

1. Εἰς τόν Κων. Φιλίνην, κηρυχθέντα ἔνοχον τῆς ἀποδοκιμάσεως πράξεως μέ ἐπιβαρυντικάς περιστάσεις, ἰσοβίους καθειρξάς.
2. Εἰς τόν Ἰάσονα Λελούδαν, ὡς δ. ὑπηγον, μέ ἐπιβαρυντικάς περιστάσεις, ἰσοβίους καθειρξάς.
3. Εἰς τόν Ἰάσονα Παπαληθόπουλον, ὡς ὀδηγόν, μέ ἐπιβαρυντικάς περιστάσεις καί μέ ἐλαφρυντικόν τόν προχωρημένον ἔντιμον βίου, πρόσκαιρους καθειρξάς 15 ἐτῶν.
4. Εἰς τήν Ἄνναν Παπαταικείδα, ὡς ὀδηγόν, πρόσκαιρος καθειρξάς 12 ἐτῶν.
5. Εἰς τήν Σύλβα Ἀερίτα, ὡς ὀδηγόν, μέ ἐλαφρυντικά, πρόσκαιρους καθειρξάς 10 ἐτῶν.
6. Εἰς τήν Θεοδώραν Λελούδα, φυλάκισιν 5 ἐτῶν μέ τριετή ἀναστολήν.
7. Εἰς τόν Κυριακόν Λειβαδίτην φυλάκισιν 5 ἐτῶν.
8. Εἰς τόν Γεώργ. Μπεζεριώτον φυλάκισιν 5 ἐτῶν.
9. Εἰς τόν Σωκράτην Δασκαλόπουλον φυλάκισιν 5 ἐτῶν μέ τριετή ἀναστολήν.
10. Εἰς τόν Ἡλ. Μπέντζελον, ὡς ἁπλοῦν συστασιώτην, φυλάκισιν 4 ἐτῶν.
11. Εἰς τήν Εἰρήνην Παπαγιαλοῦ, ὡς ἁπλῆν συστασιώτιδα, φυλάκισιν 3 ½ ἐτῶν (κατά συγχώνευσιν) μέ τριετή ἀναστολήν.
12. Εἰς τόν Νικολ. Μακρίδην, φυλάκισιν 3 ½ ἐτῶν (κατά συγχώνευσιν) μέ τριετή ἀναστολήν.
13. Εἰς τόν Ἀνδρ. Δάνον φυλάκισιν 3 ½ ἐτῶν μέ τριετή ἀναστολήν.
14. Εἰς τόν Δημητρ. Τσουμανα φυλάκισιν 3 ἐτῶν μέ τριετή ἀναστολήν.
15. Εἰς τήν Ἀλεξάνδρειαν Ἀρσένη φυλάκισιν 3 ἐτῶν μέ τριετή ἀναστολήν.
16. Εἰς τήν Εὐθαλίαν Βεργοπούλου φυλάκισιν 3 ἐτῶν μέ τριετή ἀναστολήν.
17. Εἰς τόν Γεώργ. Κουτσαρούπον φυλάκισιν 3 ἐτῶν μέ τριετή ἀναστολήν.
18. Εἰς τόν Κων. Βρεττάκον φυλάκισιν 3 ἐτῶν μέ τριετή ἀναστολήν.
19. Εἰς τήν Αὐτωνίαν Μαρκεταίαν, φυλάκισιν 3 ἐτῶν μέ τριετή ἀναστολήν.
20. Εἰς τόν Ν. Σάρρον φυλάκισιν 3 ἐτῶν μέ τριετή ἀναστολήν.
21. Εἰς τήν Μαρίαν Τσουρμα φυλάκισιν ἑνός ἔτους μέ τριετή ἀναστολήν.

Ἐξ ὅλων, ἀπηλλάγησαν ἀθῳοι οἱ κατηγορούμενοι: Γεώργ. Λουκᾶς, Χρυσούλα Σαμαρᾶ, Κωνσταντίνα Τσούρμα, Εὐα Μακρίδη, Ρούσσα Γιαβόπουλου, Βάρσα Σάμιος, Πανωρ. Δελιμήτρος, Ἀλέξανδρος Τσαμαδῆς, Σπυρίδων Θανασιάκης καί Παναγιώτα Σάρρη.

→ Συνέχεια εἰς τήν = 6ην σελίδα

Ἐπανεξετάζεται ἡ δυνατότης ἐγκαταστάσεως πυραυλικῆς ἀράνης εἰς τήν Εὐρώπην

ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΤΟΥ Ν.Α.Τ.Ο.

ΒΡΥΞΕΛΛΑΙ, 21 Νοεμβρίου. Ἡνωμένος Τύπος.— Ἡ στρατιωτική ἐπιτροπή τοῦ ΝΑΤΟ ἐξήτασε σήμερον τό πρόβλημα τοῦ ἐξοπλισμοῦ ἡ ἀποχωρησις τῆς Γαλλίας ἀπό τήν στρατιωτικήν διοίκησιν τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας. Ἰδιαιτέρα ἔμφασις ἐδόθη εἰς τήν ἐξέτασιν τῆς πιθανότητος, ὅπως ἡ Ἀτλαντική Συμμαχία στηριχθῇ τόν γαλλικόν δυνάμεων καί τόν γαλλικόν ἐξοπλισμόν, εἰς περιπτωσιν κρίσεως. Ἡ ἐπιτροπή, ἡ ὁποία συνεδρίασε κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, διεξῆλθε κυρίως ἐνθέσεις εἰς τήν ὁποίαν τονίζεται ὅτι ἐν τοιούτον ἐνδεχόμενον θά ἠπείλει τήν δημιουργίαν ἑτερασπιστος εἰς τό ἀμυντικόν συστημα τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καί τῶν ἀτλαντικῶν χωρῶν. Κατ' ἐξουσιοδοτημένην πληροφορίαν, εἰς τήν ἔκθεσιν προστίθεται ὅτι οἱ Σοβιετικοί ἐξετεταλαβόνων τήν ἀραδοσιορλιανήν συγκρουσιν διά νά παρασκευάσουν τήν δυτικήν ἐντύπωσιν εἰς τήν Μέσην Ἀνατολήν καί τῶν ἀραβικῶν κοσμων, μέ στόχον ἀπώλειαν τῆς ζωτικῆς συγκοινωνιακῆς ὁδοῦ τῆς Διώρυγος τοῦ Σουέζ καί τῶν πετρελαίων τῆς περιοχῆς διά τό ΝΑΤΟ, εἰς περιπτωσιν κρίσεως. Ωσαύτως, ὁ ἀραδοϊσραηλινος πολεμος ἐδημιουργησε μίαν ζώνην ἀντιπάλων διά τήν νοτιον πτέρυγα τοῦ ΝΑΤΟ, τήν ὁποίαν ἀποτελοῦν ἡ Ἑλλάς καί ἡ Τουρκία. Ὡς ἔχει μεταδοθῇ, ἡ Σοβιετική Ἕνωσις Ἔχει συγκεντρώσει στόλον 48 σκαφῶν εἰς τήν Μεσόγειον. Εἰς τόν ἀριθμόν τῶν σκαφῶν αὐτῶν περιλαμβάνονται καταδρομικά ἐξοπλισμένα διά πυραύλων καί 10 ὑποβρύχια. Ἐξ ἄλλου, ὁ ὁπλισμός Στόλος εἰς τήν Μεσόγειον ἀποτελεῖται ἐκ 50 πλοίων ἐπιφανείας σκαφῶν εἰς τά ὁποῖα περιλαμβάνονται δύο ἀεροναυάρχοι. Κατά τήν διάρκειαν τῆς διημέρου συνόδου της, ἡ ἐπιτροπή θά ἐξετάσῃ ἐπίσης τήν δυνατότητα δημιουργίας ἑνός ἀμυντικοῦ πυραυλικοῦ συστήματος πρός κάλυψιν τῆς ἀράνης τῆς περιοχῆς τοῦ ΝΑΤΟ. Μετά τό πέρας τῶν ἐργασιῶν της στρατιωτικῆς ἐπιτροπῆς, θά πραγματοποιηθῇ τήν Πέμπτην καί Παρασκευήν ἡ σύνοδος τοῦ Συμβουλίου τοῦ ΝΑΤΟ κατά τήν ὁποίαν θά διεξαχθῇ γενική συζήτησις μετά τήν διατύπωσιν διαφορετικῶν ἀπόψεων ἐπί σειρᾶς προτάσεων τῶν ἐπιτροπῶν στρατιωτικῶν, οἰκονομικῶν, πολιτικῶν, ἐπιστημονικῶν καί ἀπολιτιστικῶν ὑποθέσεων τῆς Βορειοατλαντικῆς Συμμαχίας.

Σίντνεϋ Ρέιλλυ

1. ΔΙΚΗ : Η.Α. Μ. - των «31» - (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)
CONTEXTE

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ**

20/11/67 **1η** σελ.(τίτλος) 1στηλος	Τίτλος ρεπορτάζ: *«Συνεχίζεται η δίκη των 31 μελών του Π. Μετώπου».* Δεν υπάρχει δημοσίευμα για τη δίκη στην 1η σελίδα, παρά μόνο μία αναγγελία εκτάσεως 23 τ.εκ. κάτω δεξιά της εφημερίδας, με τίτλο: *«Συνεχίζεται η δίκη των 31 μελών του «Π. Μετώπου», με γράμματα τύπου Fulbe 14 στιγμών.* Δίπλα αριστερά δημοσιεύεται **α)** φωτογραφία της Κάλλας με τον Ωνάση (εκτάσεως 80 τ.εκ. περίπου), με λεζάντα, που ούτε διαψεύδει ούτε επιβεβαιώνει πληροφορία περί προσεχών γάμων με τίτλο φωτογραφίας: *«Το φιλί της αγάπης»* και **β)** δίπλα 2στηλο άρθρο σχετικά με λεηλασίες σε επαύλεις της Κηφισιάς... Πάνω αριστερά από το ρεπορτάζ για τη δίκη δημοσιεύεται: **α)** κύριο άρθρο με τίτλο: *«Ένταση σχέσεων Αθηνών Αγκύρας»* **β)** δεξιά κάτω από το ρεπορτάζ για τη δίκη δεύτερο άρθρο με τίτλο: *«Υπετιμήθη η λίρα Αγγλίας 14,3%».,.* και **γ)** Άρθρο με τίτλο: *«Σκίτσα της Δευτέρας: Εφευρέσεις και αντιδράσεις σχετικά με την εφαρμογή του αλκοτέστ στη Μ. Βρεττανία και Βέλγιο».* (!)
Χαρακτηρισμός	Οπτικό Περιβάλλον αρνητικό - ουδεμία προβολή της δίκης
14η σελ.(συν.) 2στηλος **(Βλ. Φωτοτυπία όπισθεν, ως παράδειγμα εργασίας αξιολόγησης του οπτικού περιβάλλοντος**	Τίτλος ρεπορτάζ και σχολίου μαζί: *«Οι συνήγοροι των κατηγορουμένων του «Π.Μ» εξαίρουν την ελευθερίαν διεξαγωγής της δίκης»* Το ελάχιστο σε έκταση (48 τ.εκ.) ρεπορτάζ για τη δίκη περιβάλλεται: **α)** από πάνω άρθρο σε 8στηλο τίτλο: *«Η υποτίμηση της στερλίνας άνευ συνεπειών»*, **β)** από κάτω από το ανωτέρο άρθρο δημοσιεύεται φωτογραφία (200 τ.εκ) του Κυβερνητικού κλιμακίου, με τίτλο φωτογραφίας: «*Τρίπολις, Μεγαλόπολις, εις το πλευρόν της Κυβερνήσεως*» (με κεφαλαία γράμματα), ενώ η λεζάντα πληροφορεί ότι πρόκειται για στιγμιότυπο από την αποθεωτική υποδοχή του κυβερνητικού κλιμακίου στην Πελοπόννησο. Ακολουθεί σχετικό ρεπορτάζ όπου αναφέρονται όλα τα δημόσια έργα τα οποία εγκαινίασε το κυβερνητικό κλιμάκιο, π.χ. ανέγερση ατμοηλεκτρικού σταθμού στη Μεγαλόπολη, σχολικά κτίρια κλπ. με τίτλο: *«Αποθεωτική υποδοχή του Κυβερνητικού κλιμακίου εις την Μεγαλόπολιν και την Τρίπολιν - Μέγα έργον ο ατμοηλεκτικός σταθμός»*

Παρατήρηση	Και στην σελίδα αυτή κυριαρχεί η «εξουσία» και το έργο της. Όμως για τον προσεκτικό αναγνώστη, το «μήνυμα» για την δίκη γίνεται αντιληπτό, διότι έμμεσα πληροφορείται από το Σχόλιο που βρίσκεται επάνω ακριβώς από το ελάχιστο σε έκταση «ρεπορτάζ» με τίτλο: «Η διεθνής Επιτροπή Νομικών διατυπώνει επιπολαίας κρίσεις», ότι τουλάχιστον κάποια «Επιτροπή Διεθνής». Εχει αντίθετη άποψη και διατυπώνει διαμαρτυρίες για τις «αυθαίρετες μεθόδους» που εφαρμόζονται κατά την διεξαγωγή της δίκης των 31 μελών του Π.Μ.
Χαρακτηρισμός	Οπτικό Περιβάλλον έντονα φιλοκυβερνητικό - Υπόμνηση σχεδόν της δίκης του ΠΑΜ.
21/11/67 **8η** σελ. (τίτλος) 3στηλος	Τίτλος ρεπορτάζ: *«Η Δίκη των 31 τερματίζεται εξαίρεται υπό τον συνηγόρων ο Τρόπος της διεξαγωγής της»* **α)** Δίπλα από το σχετικό άρθρο για τη δίκη των «31» (των 160 τ.εκ). υπάρχει αναλόγου εκτάσεως σχόλιο δίστηλο με τίτλο: *«Το σοβιετικόν σύστημα τροχιακού βομβαρδισμού άνευ ουδεμιάς σημασίας. Μόνο ψυχολογικάς αντιδράσεις προκαλεί»* (Ανταπόκριση από Ουάσιγκτων). **β)** Από κάτω από το μικρό ρεπορτάζ της δίκης, δημοσιεύονται δύο ακόμη ανταποκρίσεις από Σαϊγκόν και Σικάγο με τίτλους: Σικάγο, εφημ. Daily News: *«Αι Η.Π.Α. δέχονται συμμετοχήν των Βιετγκόγκ εις συνομιλίας;»* και από κάτω Σαϊγκόν: *«360 Βιετγκόγκ εξόντωσαν χθες οι Αμερικάνοι»*.
Παρατήρηση	Είναι εμφανές ότι ο τίτλος της πρώτης είδησης αλλά και του Περιεχομένου τους περί της ειρηνικής προσπάθειας του Αρχηγού της Αμερικανικής Αντιπροσωπείας στον ΟΗΕ Goldeberg, με τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Ασφαλείας Καμαντού Κάντε, αναιρείται από τον δεύτερο τίτλο και το περιεχόμενο της δεύτερας είδησης.
22/11/67 **1η** σελ. (τίτλος) 3στηλος	Τίτλος Ρεπορτάζ: *«Εις Ισόβιον κάθειρξη Φιλίνης και Λελούδας»* (με πεζά γράμματα) και μικρό lead αρνητικό για τους κατηγορουμένους. Το οπτικό περιβάλλον του δημοσιεύματος αυτού, με τις καταδικαστικές ποινές, χάνεται σχεδόν μέσα σε πλήθος άλλων δημοσιευμάτων. Η εφημερίδα δημοσιεύει **α)** κύριο άρθρο με τίτλο: *«Οξύτης εις Κύπρον»* και υπότιτλον *«Εκρήξεις, φόνοι και συνεχείς παραβιάσεις του εναερίου χώρου»*. Από κάτω δημοσιεύεται **β)** σχετική μεγάλη φωτογραφία, που εικονίζει τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Π. Πιπινέλη μετά του Τούρκου Πρεσβευτή κ. Τουλουί, κατά την επίσκεψή του στην Αθήνα και με τη δήλωση του τελευταίου, (εξερχομένου του Υπουργείου Εξωτερικών), όπως αναφέρει η λεζάντα: *«Η κατάστασις παραμένει τεταμένη»*.

	γ) Από κάτω άρθρο με τίτλο: *«Ο ου Θάντ καταγγέλει τους Τουρκοκύπριους».* **δ)** Στο κέντρο δημοσιεύεται φωτογραφία του κατηγορουμένου Αγγελάκη, για τον φόνο δύο σπουδαστριών στην Θεσσαλονίκη. **ε)** Αριστερά της εφημερίδας και πάνω ακριβώς από το δημοσίευμα με τις ποινές δημοσιεύεται μια φωτογραφία με τίτλο: *«Μικρός πόλεμος εις την Ιορδανίαν»,* από τη σύγκρουση Ιορδανών και Ισραηλινών στις όχθες του ποταμού Ιορδάνου, όπως μας πληροφορεί η λεζάντα.
Χαρακτηρισμός	Οπτικό περιβάλλον και μορφή της σελίδα της ημέρας της δημοσιεύσεως της καταδικαστικής απόφασης φιλοκυβερνητικό.
22/11/67 **9η** σελ. (συνέχεια) τίτλος 1στηλος	Τίτλος: *«Η απόφασις του Στρατοδικείου»* Η 9η σελίδα καλύπτεται σ' όλο το πλάτος της εφημερίδας (8 στηλη) από φωτογραφίες με στιγμιότυπα από την υποδοχή του κυβερνητικού κλιμακίου στην Πελοπόννησο: Αρκαδία, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν, κλπ. όπου εγκαινιάζει διάφορα δημόσια όπως μας πληροφορεί η λεζάντα και η οποία συνεχίζει καθώς και ότι: «Διακρίνονται εξ αριστερών ο υπουργός Συντονισμού Ροδινός Ορλάνδος, ο Υπουργός Πρόνοιας Ε. Πουλαντζάς, ο Υπουργός Οικονομικών Α. Ανδρουτσόπουλος, ο Υφυπουργός Εμπορίου Γ. Γεωργακέλλος και ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δημ. Τάξεως συνταγματάρχης Ι. Λαδάς.
Παρατήρηση	Το δημοσίευμα για τις καταδικαστικές ποινές συνεχίζεται στην 9η σελίδα, ενσωματώνοντας στο ελάχιστο σε έκταση ρεπορτάζ (έμμεσο σχόλιο), αναφερόμενο στους συνηγόρους (Η αγόρευσις του κ. Πουλέα), ενδεικτικό της προπαγάνδας του καθεστώτος ως προς το θέμα της μη παραβίασης «δήθεν» των αρχών της ποινικής διαδικασίας κλπ.

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ**

16/11/67 **3η** σελ. (τίτλος) 4στηλος (1η μέρα δημοσιότητας)	Τίτλος ρεπορτάζ: *«Δικάζονται 31 άτομα, μέλη της Οργάνωσεως «Πατριωτικόν Μέτωπον»* Την 1η μέρα δημοσιότητας της Δίκης του Π.Μ., ο «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ» αφιερώνει μεγαλύτερη έκταση, από ότι οι δύο άλλες εφημερίδες (848 τ.εκ.), βεβαίως για λόγους όχι προβολής των κατηγορουμένων, αλλά προκειμένου να κάνει αισθητή την «εξουσία» η οποία «δικάζει» οποίους απειλούν το αστικό καθεστώς δηλ. τους κομμουνιστές. Πλαισιώνει το ρεπορτάζ για την δίκη **α)** αριστερά με άρθρο καθαρά εθνικιστικού και αντικομμουνιστικού Περιεχομένου, του εκδότη της Σ. Κωνσταντόπουλου, αφού ο τίτλος και οι περίληψη του άρθρου αυτού, μας πληροφορούν τα κάτωθι που αξίζει να αναφέρουμε: *«....η κομμουνιστική Βουλγαρία ως και η Ρωσσία επανέρχονται στην παλαιάν ιμπεριαλιστική πολιτική του Τσάρου και μάλιστα με θρασύτητα. Ενώ ηττήθησαν κατά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, καλούσαν τους συμμάχους της Ελλάδος, να αδικήσουν την χώραν μας και να την ακρωτηριάσουν εδαφικώς και να παραδώσουν στην Βουλγαρία την Δυτικήν Θράκην....»* Κάτω από το ρεπορτάζ για την δίκη του ΠΑΜ, εμφανίζονται **β)** οι γνωστές στήλες με τις *«Επιφυλλίδες του Ελεύθερου Κόσμου»* Το δημοσίευμα της 1ης μέρας της δίκης συνεχίζεται στην 6η σελίδα σχεδόν ολοσέλιδο με δυο μόνο μεγάλες διαφημίσεις.
Χαρακτηρισμός	Οπτικό περιβάλλον φιλοκυβερνητικό
18/11/67 **7η** σελ. 2στηλος **8η** σελ. **Παρατήρηση**	Τίτλος ρεπορτάζ: *«Η δίκη εις το Στρατοδικείον»* Το οπτικό περιβάλλον δίπλα από το ρεπορτάζ (570 τ.εκ) με τις απολογίες των κατηγορουμένων κυριαρχείται **α)** από φωτογραφία (142 τεκ.) με τίτλο: «*Επίσκεψις Τούρκου Βουλευτού*», η λεζάντα μας πληροφορεί, ότι πρόκειται για: *«Στιγμιότυπο από τη φιλική επίσκεψη στην Αθήνα του επιφανούς τέως βουλευτή του Λαϊκού Κόμματος του κ. Ινονού και νυν ανεξάρτητου βουλευτού κ. Γκιουλέκ»*. Εικονίζεται ο Υπουργός Εσωτερικών Στ. Παπακός με τον Τούρκο βουλευτή κ. Γκιουλέκ όρθιος κάτω από τα δύο πορτραίτα του Βασιλέως Κων/νου και Άννας-Μαρίας Τίτλος ρεπορτάζ: *«Η αγόρευσις του Βασ. Επιτρόπου»* Οι απολογίες 21 εκ των κατηγορουμένων που αρχίζουν από την 1η σελίδα συνεχίζονται εις την 7η σελίδα, σε δίστηλο (έκταση 570 τεκ.) και στην 8η σελίδα σε 8στηλο (1190 τ.εκ.) με μικρούς μονόστηλους υπότιτλους, εκτός κειμένου με τα ονόματά των κατηγορουμένων. Οι υπόλοιποι 10 κατηγορούμενοι αναφέρονται στο κείμενο κάτω από τον γενικό υπότιτλο «οι άλλοι».

Παρατήρηση (συν.)	Η αγόρευση του Β. Επιτρόπου που δημοσιεύεται και αυτή στην 8η σελίδα καταλαμβάνει από την συνολική έκταση των 1160 τ.εκ. του ρεπορτάζ τα 872 τεκ. (εκτεταμένη και λεπτομερής). Χαρακτηριστικό είναι ότι στο τέλος του ρεπορτάζ κάτω από τον μονόστηλο κειμενότιτλο *«μάρτυρες υπεράσπισης»* αναφέρονται οι μάρτυρες, με τα επώνυμά τους, χωρίς το περιεχόμενο του υπερασπιστικού τους «λόγου» και σε μια μικρή έκταση των 28 τ εκ., ενώ των μαρτύρων κατηγορίας οι καταθέσεις τους στις 18/11/67 (1η, 6η σελ.) δημοσιεύονται εκτός από τα ονόματα τους και ο «λόγος»(τι λένε, πως το λένε) τους και μάλιστα σε μια έκταση 412 τεκ.
Χαρακτηρισμός	Οπτικό περιβάλλον και μορφή δημοσιεύματος, φιλοκυβερνητικό
19/11/67 **1η** σελ. (τίτλος) 3στηλος	Τίτλος ρεπορτάζ: *«Αύριο η απόφασις του Στρατοδικείου»* **α)** Κάτω από το δημοσίευμα για τη δίκη υπάρχει άρθρο μονόστηλο, σχεδόν ενσωματωμένο στο ρεπορτάζ με τίτλο: *«Αμερικανός βουλευτής καταγγέλλει: Τρομοκρατικάς διαστάσεις προσέλαβεν η αποστολή σοβιετικού υλικού εις την Μέσην Ανατολήν»* (με. κεφ. γράμματα) και με υπότιτλο: *«Αι ΗΠΑ θα επαναλάβουν τας ποστολάς όπλων»*. **β)** Στο τέλος του δημοσιεύματος υπάρχει σκίτσο του κ. Βλάχου με τίτλο: *«Ο Σερβέγιορ εβάδισεν επί της σελήνης κατόπιν εντολής δοθείσης εκ της γής»*
15η σελίδα (τίτλος) 3στηλος	Τίτλος δημοσιεύματος: *«Η δίκη των 31»* Στο τέλος του μικρού δημοσιεύματος 524 τεκ. για τη δίκη,(συνέχεια της 1ης σελίδας) ακολουθεί μονόστηλο δημοσίευμα σχεδόν ενσωματωμένο στο κείμενο γι' αυτήν που κλείνει το δίστηλο με τίτλο: *«Η Ρώσικη διείσδυση εις την Μέσην Ανατολήν»*
21/11/67 **1η** σελ. 2στηλος	Τίτλος δημοσιεύματος: *«Εκδίδεται σήμερον η απόφασις του Στρατοδικείου»* Πρόκειται για αναγγελία της δίκης του ΠΑΜ, που παραπέμπει στην 8η σελίδα (71 τ.εκ.) Ολόκληρη η 1η σελίδα καλύπτεται αριστερά: **α)** από άρθρο με τίτλο: *«Η έντασις μεταξύ Ελλάδος-Τουρκίας»* ενώ δεξιά **β)** από το κύριο άρθρο με τίτλο: *«Διεθνώς καταβάλλονται ειρηνευτικαί προσπάθειαι»* και με υπότιτλο με μεγάλα πεζά γράμματα: *«Ο κ. Πιπινέλης ωρκίσθη Υπουργός Εξωτερικών»*.
22/11/67 **1η** σελ. (τίτλος) 3στηλος (τελευταία μέρα)	Τίτλος δημοσιεύματος: *«Φιλίνης - Λελούδας Ισόβιος καθειρξίς»* με κεφαλαία λευκά 7 αράδες αρνητικό. Δεν υπάρχει δημοσιότητα αξιολόγησης του οπτικού περιβάλλοντος αυτής της σελίδας (βλ. Ημερολογιακός Χρονολογικός Πίνακας με

	ένδειξη ΦΩΤ/ΚΔΔ, που σημαίνει ότι υπάρχει μόνο φωτοτυπία κομμένου δημοσιεύματος) Ενδιαφέρει όμως το δημοσίευμα αυτό από άποψη μορφής για την σύγκριση με τις δύο άλλες εφημερίδες (έκταση, οικογ. Γραμμάτων κλπ.) βλ. φωτοτυπίες σχετικές της 22/11/67 στο Βήμα και Βραδυνή.
7η σελ. (τίτλος) 3στηλος	Τίτλος δημοσιεύματος: *«Η απόφασις του Στρατοδικείου».* Το παρόν δημοσίευμα κλείνει με μονόστηλο, με τίτλο *«Ξένα σχόλια»* (βλ. προηγούμενη φωτοτυπία, στο μέρος ΣΧΟΛΙΑ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ εφημ. Ελεύθερος Κόσμος)
Χαρακτηρισμός	Οπτικό περιβάλλον και μορφή δημοσιεύματος, αρνητική για τους κατηγορούμενους λόγω αμοιβαίας υποστήριξης μορφής τίτλου και μορφής περιεχομένου lead (μαύρα πεζά γράμματα 7 αράδες)

2η ΔΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε.Α) - των «15» (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **4/11 - 18/11/1968** (έκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **9 ΗΜΕΡΕΣ (4/11 - 19/11/68)**

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

2η ΔΙΚΗ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15» (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **4/11 - 18/11/1968** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **9 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
5/11/68 Τρίτη (8σέλιδη) (Βλ. φωτότ. ολοσέλιδο & Contexte)	1η	3στηλος	Ήρχισε χθες η δίκη δια την απόπειρα (κεφ. 1 εκ.)	Αι καταθέσεις μαρτύρων κατηγορίας (πεζά 0,5 εκ.)	439	249	(2) 1 (+) 1 (0)	190 95* (Στρατ) 95* (Κατηγ)	95		95
	6η	7στηλος	Η δίκη δια την απόπειρα (κεφ. 1,5 εκ.)		1.600,5	1.600,5	(0)	(0)			
	8η	5στηλος	Η χθεσινή δίκη δια την απόπειραν (κεφ. λευκά 1 εκ.)		396	396	(0)	(0)			
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ 1ης ΗΜΕΡΑΣ					**2.436**	**2.246**	**(2)**	**190**			
6/11/68 Τετάρτη (8σέλιδη)	1η	4στηλος	Χθες εις το Στρατοδικείον Αθηνών (καπέλλο) (κεφ. 0,5 εκ.) Συνεχίσθη με καταθέσεις η δίκη δια την απόπειραν (κεφ. 1,5 εκ.)	Αποκαλύψεις δια συνεργασίαν Ε.Δ.Η.Ν. και Ε.Δ.Α. (πεζά 0,5 εκ.)	328,5	152,5	(1) 1 (-)	176 176* (Κατ. Γιώτας)		176	

Στήλη (4)*: Κατεύθυνση φωτογραφιών σε σχέση με το Καθεστώς Κ (+) : Βλ. κριτήρια κατανομής σε ευμενείς (+), δυσμενείς (-) και ουδέτερες (0), στο μεθοδολογικό μέρος της τεχνικής ανάλυσης

Σημείωση: Όπου υπάρχει αστερίσκος (*) δίπλα από αριθμούς στη στήλη (ΑΡ. ΦΩΤΟ) του κάθε πίνακα (π.χ. 27* ΒΕ), σημαίνει ότι αυτές οι φωτογραφίες παρουσιάζονται στο σχετικό Γ΄ Μέρος της έρευνάς μας, ως χαρακτηριστικά παραδείγματα σημειωτικής ανάλυσης για την ανωτέρω κατανομή.

Ι. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 2η ΔΙΚΗ : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15» - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **4/11 - 18/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
συνέχεια) 5/11/68	3η	7στηλος	Η δίκη δια την απόπειρα (κεφ. 1,5 εκ.)		1836	1723	(3) 1 (+) 1 (0) 1 (0)	113 63 (Πρ.Στρ) 25 (Μαρτ.Κ) 25 (Μαρτ.Υ)	63		50
	6η	7στηλος (συνέχεια)	Η δίκη δια την απόπειρα (κεφ. 1,5 εκ.)		1734	1609	(5) 4 (0) 1 (-)	125 100 (Κ-πορτ) 25 (Κ-πορτ)		25	100
7/11/68 Πέμπτη σελίδη) βλ. Contexte)	1η	4στηλος (στο κέντρο)	Εις την δίκην του Στρατοδικείου (καπέλλο) (κεφ. 0,5 εκ.) Αποκαλυπτικά στοιχεία δια τον Α. Παπανδρέου (κεφ. 1 εκ.)	Ήρχισαν αι απολογίαι των κατηγορουμένων (πεζά 0,5 εκ.)	385	303	(2) 1 (0) 1 (-)	82 25 (Κ-απολ) 57 (Παναγ.)		57	25
	6η	5στηλος	Η δίκη δια την απόπειραν (κεφ. 1 εκ.)		684,5	609,5	(3) 3 (0)	75 75 (Κ-απολ)			75
/11/68 αρασκευή σελίδη)	1η	4στηλος	Οι κατηγορούμενοι αποκαλύπτουν νέα στοιχεία δια την απόπειραν (κεφ. 1 εκ.)	Ο ρόλος των Α. Παπανδρέου και Π. Γεωργάτζη (πεζά 0,5 εκ.)*	242	215	(1) 1 (-)	27 27* (Απολ. Βερυβάκη)		27	
	3η	7στηλος	Η δίκη δια την απόπειραν (κεφ. 1,5 εκ.)		1553,5	1423	(4) 3 (-) 1 (-)	130,5 72 (Κ-απολ) 58,5 (Παναγ)		130,5	

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
συνέχεια) 3/11/68	6η	7στηλος (συνέχεια)	Η δίκη δια την απόπειραν (κεφ. 1,5 εκ.)		1388	1343	(2) 2 (0)	45 45 (Κ-απολ)			45
9/11/68 Σάββατο 8σέλιδη)	1η	5στηλος	Βασιλικός Επίτροπος: οργανωμένη απόπειρα (πεζοκεφ. 1,5 εκ.)	Ο Παναγούλης ωμολόγησε και απεκάλυψε τους συνεργάτας του (κεφ. στενά 0,5 εκ.)	497	290	(2) 1 (-) 1 (0)	207 103,5* (Απ.Π) 103,5* (ΒΕ)		103,5	103,5
	3η	7στηλος (συνέχεια)	Η δίκη δια την απόπειραν (κεφ. 1,5 εκ.)		1173	1056	(1) 1 (-)	117 117 (Κ-απολ)		117	
	6η	1στηλος	Η δίκη Παναγούλη (κεφ. 0,7 εκ.)		155	155	(0)	(0)			
10/11/68 Κυριακή 16σέλιδη) βλ. Contexte)	1η	3στηλος	Ο Βασιλικός Επίτροπος ζητεί (καπέλλο) (πεζά 0,5 εκ.) Ποινήν του θανάτου δια τον Παναγούλην (κεφ. 1,5 εκ.)	Απαλλαγήν μόνο δια 2 κατηγορουμένους και ποινάς καθείρξεως δια τους υπολοίπους (πεζά 0,5 εκ.)	416	344	(2) 1 (-) 1 (-)	72 45* (Παναγ) 27 (Βερυβ)		72	
	6η	4στηλος	Η δίκη Παναγούλη (κεφ. 1,5 εκ.)		988	988	(0)	(0)			
12/11/68 Τρίτη 8σέλιδη)	1η	3στηλος	Σήμερον η απόφασις του Στρατοδικείου (κεφ. 1,5 εκ.)	Δευτερολογία του Βασιλικού Επιτρόπου (πεζά 0,5 εκ.)	171	171	(0)	(0)			

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									(+)	(-)	(0)
συνέχεια) 12/11/68	6η	3στηλος	Η δίκη δια την απόπειραν (κεφ. 1,5 εκ.)		608	608	(0)	(0)			
13/11/68 ετάρτη 8σέλιδη)	1η	2στηλος	Διεκόπη η δίκη δια την απόπειρα επί πενθήμερον (κεφ. 1 εκ.)	Λόγω ασθενείας δύο μελών του Στρατοδικείου (πεζά 0,5 εκ.)	101	101	(0)	(0)			
19/11/68 ρίτη 8σέλιδη) Βλ. φωτότ. ημοσίευμα)	1η	3στηλος	Δις εις θάνατον ο Αλ. Παναγούλης (κεφ. 1 εκ.)	7 άλλοι εις ποινάς καθείρξεως και τέσσαρες αθώοι (πεζοκεφ. 1 εκ.)	421,5	321,5	(4) 4 (-)	100 100 (Κ-πορτ)		100	
	6η	2στηλος (συνέχεια)	Η απόφασις του Στρατοδικείου (κεφ. 1 εκ.)		289	189	(4) 4 (-)	100 100 (Κ-πορτ)		100	

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **2η ΔΙΚΗ : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15»** - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **4/11 - 18/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					**3.001**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					**15.406**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						**2.148**					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						**13.847**					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							**14**		**1**	**10**	**3**
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							**36**		**2**	**20**	**14**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								**853**	**95**	**535**	**223**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								**1.559**	**158**	**908**	**493**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 59** εκ. = **2.360** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **80*** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **9**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	**(2.360 εκ. x 9 μ/φ) =**	**21.240 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	**(2.360 εκ. x 80 σελ.) =**	**188.800 τ.εκ.**

* **Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(8)** ημέρες **8σέλιδη** και **(1)** ημέρα **16σέλιδη** [(8x8) + (1x16) = **80**]

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **2η** ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15»** - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **4/11 - 18/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΔΙΚΗΣ (LEAD)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ	**Σχετικά με τις περιλήψεις της δίκης σαν Αντικείμενο Στάσης (ΑΣ) της εφημερίδας «ΤΟ ΒΗΜΑ»:** Το Βήμα **δεν** ακολουθεί τη δημοσιογραφική τακτική της δημοσίευσης περίληψης του «ρεπορτάζ» σχετικά με τη δίκη. (Βλ. Παρατήρηση στην αντίστοιχη σελίδα που αφορά την 1η Δίκη).

2η ΔΙΚΗ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15» (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **4/11 - 18/11/1968** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **9 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
4/11/68 Δευτέρα (14σέλιδη) **(Βλ. Lead & Contexte)**	**1η**	2στηλος (αριστ.)	Δια την αποτυχούσαν απόπειραν **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Ήρχισεν η δίκη Παναγούλη **(πεζοκεφ. 2 εκ.)**	Και των 14 συνεργατών τους **(κεφ. 0,5 εκ.)**	412,5	412,5	(0)	(0)			
		1στηλος αναγγελία	Τα πρακτικά της δίκης **(κεφ. 1 εκ. γράμματα πορτοκαλί)**		(77,5)	(77,5)	(0)	(0)			
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ 1ης ΗΜΕΡΑΣ					**413**	**413**	**(0)**	**(0)**			
5/11/68 Τρίτη (10σέλιδη) **(Βλ. Lead)**	**1η**	2στηλος (δεξιά)	Απεκαλύφθη η συνεργασία κομμουνιστών Α. Παπανδρέου **(πλαίσιο / κεφ. 1,5 εκ.)**	Ο Γεωρκάτζης έστελλε τας εκρηκτικάς ύλας **(πλαίσιο / κεφ. 0,5 εκ.)**	300,5	297	(1) 1 (0)	3,5 3,5* (Παναγ-ρουμπρίκα)			3,5
			Η δίκη Παναγούλη (σε ρουμπρίκα[1])		(14)	(14)	(0)	(0)			

[1] Παρατήρηση: **Τα περισσότερα δημοσιεύματα της Βραδυνής, που αφορούν τη δίκη, έχουν ρουμπρίκα-λογότυπο με δεξιά φωτογραφία μικρή του Παναγούλη (1,5 ή 3,5 τ.εκ.) και τίτλο δίπλα «Η δίκη Παναγούλη» με πεζοκεφαλαία 1 εκ. και τυπωμένα στο αρνητικό συνοδευόμενη με μικρή φωτογραφία του (έκταση ρουμπρίκας συνολικά 6 ή 14 τ. εκ.).**

2. ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 2η ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15»** - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **4/11 - 18/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
(συνέχεια) **5/11/68**	**1η**	1στηλος αναγγελία	Τα πρακτικά της δίκης. **(κεφ. 1 εκ. γράμματα πορτοκαλί)** Τα πλησιέστερα πρακτικά της μεγάλης δίκης **(κεφ. 0,6 εκ. γράμματα μαύρα)**		(77,5)	(77,5)	(0)	(0)			
	4η	6στηλος (ολοσέλιδο σαλόνι με την 5η)	Ανδρέας Παπανδρέου και Ν. Νικολαΐδης οργανωταί της απόπειρας **(πλαίσιο / πεζά 0,5 εκ.)**		2214	1994	(2) 1 (+) 1 (+)	220 102* (Στρ.) 118* (ΒΕ) (εκκρηκτικά)	220		
	5η	6στηλος (ολοσέλιδο σαλόνι με την 4η)	Τα όπλα και αι εκρηκτικαί ύλαι εστέλλοντο από τον Π. Γεωργάτζην **(πλαίσιο / πεζά 0,5 εκ.)**		2214	1860	(2) 1 (+) 1 (0)	354 219 (Κατ/ λ) 135 (Στρατ.)	219		135
Σχόλιο του Τ. Γάριου (Βλ. φωτογ.)		6στηλος (ολοσέλιδο σαλόνι με την 4η)	Συγκλονιστικαί αποκαλύψεις **(κεφ. 0,5 εκ.)**		(446,5)	(446,5)	(0)	(0)			
6/11/68 Τετάρτη (10σέλιδη)	**1η**	3στηλος	Η δίκη Παναγούλη **(ρουμπρίκα)** Δευτερολογεί ο Επίτροπος. Επαναλαμβάνεται η δίκη Παναγούλη σήμερον **(πεζά 0,5 εκ.)**		116	116	(0)	(0)			
	9η	3στηλος	«Άπατρις, λιποτάκτης και συνωμότης ο Α. Παναγούλης» λέει ο Βασιλικός Επίτροπος **(πεζά 0,5 εκ.)**		336,5	308,5	(2) 1 (0) 1 (0)	28 14 (ΒΕ) 14 (Παναγ) (ρουμπρίκες)			28

2. ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **2η ΔΙΚΗ : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15» -** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **4/11 - 18/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
7/11/68 Πέμπτη (16σέλιδη)	**1η**	1στηλος	Η δίκη Παναγούλη **(ρουμπρίκα)** Άμεσοι αι σχέσεις συνωμοτών και Ανδρέα Παπανδρέου **(πεζοκεφ. 1 εκ.)**		107,5	106	(1) 1 (0)	1,5 1,5 (Παναγ-ρουμπρίκα)			1,5
(Βλ. Lead)	**6η**	7στηλος (ολοσέλιδο σαλόνι με την 7η)	Η δίκη Παναγούλη **(ρουμπρίκα)** Χρηματοδότης της αντεθνικής οργανώσεως ο Α. Παπανδρέου **(fulbé 18 στ.)**	Οι κατηγορούμενοι κατά του Ανδρέα Παπανδρέου **(4 στηλος πεζά 0,5 εκ.)**	2214	1663,5	(3) 1 (+) 1 (+) 1 (0)	550,5 289 (Πορτ. 7 Κατ.+λ/L) 260* (Κατηγ) 1,5 (Παν-ρ)	549		1,5
	7η	3στηλος (σαλόνι με την 6η)	Η δίκη Παναγούλη **(ρουμπρίκα)** Χρηματοδότης ο Α. Παπανδρέου **(fulbé 14 στ.)**		320	178,5	(2) 1 (+) 1 (0)	141,5 140* (Ξ/ΤV) 1,5 (Παν-ρ)	140		1,5
8/11/68 Παρασκευή (10σέλιδη)	**4η**	6στηλος (ολοσέλιδο)	Ο Γεωρκάτζης είχε συναντήσεις εις Αθήνας **(πεζοκεφ. 0,5 εκ.)**		1460	1458,5	(1) 1 (0)	1,5 1,5 (Παν-ρ)			1,5
Σχόλιο του Τηλ. Γάριου (Βλ. φωτό!)			Βόμβα πρώτου μεγέθους... **(πεζά 0,3 εκ.)**		(189)	(189)	(0)	(0)			
9/11/68 Σάββατο (10σέλιδη) **(Βλ. δύο Lead και Contexte)**	**1η**	3στηλος	Η δίκη Παναγούλη **(ρουμπρίκα)** Ο Β. Επίτροπος εχαρακτήρισεν την οργάνωσιν που απεπειράθη να δολοφονήσει τον Πρωθυπουργόν **(καπέλλο)** **(πλαίσιο κεφ. 0,3 εκ.)** Συνδικάτον εγκλήματος **(πεζοκεφ. 2 εκ.)**		269	214	(1) 1 (+)	55 55* (Παναγ-απολ)	55		

2. ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 2η ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15» -** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **4/11 - 18/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
(συνέχεια) **9/11/68**	**7η**	8στηλος	Η δίκη Παναγούλη **(ρουμπρίκα)** Β. Επίτροπος: Ο Παναγούλης συνδέεται με την καταισχύνη **(πεζά 0,7 εκ.)**		1220	1218,5	(1) 1 (ο)	1,5 1,5 (Παν-ρ)			1,5
Σχόλιο του Τηλ. Γάριου (Βλ. φωτό)			Και οι 5 είναι ένοχοι **(πεζά 0,5 εκ.)** **(Ενσωματωμένο στο δημοσίευμα)**		(126)	(126)	(0)	(0)			
11/11/68 Δευτέρα (16σέλιδη) **(Βλ. Lead)**	**13η**	8στηλος (ολοσέλιδο)	Ο Γεωργάτζης ύψωσε εγκληματικήν χείραν κατά της μητρός Ελλάδος **(καπέλλο)** **(πεζά 0,5 εκ.)** Δις εις θάνατον εζήτησεν ο Βασιλικός Επίτροπος δια τον Παναγούλην **(πεζοκεφ. 1 εκ.)**		2214	1888	(4) 1(+) 1(+) 1 (ο) 1 (ο)	326 157* (Παναγ) 157* (Βερυβ) + λ/L 10,5 (ΒΕ-ρ) 1,5 (Παν-ρ)	314		12
12/11/68 Τρίτη (10σέλιδη) **(Βλ. Lead & Contexte)**	**1η**	2στηλος (πολύ μικρό)	Η δίκη Παναγούλη **(ρουμπρίκα)** Το απόγευμα η απόφασις του Στρατοδικείου **(πεζοκεφ. 1 εκ. με υπογράμμιση)**		95	95	(0)	(0)			
(Βλ. Lead)	**6η**	4στηλος	Ο Β. Επίτροπος επιμένει εις τας αρχικάς προτάσεις του **(πεζά 0,5 εκ.)**	Τα πρακτικά της 7ης ημέρας της δίκης **(πεζά 0,5 εκ.)**	959	957,5	(1) 1 (ο)	1,5 1,5 (Παν-ρ)			1,5

2. ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 2η ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α)** - των «15» - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **4/11 - 18/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
(συνέχεια) **12/11/68** Σχόλιο του Τηλ. Γάριου (Βλ. φωτότ)		**6η**	**Κάτω από τον τίτλο και το lead, σχόλιο ενσωματωμένο στο δημοσίευμα**		(90)	(90)	(0)	(0)			
18/11/68 Δευτέρα (16σέλιδη) (Βλ. Lead & Contexte)	**1η**	8στηλος	Δις εις θάνατον ο Παναγούλης **(κεφ. 3,5 εκ.)**	Οι ποινές: Ε. ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ ισόβια κάθειρξη. Ι. ΚΛΩΝΙΖΑΚΗΣ κάθειρξη 24 ετών, Μ. ΛΕΚΑΝΙΔΗΣ κάθειρξη 23 ετών, Ν. ΖΑΜΠΕΛΗΣ κάθειρξη 18 ετών, Γ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ κάθειρξη 18 ετών, Γ. ΑΒΡΑΜΗΣ κάθειρξις 16 ετών, Ε. ΓΙΩΤΑΣ κάθειρξις 10 ετών **(πλαίσιο ονόματα κεφαλαία, ποινές πεζά 0,5 εκ.)**	1125	918	(8) 7 (+) 1 (+)	207 63 (Κατηγ) 144 (Παναγ) πορτ + λ/L	207		

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					**2.425**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					**15.577**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						**2.158**					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						**13.686**					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							**11**		**9**	**0**	**2**
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							**29**		**17**	**0**	**12**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								**267**	**262**	**0**	**5**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								**1.891**	**1.704**	**0**	**187**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **38,5 x 57,5** εκ. = **2.214** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **112*** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **9**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	**(2.214** τ.εκ. x **9** μ/φ) =	**19.926 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	**(2.214** τ.εκ. x **112** σελ.) =	**247.968 τ.εκ.**

***Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(5)** ημέρες **10σέλιδη**, **(1)** ημέρα **14σέλιδη** και **(3)** ημέρες **16σέλιδη** [(5x10) + (1x14) + (3x16) = **112**]

2. ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **2η** ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α)** - **των «15»** - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **4/11 - 18/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΔΙΚΗΣ (LEAD)

4/11/68 **1η** σελίδα 2στηλο (πεζά λευκά μεγαλύτερα του κειμένου)	Την 8.30 πρωινή σήμερον ήρχισε ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών συνεδριάζοντος εις την αίθουσαν του επί της οδού Ακαδημίας αρ. 5 Αναθεωρητικού η δίκη* των 15 μελών της τρομοκρατικής οργανώσεως (Εθνική Αντίσταση). Ως γνωστόν, η ανωτέρω οργάνωσις διοργάνωσεν και χρηματοδότησεν την αποτυχούσαν δολοφονικήν απόπειραν κατά του Προέδρου της Εθνικής Κυβερνήσεως κ. Γεωργίου Παπαδοπούλου.
5/11/68 **1η** σελίδα 2στηλο (πεζά λευκά μεγαλύτερα του κειμένου);	Απεκαλύφθη πλήρως η συνεργασία μεταξύ κομμουνιστών και Ανδρέα Παπανδρέου, οι οποίοι ως γνωστόν υπέγραψαν επίσημον συμφωνίαν εις Ρώμην δια την ανατροπήν του κρατούντος εις την Ελλάδα, πολιτεύματος και την εγκαθίδρυσιν «λαϊκής δημοκρατίας». Τούτο προέκυψεν από της πρώτης ήδη ημέρας της δίκης, η οποία ήρχισε χθες ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών με κατηγορουμένους τον λιποτάκτη Αλέξανδρο Παναγούλη και τους 14 συνεργάτες του οι οποίοι απεπειράθησαν να δολοφονήσουν τον Πρωθυπουργό κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο την 13η Αυγούστου 1968, εις την παραλιακήν λεωφόρο Σουνίου.
7/11/68 **6η** σελίδα 3στηλο (πεζά μαύρα)	Ο Ανδρέας Παπανδρέου ήταν ο αρχηγός και χρηματοδότης της παρανόμου αντεθνικής οργανώσεως η οποία είχεν ως στόχον την δολοφονίαν υψηλών προσώπων και την οικονομικήν κατάρρευσιν της Ελλάδος δια της εκμηδενίσεως του τουριστικού ρεύματος. Τα ανωτέρω απεκάλυψαν χθες εις το Έκτακτον Στρατοδικείον Αθηνών ωρισμένοι εκ των 15 κατηγορουμένων δια την απόπειραν δολοφονίας κατά του Πρωθυπουργού κ. Γ. Παπαδοπούλου οι οποίοι ωμολόγησαν ότι ήλθον εις επαφήν με τον Ανδρέαν Παπανδρέου εις Παρισίους όπου έλαβον και χρήματα δια την δημιουργίαν της οργανώσεως. Η δίκη συνεχίσθη σήμερον την πρωίαν με την απολογίαν του Παναγούλη ο οποίος επροφασίσθη χθες «ασθένειαν» και υπεβλήθη εις ιατρικήν εξέτασιν. Τα πλήρη πρακτικά της χθεσινής αποκαλυπτικής - δια την παράνομον δράσιν του Ανδρέα Παπανδρέου - συνεδριάσεως, έχουν ως εξής:
8/11/68 **4** σελίδα 1στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	ΤΕΤΑΡΤΗ ημέρα της δίκης χθες εις το Στρατοδικείον Αθηνών και οι κατηγορούμενοι δια την απόπειραν της δολοφονίας του κ. Προέδρου της Κυβερνήσεως απεκάλυψαν με πάσαν λεπτομέρειαν την ανάμιξιν εις την αντεθνικήν οργάνωσιν του τ. υπουργού Εσωτερικών της Κύπρου κ. Π. Γεωργκάτζη ως και τον τρόπον τοποθετήσεως των εκρηκτικών βομβών εις διάφορα σημεία των Αθηνών. Σαφείς αι απαντήσεις των κατηγορουμένων ωμολόγησαν δια των αποκαλύψεών των την ενοχήν των και τους στενούς συνεργάτας των. Όλοι δε επέμειναν επί του σημείου ότι αρχηγός της οργανώσεως ήτο ο Ανδρέας Παπανδρέου.

*ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: ***Οι υπογραμμίσεις στα κείμενα των Leads είναι δικές μας ως σημαντικοί όροι (λέξεις - προτάσεις) από άποψη σημασιολογικής αξιολόγησης, που χρησιμοποιούνται στο Β΄ Στάδιο της έρευνάς μας (Τμήμα Β΄ - Τίτλοι/Υπότιτλοι) της ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης της έντασης και κατεύθυνσής τους (Βλ. σχετικά, Πρωτόκολλο Ανάλυσης Τίτλων/Υπότιτλων, με τη μέθοδο ΑΑΟ).***

2. ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **2η ΔΙΚΗ : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15» -** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **4/11 - 18/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ (LEAD) (συν.)

9/11/68 **1η** σελίδα 3στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	Ως συνδικάτον του εγκλήματος εχαρακτήρισεν τη συνωμοσίαν ο Βασιλικός Επίτροπος κ. Λιαπής: «Ό,τι έκαναν το έκαναν για τα λεπτά» είπε κατά την χθεσινήν αγόρευσίν του μετά την μελοδραματικήν απολογίαν του αρχισυνωμότου Αλ. Παναγούλη. Προηγουμένως είχεν απολογηθή ο εξάδελφός του και ο συγκατηγορούμενός του Π. Ζαμπέλης ο οποίος ωμολόγησε την συνενοχήν του εις την αποτυχούσαν δολοφονικήν απόπειραν κατά του Πρωθυπουργού κ. Γεωργίου Παπαδοπούλου και την άλλην εγκληματικήν δραστηριότητα της παρανόμου τρομοκρατικής οργανώσεως.
7η σελίδα 2στηλο (πεζά λευκά,10 στ.)	Σπασμωδική και πλήρης φραστικών πυροτεχνημάτων η απολογία του Αλ. Παναγούλη, απετέλεσε πλήρη ομολογίαν της εγκληματικής και ανθελληνικής δράσεώς του. Τα υπόλοιπα υπήρξαν ένα ιδεολογικόν κήρυγμα με «αμπελοφιλοσοφίας», προς λαϊκήν κατανάλωσιν. Ηρνήθη δε να αποκαλύψη, ποίος υπήρξεν ο ιθύνων νους της συνωμοσίας. Σήμερον συνεχίζεται εις το Έκτακτον Στρατοδικείον Αθηνών η αγόρευσις του Βασιλικού Επιτρόπου κ. Λιαπή. Αύριον Κυριακή το δικαστήριον δεν θα συνεδριάσει, την Δευτέραν και Τρίτην θα αγορεύσουν οι κ.κ. Συνήγοροι και η απόφασις θα απαγγελθή πιθανώς την Τετάρτην. Πλήρη πρακτικά της χθεσινής συνεδριάσεως δημοσιεύονται στην 7η σελίδα (με κεφαλαία 1 εκ.)
11/11/68 **13η** σελίδα 6στηλο (πεζά λευκά 10 στ.)	Την καταδίκην δις εις θάνατον δια τον Παναγούλην και εις θάνατον δια τον Βερυβάκην εζήτησεν προχθές αγορεύων ο Βασιλικός Επίτροπος κ. Λιαπής, κατά την δίκην ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών των 15 κατηγορουμένων δια την απόπειραν δολοφονίας κατά του κ. Πρωθυπουργού. Από της πρωίας σήμερον συνεχίζεται η αγόρευσις των συνηγόρων των κατηγορουμένων, ενδέχεται δε το δικαστήριο να αποσυρθεί εις διάσκεψιν, προκειμένου εντός της ημέρας να εκδώσει την απόφασίν του. Τα πλήρη πρακτικά της συνεδριάσεως του Σάββατου έχουν ως ακολούθως:
12/11/68 **1η** σελίδα 6στηλο (πεζά μαύρα 10 στ.)	Σήμερον το απόγευμα το Έκτακτον Στρατοδικείον Αθηνών θα εκδώσει την απόφασίν του δια τους 15 κατηγορουμένους της τρομοκρατικής οργάνωσης «Ελληνική Αντίσταση», οι οποίοι δικάζονται από οκταημέρου.

2. ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **2η ΔΙΚΗ : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15»** - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **4/11 - 18/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ (LEAD) (συν.)

12/11/68 **6η** σελίδα 7στηλο (πεζά μαύρα 10 στ.)	Με την δευτερολογία του Βασιλικού Επιτρόπου κ. Ιωάννη Λιαπή, έκλεισε η χθεσινή εβδόμη κατά σειράν ημέρα της δίκης των 15 κατηγορουμένων εις το Έκτακτον Στρατοδικείον Αθηνών. Εζήτησεν και πάλιν την καταδίκην δις εις θάνατον του Αλέξανδρου Παναγούλη διότι κατ'επανάληψιν έχει σημανθεί δι'ατιμωτικά αδικήματα, επέμεινεν δε όπως μη καταλογισθή εις τον Παναγούλη το ελαφρυντικό του προτέρου εντίμου βίου. Την καταδίκην άπαξ εις θάνατον του Ελευθερίου Βερυβάκη διότι δεν υπήρξεν ειλικρινής εις την απολογίαν του, ενώ υπήρξεν αγνώμων προς την κυβέρνησιν, η οποία τον ημνήστευσεν δια την προηγούμενην παράνομον δράσιν του. Σήμερον απολογούνται συμπληρωματικώς όλοι οι κατηγορούμενοι πλην του Παναγούλη, όστις και εχθές προεκάλεσε το δικαστήριον.
6η σελίδα 7στηλο (πεζά μαύρα 10 στ.)	Αργά την νύκτα αναμένεται η έκδοσις της αποφάσεως του Στρατοδικείου. Η χθεσινή ημέρα διέρρευσεν με τας αγορεύσεις των συνηγόρων υπερασπίσεως, οι οποίοι προσεπάθησαν να ρίψουν όλο το βάρος των εις την άγνοιαν των περισσοτέρων κατηγορουμένων δια την απόπειραν, και εις τον πρότερον έντιμον βίον και την μεταμέλειάν των ενώπιον του Στρατοδικείου. Ηκολούθησεν η δευτερολογία του Βασ. Επιτρόπου, όστις ανέφερε εκ νέου όλα τα συντριπτικά εις βάρος των κατηγορουμένων στοιχεία και επέμεινεν εις τας ποινάς, τας οποίας είχεν ζητήσει το Σάββατο κατά την αγόρευσίν του. Η δίκη θα επαναληφθή σήμερον την 3.30 μ.μ., οπότε θα απολογηθούν συμπληρωματικώς οι κατηγορούμενοι, δεν αποκλείεται δε να δευτερολογήσουν και οι συνήγοροι της υπερασπίσεως. Πάντως προβλέπεται περαίωσις της όλης ακροαματικής διαδικασίας εντός της ημέρας, αποχώρηση των κ.κ. Στρατοδικών, σύσκεψις και έκδοσις της αποφάσεως.
18/11/68 **1η** σελίδα 3στηλο (πεζά 0,5 εκ. με υπογράμμιση)	Δις εις θάνατον κατεδικάσθη από το Έκτακτο Στρατοδικείο Αθηνών ο Αλέξανδρος Παναγούλης και εις ισόβιον κάθειρξιν ο Ελευθέριος Βερυβάκης. Εις 7 κατηγορουμένους απηγγέλθη κάθειρξις πρόσκαιρος από 10 - 24 ετών. Εις 3 ποινές φυλακίσεως από 1-4 ετών και 4 ηθωώθησαν.

2η ΔΙΚΗ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15» (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ** ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **15/11 - 22/11/67** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **5 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
5/11/68 Τρίτη (10σέλιδη)	**1η**	4στηλος και 8στηλος	Ανδρέας και Νικολαΐδης οργανωταί της απόπειρας **(καπέλλο)** **(κεφ. 1 εκ.)**	Ο Παναγούλης προκαλεί το δικαστήριο και του επιβάλλεται φυλάκισις 2 ετών **(πεζά 0,5 εκ.)**	1230	680	(3)	550	550		
(Βλ. φωτότ. δημοσίευμα)			Αποκαλυπτικαί καταθέσεις μαρτύρων ενώπιον του Στρατοδικείου Αθηνών **(καπέλλο)** **(πεζά 0,5 εκ.)**				1 (+) 1 (+) 1 (+)	209* (Στρ.) 145* (Κατ.) 196* (Απ. Παν.)			
(Βλ. Lead)			Ο Γεωρκάτζης έστελλεν εκρηκτικάς ύλας **(κεφ. 2 εκ.)**					+Λ/L			
					(190)	(190)					
Σχόλιο (Βλ. φωτότ)		1στηλος	Στιγμές της Δίκης **(κεφ. 0,7 εκ.)**		(35)	(35)	(0)	(0)			
(Βλ. Lead)	**5η**	7στηλος	Βασικοί μάρτυρες κατηγορίας καταθέτουν **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,7 εκ.)**	Τα όπλα και αι εκρηκτικαί ύλαι εστέλλοντο από τον Κύπριον τέως Υπουργόν Εξωτερικών Π. Γεωρκάτζην **(κεφ. 0,7 εκ.)**	1280	997	(2)	283	283		
			Παναγούλης, Ανδρέας και Νικολαΐδης, οργανωταί της αποπείρας κατά του κ. Πρωθυπουργού **(πεζοκεφ. 1,5 εκ.)**				1 (+) 1 (+)	159,5 (Κατ.) 123,5 (ΒΕ) +Λ/L			

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
(συνέχεια) **5/11/68**	**7η**	8στηλος (συνεχ.)	Τα πρακτικά της δίκης των τρομοκρατών **(καπέλλο)** **(κεφ. με υπογράμμιση 1 εκ.)**	Ο Ανδρέας Παπανδρέου εταυτίσθη με το Κ.Κ.Ε. **(κεφ. 0,5 εκ.)**	1470	1333,5	(1)	136,5	136,5		
			Ευρυτάτης εκτάσεως συνωμοσία εις το εξωτερικόν εναντίον της Ελλάδος **(πεζά 0,5 εκ.)**				1 (+)	136,5 (εκκρηκτικά)			
	8η	2στηλος	Τα Πρακτικά της Δίκης των Τρομοκρατών (συνέχεια εκ της 7ης σελ.) **(πεζά 0,5 εκ.)**		580	580	(0)	(0)			
	9η	1στηλος	Ο Γεωργάτζης έστελλεν εκρηκτικάς ύλας (συνέχεια εκ της 1ης σελ.) **(πεζά 0,5 εκ.)**		637,5	637,5	(0)	(0)			
		2στηλος	Τα Πρακτικά της Δίκης των Τρομοκρατών (συνέχεια εκ της 8ης σελ.) **(κεφ. 1 εκ.)**		(637,5)	(637,5)					
(Βλ. Σχόλιο)		2στηλος (συνέχεια 1ης σελ.)	Σπυμές της δίκης (συνέχεια εκ της 1ης σελ.) **(κεφ. λευκά 0,5 εκ.)**		(210)	(210)	(0)	(0)			
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ 1ης ΗΜΕΡΑΣ					**5198**	**4228**	**(6)**	**970**			
6/11/68 Τετάρτη (10σέλιδη)	**1η**	3στηλος	Δευτερολογεί ο Επίτροπος **(κεφ. 1 εκ.)**		116	116	(0)				

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 2η ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α)** - των «15» - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **5/11 - 19/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
(συνέχεια) **6/11/68**	**9η**	3στηλος	Επαναλαμβάνεται σήμερον η δίκη Παναγούλη **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Δειλός και άπατρις ο Α. Παναγούλης λέει ο Επίτροπος του Στρατοδικείου **(πεζοκεφ. 1,5 εκ.)**		336,5	308,5	(2) 1 (0) 1 (0)	28 14 (ΒΕ) 14 (Παναγ) πορτραίτα			28
7/11/68 Πέμπτη (10σέλιδη) **(Βλ. Lead)**	**1η**	3στηλος	Είχε προσχεδιασθεί και άλλη απόπειρα **(πεζά 1,5 εκ.)**	Αποκαλύψεις κατηγορουμένων κατά την απολογία των **(κεφ. λευκά 0,5 εκ.)**	390	295	(1) 1 (+)	95 95 (Παναγ) + λ/L	95		
(Βλ. Lead)	**7η**	6στηλος	Τα πλήρη πρακτικά της δίκης των τρομοκρατών **(καπέλλο)** **(πεζοκεφ. 1,5 εκ.)** Μεστή αποκαλύψεων η χθεσινή διαδικασία **(πεζά 0,7 εκ.)**		1160	1160	(0)	(0)			
Σχόλιο του Ο.Ζούλα (Βλ. φωτότ.)		2στηλος	Σημαί της δίκης **(κεφ. λευκά 0,7 εκ.)**		(210)	(210)	(0)	(0)			
8/11/68 Παρασκευή (10σέλιδη) **(Βλ. Lead)**	**1η**	3στηλος	Αποστελλόμεναι από τον Κ. Γεωργκάτζη **(καπέλλο)** **(κεφ. λευκά 0,5 εκ.)** Αι εκρηκτικαί ύλαι διεκομίζοντο μέσω της Κυπριακής Πρεσβείας **(πεζοκεφ. 1 εκ.)**	Συγκλονιστικές αποκαλύψεις κατηγορουμένων κατά τας απολογίας των **(κεφ. 0,5 εκ.)**	580	240	(2) 1 (+) 1 (+)	340 130* (Παναγ) + λ/L 210 (ΒΕ)	340		

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
(Βλ. Lead)	7η	8στηλος (ολοσέλιδο)	Τα πρακτικά της δίκης των τρομοκρατών (καπέλλο) (κεφ. 1 εκ.) Επεβεβαιώθησαν αι ομολογίαι και προσετέθησαν νέα στοιχεία (πεζοκεφ. 0,5 εκ.)	Αι χθεσιναί απολογίαι (κεφ. 0,5 εκ.)	2320	1984	(6) 6 (+)	336 336 (56x6) πορτραίτα +λ/L	336		
	8η	5στηλος	Τα πρακτικά της δίκης (κεφ. 1,5 εκ.)		642,5	642,5	(0)	(0)			
9/11/68 Σάββατο (10σέλιδη) (Βλ. Lead)	1η	3στηλος	Απολογούμενος ενώπιον του Στρατοδικείου (καπέλλο) (κεφ. μαύρο 0,5 εκ.) Ο Παναγούλης παρεδέχθη πλήρως την ενοχήν του (πεζοκεφ. 1 εκ.) Αγορεύει ο Βασιλικός Επίτροπος (πεζά 0,3 εκ.)	Δίδει ιδικάς του ερμηνείας εις όλας τας αποδεδειγμένας ενεργείας της οργανώσεώς του (κεφ. λευκά 0,5 εκ.)	412,5	274,5	(1) 1 (+)	138 138 (Παναγ-απολογία) + λ/L	138		
	7η	8στηλος	Τα πλήρη πρακτικά της δίκης των τρομοκρατών (καπέλλο) (πεζοκεφ. 1 εκ.) Ήρχισε χθες η αγόρευσις του Βασιλικού Επιτρόπου. (πεζοκεφ. 0,7 εκ.)	Απελογήθη και ο Παναγούλης (κεφ. 0,5 εκ.)	1985	1885	(1) 1 (+)	100 100 (Κ-απολ) + λ-L-τ)	100		
Σχόλιο (Βλ. φωτότ.)		2στηλος	Στιγμαί της δίκης (κεφ. λευκά 0,7 εκ.) (ενσωματωμένο στο κείμενο σε πλαίσιο)		(190)	(190)	(0)	(0)			

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **2η** ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α)** - των «15» - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **5/11 - 19/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
10/11/68 Κυριακή (16σέλιδη) **(Βλ. Contexte)**	**1η**	5στηλος	Ο Βασιλικός Επίτροπος προτείνει **(καπέλλο)** **(κεφ. 1 εκ.)** Εις θάνατον Παναγούλης και Ελ. Βερυβάκης **(πεζοκεφ. 1 εκ.)**	Ισόβια δια τους Ι. Κλωνιζάκην και Λεκανίδην - Κάθειρξις από 20-5 ετών δι' άλλους 9 **(κεφ. λευκά 0,5 εκ.)** Ζητείται η αθώωσις ετέρων 2 **(πεζά 0,5 εκ.)** Κειμενότιτλος: Θάνατον εζήτησεν ο Βασ. Επίτροπος του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών ενώπιον του οποίου εκδικάζεται η υπόθεσις της δολοφονικής απόπειρας εναντίον του Προέδρου της Κυβερνήσεως κ. Γ. Παπαδοπούλου, δια τους κατηγορουμένους Α. Παναγούλην και Ε. Βερυβάκην.	590	420	(3) 1 (+) 1 (0) 1 (0)	170 120 (ΒΕ) 25 (Παναγ) 25 (Βερυβ) πορτραίτα	120		50
	14η	6στηλος	Τα πλήρη πρακτικά της δίκης των τρομοκρατών **(καπέλλο)** **(κεφ. 1 εκ.)** Η αγόρευσις και αι προτάσεις του Βασιλικού Επιτρόπου δια τους κατηγορουμένους **(κεφ. 0,7 εκ.)**	Ήρχισαν αι αγορεύσεις των συνηγόρων. **(πεζά 0,3 εκ.)** Εξέλεξε την βίαν **(2στηλος εντός κειμένου/) (πεζοκεφ. 0,7 εκ.)** Ιθύνων νους ο Γεωργκάτζης, κηδεμών ο Παναγούλης **(2στηλος εντός κειμένου/) πεζοκεφ. 0,5 εκ.)**	1375	1375	(0)	(0)			
12/11/68 Τρίτη 10σέλιδη **(Βλ. Lead και Contexte)**	**1η**	2στηλος	Σήμερον η απόφασις του Στρατοδικείου **(καπέλλο)** **(πεζά 0,7 εκ.)** δια τον Αλ. Παναγούλη και τους συνεργάτας του **(κεφ. 0,5 εκ.)**		120	120	(0)	(0)			

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 2η ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15»** - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **5/11 - 19/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
(συνέχεια) **12/11/68**	**8η**	3στηλος	Τα πρακτικά της δίκης των τρομοκρατών **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,7 εκ.)** Ο Β. Επίτροπος αντικρούει ισχυρισμούς των κατηγορουμένων **(πεζά 0,5 εκ.)**	Αι αγορεύσεις των συνηγόρων υπερασπίσεως **(κεφ. λευκά 0,5 εκ.)**	412,5	412,5	(0)	(0)			
13/11/68 Τετάρτη 10σέλιδη **(Βλ. Lead)**	**1η**	3στηλος	Διεκόπη η δίκη των 15 τρομοκρατών μέχρι της Κυριακής. **(πεζά 0,7 εκ.)**	Λόγω ασθενείας δύο μελών του Στρατοδικείου **(κεφ. λευκά 0,7 εκ.)**	202,5	202,5	(0)	(0)			
19/11/68 Τρίτη 10σέλιδη **(Βλ. Lead; & Contexte)**	**1**	3στηλος	Δις εις θάνατον ο Α. Παναγούλης **(κεφ. 2 εκ.)** Το Στρατοδικείον εξέδωσε την απόφασίν του **(πεζά 0,7 εκ.)**	Ποία τα ενδεχόμενα δια την επίσπευσιν ή την αναβολήν εκτελέσεως της αποφάσεως **(σε πλαίσιο πεζά 0,5 εκ.)**	560	380	(2) 1 (+) 1 (0)	180 100 (Παναγ) 80 (Στρατοδ)	100		80
	9η	3στηλος	Ο Α. Παναγούλης εις το απόσπασμα **(κεφ. 1 εκ.)**		315	315	(0)	(0)			

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 2η ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15»** - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **5/11 - 19/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					**4.021**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					**16.715**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						**2.728**					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						**14.359**					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							**12**		**9**	**0**	**3**
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							**24**		**19**	**0**	**5**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								**923**	**793**	**0**	**130**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								**2.356**	**2.198**	**0**	**158**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 58** εκ. = **2.320** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **96*** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **9**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	**(2.320** τ.εκ. x **9** μ/φ) =	**20.880 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	**(2.320** τ.εκ. x **96** σελ.) =	**222.720 τ.εκ.**

***Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(8)** ημέρες **10σέλιδη** και **(1)** ημέρα **16σέλιδη** [(8x10) + (1x16) = **96**]

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **2η** ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α)** - **των «15»** - (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **5/11 - 19/11/68** Δημοσιεύματα: **9 ημέρες**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΔΙΚΗΣ (LEAD)

5/11/68 **1η** σελίδα 1στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	Η δολοφονική απόπειρα κατά του Προέδρου της Κυβερνήσεως κ. Γεωργίου Παπαδόπουλου οργανώθη υπό του Α. Παπανδρέου εν συνεργασία μετά των Α. Παναγούλη και Ν. Νικολαΐδη. Τούτο κατέθεσαν χθες ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου οι βασικοί μάρτυρες κατηγορίας κατά την πρώτην ημέραν της ακροαματικής διαδικασίας. Επίσης οι μάρτυρες απεκάλυψαν ότι τα όπλα και αι εκρηκτικαί ύλαι απεστέλλοντο δια του διπλωματικού σάκκου εις την εν Αθήναις Πρεσβείαν της Κύπρου από τον Κύπριον Υπουργόν των Εσωτερικών και Εθνικής Αμύνης Π. Γεωργκάτζην και παρεδίδοντο εις μέλος της συνωμοτικής οργανώσεως «Ελληνική Αντίσταση».
5η σελίδα συνέχεια (πεζά μαύρα κειμένου)	Ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών ήρχισε χθες την 8.30 πρωινήν η δίκη των 15 τρομοκρατών της παρανόμου οργανώσεως «Ελληνική Αντίσταση». Ούτοι με ηγέτην τον λιποτάκτη στρατιώτη και παλαιόν στέλεχος της ΕΔΗΝ Αλέξανδρον Παναγούλην συνελήφθησαν μετά την απόπειραν δολοφονίας κατά του Προέδρου της Κυβερνήσεως κ. Γεωργίου Παπαδόπουλου, η οποία ως γνωστόν διοργανώθη υπό των ιδίων, την 13ην παρελθόντος Αυγούστου. Εκτός της κατηγορίας της απόπειρας δολοφονίας οι 15 τρομοκράται κατηγορούνται και δια παράβασιν του Α.Ν. 509/47 κατ'εξακολούθησιν και απείθειαν εις διαταγήν της στρατιωτικής αρχής. Τέλος ο Παναγούλης κατηγορείται και δια λιποταξίαν εις το εξωτερικόν.
7/11/68 **1η** σελίδα 3στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	«Ο Ανδρέας Παπανδρέου μου έδωσε λεπτά δια να τα δώσω εις τον Παναγούλην και μου εζήτησεν να τον βοηθήσω εις την συγκρότησιν ομάδων αντιστάσεως εις την Ελλάδα». Εις την αποκάλυψιν αυτήν προέβη χθες, ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου ο εκ των κατηγορουμένων δια την εναντίον του Προέδρου της Κυβερνήσεως κ. Γ. Παπαδοπούλου δολοφονικήν απόπειραν, Ι. Βαλασέλης. Η δευτέρα σοβαρά αποκάλυψις η οποία εγένετο κατά την χθεσινήν τρίτην ημέραν της δίκης των 15 τρομοκρατών της παρανόμου οργανώσεως «Ελληνική Αντίστασις», είναι ότι παλαιότερον επρόκειτο να γίνει και ετέρα δολοφονική ενέργεια εναντίον του κ. Πρωθυπουργού εις Ολυμπίαν ή Επίδαυρον.
7η σελίδα 2στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	Κατά την χθεσινήν τρίτην ημέραν της δίκης των 15 κατηγορουμένων δια την εναντίον του Προέδρου της Κυβερνήσεως δολοφονικήν απόπειραν, επερατώθη η εξέτασις των μαρτύρων υπερασπίσεως και απελογήθησαν οι πρώτοι εκ των κατηγορουμένων. Σήμερον αναμένεται ότι θα περατωθούν αι απολογίαι όλων των κατηγορουμένων. Η χθεσινή ακροαματική διαδικασία υπήρξε μεστή αποκαλύψεων, εκ μέρους των απολογηθέντων. Τα πλήρη πρακτικά της συνεδριάσεως έχουν ως εξής:

*ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: **Οι υπογραμμίσεις στα κείμενα των Leads είναι δικές μας ως σημαντικοί όροι (λέξεις - προτάσεις) από άποψη σημασιολογικής αξιολόγησης, που χρησιμοποιούνται στο Β΄ Στάδιο της έρευνάς μας (Τμήμα Β΄ - Τίτλοι/Υπότιτλοι) της ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης της έντασης και κατεύθυνσής τους (Βλ. σχετικά, Πρωτόκολλο Ανάλυσης Τίτλων/Υπότιτλων, με τη μέθοδο ΑΑΟ).**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ (LEAD) (συν.)

8/11/68 **1η** σελίδα 3στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	Ο Ανδρέας Παπανδρέου ήτο ο αρχηγός της παρανόμου τρομοκρατικής οργανώσεως «Ελληνική Αντίστασις», εχρηματοδοτούσε ταύτην και με συνεργόν τον πρώην Υπουργόν των Εσωτερικών και Εθνικής Αμύνης της Κύπρου, Πολύκαρπον Γεωργκάτζην απέστελλεν εις την Ελλάδα, μέσω της εν Αθήναις Πρεσβείας της Κύπρου, τα όπλα και εκρηκτικά υλικά. Τα ανωτέρω ομολόγησαν χθες ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών οι κατηγορούμενοι δια την δολοφονικήν απόπειραν εναντίον του Προέδρου της Κυβερνήσεως, Βερυβάκης, Γιώτας, Λεκανίδης, Ι. Κλωνιζάκης και Α. Κλωνιζάκης εκ των βασικών στελεχών της οργανώσεως.
7η σελίδα 2στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	Με τας απολογίας των υπολοίπων εκ των κατηγορουμένων συνεχίσθη χθες δια τετάρτην ημέραν εις το Έκτακτο Στρατοδικείομ Αθηνών η δίκη για την δολοφονικήν απόπειραν εναντίον του Προέδρου της Κυβερνήσεως κ. Γ. Παπαδοπούλου. Κατά την χθεσινήν ημέραν απελογήθησαν, οι Βερυβάκης Γιώτας, Λεκανίδης, Ι. Κλωνιζάκης και Α. Κλωνιζάκης. Η συνεδρίασις ήρχισεν περί την 8.30 πρωινήν και επερατώθη την 3:45 απογευματινήν. Οι απολογηθέντες όχι μόνο επεβεβαίωσαν τας γενομένας κατά την προανάκρισιν ομολογίας των, αλλά και προσέθεσαν νέα αποκαλυπτικά στοιχεία.
9/11/68 **1η** σελίδα 3στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	«Ο Ανδρέας Παπανδρέου μου απέστειλε με τον Βαλασέλη 7.000 δραχμάς. Παρέλαβον δέματα από το εξωτερικόν με εκρηκτικά υλικά και πολεμοφόδια. Οι Κλωνιζάκης, και Λεκανίδης εγνώριζαν τα της αποπείρας. Επήγα εις το Παρίσι και την Ρώμην». Αυτά και άλλα πολλά ομολόγησε χθες κατά την απολογίαν του ο Α. Παναγούλης ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, όπου εκδικάζεται η υπόθεσις της δολοφονικής αποπείρας εναντίον του Προέδρου της Κυβερνήσεως κ. Γ. Παπαδοπούλου.
7η σελίδα 3στηλο	*Δεν ενδιαφέρει από άποψη «αξιολογικής συσσώρευσης όρων» για τη μελέτη της έντασης και κατεύθυνσης των τίτλων (Χαρακτηρίζεται ως πληροφοριακό ουδέτερο lead)*
10/11/68 **1η** σελίδα 2στηλο (πεζά μαύρα 0,3 εκ.)	Βλ. την περίληψη ρεπορτάζ (Lead) με μορφή κειμενότιτλου* μέσα στον πίνακα στη στήλη υπότιτλοι της αντίστοιχης ημερομηνίας
14η σελίδα 3στηλο	*Δεν ενδιαφέρει από άποψη «αξιολογικής συσσώρευσης όρων» για τη μελέτη της έντασης και κατεύθυνσης των τίτλων (Χαρακτηρίζεται ως πληροφοριακό ουδέτερο lead)*

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ (LEAD) (συν.)

12/11/68 **1η** σελίδα 2στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	Σήμερον το απόγευμα θα εκδοθεί η απόφασις του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών δια τους 15 κατηγορουμένους της τρομοκρατικής οργανώσεως «Ελληνική Αντίσταση», οι οποίοι ως γνωστόν δικάζονται από οκταημέρου. Κατά την χθεσινήν συνεδρίασιν επεράτωσαν τας αγορεύσεις των οι συνήγοροι υπερασπίσεως των κατηγορουμένων και δευτερολόγησαν ο Βασιλικός Επίτροπος, Εισαγγελεύς Πλημ/κών κ. Ι. Λιαπής, μερικοί εκ των συνηγόρων και ο κυριότερος των κατηγορουμένων Αλ. Παναγούλης.
13/11/68 **1η** σελίδα 3στηλο (πεζά μαύρα κειμένου)	Την 3:30 μ.μ. χθες επανελήφθη η διακοπείσα την Δευτέραν συνεδρίασις του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, άμα τη ενάρξει της συνεδριάσεως ο κ. Πρόεδρος του δικαστηρίου ανεκοίνωσεν ότι ησθένησαν δύο εκ των μελών αυτού ήτοι εν τακτικόν και το αναπληρωματικόν και ως εκ τούτου λόγω ελλιπούς συνθέσεως του δικαστηρίου ανακύπτει θέμα διακοπής της δίκης επί 5νθήμερον ως ορίζει σχετική διάταξις του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικος.
19/11/68 **1η** σελίδα 3στηλο (πεζά κειμένου μεγάλα)	Αύριον την 8.30 μ.μ. λήγει το υπό του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικος προβλεπόμενον τριήμερον, εντός του οποίου, πρέπει να εκτελεστεί η υπό του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, επιβληθείσα την Κυριακήν θανατική ποινή, εις τον λιποτάκτην στρατιώτην και αρχηγόν της τρομοκρατικής οργανώσεως «Ελληνική Αντίστασις» Αλέξανδρον Παναγούλην. Εν τω μεταξύ μέχρι αργά χθες την νύκτα ο Παναγούλης δεν είχεν υποβάλλει αίτησιν χάριτος, αντιθέτως δε εξέφρασε την επιθυμίαν προς τον συνήγορόν του, μη υποβολής τοιαύτης αιτήσεως.

2η ΔΙΚΗ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε.Α) - των «15»
(ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ **:** έναρξη: **4/11 - 18/11/68** (εκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **9 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
ΣΧΟΛΙΑ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΣΕ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ: ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Η εφημερίδα **(1) ΤΟ ΒΗΜΑ**. όπως το συνηθίζει, δεν έχει σχόλια

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ**

5/11/68 **5η** σελίδα	Τίτλος σχολίου του Τηλ. Γαρίου.: *«Συγκλονιστικαί αποκαλύψεις».*
Παρατήρηση (βλ. φωτοτ. στην επόμενη σελ. 2)	Η εφημερίδα στο πλαίσιο του ρεπορτάζ για την δίκη (πρακτικά δίκης) δημοσιεύει το ανωτέρω σχόλιο Δεξιά και στο άνω μέρος της 5ης σελίδας, με τρόπο διακεκριμένο. Στο πλαίσιο αυτού του σχολίου για τα δρώμενα της δίκης ενσωματωμένο σ' αυτό και στο μέσον του κειμένου το σχόλιο συνεχίζεται με αναφορά σε θέματα δημοσιότητας της δίκης, *προκειμένου το καθεστώς να πείσει για την αντικειμενική διεξαγωγή* της και την τήρηση όλων των δικονομικών κανόνων σύμφωνα με την αρχή της δημοσιότητας και αυτήν της μη παραβιάσεως των δικαιωμάτων των κατηγορουμένων.
8/11/68 **4η** σελίδα (βλ. φωτοτ. στην επόμενη σελ. 3)	Τίτλος σχολίου του Τηλ. Γαρίου: *«Βόμβα πρώτου μεγέθους»*
9/11/68 **7η** σελίδα (βλ. φωτοτ. στην επόμενη σελ. 4)	Τίτλος σχολίου του Τηλ. Γαρίου: *«Και οι 5 είναι ένοχοι»*
12/11/68 **6η** σελίδα (βλ. φωτοτ. στην επόμενη σελ. 5)	Σχόλιο του Τηλ. Γαρίου κάτω από lead, χωρίς τίτλο.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Τηλέμαχου Γάριου

Η ΒΡΑΔΥΝΗ 5/11/68 5η σελ.

■ ■ ■ ■ ■ Συγκλονιστικαὶ ἀποκαλύψεις

ΚΑΟΝΙΣΤΙΚΑ τὰ ὅσα ἀπεκαλύησαν εἰς την διεξαγομένην ἀπὸ ἐς καὶ συνεχιζομένην σήμερον ἐπιον τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικεί Ἀθηνῶν δίκην τῶν συλληφθέν- 15 μελῶν τῆς τρομοκρατικῆς γανώσεως «Ἐθνικὴ Ἀντίσταση». ὅτω, κατὰ την ἐξαιρετικῶς ἐνδιαρουσαν χθεσινὴν πρώτην συνεδρίαν ἀπεκαλύφθη ὅτι :

ύνων νοῦς καὶ χρηματοδότης τῆς κληματικῆς ὀργανώσεως ὑπῆρ- ὁ Ἀνδρέας Παπανδρέου, κομυνιστής, παλαιόθεν, μὲ ἄμεσον νεργάτην του τον τέως Γενικὸν αμματέα τῆς «ΕΔΗΝ», Νικόλαον Νικολαΐδην.

ρεῖαι εἶναι αἱ ἐνδείξεις συμμετοῖς εἰς την ὀργανωθεῖσαν συνωμοαν τοῦ τέως ὑπουργοῦ Ἐσωτερικαὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης τῆς Κυακῆς Δημοκρατίας κ. Πολυκάρου Γεωργατζῆ ὡς καὶ τοῦ πρώην λληνος ὑπουργοῦ Παύλου Ἰω. ρδινογιάννη.

ἐνοχή τοῦ ἀποπειραθέντος νὰ οφονήσῃ, κατὰ τὸν πλέον ἀναν τρόπον, τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐκῆς Κυβερνήσεως κ. Γεώργιον παδόπουλον τοτάκτου στρατιου Ἀλεξάνδρου Β. Παναγούλη αὐταποδεικνύεται. Καὶ τοῦτο διόοῦτος ὄχι μονον κατελήφθη ἐπ' οφώρω μετὰ τὴν ἐγκληματικὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ ἐπιπροσθέτως ι ἀνευρέθησαν καὶ κατεσχέαν ὅλα τὰ πειστήρια τοῦ κήματος. Ταῦτα προσεκομίσθηεἰς τὸ Στρατοδικεῖον καὶ συνιῦν τὸ βαρύτερον στοιχεῖον τῆς χῆς του.

ὰ ταῦτα ὁ Παναγούλης, κατὰ θρασὺν καὶ ἐνῶ τὰ πάντα βοοῦν ν του δὲν ἐδίστασεν νὰ ὑβρίσῃ χαστήριον ἐπισύρας κατ' αὐτοῦ νὴν τῆς διετοῦς φυλακίσεως διὰ ρισιν Ἀρχῆς».

Ἡ σύνθεσις τοῦ Στρατοδικείου

θεσινὴ συνεδρίασις ἤρχισεν τὴν ωΐνην εἰς την ἀνακαινισθεῖσαν αν τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ. Πρόεδρος Δικαστηρίου εἶναι ὁ Ἐφέτης Βουγᾶς καὶ Βασιλικὸς Ἐπίτροεἰσαγγελεὺς κ. Ἰω. Λιαπῆς, ἀμτελοῦντες ἐν ἐπιστρατεύσει.

Σύνεδροι οἱ ταγματάρχαι Πεζικοῦ κ.κ. Μιχ. Πηλιχός, Γεώργ. Κωνσταντόπουλος καὶ Γερ. Τζανετᾶτος ὡς καὶ ὁ λοχαγὸς κ. Ἰω. Βασιλακόπουλος. Ἀναπληρωματικὸς δὲ ὁ ταγματάρχης κ. Χαρ. Σπυρόπουλος. Γραμματεὺς ὁ ὑπολοχαγὸς Στρ. Δικαιοσύνης ἐν ἐπιστρατεύσει κ. Σωτ. Μασοῦρος.

Τὸ ἐδώλιον κατέχουν οἱ ἐν προφυλακίσει διατελοῦντες 14 κατηγορούμενοι : Ἀλ. Βασ. Παναγούλης, αὐτουργός, Νικ. Κων. Λεκανίδης, οἱ ἀδελφοὶ Κλωνιζάκη κλπ. φερόμενοι ὡς συναρχηγοὶ τῆς ὀργανώσεως καὶ ὁ ἀπολυθεὶς προσωρινῶς Δημήτριος Βασ. Τιμογιαννάκης.

Ὡς συνήγοροι τῶν δικαζομένων παρίστανται οἱ κ.κ. Μένης Σπηλιώτης, Γεώργ. Χουλιαρᾶς, Πολύκαρπος Γερμάνος, Γρηγ. Ζαριφόπουλος, Χρ. Ροκόφυλλος, Παπαστεφάνου, Ὀρ. Ἀλεξάκης, Λ. Καραμφυλίδης κλπ.

Τὴν δίκην παρακολουθοῦν ἐκπρόσωποι τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου, ἀντιπρόσωποι τῶν ξένων πρακτορείων, συνεργεῖα Τηλεοράσεως καὶ πλῆθος φωτορεπόρτερς. Οὕτω, ἡ δημοσιότης ὡς καὶ ἡ ἐλευθεριότης αἱ ὁποῖαι ἐδόθησαν εἰς την διεξαγομένην δίκην εἶναι ἀπόλυτοι. Σήμειωτέον, ὅτι παρίστανται εἰς τὴν δίκην ὁ Γάλλος δικηγόρος κ. Ντενὶ Λανκλουά, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Διεθνοῦς Ὁμοσπονδίας Δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου ὡς καὶ ὁ Ἰταλὸς δικαστὴς κ. Λουΐτζι Στρατσίνι ἐκπροσωπῶν τὴν «Ἕνωσιν διὰ την Δικαιοσύνην καὶ τὴν Δημοκρατίαν».

Τὰ πειστήρια τῆς ἀποπείρας

Κάτωθι τῶν ἑδρῶν τοῦ Στρατοδικείου ἔχουν ἐναποτεθῆ τὰ κατασχεθέντα πειστήρια. Κραυγαλέα καὶ ἀδιάσειστα στοιχεῖα τῆς ἐπιχειρηθείσης ἀποπείρας δολοφονίας τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Εἶναι δὲ ταῦτα :

Δίκλωνοι ἀγωγοί. Μπαταρίαι. Τρινιτροτολουόλη ὡς καὶ δοχεῖα βενζίνης. Τσιμέντο. Καρφιά, δυο περίστροφα, φυσίγγια, ἕτοιμοι χειροποίητοι βόμβαι μεγάλης ἰσχύος. σακκοῦλες νάϋλον, πυροκροτηταὶ δυναμίτιδος, μηχανισμοὶ ἐπιβραδύνσεως ἐκρήξεων χημικοί, ταινίαι, δυναμίτις, κατσαβίδια, πλαστικαὶ ἐκρηκτικαὶ ὕλαι. Μὲ ὁλίγας λέξεις ὁλόκληρον πολεμικὸν ὑλικὸν μὲ τὸ ὁποῖον κατεσκευάσθησαν αἱ τοποθετηθεῖσαι βόμβαι εἰς την Λεωφόρον Σουνίου, τὸ κατάστημα Ντέρος, τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον καὶ εἰς την κλινικὴν Παγώνη.

Σημειωτέον, ὅτι ἡ τελευταία βόμβα ἐτοποθετήθη εἰς τὸν τοῖχον τοῦ ἀνωτέρω θεραπευτηρίου καὶ ἐὰν ἐξερρηγνύετο θὰ ἐφόνευεν τοὺς ἐν αὐτῷ νοσηλευομένους, ἀθώους ἀσθενεῖς!

Μεταξὺ τῶν πειστηρίων συγκαταλέγονται ἐπίσης πολλαὶ σφραγίδες, πολυγραφημέναι προκηρύξεις καὶ φιγουράρει, εἰσέτι, ἡ στολὴ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Παναγούλη, λιποτάκτου ἐπίσης ὑπολοχαγοῦ τῶν ΛΟΚ, Γ. Παναγούλη.

Ἐκφώνησις καὶ ἀπαγγελία κατηγορητηρίου

Ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς συνεδριάσεως ὁ κ. Πρόεδρος ἐξεφώνησεν τὰ ὀνόματα τῶν κατηγορουμένων οἱ ὁποῖοι καὶ διώρισαν τοὺς συνηγόρους των. Ἐξ αὐτῶν ὁ Παναγούλης ὅταν ἠρωτήθη ἐὰν εἶναι στρατιώτης ἀπήντησεν κατὰ τρόπον θρασὺν καὶ εἰρωνικόν:

—... Ἀρνοῦμαι νὰ ὀνομασθῶ στρατιώτης, ἀφοῦ ἐπρόδωσα την πατρίδα μου. Τοῦτο ὅμως ἔχω νὰ σᾶς εἴπω, ὅτι τὸ κατηγορητήριον γέμει ψευδῶν. Ζητῶ δὲ ἀναβολὴν τῆς δίκης ἐπειδὴ δὲν ἔλαβον γνῶσιν τῆς δικογραφίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Ἡ δικογραφία ἐτέθη εἰς την διάθεσιν τοῦ συνηγόρου σας. καὶ σεῖς δύνασθε νὰ λάβετε γνῶσιν αὐτῆς.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Γραμματεὺς τοῦ Δικαστηρίου κ. Μασοῦρος ἀνέγνωσεν την ἐκ 47 σελίδων παραπεμπτικὴν διαταγὴν τοῦ ἀσκοῦντος την ποινικὴν ἀγωγὴν παρὰ τῷ Ἐκτάκτῳ Στρατοδικείῳ Ἀθηνῶν, ταξιάρχου κ. Φαίδωνος Γκιζίκη καὶ ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος κ. Λιαπῆς ἀπήγγειλεν τὸ κατηγορητήριον κατὰ τῶν κατηγορουμένων. Σαφῆ ὅσον καὶ ἀποκαλυπτικώτατα τὰ ἀνωτέρω ἔγγραφα.

Τέλος, ἐξεφωνήθησαν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν 23 μαρτύρων τῆς κατηγορίας, 19 ἀνδρῶν καὶ 4 γυναικῶν. Ἐξ αὐτῶν ἡ Εὐθαλία Μήτρου, προσεβλήθη ὅλως αἰφνιδίως καὶ ἀδικαιολογήτως ὑπὸ νευρικῆς κρίσεως καὶ ἀπεμακρύνθη τῆς αἰθούσης. Οἱ κληθέντες μάρτυρες προσῆλθον ἅπαντες

ΤΗΛ. ΓΑΡΙΟΣ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Τηλέμαχου Γάριου

Η ΒΡΑΔΥΝΗ 8/11/68 4η σελ.

εις εἰς 'Αθήνας

Βόμβα πρώτου μεγέθους...

ΒΟΜΒΑΝ πρώτου μεγέθους ρημαδιών κατά τους κ.κ. Παναγούλην Κονταξήν, τέως ὑπουργοὺς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης τῆς Κυβερνήσεως Λιμπεράλεως, ἀπετέλεσαν τὰ ἐπὶ ἐξαετηρίας ἔργα του, ἀποκορυφωθέντος ἐνιαυτοῦ τοῦ Ἀρκτούρου Στρατοδικείου, αἱ ἐξ ὧν ἐνεχόμενον εἰς τὴν δολοφονίαν πολίτην κατὰ τὰ δύο πρόεδροι τῆς Ἀνωτάτου Δικαστηρίου κ.κ. Γεωργ. Παπαδοδημόπουλος, κατηγορούμενοι δὲ Νικόλαος Κων. Λεκανίδης, ἀντ/γὸς Κλεάνθης κλπ. Ἰσχυρίσθησαν:

● Ὅτι συνελήφθησαν μὲ τὸν κ. Γεωρκάτζην εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ συνωμίλησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πολιτικοῦ ἡγέτου Κλωνιζάκη, ὅπερ ὅπως τοῦ Παναγούλη, μὲ τοὺς τὸν κατασκοπεύοντας, κατ' ἀρχὰς, μὲ τὸ ψευδώνυμον Νεκτάριος». Ἦτο δὲ τοῦτον καταπληκτική ἡ ἀποκάλυψις αὐτὴ ὅστε ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ἀκυρωτηρίου προέτρυνε, ἐπίμονος, τὸν ἀνακριτὴν κατηγορούμενον ἐὰν εἶναι βέβαιος περὶ τούτου καὶ ἐκεῖνος τὸ ἐπιβεβαίωσε.

● Ὅτι ὁ κ. Γεωρκάτζης ὄχι μόνον συμμετέσχεν εἰς τὴν ὀργάνωσιν «Ἐθνικὴ Ἀντίστασις» ἀλλ' ἐστήριξεν ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐν Ἑλλάδι ... εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἡμέρων τῶν Ἀνδρέα Παπανδρέου ... καὶ ὅτι ἐπιδιώκεται τὴν ἀλλαγὴν τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος μὲ ἐξωκοινοβουλευτικὰ μέσα.

● Ὅτι, ὁ αὐτὸς Κύριος λοχαγός, τοὺς ἀνέκρινεν λοχαγικὸν ὄλιγον ἐκ τῆς Μεγαλονήσου συνεπικουρούμενον εἰς δύσκολα, μέσω τῆς ἐν Ἀθήναις Κεντρικῆς Προβοσκίδος. Καὶ ὅτι τοῦτο ἐπιβεβαιώνεται, διότι ἔχει, ὁ κατηγορούμενος Νικ. Λεκανίδης μὲ τὸ ψευδώνυμον Βασίλειος Χριστοδούλου!

★

ΝΟΣΤΙΜΑ τὰ ἐπεδεικνύετο εἰς τὸν κατηγορούμενον Ἰω. Κλωνιζάκην. Οὗτος εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. Βασιλείου Ἐλευθρίου, ἐὰν πράγματι τὸν εἶχεν διμιλήσει ὁ Παναγούλης διὰ τὸν Ἀνδρέαν Παπανδρέου καὶ ποίαν ἰδέαν οὗτος εἶχε δι' αὐτόν, ἀπήντησεν:

— Ἐλεεινὸν! Ὁ Παναγούλης κ. Ἐπέτρεπε εἰς τὰς κατ' ἰδίαν συνομιλίας μας τὸν εἶχεν χαρακτηρίσει τὸν Ἀνδρέαν, ἐπιπόλαιον, ψεύτην κλπ. Ἐνῶ εἶχεν ὑποχρεωθῆ νὰ δίδῃ ὡς χαλάδες ὀρχ. τὸν ὠνομα, ἔστειλε κάτι λεντωμοδεκάμετρες στὴν ὀργάνωσιν. Ἐπίσης εἶπεν καὶ κατι ἄλλο εἰς βάρος του.

ΒΑΣ. ΕΠΙΤΡ.: Τί;

ΚΛΩΝΙΖΑΚΗΣ Ἰω. (κατηγ.): Μὴν λέξω.

ΒΑΣ. ΕΠΙΤΡ.: Ποιαν;

ΚΛΩΝΙΖΑΚΗΣ: Εἶναι βαρεῖα. Ἀποφεύγω νὰ τὴν εἴπω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Εἰσθε ὑποχρεωμένος νὰ τὴν εἴπητε!

Τελικῶς ἡ ἐν λόγω «λέξις» δὲν ἐλέχθη. Τὸ πολυπληθὲς ὅμως ἀκροατηρίων τὴν ἀντελήφθη διότι ἔκανε «πιτάκι».

★

Ὡσὰν νὰ ἤθελαν νὰ βγάλουν ἕνα βάρος ἀπὸ τὴν συνείδησιν των οἱ κατηγορούμενοι ἐξιστόρησαν τὰ διαδραματισθέντα τὴν παραμονὴν τῆς ἀποπείρας.

Τὴν νύκτα τῆς 12ης πρὸς τὴν 13ην Αὐγούστου οἱ Παναγούλης, Λεκανίδης, Κλωνιζάκης καὶ Σία, ἐπιχαμένοι ταξί, ἐπῆραν «σβάρνα» τὴν Ἀθήνα καὶ ἐτοποθέτησαν ὁμαλογιακὰς βόμβας εἰς τὸ Πεδίον Ἄρεως, τοῦ Ἀναβρυτοῦ, τοῦ Φιλοπάππου, τὸν Σιὼν θρώνα. Καὶ μετὰ τὴν διαπραξιν αὐτῶν ἐργασιῶν, μὲ τὴν συνείδησίν των ἥσυχη, κατέληξαν εἰς ἕνα μπὰρ τοῦ Μακρυγιάννη ὅπου καὶ τὸ ἐπιεσον στὰ σουβλάκια καὶ τὰ οὐζάκια!

★

Καὶ ὁ ἐπιπόλαιος, ψεύτης... Παναγούλης, ποὺ ἐνεφανίσθη χθὲς «περδίκι», θὰ ἐρωτήσετε, πῶς ἀντέδρασε; Ἀπλούστατα τὰς περισσοτέρας ἀποκαλύψεις τὰς ἐδέχθη. Εἰς ἄλλας ἀντέδρασε. Ἐφαίνοντο ἰδία, εὐθέτως, εἰς τὰ σημεῖα ἐκεῖνα ποὺ ἤλαυνε τῆς ἀναιδείας εἰς τὴν συνωμοσίαν ἄλλων προσώπων, ἰδίως τοῦ Παπαμιχαὴλ καὶ τοῦ Γεωρκάτζη. Μίαν στιγμὴν μάλιστα τοῦ ἐξέφυγεν ἡ φράσις:

— ...Ἂν μιλοῦσα, θὰ ἔφερνα ἄλλο κι' ἄλλους κατηγορουμένους στὸ Στρατοδικεῖο!

ΤΗΛ. ΓΑΡΙΟΣ.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Τηλέμαχου Γάριου

Η ΒΡΑΔΥΝΗ 9/11/68 7η σελ.

Ο Παναγούλης συνδέεται μὲ τὴ

ὥστε νὰ συνδεθῆ μὲ τὴν οἰκογένειάν του... (ὁ κατηγορούμενος Παναγούλης γελᾶ).

Παράσιτον τῆς κοινωνίας

ΚΑΙ ἡ δευτέρα εἶναι νὰ ἀποκτήσῃ οἰκογένειαν. Διατί; Ἐξηγεῖ ὁ καθηγητής, ὅτι, διὰ μὲν τῆς ἀποκτήσεως ἐπαγγέλματος, ἐννοεῖ τὸ ἐπάγγελμα τὸ προστατευόμενον τοῦ φρουροῦ τοῦ Ἔθνους, ἐγκαταλείπει τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ. Εἶναι γνωστὸν πόσον ἱερὰ ἐθεωρήθη πάντοτε ἡ πρᾶξις αὐτή, ἡ ὑπηρεσία εἰς τὸν στρατὸν καὶ εἶναι γνωστόν, πόσον ἐθεώρησε πάντοτε ὁ Ἕλλην στρατιώτης ἱερὰ τὰ ἀντικείμενα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τοῦ ἐχορήγησεν ἡ πατρὶς διὰ νὰ ἀμύνεται. «Δὲν θὰ καταισχύνω ὅπλα τὰ ἱερά». Καὶ οἱ πάντες σέβονται τὸν ἀποπείρας ἀνθρωποκτονίας, τῆς συνεργίας, εἰς αὐτήν, τῶν κατηγορουμένων Λεκανίδη, Ζαμπέλη καὶ Κλωνιζάκη καὶ τῆς παραβιάσεως τοῦ Α.Ν. 509. Δὲν θέλω βεβαίως νὰ ἐπιμείνω, ἀλλὰ θὰ παρεκάλουν ἐπειδὴ ἡ ὥρα ἔχει παρέλθει νὰ τελειώσωμεν διὰ σήμερον μὲ τὸ θέμα αὐτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ἂς, προχωρήσωμεν ὀλίγον.

Καὶ οἱ 5 εἶναι ἔνοχοι

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ σήμερον εἰς τὸ Ἔκτακτον Στρατοδικεῖον Ἀθηνῶν ἡ ἀγόρευσις τοῦ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Λιαπῆ εἰς τὴν δίκην διὰ τὴν δολοφονικὴν ἀπόπειραν κατὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Χθές, ἐξ ἄλλου, ἐπερατώθη ἡ ἐξαήμερος, ἐξονυχιστική, ἀκροαματικὴ ἀποδεικτικὴ διαδικασία μὲ τὴν ἀπολογίαν τοῦ αὐτουργοῦ Παναγούλη.

Σπασμωδική, μελοδραματική καὶ πλήρης φραστικῶν πυροτεχνημάτων αὐτὴ Ἀπολογία ἐχαρακτηρίσθη εἰς τὴν κυριολεξίαν, ὅμως, ἦτο ὁμολογία τῶν ὅσων ἀπειργάσθη Ἐνώπιον τοῦ Στρατοδικείου, παρουσίᾳ δεκάδων ἀντιπροσώπων τοῦ διεθνοῦς Τύπου καὶ τῶν ξένων τηλεοράσεων ὡμολόγησεν ὅτι καὶ συνωμοσίαν ἐξύφανε καὶ βόμβας ἐτοποθέτησε. Ταῦτα δὲ πάντα ὄχι διὰ νὰ φονεύσῃ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ἢ ἀθώους ἀνθρώπους, ἀλλὰ διὰ κάποιο «μπούγιο». Νὰ τὸν ἀκούσουν καὶ οἱ ξένοι καὶ νὰ πληροφορηθοῦν ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει ἀντίστασις.

***

ΒΡΑΧΟΣ ὁ Παναγούλης εἰς τὰ σημεῖα ποὺ ἀφεώρων τὴν Κύπρον καὶ τὸν κ. Γεωργάτζην. Τὸ ὅτι ἀνευρέθη διαβατήριον Κυπρίου μὲ τὴν φωτογραφίαν του, τὸ ἀπέδωσεν εἰς μυστηριώδεις δυνάμεις. Ἐπίσης ἠρνήθη κατηγορηματικῶς ὅτι συνηντήθη μὲ τὸν κ. Γεωργάτζην εἰς τὸν Προφήτην Ἠλίαν Ἀθηνῶν παρουσίᾳ τοῦ πολιτικοῦ μηχανικοῦ Κλωνιζάκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Τότε, κατηγορούμενε, ὑποχρεοῦσαι νὰ κατονομάσῃς ποῖον ἦτο τὸ ἐν λόγῳ πρόσωπον.

ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ: Ἕλλην. Τρίτος εὑρισκόμενος ἤδη εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ἐσεῖς τί λέγετε, κ. Κλωνιζάκη;

ΚΛΩΝΙΖΑΚΗΣ (Κατ.): Εἶναι ἐντροπὴ νὰ θέλῃ νὰ μὲ διαφεύσῃ ὁ Παναγούλης. Τὸ πρόσωπον ποὺ συνηντήθημεν ἦτο ὁ Γεωργάτζης. Εἶμαι ἀπολύτως βέβαιος.

Καὶ ὁ Παναγούλης ἐσιώπησεν.

***

Ο κ. ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ Ἐπίτροπος παρεδέχθη τὴν ἐνοχὴν εἰς τὴν ἀπόπειραν ἀνθρωποκτονίας τῶν Παναγούλη, ἀδελφῶν Κλωνιζάκη, Λεκανίδη καὶ Ζαμπέλη. Ἐπίσης καὶ εἰς τὴν παράβασιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 προκηρύξεως τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τοῦ ΓΕΣ τῶν ἰδίων κατηγορουμένων.

Αὔριον Κυριακὴν δὲν θὰ συνεδριάσῃ τὸ Στρατοδικεῖον. Τὴν προσεχῆ Δευτέραν καὶ Τρίτην θὰ ἀγορεύσουν οἱ κ.κ. Συνήγοροι καὶ ἡ ἀπόφασις θὰ ἀπαγγελθῆ πιθανῶς τὴν προσεχῆ Τετάρτην.

ΤΗΛ. ΓΑΡΙΟΣ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Τηλέμαχου Γάριου

Η ΒΡΑΔΥΝΗ 12/11/68 6η σελ.

Ὁ Β. Ἐπίτροπος ἐπιμένει εἰς τὰς ἀρχικὰ

ΜΕ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΙΑΝ τοῦ Βασ. Ἐπιτρόπου κ. Ι. Λιαπῆ ἔκλεισε ἡ χθεσινὴ —ἑβδόμη κατὰ σειρὰν— ἡμέρα τῆς δίκης τῶν 15 κατηγορουμένων εἰς τὸ Ἔκτακτον Στρατοδικεῖον Ἀθηνῶν. Ἐζήτησε καὶ πάλιν :

- Τὴν καταδίκην δὶς εἰς θάνατον τοῦ Ἀλ. Παναγούλη διότι κατ' ἐπανάληψιν ἔχει σημανθῆ δι' ἀτιμωτικὰ ἀδικήματα. Ἐπέμεινεν δὲ ὅπως μὴ καταλογισθῆ εἰς τὸν Παναγούλην τὸ ἐλαφρυντικὸν τοῦ προτέρου ἐντίμου βίου.
- Τὴν καταδίκην ἅπαξ εἰς θάνατον τοῦ Ἐλ. Βερυβάκη διότι δὲν ὑπῆρξεν εἰλικρινὴς εἰς τὴν ἀπολογίαν του ἐνῶ ὑπῆρξεν ἀγνώμων πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ὁποία τὸν ἠμνήστευσεν διὰ τὴν προηγουμένην παράνομον δρᾶσιν του.

Σήμερον ἀπολογοῦνται συμπληρωματικῶς ὅλοι οἱ κατηγορούμενοι, πλὴν τοῦ Παναγούλη ὅστις καὶ χθὲς προεκάλεσε τὸ δικαστήριον.

Ἡ ΩΡΑ τῆς κρίσεως ἔφθασε. Ἀπόψε, τὴν νύκτα τὸ Ἔκτακτον Στρατοδικεῖον Ἀθηνῶν, ποὺ δικάζει ἀπὸ τῆς προπαρελθούσης Δευτέρας τὴν συνωμοσίαν ὀργανώσεως «Ἐθνικὴ ἀντίστασις» θ' ἀπαγγείλῃ τὴν ἀπόφασίν του. Προμένως θὰ κληθοῦν οἱ κατηγορούμενοι, πλὴν τοῦ Παναγούλη, νὰ εἰποῦν τί ὧν νὰ προσθέσουν εἰς τὰς ἀπολογίας των. Πιθανὸν νὰ δευτερολογήσουν ἑτῶν συνηγόρων, μεθ' ὁ Πρόεδρος κ. Βουγὰς νὰ κηρύξῃ περατωμένην τὴν ικασίαν καὶ οἱ κ.κ. Στρατοδίκαι θ' ἀποσυρθοῦν διὰ νὰ διασκεφθοῦν. Ἀτον εἶναι πόσον θὰ παραμείνουν εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων. Πάντως ραι σύται θὰ εἶναι διὰ τοὺς κατηγορουμένους, κυριολεκτικά, αἰῶνες...

*

ΕΘΡΙΑΜΒΕΥΣΕ καὶ χθὲς ὁ δικανικὸς λόγος εἰς τὸ Στρατοδικεῖον. Ὅλοι ὡμίλησαν ἔδωσαν λαμπρὰ δείγματα ἀγορεύσεως. Συνεκίνησαν οἱ κ.κ. Ἀκης καὶ Παπαστεφάνου μὲ τὴν ἐπίκλησίν των διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ πελάκαὶ συναδέλφου των Βερυβάκη.
Ἐπάλαισεν ἐπίσης διὰ τὸν Παναγούλην καὶ ὁ συνήγορός του κ. Λέανδρ. τμφυλλίδης. Ἀλλὰ τὸ συσσωρευθὲν κατὰ τοῦ ἀποπειραθέντος νὰ δολοφοτὸν κ. Πρωθυπουργὸν κατηγορουμένου, ἀποδεικτικὸν ὑλικόν, ἀπετέλει ογκόλιθον. Ἀμετακίνητον, γρανιτώδη καὶ τεράστιον.

*

ΑΤΥΧΩΣ τὸν συνήγορόν του δὲν ἠθέλησεν νὰ βοηθήσῃ καὶ ὁ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενος. Ὁ Παναγούλης. "Οταν ἠρωτήθη ἐὰν θέλῃ νὰ προσθέσῃ τί εἰς τὴν ἀπολογίαν του, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπερημύνθη τῆς ἀμωμότητος τοῦ συγκατηγορουμένου του Βερυβάκη καὶ τέλος, ἰταμῶς ἔθιξεν τὸ Δικαστήριον μὲ μίαν μελοδραματικήν του κορώναν.

ΕΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΗΣΕΝ ἐπίσης καὶ ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος κ. Λιαπῆς, ποὺ παρέμεινεν ἀμετακίνητος εἰς τὴν ἀρχικήν του πρότασιν. Τῆς καταδίκης εἰς τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν τῶν Βερυβάκη καὶ Παναγούλη. Διὰ τὸν πρῶτον ἰσχυρίσθη καὶ αὖθις ὅτι, δὲν ὑπῆρξεν εἰλικρινὴς εἰς τὴν ἀπολογίαν του καὶ ὅτι, ὑπῆρξεν ἀγνώμων ἔναντι τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, ἥτις τὸν ἠμνήστευσεν διὰ προγενεστέραν παράνομον δρᾶσιν.

Διὰ τὸν δεύτερον ἐπέμεινεν ὅπως μὴ τοῦ καταλογισθῆ ὑπὸ τοῦ Στρατοδικείου τὸ ἐλαφρυντικὸν τοῦ προτέρου ἐντίμου βίου. Καὶ τοῦτο διότι ναὶ μὲν ἔχει λευκὸν ποινικὸν μητρῶον, ἐν τούτοις ὅμως ἔχει συλληφθῆ καὶ σημανθῆ κατ' ἐπανάληψιν δι' ἀτιμωτικὰ ἀδικήματα.

ΤΗΛ. ΓΑΡΙΟΣ

Τὰ πρακτικὰ τῆς 7ης ἡμέρας τῆς δίκης

τὴν χθεσινὴν ἑβδόμην ἡμέραν κης, ὡμίλησε πρῶτος ὁ δικηκ. Χουλιαρᾶς, συνήγορος ὑπεεως τῶν κατηγορουμένων ἀδελωάν. καὶ Ἀο. Κλωνιζάκη.
συνεχείᾳ, ἔλαβε τὸν λόγον ὁ κ. ς, συνήγορος ὑπερασπίσεως τοῦ ρουμένου Λεκανίδη, ὁ ὁποῖος πεείπεν ὅτι ὁ τρόπος διεξαγωγῆς ίκης ἀπετέλεσε δι' αὐτὸν μία ν ἐπαγγελματικὴν ἐμπειρίαν καὶ τεῖ τὸ δικαστήριον δι' αὐτό.
ε ταῦτα τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ συ; ὑπερασπίσεως τοῦ κατηγορουΒερυβάκη κ. Παπαστεφάνου, ὁ εἶπεν ὅτι ὅταν ἀνέβηκε τὰ σκα- τοῦ δικαστηρίου, εἶδεν

τηγήσω τὸν νόμον. Ἀρνοῦμαι ἐπίσης να ἐγκαταλείψω τὴν Πολιτείαν, τὴν ἔννομον τάξιν καὶ τὰς ἐγκληματικὰς χεῖρας οἱουδήποτε ἐπιδρομέως, οἱουδήποτε ὑπηρέτου τοῦ κομμουνισμοῦ. Ἐλέχθη ὅτι δὲν εἶναι κομμουνισταί. Δὲν εἶπον ἐγὼ ὅτι εἶναι κομμουνισταί. Λὺτὸ ἄλλος τὸ εἶπε καὶ ἀπεδόθη εἰς ἐμὲ ἀδίκως. Εἶπον ὅμως ὅτι συνειργάσθησαν μὲ τοὺς σφαγεῖς τοῦ ἔθνους, ὅτι ἔχω ἐπίσημα στοιχεῖα ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν εἶχε αἱματοβαφῆ ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον, ἐτάχθησαν εἰς τὸ πλευρὸν τῶν φονέων καὶ κατέληξαν εἰς συμφωνίαν, λέγοντες ὅτι μάχονται διὰ νὰ οἰκοδομήσουν τὰς δῆθεν ἐλευθερίας ἐπὶ

μεν εἰς τὰ νομικά, προσώπου καὶ μάλιστα εἰς ἡγετικὴν θέσιν; Ἐὰν δὲν ἦτο οὐδέποτε θὰ τὰ ἐλάμβανεν ὁ Βερυβάκης. Διότι δὲν εἶναι τυχαῖος ἄνθρωπος, εἶναι δικηγόρος. Εἶναι ὁ ἐγκληματίας ὁ ὁποῖος θὰ προσπαθήσῃ νὰ ρίψῃ εἰς τὸ σκότος πᾶσαν ἀπόδειξιν ἡ ὁποία εἶναι ἱκανὴ νὰ τὸν προδώσῃ. Ἴσταται συνεπῶς ἐπὶ ὑψηλοτάτης ἡγετικῆς θέσεως. Δὲν εἶναι τὸ ἁπλοῦν μέλος. Ἔχει καὶ τὰ προηγούμενα. Ἐκεῖ ἀποδίδω ἐγὼ τὴν θέσιν του καὶ τὰς προφυλάξεις καὶ ἐκεῖνο τὸ σημειωτὸν μὲ τὸ ὁποῖον ἐβάδιζε κατὰ τὰς συνομιλίας τὰς ὁποίας εἶχε μὲ τὸν Βαλα-

ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀποκαλυπτόμενος ἔνοχος θέλει νὰ λησμονήσῃ τὸν ἑαυτὸν μερικῶς καὶ νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐγκατέλειψε.

Νομίζω ὅτι εἶμαι ἐντὸς τῶν πραγμάτων διακηρύσσων ὅτι τὸ βασικὸν τῆς πράξεως τοῦ Βερυβάκη δὲν εὑρίσκεται ἐπὶ χαμηλῆς βάσεως, ἀλλὰ ἐπὶ ὑψηλῆς. Νομίζω ὅτι πολίτης ἐπιμένων ὡς ἐπέμεινεν αὐτὸς ἐπὶ τῆς βλαβερᾶς στάσεως, λαμβάνων αὐτὴν τὴν θέσιν ἔναντι τῆς Πολιτείας καὶ τῶν νόμων, ὅτι ὄχι μόνον δὲν ὑπηρετεῖ τὴν Πολιτείαν καὶ τὸν νόμον, ἀλλ' ἀντιθέτως γίνεται πρόξενος βλαβερῶν συνεπειῶν. Βάσει ἀκριβῶς αὐτῶν ἀντέκρουσα ἐγὼ

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ**

5/11/68 **1η** σελίδα **(βλ. φωτοτ. στην επόμενη σελ.7)**	Κάτω από τον τίτλο του ρεπορτάζ για την δίκη:« *Ο Γεωρκάτζης έστελλεν εκρηκτικές ύλες!»* και ανάμεσα σε τρείς φωτογραφίες, η εφημερίδα ενσωματώνει σχόλιο με τίτλο: *«Στιγμές της δίκης»*, το οποίο συνεχίζεται και στην 9η σελίδα, σχετικά με την προσωπικότητα του Παναγούλη και την πράξιν της απόπειρας δολοφονίας, χαρακτηρίζοντας τον ως άτομον *«μικρόν το δέμας που εζήλωσε δόξαν Βρούτου ή Αριστογείτονος ....»* κλπ.
7/11/68 **7η** σελίδα	Τίτλος Σχολίου: *«Στιγμαί της δίκης»* του Οδ. Ζούλα. Το σχόλιο παρουσιάζεται σε ειδικό καρρέ δίστηλο, με τον ανωτέρω τίτλο. Μεταξύ άλλων το σχόλιο κλείνει με τη γνωστή αναφορά, σχετικά με την ελευθερία διεξαγωγής της δίκης.
Παρατήρηση **(βλ. φωτοτ. στην επόμενη σελ.8)**	Είναι χαρακτηριστική η προσπάθεια της εφημερίδας αυτής να πείσει το κοινό της για την μη ύπαρξη βίας και καταστολής γι' αυτό αναφέρεται στα δημοσιεύματα και τα σχόλια της συνέχεια πάνω στο θέμα της ελευθερίας διεξαγωγής αυτής της δίκης και την ύπαρξη δημοσιότητας της.
9/11/68 **7η** σελίδα **(βλ. φωτοτ. στην επόμενη σελ.9)**	Τίτλος σχολίου: *«Στιγμαί της δίκης»* του Οδ. Ζούλα. Δίπλα δεξιά στο ρεπορτάζ για τη δίκη η εφημερίδα δημοσιεύει σχόλιο με χαρακτηριστικές αναφορές και πάλι στην προσωπικότητα του Παναγούλη, με πρόθεση να τον μειώσει και να χαρακτηρίσει την πράξιν του ως αποτέλεσμα της ηθικής αυτουργίας του Ανδρέα Παπανδρέου.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ 5/11/68 1η σελ.

λεῖ τὸ Διμαστήριον
υλάμισις δύο ἐτῶν

ης και δράστης της δολοφο-
ς μαρτυρα. Αποτελεσμα της
μιεραν της δικης του ο Πανα-
ακιουν 2 ετών.

Η δολοφονική ἀπόπειρα κατα τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνησεως κ. Γ. Παπαδοπούλου ὠργανωθη ὑπό τοῦ Α. Παπανδρέου ἐν συνεργασια μετά τῶν Α. Παναγουλή καί Ν. Νικολαίδη. Τοῦτο κατεθεσαν χθές, ενωπιον τοῦ Ἐκτακτου Στρατοδικειου οι βασικοι μαρτυρες κατηγοριας, κατα την πρωτην ημεραν της ακροαματικης διαδικασιας. Ἐπίσης οἱ μαρτυρες ἀπεκάλυψαν ὁτι τά ὅπλα καί αἱ ἐκρηκτικαί ὕλαι ἀπεστέλλοντο διά τοῦ διπλωματικοῦ σάκκου εἰς τήν ἐν Ἀθήναις πρεσβείαν τῆς Κύπρου, ἀπό τόν Κύπριον ὑπουργόν τῶν Ἐσωτερικῶν καί Ἐθνικῆς Ἀμύνης Π. Γεωρκάτζην καί παρεδίδοντο εἰς μέλος τῆς συνωμοτικῆς ὀργανώσεως «Ἑλληνική Ἀν

Περιὑβριζις

Ἐξ ἄλλου, κατά τήν χθεσινήν δίκασιμον, τό Ἔκτακτον Στρατοδικεῖον ἐπεβαλε ποινην φυλακισεως δύο ἐτῶν εἰς τον ἀρχηγον τῆς παρανομου ὀργανωσεως Α. Παναγουλην διά περιυβριστικην ἀρχῆς καί συγκεκριμένως διότι εἰπεν εἰς τόν Βα-

Συνέχεια εἰς τήν 9ην σελίδα

Τά μελη τοῦ
ρινονται οἱ κ.
τοῦ δικαστηριοι

Σκηνες της οικης

● Μια διαυγης ὑποθεσις ἐξελίσσεται ἀπο της πρωτης ημερας. Ὁ Παναγουλης ἀρνειται τα παντα. Καθεται εις την πρωτην σειραν των ἐδωλιων δεσμων ἀπλην στολην στρατιωτου του πεζικου, ο μικρος το δεμας και ὠχρος την ὀψιν κατηγορουμενος, που ἐξηλωσε δοξαν θρουτου η Αριστογειτονος. Και βεβαιως, ὑπαρχει διαφορα μεταξυ ἐκεινων των ανδρων και του σημερινου παρ' ὀλιγον δολοφονου. Ἐκεινοι ευρηκαν ανταποκρισιν ἀπο τους λαους για την πραξιν των, ενω ο Παναγουλης συναντα καθολικην αραν ἀπο του Βασιλεως μεχρι τελευταιου πολιτου.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
του Οδυσσέα Ζούλα

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ 7/11/68 7η σελ.

ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

«Ἂν αὐτὰ τὰ παιδιὰ ἔφτιαναν ἕνα γραφεῖο ταξιδίων, μποροῦσαν νὰ μᾶς φέρουν καὶ τὸν Ἀντρέα ἀκόμα γιὰ τουρίστα, ἀφοῦ τόσο συχνὰ ταξίδευαν στὸ Παρίσι καὶ στὴ Ρώμη». Αὐτὰ ἔλεγε θυμοσόφως γέρων ἀκροατὴς τῆς μικρᾶς αἰθούσης τοῦ Στρατοδικείου, ἐνῶ οἱ μάρτυρες ὑπερασπίσεως παρήλαυνον χθὲς μὲ ταχύτητα ἀστραπῆς πρὸ τῶν δικαστῶν. Οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ὑπερήσπισεν οὐσιαστικῶς τοὺς 15 συνωμότας. Διότι οὐδεὶς ἐγνώριζε τὴν οὐσίαν τῶν πραγμάτων. Ὅλοι κατέθεσαν πρὸ τῆς ἕδρας διὰ τὴν «καλωσύνην τῶν παιδιῶν». Πρὸ τῆς ἕδρας, ὅμως, εἶχαν κατατεθῆ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, ὅπλα καὶ βόμβαι, φυτίλια καὶ καψούλια, διαβατήρια πλαστὰ καὶ ἡ ἐν ὅπλοις ἐν γένει 13η ἡμέρα τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου.

Ὅτι ὁ Ἀνδρέας Παπανδρέου εἶναι ἡγήτωρ τῆς ἀποπείρας, εἶναι πρᾶγμα ἐξόφθαλμον, καθὼς ἡ βροχὴ τῶν ἡμερῶν αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Ἀνδρέας εἶναι ἀθῶος καθὼς ἡ περιστερὰ τοῦ Πικασσό, ἂν ἀκόμη καὶ τὸ Στρατοδικεῖον πεισθῆ περὶ τοῦ ἀντιθέτου, δὲν πείθεται ὁ ἴδιος ὁ Ἀνδρέας. Διότι εἶναι αὐτὸς ποὺ ἐκ τῶν ὑστέρων ἐδόξασε τὸν Παναγούλην ὡς ἥρωα. Τοῦτο σημαίνει ὅτι καὶ ἀρχηγὸς νὰ μὴ ἦτο, ἠθέλησε νὰ γίνῃ ἐκ τῶν ὑστέρων. Διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν αἰώνιον κρίσιν της ὁ Ἀνδρέας εἶναι καὶ θὰ εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀποπείρας ἢ μᾶλλον τῆς ἀνωμαλίας.

● Ὁ Ἀνδρέας ἔδωσε χρήματα στὸν Βαλασέλην διὰ νὰ ὀργανωθῆ ὄχι μόνον ἡ ἀπόπειρα κατὰ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἀλλὰ διὰ νὰ ὀργανωθῆ ἡ ἀναρχία εἰς τὸν τόπον μας. Εἶναι ἄτομον μὲ βεβαρυμένην κληρονομικότητα καὶ μίαν ἡμέραν θὰ ἀντιμετωπίσῃ μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν τὸν ψυχίατρον καὶ τὴν ἀνάλογον κλινικήν. Εἴτε ὡς ψυχοπαθής, εἴτε ὡς ἀλκοολικός, ὁ Ἀνδρέας θὰ ἀποθάνῃ εἰς νοσοκομεῖον. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἐδήλωσεν ὅτι πρέπει νὰ γίνωμεν ὁμοσπονδιακὸν κράτος. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀπεδέχθη τὴν δολοφονίαν. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν κ. Ἐρλάντερ χρήματα διὰ νὰ δημιουργήσῃ ἐδῶ ἐμφύλιον πόλεμον. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ποὺ διέθεσε τὰ χρήματα τῶν ὑπόπτων ἐράνων του διὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔστειλε προχθὲς τὴν ὁμοια γυναῖκα του νὰ καβαλήσῃ καὶ νεκρὸν ἀκόμη τὸν πατέρα του. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ποὺ ἔτρεμε καὶ συνεφώνει μὲ τὸν κ. Παττακὸν τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεώς του. Εἶναι ὁ δειλός.

Ἡμεῖς, ποὺ παρακολουθοῦμεν τὴν δίκην ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς αἰθούσης εἴτε ὡς δημοσιογράφοι εἴτε ὡς ἀναγνῶσται, πειθόμεθα καὶ ὁρκιζόμεθα δι' ἕνα πρᾶγμα: Ἂν ποτὲ ἐπολεμούσαμε κατὰ τοῦ κ. Παπαδοπούλου δὲν θὰ θέλαμε τὸν Ἀνδρέα ἢ τὸν Παναγούλη ἀρχηγόν. Ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων ὑπερασπίσεως ἐπερατώθη. Οἱ κατηγορούμενοι ἤρχισαν νὰ ἀπολογοῦνται. Ὡρισμένοι ἐξ αὐτῶν δηλοῦν, καὶ μὲ ἀρκετὴν πειστικότητα, ὅτι τυχαίως ἐνεπλάκησαν ἢ ἐξ ἀγνοίας των εἰς τὰ δίκτυα τοῦ Παναγούλη. Πρόκειται κυρίως διὰ τοὺς ἐνοικιαστὰς σπιτιῶν. Δι' αὐτοὺς ὁ πανέξυπνος Παναγούλης λέγει ὅτι «δὲν τοὺς ξέρει». Καὶ βεβαίως δὲν τοὺς ξέρει. Διότι αὐτοὶ δὲν λέγονται οὔτε «Ὀλύμπιος» οὔτε «Ἅγνός», οὔτε «Ἄτρωτος» οὔτε Λεκανίδης, οὔτε Κλωνιζάκης οὔτε Ἐλευθεριάδης. Αὐτοὺς τοὺς ξέρει ὁ Παναγούλης καθὼς ξέρει καὶ τὸν Μπριλλάκη καὶ τὸν Ἀνδρέα. Καὶ αὐτοὶ ὡμολόγησαν χθὲς δημοσίως τὴν σχέσιν τῆς ὀργανώσεώς των μὲ τὰ τέρατα τῆς ΕΔΑ καὶ τοῦ Π.Α.Κ.

● Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Στρατοδικείου καὶ μεταξὺ τῶν ξένων ἀνταποκριτῶν εὑρίσκεται εἷς παρατηρητὴς τῆς ὀργανώσεως «Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων». Ἡ ὀργάνωσις αὐτὴ ἀπέστειλε κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς τὴν χώραν μας ἐκπροσώπους της εἰς μεγάλας δίκας. Εἴδομεν οὕτω «ἀγγέλους» τῆς ὀργανώσεως εἰς τὴν δίκην τῶν ταραξιῶν τῆς 21ης Αὐγούστου 1965, εἰς τὸν ΑΣΠΙΔΑ καὶ σχεδὸν εἰς ὅλας τὰς δίκας τῶν δῆθεν «οἰκοδόμων». Πρόκειται περὶ ἀνθρώπων ἀφελῶν καὶ ὀργανώσεως πονηρᾶς.. Διότι ἕνας ξένος ἄνθρωπος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντιληφθῆ ἀπὸ μίαν ἐπίσκεψιν καὶ ἀπὸ μίαν δίκην ἂν καταστρατηγοῦνται ἢ περιφρουροῦνται τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα.

ΟΔ. ΖΟΥΛΑΣ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ 9/11/68 7η σελ.

«ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ» Σελίς 7η

ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

● Ρεσιταλ Παναγούλη χθὲς εἰς το Στρατοδικεῖον. Ἐπὶ τρίωρον κατεκυριαρχησεν ἀπολογούμενος ὑβρίζων, ἀπειλῶν, διαψεύδων καὶ εἰρωνευόμενος. Ὑβρισε τὴν Κυβέρνησιν ὡς καταλύσασαν τὴν δημοκρατίαν. Διέψευσε τὴν ἀνάκρισιν ὡς πρὸς τὰ συμπεράσματά της περὶ ἀρχηγίας Ἀν. Παπανδρέου καὶ ἀποστολῆς ἐκρηκτικοῦ ὑλικοῦ μέσω κυπριακῆς πρεσβείας. Εἰρωνεύθη τους συγκατηγορουμένους του ὡς «ψοφοδεεῖς καὶ σφογκοκολλαρίους» διότι «ὡμολόγησαν» ὅ,τι κατέθεσαν καὶ ἐτελείωσε τὴν ἀπολογίαν του δηλῶν ὅτι δὲν φοβεῖται τὸ ἐκτελεστικὸν ἀπόσπασμα.

● Ἀλλὰ πρὶν καταλήξη εἰς το ἡρωικον του φινάλε, ὁ Παναγούλης ὡμολογησε: 1) Αὐτὸς ἔκανε τὴν ἀποπειρα. Αὐτὸς ὠργάνωσε τὸ δίκτυον. 2) Ἔλαβε ἐκρηκτικὰ μηχανήματα καὶ ὁπλισμὸν ἐκ του ἐξωτερικοῦ. 3) Ἔλαβε ἑπτὰ χιλιάδας δρχ. μέσω τοῦ Βαλασέλη ἀπο τὸν Ἀνδρέα Παπανδρεου διὰ νὰ τὰ χρησιμοποιήση διὰ συλλογὴν πληροφοριῶν. 4) Μετέβη πραγματι εἰς τὸν Προφήτην Ἠλιαν Παγκρατίου μὲ σταλὴν ὑπολοχαγοῦ ἀλλὰ δὲν συνήντησε τὸν Γεωρκάτζην. «Καὶ μὴ μὲ πιέζετε νὰ σᾶς πῶ μὲ ποιον συναντήθηκα».

● Ὁ Παναγουλης εἶναι γνησιος ρητωρ της «παπανδρεικῆς σχολῆς». Κάτωθεν τῶν ρητορικῶν σχημάτων —καὶ τὰ χειρίζεται ὄνως θαυμάσια— κρύπτει τὴν οὐσιαν καὶ ὅσην ἐκ τῆς ἀληθειας ἐπιθυμεῖ νὰ ἀποκρύφη. Καὶ ἡ ἀλήθεια, δυστυχῶς διὰ τὸν Ἀνδρέα, εἶναι ὅτι, ἀφοῦ ἐτερμάτισε κακὴν κακῶς πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως τὴν πολιτικὴν του σταδιοδρομίαν, τερματίζει τώρα καὶ τὴν ἠθικήν του ὑπόστασιν. Διότι ὁ ἀποδεχόμενος τὴν δολοφονιαν ἔρχεται εἰς ἀντιθεσιν μὲ τὴν ἠθικήν. Ὁ κάθε δολοφόνος ἔχει μίαν κάποιαν δικαιολογιαν. Ὁ ἀποδέκτης τῆς πράξεως οὐδεμίαν.

● «Δὲν διαφωνω με το καθεστως, ἀλλα με την Κυβέρνησιν», λέγει ὁ Παναγούλης. «Μάχομαι διὰ μίαν καλυτεραν Ἑλλάδα. Τὸ ἰδεολογικόν μου πιστεύω μοῦ ὑπηγόρευσε τὴν πρᾶξιν μου». Ἐπὶ τρεῖς ὥρας ἀπελογεῖτο πολιτικολογῶν ὁ Παναγούλης. Οὐδεὶς τὸν διέκοπτε. Εἰκοσάδες καὶ πλέον ξένων ἀνταποκριτῶν κατέγραψε καὶ μετέδωσε τὴν ἀπολογίαν του. Ὁ ἑλληνικὸς ἰὸπος τὴν ἀναγράφει σήμερον. Ἀκροατὰι —δσους χωρεῖ ἡ αἴθουσα— ἤκουσαν ἐλευθέρως τὴν ἐλευθεραν καὶ παρθενικὴν του ἀπολογίαν. Καὶ λέγομεν παρθενικὴν διότι ὁ Παναγούλης καλύπτει ἀπὸ τῆς παρελθούσης Δευτέρας, ὅτι δὲν ὑπέγραψεν οὐδεμίαν ἀπολογίαν» εἰς τὴν ἀνάκρισιν. Ὁ πρόεδρος τοῦ Στρατοδικείου ἐπανειλημμένως τοῦ παρετήρησεν ἐπ' αὐτοῦ: «Δὲν μὲ ἐνδιαφέρει τι εἴπατε ἢ τι δὲν εἴπατε στὴν ἀνάκρισι. Μὲ ἐνδιαφέρει τι θὰ πῆς ἐδῶ».

● Καὶ «ἐδῶ» ὁ Παναγούλης ἐσπαωσε. Ὅ,τι δὲν εἶπεν ὡς στέλεχος τῆς ΕΔΗΝ, δσους λόγους δὲν ἐξεφωνησεν εἰς τοὺς ἀνακτόρους ἀγῶνας τῆς παπανδρεικῆς ἀσυδοσίας, τοὺς εἶπε χθὲς μαζεμένους. Ὁ Λεκανίδης ἐπρόδωσε καὶ ὄχι αὐτός. Ἡ φράσις αὐτὴ τοῦ εὐφραδοῦς Παναγούλη εἶναι ἀποκαλυπτική. Εἶναι κλασικὸν λάθος τῶν ρητόρων νὰ ὁμολογοῦν τὴν ἀλήθειαν πολλῆς εὐφυίας ἔνεκεν καθὼς καὶ ὁ Ὄσκαρ Οὐάλδ ὡμολόγησε τὰς σοδομιτικὰς σχέσεις του ἀπὸ μίαν ὁμολογίαν του. «Ὁ Λεκανίδης ἐπρόδωσε». Δηλαδὴ ὁ Λεκανίδης εἶπε ὅσα ἐγὼ κρύπτω. Καὶ ἐγὼ κρύπτω τὸν Γεωρκάτζην ἀλλὰ ὁ Γεωρκάτζης παρεσιάσθη. Ἐγὼ κρύπτω τὸν Ἀνδρέα ἀλλὰ ὁ Ἀνδρέας μοῦ στέλλει χρήματα διὰ συνωμοσίαν. «Ὁ Λεκανίδης ἐπρόδωσε». Ὄχι μόνον ὁ Λεκανίδης ἀλλὰ καὶ ὁ Κωνιζάκης καὶ ὁ Βαλασέλης.

● Ἡ δίκη προχωρεῖ πρὸς το τέρμα της. Ἰην Δευτέραν ἢ τὴν Τρίτην ἡ ἀπόφασις θὰ ἐκδοθῆ ἐν μέσω ἀπολύτου σιγῆς. Δὲν γίνεται εἰς τὴν ἐκφώνησιν τῶν ἀποφάσεων μεγάλων δικῶν. Αἱ φωναὶ θὰ εἶναι ἀνάλογοι πρὸς τὴν βαρύτητα τῆς ἐνοχῆς ἑνὸς ἑκάστου. Ἡ αἴθουσα τοῦ Στρατοδικείου θὰ κλείση μίαν ἀκόμη συνταρακτικὴν [illegible] τῆς πολιτικῆς ἱστορίας τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Ὁ πρωθυπουργὸς κ. Γ. Παπαδόπουλος εἶναι ὁ τέταρτος πρωθυπουργὸς θύμα [illegible] ὁ δεύτερος ἐπιζήσας αὐτῆς. Αἱ ἐναντίον πρωθυπουργῶν ἐπιτυχεῖς καὶ ἀτυχεῖς ἀπόπειραι ἔχουν γίνει χρονολογικῶς ὡς ἑξῆς: Ι. Καποδίστριας: Ἐδολοφονήθη εἰς Ναύπλιον τὸ 1831. Θ. Δεληγιάννης: Ἐδολοφονήθη εἰς Ἀθήνας τὸ 1905. Ἐλ. Βενιζέλος: Ἀπόπειρα δολοφονίας εἰς Παρισίους τὸ 1920. Ἐλ. Βενιζέλος: Ἀπόπειρα δολοφονίας εἰς τὴν Λεωφόρον Κηφισίας τὸ 1933. Γ. Παπαδόπουλος: Ἀπόπειρα δολοφονίας τὴν 13ην Ἀυγούστου 1968 εἰς τὸ 31ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν — Λαυρίου. Ἐὰν ἐλπίζω μας εἶναι τὸ θλιβερὸν αὐτὸ ρεκόρ νὰ μὴ καταρριφθῆ ποτέ.

ΘΑ. ΖΟΥΛΑΣ

2η ΔΙΚΗ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε.Α) - των «15»
(ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ **:** έναρξη: **4/11 - 18/11/68** (εκδ. απόφασης) **-** ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **9 ΗΜΕΡΕΣ**

ΟΠΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (CONTEXTE)
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

ΣΕ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ: ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΟΠΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (CONTEXTE)

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ**

9/11/67 **6η** σελίδα τίτλος 1στηλος (πεζά μαύρα κειμένου)	**Α)** Κύριο άρθρο (ανταπόκριση από Ουάσιγκτων -3στηλο) με τίτλο «Ποιος θα είναι ο 37ος Πρόεδρος» και υπότιτλο «ο κύριος Χάμφρεϋ φέρεται προηγούμενος αλλά δεν αποκλείεται και το αδιέξοδο». Το ανωτέρω άρθρο αναφέρεται στους τελευταίου προεκλογικούς λόγους των Χάμφρεϋ και Ρίτσαρντ Νίξον που εξεφώνησαν στην τηλεόραση καθώς και σε σχετικές σφυγμομετρήσεις της Κοινής Γνώμης, παρατηρώντας ότι και η «σκιά του κ. Ουάλλας» τρίτου συνυποψηφίου, εξακολουθεί να επικρέμαται επί 5 τουλάχιστον νοτίων πολιτειών κλπ, καθώς και στην ιδιαιτερότητα του εκλογικού συστήματος σχετικά με τη συγκέντρωση 270 ψήφων εκλεκτόρων από τον 538 δια την εκλογή. Το άρθρο συνοδεύεται από δυο φωτογραφίες προεκλογιών Προέδρου κλπ. αφισσών του Χάμφρεϋ και Νίξον τελευταίους τεχνικούς γραφικών τεχνών όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στη λεζάντα. **Β)** Το δεύτερο θέμα είναι άρθρο σχετικά με την κηδεία του Γ. Παπανδρέου (2στηλο) με τίτλο *«Εκηδεύθη προχθές ο Γεώργιος Παπανδρέου»* (ανακοινώσεις του Γεν. Δ/ντού Τύπου και Αστυνομίας)!. Το άρθρο αναφέρει όλους τους ξένουςεπισήμους όλων των χωρών που παρέστησαν στον Μητροπολιτικό Ναό, χωροστατούντος του Αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου, τους πρεσβευτές ΗΠΑ, Γαλλίας, Τουρκίας, Δυτ. Γερμανίας, Αυστρίας, Κύπρου, Ελβετίας, Ουγγαρίας, Λιβάνου και τους επιτετραμένους της Αγγλίας, Ρουμανίας, Γιουγκοσλαβίας, Νορβηγίας κλπ. Τονίζει η εφημερίδα στο άρθρο αυτό ότι η πομπή που σχηματίστηκε έφθασε στο Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών στις 1.30, όπου εγένετο η ταφή και ακόμη ότι σύμφωνα με παράκληση της οικογένειας του εκλιπόντος η όλη τελετή έγινε χωρίς επισήμους τιμάς. Κάτω από το καθεστώς της λογοκρισίας δημοσιεύεται στη συνέχεια η ακόλουθη ανακοίνωση του Βύρωνος Σταματοπούλου, Γεν. Δ/ντή Τύπου και Πληροφοριών, προς τους δημοσιογράφους σχετικά με την τελετή με τίτλο *«Ανακοίνωση της Κυβερνήσεως»* όπου μεταξύ άλλων ο Β. Σταματόπουλος είπε «... ότι καίτοι ο Πρωθυπουργός

	ήθελε να δώση ένα υψηλό πολιτικό τόνο στα δημόσια πράγματα με τις εξαγγελίες της Κυβερνήσεως για τον τρόπο τελέσεως της κηδείας, εν τούτοις ...τέντυ μπόυς και υστερικοί του πεζοδρομίου οπαδοί αμετανόητοι της Ενώσεως Κέντρου που έφερε σε αδιέξοδο την χώρα, πλημμύρισαν τον μικρό Μητροπολιτικό περίγυρο χώρο... διαλέγοντας επί τούτου την Κυριακή ... με σκοπό να δημιουργήσουν κοσμοσυρροή ... και αγανάκτηση στο κοινό και στους ξένους ανταποκριτές οι οποίοι παρετήρησαν ότι τα «εμπρηστικά συνθήματα» ήταν ασήμαντα κλπ. ... Το δημοσίευμα αυτό συνεχίζεται και στη 6η σελίδα σ'ένα μονόστηλο όπου αναφέρονται συλλήψεις 40 ταραξιών οι οποίοι παρεπέμφθησαν στο Στρατοδικείο!
Παρατήρηση	Η σύγκριση του Τρόπου παρουσίασης της Κηδείας του Γ. Παπανδρέου σύμφωνα με την «Κυβερνητική Ανακοίνωση» στο Βήμα είναι εκ διαμέτρου αντίθετες από αυτόν των άλλων εφημερίδων και αποκαλύπτει μια φορά ακόμη αφενός την έλλειψη ελευθεροτυπίας και την προσπάθειά του καθεστώτος να «τσίξει» κάθε δημιουργική φωνή που πλημμύρισε την Αθήνα και την λαϊκή συμμετοχή στην κηδεία και την ευκαιρία διαδήλωσης του μέσα απ' αυτήν την αντίθεσης του με το καθεστώς.
Χαρακτηρισμός	Οπτικό περιβάλλον ουδέτερο
9/11/68 **1η** σελίδα	Τίτλος δημοσιεύματος: *«Βασ. Επίτροπος: οργανωμένη η απόπειρα»* (Ημέρα αγόρευσης του Β. Επιτρόπου). Το δημοσίευμα έχει οπτικό περιβάλλον τα κάτωθι: από πάνω **α)** Κύριο άρθρο με τίτλο με μεγάλα κεφαλαία «Συνάντηση Τζόνσον και Νίξον» **β)** Δίπλα φωτογραφία από εορτασμό της Βασιλικής Αεροπορίας στο Τατόι παρουσία της α.ε. του Αντιβασιλέως (χωρίς όνομα). **Γ)** Κυριαρχούν τελικά μια φωτογραφία άνω αριστερά με λεζάντα *«Από τας αντισοβιετικάς εκδηλώσεις εις Πράγαν. Νεαροί Τσέχοι μετατρέπουν εις παρανάλωμα του πυρός μία ρωσσικήν σημαίαν εις κτίριον επί της οδού Ουάσινγκτων»* και οι δύο φωτογραφίες (103,5 εκάστη) του Παναγούλη και του Β. Επιτρόπου.

10/11/68 **1η** σελ. τίτλος 4 στήλος	Τίτλος δημοσιεύματος: *«Ποινή του θανάτου για τον Παναγούλην».* Την ημέρα αυτή δημοσίευμα των προτάσεων του Β. Επιτρόπου για τους κατηγορουμένους εμφανίζεται άνω δεξιά και πλαισιώνεται: **α)** αριστερά από άλλο άρθρο σχετικό με τα νέα καθήκοντα του νεοεκλεγέντος Προέδρου Νίξον με τίτλο *«Σημαντικές μεταβολές θα επιφέρει ο κ. Ρ. Νίξον»* που συνοδεύεται με μεγάλη φωτογραφία του Νίξον με τον ηττηθέντα αντίπαλό του κ. Χάμφρευ, όπως αναφέρει η λεζάντα. **β)** Στο κέντρο μια τεράστια φωτογραφία (200 εκ. περίπου) που απεικονίζει 2 απόψεις των Βρυξελλών με τίτλο *«Ανατομία της Ηπείρου μας - οι νέοι Ευρωπαίοι - Ευρωκρατία και Ευρωκράτες»* (Αναδημοσίευση από το Βρεττανικό Observer για το Βήμα) σχετικά με την σύγχρονη εικόνα των Βρυξελλών στο οικονομικό και κοινωνικό και διεθνές επίπεδο με λεζάντα της φωτογραφίας *«Βρυξέλλες η πρωτεύουσα της Ευρώπης»*. **γ)** Ένα μικρό δίστηλο ανταπόκριση από το Βελιγράδι της Ουάσιγκτον Post για το Βήμα με τίτλο *«Ο Τίτο φοβείται νέον 1948».*
12/11/68 **1η** σελ. τίτλος 3στηλος	Τίτλος δημοσιεύματος: *«Σήμερον η απόφασις του Στρατοδικείου»* (Ημέρα δευτερολογίας του Β. Επιτρόπου) Τα πρακτικά της δίκης δημοσίευμα αριστερά στη μέση της εφημερίδας σε μια μικρή έκταση 171 τ.εκ. και συνεχίζονται στην 6η σελίδα σε έκταση 608 τ.εκ. Στην πρώτη σελίδα η δίκη έχει οπτικό περιβάλλον: **α)** άνω με τίτλους δεξιά *«Ο κύριος Νίξον εξηγεί το πρόγραμμα»* με φωτογραφία του Προέδρου Τζόνσον και του αντικαταστάτη του κ. Νίξον σε παλαιότερο στιγμιότυπό τους στον Λευκό Οίκο, (ανταπόκριση από Ουάσιγκτων της εφημερίδας Los Angeles Times για το Βήμα) και **β)** άρθρο αριστερά *«Ειρήνη ή Πόλεμος εις την Μεσόγειο;»* με φωτογραφία του α.ε. αντιβασιλέως αντιστρατήγου Γ. Ζωιτάκη σε στιγμιότυπο αποχαιρετισμού του αποχωρούντα πρεσβευτή της Ιταλίας κ. Κόντη.
19/11/68 **1η** σελ. Τίτλος 4 στηλος	Τίτλος δημοσιεύματος: *«ΔΙΣ ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟ Ο ΑΛ. ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ»* (γραμ. μαύρα κεφ.) 3 στ, και κυριαρχεί στη σελίδα αυτή. Η απόφαση του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών δημοσιεύεται στην πρώτη σελίδα του Βήματος, καταλαμβάνοντας σχεδόν το ήμισυ της

	δεξιάς πλευράς της εφημερίδας. Οπτικό περιβάλλον του δημοσιεύματος: **α)** Από κάτω ένα μικρό δημοσίευμα/άρθρο για την παραίτηση της Ιταλικής Κυβέρνησης και πάντα μόνιμη στήλη *«Επιφυλλίδες του Βήματος»* του Ακαδημαϊκού Ηλία Βενέζη που κλείνει τη στήλη. **β)** Αριστερά του δημοσιεύματος άρθρο με τίτλο *«Ομιλία του Κ. Σταμάτη»*, σχετικά με την επιστροφή στον Κουνοβουλευτισμό, με νόμιμες διαδικασίες, μετά την εθνοσωτήριο παρέμβαση του Στρατού, την επάνοδο του Βασιλέως κλπ που συνεχίζεται στην 6η σελίδα με τις απαντήσεις του σε ερωτήσεις δημοσιογράφων, σχετικά με τα ανωτέρω, και το ρόλο του στρατού, στα πολιτικά πράγματα Παραθέτουμε απόσπασμα μιας εκ των απαντήσεων του: *«Η επανάσταση έγινε από το στρατό αλλά ουδείς αξιωματικός αυτή την στιγμή μετέχει της Κυβερνήσεως. Ο πρωθυπουργός, που ήταν συνταγματάρχης έχει αποστρατευθεί από τον παρελθόντα Φεβρουάριον καθώς και όλοι οι άλλοι συνεργάτες του και πλην του Πρωθυπουργού και τριών Υπουργών οι οποίοι είναι πρώην στρατιωτικοί, όλα τα μέλη της Κυβερνήσεως είναι πολιτικά πρόσωπα και νέοι...»* **γ)** Ενα ακόμη άρθρο αριστερά του δημοσιεύματος με τίτλο: *«Η κρίσις του Φράγκου»* (του γαλλικού).Τα ανωτέρω δημοσιεύματα συνεχίζονται στην 6η σελίδα.
Παρατήρηση	Το οπτικό περιβάλλον της 1ης και της 6ης σελίδας του δημοσιεύματος με τίτλο *«Απόφαση του Στρατοδικείου»* είναι ουδέτερο. (σε περίοδο λογοκρισίας μπορεί να ερμηνευτεί ως θετικό για τους κατηγορούμενους).

3η ΔΙΚΗ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «16» (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **20/11 - 23/11/1968** (έκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ (21/11 - 26/11/68)**

(Η Βραδυνή: 4 δημοσιεύματα: 21/11 - 25/11/68)

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

3η ΔΙΚΗ: **ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **20/11 - 23/11/68** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
21/11/68 Πέμπτη (8σέλιδη) **Contexte (Βλ. φωτότ. ολοσέλιδη)**	**8η**	2στηλος	Εις το έκτακτον Στρατοδικείον δίκη παρανόμου οργανώσεως. Αγορεύει απόψε ο Β. Επίτροπος **(κεφ. 0,3 εκ.)**		30	30	(0)	(0)			
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ 1ης ΗΜΕΡΑΣ					**30**	**30**	**(0)**	**(0)**			
22/11/68 Παρασκευή (8σέλιδη) **(Βλ. Contexte)**	**8η**	1στηλος	Η δίκη των «16» εις το Στρατοδικείον **(κεφ. 0,3 εκ.)**		30	30	(0)	(0)			
23/11/68 Σάββατο (8σέλιδη) **(Βλ. Contexte)**	**8η**	1στηλος	Αι προτάσεις του Βασιλικού Επιτρόπου εις την δίκην των «16» **(κεφ. 0,3 εκ.)**		47	47	(0)	(0)			
24/11/68 Κυριακή (16σέλιδη)			*Δεν υπάρχει δημοσίευμα*								
26/11/68 Τρίτη (8σέλιδη)	**14η**	1στηλος	Η απόφασις του Στρατοδικείου εις την δίκη των «16» **(κεφ. 0,3 εκ.)**		55	55	(0)	(0)			

Στήλη (4)*: **Κατεύθυνση Φωτογραφιών σε σχέση με το καθεστώς Κ (+): Βλ. κριτήρια κατανομής σε ευμενής (+) δυσμενείς (-) και ουδέτερες (0) στο μεθοδολογικό μέρος της τεχνικής ανάλυσης**

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 3η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Μ - των «16»** - (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ) Διάρκεια: **20/11 - 23/11/68** Δημοσιεύματα: **5 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. φύλλου)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					**(0)**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					**107**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						**(0)**					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						**107**					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							**(0)**				
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							**(0)**				
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								**(0)**			
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								**(0)**			

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 59** εκ. = **2.360** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **48** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **4**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	(2.360 εκ. x 4 μ/φ) =	**9.440 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	(2.360 εκ. x **48** σελ.) =	**113.280 τ.εκ.**

***Παρατήρηση:** Η εφημερίδα βγήκε **(4)** ημέρες **8σέλιδη** και **(1)** ημέρα **16σέλιδη**; [(4 x 8) + (1x16) = **48**]

3η ΔΙΚΗ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «16» (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **20/11 - 23/11/68** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
21/11/68 Πέμπτη (8σέλιδη) **(Βλ. Lead και Contexte)**	**8η**	2στηλος	Επιβαρυντικά στοιχεία δια τους 16 αναρχικούς **(πεζά 0,5 εκ.)**	Συνεχίζεται η δίκη των εις το Στρατοδικείον **(κεφ. 0,3 εκ.)**	101	101	(0)	(0)			
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ 1ης ΗΜΕΡΑΣ					**101**	**101**	**(0)**	**(0)**			
22/11/68 Παρασκευή (8σέλιδη)	**8η**	1στηλος	Θρασύτατα αι απολογίαι των 16 συνωμοτών **(κεφ. 0,5 εκ.)**		106	106	(0)	(0)			
23/11/68 Σάββατο (16σέλιδη)	**16η**	1στηλος	Ισόβιον κάθειρξιν δια 4 συνωμότας επρότεινεν ο **κ. Εισαγγελεύς** **(πεζά 0,3 εκ.)**		60	60	(0)	(0)			
25/11/68 Δευτέρα (16 σέλιδη)	**16η**	2στηλος	Κάθειρξις 21 ετών εις τέσσαρας συνωμότας **(πεζά 0,5 εκ.)**	Αι αποφάσεις του Στρατοδικείου δια τους τρομοκράτας κομμουνιστάς **(κεφ. 0,3 εκ.)**	120	120	(0)	(0)			

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 3η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Μ - *των «16»*** - (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ) Διάρκεια: **20/11 - 23/11/68** Δημοσιεύματα: **4 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. φύλλου)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					(0)						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					387						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						(0)					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						387					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							(0)				
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							(0)				
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								(0)			
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								(0)			

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **38,5 x 57,5** εκ. = **2.214** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **48** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **4**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	(2.214 τ.εκ. x 4 μ/φ) =	**8.856 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	(2.214 τ.εκ. x 48 σελ.) =	**106.272 τ.εκ.**

*Παρατήρηση: Η εφημερίδα βγήκε **(2)** ημέρες **8σέλιδη και (2)** ημέρες **16σέλιδη**; [(2 x 8) + (2x16) = **48**]

3η ΔΙΚΗ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «16» (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **20/11 - 23/11/68** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
21/11/68 Πέμπτη (10σέλιδη) **(Βλ. Lead & Contexte)**	**10η**	2στηλος	Εις το Στρατοδικείον Αθηνών **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Δικάζονται 16 μέλη οργανώσεως του Κ.Κ.Ε. **(κεφ. 1 εκ.)**	Κειμενόπιτλος: Ήρχισεν χθες και συνεχίζεται σήμερον ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών η δίκη 16 ατόμων-μελών παρανόμου αντεθνικής πολιτικής συνωμοτικής οργανώσεως συσταθείσης τη εντολή του Κ.Κ.Ε. **(πεζά 0,3 εκ.)**	145	145	(0)	(0)			
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ 1ης ΗΜΕΡΑΣ					**145**	**145**	**(0)**	**(0)**			
22/11/68 Παρασκευή (10σέλιδη)	**10η**	1στηλος	Συνεχίζεται η δίκη των 16 κομμουνιστών **(κεφ. 0,5 εκ.)**	Αγόρευσις Βασιλικού Επιτρόπου **(πεζά 0,3 εκ.)**	30	30	(0)	(0)			
23/11/68 Σάββατο (10σέλιδη) **(Βλ. Lead)**	**9η**	2στηλος **Σχόλιο**	Εζήτησεν ο Βασιλικός Επίτροπος **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,3 εκ.)** Ισόβια δεσμά εις 4 συνωμότας **(πεζά. 0,5 εκ.)**	Συνεχίζεται η δίκη των 16 **(κεφ. 0,3 εκ.)**	160	160	(0)				
Σχόλιο	**3η**		Οι υπεύθυνοι **(σε ειδική ρουμπρίκα)**		**(40)**	**(40)**	**(0)**	**(0)**			

3 ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 3η ΔΙΚΗ : Π.Α.Μ - των «16» - (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ) Διάρκεια: 20/11 - 23/11/68 Δημοσιεύματα: 5 ημέρες

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
24/11/68 Κυριακή (16σέλιδη)	**16η**	1στηλος	Συνεχίζεται δια 4η ημέρα **(καπέλλο)** **(πεζά 0,3 εκ.)** Η δίκη των 16 συνωμοτών **(κεφ. 0,3 εκ.)**		20	20	(0)	(0)			
26/11/68 Τρίτη (10σέλιδη) **(Βλ. Lead)**	**10η**	1στηλος	Κάθειρξις 21 ετών επεβλήθη εις τέσσαρας εκ των συνωμοτών **(κεφ. 0,3 εκ.);**		80	80	(0)	(0)			

3 ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 3η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Μ - των «16»** - (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ) Διάρκεια: **20/11 - 23/11/68** Δημοσιεύματα: **5 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. φύλλου)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					**(0)**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					**435**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						**(0)**					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						**435**					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							**(0)**				
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							**(0)**				
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								**(0)**			
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								**(0)**			

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 58** εκ. = **2.320** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **56** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **5**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	(**2.320** τ.εκ. x **5** μ/φ) =	**11.600 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	(**2.320** τ.εκ. x **56** σελ.) =	**129.920 τ.εκ.**

***Παρατήρηση:** Η εφημερίδα βγήκε **(4)** ημέρες **10σέλιδη** και **(1)** ημέρα **16σέλιδη** [(4 x 10) + (1x16) = **56**]

3η ΔΙΚΗ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «16» (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **20/11 - 23/11/1968** (έκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ (21/11 - 26/11/68)**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΔΙΚΗΣ
(LEADS)

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ: ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

3η ΔΙΚΗ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «16» (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΔΙΚΗΣ (LEADS) ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **20/11 - 23/11/68** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ**

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ**

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ	**Σχετικά με τις περιλήψεις της δίκης σαν Αντικείμενο Στάσης (ΑΣ) της εφημερίδας «ΤΟ ΒΗΜΑ»:** Το Βήμα **δεν** ακολουθεί τη δημοσιογραφική τακτική της δημοσίευσης περίληψης του «ρεπορτάζ» σχετικά με τη δίκη (Βλ. Παρατήρηση στην αντίστοιχη σελίδα που αφορά την 1η Δίκη).

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ**

21/11/68	Συνεχίζεται την 5.30 μ.μ. σήμερον ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών η δίκη των συλληφθέντων 16 μελών της ανατρεπτικής οργανώσεως, με τας απολογίας των ενεχομένων εις αυτήν φοιτητών.

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ**

21/11/68 **10η** σελίδα	Οι κατηγορούμενοι πλην ενός, είναι φοιτηταί διαφόρων σχολών των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων μεταξύ δε τούτων περιλαμβάνονται και δύο φοιτήτριαι. Άπαντες πρώην μέλη της νεολαίας Λαμπράκη, κατηγορούνται δια παράβασιν του Α.Ν. 509/47 και δι'απείθειαν εις διαταγήν της στρατιωτικής αρχής.
23/11/68 **9η** σελίδα	Την ποινή των ισοβίων δεσμών δια τέσσαρας εκ των 16 κατηγορουμένων εις την δίκην της παρανόμου αντεθνικής κομμουνιστικής οργανώσεως των σπουδαστών, ζήτησεν χθες την νύκτα, αγορεύων ο Βασ. Επίτροπος του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών, Εισαγγελεύς Πλημμελειοδικών κ. Ιω. Λιαπής.
26/11/68 **10η** σελίδα	Μετά τετραήμερον διαδικασίαν την 10:45 νυχτερινήν του παρελθόντος Σαββάτου, εξεδόθη η απόφασις του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών δια τους 16 κατηγορούμενους, οι οποίοι ήσαν μέλη παρανόμου αντεθνικής συνωμοτικής οργανώσεως.

*ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: **Οι υπογραμμίσεις στα κείμενα των Leads είναι δικές μας ως σημαντικοί όροι (λέξεις - προτάσεις) από άποψη σημασιολογικής αξιολόγησης, που χρησιμοποιούνται στο Β΄ Στάδιο της έρευνάς μας (Τμήμα Β΄ - Τίτλοι/Υπότιτλοι) της ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης της έντασης και κατεύθυνσής τους (Βλ. σχετικά, Πρωτόκολλο Ανάλυσης Τίτλων/Υπότιτλων, με τη μέθοδο ΑΑΟ).**

3η ΔΙΚΗ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «16»
(ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **20/11 - 23/11/68** (εκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ**
(Η Βραδυνή: 4 δημοσιεύματα: 21/11 - 25/11/68)

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
ΣΧΟΛΙΑ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΣΕ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ: ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Οι εφημερίδες **(1) ΤΟ ΒΗΜΑ** και **(2) ΒΡΑΔΥΝΗ** δεν έχουν σχόλια

3. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ: 23/11/68, 3η σελ.

ΣΤΗΛΗ: «Κ Ρ Ι Σ Ε Ι Σ - Σ Χ Ο Λ Ι Α»

(έκταση σχολίου 40 τ.εκ., σε ειδική ρουμπρίκα)

Τίτλος Σχολίου: ΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ (αντιγραφή από εφημεριδα/χειρόγραφο)

«Εις την θέσιν των νεαρών αυτών που δικάζονται εις το στρατοδικείον, ως μέλη παρανόμου κομμουνιστικής οργάνωσεως, θα έπρεπε να κάθωνται κάποιοι άλλοι.

Εκείνοι που ημπορούσαν να τους προστατεύσουν και όμως άφησαν τους ανωρίμους νεαρούς, εις το έλεος της κομμουνιστικής προπαγάνδας, που τους εδίδαξαν - όπως κάποιος καθηγητής του Διοικητικού Δικαίου «θεωρητικός», της ανδρεϊκής πτέρυγος του Κέντρου - ότι και ο κομμουνισμός είναι .... Δημοκρατία! που τους εκαλιέργησαν την ιδεολογικήν σύγχυσιν, που τους άφησαν ή τους έπεισαν ότι οι «Λαμπράκηδες» είναι η .... μαχητική πρωτοπορία της δημοκρατικής παράταξεως, που δεν εφρόντισαν ποτέ να διαφωτισθούν τα παιδιά αυτά εις το σχολείον και το πανεπιστήμιον, επί των συγχρόνων πολιτικών και ιδεολογικών ρευμάτων, αλλά τα άφησαν να «καταρτιστούν» εις το πεζοδρόμιον, από τους καθοδηγητάς και τα έντυπα της άκρας Αριστεράς.

Εάν οι κύριοι αυτοί, είχαν αναλάβει τας ευθύνας των, έναντι της νέας γενεάς, δεν θα ευρισκόμεθα ενώπιον του αποκαρδιωτικού θεάματος ενός φοιτητού υποστηρίζοντος ενώπιον του στρατοδικείου το τερατώδες ψεύδος, ότι η Ρωσία είναι δημοκρατική και ότι εις αυτήν δεν υπάρχει αντιπολίτευσις διότι ..... έτσι το θέλει ο λαός! Ούτε θα ενεπλέκοντο εις κομμουνιστικάς κινήσεις νέοι, οι οποίοι ενόμιζαν, ότι με τον τρόπο αυτό υπηρετούν την υπόθεσιν της Δημοκρατίας. Κάποιοι θα εγίνοντο κομμουνισταί, λόγω ψυχοδιανοητικής ανωμαλίας, *(υπογράμμιση δική μας)* αλλά πάντως, όχι λόγω αγνοίας και ελλείψεως αγωγής, και θα απετέλουν μίαν ασήμαντον απομεμωνομένην και ακίνδυνον αίρεσιν.

3η ΔΙΚΗ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «16»
(ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **20/11 - 23/11/68** (εκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ**

(Η Βραδυνή: 4 δημοσιεύματα: 21/11 - 25/11/68)

ΟΠΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (CONTEXTE)
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

ΣΕ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ: ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΒΗΜΑ 22/11/68
σελ. 8η

Ο νέος αντιπρόεδρος των ΗΠΑ, ὁ ἑλληνικῆς καταγωγῆς Σπῦρος Ἄγκνιου, συνηντήθη χθὲς βράδυ εἰς τὸν Λευκὸν Οἶκον, μὲ τὸν Πρόεδρον Τζόνσον, μετὰ τοῦ ὁποίου εἶχεν ἐνδιαφέρουσαν συζήτησιν ἐπὶ διαφόρων ἐσωτερικῶν καὶ διεθνῶν θεμάτων. (Ραδιοτηλεφωτογραφία Ἀσσοσιέιτεντ Πρές)

ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ ΦΙΛΟΚΙΝΕΖΟΥ ΗΓΕΤΟΥ ΤΟΥ ΧΑΝΟΪ

ΕΑΝ «ΠΙΕΣΗ» ΤΟ ΝΟΤΙΟΝ ΒΙΕΤΝΑΜ ΘΑ ΕΛΘΗ Η ΣΕΙΡΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΙΝΔΟΚΙΝΑΣ

Ἡ στρατηγικὴ τοῦ «ἀσιατικοῦ κομμουνισμοῦ»

ΧΟΡΚ, ΧΟΡΚ, 21 Νοεμβρίου. — Εἰς μίαν ἐντυπωσιακὴν ἐλληνικὴν ἀντίληψιν πρὸς ἀπελπισίαν ὑπὸ τοῦ ... ἐρωτᾷ. Ἀγάλτου εἰς τὴν Ἰσραὴλ τὸν Χανόϊ τονίζεται ἀπερισκόπως ἡ Οὐασιγκτὼν πρόθυμος νὰ βομβαρδίσῃ ὅλους τοὺς Βορείους λιμένας καὶ ἀεροδρόμια καὶ νὰ ἀπελάσῃ τὸ 1/3 τῶν ἰδικῶν των κατοίκων ... ἀναγκαστικὰ διὰ τῆς βίας. Ἡ ἀντίληψις αὐτὴ ἔρχεται ὑπὸ τοῦ μέσου τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ ... τοῦ Τσὶν Ἐμιρίς τὸ πλεῖστον ἀπὸ μιᾶς ἀμέσως μετὰ τὴν Εὐρώπην τὴν συνεπειῶν εἰς τὸ χαμηλὸν ... τὸ γενικὸν ἐπίπεδον ... ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὰς ἀπομονωτικὰς ... ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ ... ἀπὸ τὴν ἐπιφοβίαν ... ἀπὸ τὴν ... ἀπὸ τὴν ... ἀπὸ τὴ

...ικόν
...ανοΐ

...σεων κατα της χωρας των. Αι πληροφορίαι είδον τὸ πρῶτον το φως της ομιλουσης εκδ...
βρετανικὴν εφημερίδα «Ὀμπσέρβερ», ἡ ὁποία γράφει ὅτι:

ΜΟΝΑΔΕΣ, ἐθνοφρουρᾶς ἐτέθησαν εἰς συναγερμὸν παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ τακτικοῦ γιουγκοσλαβικοῦ στρατοῦ κατόπιν ἀνησυχητικῶν πληροφοριῶν περὶ πιθανῆς δράσεως τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καὶ τῶν χωρῶν - μελῶν τοῦ Συμφώνου τῆς Βαρσοβίας ἐναντίον τῆς Γιουγκοσλαβίας.

Κατὰ τὴν βρετανικὴν ἐφημερίδα, ἡ ἡγεσία τῶν γιουγκοσλάβων ἀγγλοσαξόνων εἶναι πεπεισμένη ὅτι παρὰ τὴν ἀποστασιοποίησιν τοῦ Νικήτα Χρουστσὼφ τὸ Κρεμλῖνον εἶναι ἀποφασισμένον διὰ κάθε τὶ μέσον εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν, ἡ ὁποία οὐδέποτε ἔκρυψε τὴν ἀντιπάθειάν της διὰ τὸν ρωσικὸν ἐπιβατικὸν ἀντικομμουνισμὸν τοῦ Τσεχοσλοβάκικου.

Ἐξ ἄλλου, συνεχίζει τὸ «Ὀμπσέρβερ», ὁ στρατάρχης Τίτο προσεποίησε τὴν ἀγνοιαν τῶν ἀνησυχητικῶν πληροφοριῶν ὅτι θὰ προβ�ῃ εἰς τὴν λῆψιν ἀντιμέτρων ἂν δὲν τερματισθῇ ἡ διαπραγμάτευσις ἐναντίον τῆς χώρας του.

Αἱ τελευταῖαι πληροφορίαι τῶν γιουγκοσλαβικῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν ὁμιλοῦσαν περὶ ἐσωτερικῆς πολιτικῆς στρατιωτικῆς δραστηριότητος εἰς Ρουμανίαν καὶ περὶ ἀφίξεως σημαντικῶν σοβιετικῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων εἰς Οὐγγαρίαν καὶ Βουλγαρίαν.

Εἰς τὸ Βελιγράδι, ἡ ἀνησυχία ἐντείνεται χθὲς τὸ βράδυ, ἐκ τῆς ἀπροόπτου ἐπισκέψεως τῶν πρεσβευτῶν Ἀμερικῆς καὶ Ἀγγλίας εἰς τὸν ἀναπληρωτὴν Ὑπουργὸν Ἐξωτερικῶν Πάβλεβιτς, ἀντικαταστάτην τοῦ Γιουγκοσλάβου ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν.

Οὐδεμία ἐκ τῶν δύο πρεσβειῶν ἐξέδωκε γραπτὴν ἀνακοίνωσιν περὶ τῆς ἐπισκέψεως. Ἐγνώσθη ὅμως ὅτι ἐπεσκέφθησαν τὸν ὑπουργὸν ἐπὶ ὥραν περίπου καὶ ὅτι ἡ συνομιλία ἦτο φιλική.

Οἱ Γιουγκοσλάβοι ἐπίσημοι δὲν κατέχουν δυνατὸν νὰ σχολιάσουν τὴν ἐπίσκεψιν. Προσεγγίζουν ὅμως, ἀναφερόμενοι εἰς τὰ διαδιδόμενα περὶ ἐπικειμένης ἐπιθέσεως τῶν Σοβιετικῶν, τὰ ἐξαρκετὰ ἐπιφυλακτικὰ ἀλλὰ ἐξαιρετικῶς ἐφησυχαστικὰ ἐκφραζόμενα σχόλια τοῦ ἄρθρου τοῦ «Ὀμπσέρβερ» περιέχει ἐπίσης πληροφορίας γνωστὰς ἀπὸ μηνῶν, ἐπὶ πλέον δὲ εἰσαγομένας ἀπὸ ὁποίαν πηγὴν προφανῶς ἀπὸ τὰς πληροφορίας περὶ κινήσεως στρατευμάτων.

Ἀπὸ τῆς 21ης Αὐγούστου, δ...τε ἐπραγματοποιήθη ἡ εἴσοδος εἰς Τσεχοσλοβακίαν γνωστὰς ὡς τοῦ Συνεδρίου τῆς Βαρσοβίας, ἡ Γιουγκοσλαβία, ὡς γνωστόν, κατέστησε σαφὲς ὅτι θὰ πολεμήσῃ ἐὰν παραβιασθοῦν τὰ σύνορά της.

Κατὰ τοὺς τρεῖς διορρισθέντας ἔκτοτε μῆνας, ἐπραγματοποιήθησαν πολλαὶ προετοιμασίαι, ὡς δὲ ἐδήλωσεν ἐπίσημος Γιουγκοσλάβος παράγων: «Εἶναι ἕτοιμοι νὰ πολεμήσουν ἐντὸς 24 ὡρῶν».

Ο ΜΠΑΛΑΝΣΙΕΡΤΣ ΘΑ ΕΠΙΣΚΕΦΘΗ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗΝ

ΔΥΟ ΑΚΟΜΗ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΜΕ ΞΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ ΥΓΙΑΙΝΟΥΝ

ΣΤΑΝΦΟΡΝΤ, (Καλιφόρνια), Δευτέρα. (Ἀπὸ Πρακτ.). — Ὁ Σεβ. τῆς Ντιοκλεΐας Χάμπαρδο, ὁ μόνος ἀνθρωπος τῆς τοῦ κόσμου που ἐπιζῇ ἐπιτέρας μεταμοσχεύσεως καρδιᾶς εἰς ρίσας τὴν εἰς ἱστορικὴν πτῆσιν κατασκευήν, τὴν νύκτα, 48 ὥρας μετὰ τὴν νέαν μεταμόσχευσιν καρδιᾶς, τὴν γενομένην εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Ἄρως Σαι γουαίη, εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Στανφορντ.

Ἔτσιμος, ἰκανοποιητικὴ εἶναι ἡ κατάστασις καὶ ἑνὸς ἄλλου ἀσθενοῦς, τοῦ Τόως Σαμουηλσσὼν, ἡλικίας 49 ἐτῶν, ὁ ὁποῖος ἔλαβε μεταμόσχευσιν καρδιᾶς, τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευήν.

Ἐκ Κέντουκυ τηλεγραφοῦνται, ἐξ ἄλλου, ὅτι ὁ δρ. Μπάλαϊμπρα, ὁ μακροτερον ζήσας ἐν τῷ κόσμῳ ἀσθενὴς μὲ ξένην καρδίαν, ἔνεκα τὴν ὁποίαν νὰ ἐπιμηθῇ τὴν Εὐρώπην τὰς τοιαύτας ἐπεμβάσεις, ἡ πρώτη Μαρτίου, διὰ νὰ διώσῃ πολλὰς διαμάχας.

Τὸν ἐφόνευσεν ἐξ' ἀμελείας

Ὁ Ἀλέξ. Γιαννος, ἐξ Ἄβδηρων ἐξωθ. του χωριοῦ Πολυστασίτικα Τσαντσαίικα, ἐξ ἀμελείας τὸν Ἰω. Κουκόνι. Ὁ δράστης συνελήφθη.

Ἡ ἐπέτειος ἀπελευθερώσεως τῆς Κορυταᾶς

Ὁ Ραδιοτηλεφωτικὸς Σύλλογος «ΤΕΛΑΣΦΟΡΟΣ» ἑόρτασε τὴν 10.30 πρωινὴν χθὲς τὴν 28ην Ἐπετειον τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Κορυτσᾶς ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν Στρατὸν μὲ δοξολογίαν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν.

Εἰς τὴν δοξολογίαν παρεστάθησαν πολλοὶ ἐπίσημοι, Φωτιστικοὶ καὶ πολλοὶ ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐλαβον μέρος εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ 1940—41.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐπικοδόθησε παράταξις κατὰ τὴν ὁποίαν ἐστέφθησαν στέφανοι εἰς τὸ Ἀνδριάντα Στρατιώτου καὶ ἐτελέσθη ἐπιμνημόσυνος δέησις ὑπὲρ τῶν πεσόντων ἡρώων προς τὴν Σελήνην πτῆσιν προς τὴν Σελήνην Πλατὺς, δὲν παρασκευὴ ἐνηλίκες καὶ τὸν ἀστέρι εἰς τὸν ἐν τῷ τοπικῷ. μετὰ ἐπιτυχίαν πτῆσιν

Ἡ ἀνώτερα ἀναλυτικὰς τὰς ἐξῆς εἶναι ἡ πρώτη, καθ' ἣν οἱ Ρῶσοι ἀποκαλύπτουν, ὅτι ἐπιχειροῦν ἐπιστρέψουν ἐπὶ τῆς Σελήνης, μολονότι καὶ προηγουμένως ἀλλαι εἶχον ἀφησει ἀνεπιτυχῶς καὶ ἐπανειλημμένως πειρῶνται ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς των.

Ἐπετράπη ὁ ἀπόπλους τῶν σκαφῶν

Ἀπὸ τοῦ σημερινοῦ πρωΐ, ἡρθη ἡ ἐπιβληθεῖσα τὸ Σάββατον ἀπαγόρευσις ἀνόδου τῶν σκαφῶν ἀπὸ τὰς λιμένας Πειραιῶς, κατόπιν τῆς βελτιώσεως τοῦ καιροῦ.

Ἐνοποιήθησαν αἱ ὀργανώσεις ταχυδρομικῶν

Τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων τοῦ κλάδου τῶν ταχυδρομικῶν ὑπαλλήλων ἀνεφέρανε τὰ ἐξῆς νέα Συμβούλια τῶν Ὁμοσπονδιῶν Ταχυδρομικῶν Ὑπαλλήλων. Ἡ Διάσκεψις τῆς Ὁμοσπονδίας ἀπετελέθη ἐκ τῶν κ.κ. Χ. Χρονοπούλου, προέδρου, Β. Χαρωτζῆ ἀντιπροέδρου, Γρ. Παυλοπούλου γεν. γραμματέως, Στ. Ταμπούλου ἐφόρου γεν. ταμείου καὶ Μ. Β. Βιβλιοφύλακος.

ΕΡΥΘΡΟΔΕΡΜΟΙ ΕΣΦΑΞΑΝ ΚΑΙ ΤΑ 12 ΜΕΛΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

ΒΙΒΛΟΣ ΙΑΗΕΤΟΥ, Δευτέρα. — Τὰ πτωματα τριῶν μελῶν τῆς ἀπὸ νέου αἱθωρισμένης Χασὶς Καλλέλ θρησκευτικῆς ἀποστολῆς ἐθάφησαν ὑπὸ τὸ πλοτον ἑλὸς ἀγροκαλλιεργοῦς, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς αὐλῆς των Ἐρυθροδέρμων «Ἀτροσίας».

Ἐπειδὴ ἀπεδείχθη, ὅτι, οἱ φόβοι, ἀπὸ ἐφάνησαν καὶ τὰ δώδεκα μέλη τῆς ἀποστολῆς, μεταξὺ των ὁποίων περιεχομένου ἐδόθησαν δύο γυναῖκες, (τὰ τῶν Ἐρυθροδέρμων τοῦ Ἀμαζονίου.

Οἱ Σοβιετικοὶ προετοιμάζονται διὰ τὴν Σελήνην

ΜΟΣΧΑ, Δευτέρα. (Ὑπὸ Ὑπαι.) — Ἡ Ρωσία ἀνεκοίνωσε χθὲς τὴν νύκτα, ὅτι τὰ τελευταῖα δύο διαστημόπλοια πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Σελήνης ἀπεστάλησαν δικτυοκατευθυνόμενα, διὰ μίαν ἀνεπτυγμένη ἐπιστολικὴν πτῆσιν προς τὴν Σελήνην Πλατὺς, δὲν παρασκευὴ ἐνηλίκες καὶ τὸν ἀστέρι εἰς τὸν ἐν τῷ τοπικῷ. μετὰ ἐπιτυχίαν πτῆσιν

Τὰ διαστημόπλοια «Ἐλίας» ἀνεκοίνωσαν ὅτι ὁ ἐπιστημονικὸς σκοπὸς τοῦ «Ἐλίας» δι' ἀπὸ τὴν μελέτη τῆς ἐπιφανείας, ποὺ, ὡς πιστεύεται, ἀποτελεῖ τὸν μετασχηματισμὸν κινδύνου διὰ τὸν ἀνθρώπινον κατὰ τὴν πτῆσιν πρὸς τὴν Σελήνην καὶ τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὴν Γῆν.

Τὸ «Ἐλίας» ἐξ ἄλλου, ἀνεκοίνωσε ὅτι ἐξέτασε τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Σελήνης καὶ ἔστειλε πληροφορίας διὰ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Σελήνης, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπρόκειτο νὰ ἀποφασισθῇ ἡ ἀσφαλὴς προσγείωσις τοῦ ἀνθρώπου.

Εἰς ἄνοδον ἡ χρηματοδότησις τῆς Ἰδιωτικῆς οἰκονομίας

Τὸ ὕψος τῆς αὐτοδίκης χρηματοδοτήσεως τοῦ Ἰδιωτικοῦ τομέως τῆς οἰκονομίας ἀνῆλθε κατὰ τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου 1968 εἰς 76.139 ἐκ. δρχ. ἤτοι ἐντεφανατε, ἔναντι τῆς 12μήνου περιόδου 1.10.1967 ἕως 30.9.1968, καθαρὰ αὔξησις κατὰ 13.190 ἐκατ. δρχ. ἢ 21%, ἔναντι ὅσων μεγαλυτέρων αὐξήσεων κατὰ τὰς προηγουμένας ἀντιστοίχους 12μήνους περιόδους τῶν ἐτῶν 1966/1967 καὶ 1965/1966 (8.219

Ἡμερησία κλήρωσις τοῦ Ἐθνικοῦ Λαχείου

Κατὰ τὴν σημερινὴν πρώτην ἡμέραν τῶν διαδοχικῶν κληρώσεων τῆς 73ης ἐκατοντάδος τοῦ Ἐθνικοῦ Λαχείου ἐξήγησαν τὰς κερδοφόρους οἱ κατωθι ἀριθμοὶ ἐκάστου τῶν ἀντιστοίχως σημειουμένων ποσῶν:

Ἀνὰ 50.000 δραχμὰς κερδίζουν οἱ ἀριθμοί: 58459 70180 127459.

Ἀνὰ 20.000 δραχμὰς κερδίζουν οἱ ἀριθμοί: 38165 70239 75266 110617 111640 117470 127893

Ἀνὰ 10.000 δραχμὰς κερδίζουν οἱ ἀριθμοί:

2681	3071	23615	30814	39752
45139	46198	49175	51737	56793
64109	67705	75794	77894	80288
86750	103951	109991	110100	124225
126427	127944	130312	140722.	

Ἀνὰ 5.000 δραχμὰς κερδίζουν οἱ ἀριθμοί:

78	1739	1807	2723	3165
6521	7657	9344	16986	17381
17174	17446	20088	20156	25195
28153	30587	35762	37035	37611
40393	42752	49262	50785	52113
54841	58375	64254	66746	77672
81472	81764	88317	90543	92846
93754	99139	101107	106618	111820
117215	121735	125986	128320	129126
137070	139761	142325		

Ἀνὰ 1.000 δραχμὰς κερδίζουν οἱ ἀριθμοί:

143	810	1671	2976	3258
3373	5238	7451	8489	12180
13438	14252	14727	16223	16697
18019	20789	22438	25524	26633
28687	30842	31005	31697	32782
33095	34498	34816	38990	40409
41455	42275	43233	43392	44927
45784	47029	49039	50634	53181
54219	54490	56095	56892	58029
58144	58604	61204	62767	66486
66660	67235	67332	69187	72681
73666	78147	78323	79519	84472
85253	85273	85489	86112	86519
89822	90729	91992	92189	93736
95552	96483	97866	101377	101631
101825	103829	103883	103983	104109
104672	105185	105315	107201	107625
108822	111982	112041	112661	113716
115278	116168	117938	118213	120766
120854	122590	123027	123364	123514
125185	127671	128287	128519	129067
131525	131609	131881	133690	134982
135101	136368	136702	138968

Ἡ ἐπομένη θὰ συνεχισθῇ αὔριον Τρίτην.

«Πυριτιδαποθήκη» ἡ Μέση Ἀνατολὴ Ἀφορμὴ ἡ ἔκρηξις εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ

ΕΚΛΕΙΣΑΝ ΑΙ ΑΝΩΤΑΤΑΙ ΣΧΟΛΑΙ ΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΝ!

ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ, Δευτέρα (Γαλλ. Πρακτορ.).

Κλίμα ἀναθρασμοῦ ἐπικρατεῖ εἰς ὁλόκληρον τὴν Μέσην Ἀνατολήν, κατόπιν τῆς τρομοκρατικῆς καὶ πολυνέκρου ἀποπείρας εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Οἱ πολιτικοὶ παρατηροῦν ὅτι ἡ φοβερὰ ἔκρηξις ἀποτελεῖ τὴν ἐναρξιν σειρᾶς παρομοίων ἀντιτιθέραικων ἐνεργειῶν τῶν Ἀράβων, αἱ ὁποῖαι θὰ καταστήσουν ἀκόμη ζοφερωτέραν τὴν ἤδη σκοτεινὴν τῆς περιοχήν.

Ὁ τρόμος κυριαρχεῖ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ὅπου οἱ περίοδοι τῆς κυκλοφορίας θοθήσαν μόλις χθὲς (ἀπὸ τὴν Παρασκευήν), ἐνῶ ἡ ἀστυνομία διενεργεῖ ἐντατικὰς ἀνακρίσεις καὶ ἐρεύνας οἰκιῶν. Μέχρι στιγμῆς οὐδεμία αὐλαία ἀνηγγέλθη ἐπισήμως, κρατοῦνται ὅμως ὡς ὑποπτοι 71 Ἄραβες.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἀστυνομία προσαθεῖ νὰ συναρμολογήσῃ τὰ κατατραφέν αὐτοκίνητον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶχον τοποθετηθῇ αἱ ἐκρηκτικαὶ ὕλαι καὶ τὸ ὁποῖον πιστεύεται ὅτι εἶνοι βρετανικῆς κατασκευῆς «Μόρρις Ὄξφορντ», διὰ τὴν ἀνακάλυψιν ἴχνων, τὰ ὁποῖα θὰ ὁδήγουν ἐνδεχομένως εἰς τὴν σύλληψιν τῶν δραστῶν.

Ἐκ πολλῶν πηγῶν ἐξεφράσθη ἀποροπατιασμὸς διὰ τὴν ἀπάνεραν, ὅπως ἐκ μέρους Ἀράβων συνδικαλιστῶν τῶν κατεχομένων ἀραβικῶν ἐδαφῶν, οἱ ὁποῖοι τὴν ἐκαρακτήριζαν ὡς «ἐπαισχυντον πρᾶξιν». Ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα γράφει τὸ ὄργανον τοῦ Βατικανοῦ «Ρωμαϊος Παρατηρητὴς», τονίζον:

«Ἡ τρομοκρατικὴ ἀπόπειρα ἡ δι απραχθεῖσα εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, προκαλέσε γενικὴν ἀποδοκιμασίαν καὶ διαθέτων ἀνησυχίαν, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ τετραγωνίζη κατάστασις εἰς τ' Μέσην Ἀνατολὴν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιδεικυθῇ ἀπὸ τῆς μιᾶς στιγμῆς εἰς τὴν ἄλλην».

● Ἐκ Καΐρου μετεδόθεται ὅτι ὁ ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῆς Αἰγύπτου κ. Ριάντ ἐξέφρασε τὴν λύπην του διὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν νὰ ἐφοδιάσουν τὸ Ἰσραὴλ μὲ ἀεροπλάνα τύπου «Φάντομ».

Ἐκπλῆξιν ἐξ ἄλλου ἀπετέλεσε τὸ ὑφοσινὸν κλείσιμον ὅλων τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων τῆς Αἰγύπτου μέχρι ἑτεπέρας διαταγῆς, ἐκατὸν τῶν τεσσάρων φοιτητικῶν ταραχῶν. Πράγματι, οὐδεὶς περὶ τοιούτων ταραχῶν εἶχε γνωσθῇ δκωρίτεραν.

Σαραγκάτ τὴν ἐντολὴν κ. Περτίνι

(Ἀπὸ Πρακτ.). ...ας τῆς Δημοκρατίας ...ύθησε χθὲς τὴν ἐν ...ματος νέας ἐνωτικῆς ...ς τῶν προσώπων τῆς ...ερα Πεμπτην.

...τὰ 72 ἐτῶν, ἕναι πα...ιστέας καὶ ἐκφοβισ...τικὸς κατὰ τὴν ὁμιλ...ατικὴν του ἱστορίαν ...ωνικὴ μοῖρα εἰς τὴν ...ὴν τοῦ κόμματος ...ς προέβαινε δὲ ταυτ...ὴν ἐμπιστοσύνην ...ν ἔτος. Θὰ τὸν δοκ...ν τῆς ὁποίας ...

...ποστεύτηκε ὅτι ...ν ἐνοποίησιν ...ν τῶν κομμάτων ...ν Νέων Δημοκρατ...ν ἐπὶ τῆς ἀρχηγ...ν ἐκ τῶν ὁποίων ...ν ἐπιτύχῃ τὴν ...ν ἐπιτυχίαν ...ν ἐπιτυχίαν ...ν ἐπιτυχία

ΕΝΟΜΙΣΑΝ ΟΤΙ ΕΠΡΟΚΕΙΤΟ ΠΕΡΙ ΙΠΤΑΜΕΝΩΝ ΔΙΣΚΩΝ!

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, Πέμπτη (Ρώυτερ). — Τά πυρακτωμένα συντρίμμια γιγαντιαίου πυραύλου, εἰσελθόντος ἐκ τροχιᾶς εἰς τήν ἡλίνην ἀτμόσφαιραν, ἐτορπεκράτησαν χθές τήν ἐσπέραν τους Βρεταννούς, μέ ἀποτέλεσμα νά δεχθοῦν τά ἀστυνομικά τμήματα καί τά γραφεῖα τῶν ἐφημερίδων σωρείαν τηλεφωνημάτων περί ἐυρωνιστῶς Ιπταμένων δίσκων καί πυραύλων.

Καθ' ὅλην τήν ἔκτασιν τῆς Βρεταννίας, ἀπό Σκωτίας μέχρι Νοτίου Ἀγγλίας παρετηρήθησαν σπινθῆρες καί ἀνταύγειαι, ὁ-φελόμεναι εἰς τά τεμάχια τοῦ πυραύλου τά ὁποῖα διασκορπίσθησαν εἰς τερατώδη ἔκτασιν, ὅταν οὗτος ἐξερράγη ἐκ τῆς πυρακτώσεως κατά τήν εἴσοδόν του εἰς τήν ἀτμόσφαιραν. Τά φαινόμενα αὐτά πολλοί ἐξέλαβόν ὡς Ιπταμένους δίσκους, ἡ ἐγγυγαντιαίους πυραύλους μέ πυρακτωμένην οὐράν οἱ ὁποῖοι Ιπτανο-το ἐν σημαντικῷ, ἕνας δέ ἔφθασε νά ἀναφέρη ὅτι πρόκειται περί ἐμβατικῆς ἐπιθέσεως διά πυραύλων.

Ἀπό τά συλλεγέντα στοιχεῖα οἱ ἐμπειρογνώμονες κατέληξαν εἰς τό συμπέρασμα ὅτι πρόκειται περί ἐπανόδου εἰς τήν ἀτμόσφαιραν μεγάλου τεμαχίου ἐκ τῶν κινουμένων εἰς τό Διάστημα ἐκστρατολοίπων τῶν διαφόρων διαστημικῶν πειραμάτων. Πιθανώτατα πρόκειται περί γιγαντιαίου πυραύλου.

Ὁ ἐξέχων Βρεταννός ἐμπειρογνώμων κ. Νιέσμουτ Κίνγκ-Χήλ, ἀνήκων εἰς τήν ΡΑΦ, ὑπῆρξε ἔτι πλέον κατηγορηματικός. «Πρόκειται —ἔπε— περί τοῦ τελευταίου ὄρόφου τοῦ ρωσικοῦ πυραύλου, τοῦ ἐκτοξεύσαντος τό «Κόσμος 253» κατά τάς ἀρχάς τοῦ μηνός. Ἡ εἴσοδός του εἰς τήν ἀτμόσφαιραν προεκλέπε-το ὅτι θά πραγματοποιηθῆ εἰς τήν τροχιάν αὐτήν.

Ἡ νέα κυβερνητική πολιτική ἐπί τοῦ σίτου

ΕΝΙΣΧΥΕΤΑΙ Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ ΚΑΙ ΚΡΙΘΗΣ

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ Συμβούλιον Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς, συνελθόν ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ κ. Ν. Μακαρέζου, ἔλαβε σειράν ἀποφάσεων ἐπί τῆς νέας πολιτικῆς τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ἐπί τῶν ἀθνιοπληρούντων σιτηρῶν, ἡ ὁποία εἰς γενικάς γραμμάς ἔχει ὡς ἀκολούθως διά τό Ἔτος 1968-1969:

Ἡ σταθερά τιμή παραγώγου διά τόν ἀραβόσιτον καί σκληρόν σίτον ἤ-τοι 2,60 καί 3,20 δρχ. κατά κιλόν ἀντιστοίχως. Τήν παρέκτασιν θά διενεργήσῃ ἡ ΚΥΔΕΠ, ἡ ὁποία ἐξουσιοδοτεῖται ὅπως παραλαμβάνῃ κόπον προερχόμενον ἀπό τῶν παλαιτέρων προσφορῶν εἰς τάς ἀποθήκας αὐτῆς ποσότητα, ἐσοδείας 1969 καί διαθέτῃ ταύτην εἰς τιμήν αἰτούσαν εἰς τήν τιμήν τῶν 2,90 δρχ. κατά κιλόν διά τόν μαλακόν καί 3,50 δρχ. διά τόν σκληρόν σίτον.

Ἐφεξῆς ἀνάπτυκα δίκως διαφορικῆ ἡ ἐπιδοτουμένη ἐνίσχυσις τῶν 10 δραχ. κατά στρέμμα μέσων ἐξ ὧν ἐκαλλιεργήθησαν αἱ τοιαῦται μέχρι τοῦ ποσοστοῦ 9—40 στρεμμάτων ἀνά ἀγρότην. Ἡ ἐνίσχυσις αὕτη θά ἀνέρχεται εἰς τό ποσόν τῶν 2,30 εἰς 2,40 δρχ. τό κιλόν. Ὁμοίως διά τάς ἐκτάσεις τῶν παραγωγῶν ποὺ ἐπιθυμοῦν τήν καλλιέργειαν τῶν ὑβριδίων Ἀγκόνιτσα ΜΠΑ-ντεπ τήν παραγόμενον ἀπό 2,70 εἰς 2,80 δρχ. κατά κιλόν. Ἐπίσης, διατηρεῖται ἡ ἐπιδοτουμένη ἐνίσχυσις τῶν 100 δρχ. κατά στρέμμα διά τάς ἐκτάσεις καλλιεργουμένων.

Τέλος ἀπεφασίσθη ἡ μή χορήγησις ἐνισχύσεων ἡ ὁλίων ἐνισχύσεων εἰς τούς καλλιεργοῦντας μέσον ἐπί ἀρδευτικῶν δικτύων.

«Ἀποδλέπομεν εἰς μίαν πολιτείαν δυναμένην νά ἐνεργῇ μέ ταχύτητα καί νά δρᾶ-στηριοποιῆται πρός Ικανοποίησιν τῶν συμφερόντων τοῦ συνόλου».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ Αἴγυπτος ἐπιζητεῖ τήν φιλίαν τῶν Ἡν. Πολιτειῶν

ΚΑΙΡΟΝ, Πέμπτη. (Ρώυτερ — Ἄνσα Πρές). — Ὁμιλῶν σχετικῶς μέ τάς Ἡνωμένους Πολιτείας ἐπι-δηλωτικάς ἐκδηλώσεις ἡ Αἴγυπτος — ἐ-δηλωθη ὅτι ἐπιθυμοῦν εἰς τό Κάϊρον. Ὁ ὁπλόκος τό ἀνοικτέον συ-διεργατικός ἐκπροσώπους προσέθεσε:

«Ἐάν ὑπάρχουν τίποτε περισσότε-ρον ἀπό τάς ἐκδηλώσεις τῶν ἐπισήμων ἐκπροσώπων τῆς Ἀμερικῆς ἐλλάδος καί τῆς στάσεως πρός αὐτόν συνδεδεμέ-νας βιομηχανικῶν καί ἐμπορικῶν σχέσεις μέ τόν ναυτιλιακόν ὁλβόν καί τάς στάσεις πρός αὐτόν συνδεδεμέ-νας βιομηχανικῶν καί ἐμπορικῶν».

Ἡ νέα Διοίκησις τῆς Ὁμοσπονδίας Φορτοεκφορτωτῶν

Ἐπαγγρτικαν ψήφους αἱ δυνά-μεις τοῦ ὑπό τήν Γ. Σ.Ε. Ἑλλάδος Θερμ. Δημοκρατικοῦ Συνδικαλιστικοῦ Κινήματος κατά τάς διεξαχθείσας ἐκλογάς τῆς Ὁμοσπονδίας Φορτοεκφορτωτῶν Ἑλλάδος.

Οὕτω ἐξελέγησαν οἱ κάτωθι: Δη-μητράκος Ν. ταμίας χρησμοῦ, Κόρμαλος Ε. ἀναπλ. γεν. γραμμα-τεύς, Βοργιάς Ε. γραμματεύς, Λα-γάρος Π. ταμίας, Παπαδόπουλος Γ. ἀναπλ. ταμίας καί μέλη Γεωργακα-κης Ν., Καραφωτης Α., Στρουζας Γ., Δενδρινάκης Ἀνδρ., Κλάδος Δ., Ν., Τσιμπανάκης Ἰωρδ., Μαυρουλακος Ἄγγ. Σιρίγος Ἰ. Ἰζαντος Φω-τιος.

Στελέχη τῆς ΑΧΕΠΑ ΕΙΣ Ἀθήνας

Ἀφιέθησαν εἰς τάς Δημοκρατίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Α ὑπηρεσίας τῆς Α. Χ.Ε.Π.Α. κ. Τσιρίδης μετά τοῦ ἀν-τιπροέδρου καί ἄλλων στελεχῶν τῆς ἀρχαιοτέρας προκειμένου νά ἔχουν συ-νεφαρμογή μιᾶ Ἀρμοδίων κυβερνητικῶν καί ὑπηρεσιακῶν παραγόντων διά τήν νέαν ἐπιχείρησιν τοῦ ἀγωνιστηρίου ἐν Ἀ-θήναις κατά τό 1970 οἰκοδόμου τῶν μελῶν τῆς μεγάλης ὁμάδος Ἑλληνοαμερι-κανικῆς ἀστηνοσεως.

Ὁ κ. Νίξον χαράσσει τό πρόγραμμά του

ΜΑΪΑΜΙ, Πέμπτη. (Ἄπιους Τύ-πος) — Ὁ νέος Πρόεδρος τῶν Ἡ-νωμένων Πολιτειῶν κ. Νίξον ἔλαβε χθές διαφόρους ἀποφάσεις μεγάλης σημασίας, αἱ ὁποῖαι ὅμως δέν θά ἀποκαλυφθοῦν ἐπί τοῦ παρόντος.

Ὡς ἐδηλώθη ἐξ ἐπισφαλοῦς τοῦ Προέδρου Νίξον κ. Ζίγκλερ, αἱ ἀ-ποφάσεις αὐταί ἀφοροῦν τάς κα-τευθύνσεις τάς ὁποίας θά ἀκολου-θήσῃ ἡ Κυβέρνησις Νίξον καί τό ποσόν τά ὁποῖα θά διοχετευθοῦν εἰς τά διάφορα ἀξιώματα.

Κατά τήν ἐνημέρωσιν τῶν ἐκ-προσώπων τοῦ Τύπου, ὁ κ. Ζίγκλερ εἶπεν ὅτι «ἐάν δυνατόν νά ἀποφασισθοῦν ποιαι ἀποφάσεις ἐ-πρόκειται, ποσοστιαίως ὅμως ὅτι ἀνάγκη νά λάβωμεν ἐξ αὐτῶν ἀφοῦ συνέλθῃ τό ὑφυπουργεῖα.

Χθές τήν ἑσπέραν ὁ κ. Νίξον εἶ-χε νέας συσκέψεις μετά τῶν ἀτόμων συντονιστῶν του κ.κ. Μίτσελ, Χάϊτς, καί Χάλντεμαν.

Ὁ νέος Πρόεδρος, ἀπολύς ἐκπρο-σεται ν ἀναχωρήσῃ χθές εἰς Νέαν Ὑόρκην, ἀνέβαλε τήν ἀναχώρησίν του δι' ὀπωρινόν, ἀπασχοληθείς μέ τήν ἐκτατικήν ἐργασίαν τήν ὁποί-αν διέξαγει μετά τῶν συνεργατῶν του.

Ἡ λειτουργία τῆς ναυτιλιακῆς Λέσχης Πειραιῶς

Ἤρτισεν ἡ λειτουργία τῆς Ναυτιλια-κῆς Λέσχης Πειραιῶς, ἡ ὁποία προσε-ται νά ἐξυπηρετῇ τοι μόνον τόν ἐφο-πλιστικόν κόσμον ἀλλά γενικώτερον τούς ἀσχολουμένους μέ τήν ναυτιλίαν. Ἡ ἵδρυσις τῆς Λέσχης, τῆς ὁποίας Πρόεδρος ἐξ-λέχθη ὁ κ. Κων. Ξένος καί Ἀντιπρο-έδρος ὁ κ. Ἰων. Λογιωτίδης, ἀνεπλή-ρωσεν ἕνα κενόν, διότι θά συνδέῃ εἰς τήν προσεχῆ τῶν ζητουμένων εἰς τήν Ναυτιλίαν.

Τῆς τήν Ναυτιλιακήν Λέσχην Πειραι-ῶς ἐπεσκέφθη ἀπό τῆς 11 π.μ. κοθ-μενος τό μπαρ καί ἀπό τῆς 12ης με-σηβρίνης τό ἐστιατόριον.

Τόν μεγαλύτερον σημεῖον τῆς Λέσχης ἀ-ποτελεῖ ἡ τηλεφωνική της κεντρική μέ ἐσωτερικήν τηλεφωνικήν σύνδεσιν μέ ὅλα τά ὁφεῖα τῶν ἐφοπλιστῶν καί τῶν διαθέτων τάς σχετικάς τηλεφωνικάς γραμμάς. Ἡ ἐγκατάστασις τοῦ τηλεφωνικοῦ κέντρου ἐγένετο ὑπό τῆς ΕΤΗ.

Ὁρισμα νακρίσεως (ΜΑΡΘΑ»)

ο τοῦ Κεντρικοῦ ραίως Ἀ προπαγ-σπουδαίων της ἐπιτυχιῶν εἰς την Ἀξίωσις τοῦ ΕΣΠ

ματος τῆς προσ-πιτυχιῶν ἐνδύνει τη του σταθεος τῶν φιλίας, σφαιρα διεξάγεσθη της ἐνίσχυσεν τα-

Οἱ χθὲς υργικὸν ούλιον

ν ὑπό τήν ὁμόνυμον κ. Γεωρ-ἐπιτροπήν ἐπι-ν Πανεπιστημίου ἐπί τοῦ Πανεπιστημίου ἐπί Πανεπ-

μοκτίς συνεργά-ν πληκτρογρ. κ. ἐπρόκειτο νά ἐπιτυχιῶν. Ἀθῆναι. Πα-

Η ΛΙΡΑ

321 — 175 —

Ἑταιρεία ἐργασίαι Ζοβολίνη

Ἰωαννίδης Κώδ.-νῆς σκεπτόμενος μη-του Πανεπιστημίου ἐπί τοῦ Πανεπιστημίου ἐπί Πανεπ-

μοκτίς συνεργά-ν πληκτρογρ. κ. ἐπρόκειτο νά ἐπιτυχιῶν. Ἀθῆναι. Πα-

Στελέχη τῆς ΑΧΕΠΑ ΕΙΣ Ἀθήνας

Ἀφιέθησαν εἰς τάς Δημοκρατίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Α ὑπηρεσίας τῆς Α. Χ.Ε.Π.Α. κ. Τσιρίδης μετά τοῦ ἀν-τιπροέδρου καί ἄλλων στελεχῶν τῆς ἀρχαιοτέρας προκειμένου νά ἔχουν συ-νεφαρμογή μιᾶ Ἀρμοδίων κυβερνητικῶν καί ὑπηρεσιακῶν παραγόντων διά τήν νέαν ἐπιχείρησιν τοῦ ἀγωνιστηρίου ἐν Ἀ-θήναις κατά τό 1970 οἰκοδόμου τῶν μελῶν τῆς μεγάλης ὁμάδος Ἑλληνοαμερι-κανικῆς ἀστηνοσεως.

Ἀπετεφράθη κατάστημα ἑτοίμων ἐνδυμάτων

Ζημίαι ἐνός ἑκατομμυρίου δραχμῶν προεκλήθησαν εἰς τό ἀποτεφρωθέν ὁλα-σκευος ἐργαστηρίων ἑτοίμων ἐνδυμά-των ἐπί τῆς ὁδοῦ Ἀγ. Ἀναργύρων 16, συνεπείᾳ πυρκα-ϊᾶς, ἡ ὁποία ἐξερράγη τήν 2.30 μετα-μεσονυκτίου τῆς σημερον. Τά αἴτια δι-ερευνᾶ ἤδη ἡ ἀστυνομία.

Καταρρακτώδεις βροχαί εἰς Δ. Ἑλλάδα

ΠΑΤΡΑΙ, Πέμπτη. — Ἀπό 48ώρου καταρρακτώδεις βροχαί πίπτουν εἰς ὁλό-κληρον τήν Δυτικήν Ἑλλάδα.

Ἡ μελέτη διά τήν βιομηχανίαν φωταερίου

Ἀνετέθη ὑπό τῆς ΕΤΒΑ ἡ μελέτη τῆς ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας φωταε-ρίου εἰς τήν Ἑλλάδα μέχρι τοῦ 1990. Ἡ μελέτη θά ἐκπονηθῇ ὑπό τῆς ἀμερικανικῆς ἑταιρείας P. A. MANAGEMENT CONSULTANTS S.A. ἡ ὁποία συνεργάζεται ἐν αὐτῷ τῷ θέματι μετά τῆς SCOTTISH GAS BOARD.

Ἡ ἀνάθεσις τῆς ἐν λόγω μελέτης ἐγένετο κατόπιν διεθνοῦς διαγωνισμοῦ εἰς τόν ὁποῖον ἔλαβον μέρος 34 ξενικοί ὅμιλοι μελετητοί, περιλαμβάνει δέ αὐτή α) προβλεπτικήν τοῦ δυνατοῦ ποσο-στοῦ συμμετοχῆς τῶν καυσίμων ἀερίων εἰς τήν κάλυψιν τῶν εἰς ἐνέργειαν ἀναγ-κῶν τῆς χώρας καί β) διερεύνησιν τοῦ προβλήματος ἐφοδιασμοῦ τῆς βιομη-χανίας φωταερίου εἰς τήν περιοχήν πρωτευούσης καί ὑπόδειξιν μέτρων διά τήν ἀντιμετώπισι της.

Ἡ μελέτη ἀναμένεται νά συμπληρω-θῇ ἐντός δώδεκα ἀπό τῆς ἐνάρξεως της.

Χθές τήν ἑσπέραν εἰς τήν αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ἐτελέσθη φιλολογικόν μνημόσυνον ἐπί τῇ 102α ἐπετείῳ τοῦ ὁλοκαυτώματος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀρκαδίου. Παρέστησαν ἡ Α.Ε. ὁ Ἀ-βασιλεύς ἀντιστράτηγος κ. Γ. Ζωΐτσκης, ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καί ὑπουργός Ἐσωτι-κῶν κ. Στ. Παττακός, ὁ ἀρχηγός τοῦ Οἴκου τοῦ Ἀντιβασιλέως ἀντιστράτηγος κ. Ἀλεξίου, ὁ ἀρ-χηγός τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων κ. Σακελλαρίου καί ὅλλοι ἐπίσημοι. Εἰς τήν φωτογραφίαν, στιγμιότυ-πο ἀπό τό μνημόσυνον. Διακρίνονται ἡ Α.Ε. ὁ Ἀντιβασιλεύς, ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ἀρ-χηγός τοῦ Οἴκου τοῦ Ἀντιβασιλέως καί ἄλλοι.

Ἡ Σαϊγκόν ἀπεφάσισε νά μετάσχ[ει] τῶν εἰρηνευτικῶν συνομιλιῶ[ν]

ΟΙ ΒΙΕΤΚΟΓΚ ΒΟΜΒΑΡΔΙΖΟΥΝ ΚΑΙ ΦΟΝΕΥΟΥΝ ΑΜΑΧΟΥΣ

Καθ' ὅλας τάς ἐνδείξεις, ἡ Κ[υβέρνησις] Σαϊγκόν ἐνέκρι[νε] συμμετάσχῃ τῶν τετραμ[ερῶν] συνομιλιῶν χ[ωρὶς] δείξεις αὐταί ἐνισχυ[ροποιοῦν] συναντήσεως [τῆς] σήμερον Σαϊγκόν τοῦ ἐκεῖ Ἀ[μερικα]νοῦ κ. Μάϋν[ερικ]ελ τῶν Πρ[οέδρου] Ν. Βιετνάμ κ. Θιέο[υ]. διπλωματικοί κύκλοι ἀφ[ήνουν] νησιάζουν ὅτι ἡ νοτ[ία] Κυβέρνησις θά διήκ[ρανε] τάς ἐνάυθεν εἰ[ς] γευτικάς συνομιλίας, [ἐφ'] ὅσον τέλει, ἀποφασιστῇ νά συμμετάσχῃ αὐτῇ. Κ[ατά] τούς ἴδιους κύκλους, [τό] πρόβλημα τῆς νοτιοβιετναμικῆς Κυβερνήσεως κ. Κ[ι]Κύ, ὁ ὁποῖος θά ἡγηθῇ τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς χώρας του, εἶναι γνωστόν συγκαταλέγεται μεταξύ τῶν «σκληρῶν» τῆς Σαϊγκόν καί ὅτι ἀντιτίθεται οἱανδήποτε διαπραγμάτευσιν μέ τούς κομμουνιστάς.

Ἐν ὄψει τῆς ἐνάρξεως τῶν συ-νομιλιῶν ἐντάσσεται διά τήν ἐξεύ-ρεσιν «φόρμουλας» ἐπιλύσεως τοῦ βιετναμικοῦ προβλήματος, δυτικοί παρατηρηταί ἐξήλουν χθές ὅτι αἱ ἐχθροπραξίαι εἰς Βι-ετνάμ εἶναι λίαν πιθανόν ὅτι θά διαρκέσουν ἐπί πολύ ἔτι σετι.

Οἱ ἐν λόγω παρατηρηταί ὑπο-γραμμίζουν σήμερον ὅτι, ὡς ἀ-φήνουν νά ἐννοηθῇ αἱ ἐφημερί-δες τοῦ Ἀνοί, ὁ πόλεμος δέν πρόκειται νά τερματισθῇ συντό-μως ἀλλά ἁπλῶς θά ἀλλάξῃ τή φυσίς' αὐτοῦ. Δηλαδή, ἡ ἐπάνο-δος τῶν βορειοβιετναμέζων καί τῶν κομμουνιστῶν Βιετνάμ εἰς τήν τακτικήν τοῦ ἀντάρτπολέ-μου καί τήν ἀσφάλειες πολιτικῶν πολλῶν εἰς τάς πόλεις τοῦ Νό-Βιετνάμ.

Κατά τηλεγραφήματα ἐκ Σαϊ-γκόν, οἱ κομμουνισταί συνέχισαν χθές τήν νύκτα καί σήμερον τήν πρωΐαν τούς βομβαρδισμούς δι-αφόρων πόλεων τοῦ Ν. Βιετνάμ, μέ ἀπαπέλεσμα νά φονευθοῦν πολλά ἄτομα καί νά τραυματι-σθοῦν 37.

Οἱ περισσότεροι τῶν τραυμα-τιῶν εἶναι μικροί μαθηταί, οἱ ὁ-ποῖοι κατά τήν ὥραν ἐκείνην προσήρχοντο εἰς τά σχολεῖα των.

Ἑλληνικόν φορτηγόν ἐγκατελείφθη φλεγόμενον

ΑΓΝΟΕΙΤΑΙ Η ΤΥΧΗ ΜΕ-ΛΟΥΣ ΤΟΥ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ

Ἑλληνικῆς πλοιοκτησίας φορτηγόν ἐγκατελείφθη ὑπό τοῦ πληρώματος του φλεγόμενον εἰς τάς ἀκτάς τῆς Μαυριτανίας. Ἔγκειται δέ τῶν 22 μελῶν τοῦ πληρώματος του ἀγνοεῖται.

Αἱ σχετικαί πρός τό ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας τηλεγραφικαί πληροφορίαι ἀναφέρουν τά ἀκόλου-θα :

Συνεπείᾳ πυρκαϊᾶς, τά ὑπό σημαί-αν Λιβάνου, ἑλληνικῶν συμφερόντων φορτηγόν ἀτμόπλοιον Μ. 11ο, ἐγκατε-λείφθη ἐγκαίρως πλησίον τῶν ἀ-κτῶν τῆς Μαυριτανίας. Εἰς βοήθειαν τοῦ φλεγομένου σκάφους ἔσπευσε τό ἑλληνικόν φορτηγόν «Ὀδηγήτρια» τό ὁποῖον παρέλαβεν 21 ἄνδρας ἐξ ὧν τά 22 μελῶν τοῦ πληρωμάτος του.

Αἱ προσπάθειαι διασώσεως καί τοῦ τελευταίου ἀνδρός τοῦ πληρώματος τοῦ «Γεωργιος Μ. 11ο» συνεχίζονται, χωρίς ὅμως πολλάς ἐλπίδας.

Τοῦ ἐγκαταλειφθέντος φορτηγοῦ ἀ-πέβαινε 21 Ἕλληνες καί εἷς ἀλλο-δαπός ναυτικός. Οἱ διασωθέντες θά ἀποβιβασθοῦν εἰς τό Πόρτ - Ἔτιεν ταλίας κ. Γ. Ὀρλάντι καί τῆς Μάλτας κ. Φ. Παυλλετίνο.

Ἀλφιδιαστικός νυκτερινός ἔλεγχος εἰς κλινικάς

Ἀλφιδιαστικός νυκτερινός ἔλεγχος διενεργήθη εἰς 144 κλινικάς τῆς πε-ριοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καί τῶν πέριξ δήμων καί κοινοτήτων, ὑπό ὑ-παρίδων συνεργατῶν τοῦ ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας. Ἐκ τῶν ἐκθέ-σεων τῶν συνεργατῶν προκύπτει ὅτι:

- Αἱ πλείσται ἐκ τῶν κλινικῶν τόρε-θησαν ἐς ἄρίστην κατάστασιν, ἀπό πλευρᾶς κτιρίων, ὀργανισμοῦ καί λειτουργίας.
- Ἐνδεκα κλινικαί ἐνασθένων δοθεν-τες περισσοτέρους ἀπό τόν προ-βλεπόμενον ἐκ τῆς ὁδείας τῶν ἀ-ριθμῶν κλινῶν ἤ ἀπουσιαζόν ἐξ αὐ-τῶν ἐσωτερικός ἐφημερευων ἰα-τρός.
- Δύο κλινικαί τόρεθησαν εἰς ἀπα-ράδεκτον κατάστασιν.
- Διά μικρᾶν ἀριθμῶν κλινικῶν δι-ατυπώθη ὅτι ἔχουν ἀνάγκην θετι-κώσεως τῶν κτιριακῶν ἐγκαταστά-σεών των καί τῆς ἐν γενεί λει-τουργίας των.

"Εκτακτος ἐνίσχυσις ἀνέργων ναυτικῶν

Κατόπιν προτάσεως τοῦ Ὑπουρ-γοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας κ. Ἰω. Χαλέδα ἐξεδόθη Β. Διάταγμα. διά τοῦ ὁποίου προσέρεται λόγω τῶν ἐοστῶν τῶν Χριστουγέννων ἔκτα-

Ἐπιβαρυντικά στοιχεῖα διά τούς 16 ἀπ[ὸ] τῆς Ἀρχικοῦ

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ Η ΔΙΚΗ ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙ

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ τήν 5.30 μ.μ. σήμερον ἐνώπιον τοῦ Ἐτάκ Στρατοδικείου Ἀθηνῶν ἡ δίκη τῶν συλληφθέντων 16 μ[ε]τῆς ἀναρτητικῆς ὀργανώσεως, μέ τάς ἀπολογίας τῶν ἔνεκ[α] ὧν ἐξ αὐτῆν φοιτητῶν.

ΠΑΝΙΣΧΥΡΟΝ ΤΟ ΜΑΡΚΟΝ

«Ἄν δέν μ' ἀπατᾶ ἡ μνήμη μου, ἀφῆμ, ἐμεῖς δέν εἴχαμε λεφθεῖ τόν πόλεμα :
(Τοῦ Β. Χριστοδούλου)

Κατηγορούμενοι εἶναι οἱ φοιτηταί : Ἄλκ. Ἀδαμαντ., Γιαννάδακης, Ν. Κιαος, Κ. Κορω-κης, Π. Κλαδιάκος, Κ. Γκούγος, Σδάνος, Γ. Μπαζάκης, Α. Θιάδ-δης, Ν. Μαγκαρίτης, Μιχ. Τιβ-κης, αἱ φοιτήτριαι Πελαγία Γιαν-Ἀφροδίτη Λιάνα καί ὁ ὑγιεύς Θ. Ἰ μυτάκης.

Οὗτοι παρεκπέμπονται διά πρα στόν τόν Ν. 509/1947 καί θεσε εἰς διαταγήν τοῦ Ἀρείου τοῦ Ε Εἰδικῶν ὑπόθ κατηγορεῖται δι πρό τοῦ Δεκεμβρίου 1967 μέχρι παλλάδιος Μαΐου ἐδωσιδοπραγ-ράνουν κομμουνιστικήν δρᾶσιν κατείων πολυγράφους ὅπου ἐξετύ ἔντυπα ἀναρτητικοῦ περιεχομένου.

Κατά τήν χθεσινήν πρωϊνήν συνέ στήν ἐλληθρων καί κατεθασαν οἱ σ νόμοι κ. κ. Κ. Καρατσαγιάνης Νικ. Γκωνάκ.

Οὗτοι διωκεῖ ἀδιαστάτων στοιχ ἀπιθέτων τήν ἐγκληματικήν δρᾶσιν κατηγορουμένων οἱ περισσότεροι ὁποίων εἶναι φανατικοί κομμουνι καί διετέλεσαν ἡγέτται στελέχη διαφόρων ὀργανώσεων «ἔξω» πράκτης.

Οἱ συνήγοροι ὑπερασπίσεων ἀπ τας μέ τας διαδοξομένας μέσω ὑπερασπίσεως αἱ περισσότεροι ὁποίων εἶναι φανατικοί κομμουνι καί διετέλεσαν ἡγέτται στελέχη διαφόρων ὀργανώσεων «ἔξω» πράκτης.

Ἀνακοίνωσις ἀπό τήν Ἀνωτάτην Σχολήν Ἀνωτάτων Σπουδῶν

Ἡ Ἀνωτάτη Σχολή Ἀνωτάτων Σπουδῶν ἀνακοινοῖ ὅτι ἡ ἐξέτασις τῶν ὑποψηφίων τοῦ ἔτους 1968 θά ἀρχίσῃ τήν 1ην Ἰουλίου καί θά περατωθῇ τήν 15ην Σεπτεμβρίου. Ἡ ἐξέτασις θά γίνῃ εἰς τά γραφεῖα τῆς Σχολῆς (Ἀκαδημίας 50) καί θά ἀφορᾷ εἰς τά ἑξῆς μαθήματα: Ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, Ἱστορίαν τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος, Ἱστορίαν τῆς Νεωτέρας Εὐρώπης, Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος, Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Ἀνατολῆς, Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Ρώμης, Ἱστορίαν τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, Ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας, Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Φιλοσοφίας, Ἱστορίαν τῆς Νεωτέρας Φιλοσοφίας, Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Τέχνης, Ἱστορίαν τῆς Νεωτέρας Τέχνης, Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Γραμματείας, Ἱστορίαν τῆς Νεωτέρας Γραμματείας, Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης, Ἱστορίαν τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Γλώσσης, Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Μουσικῆς, Ἱστορίαν τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Μουσικῆς, Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ἀρχιτεκτονικῆς, Ἱστορίαν τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Ἀρχιτεκτονικῆς, Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ζωγραφικῆς, Ἱστορίαν τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Ζωγραφικῆς, Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλυπτικῆς, Ἱστορίαν τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Γλυπτικῆς, Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ἀρχιτεκτονικῆς, Ἱστορίαν τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Ἀρχιτεκτονικῆς, Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ζωγραφικῆς, Ἱστορίαν τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Ζωγραφικῆς, Ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλυπτικῆς, Ἱστορίαν τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Γλυπτικῆς.

Ἐπέδωσαν τά διαπιστευτήρια των τρεῖς νέοι πρέσβεις

Ἐνώπιον τοῦ Α.Γ. τοῦ Ἀντιβασιλέα Ἀντιστράτηγον κ. Γ. Ζωΐτσκη, παρ-ουσίᾳ τοῦ ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν κ. Γ. Χαστόπουλου, ἐτελέσθησαν χθές τά διαπιστευτήρια τῶν οἱ νέοι ἐν Ἀθήναις πρεσβεις τοῦ Μεξικοῦ κ. Σ. Πινέντα, τῆς Ἰ-ταλίας κ. Ἰζ. κτ. Ὀρλάντι καί τῆς Μάλτας κ. Φ. Παυλλετίνο.

Ἑταιρεία σοβαρῶς ἐργάτης

Σοβαρώτατα ἑταιρεία, κατ-ἐπιθυμεῖ ἐργάτες ἤρ. ἀλείπτης ἐνῦ ἐργαζῆτε εἰς ἐργοστάσιον ἐ-την θέσιν Ἔλυρα τῶν Θηβῶν.

Καταδίκη φονέως

Τό Μικτόν Κακουργιοδι-κεῖον Πειραιῶς ἐπεδίκασε χθές τόν 18 χρόνων Ἀντώνιον Μπρέμον, ὁ ὁποῖος τήν παίνην κατηγορίαν τῆς ἐπ-τῆς ἐπί τῇ ἀπολύσει του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ πολεμικοῦ ναυ-τοῦ Κωτσονοπούλου, 50 ἐτῶν, ἐ-δήλωσεν ὅτι τό θῦμα εἶχε τ-ροδιάσει κατά τῆς πενθερᾶς του ἐ-ράσεως διά νά λάβῃ τήν ἄδειαν ραιότητα εἰς τήν δούλειαν του ἐ-ριου.

ΣΥΝΤΟΜΑ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΔΕΝ ΘΑ ΔΕΧΘΗ τά κοινῶς ὀνομ-λόγω ἐκπάνων ὑπηρεσιῶν ἀπαρ-λογίων, ὁ ὑπουργός Δημοσίας Η. Κυριακόπουλος.

ΑΙΦΝΙΔΙΑΣΤΙΚΗΝ ἐπιθεώρησιν ὑπηρεσιῶν τοῦ πολεμικοῦ ν φείου Ἀθηνῶν κατά τας ὥρας ὑ-ἐπί τῶν συνθήκων λειτουργίας τ του, ἐνεργεῖται ὁ ὑπουργός Δημ. κ. Κ. Ἐλευθερόπουλος.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ Ἐξωτερικοῦ Π παρόν ἐνέργειαν τήν εἰσαγωγήν ἐξ ταλίας: α) Ἐνός Δικτυοκοπτικοῦ ρυσμοῦ ἀλκυμίτης δυκτύος 15 τ κων, διά τάς ἀνάγκας τῆς Ἑτα-ρίας Ζώνης Θεσσαλονίκης, ἀξίας 950 000 λιρετῶν Ἰταλίας, β) Μ Λιπλήτρας μπαφίας διά τό Ἀνώ

4η ΔΙΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α) - των «34» (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **27/3 - 12/4/1970** (έκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **16 ΗΜΕΡΕΣ (27/3 - 14/4/70)**

(Η Βραδυνή: 15 δημοσιεύματα: 27/3 - 13/4/70)

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.)

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : **27/3 - 12/4/1970** (έκδοση απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **16 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] +	-	0
ΠΡΟΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΔΙΚΗΣ (1)											
20/3/70 Παρασκευή (8σέλιδη)	**1η**	3στηλος	Η Δημοκρατική Άμυνα στο Στρατοδικείο	Παραπέμπονται ομαδικώς 35 άτομα για ανατρεπτική δράση και εκρήξεις βομβών. Είκοσι άλλα ευρίσκονται στο εξωτερικό. Την 27ην Μαρτίου η Δίκη; (κεφ. 2 εκ.)	926	640,5	6 6 (-)	288 288 (Κατηγ)		288	
	2η	4στηλος	Η Δημοκρατική Άμυνα στο Στρατοδικείο		652,5	567,5	3 3 (-)	192 192 (Κατηγ) Μαγκάκης, Καράγιωργας, Ιορδανίδης		192	
	3η	8στηλος (ολοσέλιδη)	Το πλήρες κείμενο του κατηγορητηρίου για τη δράση της «Δημοκρατικής Αμύνης»		2360	2360	(0)	(0)			
	4η	7στηλος	Το πλήρες κείμενο του κατηγορητηρίου		1855	1855	(0)	(0)			

Στήλη (4)*: **Κατεύθυνση φωτογραφιών σε σχέση με το Καθεστώς Κ (+) :** Βλ. κριτήρια κατανομής σε ευμενείς (+) δυσμενείς (-) και ουδέτερες (0) στο μεθοδολογικό μέρος της τεχνικής ανάλυσης

Σημείωση (1): **Το Βήμα με πολλαπλά δημοσιεύματα, προαναγγέλλει τη δίκη από τις 20/3/70**

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34"** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **16 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
21/3/70 Σάββατο (8σέλιδη)	**1η**	4στηλος	Η δίκη των «35». Ποίοι οι κατηγορούμενοι **(πλαίσιο)**		426	362	(4) 4 (-)	64		64	
	3η	4στηλος (συνέχεια)	Η δίκη των «35»		2360;	1880	30 30 (-)	480		480	
24/3/70 Τρίτη (8σέλιδη) **Σχόλιο**	**1η**	2στηλος	Ξένοι παρατηρηταί εις την δίκη των 34		61,75	61,75	(0)	(0)			
25/3/70 Τεταρτη (8σέλιδη)	**1η**	2στηλος	Σκανδιναυοί βουλευτές θα παρακολουθήσουν τη δίκη		72	72	(0)	(0)			
ΕΝΑΡΞΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΔΙΚΗΣ											
27/3/70 Παρασκευή (8σέλιδη) **Contexte (Βλ. φωτοτ.)**	**1η**	5στηλος	Εις το Έκτακτον Στρατοδικείον Αθηνών **(καπέλλο)** **(πεζά 0,8 εκ.)** Αρχίζει την πρωίαν η Δίκη της οργανώσεως «Δημοκρατική Άμυνα» **(κεφ. 2 εκ.)**	Πολιτικοί θα καταθέσουν ως μάρτυρες υπερασπίσεως **(πεζά 0,5 εκ.)** Κειμενόπιτλοι **(σε πλαίσιο)** Οι κατηγορούμενοι **(πεζά 0,5 εκ.)** Οι μάρτυρες υπερασπίσεως **(πεζά 0,8 εκ.)**	1187	984,5	12 12 (-)	202,5 202,5 (Κάδρο Κατηγ-πορτ)		202,5	
Σχόλιο*		2στηλος	Ξένοι παρατηρηταί **(κεφ. 1 εκ.)**		(62)	(62)	(0)	(0)			

*Τα Σχόλια της κάθε Εφημερίδας για κάθε δίκη εμφανίζονται στους πίνακες με ράστερ. Η έκταση των σχολίων στις αντίστοιχες στήλες (1) και (2) έχει περιληφθεί στη συνολική έκταση του δημοσιεύματος για κάθε δίκη και οι αριθμοί σε τ.εκ. μπαίνουν σε παρένθεση και με μικρότερα στοιχεία.

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34"** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **16 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
(συνέχεια) **27/3/70**	**2η**	4στηλος	Η δίκη των 35 **(πεζά 1,8 εκ.)**		655,5	351,5	22 18 (-) 4 (-)	304 241 (Κάδρο-Κατηγ-πορτ) 63 (Κάδρο Κατηγ-πορτ)		304	
28/3/70 Σάββατο (8σέλιδη)	**1η**	8στηλος ολοσέλιδο	«Η Δημοκρατική Άμυνα» Δικάζεται» **(καπέλλο)** **(κεφ. 2 εκ.)**		1855	1100	4	755		650	105
		5στηλος Κύριο άρθρο	Μαγκάκης και Καράγιωργας καταγ-γέλλουν ότι υπέστησαν βασανιστήρια στην ανάκρισιν **(κεφ. 1,8 εκ.)**				2 (-) 1 (0)	540 (Κάδρο Κατηγ/εδ) 105 (Στρατ.)			
		2ο άρθρο	Η ανακριτική έρευνα διεξήχθη εις το σκότος ενίσταται η υπεράσπισις **(πεζά 1 εκ.)**				1 (-)	110 (Μάρτ/Υ) (Κανελλόπουλος Γ. Μαύρος)			
(Βλ. φωτοτ.)		*** **ρουμπρίκα**	1η ημέρα της δίκης της «Δ.Α.» **(λευκά γράμματα σε μαύρο φόντο)**		(16)	(16)	(0)	(0)			
Σχόλιο*			Απηγορεύθη η είσοδος σκανδιναυών βουλευτών **(κεφ. 0,6 εκ.)**		(133)	(133	(0)	(0)			
	2η	4τηλος	Μαγκάκης και Καράγιωργας καταγγέλ-λουν βασανιστήρια **(κεφ. 1,1 εκ.)**	Ενστάσεις της υπερασπίσεως	812,5	812,5	(0)	(0)			
	3η	8στηλος	Η «Δημοκρατική Άμυνα» δικάζεται εις το Έκτακτον Στρατοδικείον **(με υπογράμμιση)** **(κεφ. 1,2 εκ.)**		1897,5	1603,5	2 1 (-) 1 (-)	294 147 (Κόσμος έξω/Στρατ) 147 (Συνήγ/Υ)		294	

***<u>Ρουμπρίκα</u> λογότυπος συνοδεύει όλα τα δημοσιεύματα για τη δίκη (ολοσέλιδη φωτοτυπία).

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
(συνέχεια) **28/3/70**	**5η**	4στηλος	Η «Δημοκρατική Άμυνα» δικάζεται εις το Έκτακτον Στρατοδικείον **(με υπογράμμιση)** **(κεφ. 1,2 εκ.)**		939	826,5	1 1 (+)	112,5 112,5 (Εκκρηκτικά)	112,5		
29/3/70 Κυριακή (14σέλιδη) τρία άρθρα	**1η** κύριο άρθρο	8στηλος	• Έρευναν δια τα βασανιστήρια απεφάσισε το Στρατοδικείον **(με υπογράμμιση)** **(κεφ. 1,8 εκ.)**	Μοίραρχος Κλωνάρης: Αρχηγός ο στρατηγός Ιορδανίδης **(πεζά 0,8 εκ.)**	1560	1154	4 1 (-)	406 126 (Κατηγ/ εδώλιο)		406	
	2ο άρθρο	2στηλος	Ο κ. Χρ. Ροκόφυλλος κατήγγειλε χθες: **(καπέλλο)** **(πεζά 0,3 εκ.)** • *Μακάβρια σκηνοθεσία με «παραισθησιογόνα»* **(κεφ. 0,7 εκ.)**				1 (-)	176 (Κατηγ/ εδ. με ονόμ.)			
	3ο άρθρο	2στηλος	• Αι πλήρεις καταγγελίαι των κ.κ. Κωνσταντόπουλου, Καράγιωργα και Βασιλείου δια τα βασανιστήριά των **(κεφ. 0,8 εκ.)**				1 (-) 1 (-)	52 (Κατηγ/ Καράγιωργας) 52 (Κατηγ/ Βασιλείου)			
	2η	7στηλος	Αι καταγγελίαι Καράγιωργα και Βασιλείου δια τα εναντίον των βασανιστήρια **(κεφ. 1 εκ.)**	Η δήλωσις του κ. Βασιλείου **(κεφ. 0,5 εκ.)**	1169	1169	(0)				
	3η	8στηλος	Ο δεύτερος μάρτυς κατηγορίας εξετάσθη χθες εις την Δίκην της «Δημοκρατικής Αμύνης» **(κεφ. 1 εκ.)**		1771	1645	2 1 (0) 1 (-)	126 63 (Αστυν. έξω/Στρατ) 63 (Στιγ/Δ)		63	63
	12η	5στηλος συν. 3ης συν. 1ης	• Τα πρακτικά της Δίκης εις το Στρατοδικείον **(κεφ. 1,1 εκ.)** • Η δήλωσις Ροκόφυλλου **(κεφ. 0,8 εκ.)**		1663	1595	1 1 (-)	68 68 (κόσμος έξω από στρατοδ. / λ)		68	
	13η	5στηλος	Η δήλωσις Κωνσταντόπουλου **(κεφ. 1 εκ.)**		747,5	747,5	(0)	(0)			

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34"** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **16 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
31/3/70 Τρίτη (8σέλιδη)	**1η** δύο άρθρα	8στηλος συν. 5ης	• Στόχος της κατηγορίας ο κ. Καράγιωργας **(κεφ. 1,5 εκ.)**	Τέσσαρες νέοι μάρτυρες κατέθεσαν χθες **(πεζά 0,8 εκ.)**	982	782	1	200		200	
		2στηλος συν. 2ης	• Αι θέσεις της Δ.Α. **(κεφ. 1,2 εκ.)**				1 (-)	200 (Κατηγ. με ονόματα)			
Σχόλιο*		1στηλος	Απηγορεύθη η είσοδος ξένων παρατηρητών εις το Στρατοδικείον **(κεφ. 1 εκ.)**	Δια την παρακολούθησιν της δίκης **(πεζά κειμένου)**	(140)	(140)	(0)	(0)			
Σχόλια** Ξένου Τύπου (Guardian)		2στηλος	Πάλιν το θέμα της Ελλάδος εις το Συμβούλιον Ευρώπης **(πεζά 0,5 εκ.)**	Πληροφορίαι Αγγλικής εφημερίδος **(κεφ. 0,4 εκ.)**	95	95	(0)	(0)			
	2η	2στηλος συν. 1ης	Αι θέσεις της Δ.Α.		320	320	(0)				
	3η	8στηλος	Τετάρτη ημέρα της Δίκης της «Δημοκρατικής Αμύνης» **(κεφ. 1,5 εκ.)**		1980	1858	1	122			122
							1 (0)	122 (Μέλη/ Στρατοδ.)			
	5η	5στηλος συν. 1ης	Έντονοι διαξιφισμοί Μαγκάκη-Καψάσκη **(κεφ. 1,2 εκ.)**		1284	1144	2	140		108	32
							1 (-)	108 (Κατηγ. Μαγκάκης)			
							1 (0)	32 (Ιατροδ. Καψάσκης)			

**Τα Σχόλια Ξένου Τύπου στην κάθε εφημερίδα για κάθε δίκη, εμφανίζονται στους πίνακες με ράστερ. Η έκταση των σχολίων ξένου τύπου, στις αντίστοιχες στήλες (1) και (2), δεν αθροίζεται στη συνολική έκταση του δημοσιεύματος για κάθε δίκη και οι αριθμοί σε τ. εκ. καταγράφονται απλώς, για άλλου είδους αξιολογήσεις στην έρευνά μας.

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34"** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **16 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
(συνέχεια) **31/3/70**	**7η**	4στηλος	Η τετάρτη ημέρα της Δίκης της «Δημοκρατικής Αμύνης» **(κεφ. 1,1 εκ.)**		1044,5	981,5	1 1 (-)	63 63 (Κόσμος έξω/Στρατ) + (λ)		63	
1/4/70 Τετάρτη (10σέλιδη)	**1η**	8 στηλος	Εις την δίκην της «Δημοκρατικής Αμύνης» **(καπέλλο)** **(πεζά 0,7 εκ.)** Μάρτυς κατηγορίας αναιρεί την πρώτην κατάθεσίν του **(κεφ. 1,7 εκ.)**	Αρχίζει σήμερον την πρωίαν η εξέτασις των μαρτύρων της υπερασπίσεως	833	637	1 1 (-)	196 196 (Κατηγ. & Μάρτ/Υ)		196	
	3η	8στηλος (συνέχεια)	Μάρτυς κατηγορίας αναιρεί την πρώτην κατάθεσίν του **(κεφ. 1,5 εκ.)**		1724	1598	1 1 (-)	126 126 (Κατηγ. & Μάρτ/Υ)		126	
	6η	8στηλος	Η Δίκη της «Δημοκρατικής Αμύνης» **(κεφ. 1,1 εκ.)**		1685	1685	(0)				
	7η	4στηλος	Η Δίκη της «Δημοκρατικής Αμύνης» **(κεφ. 1,1 εκ.)**		520	520	(0)				
2/4/70 Πέμπτη (8σέλιδη)	**1η**	8στηλος	Εις την Δίκην της «Δημοκρατικής Αμύνης»: **(καπέλλο)** **(πεζά 0,7 εκ.)** Πρώτη ημέρα της υπερασπίσεως **(πεζά 2,2 εκ.)**	Κανελλόπουλος: Η βία προκαλεί βία. Παπαληγούρας: Άλλο Κυβέρνηση άλλο Καθεστώς Πέντε Στρατηγοί εξαίρουν την προσωπικότητα του Στρατηγού Γ. Ιορδανίδη **(πεζοκεφ. 0,6 εκ.)**	917,5	592,5	2 1 (-) 1 (0)	325 117 (Μάρτ/Υ Κανελλοπ.) + (λ) 208 (Στρατ.)		117	208

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: 27/3 - 12/4/1970 - Δημοσιεύματα: 16 ημέρες

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
συνέχεια **2/4/70**	**3η**	8στηλος	Ήρχισαν αι καταθέσεις των μαρτύρων υπερασπίσεως εις την Δίκην της «Δ.Α.» **(κεφ. 1,2 εκ.)**	Ανάγνωσις εγγράφων Η κατάθεσις του κ. Κανελλοπούλου **(πεζά 0,4 εκ.)**	1400	1400	(0)				
	5η	7στηλος	Αι καταθέσεις των μαρτύρων υπερασπίσεως εις την Δίκην της «Δημοκρατικής Αμύνης» **(κεφ. 1 εκ.)**		1291	1129	4 4 (-)	162 162 (Μάρτ/Υ)		162	
	7η	4στηλος	Δεν επετράπη η ανάγνωσις δηλώσεων περί βασανιστηρίων **(κεφ. 1 εκ.)**		822	784	1 1 (-)	38 38 (Κατηγ. Κωτσάκης)		38	
3/4/70 Παρασκευή (8σέλιδη)	**1η**	8στηλος	Οι μάρτυρες υπερασπίσεως ομοφώνως υποστηρίζουν **(καπέλλο)** **(πεζά 0,5 εκ.)** Ούτε κομμουνισταί ούτε ανατροπείς είναι οι κατηγορούμενοι **(κεφ. 2,1 εκ.)**		1043,5	639	2 2 (-)	404,5 404,5 (Κατηγ. με ονόματα) (λ)		404,5	
	3η	8στηλος	Δεν επεδίωκαν ανατροπή του καθεστώτος υποστηρίζουν οι μάρτυρες υπερασπίσεως **(κεφ. 1,3 εκ.)**	Τα πρακτικά της χθεσινής συνεδριάσεως	1800	1685	4 4 (-)	115 115 (ΜΥ) Πεσματζόγλου, Πατήρ Πηρουνάκης κ.ά.		115	
	5η	7στηλος	Τα πλήρη πρακτικά της Δίκης δια την «Δημοκρατικήν Άμυναν» **(κεφ. 1,3 εκ.)**		1629	1582	2 2 (-)	47 47 (Μ/Υ) Σαρτζετάκης Πολυχρονίδης		47	

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34"** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **16 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] +	-	0
(συνέχεια) **3/4/70**	**6η**	2στηλος	Η Δίκη των 34 **(κεφ. 1,4 εκ.)**		423	423	(0)				
Σχόλιο* Παρίσι 2/4/70 Ανακοίνωση Αθην. Πρακτ.		1στηλος	Η πρεσβεία Παρισίων διαψεύδει τα περί βασανιστηρίων **(πεζά 0,2 εκ.)**		(86)	(86)					
4/4/70 Σάββατο (8σέλιδη)	**1η**	8στηλος	Ο κ. Γεώργιος Μαύρος καταθέτει εις το Στρατοδικείον: **(καπέλλο)** **(πεζά 0,5 εκ.)** Αποκατάστασιν των δημοκρατικών θεσμών και όχι ανατροπήν του καθεστώτος **(κεφ. 1,7 εκ.)**	επεδίωκον οι κατηγορούμενοι **(πεζά 0,5 εκ.)**	1009,5	637	3 1 (-) 1 (-) 1 (-)	372,5 122 (Μ.Υ. Μαύρος) 192 (Κατηγ/εδ) 58,5 (Κατηγ. Μαγκάκης & Σταράκης)		372,5	
Ανακοίνωση εφημ. ενσωματωμένη στο κείμενο			Απεβίωσεν ο Αντ. Παριανός (εις εκ των κατηγορουμένων) **(πεζά 0,5 εκ.)**		(34)	(34)					
	3η	7στηλος	Τα πρακτικά της Δίκης της «Δ.Α.» εις το Έκτακτον Στρατοδικείον **(κεφ. 1,1 εκ.)**		1115	920	2 1 (+) 1 (0)	195 48 (Πρ.Στρ.) 147 (Στιγμ/Δ)	48		147
5/4/70 Κυριακή (14σέλιδη)	**1η**	8στηλος	Εις την τελικήν της φάσιν η δίκη της «Δημοκρατικής Αμύνης» **(καπέλλο)** **(πεζά 0,5 εκ.)** Απολογούνται οι κατηγορούμενοι **(κεφ. 2,1)**	Εντός της εβδομάδος αναμένεται η απόφασις **(πεζά 0,5 εκ.)**	927	527	1 1 (-)	400 400 (Οι 34 κατηγ.)		400	

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: 27/3 - 12/4/1970 - Δημοσιεύματα: 16 ημέρες

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
(συνέχεια) **5/4/70**	**10η**	4στηλος	Απολογούνται οι κατηγορούμενοι **(κεφ. 1,1 εκ.)**		809	809	(0)				
7/4/70 Τρίτη (10σέλιδη)	**1η**	8στηλος	Οι κατηγορούμενοι αμύνονται διαδηλούντες τας αρχάς των **(κεφ. 2,1 εκ.)**	Απελογήθησαν χθες οι κ.κ. Ιορδανίδης, Πρωτόπαππας, Κωνσταντόπουλος, Ροκόφυλλος, Δελούκας, Τσαγκαράκης, Ανδριτσάκης, Ματσιούλας, Κοσμάς, Μανιάτης, Α/φοί Μιχαλακέα και η δις Β. Ζωγράφου **(πεζά 0,5 εκ.)**	952,5	721,5	1 1 (-)	231 231 (Κατηγ.)		231	
	3η	8στηλος σαλόνι με 5η	Αι πλήρεις απολογίαι των δικαζομένων εις το Έκτακτον Στρατοδικείον Αθηνών **(κεφ. 1,1 εκ.)**		1733	1733					
	5η	6στηλος	Αι απολογίαι των κατηγορουμένων **(κεφ. 1,1 εκ.)**		931,5	931,5					
	6η	8στηλος (σαλόνι με 7η)	Αι πλήρεις απολογίαι των κατηγορουμένων **(κεφ. 1,4 εκ.)**		2360	2270	5 5 (-)	90 90 (Κατηγ/ πορτ με ονόμ/ κεφ. γράμμ.)		90	
	7η	ολοσέλιδο (σαλόνι με 6η)	Αι πλήρεις απολογίαι των κατηγορουμένων **(κεφ. 0,9 εκ.)**		2360	2252	6 6 (-)	108 108 (Κατηγ/ πορτ με ονόμ κεφ. γράμ.)		108	

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34"** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **16 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] +	-	0
8/4/70 Τετάρτη (8σέλιδη)	**1η**	8στηλος	Οι κ.κ. Μαγκάκης και Καράγιωργας διατυπώνουν σαφώς τας θέσεις των **(κεφ. 2,1 εκ.)**	Ετερματίσθησαν αι απολογίαι **(πεζά 0,8 εκ.)**	1027	698	1 1 (-)	329 329 (Κατηγ/Δ με ονόματα + ιδιότ. Μαγκάκης Σταράκης, Κουτσόγιωργας κ.ά.)		329	
	3η	8στηλος	Η απολογία του κ. Γεωργίου Μαγκάκη. **(κεφ. 1,1 εκ.)**	Η απολογία του κ. Καράγιωργα **(πεζά 0,4 εκ.)**	2360	2258	4 4 (0)	102 102 (Κατηγ/πορτ με ονόμ/κάδρο)			102
	5η	6στηλος	Αι απολογίαι των κατηγορουμένων **(κεφ. 1 εκ.)**		1711	1549	6 6 (0)	162 162 (Κατηγ/πορτ με ονόμ Παπαζήσης, Μιχόπουλος, Τσακαρέτος)			162
9/4/70 Πέμπτη (8σέλιδη)	**1η**	8στηλος	Ο Βασιλικός Επίτροπος εζήτησεν: **(καπέλλο)** **(πεζά 1 εκ.)** Θάνατον για τον κ. Καράγιωργα, ισόβια δια τους κ.κ. Μαγκάκη, Λουκά, Σταράκη, Κομποτιάτη **(κεφ. 1,5 εκ.)**		1313,5	853,5	3 1 (+) 1 (-) 1 (-)	460 108 (ΒΕ Λιαπής) 160 (Κατηγ/με ονόματα) 192 (Κατηγ/με ονόματα + ιδιότ. κεφ.) + (λ)	108	352	

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: 27/3 - 12/4/1970 - Δημοσιεύματα: 16 ημέρες

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
(συνέχεια) **9/4/70**	**3η**	8στηλος	Η αγόρευσις του Βασιλικού Επιτρόπου και αι προταθείσαι υπ'αυτού ποιναί **(κεφ. 1,3 εκ.)**	Η «Δημοκρατική Άμυνα» Αρνείται τα ελαφρυντικά	1657,5	1657,5	(0)				
	5η	6στηλος	Η αγόρευσις του Βασιλικού Επιτρόπου **(κεφ. 1,4 εκ.)**	Η προειδοποίησις της Πολιτείας Ροκόφυλλος - Δελούκας Το άσμα των σειρήνων	1711	1599	1 1 (0)	112 112 (Στρατοδ)			112
10/4/70 Παρασκευή (8σέλιδη)	**1η**	8στηλος	Οι συνήγοροι απαντούν εις τον Βασιλικόν Επίτροπον **(καπέλλο)** **(πεζά 0,6 εκ.)** «Πολιτική είναι η Δίκη» επιμένει η υπεράσπισις **(κεφ. 1,6 εκ.)**	Αι αγορεύσεις των συνηγόρων θα συνεχιστούν και σήμερον **(πεζά 0,5 εκ.)**	802	534	1 1 (0)	268 268 (Στρατοδ)			268
	3η	8στηλος	Αι αγορεύσεις των συνηγόρων υπερασπίσεως **(κεφ. 0,9 εκ.)**		1716	1626	2 1 (-) 1 (-)	90 43 (Συνήγ Ζαφειρόπουλος) 47 (Συνήγ Γιαννόπουλος) (λ/ονόμ. κεφ.)		90	
	5η	6στηλος	Αι αγορεύσεις των συνηγόρων υπερασπίσεως **(κεφ. 1,1 εκ.)**		1414,5	1358	2 1 (-) 1 (-)	56,5 25 (Συνήγ/ Πουλιόπουλος) 31,5 (Συνήγ Κούτσικας) (λ)		56,5	

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34"** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **16 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
11/4/70 Σάββατο (10σέλιδη)	**1η**	4στηλος	Εις το έκτακτον Στρατοδικείον Αθηνών **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,6 εκ.)** Τερματίζεται η μεγάλη δίκη **(πεζά 1,5 εκ.)**	Σήμερον ή αύριον αναμένεται η απόφασις **(κεφ. 0,6 εκ.)**	456,5	295,5	1 1 (-)	161 161 (Κατηγ/εδ με ονόμ / κ.κ. / λ)		161	
Σχόλια ** Ξένου Τύπου	**1η**	1στηλος	Εντονος η αντίδρασις και δια τας δηλώσεις Γερμανού Υπουργού **(κεφ. 0,6 εκ.)**		13,3	13,3	(0)	(0)			
	6η	1στηλος (συν.)	Αι δηλώσεις Γερμανού Υπουργού **(κεφ. 0,7 εκ.)**		164,5	164,5	(0)	(0)			
	7η	8στηλος	Αι αγορεύσεις των συνηγόρων υπερασπίσεως εις την Δίκην της «Δημοκρατικής Αμύνης» **(κεφ. 1,4 εκ.)**		2360	2268	3 1 (-) 1 (-) 1 (-)	92 20 (Συνήγ/Υ Τσουδερός) 26 (Συνήγ/ Υ Παπαστεφάνου) 46 (Συνήγ/ Υ Αργυρόπουλος)		92	
	8η	1στηλος	Αι αγορεύσεις των συνηγόρων **(πεζά 0,6 εκ.)**		77	77	(0)	(0)			
12/4/70 Κυριακή (14σέλιδη)	**1η**	8στηλος	Εις την Δίκη της «Δημοκρατικής Αμύνης». **(καπέλλο)** **(πεζά 1 εκ.)** Η υπεράσπισις έδωκεν την τελευταίαν μάχην **(κεφ. 2,1 εκ.)**	Σήμερον αναμένεται η απόφασις **(πεζά 1 εκ.)**	988	719	2 1 (0) 1 (0)	269 136 (Στρατοδ) 133 (Κατηγ/εδ με ονόμ)			269

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34"** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **16 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] +	-	0
(συνέχεια) **12/4/70**	**10η**	8στηλος	Αι αγορεύσεις των συνηγόρων υπερασπίσεως, εις την Δίκην της «Δημοκρατικής Αμύνης» (κεφ. 1 εκ.)		2103	2040	2 1 (-) 1 (-)	63 22,5 (Μάρτ/ Στ. Αλεξανδ) 40,5 (Μάρτ/Υ Κανελλόπουλος)		63	
	11η	8στηλος	Αι αγορεύσεις των συνηγόρων (κεφ. 1,3 εκ.)		1787,5	1767,5	1 1 (-)	20 20 (Συνήγ/ Μαγκάκης)		20	
14/4/70 Τρίτη (8σέλιδη)	**1η**	5στηλος	Μετά την απόφασιν του Στρατοδικείου δια την Δημοκρατικήν Άμυναν (πεζά 0,7 εκ.) Οι 20 εις τας φυλακάς, απηλευθερώθησαν 13 (κεφ. 2,1 εκ. με υπογράμμιση)		844	600	6 1 (-) 1 (-) 1 (-) 1 (-) 1 (-) 1 (-)	244 43 (Καράγιωργας) 34 (Ιορδανίδης) 31(Μαγκάκης) 25 (Λούκας) 25 (Σταράκης) 83 (Στιγμιότυπο/ Ροκόφυλλος)		244	
Σχόλια Ξένου Τύπου**	**1η** Δύο σχόλια	1στηλος	Διαμαρτυρία προς την Γερμανίαν δια τας δηλώσεις επί της δίκης (πεζά 0,7 εκ.)		74	74	(0)	(0)			
		3στηλος	Αντίδρασις εξ Αθηνών (κεφ. 1,3 εκ.)	Δια την δημοσιευομένην αύριον Έκθεσιν της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πεζά 0,4 εκ.)	210	210	(0)	(0)			
	2η (συν.)	1στηλος	Η Γερμανία και η δίκη (κεφ. 0,7 εκ.)		47	47	(0)	(0)			
		4στηλος	Αντίδρασις εξ Αθηνών (κεφ. 1 εκ.)		532	532	(0)	(0)			
	6η	6στηλος	Η απόφασις του Στρατοδικείου δια την «Δ.Α.» (με υπογράμμιση) (κεφ. 2 εκ.)		1740	1015	29 29 (-)	725 725 (Κατ/π/λ)		725	

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.)** - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **16 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] +	-	0
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					**16.664**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					**70.188**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						**11.440**					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						**61.432**					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							**45**		**1**	**40**	**4**
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							**159**		**3**	**131**	**18**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								**5.223**	**108**	**4.265**	**850**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								**8.756**	**268**	**6.898**	**1.590**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 59** εκ. = **2.360** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **152** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **16**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	(2.360 τ.εκ. x 16 μ/φ) =	**37.760 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	(2.360 τ.εκ. x **152** σελ.) =	**358.720 τ.εκ.**

* **Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(10)** ημέρες **8σέλιδη, (3)** ημέρες **14σέλιδη** και **(3)** ημέρες **10σέλιδη** [(10x8) + (3x14) + (3x10) = **152**]

4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.)

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : **27/3 - 12/4/1970** (έκδοση απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **15 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
27/3/70 Παρασκευή (8σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	8στηλος επάνω	Α΄ Ημέρα: **(καπέλλο)** **(πεζά 0,6 εκ.)** Άρχισε σήμερα **(κεφ. 3,1 εκ.)**	Οι μάρτυρες κατηγορίας και υπεράσπισης **(κεφ. 0,9 εκ.)** 100 περίπου μάρτυρες κατηγορίας - υπερασπίσεως **(πεζά 0,6 εκ.)**	928	700	9 6 (+) 3 (+)	228 154 (Κατηγ) 74 (Κατηγ)	228		
		*** ρουμπρίκα	Η δίκη των «35»								
Σχόλιο*		1στηλος	Παρατηρηταί **(πεζά 0,2 εκ.)**		42,5	42,5	(0)	(0)			
	7η	*** ρουμπρίκα	Η δίκη των «35»		155	155	(0)				
28/3/70 Σάββατο (16σέλιδη)	**1η**	8στηλος	Β΄ Ημέρα: **(καπέλλο)** **(πεζά 0,6 εκ.)** Αποκαλύψεις **(κεφ. 3,1 εκ.)**	Λεπτομερέστατα πρακτικά **(πεζά 0,6 εκ.)** Τα πρακτικά της δίκης των 35 μελών της Οργανώσεως «Δ.Α.» δημοσιεύονται σήμερα στις σελίδες 10 & 11 **(αναγ. με μικρή φωτογ)**	285	257	1 1 (0)	28 28 (Στιγμ. Αίθουσα Δ)			28
Lead (Βλ. φωτοτ)	**10η**	8στηλος	Ο πρώτος μάρτυς καταθέτει... **(πεζά 1,5 εκ.)**	Η πρωινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,5 εκ.)**	1521	1197	3 2 (-) 1 (+)	324 56 (Κατηγ/π) 268 (Στρατοδ)	268	56	
Lead (Βλ. φωτοτ)	**11η**	8στηλος	«... Βρήκαμε 12 βόμβες στο υπόγειο του Καράγιωργα» **(κεφ. 1,3 εκ.)**	Η απογευματινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,5 εκ.)**	1587	1261	3 2 (-) 1 (0)	326 56 (Κατηγ/π) 268 (Στρατοδ)		58	268

*** **Ρουμπρίκα που συνοδεύει όλα τα πρωτοσέλιδα δημοσιεύματα για τη δίκη με λευκά γράμματα σε πορτοκαλί φόντο. Υπάρχει επίσης σε κάθε εσωτερικό δημοσίευμα η ίδια ρουμπρίκα σε μαύρο φόντο.**

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34"** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **15 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] +	-	0
30/3/70 Δευτέρα (16σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	8στηλος	Διαξιφισμοί **(κεφ. 3,6 εκ.)**	Καψάσκη-Μαγκάκη **(πεζά 1 εκ.)**	672	582	2	90	45	45	
				Το αν εβασανίσθησαν ή όχι οι κατηγορούμενοι, υπήρξε το κύριο θέμα της Γ΄ ημέρας **(πεζά 0,6 εκ.)**			1 (+)	1 (Ιατροδ. Καψάσκης)			
				Δύο ακόμη μάρτυρες κατηγορίας αποκαλύπτουν τον τρόπο δράσεως της «Δημοκρατικής Άμυνας» **(κεφ. 0,5 εκ.)**			1 (-)	1 (Κατηγ. Μαγκάκης)			
Lead (βλ. φωτ/πία)	**12η**	8στηλος	Αποκαλύψεις δια την δράσιν των κατηγορουμένων και νέαι δηλώσεις περί βασανιστηρίων **(πεζά 0,7 εκ.)**	Η συνεδρίασις του Σαββάτου **(κεφ. 0,5 εκ.)**	2214	1780	3	434	306	128	
				Απογευματινή συνεδρίασις **(πεζά. 0,4 εκ.)**			1 (+)	153 (Π.Στρατ)			
							1 (+)	153 (ΒΕ)			
							1 (-)	128 (Κατηγ)			
	13η	8στηλος	Η κατ'αντιπαράστασιν εξέτασις του κ. Δ. Καψάσκη με τον κατηγορούμενον καθηγητήν Γ. Μαγκάκη **(πεζά 0,7 εκ.)**	Η χθεσινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,4 εκ.)**	1405	985	3	420		420	
							3 (-)	420 (Κατηγ/ εδ/λ)			
31/3/70 Τρίτη (12σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	8στηλος	Φοιτήτρια κατηγορεί τον καθηγητή Δ. Καράγιωργα **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,7 εκ.)**	Εξετάζονται σήμερα νέοι μάρτυρες **(κεφ. 0,5 εκ.)**	486,5	486,5	(0)				
			Έρωτες και προκηρύξεις **(πεζά 2,7 εκ.)**								

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **15 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
(συνέχεια) **31/3/70** **Lead μορφή Κειμενό-τιτλος (βλ. φωτ/πία)** **κειμενό-τιτλος (βλ. δίπλα)**	**9η**	8στηλος	Περί ερώτων, ιατρι-κών επεμβάσεων και πολυγράφων **(πεζά 0,7 εκ.)**	Κειμενότιτλος (Lead) Ζωηρόν ενδιαφέρον εκίνησεν η χθεσινή συνεδρίασις του Εκτάκτου Στρατοδικείου δια την υπόθεσιν της «Δημοκρατικής Άμυνας». Η μάρτυς κατηγορίας Κων-σταντίνα Καλογρίτσα προέβη εις αποκαλύψεις περί της ερωτικής δραστηριότητος του κατηγορουμένου καθηγητού Καράγιωργα και της φύσεως των μετ'αυτού σχέσεων, αι οποίαι προεκάλεσαν κατ' επανάληψιν την θυμηδίαν του ακροατηρίου αλλά και την βιαίαν αντίδρασιν των συνηγόρων τούτου. Οι συνήγοροι ηγωνίσθησαν κρατερώς δια να αποπλύνουν την ύβριν του θιγομένου καθηγητού, ενώ η σύζυγός του με αναφυλλητά και δάκρυα κατά το διά-λειμμα εκραύγαζε γοερώς: «Όλα αυτά είναι ψέματα! Δεν έχω καμμιά αμφιβολία! Είναι υποδειγματικός σύζυγος», και οι κατηγορούμενοι εν χορώ προσέθετον εν μέσω πανδαιμονίου: «Λάσπη Κα Καράγιωργα! Λάσπη!» **(πεζά υπογραμμισμένα 0,3 εκ.)**	1634	1220	1 1 (+)	414 414 (Κατηγ/ Καράγ. τ/λ)	414		
1/4/70 Τετάρτη (12σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	8στηλος	Επερατώθησαν αι καταθέσεις των μαρτύρων κατηγορίας **(καπέλλο)** **(πεζά 0,9 εκ.)** Η ώρα της υπερασπίσεως **(κεφ. 3,1)**		490,5	490,5	(0)				
Lead (βλ. φωτ/πία)	**4η**	8στηλος	Πώς εγένετο η μύησις των μελών εις την «Δημ. Άμυναν» **(πεζά 1,4 εκ.)**	Η πρωινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,5 εκ.)**	993,5	853,5	1 1 (+)	140 140 (Στρατοδ)	140		
	5η	8στηλος	Επερατώθη η εξέτασις των μαρτύρων κατηγορίας **(πεζά 1,1 εκ.)**	Η απογευματινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,5 εκ.)**	862,5	750,5	1 1 (-)	112 112 (Κατηγ/λ)		112	

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **15 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
2/4/70 Πέμπτη (12σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	5στηλος	Συνεχίζουν και σήμερα οι μάρτυρες της υπερασπίσεως **(πεζά 2,1 εκ.)**	Η κατάθεσις του κ. Π. Κανελλόπουλου **(κεφ. 0,7 εκ.)** Διαψεύδονται τα περί βασανιστηρίων.- Ο Ροκόφυλος «κατέδωσε τους πάντες...» **(πεζά 0,5 εκ.)**	393,5	393,5	(0)				
Lead (βλ. φωτ/πία)	**6η**	8στηλος	Κύριον θέμα συζητήσεως «αι δηλώσεις» **(πεζά 1,4 εκ.)**	Η πρωινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,5 εκ.)** Μια δήλωσις μάρτυρος **(κεφ. 0,5 εκ.)**	1223	1110,5	1 1 (0)	112,5 112,5 (Κατηγ Ροκόφυλλος)			112,5
Lead (βλ. φωτ/πία)	**7η**	8στηλος	Οι μάρτυρες υπερασπίσεως καταθέτουν... **(πεζά 0,9 εκ.)**	Η απογευματινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,5 εκ.)**	1501	1361	1 1 (0)	140 140 (Κατηγ/ εδώλιο τ/λ)			140
3/4/70 Παρασκευή (10σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	6στηλος	Μετά την παραίτησιν 14 κατηγορουμένων εκ των μαρτύρων των **(καπέλλο)** **(πεζά υπογραμμισμένα 0,7 εκ.)** Επισπεύδεται η διαδικασία **(κεφ. 3,1 εκ.)**	Αύριον αρχίζουν αι απολογίαι. Πέμπτη ή Παρασκευή η απόφασις; **(πεζά υπογραμμισμένα0,6 εκ.)**	766	638	1 1 (-)	128 128 (Κατηγ/ Κωνσταντ / Πρωτόπαπ)		128	
Lead (βλ. δίπλα	**6η**	6στηλος	Βόμβες, φιλοσοφία και ποίηση... **(πεζά. 1,4 εκ.)**	Η πρωινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,5 εκ.)** Παρέλασις μαρτύρων της υπερασπίσεως κατά την χθεσινήν 7ην ημέραν της δίκης της «Δημοκρατικής Άμυνας» εις το Έκτακτον Στρατοδικείον Αθηνών. Ηκούσθησαν πολλοί διθύραμβοι δια τους κατηγορουμένους, αρκετοί έπαινοι δια την δράσιν των ως και μερικαί δικαιολογίαι δι'αυτήν. Και ταύτα πάντα δια μιας συζητήσεως, που περιέλαβε και τα ονόματα πολλών Ελλήνωνκαι ξένων φιλοσόφων, και στίχους ποιητών **(πεζά 0,4 εκ. σε πλαί**	1101,5	1101,5	(0)				

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34"** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **15 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
(συνέχεια) **3/4/70**	**7η**	8στηλος	Συζήτησις νομικής φύσεως κυρίως... **(πεζά 1,4 εκ.)**	Η απογευματινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,5 εκ.)**	1223	1038	1 1 (+)	185 185 (Στρατ+ Φωτορ)	185		
4/4/70 Σάββατο (16σέλιδη)	**1η**	5στηλος	Διακοπή **(κεφ. 3,1 εκ.)**	Αύριο αρχίζουν οι απολογίες των κατηγορουμένων **(πεζά 0,5 εκ.)**	250	250	(0)				
Lead	**11η**	8στηλος	Επερατώθη η εξέτασις των μαρτύρων υπερασπίσεως **(πεζά 1,3 εκ.)**	Η χθεσινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,5 εκ.)**	1171	911	2 1 (-) 1 (0)	260 231 (Κατηγ-L/τ/λ) 29 (ΒΕ / λ)		231	29
6/4/70 Δευτέρα (16σέλιδη) Lead (βλ. φωτ/πία)	**1η**	5στηλος	Χθες απελογήθησαν 9 κατηγορούμενοι **(καπέλλο)** **(πεζά 0,8 εκ.)** Ποικιλία απολογιών **(κεφ. 3,1 εκ.)**	Και από το πρωί οι υπόλοιποι **(πεζά 0,8 εκ.)**	984,5	723,5	10 9 (-) 1 (0)	261 73,5 (Κατηγ/ πορτ/κάδρο) 187,5 (Κατηγ/ εδώλιο)		73,5	187,5
		*** ρουμπρίκα	Η δίκη των «34»								

*** **Ρουμπρίκα που συνοδεύει όλα τα πρωτοσέλιδα δημοσιεύματα για τη δίκη με λευκά γράμματα σε πορτοκαλί φόντο. Υπάρχει επίσης σε κάθε εσωτερικό δημοσίευμα η ίδια ρουμπρίκα σε μαύρο φόντο.**

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **15 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
(συνέχεια) **6/4/70** **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**12η**	8στηλος	Έναρξις με τους φέροντας ελαφροτέρας κατηγορίας **(πεζά 1,4 εκ.)**	Η χθεσινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,5 εκ.)**	1222	1081	5 5 (0)	141 141 (Κατηγ/ πορτ/κάδρο)			141
Lead (βλ. φωτ/πία)	**13η**	8στηλος	Συνολικώς απελογήθησαν χθες 9 κατηγορούμενοι **(πεζά 1,4 εκ.)**		1053,5	951,5	4 4 (0)	102 102 (Κατηγ/ πορτ/κάδρο)			102
7/4/70 Τρίτη (10σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	7στηλος	ΠΑΡΑΔΕΧΟΝΤΑΙ[1] **(κεφ. 3,1 εκ.)** - Την συμμετοχήν των εις «συζητήσεις» - Την διανομήν των προκηρύξεων - Την αντίθεσίν των με το καθεστώς **(πεζά 0,7 εκ.)** ΑΡΝΟΥΝΤΑΙ[1] **(κεφ. 3,1 εκ.)** - Ότι είναι κομμουνισταί - Ότι παρέβησαν τον νόμο 509 - Ότι ήσαν μέλη της Δ./α. **(πεζά 0,7 εκ.)**		1004,5	886,5	5 4 (0) 1 (0)	118 96 (Κατηγ/ πορτ/κάδρο) 1 (Κατηγ/ Ζωγράφου) τ/υποτ/λ			118
Lead (βλ. φωτ/πία)	**6η**	8στηλος	Αι απολογίαι οκτώ εκ των κατηγορουμένων **(πεζά 1,3 εκ.)**	Η πρωινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,5 εκ.)**	1050,5	1050,5	(0)				
	7η	8στηλος	Πέντε ακόμη απολογίαι και μία επιστολή **(πεζά 1,4 εκ.)**	Η απογευματινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,5 εκ.)**	1129,5	1129,5	(0)				

[1] **Η διαφοροποίηση γραμμάτων (κεφαλαία) της εφημερίδας.**

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: 27/3 - 12/4/1970 - Δημοσιεύματα: 15 ημέρες

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
8/4/70 Τετάρτη (12σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	2στηλος	Ο Βασιλικός Επίτροπος προτείνει ποινάς **(πεζά 1,3 εκ.)**	Ήρχισεν η αγόρευσίς του **(κεφ. 0,5 εκ.)** Η απολογία των Μαγκάκη, Καράγιωργα κ.λ.π. **(κεφ. 0,5 εκ.)**	519	519	(0)				
	7η	8στηλος	Επερατώθησαν αι απολογίαι των κατηγορουμένων **(πεζά 1,4 εκ.)**	Η χθεσινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,5 εκ.)**	1663	1313	12 12 (0)	350 350 (Κατηγ/ πορτραίτο)			350
9/4/70 Πέμπτη (10σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	5στηλος	Το Έκτακτο Στρατοδικείο συνεδριάζει ξανά σήμερα (αγορεύουν οι συνήγοροι) μετά την αγόρευση του Β.Ε. ο οποίος εζήτησε: **(καπέλλο)** **(πεζά 0,6 εκ.)** Την εσχάτη των ποινών **(κεφ. 3,1 εκ.)**	για τον Δ. Καράγιωργα **(πεζά 1,5 εκ.)** Ισόβιον κάθειρξιν **(κεφ. 1,3 εκ.)** για Μαγκάκη, Λουκά, Σταράκη, Κομποτιάτη **(πεζά 0,7 εκ.)**	1167	903	6 1 (+) 5 (0)	264 16 (ΒΕ) 248 (Κατηγ/ πορτ - τ/λ)	16		248
	7η	8στηλος	Η αγόρευσις του Βασιλικού Επιτρόπου **(πεζά 1,4 εκ.)**		1469	1449	4 4 (-)	120 120 (Κατηγ/ πορτραίτα)		120	
10/4/70 Παρασκευή (10σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	3στηλος	Απόψε την νύκτα ή αύριο η απόφασις του Στρατοδικείου **(πεζά 0,9 εκ.)**	Η υπεράσπισις έχει τον λόγον **(κεφ. υπογραμμισμένα 0,5 εκ.)**	177	177	(0)				
Σχόλιο Ξένου Τύπου**		6στηλος	Ιταλο-γερμανική Παρέμβασις **(πεζά 1,5 εκ.)** **(κεφ. 3,1 εκ.)** Άμεσος ελληνική Αντίδρασις **(πεζά 1,5 εκ.)** **(κεφ. 3,1 εκ.)**	Η δήλωσις του Ντε Μαρτίνο Του Γερμανού Υπουργού **(πεζά κειμένου)**	712,5	712,5	(0)	(0)			

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **15 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] +	-	0
(συνέχεια) **10/4/70**	**7η**	8στηλος	Αι αγορεύσεις των συνηγόρων **(πεζά 1,3 εκ.)**	Η απογευματινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,9 εκ.)**	960	960	(0)				
11/4/70 Σάββατο (16σέλιδη)	**1η**	5στηλος	Αγορεύουν οι τελευταίοι συνήγοροι **(πεζά 1 εκ.)**	Αύριον η απόφασις; **(κεφ. 0,5 εκ.)**	162,5	162,5	(0)				
Σχόλιο Ξένου Τύπου**		1στηλος	Οι ξένοι σχολιάζουν τας δηλώσεις του Πρωθυπουργού κ. Παπαδόπουλου **(κεφ. 0,5 εκ.)**		117,5	117,5					
	11η	8στηλος	Αι αγορεύσεις των συνηγόρων **(πεζά 1,4 εκ.)**		759	759	(0)				
13/4/70 Δευτέρα (16σέλιδη) **Contexte & Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	8στηλος	Εξεδόθη υπό του Εκτάκτου Στρατοδικείου **(καπέλλο)** **(πεζά λευκά σε μαύρο φόντο 0,9 εκ.)** Η απόφασις για τους 34 **(κεφ. 4 εκ.)**	Ο Καράγιωργας ισόβια δεσμά **(πεζά 0,6 εκ.)**	1291,5	833,5	35 34 (+) 1 (+)	458 425 (Κατηγ/κάδρο με ονόματα & ποινή τ/λ) 33 (Στρατοδ)	458		
	12η	8στηλος	Οι τελευταίες αγορεύσεις των συνηγόρων **(πεζά 1,3 εκ.)**	Η απογευματινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,9 εκ.)**	751	751	(0)				
	13η	8στηλος (συνεχ. 1ης)	Η απόφασις του Εκτάκτου Στρατοδικείου **(πεζά 1,3 εκ.)**	Η χθεσινή συνεδρίασις **(πεζά 0,7 εκ.)**	962,5	962,5	(0)				

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: 27/3 - 12/4/1970 - Δημοσιεύματα: 15 ημέρες

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] +	-	0
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					**9.577**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					**37.189**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						**8.002**					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						**32.033**					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							**69**		**46**	**16**	**7**
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							**114**		**52**	**25**	**37**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								**1575**	**747**	**494**	**333**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								**5.155**	**2.060**	**1.371**	**1.724**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **38,5 x 57,5** εκ. = **2.214** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **192** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **15**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	(2.214 τ.εκ. x **15** μ/φ) =	**33.210 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	(2.214 τ.εκ. x **192** σελ.) =	**425.088 τ.εκ.**

***Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(1)** ημέρα **8σέλιδη, (4)** ημέρες **10σέλιδη, (4)** ημέρες **12σέλιδη** και **(6)** ημέρες **16σέλιδη** [(1x8) + (4x10) + (4x12) + (6x16) = **192**]

4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.)

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ** ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : **27/3 - 12/4/1970** (έκδοση απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **16 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
27/3/70 Παρασκευή (8σέλιδη)	**1η**	5στηλος	Εις το Έκτακτον Στρατοδικείον **(πεζά 0,7 εκ.)** Αρχίζει σήμερον η Δίκη των «35» **(κεφ 1,5 εκ.)**	Οι τραυματισθέντες από τας εκρήξεις μεταξύ των μαρτύρων κατηγορίας **(πεζά 0,4 εκ.)**	1107,5	342,5	34 4 (+) 30 (+)	765 175 (Κατηγ/ πορτ/ προφίλ σήμανσης) 590 (Κατηγ/ πορτ/ προφίλ σήμανσης)	765		
	6η	2στηλος	Σήμερον αρχίζει η Δίκη των «35» **(κεφ. 0,6 εκ.)**		225	225	(0)				
28/3/70 Σάββατο (10σέλιδη) **(Βλ. Lead)**	**1η**	8στηλος	Ήρχισε χθες η δίκη των 34 μελών της «Δημοκρατικής Αμύνης» **(καπέλλο)** **(πεζά λευκά σε μαύρο φόντο 0,8 εκ.)** Έπαιζαν το παιχνίδι των κομμουνιστών **(κεφ. 2,2 εκ.)**	Ο Ζυλ Ντασσέν απέστειλε εγχειρίδιον κατασκευής βομβών και 13 «ωρολογιακαί» παρελήφθησαν εκ Σουηδίας **(πεζά 0,7 εκ.)** Τα πλήρη πρακτικά της χθεσινής συνεδριάσεως του Εκτάκτου Στρατοδικείου **(πεζά 0,5 εκ.)** Η πρωινή συνεδρίασις **(πεζά 0,6 εκ.)**	2205	1480	2 1 (+) 1 (+)	725 437,5 (Εκκρηκτικά) 287,5 (Μέλη Στρατοδ)	725		
Σχόλιο*		2στηλος	**Χωρίς τίτλο.** (Υπογράφει ο Σ. Κωνσταντόπουλος) **(σε πλαίσιο)**		109	109	(0)	(0)			

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **16 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] +	-	0
(συνέχεια) **28/3/70**	**6η**	8στηλος	Αποκαλυπτική κατάθεσις του πρώτου μάρτυρος εις την δίκην των 34 **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,6 εκ.)** Η «Δημοκρατική Άμυνα» υπέγραψε το 1968 συμφωνίαν με τον Μπριλλάκην **(πεζά 1,5 εκ.)**	Η έναρξις της τρομοκρατικής δράσεως απεφασίσθη εις τας Βρυξέλλας **(κεφ. 0,6 εκ.)** Η απογευματινή συνεδρίασις **(πεζά 0,5 εκ.)**	2320	1874	2 1 (+) 1 (-)	446 250 (Κατηγ/ εδώλιο) 196 (Μάρτ/Υ Κανελλόπουλος - Μαύρος)	250	196	
29/3/70 Κυριακή (20σέλιδη) **(Βλ. Lead)**	**1η**	8στηλος	Απεκαλύφθησαν οι σκοποί και η δράσις της «Δ. Αμύνης» **(καπέλλο)** **(πεζά 1 εκ.)** Ο Γ. Μαγκάκης ωμολόγησε **(κεφ. 3 εκ.)**	Προσεκομίσθη χθες εις το δικαστήριον η γραπτή ομολογία του **(πεζά 0,6 εκ.)** Η φωτοτυπία της ομολογίας **(κεφ. λευκά σε μαύρο φόντο 0,4 εκ.)**	1545	1107	2 1 (+) 1 (+)	438 130 (Κατηγ/ Μαγκάκης) 308 (Φωτ. Ομολογίας Μαγκάκη)	438		
	12η	8στηλος σαλόνι με την 13η	Εις το Έκτακτον Στρατοδικείον: η δευτέρα ημέρα (συν. 13η σελ.) **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,8 εκ.)** Σήμερον καταθέτει ο κ. Καψάσκης δια τους ισχυρισμούς του Μαγκάκη **(πεζά 1,6 εκ.)**	Με τας εκρήξεις εκαλλιέργουν κλίμα φοβίας εις τους πολίτας **(κεφ. 0,6 εκ.)**	2320	1444	4 2 (+) 2 (0)	876 544 (Φωτ. Ομολογίας Μαγκάκη) 332 (Κατηγ / εδώλιο)	544		332
	13η	8στηλος σαλόνι με την 12η	(συν. εκ 12ης σελ.) της δίκης των 34 μελών της αντεθνικής οργανώσεως **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,8 εκ.)** Η «Δημ. Άμυνα» είχεν ως σκοπόν την ανατροπήν του καθεστώτος **(πεζά 1,6 εκ.)**	Μέλος της Οργανώσεως Τσε Γκεβάρα ο Σταράκης **(κεφ. 0,6 εκ.)** Η απογευματινή συνεδρίασις **(πεζά 1,3 εκ.)**	2320	2010	2 1 (+) 1 (0)	310 130 (Μέλη Στρατοδ + εκκρηκτικά) 180 (Αίθουσα Στρατοδ)	130		180

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **16 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
31/3/70 Τρίτη (12σέλιδη) (Βλ. Lead)	**1η**	8στηλος	Κατά την χθεσινήν ημέραν της δίκης των «34» ανέκυψε: **(καπέλλο)** **(πεζά 1 εκ.)** Ηθικής Τάξεως θέμα για τον Καράγιωργα **(κεφ. 2,3 εκ.)**	Διετήρει ερωτικάς σχέσεις με φοιτήτριαν και ετύπωνε προκηρύξεις εις την οικίαν της **(πεζά 0,9 εκ.)**	1055	902,5	2 1(+) 1 (0)	152,5 52,5 (Κατηγ/ Καράγιωργας τ/υπότ/L) 100 (Κατηγ)	52,5		100
	8η	8στηλος	Η χθεσινή 4η ημέρα της δίκης των 34 μελών της «Δημ. Αμύνης» **(πεζά 1,6 εκ.)**		1450	1290,5	1 1 (0)	159,5 159,5(Κατηγ/ εδώλιο)			159,5
	9η	5στηλος	Η συνεδρίασις της Κυριακής **(καπέλλο)** **(πεζά 0,5 εκ.)** Ο κ. Καψάσκης αντικρούει τους ισχυρισμούς Μαγκάκη **(κεφ. 1 εκ.)**		895	895	(0)				
1/4/70 Τετάρτη (12σέλιδη)	**1η**	6στηλος	Κατά τας χθεσινάς καταθέσεις **(καπέλλο)** **(πεζά 0,8 εκ.)** Αμερικανοί και τουρισμός στόχοι βομβών **(κεφ. 2,2 εκ.)**	Σκοπός η υπονόμευση της οικονομίας **(πεζά 0,7 εκ.)**	715	715	(0)				
	8η	8στηλος σαλόνι με την 9η	Η χθεσινή 5η ημέρα της δίκης των 34 μελών (της «Δημ. Αμύνης» - συν. στην 9η σελ.) **(καπέλλο)** **(πεζά 1 εκ.)** Καράγιωργας και Κουβελάκης επέμεναν εις τα βίαια μέσα **(κεφ. 1,5 εκ.)**		2118,5	1788,5	2 1 (+) 1 (+)	330 165 (Κατηγ/ Πρωτόπαπας) 165 (Κατηγ/ Μαγκάκης)	330		

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **16 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
(συνέχεια) **1/4/70**	**9η**	3στηλος σαλόνι με την 8η	Η χθεσινή 5η ημέρα της δίκης των 34 μελών (από την 8η σελ.) της «Δημ. Αμύνης» **(καπέλλο)** **(πεζά 1 εκ.)** Στενή συνεργασία με κομμουνιστάς **(κεφ. 1,5 εκ.)**		562,5	530	1 1 (+)	32,5 32,5 (Πρ. Στρατοδ)	32,5		
2/4/70 Πέμπτη (10σέλιδη)	**1η**	6στηλος	Ο μάρτυς κ. Π. Μαυροειδής κατέθεσε χθες: **(καπέλλο)** **(πεζά 0,9 εκ.)** Ο Ροκόφυλλος επρόδωσε όλους **(κεφ. 2,3)**	Ο κ. Π. Κανελλόπουλος υπερασπιστής των μελών της «Δ.Αμύνης» **(πεζά 0,7 εκ.)**	559	479	2 1 (+) 1 (+)	80 40 (Μάρτ/Κ) 40 (Κατηγ/ Ροκόφυλλος)	80		
	6η	6στηλος	Ήρχισε η εξέτασις των μαρτύρων υπερασπίσεως εις την Δίκην των 34 **(πεζά 1,5 εκ.)**	Φοιτήτρια καταγγέλλει νέαν ερωτικήν περιπέτειαν του Καράγιωργα **(κεφ. 0,8 εκ.)**	2320	2052,5	2 1 (0) 1 (0)	267,5 95 (Κατηγ/π) 172,5 (Κατηγ/ εδώλιο)			267,5
3/4/70 Παρασκευή (8σέλιδη);	**1η**	8στηλος	Κοινωνικήν ανατροπήν επεδίωκεν η Δ.Α. **(καπέλλο)** Δεν έχετε «ενδείξεις» κύριε Κανελλόπουλε	Όλοι προσπαθούν να αποφύγουν απαντήσεις δια τας βόμβας	1132,5	1132,5	(0)				
	7η	8στηλος;	Η Δίκη των «34». Εξετάζονται οι μάρτυρες υπερασπίσεως		1565	1565	(0)				
4/4/70 Σάββατο (10σέλιδη);	**1η**	8στηλος;	Διατί ο Mitterand και όχι ο...	Αύριον αρχίζουν αι απολογίαι	1205	1205	(0)				

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: 27/3 - 12/4/1970 - Δημοσιεύματα: 16 ημέρες

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
(συνέχεια) **4/4/70**	**5η**	8στηλος;	Αρχίζουν αύριον αι απολογίαι των «34»		337,5	337,5	(0)				
5/4/70 Κυριακή (12σέλιδη);	**1η**	2στηλος;	Ποιος επιτρέπει να σκεφθεί: ο κ. Στρατοδίκης ή ο κ. Π. Κανελλόπουλος Ορισμένοι εκ των «34» θα διαχωρίσουν την θέσιν των		1085	1085	(0)				
7/4/70 Τρίτη (12σέλιδη);;	**?**		**?**								
8/4/70 Τετάρτη (12σέλιδη);	**1η**	4στηλος;	Σήμερον αγορεύει ο Β. Επίτροπος **(καπέλλο)** Τρεις ακόμη ισχυρισμοί		1322,5	1212,5	3 1 (+) 2 (-)	110 45 (ΒΕ;) 65 (Κατηγ;)	45	65	
	7η	5στηλος;	Ετερματίσθησαν χθες αι απολογίαι των «34»		1350	1240	1 1 (0)	110 110 (Κατηγ;)			110
	8η	3στηλος;	Ετερματίσθησαν χθες αι απολογίαι των «34»		445	445	(0)				

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34"** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **16 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
9/4/70 Πέμπτη (12σέλιδη)	**1η**	8στηλος δύο άρθρα	Ο Β. Επίτροπος επρότεινε χθες: **(καπέλλο)** **(κεφ. λευκά σε μαύρο φόντο 1 εκ.)** Ποινή θανάτου δια τον κ. Καράγιωργα **(κεφ. 2,2 εκ.)** Αι προτάσεις δια τας ποινάς **(πεζά 0,8 εκ.)**	Ισόβια δια τον κ. Μαγκάκην, Σταράκην, Λουκάν, Κομποτιάτην **(πεζά 1 εκ.)** Εις τον Ιορδανίδη κάθειρξις 8 ετών **(κεφ. 0,5 εκ.)** Εζήτησε την απαλλαγήν τριών και φυλάκισιν με αναστολήν δι άλλους πέντε **(πεζά 0,5 εκ.)** Η αγόρευσις του Β. Επιτρόπου **(πεζά 0,5 εκ.)**	1330	1118	3 1 (+) 1 (+) 1 (+)	212 91 (Κατηγ/ Καράγιωργας) 91 (Κατηγ/ Μαγκάκης) 30 (ΒΕ)	212		
	6η	8στηλος σαλόνι με την 7η	Η αγόρευσις του Β. Επιτρόπου **(κεφ. 1,5 εκ.)**		2320	2065	6 3 (+) 3 (+)	255 127,5 (Κατηγ/ πορτ / κάδρο) 127,5 (Κατηγ/ πορτ / κάδρο)	255		
	7η	8στηλος σαλόνι με την 6η	Η αγόρευσις του Β. Επιτρόπου **(κεφ. 1,5 εκ.)**		2320	2052,5	6 3 (+) 3 (+)	267,5 140 (Κατηγ/ πορτ / κάδρο) 127,5 (Κατηγ/ πορτ / κάδρο)	267,5		

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.)** - των "34" (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **27/3 - 12/4/1970** - Δημοσιεύματα: **16 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημερ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
(συνέχεια) **9/4/70**	**8η**	8στηλος συνέχεια εκ της 1ης σελ.	Η αγόρευσις του Β. Επιτρόπου **(κεφ. 1,5 εκ.)** Αι προτάσεις δια τας ποινάς **(κεφ. 0,8 εκ.)**		2180	1967,5	5 4 (+) 1 (+)	212,5 170 (Κατηγ/ πορτ / κάδρο) 42,5 (Κατηγ/ πορτ)	212,5		
10/4/70 Παρασκευή (10σέλιδη);	**1η**	2στηλος	Εις την δίκην των «34»: **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Αγορεύουν από χθες οι συνήγοροι **(πεζά 1,2 εκ.)**	Την Κυριακήν πιθανώς η απόφασις **(κεφ. 0,5 εκ.)**	166	166	(0)	(0)			
	7η	3στηλος	Αι χθεσιναί αγορεύσεις των συνηγόρων εις την δίκην των «34» **(πεζά 1,3 εκ.)**		325	325	(0)	(0)			
11/4/70 Σάββατο (10σέλιδη);	**3η**	5στηλος	Η δίκη των «34» προς το τέρμα της **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,6 εκ.)** Αγορεύουν οι τελευταίοι συνήγοροι υπερασπίσεως **(πεζά 1,3 εκ.)**	Αναμένεται η απόφασις **(κεφ. 0,6 εκ.)**	545	545	(0)	(0)			
12/4/70 Κυριακή (20σέλιδη);	**1η**	3στηλος	Σήμερον η απόφασις δια τους «34»		330	330	(0)	(0)			
	20η	2στηλος	Σήμερον η απόφασις δια τους «34»		165	165	(0)	(0)			
14/4/70 Τρίτη (12σέλιδη)	**1η**	8στηλος	Εξεδόθη η απόφασις του Στρατοδικείου δια τους «34»	Ισόβια για τον Καράγιωργα	?	?	?	?			

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **4η ΔΙΚΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ. Α.) - των "34"** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **15/11 - 22/11/67** - Δημοσιεύματα: **6 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. φύλλου)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					**13.757**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					**39.840**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						**11.275**					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						**34.091**					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							**48**		**45**	**2**	**1**
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							**80**		**69**	**3**	**8**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								**2.482**	**2.317**	**65**	**100**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								**5.749**	**4.339**	**261**	**1.149**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 58** εκ. = **2.320** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **60** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **6**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	(2.320 τ.εκ. x 16 μ/φ) =	**37.120 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	(2.320 τ.εκ. x 190 σελ.) =	**440.800 τ.εκ.**

* **Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(2)** ημέρες **8σέλιδη, (5)** ημέρες **10σέλιδη, (7)** ημέρες **12σέλιδη** και **(2)** ημέρες **20σέλιδη** [(2x8) + (5x10) + (7x12) + (2x20) = **190**]

5η ΔΙΚΗ

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΘΗΝΩΝ (Κ.Ο.Α) - των «11» (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **6/7 - 8/7/1970** (έκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ (5/7 - 9/7/70)**

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

5η ΔΙΚΗ: ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΘΗΝΩΝ (Κ.Ο.Α.) - των "11" (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **6/7 - 8/7/70** (έκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] +	-	0
ΠΡΟΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΔΙΚΗΣ											
5/7/70 Κυριακή 14σέλιδη	**1η**	1στηλος	Δικάζονται αύριον 37 πολίται **(κεφ. 0,5 εκ.)**	Εις το Έκτακτον Στρατοδικείον **(κεφ. 0,5 εκ.)**	112,5	112,5	(0)				
Contexte (Βλ. φωτοτ)	**2η**	2στηλος	Αι αυριαναί 4 δίκαι εις το Στρατοδικείον **(κεφ. 0,5 εκ.)**		190	190	(0)				
7/7/70 Τρίτη (8σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/α)**	**1η**	2στηλος	Εις το Έκτακτον Στρατοδικείον **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,6 εκ.)** Σήμερον η απόφασις δια τους 11 **(πεζά 1,2 εκ.)**	Κατηγορούμενους δια παράβασιν του 509 **(κεφ. 0,6 εκ.)**	158	158	(0)				
	2η	4στηλος	Η δίκη εις το Στρατοδικείον **(κεφ. 1,1 εκ.)**		1180	1180	(0)				
	6η	2στηλος	Η δίκη των 11 **(κεφ 0,7 εκ.)**		450	450	(0)				
8/7/70 Τετάρτη 8σέλιδη **Lead (βλ. φωτ/α)**	**1η**	3στηλος	Η πρότασις του Βασιλικού Επιτρόπου **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Ισόβιος κάθειρξις δια τους τρεις εκ των ένδεκα **(πεζά 1,2 εκ.)**	Σήμερον αναμένεται η απόφασις **(κεφ. 0,7 εκ.)**	304,5	244,5	3 1 (0) 1 (0) 1 (0)	60 20 (Κατηγ Ζορζοβίλης) 20 (Κατηγ. Καλούδης) 1 (Κατηγ. Γιάνναρης)			60

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **5η** ΔΙΚΗ : **ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΘΗΝΩΝ (Κ.Ο.Α.)** - των "11" - (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **6/7 - 8/7/70** - Δημοσιεύματα: **4 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
(συνέχεια) **8/7/70**	**2η**	3στηλος	Η δίκη εις το Στρατοδικείον **(κεφ. 0,6 εκ.)**		439,5	439,5	(0)				
9/7/70 Πέμπτη 8σέλιδη	**1η**	3στηλος	Δεκτή η πρότασις του Βασ. Επιτρόπου **(πεζά 1,2 εκ.)**	Οι τρεις κατεδικάσθησαν εις ισόβια **(κεφ. 0,5 εκ.)** Ενός έτους φυλάκισις εις συνήγορον **(κεφ. 0,5 εκ.)**	250	250	(0)				
	2η	4στηλος	Αι δίκαι εις το Στρατοδικείον **(κεφ. 0,7 εκ.)**		684	684	(0)				

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 5η ΔΙΚΗ : ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΘΗΝΩΝ (Κ.Ο.Α.) - των "11" - (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: 6/7 - 8/7/70 - Δημοσιεύματα: 4 ημέρες

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					825						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					3.768						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						765					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						3.708					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							3		(0)	(0)	3
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							3		(0)	(0)	3
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								60	(0)	(0)	60
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								60	(0)	(0)	60

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 59** εκ. = **2.360** εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **38** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **4**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	(2.360 εκ. x 4 μ/φ) =	9.440
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	(2.360 εκ. x 38 σελ.) =	89.680

*Παρατήρηση: Η εφημερίδα βγήκε **(3)** ημέρες **8σέλιδη** και **(1)** ημέρα **14σέλιδη** [(3x8) + (1x14) = **38**]

5η ΔΙΚΗ: ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΘΗΝΩΝ (Κ.Ο.Α.) - των "11" (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **6/7 - 8/7/70** (έκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
Lead (βλ. φωτ/α)	9η	4στηλος	Δικάζονται οι 37 (πεζά 0,7 εκ.)	Στελέχη του Κ.Κ.Ε. και άλλοι (κεφ. 0,5 εκ.)	580,5	468	3	112,5	112,5		
							3 (+)	112,5 (Κατηγ/πορτ)			
7/7/70 Τρίτη (10σέλιδη)	1η	1,5 στήλης	Ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου (Ρουμπρίκα / αναγγελία) (άσπρα γράμματα σε πορτοκαλί φόντο)								
			Δικάζονται τα 11 μέλη του κλιμακίου του Κ.Κ.Ε. (πεζά 0,6 εκ.)		98	98	(0)				
			Εξητάσθησαν χθες οι μάρτυρες κατηγορίας (πεζά 0,2 εκ.)								
			Σήμερον αναμένεται να εκδοθή η απόφασις (πεζά 0,2 εκ.)								
Lead (βλ. φωτ/α)	7η	5στηλος	Στελέχη του Κ.Κ.Ε (καπέλλο) (κεφ. 0,7 εκ.)	Σήμερα η απόφασις (κεφ. 0,7 εκ.)	745	745	(0)				
			Η δίκη των 11 (πεζά 1,2 εκ.)								

* Ρουπρίκα που συνοδεύει τα δημοσιεύματα για τη δίκη.

2. **ΒΡΑΔΥΝΗ** (συν.) **5η** ΔΙΚΗ : **ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΘΗΝΩΝ (Κ.Ο.Α.) - των "11"** - (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **6/7 - 8/7/70** Δημοσιεύματα: **4 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
8/7/70 Τετάρτη 12σέλιδη	**1η**	1,5 στήλης	Ισόβια εζήτησεν ο Βασ. Επίτροπος για τρία στελέχη του Κολιγιάννη **(ρουμπρίκα / αναγγελία)** **(πεζά 0,6 εκ.)**	Από στιγμή σε στιγμή εκδίδεται η απόφασις για την ομάδα των 11 **(πεζά 0,2 εκ.)**	105	105	(0)				
Lead **(βλ. φωτ/α)**	**9η**	6στηλος	Ο Β. Επίτροπος επρότεινε: **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,6 εκ.)** Ισόβια δια τους Καλούδην, Ζορζοβίλην και Γιάνναρην **(πεζά 1 εκ.)**	Η δίκη των 11 **(κεφ. 0,6 εκ.)**	485,5	485,5	(0)				
9/7/70 Πέμπτη (10σέλιδη)	**1η**	1,5 στήλης	Εξεδόθη υπό του Εκτάκτου Στρατοδικείου **(ρουμπρίκα / αναγγελία)** **(πεζά. 1,2 εκ. άσπρα σε μαύρο φόντο)** η απόφασις δια τους 11 **(κεφ. 0,6 εκ.)**	Τρεις: Ισόβια δεσμά Επτά: 2 έως 20 έτη και μία αθώωσις **(κεφ. 0,5 εκ.)**	156	156	(0)				
	7η	6στηλος	Ενώ ήρχισεν η εκδίκασις των άλλων υποθέσεων **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Η απόφασις δια τους 11 **(πεζά 1 εκ.)**	Εις ισόβια τρία στελέχη του Κ.Κ.Ε **(κεφ. 0,5 εκ.)** Δικηγόρος κατεδικάσθη δια περιϋβρισιν αρχής **(πεζά 0,5 εκ.)**	989	989	(0)				

2. ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **5η ΔΙΚΗ : ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΘΗΝΩΝ (Κ.Ο.Α.) - των "11"** - (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **6/7 - 8/7/70** Δημοσιεύματα: **4 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. φύλλου)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] (+)	(-)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					**359**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					**3.159**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						**359**					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						**3.046**					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							**(0)**		**(0)**	**(0)**	**(0)**
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							**3**		**3**	**(0)**	**(0)**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								**(0)**	**(0)**	**(0)**	**(0)**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								**112,5**	**112,5**	**(0)**	**(0)**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **38,5 x 57,5** εκ. = **2.214** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **46** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **4**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	**(2.214 τ.εκ. x 4 μ/φ) =**	**8.856 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	**(2.214 τ.εκ. x 46 σελ.) =**	**101.844 τ/εκ.**

***Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(2)** ημέρες **10σέλιδη, (1)** ημέρα **12σέλιδη,** και **(1)** ημέρα **14σέλιδη** [(2x10) + (1x12) + (1x14) = **46**]

5 ΔΙΚΗ: ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΘΗΝΩΝ (Κ.Ο.Α.) - των "11" (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ** ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **6/7 - 8/7/70** (έκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
5/7/70 Κυριακή 16σέλιδη **Αναγγελία σε πλαίσιο**	**1η**	2στηλος	Δικάζονται εις το Στρατοδικείον αύριον 37 μέλη παρανόμων οργανώσεων σε πλαίσιο (συνέχεια στη 15η) **(πεζά 0,5 εκ.)**		38	38	(0)				
Lead (βλ. φωτ/α)	**15η**	2στηλος	37 μέλη παρανόμων οργανώσεων δικάζονται αύριον **(πεζά 0,6 εκ.)**	Ένδεκα του κλιμακίου ΚΚΕ **(κεφ. 0,4 εκ.)**	262	262	(0)				
Contexte ενσωματω-μένο	**15η**	2στηλος	37 μέλη παρανόμων οργανώσεων δικάζονται αύριον **(πεζά 0,6 εκ.)**	Το κλιμάκιον του ΚΚΕ Καπεταναίοι του ΕΛΑΣ Και σχέδια δολοφονιών (ΑΑΜΥ) Οι άλλη κατηγορούμενοι **(πεζά 0,3 εκ.)**	188	188					
7/7/70 Τρίτη 12σέλιδη **Lead (βλ. φωτ/α)**	**1η**	4στηλος	Δικάζονται οι απεσταλμένοι του Κολιγιάννη **(πεζά 1 εκ.)**	Και το εννεαμελές επιτελείον των **(κεφ. 0,5 εκ.)** Σήμερον η απόφασις **(πεζά 0,5 εκ.)**	546	467	9 9 (+)	79 79 (Κατηγ/πορτ)	79		
	6η	5στηλος	Η δίκη των απεσταλμένων του Κολιγιάννη **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Ήρχισαν χθες αι απολογίαι **(πεζά 1,2 εκ.)**	Καλούδης: «εκατοντάδες χιλιάδες δολλάρια δια τον αγώνα» **(κεφ. 1,2 εκ.)**	1212,5	1212,5	(0)				

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
8/7/70 Τετάρτη 8σέλιδη **Lead (βλ. φωτ/α)**	**1η**	2στηλος	Ο Β. Επίτροπος επρότεινε χθες: **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Ισόβια δια τους τρεις **(πεζά 1,2 εκ.)**	Και 20 έως 4 έτη δια τους υπόλοιπους **(κεφ. 0,4 εκ.)**	330	292	1 1 (+)	38 38 (ΒΕ)	38		
	6η	2στηλος	Η αγόρευσις του Β. Επιτρόπου εις την Δίκην των Κομμουνιστών **(κεφ. 0,6 εκ.)**		496	496	(0)				
9/7/70 Πέμπτη 8σέλιδη **Lead (βλ. φωτ/α)**	**1η**	3στηλος	Η απόφασις του Στρατοδικείου: **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Τρεις: Ισόβια. Επτά: 20-2 έτη και μία αθώα **(πεζά 1,2 εκ.)**	Συνήγορος κατεδικάσθη εις ενός έτους φυλάκισιν δια εξύβρισιν του Δικαστηρίου **(κεφ. 0,5 εκ.)**	268,5	268,5	(0)				
	5η	4στηλος	Αι δίκαι κομμουνιστών εις το Στρατοδικείον **(πεζά 1,2 εκ.)**	**Κειμενότιτλος:** Εγκληματικοί σκοποί **(πεζά 0,5 εκ.)**	380	380	(0)				

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 5η ΔΙΚΗ : **ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΘΗΝΩΝ (Κ.Ο.Α.) - των "11"** - (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.) Διάρκεια: **6/7 - 8/7/70** Δημοσιεύματα: **4 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					1.182						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					3.533						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						1.065					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						3.416					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							10		10	(0)	(0)
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							10		10	(0)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								117	117	(0)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								117	117	(0)	(0)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 58** εκ. = **2.320** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **44** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **4**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	**(2.320 τ.εκ. x 4 μ/φ) =**	**9.280 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	**(2.320 τ.εκ. x 44σελ.) =**	**102.080 τ.εκ.**

***Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(2)** ημέρες **8σέλιδη**, **(1)** ημέρα **12σέλιδη** και **(1)** ημέρα **16σέλιδη** [(2x8) + (1x16) + (1x12) = **44**]

6η ΔΙΚΗ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ (Π.Α.Κ) - των «15» (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **17/3 - 21/3/1972** (έκδ. απόφασης)- ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ (17/3 - 22/3/72)**

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

6η ΔΙΚΗ: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ (Π.Α.Κ.) - των "15"

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ** ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **17/3 - 21/3/72** (έκδοση απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ. εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ. εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ. εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] +	-	0
17/3/72 Παρασκευή (8σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	3στηλος	Σήμερα εις το Στρατοδικείον **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Αρχίζει η δίκη των 15* **(fulbé 60 στ.)**	Οκτώ μάρτυρες κατηγορίας και πλήθος υπερασπίσεως **(κεφ. λευκά 1 εκ.)**	333	333	(0)	(0)			
			«15»: Η κατηγορία και τι απαντούν **(ρουπρίκα - παραπομπή στην 5η σελίδα)****		(16)	(16)					
	5η	7στηλος (σχεδόν ολοσέλιδο)	Η σημερινή δίκη ενώπιον του Εκτάκτου Στρατοδικείου **(κεφ. λευκά 1,5 στ.)**	Ποιοι οι κατηγορούμενοι **(σε πλαίσιο)** Η γραμμή της υπερασπίσεως **(με υπογράμμιση)** **(κεφ. λευκά 1 εκ.)**	1786,5	1489,5	12 12 (-)	297 297 (Κατηγ/πορτ + ονόματα) (/τ/λ/β)		297	
	6η	2στηλος	Η Δίκη των 15 **(κεφ. 0,5 εκ.)**	Η δίκη των 15 **(κεφ. 0,5 εκ.)**	175,5	175,5	(0)	(0)			
Σχόλιο			Παρατηρηταί		(13,5)	(13,5)					

* Βλ. ονόματα κατηγορουμένων στο πορτραίτο της δίκης του ΠΑΚ

** Το Βήμα αναγγέλλει τη δημοσίευση των πρακτικών της δίκης σε πλαίσιο τετράγωνο (ρουπρίκα) μονόστηλη με μαύρο ράστερ και αρνητικά γράμματα

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 6η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Κ - των "15"** Διάρκεια: **17/3 - 21/3/72** - Δημοσιεύματα: **5 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ. εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ. εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ. εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
18/3/72 Σάββατο (10σέλιδη) **Lead** με ονόματα κατηγορουμένων **(βλ. φωτ/πία)**	**1η**	8στηλος (σχεδόν ολοσέλιδο)	7 μάρτυρες κατηγορίας **(κεφ. Αστήρ στενά 72 στ.)**	Κειμενότιτλος: Καταθέτουν δια εκρηκτικά και τας κινήσεις των κατηγορουμένων **(2στηλος, πεζά)**	1274	832	3	442		442	
		2στηλος	Η Δίκη των «15» εις το Στρατοδικείον **(καπέλλο)** **(πεζοκεφ. μαύρα 1,5 εκ. μέσα σε ράστερ)**	Οι ενστάσεις **(1στηλος, εντός κειμένου)**			1 (-)	221 (Κατηγ/εδώλιο)			
			Πολιτικά τα κίνητρα κατέθεσαν μάρτυρες υπερασπίσεως **(πεζά Αστήρ στενά 60 στ.)**				2 (-)	221 (Μ.Υ.) Πολυχρονίδης τ. Υπ.& Χαραλαμπόπουλος τ. Βουλ)			
Lead **(βλ. φωτ/πία)**	**7η**	8στηλος (σχεδόν ολοσέλιδο)	Οι μάρτυρες καταθέτουν στην Δίκη των 15 **(κεφ. Αστήρ στενά 60 στ.)**	Άρχισε χθες στο Έκτακτον Στρατοδικείον (6στηλος) Κειμενότιτλος: **(2στηλος)**Συμφωνία με τό ΠΑΜ. Περί των πληροφοριών . Ο ρόλος των κατηγορουμένων. Αι υπόλοιποι επαφαί. Παραλαβή εκκρηκτικών. Συμπαθητική μελάνη. Επισκέψεις εις εκτοπισμένους. Επρεπε να είμαι κατηγορούμενος.	2360	2011	3	349		349	
							2 (-)	216 (Στιγμ/Κ)			
							1 (-)	133 (Συνήγ) -			
	8η	8στηλος (σχεδόν ολοσέλιδο)	Οι μάρτυρες καταθέτουν στην Δίκη των 15 **(κεφ. Αστήρ στενά 60 στ.)**	Η υπεράσπισις των κατηγορουμένων- Αι ενστάσεις **(κεφ. Αστήρ στενά 48 στ.)** Κειμενότιτλος: Περί του χειρουργείου. πολιτική δραστηριότης. Η βία φέρνει βία.	2225	1860,5	5	364,5	252	112,5	
							1 (+)	27 (ΒΕ Νικολ)			
							1 (+)	225 (Στρατοδ)			
							1 (-)	58,5 (ΜΥ/Στιγ)			
							1 (-)	27 (ΜΥ) Φλώρος, Τούντας			
							1 (-)	27 (ΜΥ)			

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.)

6η ΔΙΚΗ : Π.Α.Κ - των "15"

Διάρκεια: **17/3 - 21/3/72** - Δημοσιεύματα: **5 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ. εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ. εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ. εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
19/3/72 Κυριακή (16σέλιδη) **Lead + Contexte*(1) (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	8στηλος (ημισέλιδο άνω)	Δευτέρα ημέρα της δίκης εις το Έκτακτον Στρατοδικείον Αθηνών **(κεφ. 2 εκ. υπογ.)** Οι «15» απολογούνται **(κεφ. 2 εκ.)**	Εξιστορούν τη δράση τους **(πεζοκεφ. 3στηλος)**	678	419	1 1 (-)	259 259 (Κατηγ/ εδώλιο)		259	
	11η	8στηλος (ολοσέλιδο)	Απολογούνται οι κατηγορούμενοι **(κεφ. 2, 5 εκ.)**		2164	1869	7 6 (-) 1 (-)	295 162 (Κατηγ/ πορτ) 133 (Φίλοι έξω από το Στρατο-δικείο)		295	
Contexte*(2) (βλ. φωτ/πία)	**12η**	4στηλος (ημισέλιδο)	Απολογούνται οι κατηγορούμενοι **(κεφ. Αστήρ στενά 36 στ.)**	Κειμενότιτλος (1στηλος): - Η απογευματινή συνεδρίαση - Η απολογία του κ. Ανδ. Φραγκιά	1160	1135	1 1 (-)	25 25 (Κατηγ. Φραγκιάς)		25	

*(1) **Άρθρο ενσωματωμένο κάτω από φωτογραφία της δίκης ΠΑΚ:** Λεζάντα: «Ο Δ. Καράγιωργας: υπέστην πάρεσιν προσωπικού νεύρου» και από κάτω: «Εις το νοσοκομείο ο κ. Γ. Μαγκάκης»

*(2) **Άρθρο με τίτλο:** «Αρχίζει αύριο την πρωίαν εις Αθήνας Δίκη ενώπιον του Εφετείου δια συμμετοχήν εις το ΠΑΜ». Πρόκειται για άλλη δίκη του ΠΑΜ των «5».

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 6η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Κ - των "15"** Διάρκεια: **17/3 - 21/3/72** - Δημοσιεύματα: **5 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ. εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ. εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ. εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
21/3/72 Τρίτη (10σέλιδη) **Lead + Contexte*(3) (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	5στηλος (ημισέλιδο)	Σήμερον η απόφασις δια τους «15» του Π.Α.Κ. **(κεφ. Βερσαλιανά 60 στ.)**	Β. Επίτροπος: - Ποιναί 1-8 ½ ετών Υπεράσπισις: Πολιτικά τα κίνητρα **(πεζοκεφ. 1 στ.)**	691	629	1 1 (-)	62 62 (Κατηγ. Γούσης;)		62	
	7η	8στηλος (σχεδόν ολοσέλιδο)	Οι απολογίες των κατηγορουμένων **(κεφ. Βικτώρια 76 στ.)**	Κειμενότιτλοι: (1στηλοι) - Η απολογία του κ. Σ. Κρητικού - » της δίδος Χ.Μπαρμπαγιαννέρη - » του κ. Π. Κορωναίου - » του κ. Α. Κουτσόγιωργα - » του κ. Θ. Κοκκίνου - » του κ. Γρ. Κασιμάτη - » του κ. Ν. Βγενόπουλου - » του κ. Ξ. Πελοποννήσιου	2132	1916	8 8 (-)	216 216 (Κατηγ/ πορτ / τ/λ)		216	
	8η	8στηλος (σχεδόν ολοσέλιδο)	«Αγορεύσεις του Β. Επιτρόπου και των Συνηγόρων» **(κεφ. Βικτώρια 60 στ.)**	Κειμενότιτλοι: (1στηλοι) - Ο Βασιλικός Επίτροπος: Συμφωνίες - Αγορεύσεις συνηγόρων υπερα σπίσεως - ο κ. Γ. Μαγκάκης - ο κ. Κακλαμάνης - ο κ. Ι. Σκουλαρίκης - ο κ. Αργυρόπουλος - ο κ. Μ;μέσης	1682,5	1655,5	1 1 (+)	27 27 (ΒΕ)	27		

*(3) **Άρθρο** με τίτλο: «Δικάζονται πέντε δια παράβασιν του Α.Ν. 509».

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 6η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Κ - των "15"** Διάρκεια: **17/3 - 21/3/72** - Δημοσιεύματα: **5 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ. εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ. εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ. εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
22/3/72 Τετάρτη (8σέλιδη) **Lead + Contexte*(4) (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	3στηλος	Εις την δίκην των 15 του Π.Α.Κ. **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Κατεδικάσθησαν 11 και 4 ηθωώθησαν **(μικρό γράμμα 48 στ.)** Αναστολή ποινής εις δύο **(κεφ. 0,5 εκ. με υπογρ.)**		214	214	(0)	(0)			
(Βλ.. Contexte)	**2η**	3στηλος (συνέχ.)	Η απόφασις δια τους «15» **(κεφ. Βικτώρια 48 στ.)**	Κειμενότιτλος (με τα ονόματα συνηγόρων) - κ. Μπουλούκος - κ. Μοάτσος - κ. Αναστασιάδης - κ. Σταματελάτος - Αγόρευση του κ. Στ. Καννελο πούλου	630,5	630,5	(0)	(0)			

*(4) **Δύο άρθρα.** Το ένα, κύριο άρθρο με τίτλο: «Αντιβασιλεύς ανέλαβε ο κ. Γ. Παπαδόπουλος» το άλλο, αφορά τη Δίκη του ΠΑΜ με τίτλο: «Την ενοχήν και των 5 ζητεί ο Εισαγγελεύς».

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 6η ΔΙΚΗ : Π.Α.Κ - των "15" Διάρκεια: 17/3 - 21/3/72 - Δημοσιεύματα: 5 ημέρες

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ. εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ. εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ. εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					3.190						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					17.506						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						2.427					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						15.170					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							5		(0)	5	(0)
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							42		3	39	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								763	0	763	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								2.336	279	2.057	(0)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 59** εκ. = **2.360** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **52** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **5**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	(2.360 τ.εκ. x 5 μ/φ) =	11.800 τ.εκ.
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	(2.360 τ.εκ. x 52 σελ.) =	122.720 τ.εκ.

*Παρατήρηση: Η εφημερίδα βγήκε **(2)** ημέρες **8σέλιδη, (2)** ημέρες **10σέλιδη** και **(1)** ημέρα **16σέλιδη** [(2x8) + (2x10) + (1x16) = **52**]

6η ΔΙΚΗ: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ (Π.Α.Κ.) - των "15"

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **17/3 - 21/3/72** (έκδοση απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **5 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ. εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ. εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ. εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
17/3/72 Παρασκευή (10σέλιδη)	**9η**	3στηλος (μικρό επάνω)	Δικάζονται τα 15 μέλη του Π.Α.Κ. **(κεφ. 0,5 εκ.)**		216,5	81,5	8 8 (+)	135 135 (Κάδρο/ Κατηγ/ πορτ) (λ/L/τ)	135		
18/3/72 Σάββατο (16σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	6στηλος (επάνω)	Ενώπιον του Στρατοδικείου **(πεζά 0,3 εκ.)** Η δίκη των 15 **(κεφ. 0,7 εκ.)** **(καπέλλο σε ρουπρίκα μαύρη γράμματα αρνητικό)** Απολογούνται οι κατηγορούμενοι **(κεφ. 3,3 εκ.)**		672,5	532,5	1 1 (+)	140 140 (Κατηγ/ εδώλιο)	140		
Lead (βλ. φωτ/πία)	**9η**	7στηλος	Ενώπιον του Στρατοδικείου **(πεζά 0,3 εκ.)** Ημέρα πρώτη **(κεφ. 0,3 εκ.)** Η δίκη των 15 **(κεφ. 0,7 εκ.)** **(καπέλλο σε ρουπρίκα μαύρη γράμματα αρνητικό)** Από το 1968 ήρχισεν η δράσις της οργανώσεως **(πεζοκεφ. 1,5 εκ.)**	Αρχηγός ο Ανδρέας και σκοπός η ανατροπή του καθεστώτος **(κεφ. 0,5 εκ.)**	2214	1383,5	18 15 (+) 1 (+) 1 (+) 1 (-)	830,5 558,5 (Κατηγ/ πορτ/στυλ φιλμ) 119 (Στρα+ ον./ λ 34 (ΒΕ Νικο-δήμος) 119 (ΜΥ/ συνηγ. Κανελλόπουλος Μαύρος Παπαληγούρας συν. Μαγκάκης	711,5	119	

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 6η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Κ - των "15"** Διάρκεια: **17/3 - 21/3/72** - Δημοσιεύματα: **5 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ. εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ. εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ. εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
συνέχεια **18/3/72**	**11η**	4στηλος (επάνω αριστερά)	Ενώπιον του Στρατοδικείου (πεζά 0,3 εκ.) Ημέρα πρώτη (κεφ. 0,3 εκ.) Η δίκη των 15 (κεφ. 0,7 εκ.) (καπέλλο σε ρουπρίκα μαύρη γράμματα αρνητικό) Η απογευματινή συνεδρίασις (πεζά 0,8 εκ.)		474	474	(0)	(0)			
20/3/72 Δευτέρα (16σέλιδη) **Lead+ Contexte*(1) (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	5στηλος (δεξιά)	Ενώπιον του Στρατοδικείου (πεζά 0,3 εκ.) Ημέρα δευτέρα & τρίτη (κεφ. 0,3 εκ.) Η δίκη των 15 (κεφ. 0,7 εκ.) (καπέλλο σε ρουπρίκα μαύρη γράμματα αρνητικό) Την καταδίκην των «11» (κεφ. 1,2 εκ.)	και απαλλαγή των τεσσάρων εζήτησεν ο Βασιλικός Επίτροπος (πεζά 0,5 εκ.)	202,5	202,5	(0)	(0)			
Lead (βλ. φωτ/πία)	**6η**	8στηλος	Ενώπιον του Στρατοδικείου (πεζά 0,3 εκ.) Ημέρα δευτέρα & τρίτη (κεφ. 0,3 εκ.) Η δίκη των 15 (κεφ. 0,7 εκ.) (καπέλλο σε ρουπρίκα μαύρη γράμματα αρνητικό) Οι απολογίες των κατηγορουμένων και η αγόρευσις του Βασιλικού Επιτρόπου (πεζά 0,8 εκ.)		2214	1963	3 1 (+) 1 (0) 1 (0)	251 103,5 (Κατηγ/εδώλιο) 103,5 (Κατηγ/εδώλιο / λ) -	44		207

* (1) **Άρθρο** μικρό για τη δίκη ΠΑΜ των «5»: «Δικάζονται για παράβασι του Α.Ν. 509».

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 6η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Κ - των "15"** Διάρκεια: **17/3 - 21/3/72** - Δημοσιεύματα: **5 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ. εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ. εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ. εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
21/3/72 Τρίτη (12σέλιδη) **Contexte*(2) (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	3στηλος	Ενώπιον του Στρατοδικείου (πεζά 0,3 εκ.) Ημέρα τέταρτη (κεφ. 0,3 εκ.) Η δίκη των 15 (κεφ. 0,7 εκ.) (καπέλλο σε ρουπρίκα μαύρη γράμματα αρνητικό) Σήμερα η απόφασις (πεζά 0,8 εκ.)		124	124	(0)	(0) Λάθος φωτό του ΠΑΜ (133) Οι κατ/εδ. λεζάντα με ονόματα του ΠΑΚ			
Lead + Contexte*(3) (βλ. φωτ/πία)	**9η**	8στηλος	Ενώπιον του Στρατοδικείου (πεζά 0,3 εκ.) Ημέρα τέταρτη (κεφ. 0,3 εκ.) Η δίκη των 15 (κεφ. 0,7 εκ.) (καπέλλο σε ρουπρίκα μαύρη γράμματα αρνητικό) Αι αγορεύσεις των συνηγόρων υπερασπίσεως (πεζά 1,7 εκ.)		609	609	(0)	(0)			
22/3/72 Τετάρτη (12σέλιδη)	**1η**	1στηλος	Η απόφασις (καπέλλο) (κεφ. 0,7 εκ.) Ποιναί 1-8 ετών στους 11 από τους 15 του Π.Α.Κ. (συν. σελ. 11) (πεζά 0,5 εκ.)		55	55	(0)	(0)			
Contexte*(4) (βλ. φωτ/πία)	**11η**	2στηλος	Ποιναί 1-8 ετών σε 11 επέβαλε το Στρατοδικείον (κεφ. 0,8 εκ.)	Ηθωώθησαν τέσσαρες (πεζά 0,3 εκ.)	229	229	(0)	(0)			

* (2) **Ρεπορτάζ** για τη δίκη ΠΑΜ: «Ήρχισε η δίκη των πέντε του ΠΑΜ».

* (3) **Ρεπορτάζ** για τη δίκη ΠΑΜ: «Ήρχισε η δίκη των μελών του ΠΑΜ». Συνοδεύεται από 5 μεγάλες φωτογραφίες πορτραίτα που είναι κάτω από τον τίτλο της δίκης των 15 του ΠΑΚ ως άνω και σχεδόν ενσωματωμένο.

* (4) **Ρεπορτάζ** για δίκη ΠΑΜ «ένοχοι και οι πέντε του ΠΑΜ» με μία φωτογραφία και όλο το θέμα πάνω και σχεδόν ενσωματωμένο στη δίκη του ΠΑΚ.

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 6η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Κ - των "15"** Διάρκεια: **17/3 - 21/3/72** - Δημοσιεύματα: **5 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ. εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ. εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ. εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					1.054						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					7.010						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						914					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						5.654					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							1		1	(0)	(0)
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							30		27	1	2
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								140	140	(0)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								1.356	1030	119	207

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **38,5 x 57,5** εκ. = **2.214** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **66** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **5**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	(**2.214** τ.εκ. x **5** μ/φ) =	**11.070 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	(**2.214** τ.εκ. x **66** σελ.) =	**146.124 τ.εκ.**

***Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(1)** ημέρα **10σέλιδη, (2)** ημέρες **12σέλιδη** και **(2)** ημέρες **16σέλιδη** [(1x10) + (2x12) + (2x16) = **66**]

6η ΔΙΚΗ: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΚΙΝΗΜΑ (Π.Α.Κ.) - των "15"

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ** ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **17/3 - 21/3/72** (έκδοση απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **5 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ. εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ. εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ. εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
17/3/72 Παρασκευή (10σέλιδη)	**1η**	1στηλος (κάτω δεξιά)	Διατί κατηγορούνται οι δεκαπέντε του «ΠΑΚ» **(κεφ. 0,7 εκ.)**	Σήμερον δικάζονται **(πεζά 0,2 εκ.)**	145	145	(0)	(0)			
	7η	1στηλος (κάτω δεξιά)	Διατί κατηγορούνται οι 15 του Π.Α.Κ.		112,5	112,5	(0)	(0)			
18/3/72 Σάββατο (10σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	6στηλος (δεξιά)	Δικάζονται από χθες τα μέλη του ΠΑΚ **(καπέλλο)** **(πεζά 0,7 εκ.)** Ο κ. Π. Κανελλόπουλος υπερασπιστής εις την Δίκην των «15» **(κεφ. 2,5 εκ.)**	Πώς συνελήφθη ο Ι. Κορωναίος κατά την έκρηξιν βόμβας εις τον Εθνικόν Κήπον **(πεζά 0,5 εκ.)** Απολογούνται σήμερον οι κατηγορούμενοι **(κεφ. 0,5 εκ.)**	899	698	2 1 (+) 1 (+)	201 125 (Κατηγ/εδώλ.+ονόμ)(λ) 76 (ΜΥ) (Μαύρος και Παπαληγούρας) ιδιότητα με λ/τ/L	201		
	7η	6στηλος (αριστερά)	Σήμερα απολογούνται οι «15» του Α. Παπανδρέου **(κεφ. 1,5 εκ.)**		1602,5	1401	2 1 (+) 1 (+)	201,5 152 (Μέλη Στρ+ον.) 49,5 (Εισαγ. Πλημ. κ. Π. Νικολοδήμος)	201,5		
Σχόλιο Ξένου Τύπου Εφ. «Γκάρντιαν»			Αποτυχία της «αντιπολιτεύσεως»		(25)	(25)					

3. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 6η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Κ - των "15"** Διάρκεια: **17/3 - 21/3/72** - Δημοσιεύματα: **5 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ. εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ. εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ. εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] +	-	0
19/3/72 Κυριακή (20σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	6στηλος (κάτω δεξιά)	Οι κατηγορούμενοι στη δίκη των «15» ομολογούν: **(καπέλλο) με υπογράμμιση (κεφ. 1 εκ.)** Βία και αναρχία οι στόχοι του Ανδρέα **(πεζά 1,5 εκ.)**	Μετάνοιαι και εκκλήσεις δι'επιείκειαν **(κεφ. 1 εκ.)** Το ΠΑΚ έστειλε τα εκρηκτικά **(πεζά 0,3 εκ.)**	587,5	529,5	2 1 (+) 1 (+)	58 29 (Κατηγ/π Ι. Κορωναίος) 29 (Κατηγ/π Ν. Αλευράς) -	58		
	8η	6στηλος (δεξιά)	Αι απολογίαι των κατηγορουμένων εις την δίκην των «15» του Ανδρέα		1740	1538,5	5 4 (+) 1 (+)	201,5 116 (Κατηγ/πορτ) (λ / τ) 85,5 (ΒΕ) -	201,5		
	18η	7στηλος	Αι απολογίαι του Ανδρέα **(πεζά 1,2 εκ.)**		320	320	(0)	(0)			
21/3/72 Τρίτη (12σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	2στηλος (στο κέντρο)	Η απόφασις δια τους «15» σήμερον **(πεζά 1,5 εκ.)**	Ο Β. Επίτροπος εζήτησε ποινάς από 1-8 ½ έτη για τους ένδεκα **(κεφ. 0,5 εκ.)**	250	250	(0)	(0)			

3. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **6η ΔΙΚΗ : Π.Α.Κ - των "15"** Διάρκεια: **17/3 - 21/3/72** - Δημοσιεύματα: **5 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ. εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ. εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ. εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] +	-	0
συνέχεια **21/3/72** **Contexte*(1)** **(βλ. φωτ/πία)**	**6η**	3στηλος (δεξιά)	Η αγόρευσις του Β.Επιτρόπου: **(καπέλλο)** **(πεζά 0,3 εκ.)** «Ο Α. Παπανδρέου αποφασίζει πράξεις βίας εν ασφαλεία...» **(κεφ. 1 εκ.)**	Αι τελευταίαι απολογίαι των κατηγορουμένων **(πεζά 0,3 εκ.)**	632,5	632,5	(0)	(0)			
22/3/72 Τετάρτη (12σέλιδη) **Contexte*(2)**	**1η**	1στηλος **Αναγγελία**	Ποιναί 1 έως 8 ετών εις 11 μέλη του Π.Α.Κ. Αθώοι: 4 Η απόφασις του Στρατοδικείου (συν. σελ. 12) **(πεζά 0,5 εκ.)**		47,5	47,5	(0)	(0)			
Lead (βλ. φωτ/πία)	**12η**	2στηλος	Η απόφασις του Στρατοδικείου **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,3 εκ.)** Ένδεκα ένοχοι και τέσσαρες αθώοι δια το «Π.Α.Κ.» **(πεζά 0,6 εκ.)**	Ποιναί καθείρξεως οκτώ ετών έως φυλακίσεως ενός έτους **(κεφ. 0,3 εκ.)**	160	160	(0)	(0)			

* (1) **Ρεπορτάζ** για τη δίκη ΠΑΜ με τίτλο: «Ελάμβανον εντολάς από στελέχη του ΚΚΕ με φωτογραφίες πορτραίτα των κατηγορουμένων (Λ. Δάνος, Χ. Ζαρμπάνης, Γ. Χριστοδούλου και Μ. Κραβαρίτου που παραπέμπονται για παράβαση του 509.

*(2) **Contexte:** Κύριο θέμα: «Επαύθη ο Γ. Ζωϊτάκης - Αντιβασιλεύς ο Γ. Παπαδόπουλος». Συνοδεύεται από 2 μεγάλες φωτογραφίες α) της ορκωμοσίας του Γ. Παπαδόπουλου ενώπιον του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου, β) στιγμιότυπο μετά την ορκωμοσία από τα συγχαρητήρια του αρχηγού των Ενόπλων Δυνάμεων κ. Οδυσσέα Αγγελή.

3. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 6η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Κ** - των "15" Διάρκεια: **17/3 - 21/3/72** - Δημοσιεύματα: **5 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ. εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ. εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ. εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					1.929						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					6.496						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						1.670					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						5.834					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							4		259	(0)	(0)
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							9		662	(0)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								259	259	(0)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								662	662	(0)	(0)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 58** εκ. = **2.320** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **64** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **5**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	(2.320 τ.εκ. x **5** μ/φ) =	**11.600 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	(2.320 τ.εκ. x **64** σελ.) =	**148.480 τ.εκ.**

*Παρατήρηση: Η εφημερίδα βγήκε **(2)** ημέρες **10σέλιδη, (2)** ημέρες **12σέλιδη** και **(1)** ημέρα **20σέλιδη** [(2x10) + (2x12) + (1x20) = **64**]

7η ΔΙΚΗ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ-ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **22/1 - 29/1/1973** (έκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **7 ΗΜΕΡΕΣ (22/1 - 30/1/73)**

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

7η ΔΙΚΗ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ-ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.)

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **22/1 - 29/1/73** (έκδοση απόφασης)- ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ 7 **ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
23/1/73 Τρίτη (10σέλιδη)	**1η**	4στηλος	Οι μάρτυρες αστυνομικοί καταθέτουν: **(καπέλλο)** **(πεζά 0,5 εκ.)** «Ανατροπήν του καθεστώτος επεδίωκον οι δικαζόμενοι **(κεφ. 1,5 εκ.)**	Δ. Παρτσαλίδης, Χαρ. Δρακόπουλος και άλλοι 15.	680	410	1 1 (+)	270 270 (Κατηγ/ εδώλιο / Λ/Τ)	270		
	5η	6στηλος	Καταθέτουν οι μάρτυρες αστυνομικοί εις την δίκην Παρτσαλίδη - Δρακόπουλου **(κεφ. 1 εκ.)**		1633	1389	2 1 (+) 1 (0)	244 168 (ΜΚ Μάλλιος 76 (Δικ.)	168		76
24/1/73 Τετάρτη (8σέλιδη)	**1η**	3στηλος	Οι μάρτυρες υπερασπίσεως υπεστήριξαν: **(καπέλλο)** **(πεζά 0,5 εκ.)** Κατά των βίαιων μέσων το Κ.Κ.Ε. του Εσωτερικού **(κεφ. 1,5 εκ.)**	Σήμερον απολογούνται οι 17 κατηγορούμενοι **(πεζά 0,5 εκ.)**	377,5	277,5	1 1 (-)	100 100 (Στιγμ. Παρτσαλίδης (Αφαίρεση χειροπέδων) (λ)		100	

Στήλη (4)*: **Κατεύθυνση φωτογραφιών σε σχέση με το Καθεστώς Κ (+) : Βλ. κριτήρια κατανομής σε ευμενείς (+) δυσμενείς (-) και ουδέτερες (0) στο μεθοδολογικό μέρος της τεχνικής ανάλυσης**

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 7η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Μ** - των «17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ – ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.) - Διάρκεια: **22/1 - 29/1/1973** - Δημοσιεύματα: **7 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
συνέχεια **24/1/73** **Lead** (βλ. φωτότ.)	**5η**	4στηλος	Αι καταθέσεις μαρτύρων εις την δίκην Παρτσαλίδη **(κεφ. 1,5 εκ.)**		1390	1183,5	3 1 (-) 1 (-) 1 (-)	206,5 130 (ΜΥ Ξ. Καλογερο-πούλου 38 (ΜΥ / πορτ) 38 (ΜΥ / πορτ)		206,5	
25/1/73 Πέμπτη (10σέλιδη)	**1η**	4στηλος	Οι κ.κ. Δρακόπουλος και Παρτσαλίδης εξέθεσαν εις την δίκην: **(καπέλλο)** **(πεζά 0,5 εκ.)** Νέαν πολιτικήν ακολουθεί το ΚΚΕ (Εσωτερικού) **(κεφ. 1,5 εκ.)**	Στόχος: Πολυκομματική δημοκρατία και σοσιαλισμός δι ειρηνικών μέσων. Δέχεται και επάνοδον του Βασιλέως	689,5	539,5	1 1 (-)	150 150 (Απ/Κ. Δρακόπου-λος Παρ-τσαλίδης (δυναμική)		150	
	7η	7στηλος	Δρακόπουλος: Απώτερος στόχος του κόμματος πολυκομματική δημοκρατία και σοσιαλισμός **(κεφ. 1,5 εκ.)**	Παρτσαλίδης: Θέτουμε σήμερα θέμα μεταβολής του καθεστώτος **(πεζά 1 εκ.)**	2.093	1998,5	3 3 (-)	94,5 94,5 (Κατηγ/ πορτ / λ)		94,5	
	8η	4στηλος	Οι απολογίες των 17 **(κεφ. 1,2 εκ.)**		985	859	4 4 (-)	126 126 (Κατηγ/ πορτ)		126	

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 7η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Μ - των «17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ – ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.) - Διάρκεια: **22/1 - 29/1/1973** - Δημοσιεύματα: **7 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΠΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
26/1/73 Παρασκευή (8σέλιδη)	**1η**	3στηλος	Καταδίκην των 12, απαλλαγήν των 5 **(κεφ. 1,3 εκ.)** Εζήτησεν ο Εισαγγελεύς **(πεζά 1 εκ.)**	Αγορεύουν οι συνήγοροι υπερασπίσεως **(κεφ. 0,2 εκ.)**	355	325	1 1 (+)	30 30 (Εισαγ)	30		
	5η	5στηλος	Αι αγορεύσεις του Εισαγγελέως και των συνηγόρων υπερασπίσεως **(κεφ. 1,2 εκ.)**		1202,5	983,5	2 1 (-) 1 (-)	219 45 (Απ.Κατ. Ζ. Βέη) 174 (Κατηγ/ εδώλιο) (λ)		219	
27/1/70 Σάββατο (8σέλιδη)	**1η**	3στηλος	Σήμερα η απόφασις δια τους δεκαεπτά **(πεζά 1,2 εκ.)**	Συνεχίσθησαν αι αγορεύσεις των συνηγόρων **(πεζά 0,5 εκ.)**	230	230	(0)	(0)			
	5η	4στηλος	Αι χθεσιναί αγορεύσεις των συνηγόρων υπερασπίσεως **(κεφ. 0,5 εκ.)**		867,5	672,5	2 1 (0) 1 (0)	195 76 (Κατηγ. Βέη) 119 (Κατηγ. Δρακόπουλος-Παρτσαλίδης)			195
Σχόλια ** Ξένου Τύπου Εφ. «Le Monde»			Σχόλια της Monde		(50)	(50)					
28/1/73 Κυριακή (14σέλιδη);	**1η**	1στηλος	Τερματίζεται η δίκη των δεκαεπτά **(πεζά 0,5 εκ.)**		52,5	52,5	(0)	(0)			

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 7η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Μ** - των «17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ – ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.) - Διάρκεια: **22/1 - 29/1/1973** - Δημοσιεύματα: **7 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΠΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
(συνέχεια) **28/1/73**	**9η**	5στηλος	Ετερματίσθησαν αι αγορεύσεις εις την δίκην των δεκαεπτά **(κεφ. 1,5 εκ.)**	- Η αντισυνταγματικότης του 509 **(πεζά 0,6 εκ.)** - Η νέα ιδεολογική και πολιτική γραμμή **(πεζά 0,3 εκ.)**	2070,5	1925,5	1 1 (-)	145 145 (Κατηγ/ κ./ονόμ. / λ)		145	
30/1/73 Τρίτη (10σέλιδη); **Contexte (βλ. φωτ/πία)**	**1η**	3στηλος	Εξεδόθη η απόφασις του Εφετείου **(πεζά 0,5 εκ.)** 12 χρόνια στον Δρακόπουλο και Παρτσαλίδη **(κεφ. 1,8 εκ.)**	Φυλάκισις 1-3 ετών σε έξη και εννέα ηθωώθησαν **(πεζά 0,6 εκ.)**	360	255	1 1 (-)	105 105 (Κατηγ. Παρτσαλίδης, Δρακόπουλος Βέη) (κ.κ./λ/τ)		105	
	5η	4στηλος	12 ετών κάθειρξις στους Παρτσαλίδη - Δρακόπουλο **(κεφ. 1,2 εκ.)**	Ο κ. Δρακόπουλος διευκρινίζει τα περί Βασιλέως	843	670,5	1 1 (-)	172,5 172,5 (Κατηγ / εδ Παρτσαλίδης-Δρακόπουλος) κ.κ. ονόμ./λ		172,5	
Σχόλιο (1)			Ο κ. Δρακόπουλος διευκρινίζει τα περί Βασιλέως		(195)	(195)	(0)	(0)			
Σχόλιο (2)			Δήλωσις του Υφυπουργού κ. Βύρωνος Σταματοπούλου		(185)	(185)	(0)	(0)			

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 7η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Μ - των «17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ – ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.) - Διάρκεια: **22/1 - 29/1/1973** - Δημοσιεύματα: **7 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					**2.744**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					**13.829**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						**2.089**					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						**11.772**					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							**5**		**2**	**3**	**(0)**
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							**23**		**2**	**19**	**2**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								**655**	**300**	**355**	**(0)**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								**2.057**	**467**	**1.319**	**271**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 59** εκ. = **2.360** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **68** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **7**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	**(2.360** τ.εκ. x **7** μ/φ) =	**16.520 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	**(2.360** τ.εκ. x **68** σελ.) =	**160.480 τ.εκ.**

***Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(3)** ημέρες **8σέλιδη, (3)** ημέρες **10σέλιδη** και **(1)** ημέρα **14σέλιδη** [(3x8) + (3x10) + (1x14) = **68**]

7η ΔΙΚΗ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ-ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.)

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ** ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **22/1 - 29/1/73** (έκδοση απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **7 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
23/1/73 Τρίτη (12έλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία**	**10η**	5στηλος	Η Δίκη **(ρουπρίκα)** **(κεφ. λευκά σε μαύρο φόντο)** Πρώτη ημέρα της δίκης των «17» **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Ανατροπήν του πολιτεύματος επεδίωκαν οι 17 κομμουνισταί **(πεζά 1,7 εκ.)**	Οι μάρτυρες καταθέτουν επιβαρυντικά στοιχεία **(κεφ. 0,5 εκ)** Η δίκη των «17» **(κεφ. 0,5 εκ)** Η απογευματινή συνεδρίασις **(κεφ. 0,6 εκ)** Ο μάρτυς Κ. Μπάμπαλης **(κεφ. 0,4 εκ**	1704	1493	3 1 (+) 1 (+) 1 (0)	211 119 (Κατηγ/ εδώλιο / λ/τ) 63 (Μέλη Εφετείου /λ) 29 (Εισαγ)	182		29
24/1/73 Τετάρτη (12σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία**	**10η**	5στηλος	Δεύτερη ημέρα της δίκης στο Πενταμελές **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,7 εκ.)** Απολογούνται οι 17 **(πεζά 1 εκ.)**	Τι κατέθεσαν οι μάρτυρες υπερασπίσεως **(κεφ. 0,5 εκ)** Οι άλλοι μάρτυρες **(κεφ. 0,5 εκ**	669,5	611	1 1 (-)	58,5 58,5 (ΜΥ Καλογερο-πούλου)		58,5	
25/1/73 Πέμπτη (12σέλιδη) **Leads (βλ. φωτ/πία**	**10η**	7στηλος	Δημ. Παρτσαλίδης - Χαρ. Δρακόπουλος **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Ομολογούν **(πεζά 1,7 εκ.)** (ότι είχαν επαφές με άλλα πρόσωπα) **(κεφ. 0,5 εκ.)** Αρνούνται **(πεζά 1,7 εκ.)** (ότι έκαναν χρήση βίαιων μέσων) **(κεφ. 0,5 εκ.)**	Η απολογία του Χαρ. Δρακόπουλου **(κεφ. 0,8 εκ** Απελογήθησαν άλλοι 14 κατηγορούμενοι **(πεζά 0,7 εκ** «Δεν είμεθα μέλη καμιάς παρανόμου οργανώσεως» **(κεφ. 0,8 εκ**	1619	1375	6 1 (0) 1 (0) 4 (0)	240 60 (Απολ/Κ Παρτσαλίδη) 60 (Απολ/Κ Δρακόπουλου) 120 (Απολ/Κ /πορτ. (λ/L)			240

2. ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 7η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Μ** - *των «17»* (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ – ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.) - Διάρκεια: **22/1 - 29/1/1973** - Δημοσιεύματα: **7 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	**ΣΕΛ.**	**ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ**	**ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)**	**ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ**	**(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ** (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	**(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ** (με τίτλους) (τ.εκ.)	**ΑΡ. ΦΩΤΟ**	**(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ** (τ.εκ.)	**(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ** ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΠΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
26/1/73 Παρασκευή (12σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία**	**10η**	6στηλος	Οι προτάσεις του Εισαγγελέως στη δίκη των 17 **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Δώδεκα ένοχοι, πέντε αθώοι **(πεζά 1 εκ.)**	Επιφυλάξεις για την Γερμανίδα - Αύριον η απόφασις **(κεφ. 0,5 εκ)**	962	910	2 1 (+) 1 (-)	52 24 (Αγόρ. Εισαγ.) 28 (Απολογ. Ζωή Βέη)	24	28	
27/1/73 Σάββατο (14σέλιδη)		1στηλος	Απόψε η απόφασις για τους «17» **(πεζά 0,4 εκ.)**		57,5	57,5	(0)	(0)			
29/1/73 Δευτέρα (16σέλιδη)		1στηλος	Η απόφασις για τους «17» **(κεφ. 0,5 εκ.)**	Θα εκδοθή σήμερα **(πεζά 0,2 εκ)**	57,5	57,5	(0)	(0)			
30/1/73 Τρίτη (12σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία**	**11η**	6στηλος	Οκτώ ένοχοι, εννέα αθώοι **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,7 εκ.)** Δρακόπουλος & Παρτσαλίδης κατεδικάσθησαν σε 12ετή κάθειρξι **(κεφ. 1,5 εκ.)**	Ο Δρακόπουλος ηρνήθη την επιείκειαν του Δικαστηρίου **(κεφ. 0,3 εκ)**	698,5	435	8 6 (0) 2 (0)	263,5 196 (Κατηγ/ πορτ / ον. κεφ- ποινές) 68 (Κατηγ/ πορτ/ ονόμ. κεφ./ ποινές (Παρτσαλίδης - Δρακόπουλος) λ/L)			263,5
Σχόλιο (1)*			Η θέσις του ΚΚΕ		(70)	(70)	(0)	(0)			
Σχόλιο (2)*			Πολιτικά συμπεράσματα του Σταματόπουλου		(215)	(215)	(0)	(0)			

***Τα Σχόλια της κάθε Εφημερίδας** για κάθε δίκη εμφανίζονται στους πίνακες με ράστερ. Η έκταση των σχολίων στις αντίστοιχες στήλες (1) και (2) έχει περιληφθεί στη συνολική έκταση του δημοσιεύματος για κάθε δίκη και οι αριθμοί σε τ.εκ. μπαίνουν σε παρένθεση και με μικρότερα στοιχεία.

2. ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 7η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Μ** - των «17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ – ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.) - Διάρκεια: **22/1 - 29/1/1973** - Δημοσιεύματα: **7 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					(0)						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					5.768						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						(0)					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						4.943					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							(0)		(0)	(0)	(0)
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							20		3	2	15
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								(0)	(0)	(0)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								825	206	87	532

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **38,5 x 57,5** εκ. = **2.214** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **90** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **7**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	**(2.214** τ.εκ. x **7** μ/φ) =	**15.498 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	**(2.214** τ.εκ. x **90** σελ.) =	**199.260 τ.εκ.**

***Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(5)** ημέρες **12σέλιδη, (1)** ημέρα **14σέλιδη** και **(1)** ημέρα **16σέλιδη** [(5x12) + (1x14) + (1x16) = **90**]

7η ΔΙΚΗ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ-ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.)

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ** ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **22/1 - 29/1/73** (έκδοση απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ 7 **ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΠΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
23/1/73 Τρίτη (16σέλιδη)	**1η**	1/4 στήλης	Τα πρακτικά της Δίκης της παρανόμου ομάδος του Κ.Κ.Ε. Παρτσαλίδη - Δρακόπουλου **(πεζά 0,5 εκ.)**		67,5	67,5	(0)	(0)			
Lead (βλ. φωτ/πία	**10η**	8στηλος	Ήρχισε και συνεχίζεται η δίκη των «17» εις το Πενταμελές Εφετείον **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,6 εκ.)** Μάλλιος: Παρτσαλίδης-Δρακόπουλος η ηγεσία του Κ.Κ.Ε. εν σμικρογραφία **(πεζά 1,3 εκ.)**	'Ενοπλον αγώνα είχεν αποφασίσει το κλιμάκιον εσωτερικού του Κ.Κ.Ε. **(κεφ. 0,6 εκ)** 9 εκ των κατηγορουμένων παρεδέχθησαν ότι είναι κομμουνισταί... οι 8 αρνούνται **(πεζά 0,3 εκ)** Οι κατηγορούμενοι **(κεφ. 0,4 εκ)**	2320	1843,5	20 1 (+) 1 (+) 1 (+) 12 (+) 5 (+)	476,5 90 (Μ/Κ. Μάλιος) (λ) 43 (Εισαγ. Πολυχρονόπουλος) 38 (Μ/Κ Αστ.Δ. Κουβάς) 197,5 (Κατ/π / ταυτότ./ονόμ. κάδρο / λ) 108 (Κατ/π)	476,5		
	11η	4στηλος	Η Δίκη της ομάδος Παρτσαλίδη - Δρακόπουλου **(κεφ. 1 εκ.)**		580	432	2 1 (+) 1 (0)	148 94 (Μέλη Εφετείου /λ) 54 (Κατ/π/λ)	94		54

2. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 7η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Μ - των «17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ-ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά) Διάρκεια: **22/1 - 29/1/1973** - Δημοσιεύματα: 7 **ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	**ΣΕΛ.**	**ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ**	**ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)**	**ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ**	**(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)**	**(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)**	**ΑΡ. ΦΩΤΟ**	**(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)**	**(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]**		
									+	-	0
24/1/73 Τετάρτη (14σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία**	**6η**	8στηλος	Δευτέρα ημέρα της δίκης της παρανόμου ομάδος Παρτσαλίδη-Δρακόπουλου **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,6 εκ.)** Ο Ι. Πεσμαζόγλου υπερασπίζεται την ηγεσία του Κ.Κ.Ε. εσωτερικού **(πεζά 1,3 εκ.)**	Εχαρακτήρισε τον Δρακόπουλον, άνθρωπο με ήθος και συνέπειαν **(κεφ. 0,6 εκ)** Απολογούνται σήμερον οι κατηγορούμενοι **(πεζά 0,5 εκ)**	1660	1338,5	3 1 (-) 1 (-) 1 (0)	321,5 31,5 (Μ/Υ Καθ. Ι. Πεσμαζόγλου) 145 (Μ/Υ Καλογεροπούλου) 145 (Στιγμ. Δρακόπουλος & Παπαθανασοπούλου)		176,5	145
25/1/73 Πέμπτη (12σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία**	**9η**	8στηλος	Συνεχίζεται η δίκη του παρανόμου κλιμακίου του Κ.Κ.Ε. εσωτερικού εις το Πενταμελές **(καπέλλο)** **(πεζά 1 εκ.)** Οι κατηγορούμενοι αρνούνται: **(κεφ. 1,5 εκ**	«σκοπός μας δεν ήταν η βιαία ανατροπή του πολιτεύματος» **(κεφ. 1,2 εκ)** Δέχονται όμως ότι ενήργησαν πράξεις του κατηγορητηρίου **(πεζά 0,6 εκ)**	2185	1935	2 1 (0) 1 (0)	250 125 (Κατηγ. Δρακόπουλος) 125 (Κατηγ. Παρτσαλίδης) (Λ/τ/υπότ)			250
26/1/73 Παρασκευή (10σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία**	**1η**	½ στήλης	Ο Εισαγγελεύς εζήτησε να κηρυχθούν ένοχοι οι 12 από τους 17 **(πεζά 0,6 εκ**	«Στόχος του Κ.Κ.Ε. η κατάληψις της εξουσίας» **(κεφ. 0,3 εκ)**	95	95	(0)	(0)			

2. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **7η ΔΙΚΗ : Π.Α.Μ - των «17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ-ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά) Διάρκεια: **22/1 - 29/1/1973** - Δημοσιεύματα: **7 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	**ΣΕΛ.**	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	**ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)**	**ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ**	**(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ** (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	**(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ** (με τίτλους) (τ.εκ.)	**ΑΡ. ΦΩΤΟ**	**(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ** (τ.εκ.)	**(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ** ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) {ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΠΙΘΕΜΕΝΟΥΣ}		
									+	-	0
συνέχεια **26/1/73**	**6η**	2στηλος	Η χθεσινή ημέρα της δίκης εις το Πενταμελές **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,7 εκ** Εισαγγελεύς: «Ένοχοι οι 12 εκ των 17 κατηγορουμένων δια παράβασιν του νόμου 509» **(πεζοκεφ. 0,7 εκ**	Συνεχίζονται αι αγορεύσεις των συνηγόρων υπερασπίσεως **(πεζά 0,5 εκ)**	1160	926	2 1 (+) 1 (0)	234 140 (Δικαστές με ονόματα) 94 (Κατηγ/εδώλιο / λ/τ)	140		94
27/1/70 Σάββατο (10σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία**	**6η**	2στήλος στο κέντρο	Πιθανώς σήμερον η απόφασις δια τους «17» **(κεφ. 1,1 εκ**	Συνεχίσθησαν και χθες οι αγορεύσεις των συνηγόρων υπερασπίσεως **(πεζά 0,2 εκ)**	260	260	(0)	(0)			
28/1/73 Κυριακή (32σέλιδη)	**16η**	1 ½ στήλης	Ηγόρευσαν χθες οι συνήγοροι εις την δίκην του κλιμακίου Κ.Κ.Ε. **(κεφ. 0,6 εκ**		50	50	(0)	(0)			
30/1/73 Τρίτη (14σέλιδη)	**1η**	3στηλος	Η απόφασις δια τους «17» **(καπέλλο)** **(πεζά 0,7 εκ** Ανά 12 έτη εις Δρακόπουλο-Παρτσαλίδη **(κεφ. 1,8 εκ**	Εις έξι, φυλάκισις από 3-1 έτος Εννέα ηθωώθησαν **(πεζά 0,5 εκ)** Μία δήλωσις του Δρακόπουλου περί βασιλευομένης Δημοκρατίας **(κεφ. 0,4 εκ)**	392,5	392,5	(0)	(0)			
	12η	3στηλος	Κατεδικάσθησαν 8 της ομάδος Παρτσαλίδη-Δρακόπουλου **(κεφ. 1,8 εκ**	<u>Μικρός κειμενότιτλος</u> Τα περί ελέγχου των εφημερίδων / Σκοπός η ανατροπή του πολιτεύματος / Δεν επεθύμουν επιεικήν μεταχείρισιν / Τα περί επανόδου του Βασιλέως **(πεζά 0,2 εκ)**	585	527	2 1 (+) 1 (+)	58 29 (Κατηγ. Δρακόπουλος) 29 (Κατηγ. Παρτσαλίδης) (λ/L)	58		

2. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 7η ΔΙΚΗ : **Π.Α.Μ** - των «17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ-ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά) Διάρκεια: **22/1 - 29/1/1973** - Δημοσιεύματα: 7 **ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					**555**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					**9.355**						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						**555**					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						**7.867**					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							**(0)**		**(0)**	**(0)**	**(0)**
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							**31**		**22**	**2**	**4**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								**(0)**	**(0)**	**(0)**	**(0)**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								**1.488**	**769**	**176**	**543**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 58** εκ. = **2.320** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **108** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **7**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	**(2.320** τ.εκ. x **7** μ/φ) =	**16.240 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	**(2.320** τ.εκ. x **108** σελ.) =	**250.560 τ.εκ.**

***Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(2)** ημέρες **10σέλιδη**, **(1)** ημέρα **12σέλιδη**, **(2)** ημέρες **14σέλιδη**, **(1)** ημέρα **16σέλιδη** και **(1)** ημέρα **32σέλιδη** [(2x10) + (1x12) + (2x14) + (1x26) + (1x32) = **108**]

8η ΔΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ (Ε.Α.Ν) - των «6» (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **9/8 - 11/8/1973** (έκδ. απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ (9/8 - 12/8/73)**

(Η Βραδυνή: 3 δημοσιεύματα: 9/8 - 11/8/73)

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

8η ΔΙΚΗ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ (Ε.Α.Ν.) - των "6" (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ-ΡΟΥΜΠΟΣ)

Ι. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ** ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **9/8 - 11/8/1973** (έκδοση απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
)/8/73 Πέμπτη 8σέλιδη)	1η	1στηλος Αναγγελία	2 δίκαι σήμερον στο έκτακτον Στρατοδικείον (πεζά 0,6 εκ.)		92,5	92,5	(0)	(0)			
10/8/73 Παρασκευή 10σέλιδη)	1η	3στηλος	Αρνούνται την συμμετοχήν εις την οργάνωσιν Ε.Α.Ν (πεζά 1,2 εκ.)		324,5	165	1 1 (-)	159,5 159,5 (Κατηγ/ πορτ/ ονόμ. κ.κ. τ, λ + κύριο άρθρο)		159,5	
	3η	8στηλος	Η χθεσινή δίκη της οργανώσεως Ε.Α.Ν. (κεφ. 2,2 εκ.)	Εις το Έκτακτον Στρατοδικείον (πεζά 1 εκ.)	2162,5	2015	7 1 (+) 6 (0)	147,5 66,5 (Εκρηκτ) 81 (Κατηγ/ πορτ/ κάδρο) (λ)	66,5		81
	4η	4στηλος	Η δίκη στο Στρατοδικείο (κεφ 1 εκ.)		655	655	(0)	(0)			

στήλη (4)*: Κατεύθυνση φωτογραφιών σε σχέση με το Καθεστώς Κ (+) : <u>Βλ. κριτήρια κατανομής</u> σε ευμενείς (+) δυσμενείς (-) και ουδέτερες (0) στο μεθοδολογικό μέρος της τεχνικής ανάλυσης

Ι. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 8η ΔΙΚΗ : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ (Ε.Α.Ν.) - των "6" (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.) - Διάρκεια: 9/8 - 11/8/1973 - Δημοσ.: 4 ημέρες

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ.. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
11/8/73 Σάββατο 8σέλιδη)	1η	2στηλος	Ο Επίτροπος επρότεινε: (κεφ. 0,5 εκ.) Ποινάς 3-20 ετών δια τους έξη του Ε.Α.Ν. (πεζά 1 εκ.)		135	135	(0)	(0)			
	5η	5στηλος	Η δίκη της οργανώσεως Ε.Α.Ν. εις το Έκτακτον Στρατοδικείον (πεζά 1,5 εκ.)		1062,5	917,5	1 1 (-)	145 145 (Κατηγ/ κ. Σαββούρας κ. Ρούμπος) (ονόμ/λ)		145	
12/8/73 Κυριακή 14σέλιδη)	1	2στηλος	Από το Έκτακτον Στρατοδικείον (κεφ. 0,5 εκ.) Κατεδικάσθησαν και οι έξη δια την Ε.Α.Ν. (πεζά 0,6 εκ.)	Κάθειρξις 18 ετών στον κ. Σαββούρα (κεφ. 0,5 εκ.)	177,5	177,5	(0)	(0)			

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **8η** ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ (Ε.Α.Ν.)** - των "6" (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.) - Διάρκεια: **9/8 - 11/8/1973** - Δημοσ.: **4 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ] +	-	0
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					729						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					4.609						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						570					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						4.157					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							1		(0)	1	(0)
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							9		1	7	1
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								159	(0)	159	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								452	66	305	81

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 59** εκ. = **2.360** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **40** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **4**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	**(2.360** τ.εκ. x **4** μ/φ) =	**9.440 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	**(2.360** τ.εκ. x **40** σελ.) =	**94.400 τ.εκ.**

*Παρατήρηση: Η εφημερίδα βγήκε **(2)** ημέρες **8σέλιδη, (1)** ημέρα **10σέλιδη** και **(1)** ημέρα **14σέλιδη** [(2x8) + (1x10) + (1x14) = **40**]

8η ΔΙΚΗ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ (Ε.Α.Ν.) - των "6" (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.)

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ** ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **9/8 - 11/8/1973** (έκδοση απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **3 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
9/8/73 Πέμπτη (12σέλιδη)	**1η**	1 στηλος	Εις το Στρατοδικείον: **(καπέλλο)** **(πεζά 0,3 εκ.)** Άρχισε η δίκη μελών του Ε.Α.Ν. **(κεφ. 0,7 εκ.)**		72,5	72,5	(0)				
10/8/73 Παρασκευή (12σέλιδη)	**1η**	3στηλος	Αρνούνται τις κατηγορίες		510	445	1 1 (0)	65 65 (Κατηγ/ εδώλιο)			65
	11η	3στηλος	Άρχισε η δίκη των 6 δια την Ε.Α.Ν.		700	700	(0)				
11/8/73 Σάββατο (16σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία**	**1η**	2 στηλος	Κατεδικάσθησαν και οι 6 δια την Ε.Α.Ν. **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** Ποινάς από 18 μέχρι 2 ½ ετών επέβαλε το Στρατοδικείον **(πεζά 1 εκ.)**		245,5	188,5	1 1 (+)	57 57 (Κατηγ/ με ονόματα / λ)	57		
Lead (βλ. φωτ/πία	**9η**	3στηλος	Η χθεσινή ημέρα της δίκης των έξη εις το Στρατοδικείον **(κεφ. 1 εκ.)**	Αι υπόλοιποι απολογίαι και η αγόρευσις του Επιτρόπου **(πεζά 0,3 εκ.)**	330	330	(0)				

2. ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **8η ΔΙΚΗ : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ (Ε.Α.Ν.) - των "6" (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.) - Διάρκεια: 9/8 - 11/8/1973 - Δημοσ.: 3 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [ως ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					828						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					1.858						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						706					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						1736					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							2		1	(0)	1
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							2		1	(0)	1
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								122	57	(0)	65
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								122	57	(0)	65

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **38,5 x 57,5** εκ. = **2.214** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **40** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **3**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	**(2.214** τ.εκ. x **3** μ/φ) =	**66.642 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	**(2.214** τ.εκ. x **40** σελ.) =	**88.560 τ.εκ.**

***Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(2)** ημέρες **12σέλιδη**, και **(1)** ημέρα **16σέλιδη** [(2x12) + (1x16) = **40**]

8η ΔΙΚΗ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ (Ε.Α.Ν.) - των "6" (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.)

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ** ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ: **9/8 - 11/8/1973** (έκδοση απόφασης) - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
9/8/73 Πέμπτη (8σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία**	**1η**	3στηλος	Δικάζονται εις το Στρατοδικείον οι έξι της οργανώσεως «ΕΑΝ» **(πεζά 1 εκ.)**		142,5	142,5	(0)	(0)			
10/8/73 Παρασκευή (8σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία**	**1η**	3στηλος	Είχε επικηρυχθεί ο κ. Γ. Παπαδόπουλος από το «ΕΑΝ» **(πεζά 1,2 εκ.)**	Σήμερον η απόφασις του Στρατοδικείου δια τους έξι **(κεφ. 0,5 εκ.)**	325	267	6 6 (+)	58 58 (Κατηγ/ πορτ / λ)	58		
	3η	4στηλος	Η δίκη των έξι μελών της οργανώσεως «ΕΑΝ» **(κεφ. 1,8 εκ.)**		882,5	882,5	(0)	(0)			

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **8η** ΔΙΚΗ : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ (Ε.Α.Ν.)** - των "6" (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.) - Διάρκεια: **9/8 - 11/8/1973** - Δημοσ.: **4 ημέρες**

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	**ΣΕΛ.**	**ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ**	**ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)**	**ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ**	**(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ** (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	**(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ** (με τίτλους) (τ.εκ.)	**ΑΡ. ΦΩΤΟ**	**(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ** (τ.εκ.)	**(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ** ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
11/8/73 Σάββατο (8σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία**	**1η**	2στηλος	Ποινάς 20 έως 3 ετών προτείνει ο Επίτροπος **(κεφ. 0,7 εκ.)**	Δια τους έξι της Ε.Α.Ν. **(πεζά 0,5 εκ.)**	235	159	1 1 (+)	76 76 (Κατηγ/ εδώλιο/ λ/ L)	76		
	3η	4στηλος	Την καταδίκην των έξι προέτεινε ο κ. Επίτροπος **(πεζά 1,2 εκ.)**	Η χθεσινή ημέρα της δίκης εις το Στρατοδικείον **(κεφ. 0,6 εκ.)**	565	527	1 1 (0)	38 38 (Κατηγ/ εδώλιο Σπυριούνης κ.ά.) (λ/τ)			38
12/8/73 Κυριακή (20σέλιδη) **Lead (βλ. φωτ/πία**	**1η**	2στηλος	Η απόφασις δια την «Ε.Α.Ν.» **(καπέλλο)** **(κεφ. 0,5 εκ.)** 18 χρόνια εις τον Σαββούραν **(πεζά 0,7 εκ.)**	Και ποιναί 15-2 ½ ετών εις τους άλλους πέντε **(κεφ. 0,5 εκ.)**	185	185	(0)	(0)			

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 8η ΔΙΚΗ : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ (Ε.Α.Ν.) - των "6" (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.) - Διάρκεια: 9/8 - 11/8/1973 - Δημοσ.: 4 ημέρες

ΗΜ/ΝΙΑ (αρ. σελ. εφημ.)	ΣΕΛ.	ΕΚΤΑΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΕ ΣΤΗΛΕΣ	ΤΙΤΛΟΙ και ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΙ (Καπέλλο)	ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ	(1) ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτο) (τ.εκ.)	(2) ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) (τ.εκ.)	ΑΡ. ΦΩΤΟ	(3) ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ (τ.εκ.)	(4) * ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0) [vs ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΝΤΙΠΙΘΕΜΕΝΟΥΣ]		
									+	-	0
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) α΄ σελίδας					887						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΗΣ (κείμενο με τίτλους + φωτό) όλων των σελίδων					2.335						
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) α΄ σελίδας δίκης						753					
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (με τίτλους) όλων των σελίδων δίκης						2.163					
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας							7		7	(0)	(0)
Συνολικός ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων							8		7	(0)	1
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] α΄σελίδας								134	134	(0)	(0)
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΦΩΤΟ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+), δυσμενής (-), ουδέτερη (0)] όλων των σελίδων								172	134	(0)	38

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
Format (σχήμα) σελίδας: **40 x 58** εκ. = **2.320** τ.εκ.
Συνολικός αρ. σελίδων: **44** Αρ. φύλλων δημοσιευμάτων (ημέρες): **4**

Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των α΄σελίδων	**(2.320 τ.εκ. x 4 μ/φ) =**	**9.280 τ.εκ.**
Συνολική ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ όλων των σελίδων γενικά	**(2.320 τ.εκ. x 44 σελ.) =**	**102.080 τ.εκ.**

***Παρατήρηση**: Η εφημερίδα βγήκε **(3)** ημέρες **8σέλιδη** και **(1)** ημέρα **20σέλιδη** [(3x8) + (1x20) = **44**]

ΣΤΑΔΙΟ Β

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΩΝ ΤΥΠΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΙΣ (8) ΔΙΚΕΣ ΤΩΝ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ & ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ *

ΤΜΗΜΑ Α: ΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ (8) ΔΙΚΩΝ ΣΤΙΣ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΥΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ Β: ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ, ΤΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΤΙΤΛΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ευμενής (+) δυσμενής (-)] ΚΑΙ ΕΝΤΑΣΗ ΤΟΥΣ (σε κλίμακα από -3 έως +3) ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΘΕΣΗ (Δίκες / Κατηγορούμενοι) ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΣ*

ΤΜΗΜΑ Γ: ΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ ΤΩΝ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ (8) ΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΟΥΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥΣ [ευμενής: Κ (+), δυσμενής: Αντ (-) και ουδέτερη 0 (0)]

***Τεχνική μέθοδος έρευνας, προσωπικής έμπνευσης και εφαρμογής «αξιολογικής ανάλυσης όρων» (ΑΑΟ) με αφορμή την Analyse d'assertion evaluative (ΕΑΑ) του Αμερικανού Osgood, που έχει εφαρμοσθεί με διαφορετικό τρόπο και μόνο επί κειμένων.**

ΤΜΗΜΑ Α

ΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ (8) ΔΙΚΩΝ
ΣΤΙΣ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΥΣ
ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥΣ

Ποσοτική και ποιοτική ανάλυση περιεχομένου της έκτασης δημοσιότητας [φωτογραφία, κείμενο (με τίτλους) και φωτο+κείμενο] στην 1η σελίδα και στο σύνολο των σελίδων των εφημερίδων για κάθε δίκη με διάφορους συσχετισμούς των στοιχείων μεταξύ τους (σε τ.εκ. και επί %)

ΣΕΙΡΑ Α και ΣΕΙΡΑ Β (ΠΙΝΑΚΕΣ 1-8)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Α

ΣΕΙΡΑ Α

ΠΙΝΑΚΑΣ Α΄ (ΒΑΣΗΣ) — Έκταση που κατέλαβε η κάθε δίκη (1. φωτογραφίες, 2. κείμενο και 3. φωτο+ κείμενο) στην 1η σελίδα και στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας (σε τ.εκ.)

ΣΕΙΡΑ Β

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 — Έκταση που κατέλαβε η κάθε δίκη (1. φωτογραφίες, 2. κείμενο και 3. φωτο+ κείμενο) τις ημέρες της δημοσιότητάς της σε σχέση με τη συνολική έκταση της κάθε εφημερίδας (%)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 1

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 — Έκταση που κατέλαβε η κάθε δίκη (1. φωτογραφίες, 2. κείμενο και 3. φωτο+ κείμενο) στην 1η σελίδα, σε σχέση με τη συνολική έκταση που κατέλαβε η κάθε δίκη στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας τις ημέρες της δημοσιότητάς της (%)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 2

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 — Έκταση που κατέλαβε η κάθε δίκη (1. φωτογραφίες, 2. κείμενο και 3. φωτο+ κείμενο) στην 1η σελίδα σε σχέση με τη συνολική έκταση των 1ων σελίδων της κάθε εφημερίδας (%) (βιτρίνα)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 3

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 — Έκταση που κατέλαβε η κάθε δίκη (1. φωτογραφίες, 2. κείμενο και 3. φωτο+ κείμενο) στην 1η σελίδα και στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας, σε σχέση με τη συνολική έκταση που κατέλαβε σε όλες τις εφημερίδες μαζί (σε τ.εκ.)

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

5Α: Περίοδος Α
5Β: Περίοδος Β

Έκταση που διέθεσε η κάθε εφημερίδα (1. φωτογραφίες, 2. κείμενο και 3. φωτο + κείμενο) στην 1η σελίδα και στο σύνολο των σελίδων για την κάθε δίκη, σε σχέση με τη συνολική έκταση που διέθεσε για όλες τις δίκες μαζί (σε τ.εκ. και %) σε δύο περιόδους (5Α αυστηρής λογοκρισίας και 5Β χαλαρής λογοκρισίας)

ΠΙΝΑΚΑΣ Β Έκταση που κατέλαβε η κάθε ομάδα δίκης (1. φωτογραφία, 2. κείμενο και 3. κείμενο με τίτλους + φωτο) α) στην 1η σελ. και β) στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας (σε τ.εκ.)

Περίοδος Β: Χαλαρή Λογοκρισία

ΠΙΝΑΚΑΣ 6 (Σύνθεση) Συνολική έκταση (φωτογραφία + κείμενο με τίτλους) που κατέλαβε η κάθε ομάδα δίκης α) σε σχέση με τη συνολική έκταση της κάθε εφημερίδας, β) στην 1η σελίδα σε σχέση με τη συνολική έκταση που κατέλαβε κάθε ομάδα δίκης σε κάθε εφημερίδα, γ) στην 1η σελίδα σε σχέση με τη συνολική έκταση της 1ης σελίδας της κάθε εφημερίδας (ποσοστό %)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 6

ΠΙΝΑΚΑΣ 7 Έκταση που κατέλαβε η κάθε ομάδα δίκης (φωτογραφίες + κείμενο με τίτλους) στην 1η σελ. και στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας σε σχέση με τη συνολική έκταση που κατέλαβε σε όλες τις εφημερίδες μαζί (σε τ.εκ. και %)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 7

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7/1 Έκταση δημοσιότητας της κάθε εφημερίδας για τις τρεις ομάδες δικών (στην 1η σελίδα και στο σύνολο των σελίδων).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7/2 Σύνθεση έκτασης της 1ης σελίδας, σε σχέση με τη συνολική έκταση των σελίδων της κάθε ομάδας δικών σε κάθε εφημερίδα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8 Έκταση που κατέλαβε η κάθε ομάδα δίκης (φωτογραφίες + κείμενο με τίτλους) στην 1η σελ. και στο σύνολο των σελίδων σε κάθε εφημερίδα, σε σχέση με τη συνολική έκταση που κατέλαβαν σε κάθε εφημερίδα, όλες οι ομάδες δικών μαζί. (σε τ.εκ. και %)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 8

ΠΙΝΑΚΑΣ Αα Έκταση που κατέλαβαν οι τρεις δίκες της περιόδου της αυστηρής λογοκρισίας (1. φωτο, 2. κείμενο και 3. φωτο + κείμενο), στην 1η σελ. και στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας, την 1η ημέρα δημοσιότητάς τους (σε τ.εκ. και ποσοστό %)

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Α

Η ποσοτική ανάλυση περιεχομένου, του παρόντος τμήματος της έρευνάς μας, αφορά την έκταση δημοσιότητας που έλαβε κάθε μια από τις (8) δίκες που μελετάμε μέσα από τις (3) εφημερίδες που επιλέξαμε.

Συγκεκριμένα τα αποτελέσματα που προέκυψαν αποκαλύπτουν τη στάση των (3) εφημερίδων για κάθε δίκη και ταυτόχρονα την ευμενή ή δυσμενή τοποθέτησή τους ως προς το καθεστώς και τους αντιτιθέμενους σε αυτό (δίκες/κατηγορούμενοι).

Τα αποτελέσματα της ποσοτικής αυτής έρευνας παρουσιάζονται στους πίνακες και τα σχετικά ιστογράμματα που ακολουθούν με διάφορους συσχετισμούς στοιχείων και στοχεύουν στην πληρέστερη μελέτη αυτής της στάσης που είναι και ο στόχος της έρευνάς μας.

Ειδικότερα:

- Στον **πίνακα 1** και το **ιστόγραμμά** του βλέπουμε γενικά τη δημοσιότητα που έδωσε κάθε εφημερίδα σε κάθε δίκη. Σύγκριση πίνακα οριζόντια.
- Στον **πίνακα 2** και το **ιστόγραμμά** του βλέπουμε τι προβολή έδωσε στην 1η σελίδα η κάθε εφημερίδα σε σχέση με την όλη δημοσιότητα που έδωσε στην κάθε δίκη, δηλαδή βλέπουμε την εσωτερική κατανομή δημοσιότητας κάθε δίκης σε 1η σελίδα και στις άλλες σελίδες (σημασία που δίνει σε κάθε δίκη, αξιολόγηση). Σύγκριση πίνακα οριζόντια.
- Στον **πίνακα 3** και το **ιστόγραμμά** του βλέπουμε τη «βιτρίνα» της κάθε εφημερίδας, δηλαδή τη δημοσιότητα της κάθε δίκης στην 1η σελίδα (σημασία που δίνει στην κάθε δίκη και ιδιαίτερη πρόθεση προβολής - δημιουργία εντύπωσης προς το κοινό). Σύγκριση πίνακα οριζόντια.

- Στον **πίνακα 4** συγκρίνουμε οριζόντια. Σημείο η εφημερίδα. Δεν ενδιαφέρουν οι μέρες.
- Στον **πίνακα 5Α + 5Α** αναλύουμε τη στάση κάθε εφημερίδας σε σχέση με τις διάφορες δίκες λαμβάνοντας υπόψη τη μεταβλητή της λογοκρισίας.
- Στη σειρά Β΄ των πινάκων γίνεται ομαδοποίηση δικών σύμφωνα με την πολιτική και ιδεολογική τοποθέτηση των κατηγορουμένων στους κλασσικούς σχηματικούς χώρους της Αριστεράς, του Κέντρου και της Δεξιάς (**Α. ΑΡΙΣΤΕΡΑ**: Δίκες Καλούδη+Παρτσαλίδη-Δρακόπουλου, **Β. ΚΕΝΤΡΟ**: Δίκες Δ.Α + Π.Α.Κ, **Γ. ΔΕΞΙΑ:** Δίκη Ε.Α.Ν - Σαββούρα. Η ομαδοποίηση περιλαμβάνει μόνο τις 5 δίκες της β΄ περιόδου της χαλαρής λογοκρισίας, προκειμένου να έχουμε το ίδιο κριτήριο για τη σύγκριση της δημοσιότητας που έδωσε η κάθε εφημερίδα ανάλογα με την πολιτική της τοποθέτηση (στάση).
- Από τον συγκεντρωτικό **πίνακα 6** και το ιστόγραμμά του προκύπτουν στοιχεία που αφορούν τις σχέσεις 3β/4β, 3α/3α και 3α/4α, δηλαδή:

α) Από σύγκριση οριζόντια προκύπτει:

- η συνολική δημοσιότητα που έδωσε η κάθε εφημερίδα σε κάθε ομάδα δίκης γενικά (3β/4β)
- η προβολή στην 1η σελίδα σε σχέση με την εσωτερική κατανομή της δημοσιότητας στις άλλες σελίδες (σημασία που δίνει στην κάθε ομάδα δικών (3α/3β)
- η «βιτρίνα» της 1ης σελίδας, δηλαδή η δημοσιότητα της ομάδας δικών στην 1η σελίδα σε σχέση με την facade της α΄σελίδας κάθε εφημερίδας (σημασία που δίνει για κάθε ομάδα και ιδιαίτερη πρόθεση προβολής - δημιουργία εντύπωσης προς το κοινό).

β) Από σύγκριση κάθετη προκύπτει:

Η στάση στάση της εφημερίδας σε σχέση με τις διαφορετικές ομάδες δικών και επομένως την πολιτική τοποθέτηση των κατηγορουμένων.

ΠΙΝΑΚΑΣ Α: **Έκταση που κατέλαβε η κάθε δίκη** (1. φωτογραφία, 2. κείμενο και 3. φωτογραφίες+κείμενο), **στην 1η σελ. και στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας (σε τ.εκ.)**

	ΗΜ/ΝΙΕΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ	ΔΙΚΗ	ΣΕΛΙΔΕΣ	ΤΟ ΒΗΜΑ				ΒΡΑΔΥΝΗ				ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ			
				1 Έκταση φωτο	2 Έκταση κείμενο	3 Έκταση φωτο + κείμενο	4 Έκταση εφημερίδας	1 Έκταση φωτο	2 Έκταση κείμενο	3 Έκταση φωτο + κείμενο	4 Έκταση εφημερίδας	1 Έκταση φωτο	2 Έκταση κείμενο	3 Έκταση φωτο + κείμενο	4 Έκταση εφημερίδας
1	15-21/11/67	**Π.Α.Μ - «των 31»**	1η σελ. (α	99	1031	1130	14160	179	1208	1387	13284	45	759	804	13920
	(6)* 16-22/11/67	(ΦΙΛΙΝΗΣ – ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)	Σύνολο (β	127	4278	4405	127440	251	3386	3637	123984	193	6292	6485	143840
2	4-18/11/68	**Ε.Α. - «των 15»**	1η σελ. (α	853	2148	3001	21240	267	2158	2425	19926	923	2728	4021	20880
	(9)* 5-19/11/68	(ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ – ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)	Σύνολο (β	1559	13847	15406	188800	1891	13686	15577	247968	2356	14359	16715	222720
3	20-23/11/68	**Π.Α.Μ - «των 16»**	1η σελ. (α	0	0	0	9440	0	0	0	8856	0	0	0	11600
	(5)* 21-26/11/68	(ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)	Σύνολο (β	0	107	107	113280	0	387	387	106272	0	435	435	129920
4	27/3-12/4/70	**Δ.Α - «των 34»**	1η σελ. (α	5223	11441	16664	37760	1575	8003	9578	33210	2482	11275	13757	37120
	(16)* 27/3-16/4/70	(ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ – ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά)	Σύνολο (β	8756	61432	70188	358720	5155	32034	37189	425088	5749	34091	39840	440800
5	6-8/7/70	**Κ.Ο.Α - «των 11»**	1η σελ. (α	60	765	825	9440	0	359	359	8856	117	1065	1182	9280
	(4)* 5-9/7/70	(ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)	Σύνολο (β	60	3708	3768	98680	112	3047	3159	101844	117	3416	3533	102080
6	17-21/3/72	**Π.Α.Κ - «των 15»**	1η σελ. (α	763	2427	3190	11800	140	914	1054	11070	259	1670	1929	11600
	(5)* 17-22/3/72	(ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ – ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά)	Σύνολο (β	2336	15170	17506	122720	1356	5655	7011	146124	662	5514	6176	148480
7	22-29/1/73	**Π.Α.Μ - «των 17»**	1η σελ. (α	655	2089	2744	16520	0	0	0	15498	0	555	575	16240
	(7)* 23-30/1/73	(ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ – ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά)	Σύνολο (β	2057	11772	13829	160480	825	4943	5768	199260	1488	7867	9355	250560
8	9-11/8/73	**Ε.Α.Ν «των 6»**	1η σελ. (α	159	570	729	9440	122	706	828	66642	134	753	887	9280
	(4)* 9-12/8/73	(ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ – ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά)	Σύνολο (β	452	4157	4609	94400	122	1736	1858	88560	172	2163	2335	102080

* Ημέρες δημοσιεύσεων

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Εκταση που κατέλαβε η κάθε δίκη (φωτό, κείμενο και συνολικά: φωτό + κείμενο με τίτλους) τις ημέρες δημοσιότητάς της σε σχέση με την συνολική έκταση της κάθε εφημερίδας, (%)

ΔΙΚΕΣ		ΤΟ ΒΗΜΑ	Η ΒΡΑΔΥΝΗ	ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ
1	**Π.Α.Μ - «των 31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)	3,5	2,9	4,5
2	**Ε.Α - «των 15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά)	8,2	6,3	7,5
3	**Π.Α.Μ - «των 16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)	0,1	0,4	0,3
4	**Δ.Α - «των 34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά)	19,6	8,7	9
5	**Κ.Ο.Α «των 11»** (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά)	4,2	3,1	3,5
6	**Π.Α.Κ - «των 15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά)	14,3	4,8	4,2
7	**Π.Α.Μ - «των 17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ - ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά)	8,6	2,9	3,7
8	**Ε.Α.Ν - «των 6»** (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣκ.ά)	4,9	2,1	2,3

Σημείωση: Σύγκριση **3β/4β**: Βλ. πίνακα Α (σύγκριση οριζόντια)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 1

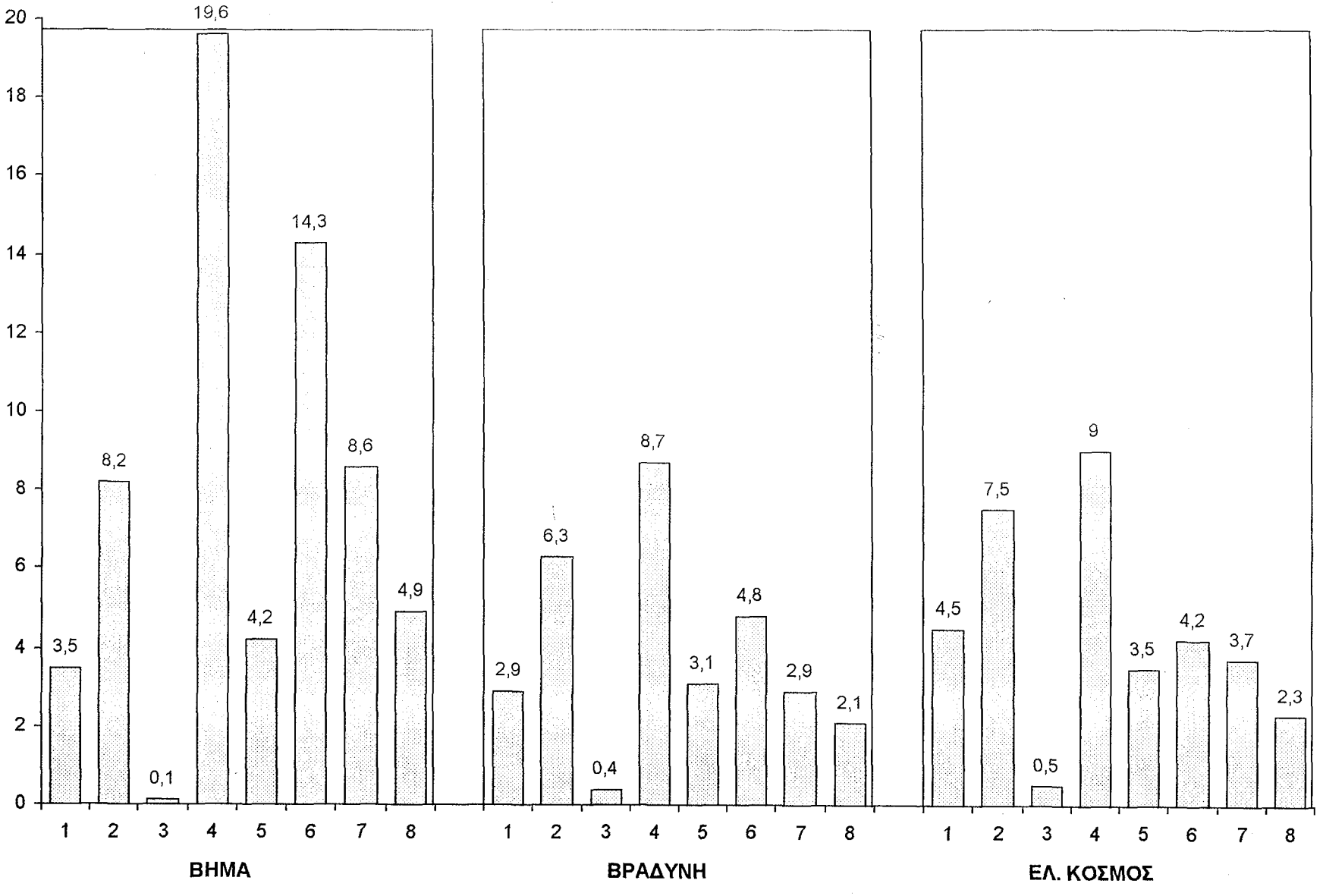

1-8: Δίκες: *βλέπε πίνακα 1*

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Εκταση που κατέλαβε η κάθε δίκη (φωτό και κείμενο με τίτλους) στην 1η σελίδα, σε σχέση με την συνολική έκταση που κατέλαβε η κάθε δίκη στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας της ημέρες της δημοσιότητάς της (%).

ΔΙΚΕΣ		ΤΟ ΒΗΜΑ	Η ΒΡΑΔΥΝΗ	ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ
1	**Π.Α.Μ - «των 31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)	25,7	38,1	12,4
2	**Ε.Α - «των 15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά)	19,5	15,6	24,1
3	**Π.Α.Μ - «των 16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)	0	0	0
4	**Δ.Α - «των 34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά)	23,7	25,8	34,5
5	**Κ.Ο.Α «των 11»** (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά)	21,9	11,4	33,5
6	**Π.Α.Κ - «των 15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά)	18,2	15	31,2
7	**Π.Α.Μ - «των 17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ - ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά)	19,8	0	5,9
8	**Ε.Α.Ν - «των 6»** (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣκ.ά)	15,8	44,6	38

Σημείωση: Σύγκριση **3α/3β**: Βλ. πίνακα Α (σύγκριση οριζόντια)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 2

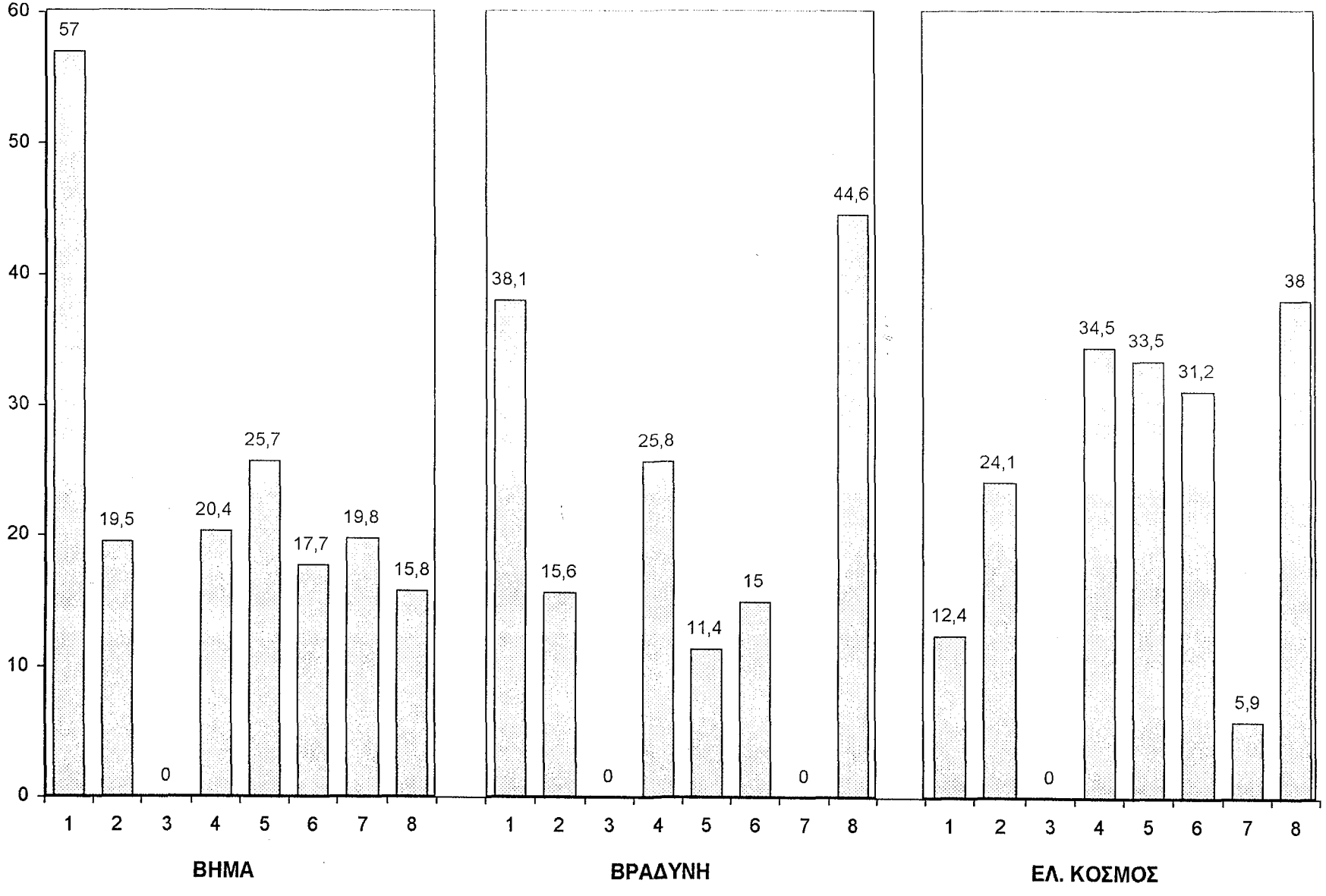

1-8: Δίκες: βλέπε πίνακα 2

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: **Εκταση που κατέλαβε η κάθε δίκη (φωτό και κείμενο με τίτλους) στην 1η σελίδα σε σχέση με τη συνολική έκταση των 1ων σελίδων της κάθε εφημερίδας (%) (βιτρίνα)**

ΔΙΚΕΣ		ΤΟ ΒΗΜΑ	Η ΒΡΑΔΥΝΗ	ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ
1	**Π.Α.Μ - «των 31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)	8	10,4	5,8
2	**Ε.Α - «των 15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά)	14,1	12,2	19,23
3	**Π.Α.Μ - «των 16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)	0	0	0
4	**Δ.Α - «των 34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά)	44,1	28,8	37,1
5	**Κ.Ο.Α «των 11»** (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά)	8,7	4,1	12,7
6	**Π.Α.Κ - «των 15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά)	27	9,5	16,6
7	**Π.Α.Μ - «των 17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ - ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά)	16,6	0	3,4
8	**Ε.Α.Ν - «των 6»** (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣκ.ά)	7,7	1,2	9,6

Σημείωση: Σύγκριση **3α/4α**: Βλ. πίνακα Α.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 3

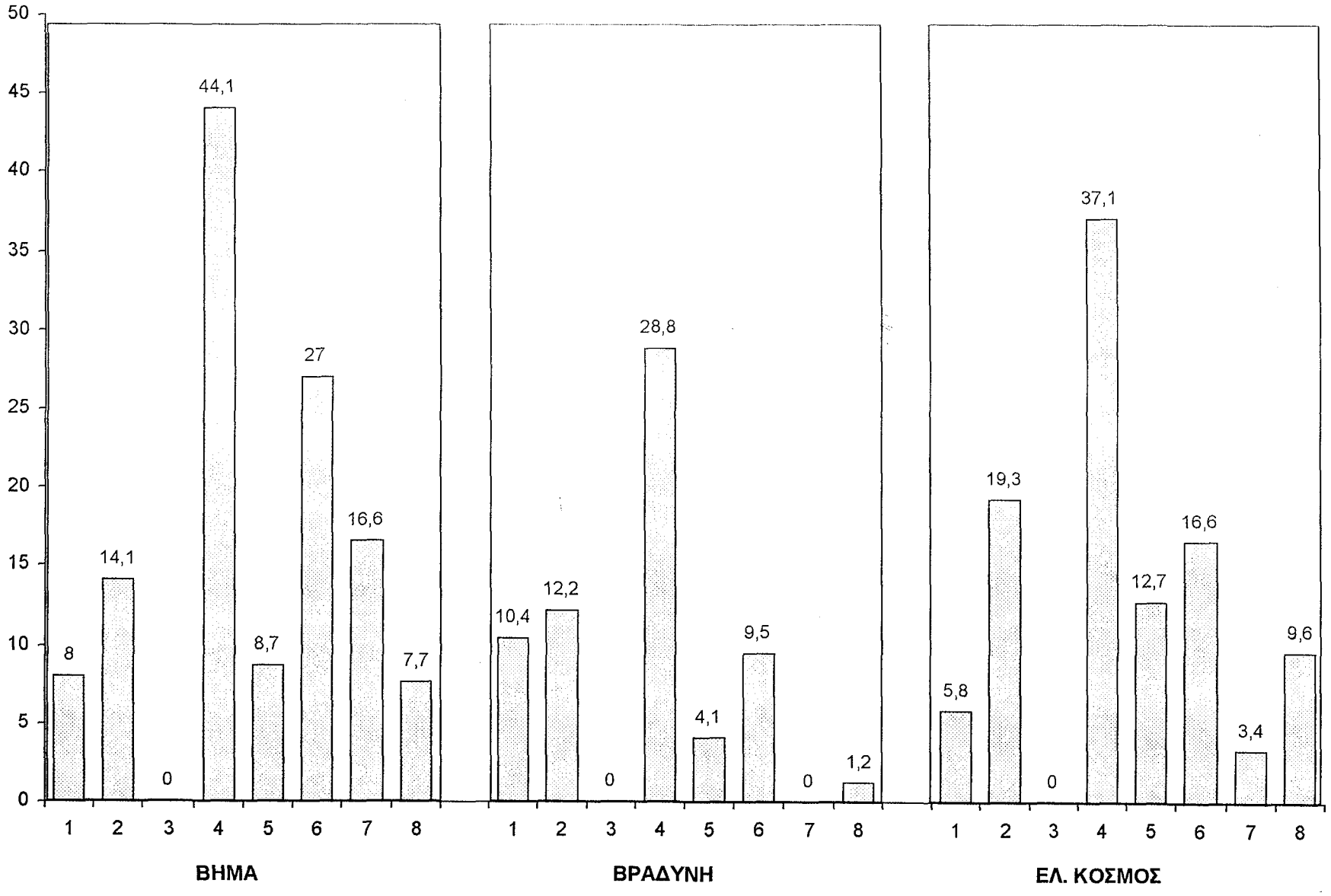

1-8: Δίκες: βλέπε πίνακα 3

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Έκταση που κατέλαβε η κάθε δίκη (Φωτογραφίες + κείμενο με τίτλους) στην 1η σελ. και στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας, σε σχέση με την συνολική έκταση που κατέλαβε σε όλες τις εφημερίδες μαζί (σε τ.εκ.)

ΔΙΚΗ		ΣΕΛΙΔΕΣ	Επιφάνεια που κατέλαβε η κάθε δίκη (φωτό + κείμενο)						Έκταση που κατέλαβε η δίκη σε όλες τις εφημερίδες μαζί	
			ΤΟ ΒΗΜΑ		ΒΡΑΔΥΝΗ		ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ			
			(τ.εκ.)	%	(τ.εκ.)	%	(τ.εκ.)	%	(τ.εκ.)	%
1	**Π.Α.Μ - «των 31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ – ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.α.)	1η σελ. (α)	1130	34	1387	41,8	804	24,2	3321	100
		Σύνολο (β)	4405	30,3	3637	25	6485	44,6	14527	100
2	**Ε.Α. - «των 15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ – ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)	1η σελ. (α)	3001	31,8	2425	25,7	4021	42,6	9447	100
		Σύνολο (β)	15406	32,3	15577	32,7	16715	35	47698	100
3	**Π.Α.Μ - «των 16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)	1η σελ. (α)	0	0	0	0	0	0	0	100
		Σύνολο (β)	107	11,5	387	41,7	435	46,8	929	100
4	**Δ.Α - «των 34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ – ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	16664	41,7	9578	23,9	13757	34,4	39999	100
		Σύνολο (β)	70188	47,7	37189	25,3	39840	27,1	147217	100
5	**Κ.Ο.Α - «των 11»** (ΚΑΛΟΥΔΗΣ – ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)	1η σελ. (α)	825	34,9	359	15,2	1182	50	2366	100
		Σύνολο (β)	3768	36	3159	30	3533	33,8	10460	100
6	**Π.Α.Κ - «των 15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ – ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	3190	51,7	1054	17,1	1929	31,2	6173	100
		Σύνολο (β)	17506	57	7011	22,8	6176	20,1	30693	100
7	**Π.Α.Μ - «των 17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ – ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	2744	83,2	0	0	555	16,8	3299	100
		Σύνολο (β)	13829	47,8	5768	19,9	9355	32,3	28952	100
8	**Ε.Α.Ν «των 6»** (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ – ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	729	29,8	828	33,9	887	36,3	2444	100
		Σύνολο (β)	4609	52,4	1858	21,1	2335	26,5	8802	100

*** Σχέση: 3α/σύνολο (3α+3α+3α) και 3β/σύνολο (3β+3β+3β)**

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: **Έκταση που διέθεσε η κάθε εφημερίδα** (φωτογραφίες + κείμενο με τίτλους) **στην 1η σελ. και στο σύνολο των σελίδων για την κάθε δίκη, σε σχέση με την με την συνολική έκταση που διέθεσε για όλες τις δίκες μαζί (σε τ.εκ και %)**

	ΔΙΚΗ	ΣΕΛΙΔΕΣ	Επιφάνεια που κατέλαβε η κάθε δίκη (φωτό + κείμενο)					
			ΤΟ ΒΗΜΑ		ΒΡΑΔΥΝΗ		ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ	
			(τ.εκ.)	%	(τ.εκ.)	%	(τ.εκ.)	%
5Α ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α – ΑΥΣΤΗΡΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ (Απρίλιος 1967 – Οκτώβριος 1969)								
1	**Π.Α.Μ. «των 31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ – ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.α.)	1η σελ.	1130	27,4	1387	36,4	804	16,7
		Σύνολο	4405	22,1	3637	18,6	6485	27,4
2	**Ε.Α. «των 15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ – ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)	1η σελ.	3001	72,6	2425	63,6	4021	83,3
		Σύνολο	15406	77,3	15577	79,5	16715	70,7
3	**Π.Α.Μ. «των 16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)	1η σελ.	0	0	0	0	0	0
		Σύνολο	107	0,5	387	2	435	1,8
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔ. Α		**1η σελ.**	**4131**	**100**	**3812**	**100**	**4825**	**100**
		Σύνολο	**19918**	**100**	**19609**	**100**	**23635**	**100**
5Β ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β – ΧΑΛΑΡΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ (Οκτώβριος 1969 – Νοέμβριος 1973)								
4	**Δ.Α. «των 34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ – ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά)	1η σελ.	16664	69	9578	81	13757	75,1
		Σύνολο	70188	63,9	37189	67,6	39840	65,1
5	**Κ.Ο.Α. «των 11»** (ΚΑΛΟΥΔΗΣ – ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)	1η σελ.	825	3,4	359	3	1182	6,5
		Σύνολο	3768	3,4	3159	5,7	3533	5,8
6	**Π.Α.Κ. «των 15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ – ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά)	1η σελ.	3190	13,2	1054	8,9	1929	10,5
		Σύνολο	17506	15,9	7011	12,8	6176	10,1
7	**Π.Α.Μ. «των 17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ – ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά)	1η σελ.	2744	11,4	0	0	555	3
		Σύνολο	13829	12,6	5768	10,5	9355	15,3
8	**Ε.Α.Ν. «των 6»** (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ – ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά)	1η σελ.	729	3	828	7	887	4,8
		Σύνολο	4609	4,2	1858	3,4	2335	3,8
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔ. Α		**1η σελ.**	**24152**	**100**	**11819**	**100**	**18310**	**100**
		Σύνολο	**109900**	**100**	**54985**	**100**	**61239**	**100**

Σημείωση: Σύγκριση στοιχείων κατακόρυφη και στα δύο μέρη του ως άνω πίνακα των δύο περιόδων λογοκρισίας (5Α και 5Β)

ΠΙΝΑΚΑΣ Β: **Έκταση που κατέλαβε η κάθε ομάδα δίκης** (1. φωτογραφία, 2. κείμενο και 3. φωτογραφία+κείμενο με τίτλους)
α) στην 1η σελ. και β) στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας (σε τ.εκ.)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β - ΧΑΛΑΡΗ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ

	* ΟΜΑΔΕΣ ΔΙΚΩΝ	ΣΕΛΙΔΕΣ	** ΤΟ ΒΗΜΑ				ΒΡΑΔΥΝΗ				ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			Έκταση φωτο	Έκταση κείμενο	Έκταση φωτο + κείμενο	Έκταση εφημερίδας	Έκταση φωτο	Έκταση κείμενο	Έκταση φωτο + κείμενο	Έκταση εφημερίδας	Έκταση φωτο	Έκταση κείμενο	Έκταση φωτο + κείμενο	Έκταση εφημερίδας
1	ΑΡΙΣΤΕΡΑ	1η σελ. (α)	715	2854	3569	25960	0	359	359	24354	117	1620	1737	25520
		Σύνολο (β)	2117	15480	17597	250160	937	7990	8927	301104	1605	11283	12888	352640
2	ΚΕΝΤΡΟ	1η σελ. (α)	5986	13868	19854	49560	1715	8917	10632	44280	2741	12945	15686	48720
		Σύνολο (β)	11092	76602	87694	481440	6511	37689	44200	571212	6411	39605	46016	589280
3	ΔΕΞΙΑ	1η σελ. (α)	159	570	729	9440	122	706	828	66642	134	753	887	9280
		Σύνολο (β)	452	4157	4609	94400	122	1736	1858	88560	172	2163	2335	102080

*** ΟΜΑΔΕΣ ΔΙΚΩΝ:** Η ομαδοποίηση των 5 δικών της περιόδου Β' (χαλαρή λογοκρισία) έγινε στο πλαίσιο του κλασικού, σχηματικού, πολιτικού χώρου της Αριστεράς, του Κέντρου και της Δεξιάς, σύμφωνα με την πολιτική και ιδεολογική τοποθέτηση των κατηγορουμένων και των οργανώσεων αντίστασης που ήσαν μέλη.

Ειδικότερα:

1. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: Κομμιουνιστές: Δίκη ΚΟΑ - (Καλούδη κ.ά.) + Δίκη ΠΑΜ - (Παρτσαλίδης-Δρακόπουλος κ.ά.) (Νο 5 + 7)
2. ΚΕΝΤΡΟ: Φιλελεύθεροι, Προοδευτικοί & Σοσιαλιστές: Δίκη Δ.Α. + Π.Α.Κ (Νο 4 + 6)
3. ΔΕΞΙΑ: Φιλελεύθεροι - Συντηρητικοί Δίκη Ε.Α.Ν. - (Σαβούρας κ.ά.) (Νο 8)

Βλ. Νο Δικών στον πίνακα Α

Σημείωση: Η ομαδοποίηση περιλαμβάνει μόνο τις **5** δίκες της Β΄ περιόδου της χαλαρής λογοκρισίας [Νο (5+7) + (4+6) + (8)], προκειμένου να έχουμε το ίδιο κριτήριο για τη σύγκριση της δημοσιότητας, που έδωσε η κάθε εφημερίδα, ανάλογα με την πολιτική της τοποθέτηση (στάση).

****** Οι κάθετες κολώνες (1), (2), (3), (4), της κάθε εφημερίδας εκφράζουν τα αποτελέσματα της πρόσθεσης των διαφορετικών στοιχείων (ορισμών) σε τ.εκ., των 5 δικών, που παρουσιάζονται στον πίνακα Α (Βάσεις) και ομαδοποιήθηκαν ως ανωτέρω.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: (Σύνθεση) στοιχεία σε ποσοστό %

Συνολική έκταση που κατέλαβε η κάθε ομάδα δίκης (φωτογραφία + κείμενο με τίτλους)**:**

α) σε σχέση με την συνολική έκταση της κάθε εφημερίδας.
β) στην 1η σελίδα σε σχέση με την συνολική έκταση που κατέλαβε κάθε ομάδας δίκης σε κάθε εφημερίδα.
γ) στην 1η σελίδα σε σχέση με την συνολική έκταση της 1ης σελίδας της κάθε εφημερίδας (ποσοστό %).

	* ΟΜΑΔΕΣ ΔΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ Β΄	ΤΟ ΒΗΜΑ			ΒΡΑΔΥΝΗ			ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ		
		Έκταση (φωτο.+κείμενο) %			Έκταση (φωτο.+κείμενο) %			Έκταση (φωτο.+κείμενο) %		
		(Α)	(Β)	(Γ)	(Α)	(Β)	(Γ)	(Α)	(Β)	(Γ)
		3β/4β	3α/3β	3α/4α	3β/4β	3α/3β	3α/4α	3β/4β	3α/3β	3α/4α
1	**ΑΡΙΣΤΕΡΑ:** Κομμουνιστέ (11 ημέρες)*	7	20,3	13,7	3	4	1,5	3,7	13,5	6,8
2	**ΚΕΝΤΡΟ:** Φιλελεύθεροι, Προοδευτικοί + Σοσιαλιστές (20 ημέρες)*	18,2	22,6	40,1	7,7	24,1	24	7,8	34,1	32,2
3	**ΔΕΞΙΑ:** Φιλελεύθεροι – Συντηρητικοί – Βασιλόφρονες (3 ημέρες)*	4,9	15,8	7,7	2,1	44,6	1,2	2,3	38	9,6

Κατακόρυφη στήλη (Α)
Κατακόρυφη στήλη (Β)
Κατακόρυφη στήλη (Γ)

Σχέση των στηλών οριζόντια (1), (2), (3): βλ. διαφορετικά στοιχεία σε τ.εκ. για κάθε ομάδα δικών στον πίνακα Β
Σχέση των στηλών κατακόρυφη: στήλη (Α): Σχέση 3β/4β
στήλη (Β): Σχέση 3α/3β
στήλη (Γ): Σχέση 3α/4α

* Συνολικός αριθμός των ημερών δημοσιότητας των ομαδοποιημένων Δικών

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 6

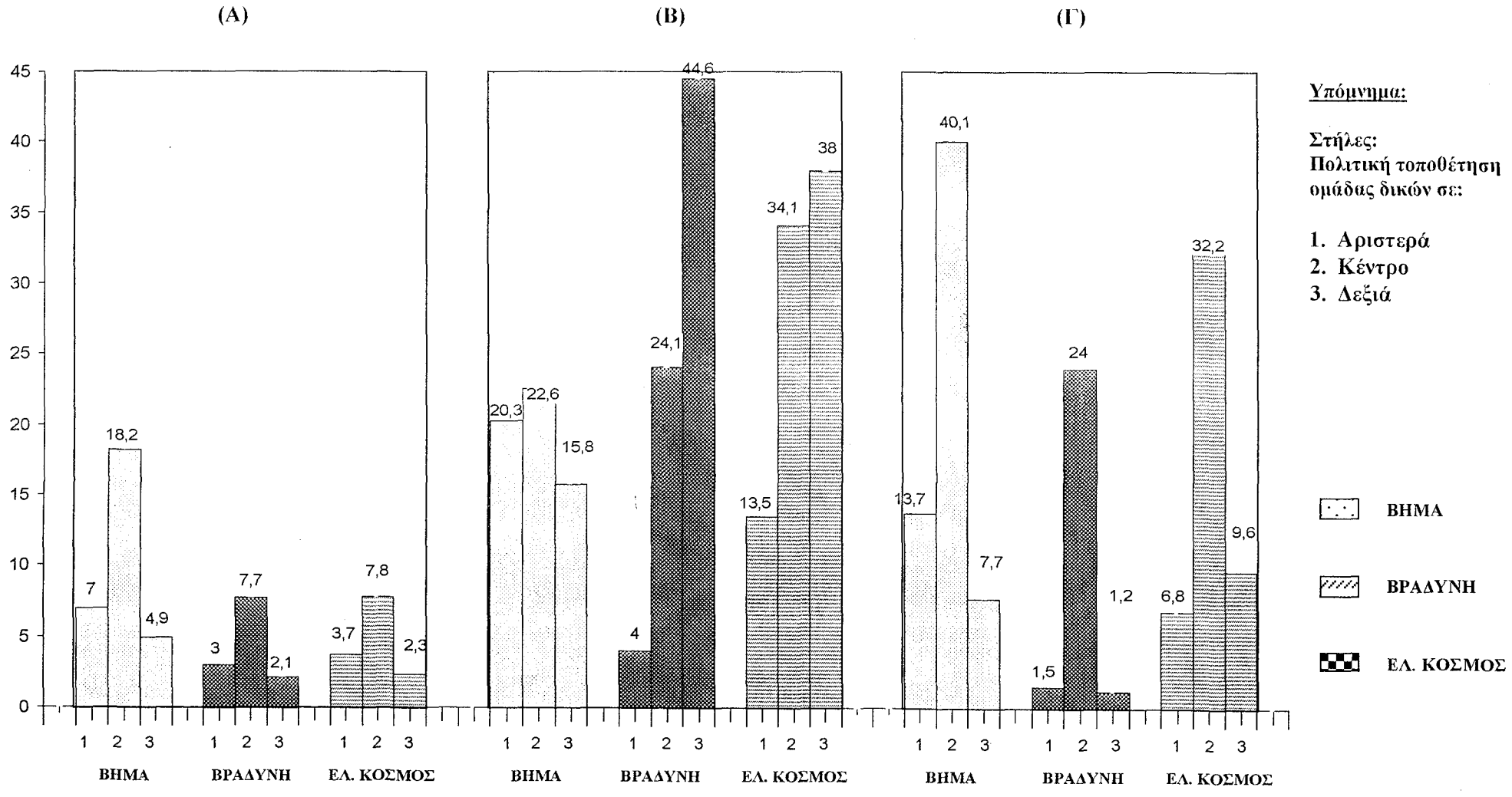

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΧΕΣΗ:

Α) Συνολική έκταση (φωτογραφία + κείμενο), που κατέλαβε κάθε ομάδα δίκης, σε σχέση με τη συνολική έκταση της κάθε εφημερίδας.

Β) Συνολική έκταση που κατέλαβε κάθε ομάδα δίκης, στην 1η σελίδα, σε σχέση με τη συνολική έκταση της κάθε εφημερίδας.

Γ) Συνολική έκταση που κατέλαβε κάθε ομάδα δίκης στην 1η σελίδα σε σχέση με τη συνολική έκταση της 1ης σελίδας κάθε εφημερίδας

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: **Έκταση που κατέλαβε η κάθε ομάδα δίκης** (φωτογραφίες + κείμενο με τίτλους) **στην 1η σελ. και στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας σε σχέση με τη συνολική έκταση που κατέλαβε σε όλες τις εφημερίδες μαζί (σε τ.εκ. και %)**

ΟΜΑΔΕΣ ΔΙΚΩΝ		ΣΕΛΙΔΕΣ	Έκταση που κατέλαβε η κάθε ομάδα δίκης (φωτο. + κείμενο με τίτλους)						Σύνολο έκτασης που κατέλαβε η κάθε ομάδα δίκης σε όλες τις εφημερίδες μαζί	
			ΤΟ ΒΗΜΑ		ΒΡΑΔΥΝΗ		ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ			
			(τ.εκ.)	%	(τ.εκ.)	%	(τ.εκ.)	%	(τ.εκ.)	%
1	ΑΡΙΣΤΕΡΑ	1η σελ. (α)	3569	63	359	6,3	1737	30,7	5665	100
		Σύνολο (β)	17597	44,6	8927	22,7	12888	32,7	39412	100
2	ΚΕΝΤΡΟ	1η σελ. (α)	19854	43	10632	23	15686	34	46172	100
		Σύνολο (β)	87694	49,3	44200	24,8	46016	25,9	177910	100
3	ΔΕΞΙΑ	1η σελ. (α)	729	29,8	828	33,9	887	36,3	2444	100
		Σύνολο (β)	4609	52,4	1858	21,1	2335	26,5	8802	100

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: **Έκταση που κατέλαβε η κάθε ομάδα δίκης** (φωτογραφίες + κείμενο με τίτλους) **στην 1η σελ. και στο σύνολο των σελίδων σε κάθε εφημερίδα, σε σχέση με τη συνολική έκταση που κατέλαβαν σε κάθε εφημερίδα, όλες οι ομάδες δικών μαζί.(τ.εκ. και %).**

ΟΜΑΔΕΣ ΔΙΚΩΝ		ΣΕΛΙΔΕΣ	Έκταση που κατέλαβε η κάθε ομάδα δίκης (φωτο + κείμενο με τίτλους)					
			ΤΟ ΒΗΜΑ		ΒΡΑΔΥΝΗ		ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ	
			(τ.εκ.)	%	(τ.εκ.)	%	(τ.εκ.)	%
1	ΑΡΙΣΤΕΡΑ	1η σελ. (α)	3569	14,8	359	3	1737	9,5
		Σύνολο (β)	17597	16	8927	16,2	12888	21
2	ΚΕΝΤΡΟ	1η σελ. (α)	19854	82,2	10632	90	15686	85,7
		Σύνολο (β)	87694	79,8	44200	80,4	46016	75,1
3	ΔΕΞΙΑ	1η σελ. (α)	729	3	828	7	887	4,8
		Σύνολο (β)	4609	4,2	1858	3,4	2335	3,8
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΠΟΥ ΚΑΤΕΛΑΒΑΝ ΟΛΕΣ ΟΙ ΟΜΑΔΕΣ ΔΙΚΩΝ ΜΑΖΙ		1η σελ. (α)	24152	100	11819	100	18310	100
		Σύνολο (β)	109900	100	54985	100	61239	100

Σημείωση:

Πίνακας 7: Σύγκριση οριζόντια
Σχέση: (α) x 100/Σύνολο (α) εφημερ.

Πίνακας 8: Σύγκριση κατακόρυφη
Σχέση: (α) x 100 /Σύνολο (α) ομ. δικών

Βλ. πίνακα Β:
Σχέση: α /Σύνολο (α) και
β /Σύνολο (β)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 7

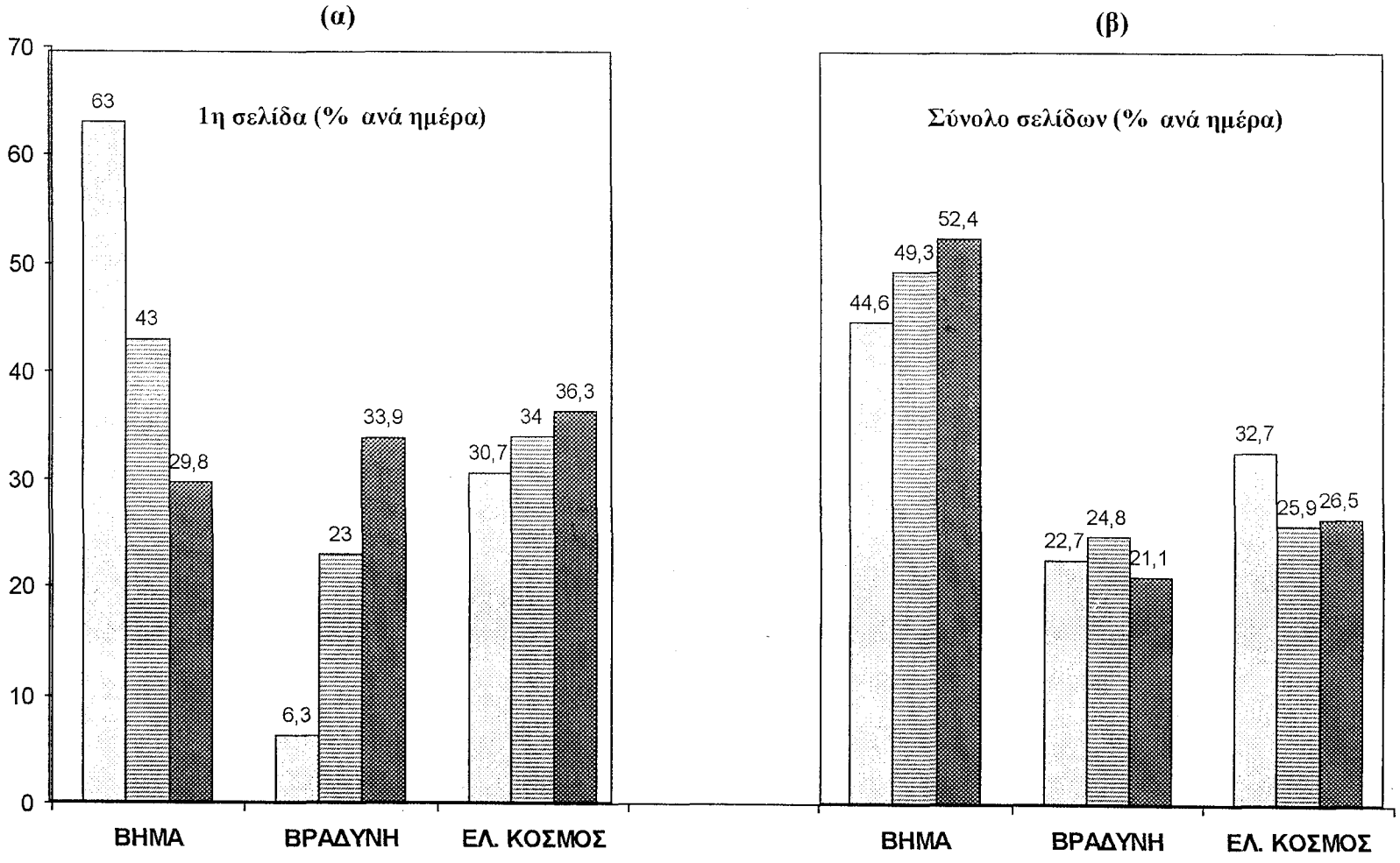

Σχέση: α/ Σύνολο (α) & β/ Σύνολο (β)

1: ΑΡΙΣΤΕΡΑ 2: ΚΕΝΤΡΟ 3: ΔΕΞΙΑ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7/1

ΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΟΜΑΔΕΣ ΔΙΚΩΝ (στη 1η σελίδα και στο σύνολο των σελίδων)

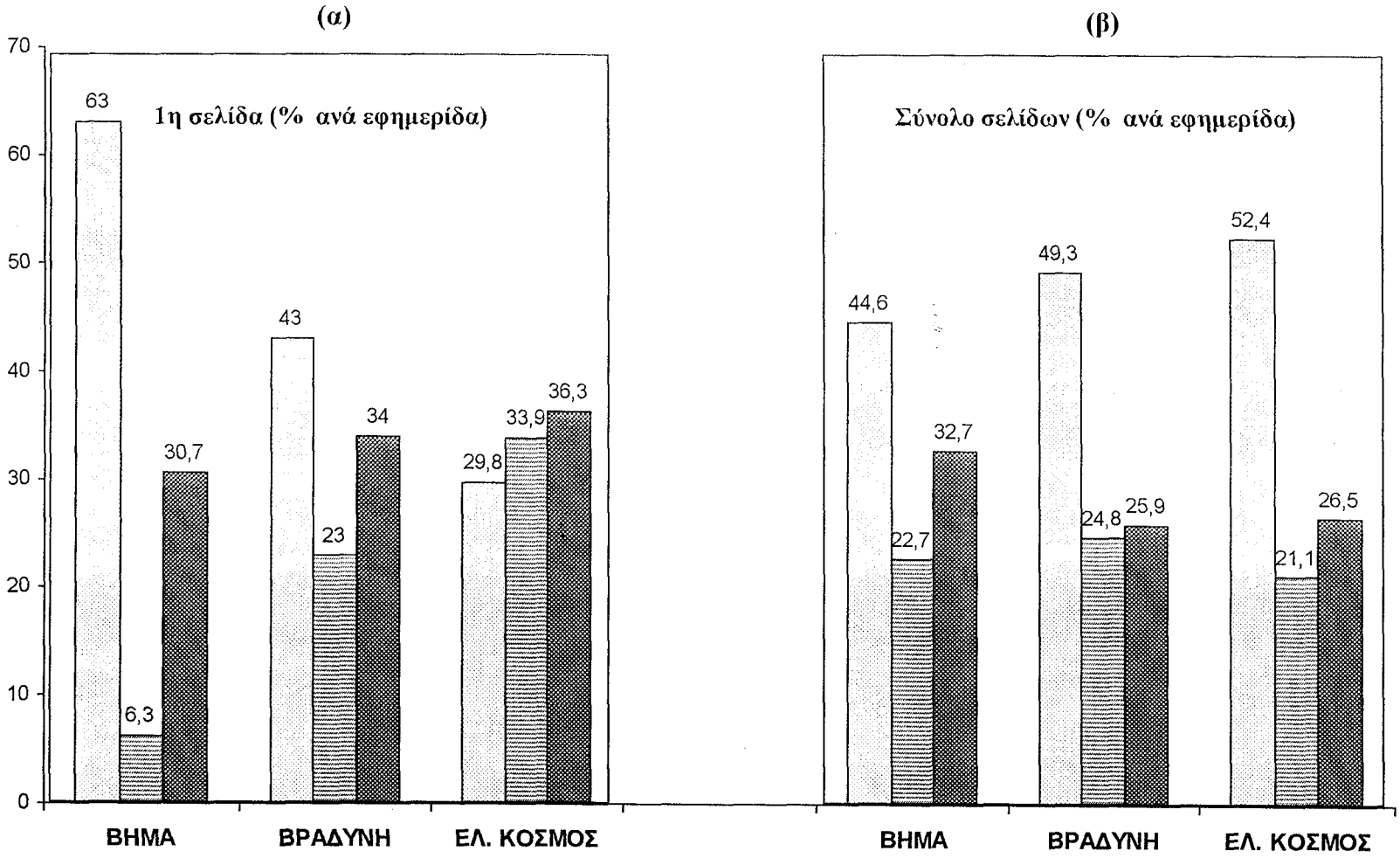

Σημείωση: Ομαδοποίηση των εφημερίδων, σε σχέση με την πολιτική τοποθέτηση των 3 ομάδων δικών: σε 1. Αριστερά, 2. Κέντρο, 3. Δεξιά

Σχέση: α/ Σύνολο (α) & β/ Σύνολο (β)

1: ΑΡΙΣΤΕΡΑ 2: ΚΕΝΤΡΟ 3: ΔΕΞΙΑ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7/2

**ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΚΤΑΣΗΣ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΑΣ,
ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΣΕΛΙΔΩΝ
ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΟΜΑΔΑΣ ΔΙΚΩΝ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ**

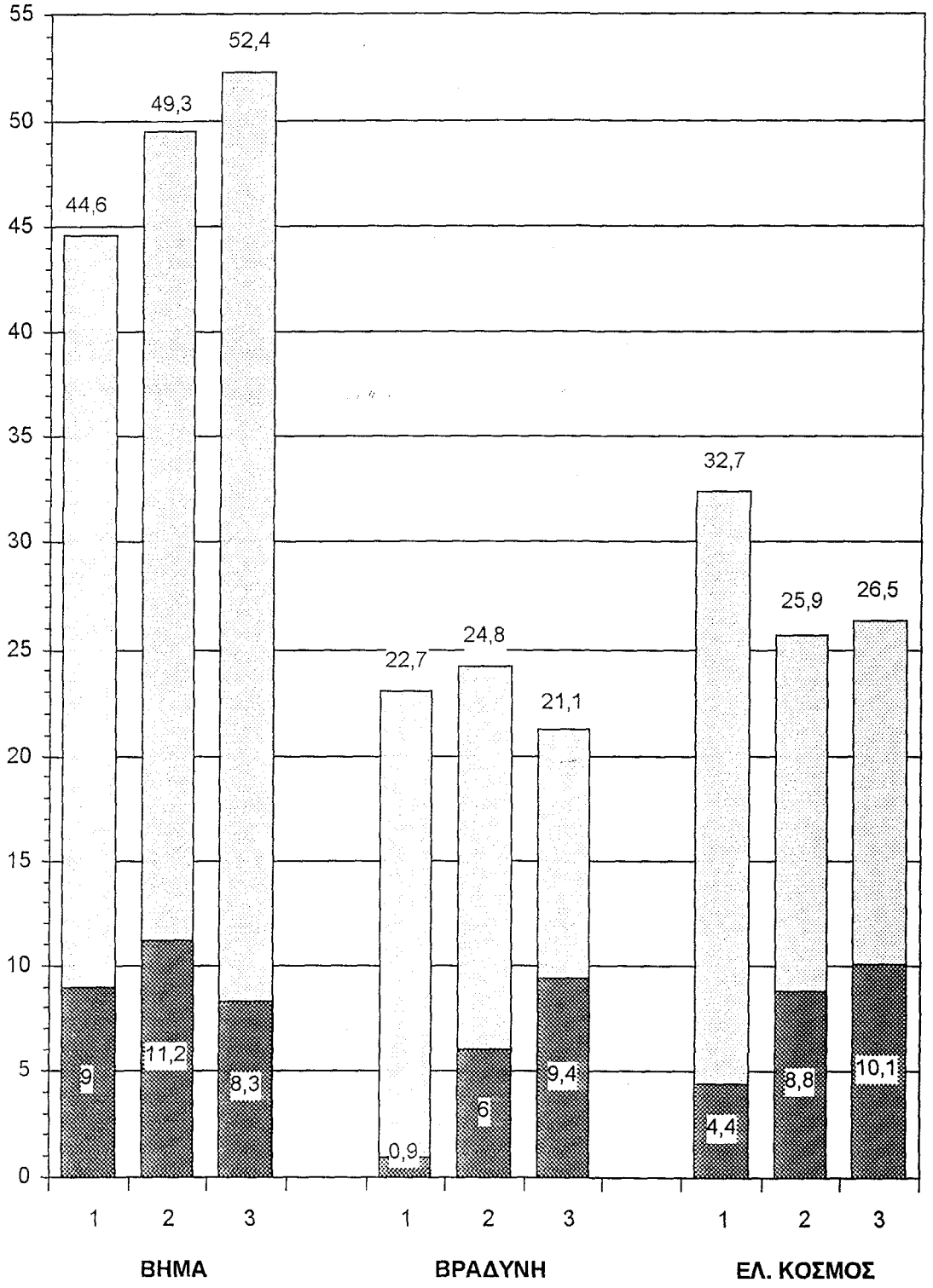

Υπόμνηση: Αριθμοί ομάδων δικών 1: ΑΡΙΣΤΕΡΑ, 2. ΚΕΝΤΡΟ, 3. ΔΕΞΙΑ

Σχέση: α/ Σύνολο (β) & β/ Σύνολο (β)

1η σελίδα Σύνολο σελίδων εφημερίδων

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 8

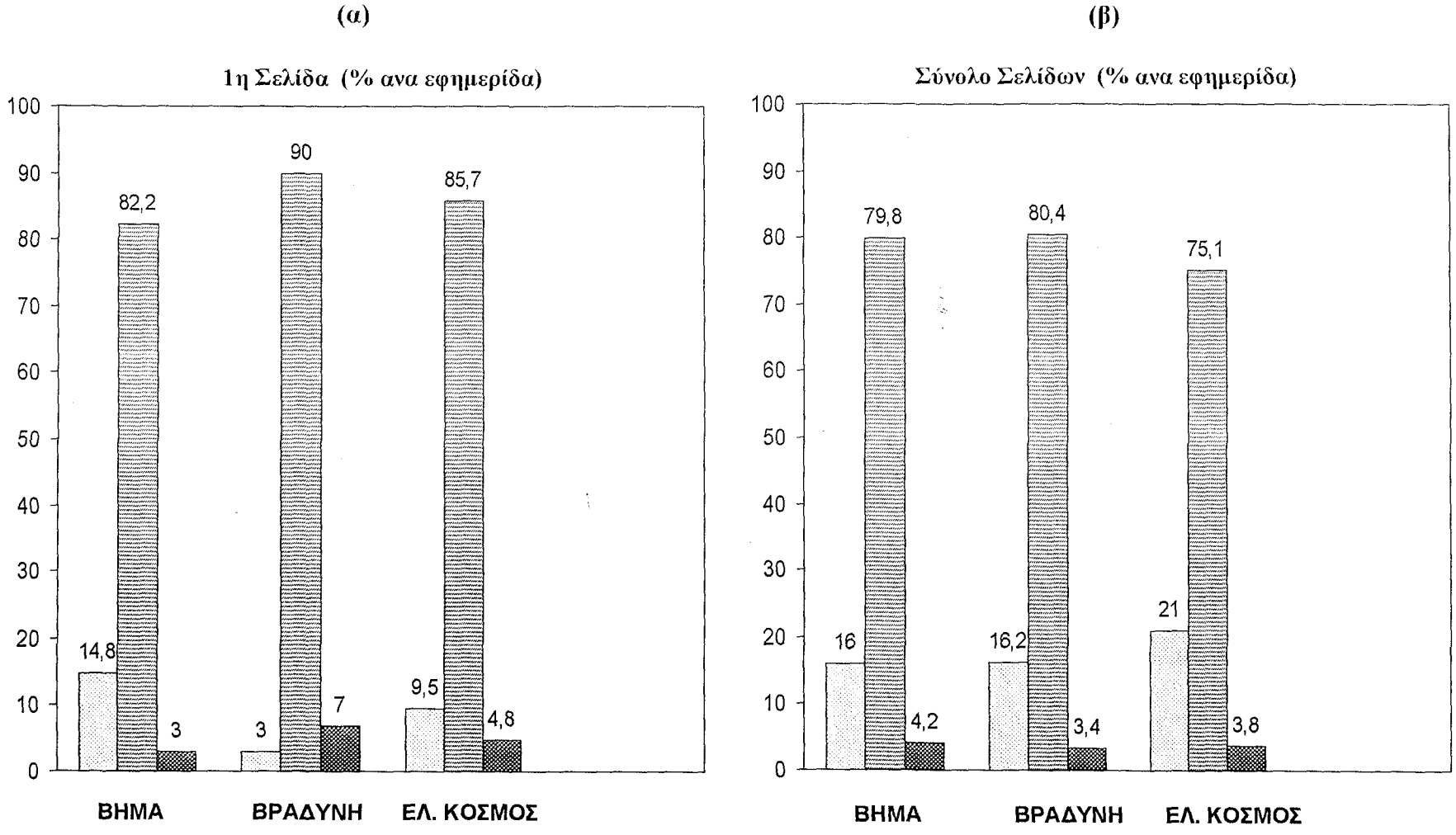

ΠΙΝΑΚΑΣ Αα*: **Έκταση που κατέλαβαν οι τρεις δίκες της περιόδου (Α) της αυστηρής λογοκρισίας (1. φωτο, 2. κείμενο και 3. φωτο+κείμενο), στην 1η σελ. και στο σύνολο των σελίδων, της κάθε εφημερίδας, την 1η ημέρα δημοσιότητας τους (σε τ.εκ. και ποσοστό %)**

	ΗΜ/ΝΙΑ ΔΙΚΗΣ	ΔΙΚΗ	ΣΕΛΙΔΕΣ	ΤΟ ΒΗΜΑ				ΒΡΑΔΥΝΗ				ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ **			
				1 Έκταση φωτο	2 Έκταση κείμενο	3 Έκταση φωτο + κείμενο	%	1 Έκταση φωτο	2 Έκταση κείμενο	3 Έκταση φωτο + κείμενο	%	1 Έκταση φωτο.	2 Έκταση κείμενο	3 Έκταση φωτο. + κείμενο	%
1	16/11/1967	**Π.Α.Μ. «των 31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ – ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.α.)	1η σελ. (α)	99	269	368	46,2	155	456	611	42,1	0	0	0	0
			Σύνολο (β)	99	697	796	100	155	1296	1451	100	113	2338	2451	100
2	4/11/1968	**Ε.Α. «των 15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ – ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)	1η σελ. (α)	190	249	439	18	0	413	413	100	550	680	1230	23,7
			Σύνολο (β)	190	2246	2436	100	0	413	413	100	970	4228	5198	100
3	20/11/1968 (5)*	**Π.Α.Μ. «των 16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)	1η σελ. (α)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			Σύνολο (β)	0	30	30	100	0	101	101	100	0	145	145	100

* **Τα ανωτέρω στοιχεία τα χρησιμοποιούμε για την περιγραφική προσέγγιση της μελέτης μας**

** **Την 1η μέρα δημοσιότητας ο Ελ. Κόσμος αρχίζει στην 3η σελίδα**

ΤΜΗΜΑ Β

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ,
ΤΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΤΙΤΛΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
ΤΩΝ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ (8) ΔΙΚΕΣ

Ανάλυση αξιολογικού προσδιορισμού όρων (ΑΑΟ) των αντικειμένων στάσης (ΑΣ) στους τίτλους και υπότιτλους των εφημερίδων α) ως προς την κατεύθυνσή τους σε ευμενή (-) και δυσμενή (+) σε σχέση με την Αντίθεση (κατηγορούμενοι) και β) ως προς την έντασή τους σε κλίμακα από (-3) έως (+3) μετά από μετατροπή και κωδικοποίησή τους

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β

ΕΙΚΟΣΙ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΤΗΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΚΤΩ ΔΙΚΕΣ. ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΘΕΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ) ΣΤΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ / ΥΠΟΤΙΤΛΟΥΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥΣ.

ΠΙΝΑΚΕΣ Νο 1 - 24	Πρωτόκολλο Ανάλυσης του «Αξιολογικού Προσδιορισμού Όρων» (ΑΑΟ), στον τίτλο και υπότιτλο κάθε εφημερίδας, για κάθε δίκη, μετά τη μετατροπή και την κωδικοποίησή τους.
ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 25	Μέσοι όροι (Μ.Ο) των αντικειμένων στάσης και των συνόλων τους, στους τίτλους / υπότιτλους κάθε εφημερίδας, για κάθε δίκη (σε ποσοστό %)
ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 26	Μέσοι όροι (Μ.Ο) του Πίνακα Νο 25, σε κλίμακα (από -3 έως +3)
ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 27	«Παρουσία / Απουσία» των αντικειμένων στάσης (ΑΣ) στους τίτλους / υπότιτλους της κάθε εφημερίδας, για κάθε δίκη.
(Α) ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ	Σε κλίμακες του πίνακα Νο 26: **(κατεύθυνση και ένταση κάθε αντικειμένου στάσης (ΑΣ), στους τίτλους και υπότιτλους κάθε εφημερίδας, για κάθε δίκη).**
(Β) ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ	Σύνθεσης του Πίνακα, Νο 26.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΤΙΤΛΩΝ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
ΤΩΝ (3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ (8) ΔΙΚΕΣ

1η ΔΙΚΗ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **15/11 - 22/11/1967** (έκδ. απόφασης)

ΟΙ ΤΙΤΛΟΙ/ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ ΑΦΟΡΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **6 ΗΜΕΡΩΝ (16/11 - 22/11/67)**

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

ΠΙΝΑΚΕΣ 1, 2, 3

ΠΙΝΑΚΑΣ No 1

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ** 1η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Μ των «31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **15/11 - 21/11/1967** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **6 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1 (ως δικαστικό γεγονός)								
1	Η δίκη » »	1	(που άρχισε) είναι αυτή	+3	των 31 πολιτών	+3	+9	+9	+9
2	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των 31 μελών του ΠΑΜ	-1	-3	-3	-6
3	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	των «31»	+1	+3	+3	+9
ΣΥΝΟΛΟ 6	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+12)** : - Στάση ευμενής για τη δίκη **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-12) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (+12) / 6 = +2 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+2) x 3 / 27 = +0,22 (≈+0,2)**								**ΣΥΝΟΛΟ +12**
	ΑΣ2 (οι κατηγορούμενοι)								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	παραπέμπονται (σύμφωνα με το κατηγορητήριο)*	+2	για συμμετοχή στο Πατριωτικό Μέτωπο	-1	-2	-2	-2
1	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι (σύμφωνα με το κατηγορητήριο)*	+2	31 στελέχη του Πατριωτικού Μετώπου	-1	-2	-2	-2
1	Οι κατηγορούμενοι	1	παραπέμπονται (σύμφωνα με το κατηγορητήριο)*	+2	για ανατρεπτική δράση	-3	-6	-6	-6
2	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	31 πολίτες	+3	+9	+9	+18
ΣΥΝΟΛΟ 5	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+8)** : - Στάση ευμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-8) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (+8) / 5 = +1,6 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+1,6) x 3 / 27 = +0,17 (≈+0,2)**								**ΣΥΝΟΛΟ +8**
	ΑΣ3 (η οργάνωση)								
1	Η οργάνωση ΠΑΜ	3	είχε (σύμφωνα με τους μάρτυρες κατηγορίας)*	+1	ανατρεπτικούς σκοπούς	-3	-3	-9	-9
ΣΥΝΟΛΟ 1	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-9)** : - Στάση δυσμενής για την οργάνωση **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+9) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ3 : (-9) / 1 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-9) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ -9**

*** (Σύμφωνα με το κατηγορητήριο): έκφραση που μειώνει την ενέργεια του Ρηματικού Συνδέσμου (ΡΣ) σε σχέση με το Αντικείμενο Στάσης (ΑΣ) / Κατηγορούμενοι**

*** (Σύμφωνα με τους μάρτυρες κατηγορίας): έκφραση που μειώνει την ενέργεια του (ΡΣ) σε σχέση με το (ΑΣ) / Οργάνωση**

ΠΙΝΑΚΑΣ No 2

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ** 1η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Μ** των «31» (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **15/11 - 21/11/1967** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **6 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1 (ως δικαστικό γεγονός)								
1	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που άρχισε) είναι αυτή	+3	των 31 μελών του ΠΑΜ του Θεοδωράκη	-2	-6	-6	-6
3	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των 31 κατηγορουμένων μελών της οργάνωσης του ΠΑΜ	-1	-3	-3	-9
2	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	των «31» μελών του ΠΑΜ του Θεοδωράκη	-2	-6	-6	-12
ΣΥΝΟΛΟ 6	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-27)** : - Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+27) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-27) / 6 = -4,5 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-4,5) x 3 / 27 = -0,5**								**ΣΥΝΟΛΟ -27**
	ΑΣ2 (οι κατηγορούμενοι)								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	επεδίωκαν	+2	εγκαθίδρυση δικτατορίας κομμουνιστικού τύπου στην Ελλάδα	-3	-6	-6	-6
1	Οι κατηγορούμενοι	1	εφήρμοσαν	+2	μία ανατρεπτική δράση	-3	-6	-6	-6
1	Οι κατηγορούμενοι	1	ενεργούσαν	+3	κατ'εντολή του Κ.Κ.Ε.	-3	-9	-9	-9
1	Οι κατηγορούμενοι	1	εφήρμοσαν	+2	μία δραστηριότητα αντεθνική	-3	-6	-6	-6
1	Ο Θεοδωράκης	3	είναι	+3	ο αρχηγός της παρανόμου οργανώσεως	-3	-9	-27	-27
1	Ο Θεοδωράκης	3	ξεσκεπάζει	+3	τους συνεργάτες του	-3	-9	-27	-27
1	Ο Θεοδωράκης	3	είναι (κατά τους συνεργάτες του)*	+3	χαφιεδάκος	-3	-9	-27	-27
1	Ο Θεοδωράκης	3	είναι (κατά τους συνεργάτες του)*	+3	μουσικάντης	-2	-6	-18	-18

*** (Κατά τους συνεργάτες του): έκφραση που αυξάνει την ενέργεια του (ΡΣ) σε σχέση με το (ΑΣ) / Κατηγορούμενοι**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ2 (συνέχεια)								
1	Ο Θεοδωράκης	3	μετεμφιέζετο	+2	σε παπά	-2	-4	-12	-12
1	Ο Θεοδωράκης	3	μετεμφιέζετο	+2	σε λοχαγό	-2	-4	-12	-12
1	Ο κατηγορούμενος Λούλης	2	είναι	+3	Βουλευτής του Κέντρου	+3	+9	+18	+18
1	Οι κατηγορούμενοι	1	μετέφεραν	+2	χρήματα από το Παρίσι	-2	-4	-4	-4
1	Η κατηγορουμένη (Σύλβα Ακρίτα)	2	είναι	+3	η χήρα του Λουκή Ακρίτα	+3	+9	+18	+18
ΣΥΝΟΛΟ 13	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-118)** : - Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+118) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-118) / 13 = -9,07 (≈ -9,1) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-9,07) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ -118**
	ΑΣ3 (η οργάνωση)								
1	Η οργάνωση ΠΑΜ	3	είναι	+3	παράνομη	-3	-9	-27	-27
1	Η οργάνωση ΠΑΜ	3	έχει	+3	σαν αρχηγό τον Μίκη Θεοδωράκη	-2	-6	-18	-18
1	Η οργάνωση ΠΑΜ	3	έχει	+3	σαν αρχηγό τον Φιλίνη	-3	-9	-27	-27
1	Η οργάνωση ΠΑΜ	3	ανέπτυξε	+2	αντεθνική δράση	-3	-6	-18	-18
1	Η οργάνωση ΠΑΜ	3	κατευθύνεται	+3	από το Κ.Κ.Ε.	-3	-9	-27	-27
ΣΥΝΟΛΟ 5	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-126)** : - Στάση δυσμενής για την οργάνωση **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+126) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ3 : (-126) / 5 = -25,2 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-25,2) x 3 / 27 = -2,8**								**ΣΥΝΟΛΟ -126**

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) 1η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Μ των «31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **15/11 - 21/11/1967** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **6 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ5* (ως ποινική διαδικασία)								
1	Η δίκη (ως ποινική διαδικασία)	1	διεξήχθη (σύμφωνα με τους συνηγόρους)*	+3	κατά τρόπο εξαιρετικό	+3	+9	+9	+9
1	Η δίκη » »	1	διεξήχθη (σύμφωνα με τους συνηγόρους)*	+3	με πλήρη δημοσιότητα	+3	+9	+9	+9
1	Η δίκη » »	1	διεξήχθη (σύμφωνα με τους συνηγόρους)*	+3	με πλήρη ελευθερία	+3	+9	+9	+9
ΣΥΝΟΛΟ 3	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+27)** : - Στάση ευμενής για την ποινική διαδικασία (Καθεστώς) **VS** Δυσμενής για τους αντιτιθέμενους **(-27)** ** **ΑΝΤΙΘΕΣΗ: ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ5 : (-27) / 3 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+9) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ +27**

* **(Σύμφωνα με τους συνηγόρους): έκφραση που αυξάνει την ενέργεια του (ΡΣ) σε σχέση με το (ΑΣ) / Ποινική διαδικασία**

** **ΑΝΤΙΘΕΣΗ** = Οι αντιτιθέμενοι στο καθεστώς (κατηγορούμενοι + συνήγοροι)

Υπόμνηση = Στη στήλη ΑΣ5 ομαδοποιούνται θέματα που αφορούν την διεξαγωγή της ποινικής δίκης σύμφωνα με τις διατάξεις της ποινικής δικονομίας ή όχι (παραβιάσεις δικαιωμάτων κατηγορουμένων, αρχή δημοσιότητας, αδικαιολόγητες ή όχι απορρίψεις ενστάσεων και αιτημάτων, υπεράσπισης κ.λ.π. (Δείκτης της καταστολής που ασκεί το καθεστώς).

* **Στο ΑΣ5 ο ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ** υπολογίζεται στη βάση του χαρακτηρισμού (κατεύθυνση + ένταση) του αποτελέσματος της στάσης της εφημερίδας για τους αντιτιθέμενους

ΠΙΝΑΚΑΣ No 3

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ** 1η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Μ των «31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **15/11 - 21/11/1967** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **6 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1 (ως δικαστικό γεγονός)								
3	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των 31 της παρανόμου οργανώ-σεως	-3	-9	-9	-27
2	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι εκείνη	+3	των κομμουνιστών	-3	-9	-9	-18
1	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι εκείνη	+3	των ηγετικών στελεχών του ΠΑΜ	-2	-6	-6	-6
ΣΥΝΟΛΟ 6	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-51)** : - Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+51) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-51) / 6 = -8,5 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-8,5) x 3 / 27 = -0,94 (≈ -0,9)**								**ΣΥΝΟΛΟ -51**
	ΑΣ2 (οι κατηγορούμενοι)								
2	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	μέλη της παρανόμου οργανώ-σεως	-3	-9	-9	-18
2	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	κομμουνιστές	-3	-9	-9	-18
1	Οι κατηγορούμενοι **[ΑΣ (α)]•**	1	περιέθαλψαν	+2	τον Θεοδωράκη μετά την 21η Απριλίου **[ΑΣ (β)]•**	-2	-4	-4	-4
1	Οι κατηγορούμενοι	1	απεκαλύφθησαν	+3	από τον Θεοδωράκη μετά τη σύλληψή του	-3	-9	-9	-9
1	Ο Θεοδωράκης	3	απεκάλυψε	+3	τους κατηγορουμένους	-3	-9	-27	-27
ΣΥΝΟΛΟ 7	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-76)** : - Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+76) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-76) / 7 = -10,85 (≈ -10,8) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-10,8) x 3 / 27 = -1,20 (≈ -1,2)**								**ΣΥΝΟΛΟ -76**

Η ανωτέρω σχέση είναι : (α) μορφή: ΑΣ (α) / ΡΣ/ ΑΣ (β) ή κατ'αντιστροφή μπορεί να είναι **(β) μορφή: ΑΣ(β) / ΡΣ / ΑΣ (α)**

Επεξήγηση: **Ο αξιολογικός προσδιορισμός (ΑΠ):** «τον Θεοδωράκη μετά την 21η Απριλίου» **στο ανωτέρω «σύνταγμα» μπορεί κατ'αντιστροφή να λειτουργήσει με μία (β) μορφή εκ μετατροπής των όρων και στη βάση μιας στοιχειώδους σύνταξης να γίνει το αντικείμενο στάσης, δηλαδή: ΑΣ :** «Ο Θεοδωράκης (κατηγορούμενος)» **/ ΡΣ:** «περιεθάλφθη» **/ΑΠ:** «από τους κατηγορουμένους μετά την 21η Απριλίου».

3. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 1η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Μ των «31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ - ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **15/11 - 21/11/1967** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **6 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ3 (η οργάνωση)								
2	Η οργάνωση ΠΑΜ	3	είναι	+3	παράνομη	-3	-9	-27	-54
2	Η οργάνωση ΠΑΜ	3	είναι	+3	κομμουνιστική	-3	-9	-27	-54
ΣΥΝΟΛΟ 4	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-108)** : - Στάση δυσμενής για την οργάνωση **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+108) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ3 : (-108) / 4 = -27 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-27) x 3 / 27 = -3**								**ΣΥΝΟΛΟ -108**
	ΑΣ5 (ως ποινική διαδικασία)								
1	Η δίκη » »	1	διεξήχθη (σύμφωνα με τους συνηγόρους)*	+3	με εξαίρετο τρόπο	+3	+9	+9	+9
ΣΥΝΟΛΟ 1	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+9)** : - Στάση ευμενής για την ποινική διαδικασία (Καθεστώς) **VS** Δυσμενής για τους αντιτιθέμενους **(-9)** **ΑΝΤΙΘΕΣΗ: ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ5 : (-9) / 1 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-9) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ +9**

***(Σύμφωνα με τους συνηγόρους): Έκφραση που αυξάνει την ενέργεια του (ΡΣ) σε σχέση με το (ΑΣ) / Ποινική διαδικασία**

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ) ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

	Μ.Ο. ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ		**ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (α΄ τρόπος)**		**ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (β΄ τρόπος)**	
ΒΗΜΑ	(+2)+(+1,6)+(-9) / 3	= -1,8	(-1,8) x 3 / 27	= -0,2	(+0,2) + (+0,2) + (-1) / 3	= -0,2
ΒΡΑΔΥΝΗ	(-4,5)+(-9,07)+(-25,2)+(-9) / 4	= -11,94 (≈ -11,9)	(-11,94) x 3 / 27	= -1,32 (≈ -1,3)	(-0,5) + (-1) + (-2,8) + (-1) / 4	= -1,32 (≈ -1,3)
ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ	(-8,5) + (-10,85) + (-27) + (-9) / 4	= -13,83 (≈ -13,8)	(-13,83) x 3 / 27	= -1,53 (≈ -1,5)	(-0,9) + (-1,2) + (-3) + (-1) / 4	= -1,52 (≈ -1,5)

2η ΔΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Ε. Α) - των «15» (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **4/11 - 18/11/1968** (έκδ. απόφασης)

ΟΙ ΤΙΤΛΟΙ/ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ ΑΦΟΡΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **9 ΗΜΕΡΩΝ (4/11 - 19/11/68)**

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

ΠΙΝΑΚΕΣ 4, 5, 6

ΠΙΝΑΚΑΣ No 4

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ** **2η** ΔΙΚΗ: **Ε.Α** - **των «15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **4/11 - 18/11/1968** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **9 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1 (ως δικαστικό γεγονός)								
3	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που άρχισε) αφορά	+3	την απόπειρα	+1	+3	+3	+9
8	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) αφορά	+3	την απόπειρα	+1	+3	+3	+24
4	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) αφορά	+3	την απόπειρα	+1	+3	+3	+12
1	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	του Παναγούλη (και των συνεργατών του)	-2	-6	-6	-6
ΣΥΝΟΛΟ 16	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+39)** : - Στάση ευμενής για τη δίκη VS Δυσμενής για το καθεστώς (-39) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (+39) / 16 = +2,43 (≈ +2,4) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+2,5) x 3 / 27 = +0,27 (≈ +0,3)**								**ΣΥΝΟΛΟ +39**
	ΑΣ2 (οι κατηγορούμενοι)								
2	Ο κατηγορούμενος	1	είναι ένοχος (σύμφωνα με τον Βασιλικό Επίτροπο)*	+2	για απόπειρα οργανωμένη εναντίον του Πρωθυπουργού	-2	-4	-4	-8
1	Ο Παναγούλης	2	κατέδωσε (σύμφωνα με τον Βασιλικό Επίτροπο)*	+2	τους συνεργάτες του	-2	-4	-8	-8
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αποκαλύπτουν	+3	καινούρια στοιχεία	-1	-3	-3	-3
1	Ο Παπανδρέου	3	είναι (σύμφωνα με το Βασιλικό Επίτροπο)*	+2	ο οργανωτής της απόπειρας	-2	-4	-12	-12
1	Ο Γεωρκάτζης	3	είναι	+3	ο ηθικός αυτουργός της απόπειρας	-2	-6	-18	-18
1	Ο Γεωρκάτζης	3	είναι	+3	Υπουργός της Κύπρου	+3	+9	+27	+27
ΣΥΝΟΛΟ 7	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-49)** : - Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+49) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-49) / 7 = -7 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-7) x 3 / 27 = -0,77 (≈ -0,8)**								**ΣΥΝΟΛΟ -49**

* **(σύμφωνα με τον Β. Επίτροπο) : Έκφραση που μειώνει την ενέργεια (ένταση) της ρηματικής (δια)σύνδεσης (ΡΣ) σε σχέση με το ΑΣ / κατηγορούμενοι - αντίθεση**

ΠΙΝΑΚΑΣ No 5

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ** **2η** ΔΙΚΗ: **Ε.Α** - **των «15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **4/11 - 18/11/1968** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **9 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1 (ως δικαστικό γεγονός)								
1	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που άρχισε) είναι αυτή	+3	του Παναγούλη και των 14 συνεργατών του	-2	-6	-6	-6
4	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των 14 συνωμοτών	-3	-9	-9	-36
2	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	της παρανόμου οργανώσεως	-3	-9	-9	-18
1	Η δίκη » »	1	είναι	+3	μεγάλη	+3	+9	+9	+9
ΣΥΝΟΛΟ 8	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-51)** : - Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+51) ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ **ΑΣ1 : (-51) / 8 = -6,37 (≈ -6,4) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-6,37) x 3 / 27 = -0,70 (≈ -0,7)**								**ΣΥΝΟΛΟ -51**
	ΑΣ2 (οι κατηγορούμενοι)								
1	Ο Παναγούλης	2	αμύνεται	+3	με θρασύ τρόπο	-3	-9	-18	-18
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αποκαλύπτουν στοιχεία	+3	κατά του Γεωρκάτζη, που συνιστούν «βόμβα» πρώτου μεγέθους	-3	-9	-9	-9
2	Οι κατηγορούμενοι	1	είχαν	+2	με τον Παπανδρέου άμεσες σχέσεις	-2	-4	-4	-8
1	Οι κατηγορούμενοι	1	ζητούν	+2	την επιείκεια του Στρατοδικείου	-3	-6	-6	-6
1	Οι κατηγορούμενοι	1	καταθέτουν	+3	εναντίον του Παπανδρέου	-3	-9	-9	-9
1	Ο Παναγούλης	2	είχε στο εξωτερικό	+2	συναντήσεις μυστικές με τον Παπανδρέου	-3	-6	-12	-12
1	Ο Βερυβάκης	2	είχε στο εξωτερικό	+2	συναντήσεις μυστικές με τον Παπανδρέου	-3	-6	-12	-12

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **2η** ΔΙΚΗ: **Ε.Α - των «15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **4/11 - 18/11/1968** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **9 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ2 (συνέχεια)								
1	Ο Παναγούλης	2	προσπάθησε	+2	να δολοφονήσει τον Πρωθυπουργό	-3	-6	-12	-12
1	Ο Παναγούλης	2	είναι	+3	η ντροπή της Ελλάδος	-3	-9	-18	-18
1	Ο Παναγούλης	2	είναι	+3	ένας διαφθορέας	-3	-9	-18	-18
1	Ο Παπανδρέου	3	οργανώνει στο Εξωτερικό (σε απόλυτη μυστικότητα)	+3	τους συνωμότες	-3	-9	-27	-27
1	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	συνωμότες	-3	-9	-9	-9
1	Ο Παναγούλης	2	αρνείται να καταθέσει	-3	την αίτηση χάριτος	-3	+9	+18	+18
1	Ο Παπανδρέου	3	συνεργάζεται	+3	με τους κομμουνιστές	-3	-9	-27	-27
2	Ο Παπανδρέου	3	είναι	+3	ο οργανωτής της εγκληματικής απόπειρας	-3	-9	-27	-54
1	Ο Νικολαΐδης	2	είναι	+3	ο οργανωτής της εγκληματικής απόπειρας	-3	-9	-18	-18
1	Ο Παπανδρέου	3	οπλίζει	+3	το χέρι του Παναγούλη	-3	-9	-27	-27
1	Ο Παπανδρέου	3	είναι	+3	ο χρηματοδότης της παράνομης οργάνωσης	-3	-9	-27	-27
1	Ο Γεωργκάτζης	3	είναι	+3	Κύπριος υπουργός Εσωτερικών Υποθέσεων και Εθνικής Άμυνας	+3	+9	+27	+27

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **2η** ΔΙΚΗ: **Ε.Α - των «15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **4/11 - 18/11/1968** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **9 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ2 (συνέχεια)								
1	Ο Γεωρκάτζης	3	έστελνε (μέσω της Κυπριακής Πρεσβείας της Αθήνας)	+2	όπλα και εκρηκτικά	-3	-6	-18	-18
1	Ο Γεωρκάτζης	3	σήκωσε	+2	εγκληματικό χέρι κατά της μητέρας Ελλάδος	-3	-6	-18	-18
1	Ο Γεωρκάτζης	3	είχε στην Αθήνα	+2	μυστικές συναντήσεις	-3	-6	-18	-18
ΣΥΝΟΛΟ 24	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-320)** : - Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+320) ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ **ΑΣ2 : (-320) / 24 = -13,33 (≈ -13,3) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-13,33) x 3 / 27 = -1,48 (≈ -1,5)**								**ΣΥΝΟΛΟ -320**
	ΑΣ3 (η οργάνωση)								
1	Η οργάνωση του Παναγούλη	3	είναι	+3	εγκληματική	-3	-9	-27	-27
1	Η οργάνωση του Παναγούλη	3	είναι	+3	τρομοκρατική	-3	-9	-27	-27
1	Η οργάνωση του Παναγούλη	3	είναι (σύμφωνα με τον Β.Ε.)*	+2	«συνδικάτο του εγκλήματος»	-3	-6	-18	-18
1	Η οργάνωση του Παναγούλη	3	είναι	+3	αντεθνική	-3	-9	-27	-27
1	Η οργάνωση του Παναγούλη	3	στόχευε	+2	στη δολοφονία του Πρωθυπουργού	-3	-6	-18	-18
1	Η οργάνωση του Παναγούλη	3	ανέλαβε	+3	ανατρεπτική δραστηριότητα	-3	-9	-27	-27
1	Η οργάνωση του Παναγούλη	3	ανέλαβε	+3	ανατρεπτική δραστηριότητα	-2	-6	-18	-18
1	Η οργάνωση **Ε.Α.**	3	διευθυνόταν στην Ελλάδα	+3	από τον τρομοκράτη Παναγούλη	-3	-9	-27	-27
ΣΥΝΟΛΟ 8	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-189)** : - Στάση δυσμενής για την οργάνωση **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+189) ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ **ΑΣ3 : (-189) / 8 = -23,62 (≈ -23,6) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-23,62) x 3 / 27 = -2,62 (≈ -2,6)**								**ΣΥΝΟΛΟ -189**

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **2η** ΔΙΚΗ: **Ε.Α - των «15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **4/11 - 18/11/1968** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **9 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ** (ΑΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΣ)	**ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ** (ΡΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΡΣ)	**ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ** (ΑΠ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΠ)	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ**	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ**	**ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ**
	ΑΣ5 (η δίκη ως ποινική διαδικασία)								
1	Το Στρατοδικείο	1	εξαίρεται (από την υπεράσπιση)*	+3	για την αντικειμενικότητά του	+3	+9	+9	+9
1	Το Στρατοδικείο	1	διεξήγαγε τη δίκη (σύμφωνα με την υπεράσπιση)*	+3	κατά τρόπο εξαίρετο	+3	+9	+9	+9
ΣΥΝΟΛΟ 2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+18)**: Στάση ευμενής για την ποινική διαδικασία (Καθεστώς) **VS** Δυσμενής για τους αντιτιθέμενους **(-18)** ΑΝΤΙΘΕΣΗ: ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ **ΑΣ5 : (-18) / 2 = -9** ⇒ ΣΕ ΚΑΙΜΑΚΑ : **(-9) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ +18**

* (σύμφωνα με την υπεράσπιση) : Έκφραση που αυξάνει την ενέργεια του (ΡΣ) σε σχέση με το (ΑΣ): Στρατοδικείο / Καθεστώς

Παρατήρηση: Έστω και αν γνωρίζουμε τη σημασία και τον στόχο των δηλώσεων αυτών της υπεράσπισης, στην παρούσα μεθοδολογική αξιολόγηση όρων (σχετικά με την κατεύθυνση (+) ή (-) του εκφερόμενου λόγου) είμαστε υποχρεωμένοι να σταθούμε στο «περιέχον» (σύνταγμα) και «περιεχόμενο» χωρίς να λάβουμε υπ'όψη την «κρυμμένη», λανθάνουσα σημασία του. .

ΠΙΝΑΚΑΣ No 6

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ** **2η** ΔΙΚΗ: **Ε.Α - των «15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **4/11 - 18/11/1968** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **9 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1 (ως δικαστικό γεγονός)								
5	Η δίκη » »	1	(που αρχίζει) είναι αυτή	+3	των τρομοκρατών	-3	-9	-9	-45
2	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των κομμουνιστών	-3	-9	-9	-18
3	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	της αντεθνικής οργάνωσης	-3	-9	-9	-27
1	Η δίκη » »	1	είναι	+3	μεγάλη	+3	+9	+9	+9
ΣΥΝΟΛΟ 11	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-81)** : - Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** ευμενής για το καθεστώς (+81) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-81) / 11 = -7,36 (≈ -7,4) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-7,36) x 3 / 27 = -0,81 (≈ -0,8)**								**ΣΥΝΟΛΟ -81**
	ΑΣ2 (κατηγορούμενοι)								
1	Ο Παναγούλης	2	αμύνεται	+3	με τρόπο προκλητικό	-2	-6	-12	-12
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αποκαλύπτουν (κατά τις καταθέσεις τους)	+3	γεγονότα εντυπωσιακά	-2	-6	-6	-6
1	Οι κατηγορούμενοι	1	απολογούνται	+3	για τις εγκληματικές τους πράξεις	-3	-9	-9	-9
1	Οι κατηγορούμενοι	1	είχαν επίσης	+2	προετοιμάσει μία άλλη απόπειρα	-2	-4	-4	-4
4	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	τρομοκράτες	-3	-9	-9	-36
2	Οι κατηγορούμενοι	2	είναι	+3	κομμουνιστές	-3	-9	-18	-36
1	Ο Παναγούλης	2	είναι	+3	δειλός	-2	-6	-12	-12
1	Ο Παναγούλης	2	είναι	+3	άπατρις	-3	-9	-18	-18

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 2η ΔΙΚΗ: Ε.Α. των «15» (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 4/11 - 18/11/1968 - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: 9 ΗΜΕΡΕΣ

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ2 (συνέχεια)								
1	Ο Παναγούλης	2	είναι	+3	διαφθορέας	-3	-9	-18	-18
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αναγνωρίζουν (πλήρως)	+3	την ενοχή τους	-3	-9	-9	-9
2	Ο Παναγούλης	2	απεπειράθη	+2	να δολοφονήσει τον Πρωθυ-πουργό	-3	-6	-12	-24
1	Ο Παναγούλης	2	ομολογεί (ανοικτά)	+3	την ενοχή του	-3	-9	-18	-18
1	Ο Παναγούλης	2	πρόδωσε	+3	τους συνεργάτες του	-3	-9	-18	-18
1	Ο Γεωρκάτζης	3	χρησιμοποιούσε	+2	την Κυπριακή Πρεσβεία της Αθήνας για να διοχετεύει όπλα	-3	-6	-18	-18
1	Ο Γεωρκάτζης	3	διοχέτευε	+2	τα εκρηκτικά και τα όπλα	-3	-6	-18	-18
1	Ο Γεωρκάτζης	3	είναι	+3	Υπουργός Εσωτερικών Υποθέ-σεων και Εθνικής Άμυνας της Κύπρου	+3	+9	+27	+27
1	Ο Παπανδρέου	3	είναι	+3	ο χρηματοδότης των συνωμο-τών	-3	-9	-27	-27
2	Ο Παπανδρέου	3	είναι	+3	ο οργανωτής της εγκληματικής απόπειρας	-3	-9	-27	-54
1	Ο Παπανδρέου	3	υπέγραψε (το 1968 στη Ρώμη)	+2	τη συμφωνία της κοινής δράσης με τον κομμουνιστή Μπριλάκη	-3	-6	-18	-18
1	Ο Παπανδρέου	3	αποφασίζει (με απόλυτη μυστι-κότητα)	+3	τις τρομοκρατικές ενέργειες	-3	-9	-27	-27
2	Ο Νικολαΐδης	2	είναι	+3	ο οργανωτής της εγκληματικής απόπειρας	-3	-9	-18	-36

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) 2η ΔΙΚΗ: Ε.Α. των «15» (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 4/11 - 18/11/1968 - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: 9 ΗΜΕΡΕΣ

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ2 (συνέχεια)								
1	Ο Παπανδρέου	3	είναι	+3	ο αρχηγός στο εξωτερικό της παρανόμου οργανώσεως «Ελληνική Αντίσταση»	-3	-9	-27	-27
1	Ο Παναγούλης	2	ερμηνεύει (σύμφωνα με το συμφέρον του)*	+3	τις εγκληματικές πράξεις της οργάνωσής του	-3	-9	-18	-18
ΣΥΝΟΛΟ 30	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-436)** : - Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+436) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-436) / 30 = -14,53 (≈ -14,5) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-14,33) x 3 / 27 = -1,61 (≈ -1,6)**								**ΣΥΝΟΛΟ -436**
	ΑΣ3 (η οργάνωση)								
3	Η οργάνωση Ε.Α.	3	έθεσε σε εφαρμογή	+3	μία τρομοκρατική δραστηριότητα	-3	-9	-27	-81
1	Η οργάνωση Ε.Α.	3	είναι	+3	παράνομη	-3	-9	-27	-27
3	Η οργάνωση Ε.Α.	3	εξυπηρετεί	+3	τους ανατρεπτικούς σκοπούς των κομμουνιστών	-3	-9	-27	-81
2	Η οργάνωση Ε.Α.	3	είναι	+3	αντεθνική	-3	-9	-27	-54
1	Η οργάνωση Ε.Α.	3	έχει σαν αρχηγό στο εξωτερικό	+3	τον Ανδρέα Παπανδρέου	-2	-6	-18	-18
1	Η οργάνωση Ε.Α.	3	διευθύνεται στην Ελλάδα	+3	από τον διαφθορέα Παναγούλη	-3	-9	-27	-27
ΣΥΝΟΛΟ 11	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-297)** : - Στάση δυσμενής για την οργάνωση **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+288) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ3 : (-297) / 11 = -27 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : -27 x 3 / 27 = -3**								**ΣΥΝΟΛΟ -297**

* (σύμφωνα με το συμφέρον του): Έκφραση που αυξάνει την ενέργεια του (ΡΣ) (ερμηνεύει) σε σχέση με το (ΑΣ): Κατηγορούμενος, που διαφορετικά θα ήταν (+2).

3. **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ** (συν.) **2η** ΔΙΚΗ: **Ε.Α. των «15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ - ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **4/11 - 18/11/1968** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **9 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ** (ΑΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΣ)	**ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ** (ΡΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΡΣ)	**ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ** (ΑΠ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΠ)	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ**	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ**	**ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ**
	ΑΣ5 (ως ποινική διαδικασία)								
1	Η δίκη » »	1	διεξήχθη (σύμφωνα με την υπεράσπιση)*	+3	με πλήρη ελευθερία	+3	+9	+9	+9
1	Η δίκη » »	1	διεξήχθη (σύμφωνα με την υπεράσπιση)*	+3	με τρόπο εξαίρετο	+3	+9	+9	+9
ΣΥΝΟΛΟ 2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+18)** : Στάση ευμενής για την ποινική διαδικασία(καθεστώς) **VS** Δυσμενής για τους αντιτιθέμενους **(-18)** ΑΝΤΙΘΕΣΗ: ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ **ΑΣ5 : (-18) / 2 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-9) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ +18**

* (σύμφωνα με την υπεράσπιση) : Έκφραση που αυξάνει την ενέργεια του (ΡΣ) σε σχέση με το ΑΣ (Στρατοδικείο)

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ) ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

	ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ			**ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (α΄ τρόπος)**				**ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (β΄ τρόπος)**			
ΒΗΜΑ	(+2,43) + (-7) / 2	=	-2,28 (≈ -2,3)	(-2,28) x 3 / 27	=	-0,25	(≈ -0,2)	ή (+0,3) + (-0,8) / 2	=	-0,25	(≈ -0,2)
ΒΡΑΔΥΝΗ	(-6,37)+(-13,33)+(-23,62)+(-9) / 4	=	-13,08 (≈ -13,1)	(-13,08) x 3 / 27	=	-1,45	(≈ -1,4)	ή (-0,7) + (-1,5) + (-2,6) + (-1) / 4	=	-1,45	(≈ -1,4)
ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ	(-7,36)+(-14,53)+(-27)+(-9) / 4	=	-14,47 (≈ -14,5)	(-14,47) x 3 / 27	=	-1,60	(≈ -1,6)	ή (-0,81) + (-1,61) + (-3) + (-1) / 4	=	-1,60	(≈ -1,6)

3η ΔΙΚΗ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «16» (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **20/11 - 23/11/1968** (έκδ. απόφασης)

ΟΙ ΤΙΤΛΟΙ/ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ ΑΦΟΡΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **5 ΗΜΕΡΩΝ (21/11 - 26/11/68)**

(Η Βραδυνή: 4 δημοσιεύματα: 21/11 - 25/11/68)

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

ΠΙΝΑΚΕΣ 7, 8, 9

ΠΙΝΑΚΑΣ No 7

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ** 3η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Μ** των «16» (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **20/11 - 24/11/1968** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1 (ως δικαστικό γεγονός)								
1	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των «16»	+1	+3	+3	+3
1	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	της παρανόμου οργανώσεως	-3	-9	-9	-9
1	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	των «16»	+1	+3	+3	+3
ΣΥΝΟΛΟ 3	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-3)** : - Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+3) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-3) / 3 = -1 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-1) x 3 / 27 = -0,11 (≈ -0,1)**								**ΣΥΝΟΛΟ -3**
	ΑΣ3 (η οργάνωση)								
1	Η οργάνωση	1	είναι (σύμφωνα με το κατηγορητήριο)*	+2	παράνομη	-3	-6	-6	-6
ΣΥΝΟΛΟ 1	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-6)** : - Στάση δυσμενής για την οργάνωση **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+6) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ3 : (-6) / 1 = -6 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-6) x 3 / 27 = -0,66 (≈ -0,7)**								**ΣΥΝΟΛΟ -6**

*(σύμφωνα με το κατηγορητήριο): Έκφραση που μειώνει την ενέργεια του (ΡΣ) σε σχέση με το (ΑΣ) / Κατηγορούμενοι

ΠΙΝΑΚΑΣ No 8

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ** 3η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Μ των «16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **20/11 - 24/11/1968** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1 (ως δικαστικό γεγονός)								
1	Η δίκη » »	1	(που αρχίζει) είναι αυτή	+3	των 16 συνωμοτών	-3	-9	-9	-9
2	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των 16 αναρχικών	-3	-9	-9	-18
1	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	των 16 κομμουνιστών	-3	-9	-9	-9
ΣΥΝΟΛΟ 4	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-36)** : - Στάση δυμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+36) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-36) / 4 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-9) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ -36**
	ΑΣ2 (οι κατηγορούμενοι)								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	υπακούουν	+3	στις διαταγές του Σιδηρού Παραπετάσματος	-3	-9	-9	-9
1	Οι κατηγορούμενοι	1	απεκάλυψαν	+3	καινούρια επιβαρυντικά στοιχεία	-2	-6	-6	-6
2	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	16 αναρχικοί	-3	-9	-9	-18
2	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι (φανατικοί)	+3	16 κομμουνιστές/φανατικοί	-3	-9	-9	-18
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αντιμετωπίζουν την κατηγορία	+3	με τρόπο προκλητικό	-2	-6	-6	-6
1	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	συνωμότες	-3	-9	-9	-9
ΣΥΝΟΛΟ 8	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-66)** : Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+66) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-66) / 8 = -8,25 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-8,25) x 3 / 27 = -0,91 (≈ -0,9)**								**ΣΥΝΟΛΟ -66**

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **3η** ΔΙΚΗ: **Π.Α.Μ των «16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **20/11 - 24/11/1968** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ** (ΑΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΣ)	**ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ** (ΡΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΡΣ)	**ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ** (ΑΠ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ **ΡΣ x ΑΠ**	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ **(ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ**	**ΣΥΝΟΛΟ** ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ **(ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ**
	ΑΣ3 (η οργάνωση)								
2	Η οργάνωση (Ρήγας Φεραίος)	3	είναι	+3	τρομοκρατική	-3	-9	-27	-54
2	Η οργάνωση » »	3	αποτελείται (φανατικοί αναρ-χοκομμουνιστές)	+3	από κομμουνιστές	-3	-9	-27	-54
ΣΥΝΟΛΟ 4	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-108)**: - Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** ευμενής για το καθεστώς **(+108)** **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ3 : (-108) / 4 = -27 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-27) x 3 / 27 = -3**								**ΣΥΝΟΛΟ -108**

ΠΙΝΑΚΑΣ No 9

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ** 3η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Μ** των «16» (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **20/11 - 24/11/1968** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1 (ως δικαστικό γεγονός)								
1	Η δίκη » »	1	(που αρχίζει) είναι αυτή	+3	της παρανόμου οργανώσεως	-3	-9	-9	-9
1	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των 16 κομμουνιστών	-3	-9	-9	-9
1	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των συνωμοτών	-3	-9	-9	-9
1	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	της αντεθνικής οργάνωσης	-3	-9	-9	-9
ΣΥΝΟΛΟ 4	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-36)**: Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+36) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-36) / 4 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-9) x 3 / 27 = -1**								ΣΥΝΟΛΟ **-36**
	ΑΣ2 (οι κατηγορούμενοι)								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	παραβίασαν	+3	το νόμο 509/47	-3	-9	-9	-9
3	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	κομμουνιστές	-3	-9	-9	-27
2	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	συνωμότες	-3	-9	-9	-18
ΣΥΝΟΛΟ 6	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-54)** : - Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+54) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-54) / 6 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-9) x 3 / 27 = -1**								ΣΥΝΟΛΟ **-54**
	ΑΣ3 (η οργάνωση)								
1	Η οργάνωση (Ρήγας Φεραίος)	3	είναι	+3	παράνομη	-3	-9	-27	-27
1	Η οργάνωση	3	είναι	+3	αντεθνική	-3	-9	-27	-27

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **3η** ΔΙΚΗ: **Π.Α.Μ των «16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **20/11 - 24/11/1968** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ** (ΑΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΣ)	**ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ** (ΡΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΡΣ)	**ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ** (ΑΠ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΠ)	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ**	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ**	**ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ**
	ΑΣ3 (συνέχεια)								
1	Η οργάνωση	3	είναι	+3	συνωμοτική	-3	-9	-27	-27
2	Η οργάνωση	3	συνεστήθη	+3	κατά διαταγή του Κ.Κ.	-3	-9	-27	-54
ΣΥΝΟΛΟ 5	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-135)** : - Στάση δυσμενής για την οργάνωση **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+135) ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ **ΑΣ3 : (-135) / 5 = -27** ⇒ **ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-27) x 3 / 27 = -3**								**ΣΥΝΟΛΟ -135**

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ) ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

	ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ		**ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (α΄ τρόπος)**			**ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (β΄ τρόπος)**			
ΒΗΜΑ	(-1) + (-6) / 2	= -3,50 (≈ -3,5)	(-3,50) x 3 / 27	= -0,38	(≈ -0,4)	ή	(-0,1) + (-0,7) / 2	= -0,4	
ΒΡΑΔΥΝΗ	(-9) + (-8,25) + (-27) / 3	= -14,75 (≈ -14,7)	(14,75) x 3 / 27	= -1,63	(≈ -1,6)	ή	(-1) + (-0,9) + (-3) / 3	= -1,63	(≈ -1,6)
ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ	(-9) + (-9) + (-27) / 3	= -15	(-15) x 3 / 27	= -1,66	(≈ -1,7)	ή	(-1) + (-1) + (-3) / 3	= -1,7	

4η ΔΙΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (Δ.Α) - των «34» (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **27/3 - 12/4/1970** (έκδ. απόφασης)

ΟΙ ΤΙΤΛΟΙ/ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ ΑΦΟΡΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **16 ΗΜΕΡΩΝ (27/3 - 14/4/70)**

(Βραδυνή: 15 δημοσιεύματα: 27/3 - 13/4/70)

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

ΠΙΝΑΚΕΣ 10, 11, 12

ΠΙΝΑΚΑΣ No 10

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ** **4η** ΔΙΚΗ: **Δ.Α των «34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **27/3 - 12/4/70** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **15 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1								
4	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που αρχίζει) είναι αυτή	+3	των 35 της Δημοκρατικής Άμυνας (Δ.Α.)	-1	-3	-3	-12
4	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των 35 της Δημοκρατικής Άμυνας (Δ.Α.)	-1	-3	-3	-12
2	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	των 35 της Δημοκρατικής Άμυνας (Δ.Α.)	-1	-3	-3	-6
1	Η δίκη » »	1	είναι	+3	μεγάλη	+3	+9	+9	+9
2	Η δίκη » »	1	είναι	+3	πολιτική	+3	+9	+9	+18
ΣΥΝΟΛΟ 13	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-3)** : - Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+3) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-3) / 13 = -0,23 (≈ -0,2) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-0,23) x 3 / 27 = -0,02**								**ΣΥΝΟΛΟ -3**
	ΑΣ2								
2	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	35 πρόσωπα	+2	+6	+6	+12
2	Οι κατηγορούμενοι	1	παραπέμπονται ομαδικά	+2	για παράνομη δραστηριότητα	-3	-6	-6	-12
1	Οι κατηγορούμενοι	1	παραπέμπονται	+2	για εκρήξεις βομβών	-3	-6	-6	-6
1	Ο Καράγιωργας	3	είναι	+3	ο στόχος της κατηγορίας	+1	+3	+9	+9
1	Ο Μαγκάκης	3	διατυπώνει (ανοιχτά)	+3	τη θέση του	+2	+6	+18	+18
1	Ο Καράγιωργας	3	διατυπώνει (ανοιχτά)	+3	τη θέση του	+2	+6	+18	+18
3	Ο Καράγιωργας	3	είναι	+3	καθηγητής Πανεπιστημίου	+3	+9	+27	+81

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ2 (συνέχεια)								
3	Οι κατηγορούμενοι	1	δεν είναι	-3	κομμουνιστές	-3	+9	+9	+27
3	Οι κατηγορούμενοι	1	δεν επεδίωκαν	-3	την ανατροπή του καθεστώτος	-3	+9	+9	+27
5	Οι κατηγορούμενοι	1	αμύνονται	+3	προβάλλοντας τις θέσεις τους	+2	+6	+6	+30
4	Οι κατηγορούμενοι	1	στόχευαν	+2	στην αποκατάσταση της δημοκρατίας	+3	+6	+6	+24
2	Ο Ιορδανίδης	3	είναι	+3	στρατηγός	+3	+9	+27	+54
1	Ο Ιορδανίδης	3	εξαίρεται	+3	για την προσωπικότητά του	+3	+9	+27	+27
2	Ο Μαγκάκης	3	καταγγέλλει	+3	ότι υπέστη βασανιστήρια	+3	+9	+27	+54
2	Ο Καράγιωργας	3	καταγγέλλει	+3	ότι υπέστη βασανιστήρια	+3	+9	+27	+54
2	Ο Κωνσταντόπουλος	2	καταγγέλλει	+3	ότι υπέστη βασανιστήρια	+3	+9	+18	+36
2	Ο Ροκόφυλλος	2	καταγγέλλει	+3	ότι υπέστη βασανιστήρια	+3	+9	+18	+36
2	Ο Βασιλείου	2	καταγγέλλει	+3	ότι υπέστη βασανιστήρια	+3	+9	+18	+36
ΣΥΝΟΛΟ +39	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+525)**: Στάση ευμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-525) ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ **ΑΣ2 : (+525) / 36 = +13,46 (≈ +13,5) ⇒** ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : **(+13,5 x3 / 27 = +1,49(≈ +1,5)**								**ΣΥΝΟΛΟ +525**
	ΑΣ3								
1	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	διακηρύσσει	+3	τις θέσεις της	+2	+6	+18	+18

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **4η** ΔΙΚΗ: **Δ.Α των «34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **27/3 - 12/4/70** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **15 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ3 (συνέχεια)								
2	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	είχε σαν σκοπό	+3	την αποκατάσταση της Δημοκρατίας	+3	+9	+27	+54
ΣΥΝΟΛΟ 3	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+72)** : - Στάση ευμενής για την οργάνωση **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-72) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ3 : (+72) / 3 = +24 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+24) x 3 / 27 = +2,66 (≈ +2,7)**								**ΣΥΝΟΛΟ +72**
	ΑΣ4 (Υπεράσπιση: μάρτυρες + συνήγοροι)								
1	Η υπεράσπιση (το σώμα των συνηγόρων)	1	προτείνει	+3	ενστάσεις	+3	+9	+9	+9
2	Η υπεράσπιση »	1	επιμένει	+3	πάνω στον πολιτικό χαρακτήρα της δίκης	+3	+9	+9	+18
1	Η υπεράσπιση »	1	δίνει	+3	την τελευταία μάχη	+3	+9	+9	+9
1	Ο Μαύρος (μάρτυρας υπεράσπισης)	3	καταθέτει, ότι οι κατηγορούμενοι είχαν σκοπό	+3	την αποκατάσταση της Δημοκρατίας	+3	+9	+27	+27
1	Ο Μαύρος (μάρτυρας υπεράσπισης)	3	καταθέτει, ότι οι κατηγορούμενοι	+3	δεν επεδίωκαν την ανατροπή του καθεστώτος	+3	+9	+27	+27
1	5 στρατηγοί (μάρτυρες υπεράσπιστης)	3	εξαίρουν	+3	την προσωπικότητα του στρατηγού Ιορδανίδη	+3	+9	+27	+27
1	Οι μάρτυρες υπεράσπισης	1	είναι	+3	5 στρατηγοί	+3	+9	+9	+9
1	Οι μάρτυρες υπεράσπισης	1	είναι	+3	προσωπικότητες του πολιτικού κόσμου	+3	+9	+9	+9
1	Οι μάρτυρες υπεράσπισης	1	καταθέτουν, ότι οι κατηγορούμενοι	+3	δεν είναι κομμουνιστές	+3	+9	+9	+9

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **4η** ΔΙΚΗ: **Δ.Α των «34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **27/3 - 12/4/70** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **15 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ4 (συνέχεια)								
1	Οι μάρτυρες υπεράσπισης	1	καταθέτουν, ότι οι κατηγορούμενοι	+3	δεν είναι ανατροπείς	+3	+9	+9	+9
1	Ο Παπαληγούρας (μάρτυρας υπεράσπισης)	3	διακηρύσσει	+3	ότι η Κυβέρνηση δεν ταυτίζεται με το καθεστώς: «άλλο Κυβέρνηση, άλλο καθεστώς»	+3	+9	+27	+27
1	Ο Κανελλόπουλος (μάρτυρας υπεράσπισης)	3	διακηρύσσει	+3	ότι η βία προκαλεί βία	+3	+9	+27	+27
ΣΥΝΟΛΟ 13	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+207)** : - Στάση ευμενής για τη δίκη **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-207) ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ **ΑΣ4 : (+207) / 13 = +15,92 (≈ +15,9) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+15,9) x 3 / 27 = +1,76 (≈ +1,8)**								**ΣΥΝΟΛΟ +207**
	ΑΣ5 (Η δίκη ως ποινική διαδικασία)								
1	Η ανάκριση	1	διεξήχθη	+3	κάτω από βασανιστήρια	-3	-9	-9	-9
4	Οι ομολογίες των κατηγορουμένων	1	είναι	+3	αποτέλεσμα βασανιστηρίων	-3	-9	-9	-36
2	Το στρατοδικείο	1	απαγόρευσε την είσοδο στη δίκη	-3	στους Σκανδιναυούς βουλευτές	-3	+9	+9	+18
2	Η προανάκριση	1	διεξήχθη (σύμφωνα με την υπεράσπιση)*	+3	μέσα στο σκοτάδι	-3	-9	-9	-18
1	Το Στρατοδικείο	1	αποφάσισε	+3	έρευνα σχετικά με τα βασανιστήρια	+3	+9	+9	+9

*** (σύμφωνα με την υπεράσπιση): Έκφραση που αυξάνει την ενέργεια (ένταση) της Ρηματικής (δια) σύνδεσης (ΡΣ), σε σχέση με το ΑΣ (Στρατοδικείο).**

Παρατήρηση: **έστω και αν γνωρίζουμε από άποψη σημασίας το στόχο των δηλώσεων αυτών της υπεράσπισης, στην παρούσα μεθοδολογική αξιολόγηση όρων είμαστε υποχρεωμένοι να σταθούμε στο «περιέχον» και όχι στο περιεχόμενο (δηλαδή σημασία).**

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) **4η** ΔΙΚΗ: **Δ.Α των «34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **27/3 - 12/4/70** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **15 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ** (ΑΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΣ)	**ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ** (ΡΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΡΣ)	**ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ** (ΑΠ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΠ)	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ** ΡΣ x ΑΠ	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ** (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	**ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ**
	ΑΣ5 (συνέχεια)								
1	Η προανάκριση	1	συνιστά	+3	ένα μακάβριο σκηνικό	-3	-9	-9	-9
1	Κατά τη διάρκεια της ανάκρισης	1	χρησιμοποιήθηκαν	+3	παραισθησιογόνα	-3	-9	-9	-9
2	Το Στρατοδικείο	1	απαγόρευσε την είσοδο στη δίκη	-3	στους ξένους ανταποκριτές	-3	+9	+9	+18
1	Ένας μάρτυρας κατηγορίας	1	αναιρεί	-3	την πρώτη του κατάθεση	+3	-9	-9	-9
2	Το Στρατοδικείο	1	απαγορεύει	-3	την ανάγνωση των καταγγελιών σχετικά με τα βασανιστήρια	-3	+9	+9	+18
2	Το Στρατοδικείο	1	απορρίπτει	-3	όλες τις ενστάσεις της υπεράσπισης	-3	+9	+9	+18
ΣΥΝΟΛΟ 19	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-9)** : Στάση δυσμενής για την ποινική διαδικασία (Καθεστώς) **VS** Ευμενής για τους αντιτιθέμενους **(+9)** **ΑΝΤΙΘΕΣΗ: ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ5 : (+9) / 19 = +0,47 (≈ +0,5) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+0,47) x 3 / 27 = +0,05**								**ΣΥΝΟΛΟ -9**

ΠΙΝΑΚΑΣ No 11

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ** **4η** ΔΙΚΗ: **Δ.Α των «34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **27/3 - 12/4/70** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **15 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1 (ως δικαστικό γεγονός)								
3	Η δίκη » »	1	(που αρχίζει) είναι αυτή	+3	των 35 της παρανόμου οργανώσεως	-3	-9	-9	-27
8	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των 35 της παρανόμου οργανώσεως	-3	-9	-9	-72
2	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	των 35 της παρανόμου οργανώσεως	-3	-9	-9	-18
ΣΥΝΟΛΟ 13	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-117)** : Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+117) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-117) / 13 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-9) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ -117**
	ΑΣ2								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αποκάλυψαν	+3	καινούρια επιβαρυντικά στοιχεία	-2	-6	-6	-6
1	Οι κατηγορούμενοι	1	καταγγέλλουν	+3	βασανιστήρια	+3	+9	+9	+9
3	Οι «35» κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	μέλη μιας παρανόμου οργανώσεως	-3	-9	-9	-27
4	Ο κατηγορούμενος Καράγιωργας	1	είναι	+3	καθηγητής Πανεπιστημίου	+3	+9	+9	+36
1	Ο Καράγιωργας (καθηγητής)	3	κατηγορείται (σύμφωνα με κατάθεση φοιτήτριάς του)*	+2	για εξαναγκασμό σε ερωτικές σχέσεις μαζί του	-3	-6	-18	-18
1	Ο Καράγιωργας (καθηγητής)	3	κατηγορείται (σύμφωνα με κατάθεση φοιτήτριάς του)*	+2	περί ερώτων και προκηρύξεων	-3	-6	-18	-18

* **(σύμφωνα με κατάθεση φοιτήτριάς του): έκφραση που μειώνει την ενέργεια του (ΡΣ), σε σχέση με το (ΑΣ): Κατηγορούμενοι**

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **4η** ΔΙΚΗ: **Δ.Α των «34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **27/3 - 12/4/70** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **15 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ2 (συνέχεια)								
1	Ο Καράγιωργας (καθηγητής)	3	κατηγορείται (σύμφωνα με κατάθεση φοιτήτριάς του)*	+2	για κατοχή πολυγράφου και προκηρύξεων	-3	-6	-18	-18
1	Ο Καράγιωργας (καθηγητής)	3	κατηγορείται (σύμφωνα με κατάθεση φοιτήτριάς του)*	+2	περί ιατρικών επεμβάσεων (εκτρώσεων)	-3	-6	-18	-18
2	Ο Καράγιωργας (καθηγητής)	3	έκρυβε	+3	12 βόμβες στο υπόγειο του σπιτιού του	-3	-9	-27	-54
1	Ο Ροκόφυλλος	2	κατέδωσε	+3	τους πάντες	-3	-9	-18	-18
2	Οι κατηγορούμενοι	1	καταγγέλλουν ότι υπέστησαν	+3	βασανιστήρια	+3	+9	+9	+18
2	Οι κατηγορούμενοι	1	αναγνωρίζουν	+3	τη συμμετοχή τους σε μυστικές συναντήσεις	-3	-9	-9	-18
2	Οι κατηγορούμενοι	1	αναγνωρίζουν	+3	τη διανομή προκηρύξεων	-3	-9	-9	-18
3	Οι κατηγορούμενοι	1	αναγνωρίζουν	+3	την αντίθεσή τους στο καθεστώς	-3	-9	-9	-27
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αρνούνται	-3	ότι είναι κομμουνιστές	-3	+9	+9	+9
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αρνούνται	-3	ότι παραβίασαν το Νόμο 509/47	-3	+9	+9	+9
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αρνούνται	-3	ότι ήσαν μέλη της Δημ. Άμυνας	-3	+9	+9	+9
ΣΥΝΟΛΟ 28	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-150)** : Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+150) ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ **ΑΣ2 : (-150) / 28 = -5,35 (≈ -5,4)** ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : **(-5,35) x 3 / 27 = -0,59 (≈ -0,6)**								**ΣΥΝΟΛΟ -150**

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **4η** ΔΙΚΗ: **Δ.Α των «34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **27/3 - 12/4/70** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **15 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ** (ΑΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΣ)	**ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ** (ΡΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΡΣ)	**ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ** (ΑΠ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΠ)	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ** ΡΣ x ΑΠ	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ** (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	**ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ** (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ3 (η οργάνωση)								
1	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	είναι	+3	παράνομη	-3	-9	-27	-27
1	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	μυούσε	+2	μέλη	-3	-6	-18	-18
1	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	είναι	+3	συνωμοτική	-3	-9	-27	-27
ΣΥΝΟΛΟ 3	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-72)**: Στάση δυσμενής για την οργάνωση **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+72) ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ **ΑΣ3 : (-72) / 3 = -24** ⇒ ΣΕ ΚΑΙΜΑΚΑ : **(-24) x 3 / 27 = -2,66 (≈ -2,7)**								**ΣΥΝΟΛΟ -72**
	ΑΣ4 (Υπεράσπιση: μάρτυρες + σώμα συνηγόρων)								
1	Ο Π. Κανελλόπουλος (μάρτυρας υπεράσπισης)	3	καταθέτει	+3	υπέρ των κατηγορουμένων	+3	+9	+27	+27
1	Ο Π. Κανελλόπουλος (μάρτυρας υπεράσπισης)	3	είναι	+3	τέως Πρωθυπουργός	+3	+9	+27	+27
1	Ο Γ. Μαύρος (μάρτυρας υπεράσπισης)	3	είναι	+3	τέως Υπουργός	+3	+9	+27	+27
1	Ο Γ. Μαύρος (μάρτυρας υπεράσπισης)	3	καταθέτει	+3	υπέρ των κατηγορουμένων	+3	+9	+27	+27
1	Πέντε ανώτατοι αξιωματικοί (εν αποστρατεία)	3	καταθέτουν	+3	υπέρ των κατηγορουμένων	+3	+9	+27	+27
1	Η υπεράσπιση (σώμα συνηγόρων)	1	υποστηρίζουν (σύμφωνα με τις έγγραφες δηλώσεις των κατηγορουμένων)	+2	ότι «κακοποιήθηκαν» από τα αστυνομικά όργανα	+2	+4	+4	+4

2. Η ΒΡΑΔΥΝΗ (συν.) **4η** ΔΙΚΗ: **Δ.Α των «34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **27/3 - 12/4/70** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **15 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ4 (συνέχεια)								
1	Η υπεράσπιση (σώμα συνηγόρων)	1	απαιτεί	+3	την ανάγνωση των δηλώσεων για κακοποίηση	+2	+6	+6	+6
ΣΥΝΟΛΟ 7	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+145)** : - Στάση ευμενής για την υπεράσπιση **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-145) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ4 : (+145) / 7 = +20,7 (≈ +21) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+20,7) x 3 / 27 = +2,3**								**ΣΥΝΟΛΟ +145**
	ΑΣ5 (Η δίκη ως ποινική διαδικασία)								
1	Το δικαστήριο	1	απορρίπτει αίτημα της υπεράσπισης	-3	σχετικά με την ανάγνωση δηλώσεων των κατηγορουμένων για «κακοποίηση»	-2	+6	+6	+6
1	Το δικαστήριο	1	υποστηρίζει ότι οι ενστάσεις των συνηγόρων	+2	αποβλέπουν στην ατέρμονη διαιώνιση της δίκης	-2	-4	-4	-4
ΣΥΝΟΛΟ 2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+2)** : - Στάση ευμενής για την ποινική διαδικασία (Καθεστώς) **VS** Δυσμενής για τους αντιτιθέμενους **(-2)** **ΑΝΤΙΘΕΣΗ: ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ5 : (-2) / 2 = -1 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-1) x 3 / 27 = -0,11 (≈ -0,1)**								**ΣΥΝΟΛΟ +2**

ΠΙΝΑΚΑΣ No 12

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ** **4η** ΔΙΚΗ: **Δ.Α** των «34» (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **27/3 - 12/4/70** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **15 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1								
1	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που αρχίζει σήμερον) είναι αυτή	+3	των «35»	+1	+3	+3	+3
2	Η δίκη » »	1	(που συνέρχεται) είναι αυτή	+3	των 35 της παρανόμου οργανώσεως Δ.Α.	-3	-9	-9	-18
5	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) αφορά	+3	των «35» της συνωμοτικής οργάνωσεως Δ.Α.	-3	-9	-9	-45
3	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) αφορά	+3	την παράνομη οργάνωση Δ.Α.	-3	-9	-9	-27
3	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) αφορά	+3	τους συνοδοιπόρους των κομμουνιστών	-3	-9	-9	-27
ΣΥΝΟΛΟ 14	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-117)** : Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+117 **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-114) / 14 = -8,14 (≈-8,1) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-8,14) X 3 / 27 = -0.90 (≈-1)**								**ΣΥΝΟΛΟ -117**
	ΑΣ2 (συνέχεια)								
2	Οι κατηγορούμενοι	1	έπαιζαν ως συνοδοιπόροι	+2	το παιχνίδι των κομμουνιστών	-3	-6	-6	-12
1	Ο Ζυλ Ντασσέν	2	απέστειλε (εκ Σουηδίας)	+2	εγχειρίδιο κατασκευής βομβών και 13 ωρολογιακές βόμβες	-3	-6	-12	-12
2	Ο Μαγκάκης	3	ομολογεί	+3	την ενοχή του	-3	-9	-27	-54
2	Ο Μαγκάκης	3	κάνει	+3	γραπτές ομολογίες (που κατετέθησαν στο δικαστήριο)	-3	-9	-27	-54

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **4η** ΔΙΚΗ: **Δ.Α των «34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **27/3 - 12/4/70** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **15 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ2 (συνέχεια)								
2	Οι κατηγορούμενοι	1	στόχευαν	+3	στην τρομοκρατία των πολιτών	-3	-9	-9	-18
2	Οι κατηγορούμενοι	1	προκάλεσαν	+3	εκρήξεις βομβών	-3	-9	-9	-18
3	Οι κατηγορούμενοι	1	έχουν σαν στόχο	+3	την ανατροπή του καθεστώτος	-3	-9	-9	-27
3	Ο Καράγιωργας	3	κατηγορείται	+3	για ηθικής τάξεως θέμα	-3	-9	-27	-81
2	Ο Καράγιωργας	3	διετήρει	+2	ερωτικές σχέσεις με φοιτήτριά του	-3	-6	-18	-36
2	Ο Καράγιωργας	3	χρησιμοποιούσε, εκμεταλλευόμενος τη σχέση του με φοιτήτριά του	+2	το σπίτι της για να τυπώνει προκηρύξεις	-3	-6	-18	-36
1	Ο Καράγιωργας	3	αρνείται	-3	τα περί ερωτικών σχέσεων	-3	+9	+27	+27
1	Ο Καράγιωργας	3	ωμολόγησε	-3	ότι ετύπωνε προκηρύξεις της Δ.Α. σε διαμέρισμα της φοιτήτριάς του	-3	-9	-27	-27
2	Ο Ροκόφυλλος	2	επρόδωσε	+3	όλους	-3	-9	-18	-36
1	Οι κατηγορούμενοι	1	είχαν σαν στόχο	+2	των βομβιστικών ενεργειών τους Αμερικανούς	-2	-4	-4	-4

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **4η** ΔΙΚΗ: **Δ.Α των «34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **27/3 - 12/4/70** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **15 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ2 (συνέχεια)								
2	Οι κατηγορούμενοι	1	είχαν σαν στόχο των βομβιστικών ενεργειών	+3	την υπονόμευση της ελληνικής οικονομίας (τουρισμού)	-3	-9	-9	-18
1	Ορισμένοι των «34»	1	διεχώρισαν	+2	τη θέση τους απ'αυτή των συνεργατών τους	-1	-2	-2	-2
ΣΥΝΟΛΟ 29	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-408)** : Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+408) ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ **ΑΣ2 : (-408) / 29 = -14,06 (≈ -14,1) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-14,1) x 3 / 27 = -1,56 (≈ -1,6)**								**ΣΥΝΟΛΟ -408**
	ΑΣ3								
3	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	υπέγραψε το 1968 συμφωνία	+2	με τον κομμουνιστή Μπριλλάκη	-3	-6	-18	-54
1	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	έκανε έναρξη στις Βρυξέλλες	+2	της τρομοκρατικής δράσης	-3	-6	-18	-18
1	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	είναι	+3	παράνομη	-3	-9	-27	-27
1	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	είναι	+3	συνωμοτική	-3	-9	-27	-27
1	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	είχε σαν σκοπό	+2	την ανατροπή του καθεστώτος	-3	-6	-18	-18
1	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	λειτουργούσε	+2	με την αρχή της μύησης	-3	-6	-18	-18
1	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	είναι	+3	αντίγραφο του μοντέλου της οργάνωσης του Τσε Γκεβάρα	-3	-9	-27	-27
1	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	στόχευε	+3	να πλήξει τον τουρισμό	-3	-9	-27	-27
3	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	χρησιμοποίησε	+3	βίαια μέσα	-3	-9	-27	-81

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **4η** ΔΙΚΗ: **Δ.Α των «34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **27/3 - 12/4/70** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **15 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ3 (συνέχεια)								
3	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	χρησιμοποίησε	+3	βόμβες	-3	-9	-27	-81
4	Η οργάνωση «Δ.Α.»	3	έχει	+3	στενή συνεργασία με τους κομμουνιστές	-3	-9	-27	-108
ΣΥΝΟΛΟ 20	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-495)** : - Στάση δυσμενής για την οργάνωση **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+495) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ3 : (-495) / 20 = -24,75 (≈ -24,7) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-24,75) x 3 / 27 = -2,75 (≈ -2,8)**								**ΣΥΝΟΛΟ -495**
	ΑΣ4 (Υπεράσπιση)								
1	Ο Κανελλόπουλος (μάρτυρας)	3	υπερασπίζεται	+3	τα μέλη της Δ.Α.	+3	+9	+27	+27
1	Ο Κανελλόπουλος (μάρτυρας)	3	δεν έχει (σύμφωνα με τον Β. Επίτροπο)	-2	«ενδείξεις» (για την αθωότητα των κατηγορουμένων)	-2	+4	+12	+12
ΣΥΝΟΛΟ 2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+39)** : - Στάση ευμενής για την υπεράσπιση **VS** δυσμενής για το καθεστώς (-39) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ4 : (+39) / 2 = +19,5 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+19,5) x 3 / 27 = +2,16 (≈ +2,2)**								**ΣΥΝΟΛΟ +39**
	ΑΣ5 (η δίκη ως ποινική διαδικασία)								
1	Η δίκη	1	διεξήχθη	+3	με πλήρη ελευθερία	+3	+9	+9	+9
1	Η δίκη	1	διεξήχθη	+3	με υποδειγματική τάξη	+3	+9	+9	+9
ΣΥΝΟΛΟ 2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-18)** : - Στάση δυσμενής για την ποινική διαδικασία (Καθεστώς) **VS** Δυσμενής για τους αντιτιθεμένους (-18) **ΑΝΤΙΘΕΣΗ: ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ5 : (-18) / 2 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-9) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ +18**

4η ...Η: **Δ.Α των «34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **27/3 - 12/4/70** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **15 ΗΜΕΡΕΣ**

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ) ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

	ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ		ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (α΄ τρόπος)			ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (β΄ τρόπος)			
ΒΗΜΑ	(-0,23)+(+13,46)+(+24)+(+15,92)+(+0,47) / 5	+10,72 (≈ +10,7)	(+10,7) x 3 / 27	+1,19	(≈ +1,2)	ή (-0,02)+(+1,49)+(+2,7)+(+1,8)+(+0,05)/5	+1,20	(≈ +1,2)	
ΒΡΑΔΥΝΗ	(-9) + (-5,4) + (-24) + (+20,7) + (-1) / 5	-3,74 (≈ -3,7)	(-3,7) x 3 / 27	-0,4		ή (-1)+(-0,6)+(-2,7)+(+2,3)+(-0,1)/ 5	-0,42	(≈ -0,4)	
ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ	(-8,14) + (-14,06)+(-24,75)+(+19,5)+(-9) / 5	-7,28 (≈ -7,3)	(-7,28) x 3 / 27	-0,80	(≈ -0,8)	ή (-1)+(-1,6)+(-2,8)+(+2,2)+(-1) / 5	-0,84	(≈ -0,8)	

5η ΔΙΚΗ

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΘΗΝΩΝ (Κ.Ο.Α) - των «11» (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **6/7 - 8/7/1970** (έκδ. απόφασης)

ΟΙ ΤΙΤΛΟΙ/ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ ΑΦΟΡΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **4 ΗΜΕΡΩΝ (5/7 - 9/7/70)**

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

ΠΙΝΑΚΕΣ 13, 14, 15

ΠΙΝΑΚΑΣ No 13

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ** **5η** ΔΙΚΗ: **Κ.Ο.Α των «11»** (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **6/7 - 8/7/1970** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ των ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ των (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	**ΣΥΝΟΛΟ** ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ των (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1								
1	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που αρχίζει) αύριο αφορά συνολικά	+3	37 πολίτες	+3	+9	+9	+9
1	Η δίκη » »	1	(που αρχίζει) αφορά μεταξύ άλλων κατηγορουμένων	+3	11 μέλη του Κ.Κ.Ε	-1	-3	-3	-3
2	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) αφορά	+3	11 ηγετικά στελέχη του Κ.Κ.Ε. και άλλους	-2	-6	-6	-12
1	Η δίκη » »	1	(που τελειώνει) είναι αυτή	+3	των «11»	+1	+3	+3	+3
ΣΥΝΟΛΟ 5	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-3)** : Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** ευμενής για το καθεστώς (+3) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-3) / 5 = -0,6 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-0,6) x 3 / 27 = - 0,06**								**ΣΥΝΟΛΟ -3**
	ΑΣ2								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι συνολικά	+3	37 πολίτες	+3	+9	+9	+9
1	Οι κατηγορούμενοι	1	παραπέμπονται (σύμφωνα με το κατηγορητήριο)*	+2	για παράβαση του Α Ν. 509/47	-3	-6	-6	-6
2	Οι κατηγορούμενοι	1	παραπέμπονται (σύμφωνα με το κατηγορητήριο)*	+2	για ανατρεπτική δράση	-3	-6	-6	-12
3	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι (σύμφωνα με το κατηγορητήριο)*	+2	ηγετικά στελέχη του Κ.Κ.Ε	-2	-4	-4	-12
ΣΥΝΟΛΟ 7	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-21)** : Στάση δυσμενής για τους κατηγορούμενους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+21) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-21) / 7 = -3 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-3) x 3 / 27 = -0,33 (≈ -0,3)**								**ΣΥΝΟΛΟ -21**

*** (σύμφωνα με το κατηγορητήριο): έκφραση που μειώνει την ενέργεια του Ρηματικού Συνδέσμου (ΡΣ) σε σχέση με το Αντικείμενο Στάσης (ΑΣ) / Κατηγορούμενοι**

ΠΙΝΑΚΑΣ No 14

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ** **5η** ΔΙΚΗ: **Κ.Ο.Α των «11»** (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **6/7 - 8/7/1970** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ των ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ των (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ των (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1								
1	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που αρχίζει) αφορά	+3	37 στελέχη του Κ.Κ.Ε. και άλλους	-2	-6	-6	-6
2	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) αφορά	+3	11 μέλη του Κολλιγιανικού κλιμακίου του Κ.Κ.Ε.	-3	-9	-9	-18
3	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) αφορά μεταξύ άλλων	+3	τα ηγετικά στελέχη του Κ.Κ.Ε.	-2	-9	-9	-18
2	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) αφορά	+3	11 στελέχη του Κ.Κ.Ε.	-1	-3	-3	-6
2	Η δίκη » »	1	που τελείωσε (απόφαση) αφορά	+3	τους «11»	+1	+3	+3	+6
ΣΥΝΟΛΟ 10	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-42)** : Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+42) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-42) / 10 = -4,2 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-4,2) x 3 / 27 = -0,46 (≈ -0,5)**								**ΣΥΝΟΛΟ -42**
	ΑΣ2								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	11 μέλη του Κολλιγιανικού κλιμακίου του Κ.Κ.Ε.	-3	-9	-9	-9
1	Οι κατηγορούμενοι όλοι	1	παραπέμπονται για ενέργειες κατά του καθεστώτος	+3	Παράβασιν του Α.Ν. 509/47	-3	-9	-9	-9
2	Ο Καλούδης	2	είναι	+3	ηγετικό στέλεχος του Κολλιγιάννη	-3	-9	-18	-36
2	Ο Ζωρζοβίλης	2	είναι	+3	ηγετικό στέλεχος του Κολλιγιάννη	-3	-9	-18	-36
2	Ο Γιάνναρης	2	είναι	+3	ηγετικό στέλεχος του Κολλιγιάννη	-3	-9	-18	-36
1	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	11 στελέχη της παρανόμου οργανώσεως του Κ.Κ.Ε.	-3	-9	-9	-9
ΣΥΝΟΛΟ 9	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-135)** : Στάση δυσμενής για τους κατηγορούμενους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+135) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-135) / 9 = -15 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-15) x 3 / 27 = -1,66 (≈ -1,7)**								**ΣΥΝΟΛΟ -135**

ΠΙΝΑΚΑΣ No 15

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ** **5η** ΔΙΚΗ: **Κ.Ο.Α των «11»** (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **6/7 - 8/7/1970** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ** (ΑΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΣ)	**ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ** (ΡΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΡΣ)	**ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ** (ΑΠ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ των ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ των (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	**ΣΥΝΟΛΟ** ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ των (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1								
2	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που αρχίζει) αύριο αφορά	+3	37 μέλη της παρανόμων οργανώσεων	-3	-9	-9	-18
1	Η δίκη » »	1	(που αρχίζει) σήμερα αφορά	+3	11 του παρανόμου κλιμακίου Κ.Κ.Ε. που εξηρθρώθη από την Γ.Α.Α.	-3	-9	-9	-9
1	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) αφορά	+3	τους απεσταλμένους του Κολλιγιάννη και το αμελές επιτελείο τους.	-3	-9	-9	-9
ΣΥΝΟΛΟ 4	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-36)** : Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+36) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-36) / 4 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΑΙΜΑΚΑ : (-9) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ -36**
	ΑΣ2								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	37 μέλη παρανόμων οργανώσεων	-3	-9	-9	-9
2	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	11 στελέχη της παρανόμου οργανώσεως του Κ.Κ.Ε.	-3	-9	-9	-18
2*	Οι κατηγορούμενοι Καλούδης και Ζωρζοβίλης	4*	είναι	+3	απεσταλμένοι του Κολλιγιάννη (ηγεσία με σοβιετικό χρίσμα)	-3	-9	-18	-36
1	Ο Καλούδης	2	καταθέτει	+3	ότι διέθεσαν για τον αγώνα εκατοντάδες χιλιάδες δολλάρια	-2	-6	-12	-12
3	Οι κατηγορούμενοι (ηγετικά στελέχη)	2	έχουν σαν σκοπό	+3	την ανατροπή του πολιτεύματος και του κοινωνικού καθεστώτος	-3	-9	-18	-54
1	Οι 11 κατηγορούμενοι	1	παραπέμπεται με τον ΑΝ.509/47	+3	για ενέργειες αντεθνικές ανατροπής του κοινωνικού καθεστώτος	-3	-9	-9	-9

*** το 2* σημαίνει μια αναφορά για κάθε ΑΣ (κατηγορούμενο: Καλούδη- Ζωρζοβίλη) και το 4* σημαίνει αναφορά για κάθε ΑΣ: Επώνυμο κατηγορούμενο την εκ των προτέρων αξία (2) Χ2=4**

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **5η** ΔΙΚΗ: **Κ.Ο.Α** των «11» (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **6/7 - 8/7/1970** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ των ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ των (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ των (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ2 (συνέχεια)								
1	Ο Καλούδης	2	εισήλθε για να οργανώσει τον παράνομο κομμουνιστικό μηχανισμό και συντόνιζε αντεθνικές ενέργειες	+3	λάθρα στην Ελλάδα από το Σιδηρούν Παραπέτασμα	-3	-9	-18	-18
1	Ο Ζωρζοβίλης	2	εισήλθεγια να οργανώσει τον παράνομο κομμουνιστικό μηχανισμό και συντόνιζε αντεθνικές ενέργειες	+3	λάθρα στην Ελλάδα από το Σιδηρούν Παραπέτασμα	-3	-9	-18	-18
1	Ο Γιάνναρης	2	είναι επαγγελματικό στέλεχος του παρανόμου Κ.Κ.Ε.	+3	και συνεργάτης της Κολιγιαννικής ηγεσία	-3	-9	-18	-18
ΣΥΝΟΛΟ 13	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-192)** : - Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+192) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-192) / 13 = -14,76 (≈ -14,8) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-14,76) x 3 / 27 = -1,64 (≈ -1,6)**								**ΣΥΝΟΛΟ -192**
	ΑΣ5 (η δίκη ως ποινική διαδικασία)								
1	Το Στρατοδικείο	1	καταδικάζει συνήγορο	+3	για εξύβριση του δικαστηρίου (σε φυλάκιση ενός έτους)	-2	-6	-6	-6
ΣΥΝΟΛΟ 1	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-6)** : Στάση δυσμενής για την ποινική διαδικασία - (καθεστώς) **VS** Ευμενής για τους αντιτιθέμενους **(+6)** **ΑΝΤΙΘΕΣΗ: ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ5 : (+6) / 1 = +6 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+6) x 3 / 27 = +0,66 (≈ +0,7)**								**ΣΥΝΟΛΟ -6**

5η ΔΙΚΗ: **Κ.Ο.Λ** των «11» (ΚΑΛΟΥΔΗΣ - ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **6/7 - 8/7/1970** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **4 ΗΜΕΡΕΣ**

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ των ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ) ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

	ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ			ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (α΄ τρόπος)				ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (β΄ τρόπος)			
ΒΗΜΑ	(-0,6) + (-3) / 2	= -1,8		(-1,8) x 3 / 27	= -0,2		ή	(-0,06) + (-0,3) / 2	= -0,18	≈-0,2
ΒΡΑΔΥΝΗ	(-4,2) + (-15) / 2	= -9,6		(-9,9) x 3 / 27	= -1,1		ή	(-0,5) + (-1,7) / 2	= -1,1	
ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ	(-9) + (-14,8) + (+6) / 3	= -5,93	(≈ -5,9)	(-5,93) x 3 / 27	= -0,65	≈ -0,7)	ή	(-1) + (-1,6) + (+0,7) / 3	= -0,63	≈-0,6

6η ΔΙΚΗ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ (Π.Α.Κ) - των «15» (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ..ά)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **17/3 - 21/3/1972** (έκδ. απόφασης)

ΟΙ ΤΙΤΛΟΙ/ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ ΑΦΟΡΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **5 ΗΜΕΡΩΝ (17/3 - 22/3/72)**

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

ΠΙΝΑΚΕΣ 16, 17, 18

ΠΙΝΑΚΑΣ No 16

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ** **6η** ΔΙΚΗ: **Π.Α.Κ** **των «15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **17/3 - 21/3/1972** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ** (ΑΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΣ)	**ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ** (ΡΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΡΣ)	**ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ** (ΑΠ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΠ)	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ** ΡΣ x ΑΠ	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ**	**ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ**
	ΑΣ1 (ως δικαστικό γεγονός)								
1	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που αρχίζει) αφορά	+3	τους «15»	+1	+3	+3	+3
5	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) αφορά	+3	τους «15»	+1	+3	+3	+15
2	Η δίκη » »	1	(που τελειώνει) αφορά	+3	τους «15» του Π.Α.Κ.	-1	-3	-3	-6
ΣΥΝΟΛΟ 8	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+12)** : Στάση ευμενής για τη δίκη **VS** δυσμενής για το καθεστώς **(-12)** **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (+12) / 8= + +1,5 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+1,5) x 3 / 27 = +0,2**								**ΣΥΝΟΛΟ +12**
	ΑΣ2 (κατηγορούμενοι)								
(2)*	Οι κατηγορούμενοι ως μέλη του Π.Α.Κ.	(2)*	προμηθεύτηκαν, κατείχον ή εσκόπευαν να προμηθευτούν (σύμφωνα με το κατηγορητήριο)*	+2	εκκρηκτικάς ύλας	-3	-6	-12	-24
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αρνούνται και αρνούνται	-3	αρνούνται	+3	-9	-9	-9
1	Οι κατηγορούμενοι	1	απολογούνται και εξιστορούν	+3	για τη δράση τους υπερασπιζόμενοι τις θέσεις τους	+3	+9	+9	+9
1	Οι κατηγορούμενοι	1	εκθέτουν	+3	τα πολιτικά τους κίνητρα	+3	+9	+9	+9
ΣΥΝΟΛΟ 5	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-15)** : - Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+15) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-15) / 5 = -3 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-3) x 3 / 27 = -0,3**								**ΣΥΝΟΛΟ -15**

* Σημείωση: Το (2) σημαίνει μία αναφορά στη ρηματική σύνδεση για «προμήθεια» + μία αναφορά για «κατοχή», για τον καθένα εκ των κατηγορουμένων. Επομένως και στη στήλη ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΑΣ ο ορισμός είναι 2 (1+1).

1. ΤΟ ΒΗΜΑ (συν.) 6η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Κ** των «15» (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **17/3 - 21/3/1972** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ3 (οργάνωση)								
1	Η οργάνωση	3	φέρει το όνομα	+3	Πανελλήνιο Απελευθερωτικό Κίνημα	+3	+9	+27	+27
ΣΥΝΟΛΟ 1	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+27)** : - Στάση ευμενής για την οργάνωση **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-27) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ3 : (+27) / 1 = +27 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+27) x 3 / 27 = +3**								**ΣΥΝΟΛΟ +27**
	ΑΣ4 (υπεράσπιση)								
1	Οι συνήγοροι	1	επιμένουν(στην υπερασπιστική τους γραμμή)	+3	για τπολιτικά κίνητρα των πράξεων των κατηγορουμένων	+3	+9	+9	+9
1	Οι μάρτυρες υπεράσπισης	1	είναι	+3	πλήθος	+3	+9	+9	+9
1	Οι μάρτυρες υπεράσπισης	1	καταθέτουν	+3	ότι τα κίνητρα των κατηγορουμένων είναι πολιτικά	+3	+9	+9	+9
ΣΥΝΟΛΟ 3	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+27)** : Στάση ευμενής για την υπεράσπιση **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-27) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ4 : (+27) / 3 = +9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+9) x 3 / 27 = +1**								**ΣΥΝΟΛΟ +27**

ΠΙΝΑΚΑΣ No 17

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ** 6η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Κ** των «15» (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **17/3 - 21/3/1972** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1 (ως δικαστικό γεγονός)								
7	Η δίκη » »	1	(που αρχίζει αφορά	+3	τους «15»	+1	+3	+3	+21
1	Η δίκη » »	1	(που αρχίζει) αφορά	+3	τους 15 του Παπανδρέου	-2	-6	-6	-6
3	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) αφορά	+3	τα 15 μέλη του Π.Α.Κ.	-1	-3	-3	-9
1	Η δίκη » »	1	(που τελειώνει) αφορά	+3	τους 15 της οργανώσεως Π.Α.Κ.	-1	-3	-3	-3
ΣΥΝΟΛΟ 12	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+3) :** - Στάση ευμενής για τη δίκη **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-3) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (+3) / 12 = +0,25 (+0,2) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+0,25) x 3 / 27 = +0,02**								**ΣΥΝΟΛΟ +3**
	ΑΣ2								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	στόχευαν	+3	στην ανατροπή του καθεστώτος	-3	-9	-9	-9
1	Ο Παπανδρέου	3	είναι	+3	ο αρχηγός της οργάνωσης	-2	-6	-18	-18
ΣΥΝΟΛΟ 2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-27) :** - Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+27) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-27) / 2 = -13,5 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-13,5) x 3 / 27 = -1,5**								**ΣΥΝΟΛΟ -27**
	ΑΣ3								
1	Η οργάνωση Π.Α.Κ.	3	ανέλαβε (το 1968)	+2	την παράνομη δράση της	-3	-6	-18	-18
2	Η οργάνωση Π.Α.Κ.	3	στόχευε	+3	στην ανατροπή του καθεστώτος	-3	-9	-27	-54
1	Η οργάνωση του Παπανδρέου	3	είναι	+3	αντεθνική	-3	-9	-27	-27
1	Η οργάνωση Π.Α.Κ.	3	έχει σαν αρχηγό	+3	τον Ανδρέα Παπανδρέου	-3	-9	-27	-27
ΣΥΝΟΛΟ 5	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-126) :** - Στάση δυσμενής για την οργάνωση **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+126) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-126) / 5 = -25,2 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-25,2) x 3 / 27 = -2,8**								**ΣΥΝΟΛΟ -126**

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ** **6η** ΔΙΚΗ: **Π.Α.Κ** **των «15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **17/3 - 21/3/1972** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ** (ΑΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΣ)	**ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ** (ΡΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΡΣ)	**ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ** (ΑΠ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΠ)	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ**	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ**	**ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ**
	ΑΣ4 (Υπεράσπιση)								
1	Ο συνήγορος του Α. Φραγκιά	1	υποστήριξει ότι τα κίνητρα του κατηγορούμενου	+3	ήταν αγνά και αληθινά ως η Δημοκρατία	+3	+9	+9	+9
1	Ο Π. Κανελλόπουλος	3	εξαίρει	+3	την προσωπικότητα του Α. Φραγκία	+3	+9	+27	+27
ΣΥΝΟΛΟ 2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-+36) :** - Στάση ευμενής για την υπεράσπιση **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-36) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (+36) / 2 = +18 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+18) x 3 / 27 = +2**								**ΣΥΝΟΛΟ +36**

ΠΙΝΑΚΑΣ No 18

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ** 6η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Κ των «15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **17/3 - 21/3/1972** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1								
1	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που αρχίζει) αφορά	+3	τους 15 της παρανόμου οργανώσεως του Α. Παπανδρέου	-3	-9	-9	-9
3	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) αφορά	+3	τους 15 της συνομωτικής οργάνωσης του Ανδρέα Παπανδρέου	-3	-9	-9	-27
1	Η δίκη » »	1	(που τελειώνει) αφορά	+3	τα 15 μέλη της παρανόμου οργάνωσης του Αν. Παπανδρέου	-3	-9	-9	-27
1	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε σήμερον) αφορά	+3	τους 15 του Π.Α.Κ.	-1	-3	-3	-3
ΣΥΝΟΛΟ 6	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-66):** - Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+66) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-66) / 6 = -11 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-11) x 3 / 27 = -1,22 (≈ -1.2)**								ΣΥΝΟΛΟ -66
	ΑΣ2								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	ομολογούν ότι στόχος του Ανδρέα	+3	ήταν η βία και αναταραχή	-3	-9	-9	-9
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αποκαλύπτουν	+3	τα εγκληματικά σχέδια του Ανδρέα	-3	-9	-9	-9
1	Ο Κορωναίος	2	συνελήφθη	+3	στον Εθνικό Κήπο κατά την έκρηξη βόμβας	-3	-9	-18	-18
1	Οι κατηγορούμενοι	1	στόχευαν	+3	στην τρομοκρατία και την αναταραχή	-3	-9	-9	-9
1	Οι κατηγορούμενοι	1	ζητούν	+3	την επιείκεια του δικαστηρίου	-2	-6	-6	-6
1	Οι κατηγορούμενοι	1	χρησιμοποίησαν	+3	βίαια μέσα κατ' εντολή του Α. Παπανδρέου	-3	-9	-9	-9

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ** 6η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Κ των «15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **17/3 - 21/3/1972** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **5 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ2 (συνέχεια)								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	εκτελούν	+2	τις πράξεις βίας που αποφασίζει ο Α. Παπανδρέου εν ασφαλεία στο εξωτερικό	-3	-6	-6	-6
2	Οι κατηγορούμενοι	1	τοποθέτησαν	+3	εκρηκτικά και βόμβες	-3	-9	-9	-18
1	Οι κατηγορούμενοι	1	μετανοούν	+3	για τις πράξεις τους	-2	-6	-6	-6
ΣΥΝΟΛΟ 10	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-90)** : - Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+90) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-90) / 10 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-9) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ -90**
	ΑΣ3								
2	Η οργάνωση Π.Α.Κ.	3	έχει σαν αρχηγό (στο εξωτερικό)	+3	τον Ανδρέα Παπανδρέου	-3	-9	-27	-54
1	Η οργάνωση Π.Α.Κ. του Α. Παπανδρέου	3	είχε	-2	εγκληματικά σχέδια	-3	+6	+18	+18
1	Η οργάνωση Π.Α.Κ. του Α. Παπανδρέου	3	είχε στόχο	-2	την βία και αναταραχή	-3	+6	+18	+18
1	Η οργάνωση Π.Α.Κ. του Α. Παπανδρέου	3	έστελνε	-3	τα εκρηκτικά	-3	+9	+27	+27
ΣΥΝΟΛΟ 5	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+9)**: - Στάση ευμενής για την οργάνωση **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-27) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ3 : (+9 / 5 = +1,8 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+1,8) x 3 / 27 = + 0,2**								**ΣΥΝΟΛΟ +9**
	ΑΣ4 (υπεράσπιση: μάρτυρες + συνήγοροι)								
1	Ο Κανελλόπουλος (τέως Υπουργός)	3	υπερασπίζεται	+3	τους «15»	+1	+3	+9	+9

1	**ΑΣ4** (συν.) Ο Κανελλόπουλος (τέως Υπουργός)	3	υπερασπίζεται (σύμφωνα με τον Β. Επίτροπο)*	+2	χωρίς να έχει «ενδείξεις» την αθωότητα των κατηγορουμένων	+1	+2	+6	+6
ΣΥΝΟΛΟ 2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+15) :** - Στάση ευμενής για την υπεράσπιση **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (+15) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ4 : (+15) / 2 = +7,5 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+7,5) x 3 / 27 = +0.83** (≈+0,8)								**ΣΥΝΟΛΟ +15**

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ) ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

	ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ		ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (α΄ τρόπος)		ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (β΄ τρόπος)	
ΒΗΜΑ	(+1,5) + (-3) + (+27) + (+9) / 4 =	+8,62 (≈+8,6)	(+8,62) x 3 / 27 =	+0,95 (≈ +1)	ή (+0,2) + (-0,3) + (+3) + (+1) / 4 =	+0,97 (≈ +1)
ΒΡΑΔΥΝΗ	(+0,25) + (-13,5) + (-25,2)+(+18) / 4 =	-5,11 (≈-5,1)	(-5,1) x 3 / 27 =	-0,56 (≈ -0,6)	ή (+0,02) + (-1,5) +(-2,8)+ (+2) / 4 =	-0,57 (≈ -0,6)
ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ	(-11) + (-9) + (+1,8) + (+7,5) / 4 =	-2,67 (≈-2,7)	(-1,77) x 3 / 27 =	- 0,19 (≈ -0,2)	ή (-1,22) + (-1) + (+0,2) + (+0,83) / 4 =	-0,3

1	**ΑΣ4** (συν.) Ο Κανελλόπουλος (τέως Υπουργός)	3	υπερασπίζεται (σύμφωνα με τον Β. Επίτροπο)*	+2	χωρίς να έχει «ενδείξεις» την αθωότητα των κατηγορουμένων	+1	+2	+6	+6
ΣΥΝΟΛΟ 2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+15) :** - Στάση ευμενής για την υπεράσπιση **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (+15) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ4 : (+15) / 2 = +7,5 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+7,5) x 3 / 27 = +0.83** (≈+0,8)								**ΣΥΝΟΛΟ +15**

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ) ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

	ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ		ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (α΄ τρόπος)		ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (β΄ τρόπος)	
ΒΗΜΑ	(+1,5) + (-3) + (+27) + (+9) / 4 =	+8,62 (≈+8,6)	(+8,62) x 3 / 27 =	+0,95 (≈ +1)	ή (+0,2) + (-0,3) + (+3) + (+1) / 4 =	+0,97 (≈ +1)
ΒΡΑΔΥΝΗ	(+0,25) + (-13,5) + (-25,2)+(+18) / 4 =	-5,11 (≈-5,1)	(-5,1) x 3 / 27 =	-0,56 (≈ -0,6)	ή (+0,02) + (-1,5) +(-2,8)+ (+2) / 4 =	-0,57 (≈ -0,6)
ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ	(-11) + (-9) + (+1,8) + (+7,5) / 4 =	-2,67 (≈-2,7)	(-1,77) x 3 / 27 =	- 0,19 (≈ -0,2)	ή (-1,22) + (-1) + (+0,2) + (+0,83) / 4 =	-0,3

7η ΔΙΚΗ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ (Π.Α.Μ) - των «17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ-ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **22/1 - 29/1/1973** (έκδ. απόφασης)

ΟΙ ΤΙΤΛΟΙ/ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ ΑΦΟΡΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **7 ΗΜΕΡΩΝ (22/1 - 30/1/1973)**

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

ΠΙΝΑΚΕΣ 19, 20, 21

ΠΙΝΑΚΑΣ No 19

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ** 7η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Μ** των «17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ- ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **22/1 - 29/1/1973** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **7 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1								
3	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που αρχίζει) είναι αυτή	+3	των «17»	+1	+3	+3	+9
2	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζει) είναι αυτή	+3	των 17 του Παρτσαλίδη-Δρακόπουλου	-2	-6	-6	-12
1	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	των 17 του Παρτσαλίδη-Δρακόπουλου	-2	-6	-6	-6
ΣΥΝΟΛΟ 6	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-9)** : Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς **(+9)** **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-9) / 6 = -1,5 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-1.5) x 3 / 27 = -0,16 (≈ -0.2)**								**ΣΥΝΟΛΟ -9**
	ΑΣ2								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	στόχευαν (σύμφωνα με τους μάρτυρες κατηγορίας)	+2	στην ανατροπή του καθεστώτος	-3	-6	-6	-6
1	Οι κατηγορούμενοι	1	προκάλεσαν	+3	έκρηξη βόμβας στην Πρεσβεία	-3	-9	-9	-9
ΣΥΝΟΛΟ 2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-13)** : Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς **(+13)** **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-13) / 2 = -6,5 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-6,5) x 3 / 27 = -0,72 (≈ -0,7)**								**ΣΥΝΟΛΟ -13**
	ΑΣ3								
1	Η οργάνωση του Κ.Κ.Εσωτ.	3	ακολουθεί	+3	μια καινούρια πολιτική	+2	+6	+18	+18
2	Η οργάνωση του Κ.Κ.Εσωτ.	3	είναι	+3	εναντίον στη χρήση βίας	+3	+9	+27	+54
1	Η οργάνωση του Κ.Κ.Εσωτ.	3	στοχεύει	+3	στο σοσιαλισμό	+3	+9	+27	+27

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ3 (συνέχεια)								
2	Η οργάνωση Κ.Κ.Εσωτ.	3	στοχεύει	+3	στην πολυκομματική δημοκρατία	+3	+9	+27	+54
1	Η οργάνωση Κ.Κ.Εσωτ.	3	χρησιμοποιεί	+3	αποκλειστικά ειρηνικά μέσα	+3	+9	+27	+27
1	Η οργάνωση του Κ.Κ.Εσωτ.	3	δέχεται	+3	την επάνοδο του Βασιλέως	+2	+6	+18	+18
ΣΥΝΟΛΟ 8	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+198)**: Στάση ευμενής για την οργάνωση **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-198) ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ **ΑΣ3: (+198) / 8 = +24,75 (≈24,7) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ: (+24.74) x 3 / 27 = +2.75 (≈ +2.7)**								**ΣΥΝΟΛΟ +198**
	ΑΣ4 (Υπεράσπιση)								
2	Οι μάρτυρες υπεράσπισης	1	είναι	+3	προσωπικότητες του παλιού πολιτικού κόσμου	+3	+9	+9	+18
1	Η υπεράσπιση (μάρτυρες και συνήγοροι)	1	καταγγέλουν	+3	την αντισυνταγματικότητα του νόμου ΑΝ 509/47	+3	+9	+9	+9
1	Ο Ι.Πεσματζόγλου (μάρτυρας υπεράσπισης)	2	είναι	+3	καθηγητής και τέως Υποδιοικητής Τραπέζης Εργασίας καιΕλλάδος	+3	+9	+18	+18
1	Ο Ξύδης (μάρτυρας υπεράσπισης)	2	είναι	+3	πρώην πρεσβευτής	+3	+9	+18	+18
1	Ο Παπασπύρου (μάρτυρας υπεράσπισης)	2	είναι	+3	τέως Πρόεδρος της Βουλής	+3	+9	+18	+18
1	Ο Μπακατσέλης (μάρτυρας υπεράσπισης)	2	είναι	+3	τέως υπουργός	+3	+9	+18	+18
1	Ο Ηλιού (μάρτυρας υπεράσπισης)	2	είναι	+3	τέως Κοινοβουλευτικός	+3	+9	+18	+18

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ** (ΑΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΣ)	**ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ** (ΡΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΡΣ)	**ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ** (ΑΠ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΠ)	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ**	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ**	**ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ**
	ΑΣ4 (συνέχεια)								
1	Ο Κωθρής (μάρτυρας υπερά-σπισης)	2	είναι	+3	τέως υπουργός	+3	+9	+18	+18
1	Ο Κυριακάκης (μάρτυρας υπε-ράσπισης)	2	είναι	+3	τέως δήμαρχος Πειραιώς	+3	+9	+18	+18
1	Ο Ηλιόπουλος (μάρτυρας υπε-ράσπισης)	2	είναι	+3	τέως βουλευτής της ΕΔΑ	+3	+9	+18	+18
ΣΥΝΟΛΟ 11	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+156)** : - Στάση ευμενής για την υπεράσπιση **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-156) ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ **ΑΣ4 : (+156) / 11 = +14,18 (≈ 14,2) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+14,18) x 3 / 27 = +1,57 (≈ +1,6)**								**ΣΥΝΟΛΟ +156**

ΠΙΝΑΚΑΣ No 20

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ** 7η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Μ** των «17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ - ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **22/1-29/1/1973** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: 7 **ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1								
1	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που αρχίζει) είναι αυτή	+3	των 17 κομμουνιστών	-3	-9	-9	-9
2	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των 17 κομμουνιστών	-3	-9	-9	-18
2	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	των «17»	+1	+3	+3	+6
ΣΥΝΟΛΟ 5	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ (-21) : Στάση δυσμενής για τη δίκη VS Ευμενής για το καθεστώς (+21) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-21) / 5 = -4,2 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-4,2) x 3 / 27 = -0,46 (≈ -0,5)**								**ΣΥΝΟΛΟ -21**
	ΑΣ2								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	κομμουνιστές	-3	-9	-9	-9
1	Μερικοί κατηγορούμενοι	1	αρνούνται	-3	ότι είναι μέλη του Κ.Κ.Ε.	+2	-6	-6	-6
1	Οι κατηγορούμενοι	1	στόχευαν	+2	στην ανατροπή του καθεστώτος	-3	-6	-6	-6
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αρνούνται	-3	ότι είναι μέλη παράνομης οργάνωσης	+3	-9	-9	-9
1	Οι κατηγορούμενοι	1	ανέλαβαν	+3	ανατρεπτική δράση	-3	-9	-9	-9
1	Οι κατηγορούμενοι	1	διακηρύσσουν	+3	το παράδειγμα του Αλιέντε	-3	-9	-9	-9
2	Ο Παρτσαλίδης	2	ομολογεί	+3	τη συμμετοχή του σε μυστικές συναντήσεις	-3	-9	-18	-36
2	Ο Παρτσαλίδης και ο Δρακόπουλος	2	αρνούνται	-3	ότι έκαναν χρήση βίαιων μέσων	+3	-9	-18	-36
1	Ο Δρακόπουλος	2	αρνείται	-3	την επιείκεια του δικαστηρίου	+3	-9	-18	-18

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ** (ΑΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΣ)	**ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ** (ΡΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΡΣ)	**ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ** (ΑΠ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ **ΡΣ x ΑΠ**	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ **(ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ**	**ΣΥΝΟΛΟ** ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ **(ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ**
	ΑΣ2 (συνέχεια)								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αναμοχλεύουν	+3	τα μίση του παρελθόντος	-2	-6	-6	-6
1	Ο Δρακόπουλος	2	ομολογεί	+3	τη συμμετοχή του σε μυστικές συναντήσεις	-3	-9	-18	-18
1	Οι κατηγορούμενοι	1	επιβαρύνονται (σύμφωνα με τους μάρτυρες αστυνομικούς)*	+2	με νέα αποκαλυπτικά στοιχεία	-2	-4	-4	-4
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αρνούνται	-3	την κατηγορία	+3	-9	-9	-9
ΣΥΝΟΛΟ 15	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-175)** : - Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς **(+175)** **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-175) / 15 = -11,66 (≈ -11,7) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-11,7) x 3 / 27 = -1,29 (≈ -1,3)**								**ΣΥΝΟΛΟ -175**

ΠΙΝΑΚΑΣ No 21

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ** 7η ΔΙΚΗ: **Π.Α.Μ** των «17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ, ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **22/1 - 29/1/1973** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **7 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1								
1	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που αρχίζει) είναι αυτή	+3	των 17 της παρανόμου οργανώ-σεως του Κ.Κ.Εσωτ.	-3	-9	-9	-9
2	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των 17 της παρανόμου οργανώ-σεως του Κ.Κ.Εσωτ.	-3	-9	-9	-18
2	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	των 17 της παρανόμου οργανώ-σεως του Κ.Κ.Εσωτ.	-3	-9	-9	-18
ΣΥΝΟΛΟ 5	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ (-45) : - Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+45) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-45) / 5 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-9) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ -45**
	ΑΣ2								
1	(Εννέα) κατηγορούμενοι	1	δέχονται	+3	ότι είναι κομμουνιστές	-3	-9	-9	-9
1	(Οκτώ) κατηγορούμενοι	1	αρνούνται	-3	ότι είναι κομμουνιστές	-3	+9	+9	+9
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αρνούνται	-3	ότι είχαν σκοπό την ανατροπή του καθεστώτος με τη βία	-3	+9	+9	+9
1	Ο Παρτσαλίδης	2	είναι	+3	αρχηγός του Κ.Κ.Εσωτ.	-3	-9	-18	-18
1	Ο Δρακόπουλος	2	είναι	+3	αρχηγός του Κ.Κ.Εσωτ.	-3	-9	-18	-18
1	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	ένοχοι για παράβαση του ΑΝ.509/47	-3	-9	-9	-9
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αποφάσισαν	+3	ένοπλον αγώνα	-3	-9	-9	-9

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ2 (συνέχεια)								
2	Οι κατηγορούμενοι	1	στόχευαν	+3	στην ανατροπή των πάντων	-3	-9	-9	-18
1	Οι κατηγορούμενοι	1	δεν επιθυμούν	-3	επιεική μεταχείριση	+3	-9	-9	-9
ΣΥΝΟΛΟ 10	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-72)** : - Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+72) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-72) / 10 = -7,2 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-7,2) x 3 / 27 = -0,8**								**ΣΥΝΟΛΟ -72**
	ΑΣ3								
1	Η ομάδα του Κ.Κ.Εσωτ.	3	ενεργεί	+3	όπως οι Τουπαμάρος	-3	-9	-27	-27
1	Η ομάδα του Κ.Κ.Εσωτ.	3	είναι	+3	μία οργάνωση συνωμοτών	-3	-9	-27	-27
1	Η ομάδα του Κ.Κ.Εσωτ.	3	εξυπηρετεί	+3	τους σκοπούς του Κ.Κ.Ε.	-3	-9	-27	-27
1	Η ομάδα του Κ.Κ.Εσωτ.	3	στοχεύει	+3	στην κατάληψη της εξουσίας	-3	-9	-27	-27
2	Η φατρία του Κ.Κ.Εσωτ.	3	στοχεύει	+3	στην ανατροπή του καθεστώτος	-3	-9	-27	-54
1	Η φατριά του Κ.Κ.Εσωτ.	3	είναι	+3	παράνομη	-3	-9	-27	-27
2	Η φατρία του Κ.Κ.Εσωτ.	3	αποφάσισε	+3	τη χρησιμοποίηση βίας	-3	-9	-27	-54
ΣΥΝΟΛΟ 9	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-243)** : - Στάση δυσμενής για την οργάνωση **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+243) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ3 : (-243) / 9 = -27 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-27) x 3 / 27 = -3**								**ΣΥΝΟΛΟ -243**

3. ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ (συν.) **7η** ΔΙΚΗ: **Π.Α.Μ** των «17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ, ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **22/1 - 29/1/1973** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **7 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ** (ΑΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΣ)	**ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ** (ΡΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΡΣ)	**ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ** (ΑΠ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	**ΣΥΝΟΛΟ** ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ4 (υπεράσπιση)								
1	Η υπεράσπιση (συνήγοροι)	1	εξαίρει	+3	το ήθος και τη συνέπεια του Δρακόπουλου	+3	+9	+9	+9
1	Ο Πεσματζόγλου (μάρτυρας)	2	καταθέτει	+3	υπέρ των αρχηγών του Κ.Κ.Εσωτ.	-3	-9	-18	-18
ΣΥΝΟΛΟ 2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-9)** : - Στάση δυσμενής για την υπεράσπιση **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+9) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ4 : (-9) / 2 = -4,5 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-4,5) x 3 / 27 = -0,5**								**ΣΥΝΟΛΟ -9**

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ) ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

	ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ		**ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (α΄ τρόπος)**				**ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (β΄ τρόπος)**		
ΒΗΜΑ	(-1,5)+(-6,5)+(+24,75)+(+14,18) / 4=	+7,73 (≈ +7.7)	(+7,88) x 3 / 27	+0,87	(≈ +0,9)	ή	(-0,16)+(-0,72)+(+2,62)+(+1,57) / 4=	+0,85	(≈ +0,8)
ΒΡΑΔΥΝΗ	(-4,2) + (-11,66) / 2 =	-7,93 (≈ -7,9)	(-8) x 3 / 27	-0,88	(≈ -0,9)	ή	(-0,46) + (-1,29) / 2 =	-0,9	
ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ	(-9) + (-7,2) + (-27) + (-4,5) / 4 =	-11,92 (≈ -11,9)	(-11,92) x 3 / 27	-1,32	(≈ -1,3)	ή	(-1) + (-0,8) + (-3) + (-0,5) / 4 =	-1,32	(≈ -1,3)

8η ΔΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ (Ε.Α.Ν) - των «6» (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΗΣ : έναρξη: **9/8 - 11/8/1973** (έκδ. απόφασης)

ΟΙ ΤΙΤΛΟΙ/ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ ΑΦΟΡΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ **4 ΗΜΕΡΩΝ (9/8 - 12/8/73)**

(Η Βραδυνή: 3 δημοσιεύματα: 9/8 - 11/8/73)

ΣΕ 3 ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(ΤΟ ΒΗΜΑ - Η ΒΡΑΔΥΝΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)

ΠΙΝΑΚΕΣ 22, 23, 24

ΠΙΝΑΚΑΣ No 22

1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΤΟ ΒΗΜΑ** **8η** ΔΙΚΗ: **Ε.Α.Ν των «6»** (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **9/8 - 12/8/1973** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **3 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟ-ΤΗΤΑ (Σ)	**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ** (ΑΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΣ)	**ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ** (ΡΣ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΡΣ)	**ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ** (ΑΠ)	**ΑΞΙΑ ΤΟΥ** (ΑΠ)	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ** ΡΣ x ΑΠ	**ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ** (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	**ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ**
	ΑΣ1								
1	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που αρχίζει) είναι αυτή	+3	της οργανώσεως του «Ε.Α.Ν.»	-1	-3	-3	-3
1	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	της οργανώσεως του «Ε.Α.Ν.»	-1	-3	-3	-3
1	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	της οργανώσεως του «Ε.Α.Ν.»	-1	-3	-3	-3
ΣΥΝΟΛΟ 3	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-9)** : - Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς **(+9)** **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-9) /3 = -3 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ :(-3) x 3 / 27 = -0,33 (≈ -0,3)**								**ΣΥΝΟΛΟ -9**
	ΑΣ2								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	αρνούνται	-3	τη συμμετοχή στην οργάνωση του Ε.Α.Ν.	-3	+9	+9	+9
ΣΥΝΟΛΟ 1	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(+9)** : Στάση ευμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-9) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (+9) / 1 = +9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (+9) x 3 / 27 = +1**								**ΣΥΝΟΛΟ +9**

ΠΙΝΑΚΑΣ No 23

2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **Η ΒΡΑΔΥΝΗ** 8η ΔΙΚΗ: **Ε.Α.Ν** των «6» (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **9/8 - 12/8/1973** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **3 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1								
1	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που αρχίζει) είναι αυτή	+3	των 6 μελών του Ε.Α.Ν.	-1	-3	-3	-3
1	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των 6 μελών του Ε.Α.Ν.	-1	-3	-3	-3
1	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	των 6 μελών του Ε.Α.Ν.	-1	-3	-3	-3
ΣΥΝΟΛΟ 3	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-9)** : Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς **(+9)** **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 : (-9) / 3 = -3 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-3) x 3 / 27 = -0,33 (≈ -0,3)**								**ΣΥΝΟΛΟ -9**
	ΑΣ2								
1	Οι κατηγορούμενοι	1	παραπέμπονται (σύμφωνα με το κατηγορητήριο)	+2	για συμμετοχή στην οργάνωση του Ε.Α.Ν.	-1	-2	-2	-2
3	Οι κατηγορούμενοι	1	αρνούνται	-3	τις κατηγορίες	+3	-9	-9	-27
ΣΥΝΟΛΟ 4	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-29)** : - Στάση ευμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Δυσμενής για το καθεστώς (-3) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-29) / 4 = -7,25 (≈ -7,2) ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-7,25) x 3 / 27 = -0,80 (≈ 0,8)**								**ΣΥΝΟΛΟ -29**

ΠΙΝΑΚΑΣ No 24

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ** **8η** ΔΙΚΗ: **Ε.Α.Ν των «6»** (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **9/8 - 12/8/1973** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **3 ΗΜΕΡΕΣ**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (Σ)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΣ)	ΡΗΜΑΤΙΚΗ (ΔΙΑ) ΣΥΝΔΕΣΗ (ΡΣ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΡΣ)	ΟΡΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ (ΑΠ)	ΑΞΙΑ ΤΟΥ (ΑΠ)	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΡΣ x ΑΠ	ΓΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ (ΡΣ x ΑΠ) x ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ (ΡΣxΑΠxΑΣ) x Σ
	ΑΣ1								
1	Η δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	1	(που αρχίζει) είναι αυτή	+3	των 6 μελών της παρανόμου οργανώσεως Ε.Α.Ν.	-3	-9	-9	-9
1	Η δίκη » »	1	(που συνεχίζεται) είναι αυτή	+3	των 6 μελών της παρανόμου οργανώσεως Ε.Α.Ν.	-3	-9	-9	-9
1	Η δίκη » »	1	(που τελείωσε) είναι αυτή	+3	των 6 μελών της παρανόμου οργανώσεως Ε.Α.Ν.	-3	-9	-9	-9
ΣΥΝΟΛΟ 3	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-27)** : - Στάση δυσμενής για τη δίκη **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+27) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ1 :(-27) / 3 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-9) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ -27**
	ΑΣ2								
2	Οι κατηγορούμενοι	1	είναι	+3	μέλη της παρανόμου οργανώσεως Ε.Α.Ν.	-3	-9	-9	-18
ΣΥΝΟΛΟ 2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-18)** : - Στάση δυσμενής για τους κατηγορουμένους **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+18) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ2 : (-18) / 2 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-9) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ -18**
	ΑΣ3								
1	Η οργάνωση του Ε.Α.Ν.	1	είχε επικηρύξει	+3	τον Γ. Παπαδόπουλο	-3	-9	-9	-9
1	Η οργάνωση του Ε.Α.Ν.	1	είναι	+3	παράνομη	-3	-9	-9	-9
ΣΥΝΟΛΟ 2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ **(-18)** : - Στάση δυσμενής για την οργάνωση **VS** Ευμενής για το καθεστώς (+18) **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΣ3 : (-18) / 2 = -9 ⇒ ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ : (-9) x 3 / 27 = -1**								**ΣΥΝΟΛΟ -18**

8η ΔΙΚΗ: **Ε.Α.Ν** των «6» (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά.) ΔΙΑΡΚΕΙΑ: **9/8 - 12/8/1973** - ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ: **3 ΗΜΕΡΕΣ**

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ) ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

	ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ			**ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (α΄ τρόπος)**				**ΣΕ ΚΛΙΜΑΚΑ (β΄ τρόπος)**			
ΒΗΜΑ	(-3) + (+9) / 2	=	+3	(+3) x 3 / 27	= +0.33	(≈ +0,3)	ή	(-0.33) + (+1) / 2	= +0,33	(≈ +0.3)	
ΒΡΑΔΥΝΗ	(-3) + (-7.25) / 2	=	-5.12 (≈ -5.1)	(-5.12) x 3 / 27	= -0.56	(≈ -0.6)	ή	(-0,33) + (-0.80) / 2=	-0.56	(≈ -0.6)	
ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ	(-9) + (-9) + (-9) / 3	=	-9	(-9) x 3 / 27	= -1		ή	(-1) + (-1) + (-1) / 3=	-1		

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΟΡΩΝ (Μ.Ο) ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑΣΗΣ (ΑΣ) ΣΤΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ ΚΑΙ ΥΠΟΤΙΤΛΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΚΤΩ ΔΙΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΕΣ No 25, 26, 27

(Μ.Ο σε πραγματικούς αριθμούς (R), σε κλίμακα -3 έως +3 & αναπαραστατικοί «παρουσίας / απουσίας» των ΑΣ)

ΠΙΝΑΚΑΣ No 25: **Μέσοι όροι (Μ.Ο) των Αντικειμένων Στάσης (ΑΣ) και των συνόλων τους, μέσα από τους τίτλους και υπότιτλους, των τριών εφημερίδων για τις οκτώ δίκες ως προς την κατεύθυνση και ένταση τους, σε σχέση με την Αντίθεση.**

	ΔΙΚΕΣ	ΤΟ ΒΗΜΑ						Η ΒΡΑΔΥΝΗ						ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ					
		ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ (Μ.Ο) ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑΣΗΣ - (ΑΣ)																	
		Δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	Κατη-γορού-μενοι	Οργά-νωση	Υπερά-σπιση	Δίκη (ως Ποινική Διαδι-κασία)	Σύνολο Μ.Ο των ΑΣ	Δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	Κατη-γορού-μενοι	Οργά-νωση	Υπερά-σπιση	Δίκη (ως Ποινική Διαδικα-σία)	Σύνολο Μ.Ο των ΑΣ	Δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	Κατη-γορού-μενοι	Οργά-νωση	Υπερά-σπιση	Δίκη (ως Ποινική Διαδι-κασία)	Σύνολο Μ.Ο των ΑΣ
		ΑΣ 1	ΑΣ 2	ΑΣ 3	ΑΣ 4	ΑΣ 5		ΑΣ 1	ΑΣ 2	ΑΣ 3	ΑΣ 4	ΑΣ 5		ΑΣ 1	ΑΣ 2	ΑΣ 3	ΑΣ 4	ΑΣ 5	
1.	**Π.Α.Μ. «των 31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ-ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)	+2	+1,6	-9	-	-*	-1,8	-4,5	-9,1	-25,2	-	-9	-11,9	-8,5	-10,8	-27	-	-9	-13,8
2.	**Ε.Α. «των 15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ-ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)	+2,4	-7	-	-	-	-2,3	-6,4	-13,3	-23,6	-	-9	-13,1	-7,4	-14,5	-27	-	-9	-14,5
3.	**Π.Α.Μ. «των 16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)	-1	-	-6	-	-	-3,5	-9	-8,2	-27	-	-	14,7	-9	-9	-27	-	-	-15
4.	**Δ.Α. «των 34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ-ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.)	-0,2	+13,5	+24	+15,9	+0,5	+10,7	-9	-5,4	-24	+21	-1	-3,7	-8,1	-14,1	-24,7	+19,5	-9-	-7,3
5.	**Κ.Ο.Α. «των 11»** (ΚΑΛΟΥΛΗΣ-ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)	-0.6	-3	-	-	-	-1,8	-4,2	-15	-	-	-	-9,6	-9	-14,8	-	-	+6	-5,9
6.	**Π.Α.Κ. «των 15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά.)	+1,5	-3	+27	+9	-	+8,6	+0,2	-13,5	-25,2	+18	-	-5,1	-11	-9	+1,8	+7,5	-	-2,7
7.	**Π.Α.Μ. «των 17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ-ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά)	-1,5	-6,5	+24,7	+14,2	-	+7,7	-4,2	-11,7	-	-	-	-7,9	-9	-7,2	-27	-4,5	-	-11,9
8.	**Ε.Α.Ν. «των 6»** (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ-ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά)	-3	+9	-	-	-	+3	-3	-7,2	-	-	-	-5,1	-9	-9	-9	-	-	-9

Υπόμνηση

Πρόσημα (+): Κατεύθυνση θετική σε σχέση με την Αντίθεση (Αντ.)

(-): Κατεύθυνση αρνητική σε σχέση με την Αντίθεση (Αντ.)

Αριθμός: Εκφράζει την ένταση των (ΑΣ), σε κλίμακα (–3 έως +3)

ΠΙΝΑΚΑΣ No 26: Μέσοι όροι (Μ.Ο) του πίνακα No 25 σε κλίμακα (-3 έως +3).

	Δ Ι Κ Ε Σ	ΤΟ ΒΗΜΑ						ΒΡΑΔΥΝΗ						ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ					
		ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ (Μ.Ο) ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΤΑΣΗΣ - (ΑΣ)																	
		Δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	Κατη-γορού-μενοι	Οργά-νωση	Υπερά-σπιση	Δίκη (ως Ποινική Διαδι-κασία)	Σύνολο Μ.Ο των ΑΣ	Δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	Κατη-γορού-μενοι	Οργά-νωση	Υπερά-σπιση	Δίκη (ως Ποινική Διαδικα-σία)	Σύνολο Μ.Ο των ΑΣ	Δίκη (ως δικαστικό γεγονός)	Κατη-γορού-μενοι	Οργά-νωση	Υπερά-σπιση	Δίκη (ως Ποινική Διαδι-κασία)	Σύνολο Μ.Ο των ΑΣ
		ΑΣ 1	ΑΣ 2	ΑΣ 3	ΑΣ 4	ΑΣ 5		ΑΣ 1	ΑΣ 2	ΑΣ 3	ΑΣ 4	ΑΣ 5		ΑΣ 1	ΑΣ 2	ΑΣ 3	ΑΣ 4	ΑΣ 5	
1.	**Π.Α.Μ. «των 31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ-ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)	+0,2	+0,2	-1	-	-	-0,2	-0,5	-1	-2,8	-	-1	-1,3	-0,9	-1,2	-3	-	-1	-1,5
2.	**Ε.Α. «των 15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ-ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)	+0,3	-0,8	-	-	-	-0,2	-0,7	-1,5	-2,6	-	-1	-1,4	-0,8	-1,6	-3	-	-1	-1,6
3.	**Π.Α.Μ. «των 16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)	-0,1	-	-0,7	-	-	-0,4	-1	-0,9	-3	-	-	-1,6	-1	-1	-3	-	-	-1,7
4	**Δ.Α. «των 34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ-ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.)	-0,02	+1,5	+2,7	+1,8	+0,05	+1,2	-1	-0,6	-2,7	+2,3	-0,1	-0,4	-1	-1,6	-2,8	+2,2	-1	-0,8
5.	**Κ.Ο.Α. «των 11»** (ΚΑΛΟΥΔΗΣ-ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)	-0,06	-0,3	-	-	-	-0,2	-0,5	-1,7	-	-	-	-1,1	-1	-1,6	-	-	+0,7	-0,6
6.	**Π.Α.Κ. «των 15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά.)	+0,2	-0,3	+3	+1	-	+1	+0,02	-1,5	-2,8	+2	-	-0,6	-1,2	-1	+0,2	+0,8	-	-0,3
7	**Π.Α.Μ. «των 17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ-ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά)	-0,2	-0,7	+2,7	+1,6	-	+0,8	-0,5	-1,3	-	-	-	-0,9	-1	-0,8	-3	-0,5	-	-1,3
8.	**Ε.Α.Ν. «των 6»** (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ-ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά)	-0,3	+1	-	-	-	+0,3	-0,3	-0,8	-	-	-	-0,6	-1	-1	-1	-	-	-1

ΠΙΝΑΚΑΣ No 27: «ΠΑΡΟΥΣΙΑ/ΑΠΟΥΣΙΑ» των Αντικειμένων Στάσης (ΑΣ) στους τίτλους και υπότιτλους, της κάθε εφημερίδας για κάθε δίκη.

	ΔΙΚΕΣ	ΤΟ ΒΗΜΑ					ΒΡΑΔΥΝΗ					ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ				
		ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΑΣΗΣ - (ΑΣ)														
		Δίκη	Κατηγορούμενοι	Οργάνωση	Υπεράσπιση	Ποινική Διαδικασία	Δίκη	Κατηγορούμενοι	Οργάνωση	Υπεράσπισης	Ποινική Διαδικασία	Δίκη	Κατηγορούμενοι	Οργάνωση	Υπεράσπισης	Ποινική Διαδικασία
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1.	**Π.Α.Μ. «των 31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ-ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.ά.)	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3	-	-*	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3	-	ΑΣ5*	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3	-	ΑΣ5*
2.	**Ε.Α. «των 15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ-ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)	ΑΣ1	ΑΣ2	-*	-	-*	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3*	-	ΑΣ5*	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3*	-	ΑΣ5*
3.	**Π.Α.Μ. «των 16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)	ΑΣ1	-*	ΑΣ3	-	-	ΑΣ1	ΑΣ2*	ΑΣ3	-*	-*	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3	-	-
4.	**Δ.Α. «των 34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ-ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά.)	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3	ΑΣ4	ΑΣ5	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3	ΑΣ4*	ΑΣ5	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3	ΑΣ4	ΑΣ5
5.	**Κ.Ο.Α. «των 11»** (ΚΑΛΟΥΔΗΣ-ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)	ΑΣ1	ΑΣ2	-	-	-*	ΑΣ1	ΑΣ2	-	-	-*	ΑΣ1	ΑΣ2	-	-	ΑΣ5*
6.	**Π.Α.Κ. «των 15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά.)	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3	ΑΣ4	-	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3*	ΑΣ4	-	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3	ΑΣ4	-
7.	**Π.Α.Μ. «των 17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ-ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά)	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3*	ΑΣ4*	-	ΑΣ1	ΑΣ2	-*	-*	-	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3*	ΑΣ4*	
8.	**Ε.Α.Ν. «των 6»** (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ-ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά)	ΑΣ1	ΑΣ2	-*	-	-	ΑΣ1	ΑΣ2	-*	-	-	ΑΣ1	ΑΣ2	ΑΣ3*	-	

* Παρουσία σημαίνουσα

-* Απουσία σημαίνουσα

(Α) ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 26

Ακολουθούν οκτώ διαγράμματα της κατεύθυνσης [ευμενής (+) ή δυσμενής (-)] και έντασης [σε κλίμακα από (-3) έως (+3)] των (ΑΣ) στους τίτλους και υπότιτλους της κάθε εφημερίδας για την κάθε δίκη, σε σχέση με την Αντίθεση

ΔΙΚΗ 1 - Π.Α.Μ. «των 31» (ΦΙΛΙΝΗΣ – ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.α.)

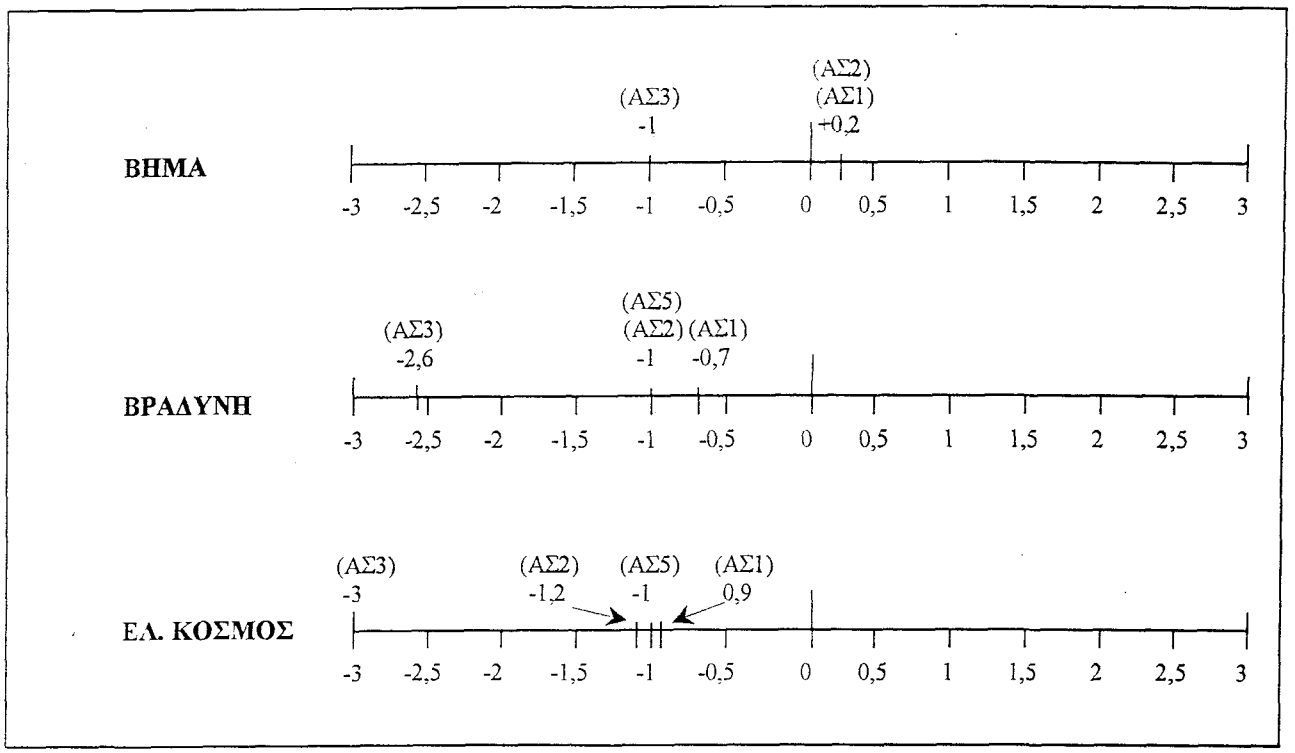

ΔΙΚΗ 2 - Ε.Α. «των 15» (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ – ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.α)

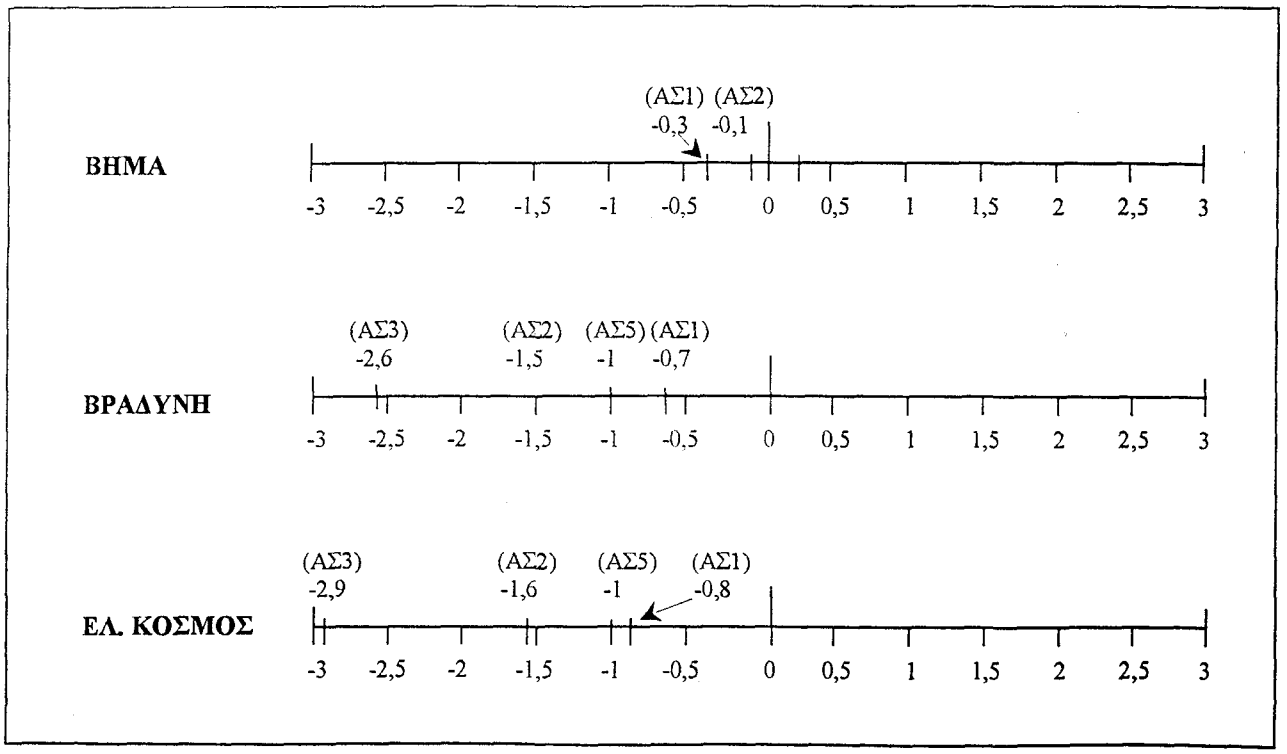

ΔΙΚΗ 3 - Π.Α.Μ. «των 16» (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)

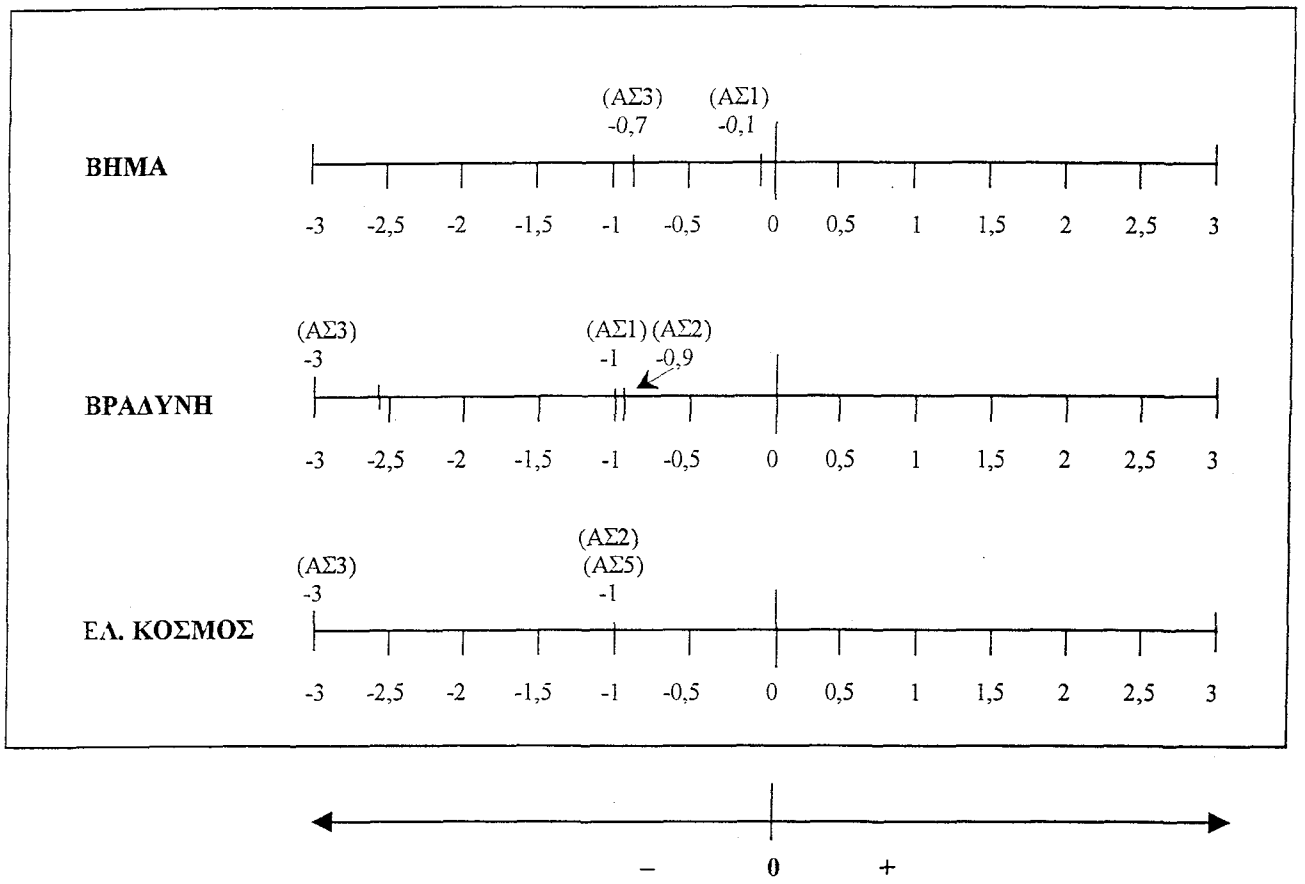

ΔΙΚΗ 4 - Δ.Α. «των 34» (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ - ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.α)

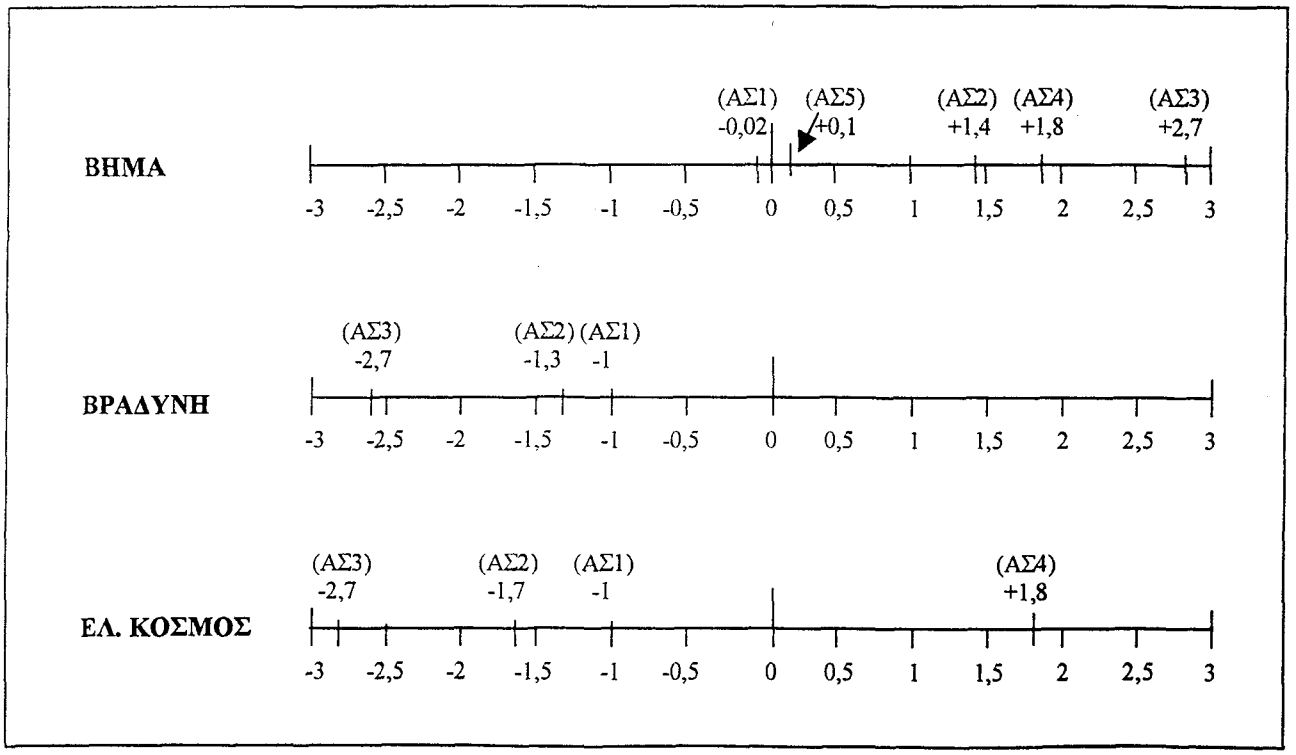

ΔΙΚΗ 5 - Κ.Ο.Α. «των 11» (ΚΑΛΟΥΔΗΣ – ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.α.)

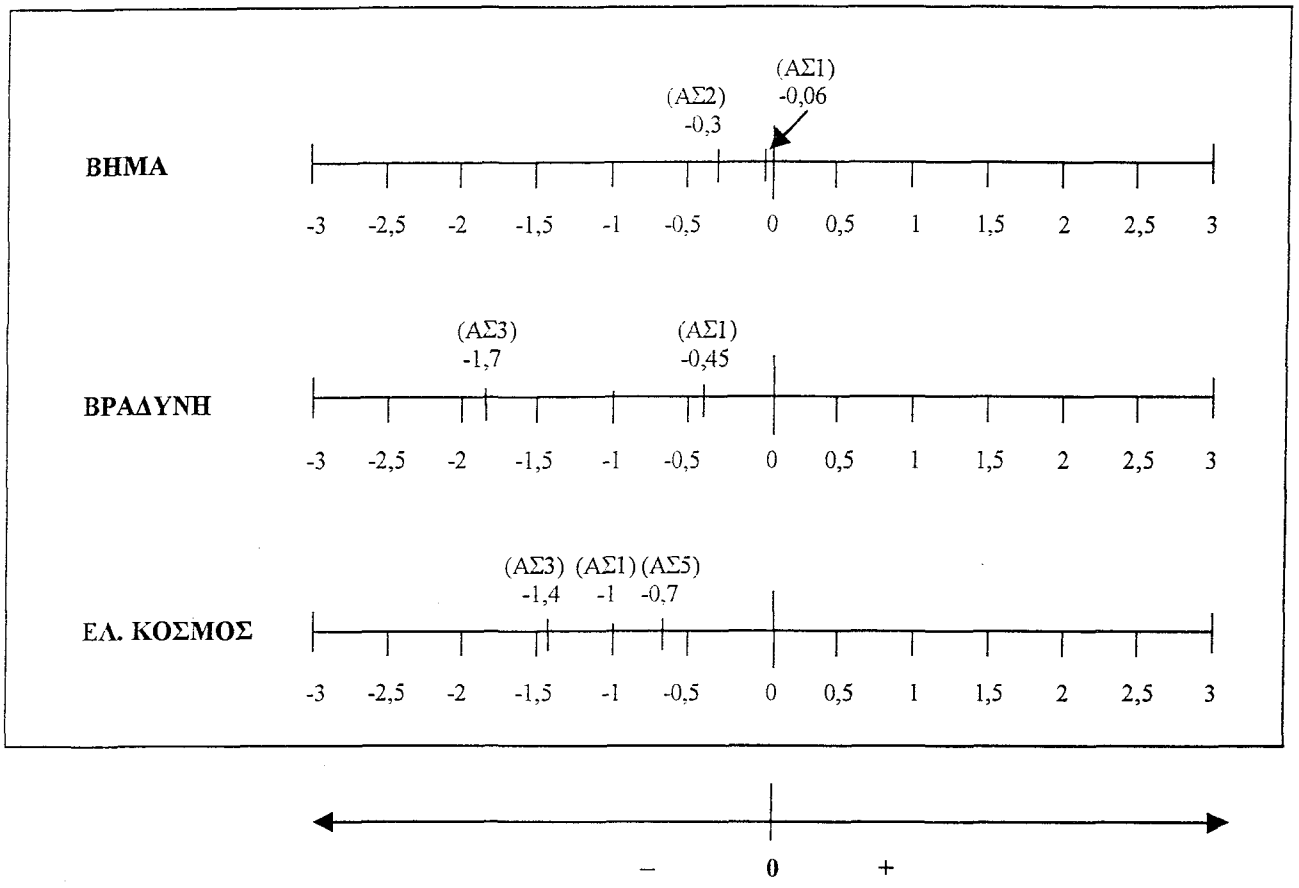

ΔΙΚΗ 6 - Π.Α.Κ. «των 15» (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.α)

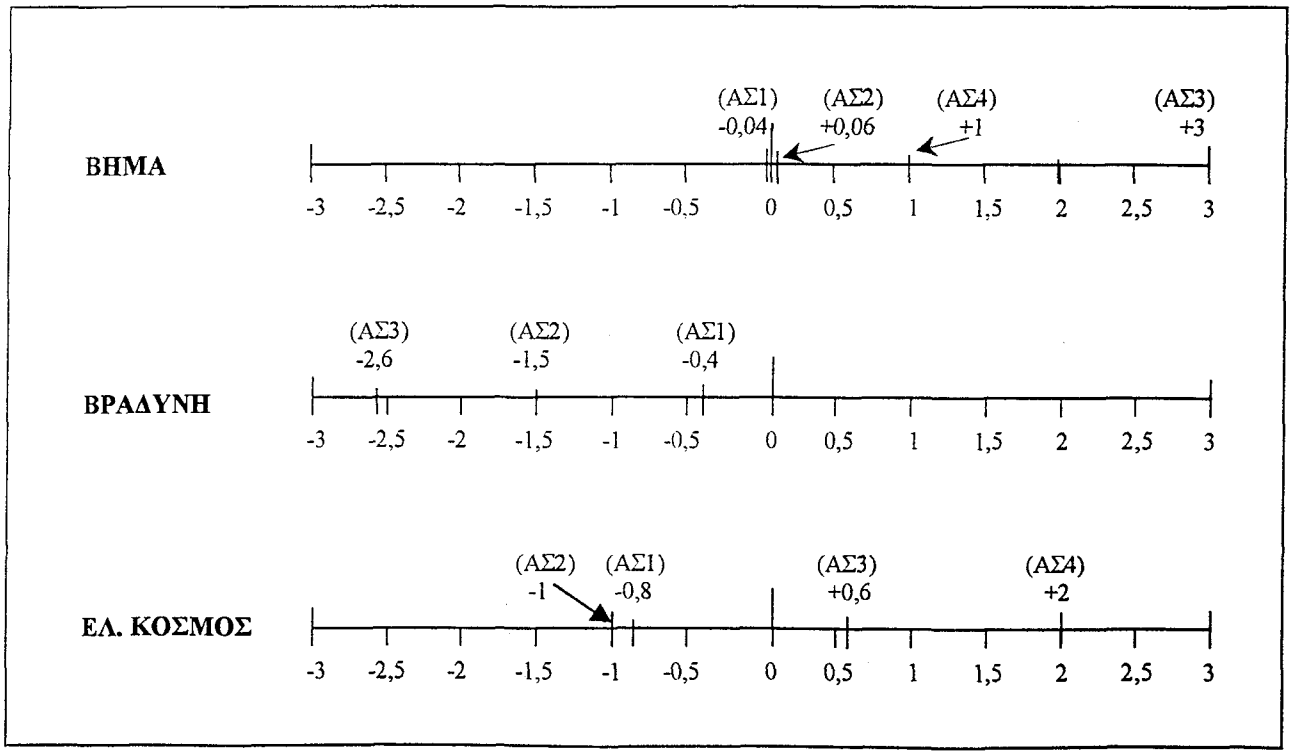

ΔΙΚΗ 7 - Π.Α.Μ. «των 17» (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ – ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.α.)

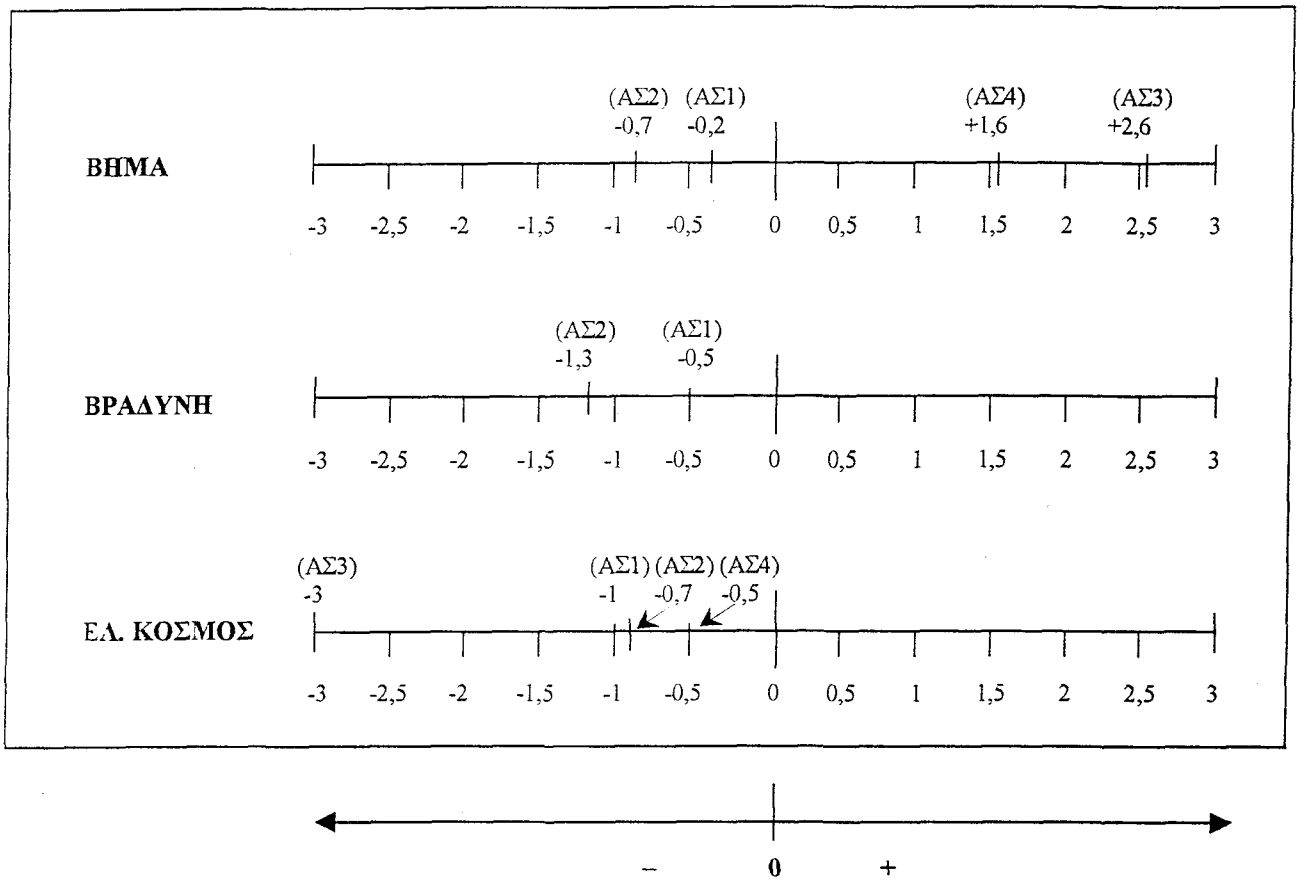

ΔΙΚΗ 8 - Ε.Α.Ν. «των 6» (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ - ΡΟΥΜΠΟΣ κ.α.)

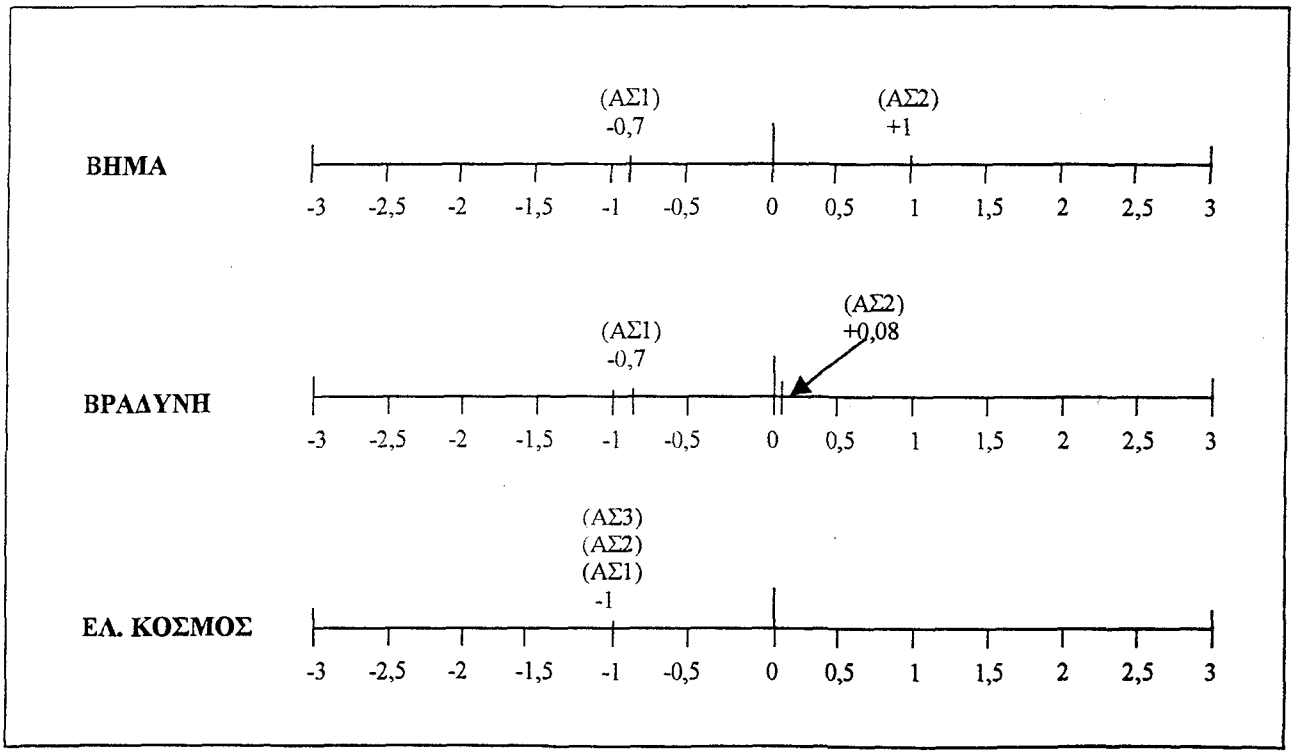

(Β) ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 26 (ΣΥΝΘΕΣΗ)

Κατεύθυνση [ευμενής (+) ή δυσμενής (-)] και ένταση [σε κλίμακα από (-3) έως (+3)]
των (ΑΣ) στους τίτλους και υπότιτλους της κάθε εφημερίδας
για όλες τις δίκες μαζί, σε σχέση με την Αντίθεση

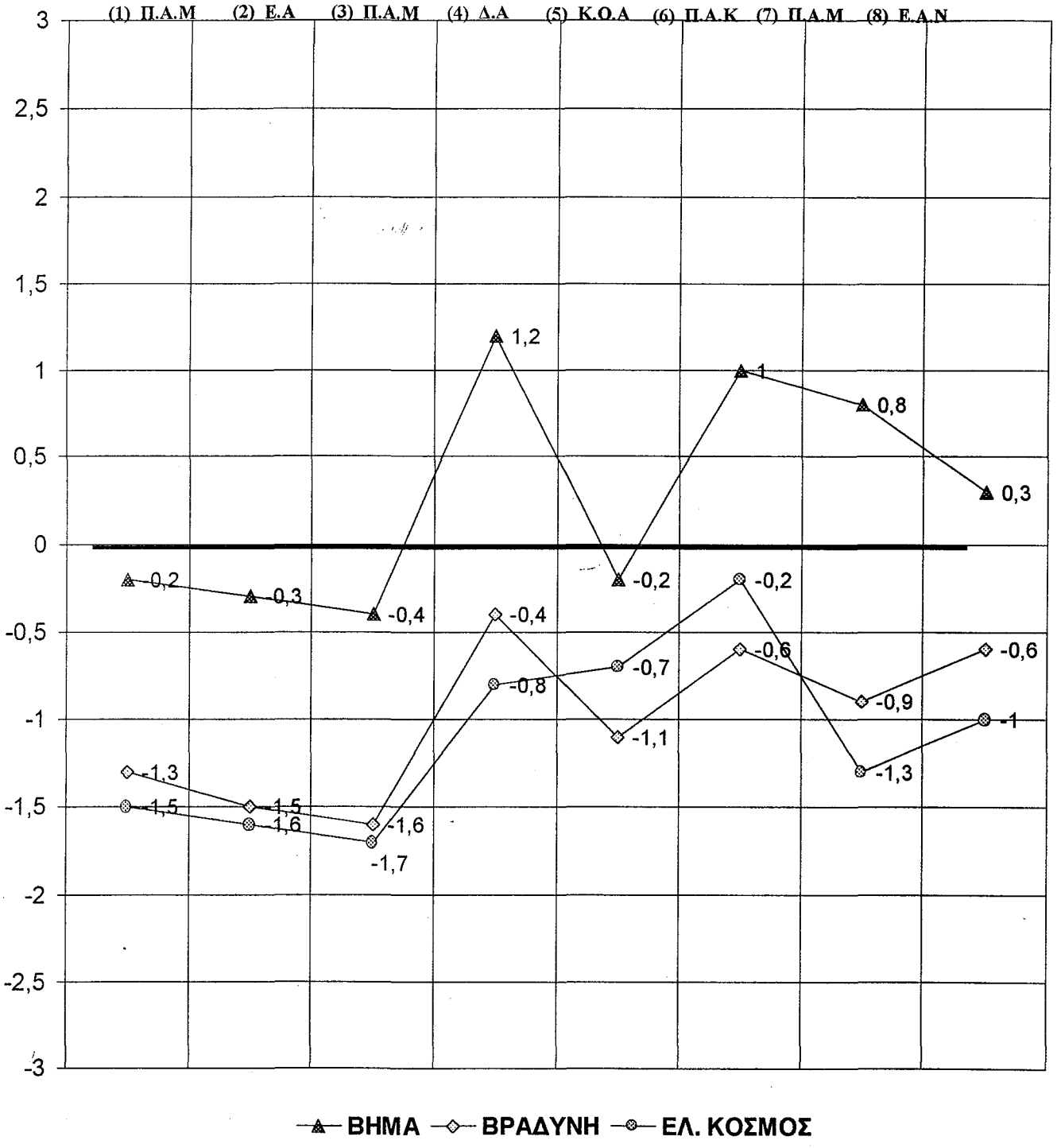

ΤΜΗΜΑ Γ

ΠΟΣΟΤΙΚΗ & ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

α) ως προς την έκταση που κατέλαβε στις πρώτες σελίδες και στο σύνολό των εφημερίδων για κάθε δίκη [σε εκ., % και σε τμήματα κύκλου (°)]

β) ως προς την κατεύθυνση των φωτογραφιών (σε ευμενής Κ (+), δυσμενής Αντ (-) και ουδέτερη (0)] απέναντι στο καθεστώς της 21ης Απριλίου.

ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ ΠΡΙΝ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΤΟΥΣ ΣΕ ΕΥΜΕΝΕΙΣ, ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΟΥΔΕΤΕΡΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Γ

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ1 Κατεύθυνση ευνοϊκή Κ (+), ουδέτερη (0) ή δυσμενής Αντ. (-), των φωτογραφιών, που δημοσιεύθηκαν στην 1η σελ. και στο σύνολο των σελίδων, της κάθε εφημερίδας, για κάθε δίκη (σε τ.εκ.)

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ2 Κατεύθυνση ευνοϊκή Κ (+), ουδέτερη (0) ή δυσμενής Αντ. (-), των φωτογραφιών, που δημοσιεύθηκαν στην 1η σελ. και στο σύνολο των σελίδων, της κάθε εφημερίδας, για κάθε δίκη (σε ποσοστό %)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ Γ2 (1ης σελίδας)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ Γ2 (Σύνολο Σελίδων)

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ3 Κατεύθυνση ευνοϊκή Κ (+), ουδέτερη (0) ή δυσμενής Αντ. (-), της έκτασης των φωτογραφιών, που δημοσιεύθηκαν στην 1η σελίδα και στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας, για κάθε δίκη (σε ποσοστό %)

ΠΙΝΑΚΑΣ 9 Κατεύθυνση ευνοϊκή Κ (+), ουδέτερη (0) ή δυσμενής Αντ. (-), της συνολικής έκτασης των φωτογραφιών των τριών δικών που δημοσιεύθηκαν σε κάθε εφημερίδα (1η σελίδα και σύνολο σελίδων), σε σχέση με την συνολική έκταση των φωτογραφιών που δημοσιεύτηκαν σ' όλες τις εφημερίδες μαζί (σε τ.εκ. και σε <°>

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 9: ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α (Αυστηρή λογοκρισία):

Συνολική έκταση και των [3] δικών [1η σελίδα & σύνολο σελίδων]

ΠΙΝΑΚΑΣ 10 Κατεύθυνση ευνοϊκή Κ (+), ουδέτερη (0) ή δυσμενής Αντ. (-), της συνολικής έκτασης των φωτογραφιών, που δημοσιεύτηκαν σε κάθε εφημερίδα (1η σελ. και σύνολο σελίδων) για κάθε ομάδα δικών, σε σχέση με την συνολική έκταση των φωτογραφιών που δημοσιεύθηκαν σ' όλες τις εφημερίδας μαζί (σε τ.εκ. και σε <°>)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 10: ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β (*Χαλαρή λογοκρισία*):

Ομάδα δικών Νο 1: Αριστερά [1η σελίδα & Σύνολο Σελίδων]

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 10: ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β (Χαλαρή λογοκρισία)

Ομάδα δικών Νο 2: Κέντρο [1η σελίδα & Σύνολο ελίδων]

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 10: ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β (Χαλαρή λογοκρισία)

Ομάδες δικών Νο 3: Δεξιά [1η σελίδα & Σύνολο σελίδων]

ΠΙΝΑΚΑΣ «Γ1: **Κατεύθυνση* ευνοϊκή Κ (+), ουδέτερη (0) ή δυσμενής Αντ. (-) των φωτογραφιών, που δημοσιεύτηκαν στην 1η σελ. και στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας, για κάθε δίκη (σε τ.εκ.)**

	ΔΙΚΗ	ΣΕΛΙΔΕΣ	ΤΟ ΒΗΜΑ (τ.εκ.)				ΒΡΑΔΥΝΗ (τ.εκ.)				ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ (τ.εκ.)			
			Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛΟ	Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛΟ	Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛΟ
1	**Π.Α.Μ «των 31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ – ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.α.)	1η σελ. (α)	0	99	0	99	179	0	0	179	45	0	0	45
		Σύνολο (β)	0	127	0	127	251	0	0	251	193	0	0	193
2	**Ε.Α «των 15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ – ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)	1η σελ. (α)	95	223	535	853	262	5	0	267	793	130	0	923
		Σύνολο (β)	158	493	908	1559	1704	187	0	1891	2198	158	0	2356
3	**Π.Α.Μ «των 16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)	1η σελ. (α)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Σύνολο (β)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	**Δ.Α «των 34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ – ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	108	850	4265	5223	747	333	494	1575	2317	100	65	2482
		Σύνολο (β)	268	1590	6898	8756	2060	1724	1371	5155	4339	1149	261	5749
5	**Κ.Ο.Α «των 11»** (ΚΑΛΟΥΔΗΣ – ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)	1η σελ. (α)	0	60	0	60	0	0	0	0	117	0	0	117
		Σύνολο (β)	0	60	0	60	113	0	0	113	117	0	0	117
6	**Π.Α.Κ «των 15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ – ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	0	0	763	763	140	0	0	140	259	0	0	259
		Σύνολο (β)	279	0	2057	2336	1030	207	119	1356	662	0	0	662
7	**Π.Α.Μ «των 17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ – ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	300	0	355	655	0	0	0	0	0	0	0	0
		Σύνολο (β)	467	271	1319	2057	206	532	87	825	769	543	176	1488
8	**Ε.Α.Ν «των 6»** (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ – ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	0	0	159	159	57	65	0	122	134	0	0	134
		Σύνολο (β)	67	81	305	452	57	65	0	122	134	38	0	172

*** Κατεύθυνση των φωτογραφιών [ευνοϊκή Κ (+), ουδέτερη (0), ή δυσμενής Αντ (-) = Κατεύθυνση (στάση) αντίστοιχη της εφημερίδας σε σχέση με το Καθεστώς**

Σημείωση: Σύγκριση οριζόντια σε κάθε εφημερίδα και μεταξύ τους (1η σελ. και σύνολο σελίδων) σε τ.εκ.

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ2: Κατεύθυνση* ευνοϊκή Κ (+), ουδέτερη (0) ή δυσμενής Αντ. (-) της έκτασης των φωτογραφιών, που δημοσιεύθηκαν στην 1η σελ. και στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας, για κάθε δίκη (σε ποσοστό %)

	ΔΙΚΗ	ΣΕΛΙΔΕΣ	ΤΟ ΒΗΜΑ (%)				ΒΡΑΔΥΝΗ (%)				ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ (%)			
			Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛΟ	Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛΟ	Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛΟ
1	**Π.Α.Μ «των 31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ – ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.α.)	1η σελ. (α)	0	100	0	100	100	0	0	100	100	0	0	100
		Σύνολο (β)	0	100	0	100	100	0	0	100	100	0	0	100
2	**Ε.Α «των 15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ – ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)	1η σελ. (α)	11,1	26,1	62,7	100	98,1	1,9	0	100	85,9	14,1	0	100
		Σύνολο (β)	10,1	31,6	58,2	100	90,1	9,9	0	100	93,3	6,7	0	100
3	**Π.Α.Μ «των 16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)	1η σελ. (α)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Σύνολο (β)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	**Δ.Α «των 34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ – ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	2,1	16,3	81,7	100	47,4	21,1	31,4	100	93,4	4	2,6	100
		Σύνολο (β)	3,1	18,2	78,8	100	40	33,4	26,6	100	75,5	20	4,5	100
5	**Κ.Ο.Α «των 11»** (ΚΑΛΟΥΔΗΣ – ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)	1η σελ. (α)	0	100	0	100	0	0	0	0	100	0	0	100
		Σύνολο (β)	0	100	0	100	100	0	0	100	100	0	0	100
6	**Π.Α.Κ «των 15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ – ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	0	0	100	100	100	0	0	100	100	0	0	100
		Σύνολο (β)	11,9	0	88,1	100	76	15,3	8,8	100	100	0	0	100
7	**Π.Α.Μ «των 17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ – ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	45,8	0	54,2	100	0	0	0	0	0	0	0	0
		Σύνολο (β)	22,7	13,2	64,1	100	25	64,5	10,5	100	51,7	36,5	11,8	100
8	**Ε.Α.Ν «των 6»** (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ – ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	0	0	100	100	46,7	53,3	0	100	100	0	0	100
		Σύνολο (β)	14,8	17,9	67,5	100	46,7	53,3	0	100	77,9	22,1	0	100

Σημείωση: Σύγκριση οριζόντια μόνο σε κάθε εφημερίδα & μεταξύ τους (1η σελ. και σύνολο σελίδων) σε ποσοστό %

Βλ. στοιχεία πίνακα Γ1: Σχέση: (α,α,α,/α) x 100 και (β,β,β,/β) x 100 = ποσοστό %

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ Ν^{Ο} Γ 2 <u>1η ΣΕΛΙΔΑ</u>

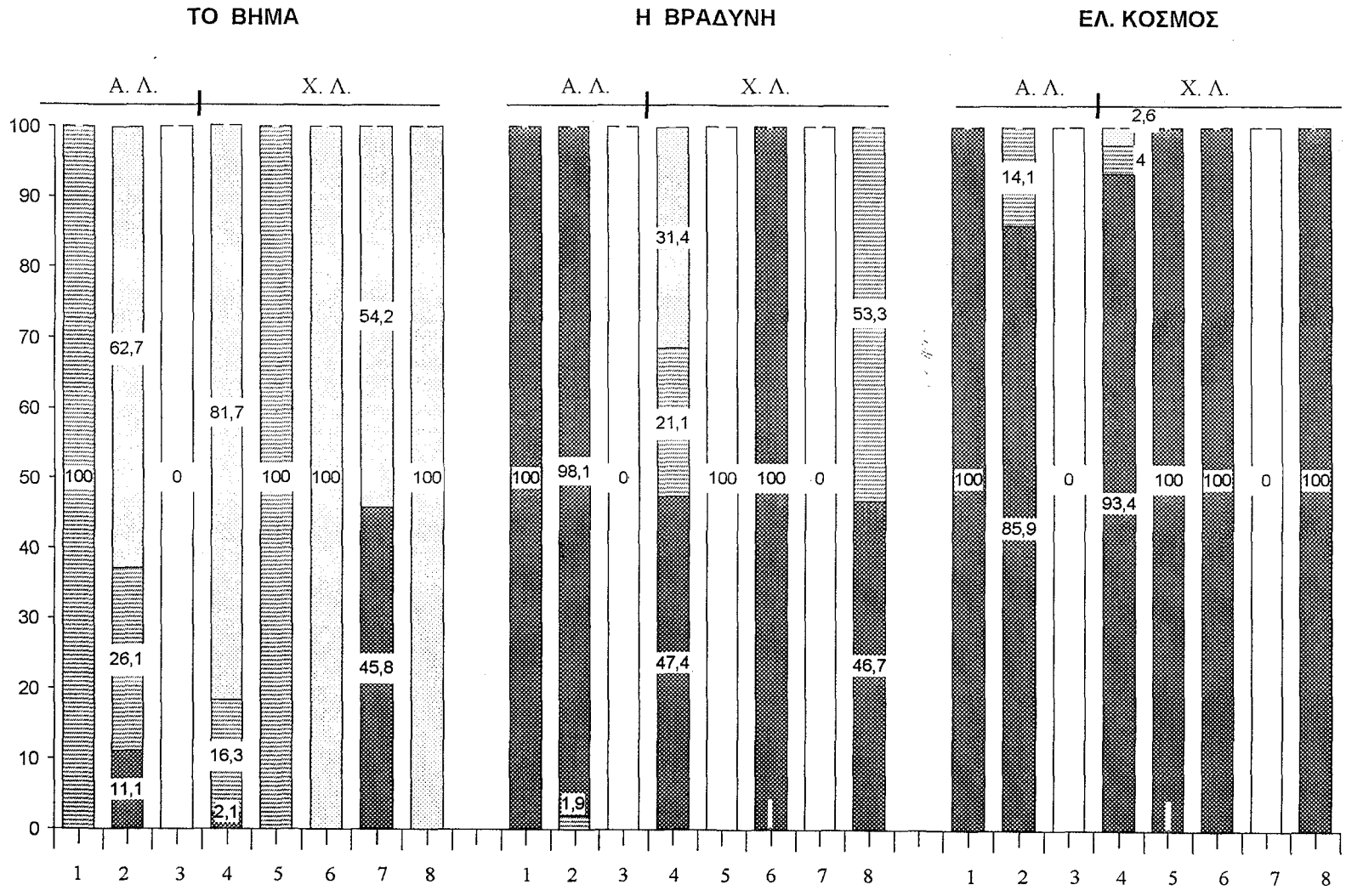

<u>Σημείωση:</u> Δίκες αριθμοί 1 - 8

<u>Υπόμνηση</u>: Α. Λ: Αυστηρή Λογοκρισία Χ. Λ: Χαλαρή Λογοκρισία

Κ(+) Ο(0) Αντ(-)

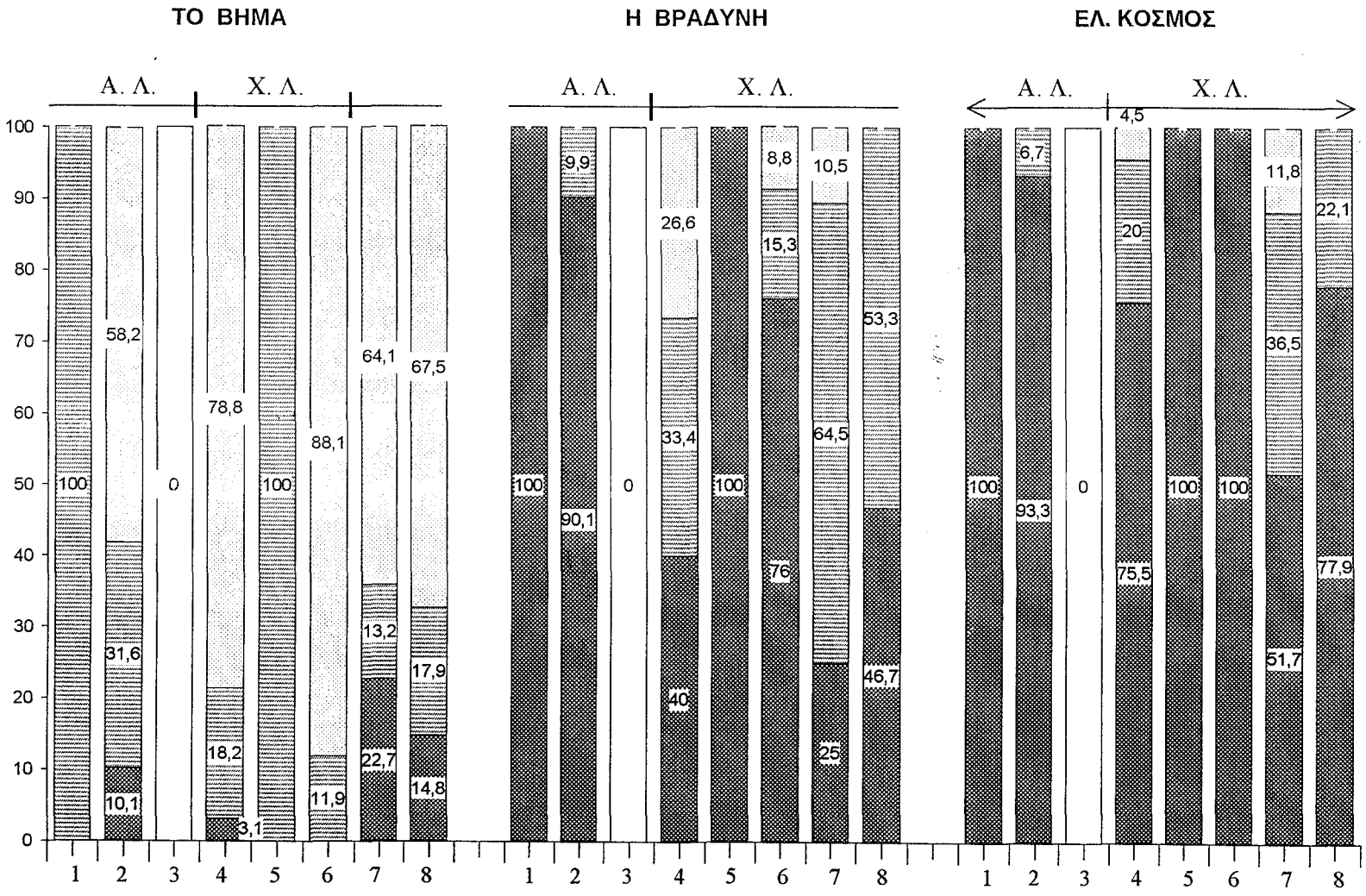

Σημείωση: Δίκες αριθμοί 1 - 8

Υπόμνηση: Α. Λ: Αυστηρή Λογοκρισία Χ. Λ: Χαλαρή Λογοκρισία

K(+) O(⁰) Αντ(-)

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ3: Κατεύθυνση* ευνοϊκή Κ (+), ουδέτερη (0) ή δυσμενής Αντ (-) της έκτασης των φωτογραφιών που δημοσιεύθηκαν στην 1η σελίδα, σε σχέση με τις φωτογραφίες που δημοσιεύτηκαν στο σύνολο των σελίδων της κάθε εφημερίδας (βιτρίνα) και για κάθε δίκη (σε ποσοστό %)

	ΔΙΚΗ	ΣΕΛΙΔΕΣ	ΤΟ ΒΗΜΑ (%)				ΒΡΑΔΥΝΗ (%)				ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ (%)			
			Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛΟ 1ης σελίδας	Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛΟ 1ης σελίδας	Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛΟ 1ης σελίδας
1	**Π.Α.Μ «των 31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ – ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.α.)	1η σελ. (α)	0	78	0	78	71,3	0	0	71,3	23,3	0	0	23,3
2	**Ε.Α «των 15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ – ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)	1η σελ. (α)	6,1	14,3	34,3	54,7	13,9	0,3	0	14,1	33,7	5,5	0	39,2
3	**Π.Α.Μ «των 16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)	1η σελ. (α)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	**Δ.Α «των 34»** (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ – ΜΑΓΚΑΚΗΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	1,2	9,7	48,7	59,6	14,5	6,5	9,6	30,6	40,3	1,7	1,1	43,2
5	**Κ.Ο.Α «των 11»** (ΚΑΛΟΥΔΗΣ – ΖΩΡΖΟΒΙΛΗΣ κ.ά.)	1η σελ. (α)	0	100	0	100	0	0	0	0	100	0	0	100
6	**Π.Α.Κ «των 15»** (ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ – ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	0	0	32,7	32,7	10,3	0	0	10,3	39,1	0	0	39,1
7	**Π.Α.Μ «των 17»** (ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗΣ – ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	14,6	0	17,3	31,8	0	0	0	0	0	0	0	0
8	**Ε.Α.Ν «των 6»** (ΣΑΒΒΟΥΡΑΣ – ΡΟΥΜΠΟΣ κ.ά)	1η σελ. (α)	0	0	35,2	35,2	46,7	53,3	0	100	77,9	0	0	77,9

Σημείωση: Βλ. στοιχεία Γ1: Σχέση α, α,α,α,α/Σύνολο (β) x 100

ΠΙΝΑΚΑΣ 9*: Κατεύθυνση* ευνοϊκή Κ (+), ουδέτερη (0) ή δυσμενής Αντ. (-), της συνολικής έκτασης των φωτογραφιών των τριών δικών, που δημοσιεύτηκαν σε κάθε εφημερίδα (1η σελίδα και σύνολο σελίδων), σε σχέση με την συνολική έκταση των φωτογραφιών που δημοσιεύτηκαν σε όλες τις εφημερίδες μαζί (σε τ.εκ. και σε <°>)

	ΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ Α	ΣΕΛΙΔΕΣ	ΤΟ ΒΗΜΑ (έκταση φωτογραφιών)				Η ΒΡΑΔΥΝΗ (έκταση φωτογραφιών)				ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ (έκταση φωτογραφιών)				Συνολική Έκταση Εφημερίδων
			Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛΟ	Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛΟ	Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛ	
1	**Π.Α.Μ «των 31»** (ΦΙΛΙΝΗΣ – ΛΕΛΟΥΔΑΣ κ.α.)	1η σελ. (α)	0	99	0	99	179	0	0	179	45	0	0	45	323
		Σύνολο (β)	0	127	0	127	251	0	0	251	193	0	0	193	571
2	**Ε.Α «των 15»** (ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ – ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ κ.ά.)	1η σελ. (α)	95	223	535	853	262	5	0	267	793	130	0	923	2043
		Σύνολο (β)	158	493	908	1559	1704	187	0	1891	2198	158	0	2356	5806
3	**Π.Α.Μ «των 16»** (ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ)	1η σελ. (α)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Σύνολο (β)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ **σε (τ.εκ.)**		1η σελ. (α)	95	322	535	952	441	5	0	446	838	130	0	968	2366
		Σύνολο (β)	158	620	908	1686	1955	187	0	2142	2391	158	0	2549	6377
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ **σε (°) (τμήμα κύκλου που αναλογεί στην συνολική έκταση)**		1η σελ. (α)	14	49	81	145	67	1	0	68	128	20	0	147	360
		Σύνολο (β)	9	35	51	95	110	11	0	121	135	9	0	144	360

Σημείωση: Βλ. πίνακα Γ1, τα ανωτέρω αποτελέσματα των (3) πρώτων δικών Νο 1, 2, 3 που αντιστοιχούν στην περίοδο Α, της αυστηρής λογοκρισίας (σε τ.εκ.)

Σχέση για το αποτέλεσμα σε μοίρες <°> ή για τα τμήματα κύκλου που αναλογούν στην συνολική έκταση των δικών.

(α) 1η σελίδα: Συνολική έκταση δικών: α,α,α, Σύνολο (α) x 360/Συνολική έκταση (α) εφημερίδων

(β) Σύνολο των σελίδων: Συνολική έκταση των δικών: β,β,β, Σύνολο (β) x 360/Συνολική έκταση (β) των εφημερίδων

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 9: ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α: - ΑΥΣΤΗΡΗ ΛΟΓΚΡΙΣΙΑ

Συνολική έκταση και των 3 δικών, Νο 1, 2, 3, σε (^{0}): τμήματα κύκλων που αναλογούν στη συνολική έκταση

1η ΣΕΛΙΔΑ

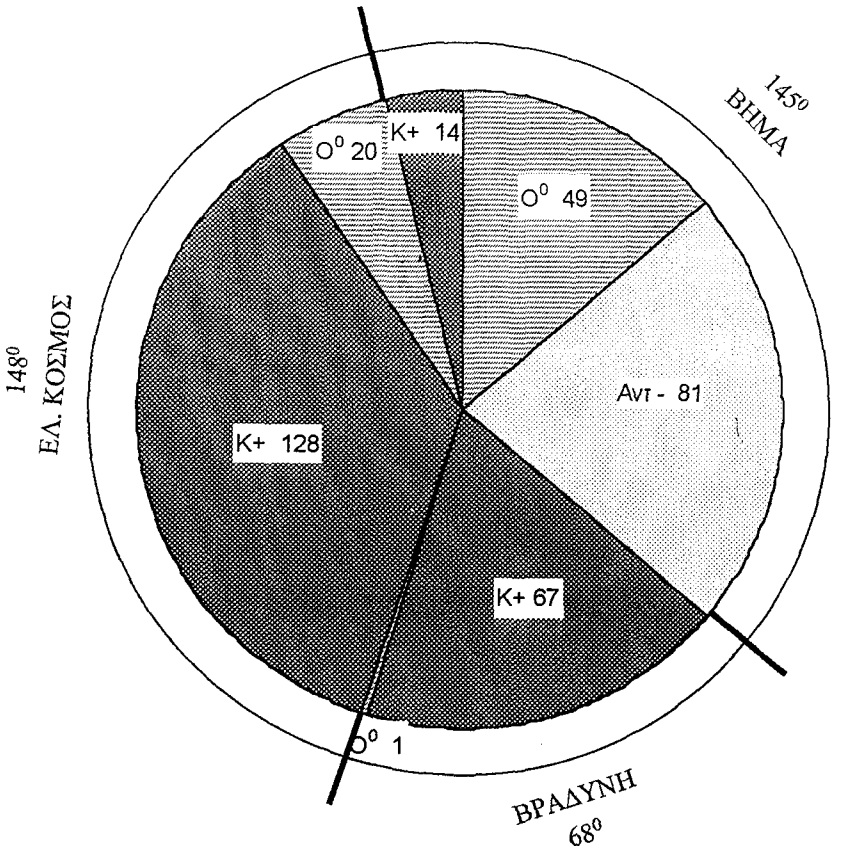

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ

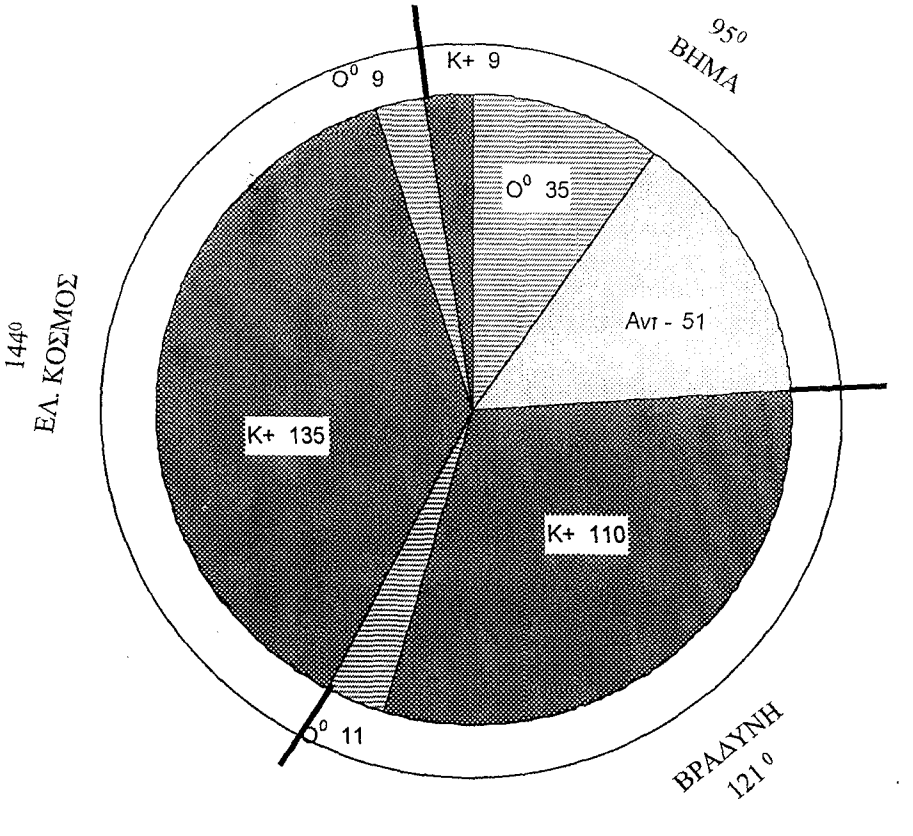

(K+) (O^0) (Αντ-)

ΠΙΝΑΚΑΣ 10*: **Κατεύθυνση* ευνοϊκή Κ (+), ουδέτερη (0) ή δυσμενής Αντ. (-), της συνολικής έκτασης των φωτογραφιών, που δημοσιεύτηκαν σε κάθε εφημερίδα (1η σελ. και σύνολο σελίδων) για κάθε ομάδα δικών, σε σχέση με την συνολική έκταση των φωτογραφιών που δημοσιεύτηκαν σε όλες τις εφημερίδες μαζί (σε τ.εκ. και σε <°>)**

	** ΟΜΑΔΕΣ ΔΙΚΩΝ	ΣΕΛΙΔΕΣ	Έκταση φωτογραφιών σε (τ.εκ.)												Συνολική Έκταση Εφημερίδων
			ΤΟ ΒΗΜΑ (σε τ.εκ.)				Η ΒΡΑΔΥΝΗ (σε τ.εκ.)				ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ (σε τ.εκ.)				
			Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛΟ	Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛΟ	Κ. (+)	Ουδ.(0)	Αντ. (-)	ΣΥΝΟΛ	
1	ΑΡΙΣΤΕΡΑ (No 5 + 7)	1η σελ. (α)	300	60	355	715	0	0	0	0	117	0	0	117	832
		Σύνολο (β)	467	331	1319	2117	319	532	87	938	886	543	176	1605	4660
2	ΚΕΝΤΡΟ (No 4 + 6)	1η σελ. (α)	108	850	5028	5986	887	333	494	1715	2576	100	65	2741	10442
		Σύνολο (β)	547	1590	8955	11092	3090	1931	1490	6511	5001	1149	261	6411	24014
3	ΔΕΞΙΑ (No 8)	1η σελ. (α)	0	0	159	159	57	65	0	122	134	0	0	134	415
		Σύνολο (β)	67	81	305	452	57	65	0	122	134	38	0	172	746
			Έκταση φωτογραφιών σε (°)												
1	ΑΡΙΣΤΕΡΑ (No 5 + 7)	1η σελ. (α)	130	26	153,5	**309**	0	0	0	**0**	50,5	0	0	**50,5**	360
		Σύνολο (β)	36	25,5	102	**163,5**	24,5	41	7	**72,5**	68,5	42	13,5	**124**	360
2	ΚΕΝΤΡΟ (No 4 + 6)	1η σελ. (α)	4	29	173	**206**	30,5	11,5	17	**59**	89	3,5	2	**94,5**	360
		Σύνολο (β)	8	24	134	**166**	46,5	29	22	**97,5**	75	17	4	**96**	360
3	ΔΕΞΙΑ (No 8)	1η σελ. (α)	0	0	138	**138**	49,5	56	0	**106**	116	0	0	**116**	360
		Σύνολο (β)	32	39	147	**218**	27,5	31	0	**59**	64,5	18	0	**83**	360

*** Βλ. Πίνακες Β και Γ**

**** Ομαδοποίηση των δικών της περιόδου Β: Χαλαρής λογοκρισίας**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 10:

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β: ΧΑΛΑΡΗ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ - ΟΜΑΔΑ ΔΙΚΩΝ Νο 1: <u>ΑΡΙΣΤΕΡΑ</u>

1η ΣΕΛΙΔΑ

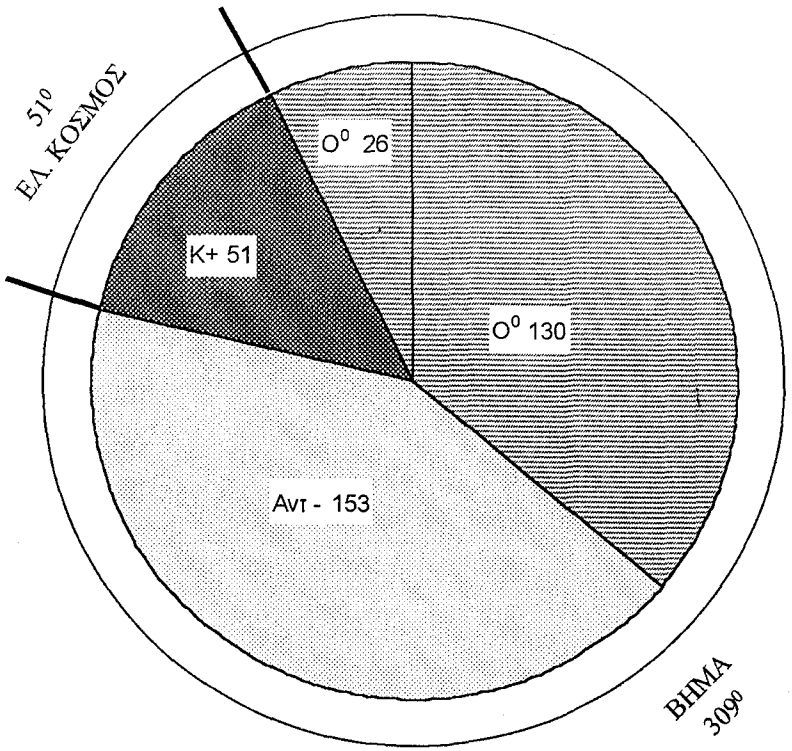

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ

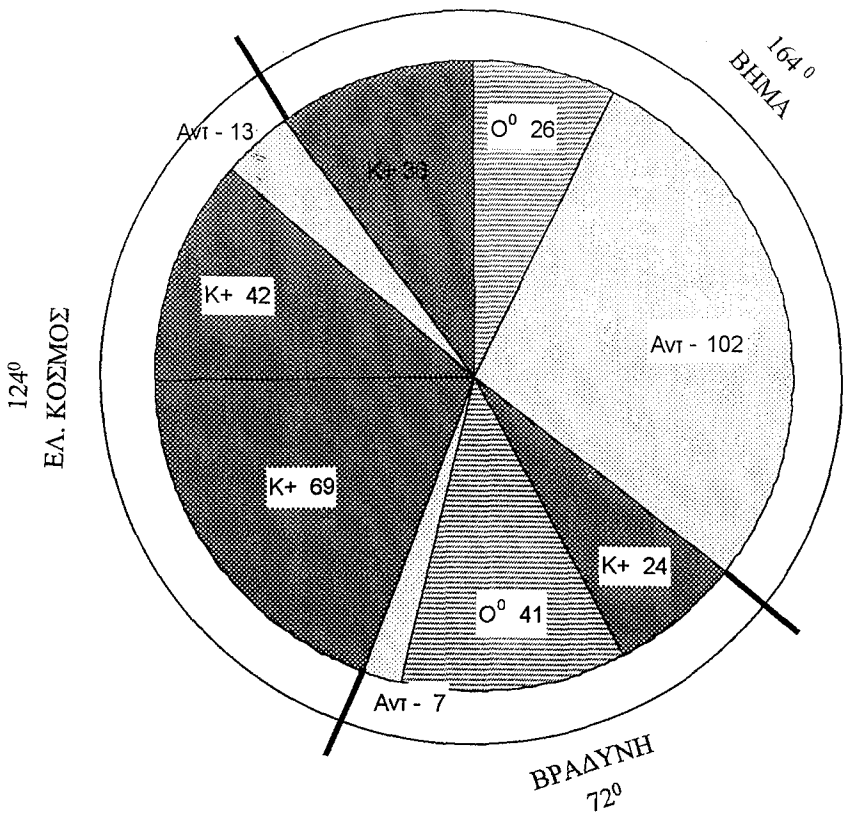

(Κ+) (Ο⁰) (Αντ-)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 10:

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β: ΧΑΛΑΡΗ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ - ΟΜΑΔΑ ΔΙΚΩΝ Νο 2: <u>ΚΕΝΤΡΟ</u>

1η ΣΕΛΙΔΑ

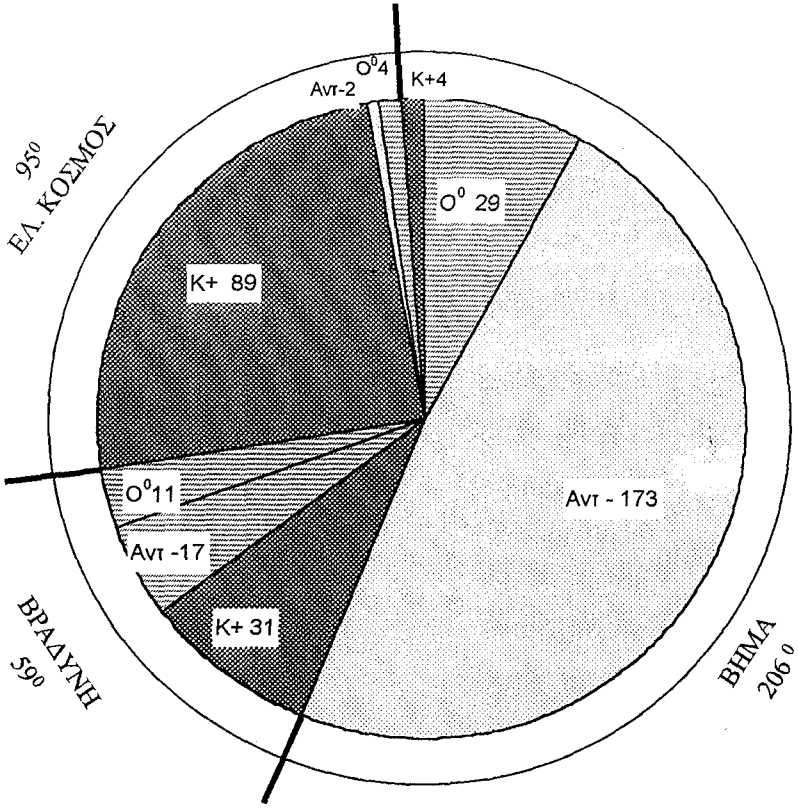

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ

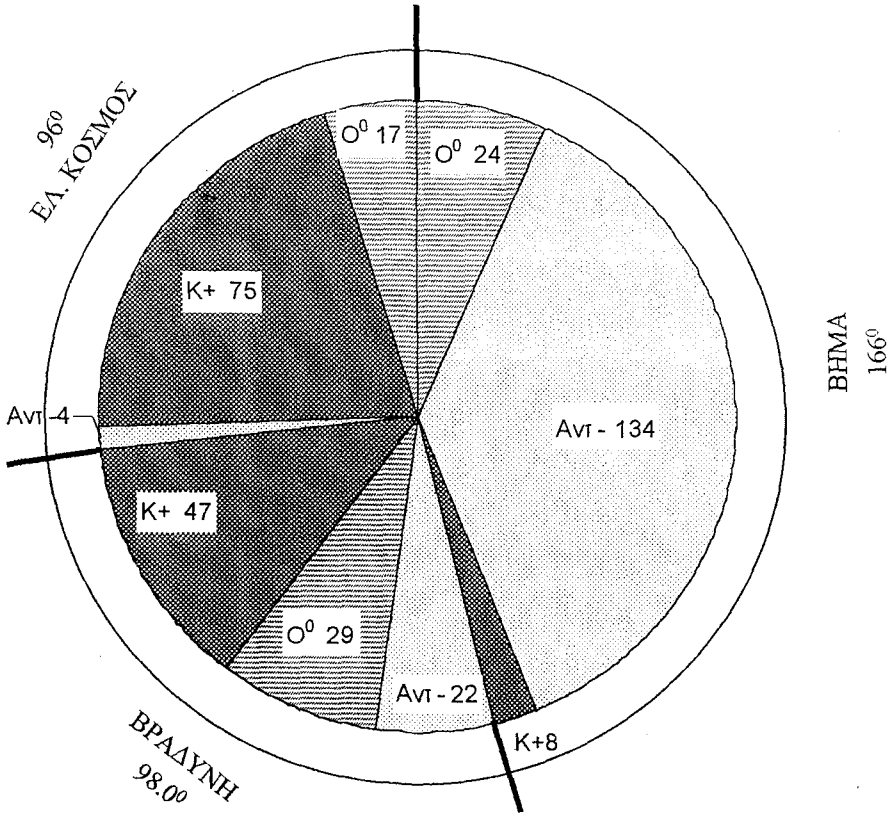

(Κ+) (Ο⁰) (Αντ-)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 10:

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β: ΧΑΛΑΡΗ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ - ΟΜΑΔΑ ΔΙΚΩΝ Νο 3: <u>ΔΕΞΙΑ</u>

1η ΣΕΛΙΔΑ

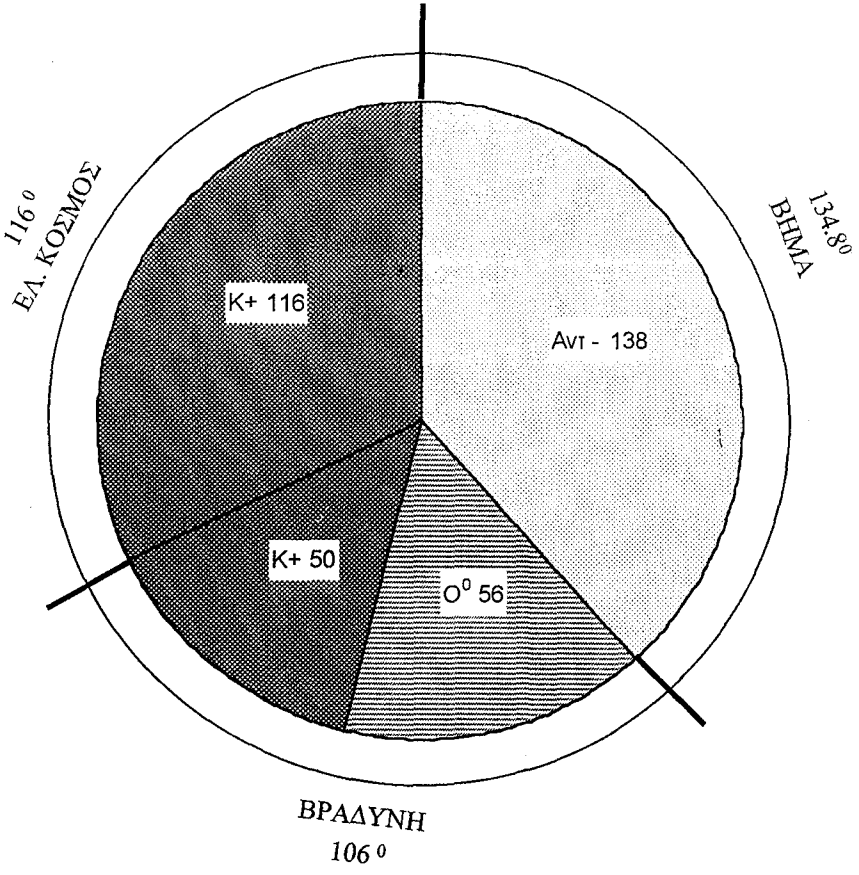

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ

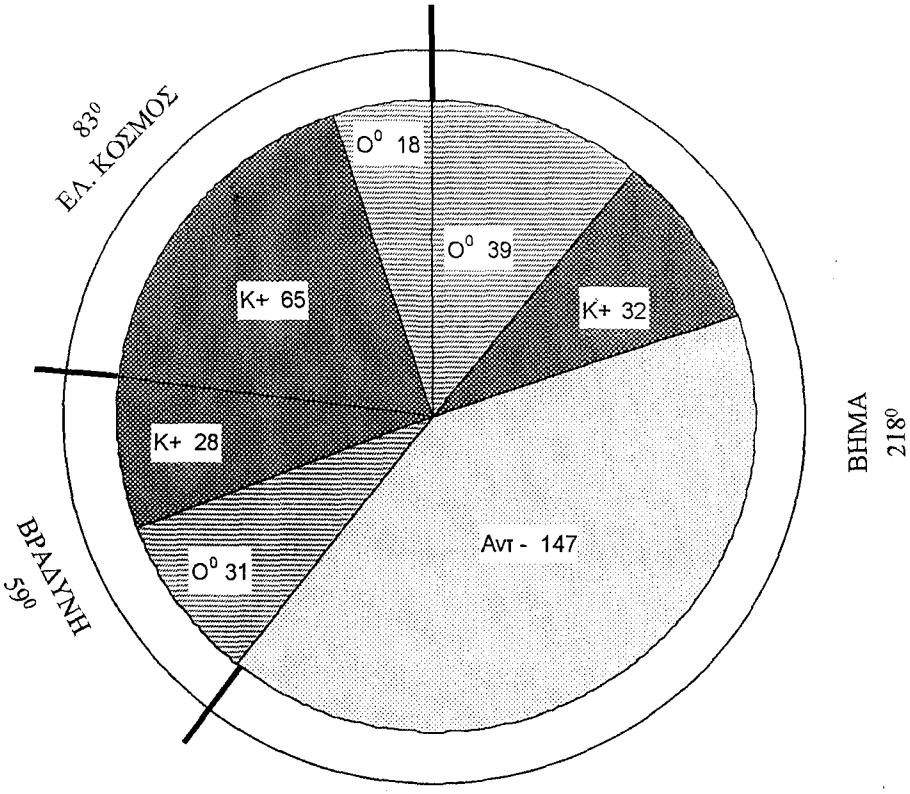

(Κ+) (Ο⁰) (Αν-)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

(βιβλία, περιοδικά εφημερίδες)

ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ, Δ. «Εκδοχές της γλώσσας», Πολιτιστική, Αθήνα Σεπτέμβριος 1984, Νο 9 σελ. 56-59.

ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ, Ν.(1983), Οι Πολιτικοί θεσμοί σε κρίση 1922-1974: Όψεις της ελληνικής εμπειρίας, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ, Γ.(1977), Οι ρίζες του Ελληνικού Φασισμού (Στρατός και Πολιτική)-(με 18 ανέκδοτα έγγραφα της Βρετανικής, Γερμανικής, και Αμερικανικής Πρεσβείας), εκδ. Διογένης, Αθήνα.

ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ, Γ.(1961), Ο Τύπος και μερικά από τα προβλήματά του, Αθήνα.

ΑΝΤΩΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Α.(1980), Εισαγωγή στην Ιστορία των Πολιτικών Ιδεών των νεωτέρων χρόνων (Πολιτική, Οικονομία, Φιλοσοφία), εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα.

ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ, Μ., ΛΑΜΠΙΡΗ-ΔΗΜΑΚΗ, Ι., ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ Γ.,ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ, Ι., ΡΗΓΟΣ, Α., (ΚΕΝΤΡΟ ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ) (1986), Η δομή της Ελληνικής κοινωνίας, εκδ. Κένταυρος.

ΑΞΕΛΟΣ, Λ. (1976α), Γ. ΣΚΛΗΡΟΣ, Σταθμοί και όρια στην διαμόρφωση της κοινωνικής συνείδησης στην Ελλάδα, εκδ. Στοχαστής, Αθήνα.

---------- (1976β), Γ. ΣΚΛΗΡΟΣ,1878-1919, Η ζωή, το έργο και η εποχή του. Εκδ. Στοχαστής, Αθήνα.

ΑΡΧΕΙΟ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ 1967-1974: (ΚΚΕ εσωτ., ΕΔΑ, ΠΑΜ, ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ), Έκδοση ΚΚΕ εσωτ. Αθήνα 1974.

ΑΣΟΥΡΑΣ, Γ.(1975), Η Ελλάδα κάτω από την κυριαρχία των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ, εκδ. Νέα Βιβλία, Αθήνα.

ΒΑΚΑΛΙΟΣ, Θ. (1980), Ο Ανθρωπος μέσα στο επαναστατικό κίνημα,(μία κριτική ανάλυση της προσωπικότητας του κομμουνιστή) εκδ. Τολίδης, Αθήνα.

ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ, Β. (1975), Ιστορία της δικτατορίας 1967-74,Τόμοι 3, εκδ. Κακόπουλος, Αθήνα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Β. (1974), Η φωνή της Δικτατορίας (πρόλογος Π. Κανελλόπουλου), Αθήνα.

ΒΑΣΟΣ, Γ. (1975), Οι Αμετανόητοι. Το ημερολόγιο ενός δεσμώτη (Γιάρος, Παρθένι), εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

ΒΕΓΛΕΡΗΣ, Φ. (1974), Λόγια της οργής και της ελπίδας, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

---------- (1975), Υπόμνημα για ένα Σύνταγμα του Ελληνικού Λαού. (Το συνταγματικό χρονικό της δικτατορίας), εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

ΒΕΓΛΕΡΗΣ Φ., ΔΕΡΤΙΛΗΣ, Γ., ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΣ Δ. κ.α (1977), (επιμέλεια: Γ. Κοντογιώργη) Κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα, εκδ. Εξάντας Αθήνα.

ΒΕΪΚΟΣ, Θ.(1977), Μύθος και λόγος, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

ΒΕΛΤΣΟΣ, Γ.(1974),Σημειολογία των Πολιτικών Θεσμών,εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

---------- (1975) Κοινωνιολογία των θεσμών, Τόμος 1, Ο Θεσμικός λόγος και η εξουσία, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

---------- (1976), Κοινωνία και γλώσσα, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

---------- (1977), Θεσμικός λόγος και εξουσία, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα

---------- «Σημειωτική και Κοινωνιολογία», Διαβάζω, Αθήνα 1983, τεύχος 71, σελ. 36-38.

ΒΕΝΤΟΥΡΗΣ, Ν. (1978), Θέματα σύγχρονης Πολιτικής Επιστήμης, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΒΕΡΓΕΤΗΣ, Δ. «J.Lacan:Το βλέμμα, η αναπαράσταση και κάτι άλλο», Οθόνη, τεύχος 8, Ανοιξη 1982 , αφιέρωμα σελ.46-72

ΒΕΡΕΜΗΣ, Θ. (1977), Οι επεμβάσεις του στρατού στην ελληνική πολιτική: 1916-1936, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

ΒΛΑΧΟΣ, Γ. (1976α), Πολιτική Ψυχολογία, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

---------- (1976β), Κοινωνιολογία των δικαιωμάτων του ανθρώπου, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

---------- (1977-1978-1981), Πολιτική, Τόμοι 3, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΒΛΑΧΟΥ, Ε.(1976), «Οι συνταγματάρχες και ο Τύπος»,στο συλλογικό έργο: Γιαννόπουλος Γ. και Glogg Richard (εκδότες), Η Ελλάδα κάτω από στρατιωτικό ζυγό, κεφάλαιο IV, σελ. 113-136, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

ΒΟΥΡΝΑΣ, Τ.(1977), Ιστορία της νεώτερης Ελλάδας 1909-1940, Αθήνα.

ΒΡΕΤΤΑΚΟΣ, Ν. (1975), Αντιστασιακά Ποιήματα, εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

ΒΡΥΩΝΗ, Κ. «Η κοσμοθεωρία και οι ιδεολογικές θέσεις της Επανάστασης της 21ης Απριλίου 1967 και της νέας δημοκρατίας», (Αφιέρωμα), Θέσεις-Ιδέες, Αθήνα Ιανουάριος 1967, Νο 1 τεύχος 1, σελ. 2-105.

---------- «Το λαϊκόν στοιχείον εν τη επαναστάσει της 21ης Απριλίου 1967 από συνταγματικής και κοινωνιολογικής απόψεως», Θέσεις-Ιδέες, Αθήνα, Απρίλης 1969, τεύχος 4, τόμος 1, σελ. 2-14.

---------- (1968), Το νομικό πλαίσιο της επανάστασης, Αθήνα

ΓΑΛΑΝΟΣ, Γ. (1975), Απελεύθερο εγώ και κατεστημένο, εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, (1988), Ο Ελληνικός Τύπος: παρελθόν και παρόν, Αθήνα.

ΓΕΩΡΓΑΛΑΣ,Γ. (1970), Η ιδεολογία της Επαναστάσεως,(δεν αναφέρεται εκδότης)

---------- (1973), Προπαγάνδα, Πάπυρος Πρές, Αθήνα.

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ,Γ.-GLOGG, R.(1976), Η Ελλάδα κάτω από στρατιωτικό ζυγό.(Πρόκειται για συλλογικό έργο όπου εκτός από τα άρθρα των επιμελητών της έκδοσης, υπάρχουν άρθρα των C.M. Woodhouse, Ζαχαρόπουλου Γ., Βλάχου Ε., Πεσματζόγλου Ι., Δημαρά Α., Ρούφου Ρ., Ξύδη Α., Treholt A. και Goldbloom M.),εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

ΓΙΑΝΝΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Ι. (1992), Ο μεταπολεμικός κόσμος, Ελληνική και Ευρωπαϊκή ιστορία (1945-1963), εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

ΓΛΕΖΟΣ, Μ.(1974), Από τη Δικτατορία στη Δημοκρατία, εκδ. Διάλογος, Αθήνα.

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, Σ. (1975),Ιστορία της Δικτατορίας 1967-1974,Τόμοι 3, εκδ.Κακόπουλος, Αθήνα.

ΓΡΙΒΑΣ, Κ. (1974), Η Ελλάδα, 1940-1974, εκδ. Διάλογος, Αθήνα.

ΔΑΓΤΟΓΛΟΥ, Π. (1989), Τύπος και Σύνταγμα, Ελληνικές Πανεπιστημιακές Εκδόσεις, Αθήνα.

ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗΣ, Μ. (1987), Η αναγκαιότητα του Μύθου, εκδ. Θυμάρι, Αθήνα

ΔΕΡΤΙΛΗΣ, Γ. (1977), Κοινωνικός Μετασχηματισμός και στρατιωτική επέμβαση. 1880-1909, εκδ. Εξάντας, Αθήνα.

ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. (1976), Μελετήματα ηθικής,εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. (1977), Θέματα Ιστορίας και Πολιτικής, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΣ, Δ. (1976), Πολιτική εξουσία και Επανάσταση, εκδ. Εξάντας, Αθήνα.

---------- (1981), Φιλοσοφία και Πολιτική, εκδ. Λύχνος, Αθήνα.

ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, Α.(1977), Ο Πολιτικός ρόλος του ελληνικού στρατού κατά την διάρκεια της τελευταίας στρατιωτικής δικτατορίας, Διδακτορική διατριβή, Παν/μιο Paris I-Σορβόνη, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, Παρίσι.

---------- (1985), Η έννοια της εξουσίας στη σύγχρονη πολιτική επιστήμη-απόπειρα ενός λειτουργικού ορισμού, Αθήνα, Αντ.Ν. Σάκκουλας.

---------- (1995), Παλιοί και νέοι φασισμοί, Αθήνα, Παπαζήσης.

ΔΙΓΑΒΟΣ, Κ. (1975), Το ημερολόγιο των επτά χρόνων δικτατορίας, (έκδοση ιδιωτική) Θεσσαλονίκη

ΔΙΖΕΛΟΣ, Θ. Θεωρία των κοινωνικών πληροφοριών, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΔΙΖΙΚΙΡΙΚΗΣ, Γ. «Στρουκτουραλισμός, γλωσσολογία, σημειολογία και καλλιτεχνική δημιουργία», Πολιτιστική, Αθήνα, Σεπτέμβριος 1984, τεύχος 9, (Αφιέρωμα), σελ. 60-66.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ, α. (1973), Κράτος και άνθρωπος, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΔΡΕΤΤΑΚΗΣ Μ. (1994), Η κυκλοφορία των εφημερίδων 1975-1992, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ, «Ελληνική Επιθεώρηση Εγκληματολογίας»,τεύχος 1, Ιούνιος 1988, σελ 38:42, 123-131, Αθήνα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ-ΙΔΡΥΜΑ Σ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑ «Η Δικτατορία-Καθεστώς, Καταστροφές-Επιπτώσεις 30 χρόνια μετά», 10-13/12/97 Αθήνα, Πανελλήνιο Συνέδριο στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ (1977),Κοινωνικές και Πολιτικές Δυνάμεις στην Ελλάδα,(Εισαγωγή-επιμέλεια Γ. Κοντογιώργης. Κείμενα των: Φ.Βεγλερή, Γ.Δερτιλή, Δ.Δημητράκου, Γ.Κοντογιώργη, Γ.Μαυρογορδάτου, Ν.Μουζέλη, Π.Μπακογιάννη, Α.Ρήγου, Χ.Ροζάκη, Κ.Τσουκαλά, Β.Φίλια)εκδ. Εξάντας, Αθήνα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (1980), Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Σημειωτικής εταιρείας (Θεσ/νίκη 23-29 Ιουνίου 1979) εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

ΖΑΟΥΣΗ Α., ΣΤΡΑΤΟΥ Κ. (1993), Οι Εφημερίδες (1974-1992)

ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Γ. (1976), «Στρατός και πολιτική στην Ελλάδα μεταπολεμικά» στο συλλογικό έργο των: Γιαννόπουλου Γ. και Glogg, R. (εκδότες),(1976), Η Ελλάδα κάτω από στρατιωτικό ζυγό, εκδ. Παπαζήση, κεφάλαιο ΙΙ, σελ. 56-81.

ΖΗΛΕΜΕΝΟΣ, Κ. (1974), Η μορφή του πολιτεύματος και το πρόβλημα της δημοκρατίας στην Ελλάδα, εκδ. Καρανάσης, Αθήνα.

ΖΙΓΔΗΣ, Ι.(1977), Προτίμησα την φυλακή, εκδ. Κέδρος, Αθήνα.

ΖΟΡΜΠΑΛΑΣ,Σ.(1978),Ο νεοφασισμός στην Ελλάδα 1967-1974, (κοινωνικοπολιτική ανατομία-διδάγματα), εκδ. Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα.

ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ,Μ.(1974),Το Χρέος,2 τόμοι:Τόμος Α: Ημερολόγια 1967-70, Τόμος Β: Ημερολόγια 1970-74, εκδ. Πλειάς, Αθήνα.

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Σ.(1977), Από το δόγμα Τρούμαν στο Δόγμα Χούντα, (από τον Τρούμαν στον Κίσσινγκερ), εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΘΕΟΔΩΡΟΥ Θ. & ΣΑΟΥΝΤΙΝΟ, Ν. (1974), Μορφές του Ολοκληρωτισμού, (Ναζισμός στη Γερμανία-Φασισμός στην Ιταλία), εκδ. Προσανατολισμοί, Αθήνα.

ΚΑΚΑΟΥΝΑΚΗΣ, Ν.(1976), Οι μεγάλες δίκες στην Ελλάδα (2500 μερόνυχτα συνωμοσίας),Τόμος Α'-Β', εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Κ: «Υφή και μορφή μίας τυραννίας», Αθήνα 1975, Ανάτυπο από την εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», σελ. 56.

ΚΑΛΟΓΕΡΑΤΟΣ Π. (1991), Περί Καθεστώτων, Πολιτευμάτων, και Κυβερνητικών Συστημάτων, εκδ. Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα.

ΚΑΛΤΣΟΓΙΑ-ΤΟΥΡΝΑΒΙΤΗ, Ν. (1981), Η Προβληματική της Σύγχρονης Ελληνικής Συνταγματικής Ιστορίας 1935-1975, Διδακτορική διατριβή ΠΑΣΠΕ, Αθήνα.

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ, Γ., Το Δράμα της Ελλάδας, Έπη και αθλιότητες 1940-1952, Ε.Ν.Α./ΙΔΕΑ, Αθήνα (χωρίς χρονολογία).

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ, Σ. (1984), Ο κεντρώος πολιτικός χώρος στη μεταπολεμική Ελλάδα, Διδακτορική Διατριβή, ΠΑΣΠΕ, Αθήνα.

ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ, Γ. (1975), Από τον ΙΔΕΑ στη Χούντα (ή πως φτάσαμε στην 21η Απριλίου), εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΚΑΡΑΜΦΥΛΙΔΗΣ, Λ. (1980), Η δίκη του Παναγούλη, εκδ. Περιοδικός Τύπος, Αθήνα.

ΚΑΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ, Β. (1984),Μορφές της κοινωνικής δράσης, εκδ. Ράππας, Αθήνα.

ΚΑΣΤΟΡΙΑΔΗΣ, Κ. (1981),Η Φαντασιακή Θέσπιση της κοινωνίας, εκδ. Ράππας, Αθήνα.

---------- (1984), Το επαναστατικό πρόβλημα σήμερα, εκδ. Υψιλον, Αθήνα.

ΚΑΤΗΦΟΡΗΣ, Γ. (1975), Η Νομοθεσία των Βαρβάρων - δοκίμια, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

ΚΑΤΡΗΣ, Γ. (1974), Η γέννηση του Νεοφασισμού στην Ελλάδα (1960-1974), εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ, Γ. (1975),Το κατεστημένο στη Νεοελληνική Ιστορία, εκδ. Νέα Σύνορα, Αθήνα.

ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ, Η. (1980), Επιστημολογικά προβλήματα, της σύγχρονης Πολιτικής Επιστήμης, Αθήνα.

---------- (1980),Ο ρόλος και η σημασία της χαρισματικής ηγεσίας στην ελληνική μεταβατική κοινωνία, Αθήνα.

ΚΑΥΤΑΤΖΟΓΛΟΥ, Ι.(1979) Πολιτικός Λόγος και Ιδεολογία, Αθήνα.

ΚΙΤΣΙΚΗΣ, Δ. (1974), Η Ελλάς της 4ης Αυγούστου και αι μεγάλαι δυνάμεις, εκδ. Ίκαρος, Αθήνα.

ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. (1985) Παλινόρθωση, Δικτατορία, Πόλεμος (Ο Βρετανικός παράγοντας στην Ελλάδα 1935 - 1941), ακδ. Εστία.

ΚΟΜΙΝΗΣ, Λ. (1985),Η κρίση του ελληνικού τύπου, εκδ. Κάκτος,Αθήνα

---------- (1990),Τα Μυστικά της Δημοσιογραφίας, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα.

ΚΟΜΝΗΝΟΥ, Μ.,ΛΥΡΙΝΤΖΗΣ,Χ.,(1989), Κοινωνία, εξουσία και μέσα μαζικής επικοινωνίας (Πρόκειται για συλλογικό έργο όπου εκτός από τα άρθρα των επιμελητών της έκδοσης υπάρχουν άρθρα των Γουίλιαμς, Ρ., Στιούαρτ, Χ., Μπένετ, Τ. κ.α.), εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΚΟΝΙΑΒΙΤΗΣ, Θ.(1993), Πλουραλισμός στην Κοινωνιολογία, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

ΚΟΝΟΦΑΓΟΣ, Κ.(?????), Η εξέγερση του Πολυτεχνείου, Αθήνα.

ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΗΣ, Γ. (1982), Η θεωρία των επαναστάσεων στον Αριστοτέλη, εκδ. Νέα Σύνορα-Λιβάνη, Αθήνα.

ΚΟΡΔΑΤΟΣ, Δ. (1972), Εισαγωγή εις την ιστορία της Ελληνικής Κεφαλαιοκρατίας, εκδ. Επικαιρότητα, Αθήνα.

ΚΟΡΥΖΗΣ, Χ. (1975), Το αυταρχικό καθεστώς: 1967-1974 (Δομή, λειτουργία, διδάγματα) εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

ΚΟΤΖΙΑΣ, Ν. (1980), Η διανόηση στην Ελλάδα (ταξική θέση και ιδεολογία), εκδ. Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα.

ΚΟΥΒΕΡΤΑΚΗΣ, Γ. «Ο ρόλος του στρατιωτικού στην Ελληνική πολιτική», ανατύπωση από τη Διεθνή Επιθεώρηση Ιστορίας και Πολιτικών Επιστημών, Αύγουστος 1971, Αθήνα, τόμος 8ος, Νο ΙΙΙ.

ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ, Θ. (1978), Προβλήματα ελληνοαμερικανικών σχέσεων. Ανεξαρτησία και Αντιμετώπιση, εκδ. Εστία, Αθήνα.

ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ, Ρ. (1978), Η ασφάλεια του καθεστώτος (Πολιτικοί κρατούμενοι: Εκτοπίσεις και τάξεις στην Ελλάδα 1924-1974), εκδ. Καστανιώτης, Αθήνα.

ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ, Β. (1976), Εισαγωγή στην Ιστορία της Νεοελληνικής Κοινωνίας (1700-1821), εκδ. Εξάντας, Αθήνα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, Σ. (1970) Ο Στρατός και η πολιτική, (έκδοση ιδιωτική) Αθήνα.

ΚΩΝΣΤΑΣ, Δ. (1976), Η Ελληνική Υπόθεση στο Συμβούλιο της Ευρώπης: 1967-1969,:θεωρία και Πολιτική πρακτική της καταστολής από τους διεθνείς οργανισμούς (πρόλογος Φ. Βεγλερής), εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΛΑΓΟΠΟΥΛΟΥ- BOKLUND, Κ.,«Οι σύγχρονες μέθοδοι ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων», Φιλόλογος, Αθήνα 1982, τεύχος 29.

---------- «Τι είναι η σημειολογία», Διαβάζω, Αθήνα Ιούνιος 1983 τεύχος 71, (Αφιέρωμα), σελ. 15-23.

ΛΑΓΟΠΟΥΛΟΣ, Α.Φ., BOKLUND-ΛΑΓΟΠΟΥΛΟΥ, Κ & ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ Θ., «Ανασκόπηση της σημειωτικής στην Ελλάδα: ο φορμαλισμός, η ψυχανάλυση και ο ιστορικός υλισμός» Αθήνα 1982, Σύγχρονα Θέματα,

No 5:14, σελ.66-78.

ΛΕΜΠΕΣΗΣ, Ε. (1963), Μύθοι και πραγματικότητες της αστικής κοινωνίας, Αθήνα.

ΛΕΝΤΑΚΗΣ, Α. (1975), Παρακρατικές οργανώσεις και 21η Απριλίου, Αθήνα.

ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ 1967-1974, εκδ. Ρήγας Φεραίος, 1974, Αθήνα.

ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΣ, Σ.(1964), Πως εφθάσαμε στην 4η Αυγούστου, Αθήνα.

---------- (1965), Η 4η Αυγούστου, Αθήνα.

---------- (1977),Από τον Εμφύλιο στην Χούντα, Τόμος Α′:1942-1952. (1978), Τόμος Β′: 1952-1955. Τόμος Γ′: 1955-1961, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

ΛΙΠΟΒΑΤΣ, Θ., (1990), Η Ψυχοπαθολογία του Πολιτικού, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

ΛΥΓΝΟΣ, Γ.(1965), Πολιτικές δυνάμεις και πραγματικότητα, Αθήνα.

ΜΑΓΚΑΚΗΣ, Γ-Α (1977), Λόγος-Πράξις 1965-1975,(Απολογία, άρθρα, δηλώσεις, συνεντεύξεις, δοκίμια, ποιήματα) εκδ. Παπαζήση, Αθήνα

ΜΑΘΙΑΤΟΣ, Χρ. (1974), Η πολιτική εξουσία και οι στρατιωτικοί στην Ελλάδα, από τον 2ο Παγκόσμιο πόλεμο μέχρι το πραξικόπημα της 21ης Απριλίου 1967: Διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο Παρισίου UFR, Νομικές Επιστήμες, Παρίσι.

ΜΑΝΕΣΗΣ, Α.Ι.(1962), Το συνταγματικό δικαίωμα σαν τεχνική της πολιτικής ελευθερίας, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη

---------- (1965), Οι εγγυήσεις, τόμος Ι, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας.

---------- «Η κρίση της φιλελεύθερης δημοκρατίας και το Σύνταγμα», Σύγχρονα Θέματα, Αθήνα 1980, τεύχ.8.

ΜΑΝΕΣΗΣ, Α.Ι.,Παπαδημητρίου, Γ.(1986), Το Σύνταγμα του 1975/1986, εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή

ΜΑΞΙΜΟΣ, Σ. (1973), Η αυγή του ελληνικού καπιταλισμού (Οθωμανική Κυριαρχία 1685-1789), εκδ. Στοχαστής, Αθήνα.

ΜΑΞΙΜΟΣ, Σ. (1975), Κοινοβούλιο ή δικτατορία, εκδ. Στοχαστής, Αθήνα.

ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ, Γ. (1982), Μελέτες και κείμενα για την περίοδο 1909-1940, εκδ. Σάκκουλσ, Αθήνα.

ΜΑΥΡΟΣ, Γ.(1968), Εθνικός Κίνδυνος, Η δημοκρατία σε κρίση, Αθήνα.

ΜΕΡΚΟΥΡΗ, Μ.(1983), Γεννήθηκα Ελληνίδα, εκδ. Δ. Δαλιάνης, Αθήνα.

ΜΕΤΑΞΑΣ, Α.Ι., (1976), Πολιτική Επικοινωνία,εκδ. Ολκός, Αθήνα.

---------- (1976), Πολιτική Κοινωνικοποίηση, εκδ. Ολκός, Αθήνα.

ΜΙΧΑΛΟΣ, Χ. (1968), Τέσσερις επαναστάσεις: 1909,1922,1936,1967, έκδ. ιδιωτική, Αθήνα.

ΜΟΣΚΩΦ, (1974), Δοκίμια, εκδ. Εξάντας, Αθήνα.

---------- (1978), Η εθνική και κοινωνική συνείδηση στην Ελλάδα (1830-1909),Ιδεολογία του μεταπρακτικού χώρου, έκδ. 2η, ιδιωτική, Αθήνα

ΜΟΥΖΕΛΗΣ, Ν. (1976), Καπιταλισμός και δικτατορία στη μεταπολεμική Ελλάδα, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

ΜΟΥΖΕΛΗΣ, Ν. (1978), Νεοελληνική Κοινωνία, Όψεις υπανάπτυξης, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

ΜΠΑΓΙΩΝΑΣ, Α. «Γλώσσα και Σκέψη», Πολιτιστική, Αθήνα, Σεπτέμβριος 1984, τεύχος 9, (Αφιέρωμα), σελ.77-82.

ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ, Π. (1977), Ανατομία της Ελληνικής Πολιτικής ζωής, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΜΠΙΤΣΑΚΗΣ, Ε. (1980),Θεωρία και πράξη, (προβλήματα της Φιλοσοφίας του ανθρώπου), εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

ΜΥΛΩΝΑΣ, Θ. (1973), Ανατομία της Δημοκρατίας. Ατομικά δικαιώματα και διεθνή κοινωνία, εκδ. Μνήμη, Αθήνα.

ΝΕΤΤΑΣ, Β. (1974),Γεώργιος Παπανδρέου:Οι 561 άγνωστες ημέρες του, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα

ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Κ. (1975), Ωρα Ελλάδος 21:40 -22:41,Άγνωστες πτυχές της ελληνικής εκπομπής της Deutche Velle εκδ. Κοχλίας, Αθήνα.

ΝΙΚΟΛΙΝΑΚΟΣ, Μ. (1975), Αντίσταση και Αντιπολίτευση 1967-1974, εκδ. Ολκός, Αθήνα

---------- (1976), Μελέτες πάνω στον ελληνικό καπιταλισμό, εκδ. Νέα σύνορα, Αθήνα.

ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, Γ. (1980), Οι έννοιες της νομιμότητας και της νομιμοποίησης στην Ελλάδα 1967-1974,Διδακτορική Διατριβή Πανεπιστήμιο Paris I, Τμήμα Νομικής, Οικονομίας και Κοινωνικών Επιστημών, Παρίσι .

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ (4η) ΤΗΣ ΚΕ ΤΟΥ ΚΚΕ [Ιούλης 76] (1983), Εκθεση και συμπεράσματα για τα γεγονότα του Νοέμβρη 1973, εκδ. ΟΔΗΓΗΤΗ

ΠΑΛΜΥΡΑΣ, Π. (1975), Αυτοκριτική ενός λαού, εκδ. Σύγχρονα Ελληνικά Θέματα, Αθήνα.

ΠΑΝΟΥ, Σ. (1975) Πολιτική και ιδεολογία, εκδ. Γρηγόρης, Αθήνα.

ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ-ΜΑΛΟΥΤΑ, Μ.(1987), Πολιτικές στάσεις και αντιλήψεις στην αρχή της εφηβείας, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Στ.,(1988), Το Ελληνικό κράτος, 1821-1909, Αθήνα, Παπαζήσης.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Γ. (1968 - 1972), Το πιστεύω μας. (Λόγοι, συνεντεύξεις, δηλώσεις, μηνύματα και εγκύκλιοι) από 27 Απριλίου 1967 έως 30 Δεκεμβρίου 1971,τόμοι 7, εκδ. Γενική Διεύθυνση Τύπου, Αθήνα.

ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Β.«21η Απριλίου, 26 χρόνια μετά» Οικονομικός Ταχυδρόμος, Απρίλιος 1993,Αθήνα.

ΠΑΠΑΚΟΣΜΑΣ, Β. (1981), Ο στρατός στην πολιτική ζωή της Ελλάδος, εκδ. Εστία, Αθήνα.

ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΗΣ, Γ. (1983), Το σώμα στρατού, εκδ. Θεωρία, Αθήνα.

ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, Α. (1974α), Η Δημοκρατία στο απόσπασμα, εκδ. Καρανάσης, Αθήνα.

---------- (1974β), Η Ελευθερία του ανθρώπου (3 δοκίμια), εκδ. Καρανάσης, Αθήνα.

ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΣ, Ε. (1974), Ο νόμος και η αρετή, εκδ. Δωδώνη, Αθήνα.

ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΥ , Σ. (1989), Η κοινωνική επιρροή, Σύγχρονες έρευνες στην κοινωνική ψυχολογία, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα

---------- (1989),Εγχειρίδιο Κοινωνικής Ψυχολογίας,εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα

ΠΑΠΑΣΤΕΡΙΟΠΟΥΛΟΣ, Η. Η νομική φύση και το δίκαιο της Εθνικής Αντίστασης (1941-1944),εκδ. Ερευνά και κριτική της Νεοελληνικής Ιστορίας, Αθήνα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ, Π. (1974), Μαρτυρία 1963-1967. Πως φτάσαμε στη δικτατορία, εκδ. Διάλογος, Αθήνα.

ΠΑΣΧΟΣ, Γ. (1981), Για τη νομιμοποίηση και την κρίση του αστικού κράτους, Ιδιωτική Έκδοση, Αθήνα.

ΠΕΠΟΝΗΣ, Α. (1974), Η μεγάλη επικοινωνία, εκδ. Ίκαρος, Αθήνα.

ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ, Ι.(1974), Αγωνιστικά, Ικαρος, Αθήνα.

ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ, Σ, «Τιτλομαχίες», (ανάτυπο) Επιθεώρηση «Σύγχρονα θέματα», περίοδος Β΄χρ. 4ος, τευχ. 13, Δεκ. 1981, Αθήνα.

ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ, Σ, (1976), Κείμενα 1975-76, Αθήνα.

ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ, Μ.(1997), Ο αιφνιδιασμός της 21ης Απριλίου 1967, εκδ. Γόρδιος, Αθήνα.

ΠΛΩΡΙΤΗΣ, Μ. (1974) Δυναστείες και Δυνάστες, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

ΠΟΥΛΑΝΤΖΑΣ, Ν. (1974), Φασισμός και Δικτατορία, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

---------- (1975), Πολιτική εξουσία και κοινωνικές τάξεις,(2 τόμοι), εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

---------- (1977), Η κρίση των Δικτατοριών, (Πορτογαλία-Ελλάδα--Ισπανία), εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα

---------- (1978), Η κρίση του κράτους, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

---------- (1982α), Οι κοινωνικές τάξεις στο σύγχρονο καπιταλισμό, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

---------- (1982β), Το κράτος, η εξουσία, ο σοσιαλισμός, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

ΠΟΥΛΑΝΤΖΑΣ,Ν., BILIBAND,R., FAY,JP. (1981), Προβλήματα του σύγχρονου κράτους και του φασιστικού φαινομένου, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

ΠΟΥΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, Π. (1972), Δημοκρατική ή Σοσιαλιστική επανάσταση στην Ελλάδα, εκδ. Νέοι Στόχοι.

ΡΑΙΚΟΣ, Α. (1984), Συνταγματικό Δίκαιο: Τα θεμελιώδη δικαιώματα, τόμος ΙΙ, (εκδ. ιδιωτική), Αθήνα.

ΡΑΛΛΗΣ, Γ. (1972), Η τεχνική της βίας, (ιδιωτική έκδοση), Αθήνα.

ΡΟΔΑΚΗΣ, Π.(1975α), Η δικτατορία των Συνταγματαρχών, Αθήνα.

---------- (1975β), Τάξεις και στρώματα στη νεοελληνική κοινωνία, εκδ. Μυκήναι.

ΡΟΥΣΣΕΑΣ, Σ. (1974), Ο θάνατος μιάς δημοκρατίας. (Η Ελλάδα και η αμερικάνικη συνείδηση), εκδ. Καστανιώτης, Αθήνα.

ΡΟΥΦΟΣ, Ρ. «Ο πολιτισμός και οι στρατιωτικοί» στο συλλογικό έργο: του Γιαννόπουλου Γ. και Glogg, R.(εκδότες) «Η Ελλάδα κάτω από στρατιωτικό ζυγό», κεφάλαιο ΙΙΙ, σελ. 232-255, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

---------- (1971), Οι μεταμορφώσεις του Αλάρυχου, εκδ. Ικαρος, Αθήνα.

ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Σ., Τα αίτια του Απριλιανού Πραξικοπήματος, εκδ. Νέα Σύνορα - Λιβάνη.

ΣΑΣΣΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. «Η μεταρρύθμιση του Νόμου του Τύπου» Εφημερίδα Το Βήμα, Νοέμβριος 1984, Αθήνα.

ΣΒΟΡΩΝΟΣ, Ν. (1976), Επισκόπηση της Νεοελληνικής Ιστορίας, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

---------- (1983), Ανάλεκτα νεοελληνικής Ιστορίας και Ιστοριογραφίας, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

ΣΒΟΡΩΝΟΣ, Ν., ΠΑΠΑΣΠΗΛΙΩΠΟΥΛΟΣ, και ΠΛΩΡΙΤΗΣ, Μ. «Η Ελλάδα σήμερα»,Μοντέρνοι καιροί, Παρίσι, Αφιέρωμα, Απρίλιος 1969.

ΣΒΩΛΟΣ, Α. & ΒΛΑΧΟΣ, Γ. (1954), Το Σύνταγμα της Ελλάδος (1952) (ερμηνεία- Ιστορία - Συγκριτικό Δίκαιο), Αθήνα.

ΣΒΩΛΟΣ, Α. (1972), Προβλήματα του έθνους και της Δημοκρατίας, εκδ. Στοχαστής, Αθήνα.

---------- (1972), Τα Ελληνικά Συντάγματα 1822-1952. Η Συνταγματική Ιστορία της Ελλάδος, εκδ. Στοχαστής, Αθήνα.

---------- (1972), Προβλήματα του Έθνους και της Δημοκρατίας, εκδ. Στοχαστής, Αθήνα.

ΣΕΡΑΦΕΤΙΝΙΔΟΥ, Μ. (1987) Κοινωνιολογία των μέσων μαζικής επικοινωνίας, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

ΣΕΤΑΤΟΣ, Μ. «Σημειωτική και γλωσσολογία» Διαβάζω, Ιούνιος 1983 Αθήνα, Νο 71, (σελ. 26 - 29).

ΣΜΟΚΟΒΙΤΗΣ, Δ.(1975),Μια ιδιότυπος κοινωνική ομάς: οι ένοπλες δυνάμεις, Θεσσαλονίκη.

ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ, Π. (1966), Η κοινή γνώμη, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

ΣΤΑΜΟΣ, Δ. (1980), Η πολιτική γραμμή του Βήματος κατά την επταετία 1967-1974, Διδακτορική Διατριβή, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.

ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ, Λ. (1974), Η Ελλάδα σε επαναστατική περίοδο (σαράντα χρόνια αγώνες), εκδ. Κάλβος, Αθήνα.

ΣΤΑΥΡΟΥ, Ν. (1979), Συμμαχική πολιτική και στρατιωτικές επεμβάσεις. Ο πολιτικός ρόλος των Ελλήνων στρατιωτικών, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΤΕΝΕΚΙΔΗΣ, Γ. & ΤΕΝΕΚΙΔΟΥ-ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ, Α. (1981), Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΤΕΡΛΕΞΗΣ, Π. (1975α), Πολιτικοί προσανατολισμοί, και κοινωνική αλλαγή, εκδ. ΕΚΚΕ, Αθήνα.

ΤΣΑΟΥΣΗΣ, Δ. (1983), Η κοινωνία του ανθρώπου, (εισαγωγή στην Κοινωνιολογία),εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

ΤΣΑΤΣΟΣ, Δ. (1973),Προβλήματα Δημοκρατίας, εκδ. Ίκαρος, Αθήνα.

---------- (1977), Αμφισβητήσεις.(Κριτικές σκέψεις πάνω στα δεδομένα της πολιτείας και της πολιτικής), εκδ. Ίκαρος, Αθήνα.

---------- (1983), Η κρίση του πολιτικού λόγου, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.

ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ, Κ. (1981), Η Ελληνική Τραγωδία: Από την απελευθέρωση ως τους συνταγματάρχες, εκδ. Νέα Σύνορα, Αθήνα.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ (Υπηρεσία Δημοσίων Σχέσεων) (1968), Πριν και μετά την Επανάσταση, Αθήνα.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ, (Υπηρεσία Δημόσιων Σχέσεων) (1970), Η επανάσταση της 21ης Απριλίου, Αθήνα.

ΦΑΚΙΝΟΣ, ΛΕΠΙΔΗΣ, ΣΩΜΕΡΙΤΗΣ, «Η μαύρη βίβλος της δικτατορίας στην Ελλάδα», εκδ. Ελεύθερος Τύπος, Αθήνα.

ΦΑΡΑΚΟΣ, Γ.(1993), Μαρτυρίες και Στοχασμοί, Προσκήνιο 1993.

ΦΑΡΑΝΤΟΣ, Γ.-FISCHER, W.-RONDHOLZ, E.(1974), Επανάσταση και αντεπανάσταση στην Ελλάδα (1936-1974), εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

ΦΙΛΙΑΣ, Β. (1966), Το Συνταγματικό Δικαίωμα της Ελευθεροτυπίας, Αθήνα.

---------- (1974α), Προβλήματα κοινωνικού Μετασχηματισμού, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

---------- (1974β), Κοινωνία και εξουσία στην Ελλάδα, Η νόθα αστικοποίηση, εκδ. Σύγχρονα κείμενα, Αθήνα.

---------- (1975), Πολιτικά κείμενα, εκδ. Αύριο, Αθήνα.

---------- (1976α), Δοκίμια Κοινωνιολογίας, εκδ. Μπουκουμάνης,Αθήνα.

---------- (1976β), Max Weber: Συστηματική Κοινωνιολογία και Μεθοδολογία, εκδ. Νέα Σύνορα, Αθήνα.

---------- (1978), Κοινωνικά συστήματα, Τόμος Α' & Β', εκδ. Νέα Σύνορα, Αθήνα.

ΦΙΛΙΑΣ, Β (1979) Όψεις διατήρησης και της μεταβολής του κοινωνικού συστήματος, Τόμος 1&2, (1995), Τόμος 3, εκδ. Νέα Σύνορα, Αθήνα.

---------- (1983), Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις, εκδ. Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα.

---------- (1984), Αντιπαραθέσεις, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

---------- (1988), Κοινωνικά συστήματα στον 20ο αιώνα, εκδ. Gutenberg , Αθήνα.

---------- (1997),Τα αξέχαστα και τα λησμονημένα: Πορεία προς τη δικτατορία (1963-1967), Δικτατορία-Αντίσταση, (1967-1974), Μεταπολίτευση, (1974 - 1993), εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ, Δ. «Η θέση του Στρατού στη δομή της Κρατικής Εξουσίας στην Ελλάδα, μετά τον δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο», Θέσεις, 4/7-9/1983.

---------- (1985), Στρατός και Πολιτική Εξουσία. Η δομή της εξουσίας στην μετεμφυλιακή Ελλάδα, εκδ. Εξάντας, Αθήνα.

ΧΑΣΑΠΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. «Η μεταρρύθμιση του Νόμου περί Τύπου», εφημ. Το Βήμα, Αθήνα, Νοέμβριος 1984, σελ. 3.

ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΗ, Ε. (1980), Η Κοινωνική αναπαράσταση της δικτατορίας στην Ελλάδα μέσα από τον Τύπο (1967-1974).[Ανάλυση του πολιτικού λόγου της εξουσίας και της αντίθεσης μέσα από τα πρακτικά των δικών οκτώ αντιστασιακών οργανώσεων]. DEA : Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (EHESS), Παρίσι

ΧΟΝΔΡΟΚΟΥΚΗΣ, Δ. (1974), Ο Γολγοθάς της Ελληνικής Δημοκρατίας, εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

---------- (1976α), Ο άνθρωπος εν στολή, εκδ. Πλειάς, Αθήνα

---------- (1976β), Πραξικοπήματα και επαναστάσεις (από τον Όθωνα μέχρι σήμερα), εκδ. Πλειάς, Αθήνα.

ΨΑΡΑΚΗ, Τ. (1993), Εφημερίδες και Δημοσιογράφοι

ΨΥΡΟΥΚΗΣ, Ν. (1973), Ιστορικός χώρος και Ελλάδα, εκδ. Επικαιρότητα, Αθήνα

---------- (1974), Ο Φασισμός και η 4η Αυγούστου, εκδ. Επικαιρότητα, Αθήνα

ΨΥΡΟΥΚΗΣ, Ν. (1983), Ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας (1940-1967), Τόμοι 4 , εκδ. Επικαιρότητα, Αθήνα.

ΨΥΧΑΡΗΣ, Σ.(1975), Τα παρασκήνια της αλλαγής (πρόλογος Π. Κανελλόπουλου),έκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

---------- (1976), 70 κρίσιμες μέρες, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

ΨΥΧΟΓΙΟΣ, Δ. (1992),Το αβέβαιο μέλλον του Αθηναϊκού Τύπου, Αθήνα.

ΨΥΧΟΠΑΙΔΗΣ (1976), Το πρόβλημα της θεμελίωσης μιας κριτικής του θεσμικού λόγου και η Καντιανή διαλεκτική, εκδ. Έρασμος, Αθήνα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΞΕΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ABENDROTH, W.& LENK, K. (1983),Εισαγωγή στην Πολιτική Επιστήμη, εκδ. Παρατηρητής, Αθήνα.

ADORNO-LOVENTAL-MARKOUZE-HORKHEIMER: Τέχνη και μαζική κουλτούρα, εκδ. Ύψιλον, Αθήνα.

ARON, R. (1972), Δέκα οκτώ μαθήματα για την Βιομηχανική Κοινωνία, εκδ. Κάλβος, Αθήνα.

BALLIBARD, E. (1993), Τα όρια της Δημοκρατίας, εκδ. Πολίτης, Αθήνα.

BARTHES, R (1966), Κριτική και αλήθεια, εκδ. Καστανιώτη, Παρίσι

---------- (1988), Εικόνα - Μουσική - Κείμενο. εκδ. Πλέθρον, Αθήνα

BERGER, J. Η εικόνα και το βλέμμα, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

BERGSON, H. (1951),Οι δύο πηγές της ηθικής και της θρησκείας, εκδ. Παπαδημητρίου, Αθήνα.

BODRILLIARD, J. Ρέκβιεμ για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, εκδ. Ε-λεύθερος τύπος, Αθήνα.

BOTTOMORE, T.B. & RUBEL, M. (1976), Καρλ Μάρξ: Κείμενα Κοινωνιολο-γίας και Πολιτικής Φιλοσοφίας, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

BOTTOMORE, T.B. (1974),Κοινωνιολογία, 2η εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

---------- (1976), Μαρξιστική Κοινωνιολογία, εκδ. Πύλη, Αθήνα.

BOWRA, C-M (1982) Ποίηση και Πολιτική 1900-1960 εκδ. Παπαδήμας, Αθήνα.

BRECHT, B. (1971), Πολιτικά κείμενα, εκδ. Στοχαστής, Αθήνα.

BROWN, R. «Η έννοια του λειτουργισμού στην Κοινωνική Επιστήμη.», Εποπτεία, No. 65, σελ. 129-134, Αθήνα 1982.

CALIVODA, R. (1977), Μαρξισμός και Φροϋδισμός, εκδ. Πύλη, Αθήνα.

CARDAN, P. (1972),Το επαναστατικό κίνημα στον σύγχρονο Καπιταλισμό, εκδ. Πράξη, Αθήνα.

CHATELET, F., PISIER-COUCHIERE, E. (1981), Οι πολιτικές αντιλήψεις στον 20ο αιώνα, εκδ. Ράππα, Αθήνα.

COLLETTI, L. (1975),Ιδεολογία και Κοινωνία, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

---------(1982), Ιδεολογίες από το 1968 σήμερα, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

CON, I. (1970), Οι πρώτοι φιλόσοφοι, εκδ. Κουλτούρα, Αθήνα.

COOPER, D. (1977), Η Γραμματική της ζωής, εκδ. Καστανιώτης, Αθήνα.

DUVERGER, M.(1964), Εισαγωγή στην πολιτική, εκδ. Gallimard.

---------- (1976), Ιανός, το διπλό πρόσωπο της Δύσης (κοινωνικο-πολιτική ανατομία της αστικής κοινωνίας), εκδ. Ράππα, Αθήνα

DIMITROF, G. (1973),Ο Φασισμός, εκδ. Αρίων, Αθήνα.

ECO, U. (1980), Η σημειολογία στην καθημερινή ζωή, εκδ. Μαλλιάρης, Αθήνα.

---------- (1988), Θεωρία Σημειωτικής, εκδ. Γνώση, Αθήνα

ENGELS, F. (1974), Ο ρόλος της βίας στην ιστορία. Παγκόσμια βιβλιοθήκη, εκδ. Μπάϋρον, Αθήνα.

ENZENSBERGER, H.M. (1981), Για μια θεωρία των μέσων Επικοινωνίας, εκδ. Επίκουρος, Αθήνα.

FAGEN, R. (1977), Πολιτική και Επικοινωνία, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

FALATSI,O.(1977), Ενας άνδρας, εκδ. Ριτσούλη, Αθήνα.

FINLEY, G (1953-54), η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ Ελληνικής Επαναστάσεως, τόμοι 2 εκδ. Κόσμος, Αθήνα.?????

FISCHER, W. & RONDHOLZ, E. & ΦΑΡΑΝΤΟΣ,Γ. (1974), Επανάσταση και Αντεπανάσταση, εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

FLOUD, K. - BASKETTE-SISORS Z. (1986), Η τέχνη της δημοσιογραφίας, εκδ. Γνώση, Αθήνα.

FREIRE, P. (1976), Η Αγωγή του Καταπιεζόμενου, εκδ. Ράππας, Αθήνα.

FREUD, S. (1974), Ο πολιτισμός πηγή δυστυχίας, εκδ. Επίκουρος, Αθήνα.

FREUD, S. (1977), Η Ψυχολογία των μαζών και η ανάλυση του Εγώ, εκδ. Επίκουρος, Αθήνα.

FRIENLY, A., «Δημοσιογράφοι και δημοσιογραφία: Ποιό είναι το αντικείμενο του τύπου». Εφημερίδα το Βήμα, Μάρτιος 1972, σελ. 9. Αθήνα.

FROMM, E. (1971), Ο φόβος μπροστά στην ελευθερία, εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

---------- (1973), Η υγιής κοινωνία, εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

---------- (1974), Ψυχανάλυση και Θρησκεία,εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

---------- (1975α), Η κρίση της Ψυχανάλυσης,εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

---------- (1975β), Η εικόνα του ανθρώπου στο Μάρξ,εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

GADDI, G., ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ, Β. (1975), Ο Νεοφασισμός στην Ευρώπη-Ο νεοφασισμός στην Ελλάδα, εκδ. Νέα Σύνορα, Αθήνα.

GALIVODA, R. (1977), Μαρξισμός και Φροϋδισμός, εκδ. Πύλη, Αθήνα.

GIDDENS, A. (1989), Εισαγωγή στην κοινωνιολογία, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα

GLUCKSMANN, A. (1976), Φασισμοί: Ο παλιός και ο μοντέρνος,εκδ. Στοχαστής, Αθήνα.

GRAMSCI, A. (1973), Η οργάνωση της κουλτούρας, εκδ. Στοχαστής, Αθήνα.

GURVITCH, G. (1976),Μελέτες για τις κοινωνικές τάξεις, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

HABERMAS, J. (1978), Φυσικό δίκαιο και Επανάσταση,εκδ. Έρασμος, Αθήνα.

HOFFER, E. (1969), Ο Φανατικός,εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

HOFSTΔTTER, P. (1978), Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία,εκδ. Νέα Σύνορα, Αθήνα.

HORKHEIMER, M. (1971), Οι ρίζες της αστικής φιλοσοφίας στην Ιστορία, εκδ. Κάλβος, Αθήνα.

----------(1983), Το αυταρχικό κράτος,εκδ. Ελεύθερος Τύπος, Αθήνα.

IRIBADZAKOV, N. (1978), Η Κλειώ, μπροστά στο δικαστήριο της αστικής φιλοσοφίας, τόμοι 2, εκδ. Δωδώνη, Αθήνα.

JACOBSON, R.«Γλωσσολογία και Πολιτική»,Σπείρα, Μάρτιος 1975, No 1, Αθήνα.

JUNG, K. (1942), Αναλυτική Ψυχολογία, εκδ. Γκοβόστης, Αθήνα.

KAMARA, H. (1972), Ο φαύλος κύκλος της βίας, εκδ. Minima.

KUHNL, R. (1979), Μορφές αστικής κυριαρχίας (φιλελευθερισμός, φασισμός), εκδ. Εγνατία, Θεσ/νίκη.

LACLAU, E. (1983), Πολιτική και Ιδεολογία στην Μαρξιστική Θεωρία, εκδ. Σύγχρονα Θέματα, Αθήνα.

LAPIER, (1973), Η ανάλυση των πολιτικών συστημάτων, 4ο τρίμηνο Πανεπιστημιακός τύπος Γαλλίας.

LASKI, H. (1982), Το κράτος στην θεωρία και την Πράξη, εκδ. Κάλβος, Αθήνα.

---------- (1984), Εισαγωγή στην Πολιτική,εκδ. Κάλβος, Αθήνα.

LENK K., Πολιτική Κοινωνιολογία.

LIPPMANN, W.(1988), Κοινή γνώμη, εκδ. Κάλβου, Αθήνα

LUCACS, G. (1975), Ιστορία και Ταξική Συνείδηση,εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

LUTTWAK, E. (1975), Πραξικόπημα, Πρακτικό εγχειρίδιο, εκδ. Βέργος, Αθήνα.

MALETZKE GER. (1988), Θεωρίες της μαζικής επικοινωνίας (Μετάφραση επιμέλεια Ζέρη Περ.), εκδ. Παπαζήση, Αθήνα

MARCUSE, H. (1973), Ο μονοδιάστατος άνθρωπος, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα.

---------- Λογική και επανάσταση, η άνοδος της κοινωνικής θεωρίας, εκδ. Αρσενίδης, Αθήνα.

MARCUSE, H., POPPER, C. (1974α), Επανάσταση ή Μεταρρύθμιση, εκδ. Ηριδανός, Αθήνα.

---------- (1974β), Αντεπανάσταση και εξέργερση, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

MEYNAUD, J., ΜΕΡΛΟΠΟΥΛΟΣ, Π., ΝΟΤΑΡΑΣ, Γ.(1974), Οι Πολιτικές Δυνάμεις στην Ελλάδα, έκδοση Β', εκδ. Μπάϋρον, Αθήνα.

MILLER, G (1995) Γλώσσα και Ομιλία Εκδ. Gutenberg, Αθήνα

MORA, G.F. Το λυκόφως των Ιδεολογιών, εκδ. Εκδόσεις Φίλων, Αθήνα.

NEIL, A.S. (1972), Summerhill: Θεωρία και πράξη της επαναστατικής εκπαίδευσης, εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

OLSON, M. (1991), Η λογική και συλλογική δράση, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα (Πρόλογος Επιμέλεια Η. Κατσούλης)

OSSOWSKI, S. (1973), Η Ταξική Δομή στην κοινωνική συνείδηση, εκδ. Κάλβος, Αθήνα.

PAVLOV, T. (1974), Η θεωρία της Αντανάκλασης,εκδ. Δωδώνη, Αθήνα.

PIAGET, J. (1972), Δομολειτουργισμός, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα.

PLAMENATZ, J. (1981), Ιδεολογία,εκδ. Κάλβος, Αθήνα.

PLECHANOF, G.V. (1956),Φιλοσοφία της Ιστορίας και ο ρόλος της προσωπικότητας, εκδ. Βιβλιοεκδοτική, Αθήνα.

POLITZER, G. (1968), Κριτική των αρχών της Ψυχολογίας, εκδ. Κλασσικά Κείμενα, Αθήνα.

---------- (1974), Οι αρχές της Ψυχολογίας,εκδ. Αναγνωστίδης, Αθήνα.

POSTMAN, N. & WEINGARTNER, Ch. (1975), Η εκπαίδευση σαν μέσο ανατροπής του κατεστημένου, εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

RANK, OTTO (1982), Ο μύθος για τη γέννηση του ήρωα, εκδ. Έρασμος, Αθήνα.

RATTNER, J. (1969), Ψυχολογία του βάθους και Ανθρωπισμός, εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα.

REICH, W. (1974), Η μαζική ψυχολογία του φασισμού, εκδ. Μπουκουμάνης, Αθήνα

REVEL, J-F (1981), Η Θεία Χάρις του κράτους, εκδ. Ευρωεκδοτική, Αθήνα

RUSSELL, B. (1977), Πολιτικά ιδανικά, εκδ. Μπάϋρον, Αθήνα.

SAPIR, E. (1975), Μαρξισμός, Φροϋδισμός, εκδ. Νέος Κόσμος, Αθήνα.

SARTRE, J.P. (1975), Το πρόβλημα της μεθόδου, (μαρξισμός και υπαρξισμός), εκδ. Εξάντας, Αθήνα.

SAUSSURE (DE), F. (1979), Μαθήματα γενικής γλωσσολογίας, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

SCHAFF, A. (1971), Φιλοσοφία του Ανθρώπου,εκδ. Ηριδανός, Αθήνα.

---------- (1980), Γλώσσα και γνώση, εκδ. Ζαχαρόπουλος, Αθήνα.

SILONE, I. (1964), Η σχολή των Δικτατόρων,εκδ. Εκδόσεις Φίλων, Αθήνα.

SVAMPE, E., DIK, P. (1975), Ο αγώνας κατά του Φασισμού και του Πολέμου τότε και σήμερα, εκδ. Ειρήνη, Αθήνα.

SWINGEWOOD, A. (1978), Ο Μάρξ και η σύγχρονη κοινωνική θεωρία, εκδ. Πύλη, Αθήνα.

TIMASHEFF, N. (1976), Ιστορία των κοινωνιολογικών θεωριών, Τόμος 1,2, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

TOLIATI, P. (1975), Μαθήματα για το Φασισμό, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

VAKA, G. (1974), Δημοκρατίες, Αστικά Κράτη και Σοσιαλισμός, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα.

WEBER, M. (1972), Δοκίμια πάνω στην θεωρία των κοινωνικών επιστημών, εκδ. ΕΚΚΕ, Αθήνα.

---------- (1978),Η Προτεσταντική Ηθική και το Πνεύμα του Καπιταλισμού, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

---------- (1983), Βασικές έννοιες της Κοινωνιολογίας, εκδ. Κένταυρος, Αθήνα.

ZARETSKI, E. (1979) Καπιταλισμός, Οικογένεια και Προσωπική ζωή, εκδ. Στοχαστής, Αθήνα.

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ACKERMAN, W., ZYGOURI, R., « Code d'analyse et domaine de référence », Bulletin du C.E.R.P., Paris 1967, No 57 (pp.231-243)

ADORNO, T.W. et al (1950), The autoritarian Personality, New York Harper and Brothers.

ALBERTINI, P., ARNAUD, P.,BUCH, J.J. et al (1969), L'idée de Nation, (oeuvre collectif), Institut International de Philosophie Politique, Paris, PUF

ALBOY, S. (1976), Eléments de sociologie et de psychologie sociale, éd. Privat.

ALTHUSER, L. (1976), Positions, Paris, Editions Sociales

ANASTAPLO, G.," Democracy at gunpoint: The Greek front by Andreas Papandreou", Chicago (Repr. Chicago Sun-Times p.14, April 19, 1970), Book Review.

----------, "Greece today and the limits of american power." Dallas 24p.(Repr. Southwest rev. Winter 1969)

----------,"Greek reports-barbarians in khaki" Chicago 5p nim. Book reviews of: Vlachos, Helen. House arrest and Becket, James Berbarism in Greece.

----------"Military men and political questions: What the american visitor can learn from Greece today." E. 6129-6132 (Repr. Congressional record extension of remarks, june 17, 1971)

ANDERSON, L., "Analysis of students demonstrators involved in the overthrow of the Greek military dictatorship. Detroit 1978, (pp 215-220). Reprint: Journal of applied social psychology U.8. No 3, 1978.

ANZIEU, D. (1965), les méthodes projectives, 2e ed. PUF

AMNESTY INTERNATIONAL RAPPORT, (1977)"Torture in Greece" (The first torturer's trial 1975), London, ed. Amnesty International Publications.

AMNESTY INTERNATIONAL (1977), "Amnesty International report 1977", Introduction by Humphreys, J. "Prisoners and Human Rights Country by Country - Greece", London, ed. Amnesty International Publications (p.253)

ANSART, P. (1974), Les Idéologies politiques, Paris, PUF, coll. SUP.

ARENDT, H. (1972), La crise de la culture, Gallimard, coll. Idées.

---------- (1974), Essai sur les révolutions, Paris, Gallimard.

---------- (1976), Les systèmes totalitaires, Paris, Ed. Seuil, coll.Politique, No 53.

ARON, R. (1958), Sociologie des Sociétés industrielles: Esquisse d' une théorie des régimes politiques, Paris (ronéoté) G.D.U.

---------- (1965), Démocratie et totalitarisme, Paris, Gallimard, coll. Idées.

---------- (1968a), L'opium des intellectuels (étude sociologique du phénomène révolutionnaire), Paris N.R.F.

---------- (1968b),La Révolution introuvable, Paris, Fayard.

ASH, S. (1955), "Opinions and social pressure", Scientific American, No 193, 5 (pp. 31-35).

ATTALI, J. (1975), La parole et l'outil, Paris. PUF

AUDRY, C. (19), Les Militants et leurs morales, Paris, Flammarion, coll. La Rose au poing.

AUGE, M., DOZON, J.P., LALLEMENT, S., MICHEL-JONES, F. (sous la direction de Marc Augé) (1974), La Construction du monde (religion, représentation, idéologie, Paris, Maspéro.

BAARDIN, L. (1977), L'analyse de contenu, Paris, PUF, coll. La Psychologie.

BADINTER, R. (1976), (animé par), Liberté, libertés, Préface" F. Mitterand, Paris, Gallimard,

BALANDIER, G. (1967), Anthropologie politique, Paris, PUF

BARRINGTON, M. (1969), Les origines sociales de la dictature et de la démocratie, Paris, Maspéro.

BARTHES, R., "Rhétorique de l'image", Communications, 1964, No 4, (pp. 40-50).

----------, "Le message photographique", Communications, 1964, No 1 (p. 127).

----------, "Eléments de sémiologie", Communications, 1964, No 4, (pp.92-134).

BARTHES, R. (1970), L'Empire des signes, Paris, Ed. Skira, coll. Champs

---------- (1972), Le Degré zéro de l'écriture, Paris, Nouveaux Essais Critiques, coll. Points.

BATAILLE, F., SCHIFRES, A. et TANNERY (1963), Analyse de la presse

BAUDOIN, R. (1975), Armée-nation (le rendez-vous manqué), Paris, PUF

BAVART J.F., (1976), L'analyse des situations autoritaires, Paris RFSP (pp. 483-520).

BEACHLER, J. (1978), Qu'est-ce que l'idéologie?, Paris, Gallimard.

BEGNE, C. (1973), La Grèce en chantier, Paris, La Table Ronde.

BELL, D. (1960), The End of Ideology, Glencoe, Free Press.

BERELSON, b. (1952), Content Analysis in Communications Research, Glencoe, Free Press.

BERGER, G., BURDEAU, G., CHAPSAL, J. et al (1957), L'opinion publique, Centre de Sciences Politiques de l'Institut d'Etudes Juridiques de Nice, Paris, PUF, vol. II.

BIRNBAUM, P. (1975), La fin du politique, Paris.

----------, HAMON, F. et TROPER, M. (1977), Réinventer le parlement, Paris, Flammarion.

BLACKBURN, R. (1972), Ideology in Social Science, ed. Collins, Paris

BOLL, M. et BAND, F. (1958), La Personnalité, sa structure et son comportement, Paris, Masson.

---------- , REINHART, J. (1948), Les Etapes de la logique, coll. Que Sais-Je, Paris, PUF

BOUDON, R. (1968), A quoi sert le structuralisme; essai sur la signification de la notion de structure dans les sciences humaines, Paris, Gallimard.

---------- , LAZARSFELD, p. (1965), Le vocabulaire des sciences sociales, Paris, Mouton.

---------- (1985), L'idéologie, Fayard, Paris

BOURDIEU, J.P. (1971), "Genèse et structure du champ religieux", Revue Francaise de Sociologie,juill.-Sept.XII, 3, (pp. 295-334).

----------, L'opinion publique n'existe pas",Temps modernes, janvier 1973, No 318 (pp. 1292-1309)

---------- (1977), Le sens pratique, éd. Minuit, Paris

---------- (1979), La Distinction, Paris, Ed. De minuit.

BOURRICAUD, F. (1961), Esquisse d'une théorie de l'autorité, Paris, PUF

---------- (1968), Psychologie des groupes, in Gurvitch, G.(ed), Traité de sociologie, Paris, PUF, t.II, ch.III, (pp. 353-363).

BOUTHOUL, G. ( ), Les Mentalités, Paris, PUF, coll. Que Sais-je, No 545.

BRIMO, A. (1972), Les méthodes des sciences sociales, Montchrestien, précis Domat, Paris

BURDEAU, G. (1966-1973), Traité des sciences politiques, Paris, LG.D.S., 7 vol.

---------- (1956), La démocratie, Paris, Ed. Du Seuil, Coll. Points-Politique.

---------- (1966), Les libertés publiques, Paris, L.G.D.J. (4ème ed.).

BURGELIN, G. (1970), La communication de masse, Paris

GALVET, L.J. (1978), Les Jeux de la société, Paris, Payot.

CAMUS, A. (1946), Le Mythe de Sisyphe, Paris, Gallimard, coll. Idées

CANTO-KLEIN, M., RAMOGNINO, N., "Les faits sociaux sont pourvus de sens. Réflexions sur l'analyse de contenu" in: Connexions, (II), 1974, pp. 65-92

CARNAP, R. (1942), Introduction to Semantics, Harvard University Press

CARTWRIGHT, D.P. (1974), L'Analyse du matériel qualitatif in Festinger L. et Katz D., Les méthodes de recherche dans les sciences sociales, Paris, PUF, vol. II, ch. X. (pp. 481-537).

CASENEUVE, J., AKOUN, A. (1975), La sociologie et les sciences de la societé, Paris.

CASSIRER, E. (1973), Langage et mythe, Paris, Ed. De Minuit.

CHARTIER, T et YANNOPOULOS, G., "La crise politique grecque", Revue Francaise de Sciences Politiques, février 1967, (p.47).

CHATELET, F. (1978), Les Idéologies, Paris, Hachette, 3 vol.

CODOL, J.P. "Représentation de soi, d'autrui et de la tâche dans une situation sociale", Revue: Psychologie Francaise, 1969, No 14,(pp.217-228).

CODOL, J.P., FLAMENT, C., "Représentation de structures sociales simples dans lesquelles le sujet est impliqué", Cahier de psychologie, 1971, (14,3),(pp.203-218)

CODELIER, M., "Infrastructure, histoire. sociétés", Rev. Politis, Athènes (pp.61-71) (traduits en Grec par M.Moula et N.Didaskalou).

COEHN, m. (1956), Pour une sociologie du langage, Paris. Albin Michel.

COQUET, J.C., "Sémantique du discours et analyse de contenu", Connexions, Paris, 1974 (pp. 93-118).

COT, P.P. et MOUNIER, J.P.(1974), Pour une sociologie politique, Paris, Ed. Du Seuil, Coll. Politique, 2 vol.

COTTERET, J.M. (1973), Gouvernants et gouvernés (la communication politique), Paris, PUF, coll. SUP.

COVAERTS, F., "Analyse de contenu, catégories significatives et analyse structurale", Rev. Inter. Soc., 1973, No 1-2.

CROZIER, M. (1970), La société bloquée, Paris, Minuit.

CROZIER, M., FRIEDBERG, E. (1977), L'acteur et le système, éd. du Seuil, Paris.

CUVILLIER, A. (1967), Introduction à la sociologie, Paris, Armand Colin.

DAHL, R. (1971), Qui gouverne? Paris, Ed. Colin.

DAVAL, R. BOURRICAUD, F. et al (1963-1964), Traité de psychologie sociale, Paris, PUF, COLL. Logos.

DECOUFLE A. (1970), Sociologie des révolutions, Paris, PUF

DELEUZE, G. et GUATTARI, F. (1972), Capitalisme et schizophrénie; l'anti-Oedipe, Paris, ed. de Minuit.

DESCHAMPS, J.C., MOUGNY, G. (1978), Psychologie sociale experimentale, Armand Colin, Paris.

DELLA VOLPE, G. (1976),Critique de l'idéologie contemporaine, Paris, PUF

DEMICHEL, A. et F (1973), Les Dictatures européennes, Paris, P,U,F, coll. Thémis.

DEMICHEL, F. (1974), La psychanalyse en politique, Paris, PUF

DEUTSCH, M. et KRAUSS, R.M. (1972), Les Théories en psychologie sociale, Paris, Mouton.

DOISE, W. (1982), L'explication en psychologie sociale, Paris, PUF

---------- "Images, représentations, idéologies et expérimentations psychologiques", Social Acience Information, 1978, 17, No 1 (pp. 41-69).

DOMENACH, J.M. (1969, La propagande politique, Paris, PUF, coll. Que sais-Je, No 448.

---------- (1976), Le Sauvage et l'ordinateur, Paris, Ed. du Seuil.

DRAY, R. (1979), La Politique de l'inconscient, Paris, Payot.

DREYFUS, N. (1969), Les Etudiants Grecs accusent: dossier du procès d' Athènes, Paris, Les Editeurs Réunis.

DUFRENNE, M. (1968), La psychologie des vastes ensmbles et le problème de la personnalité de base, in Gurvitch, G. (éd), Traité de Sociologie, Paris, PUF, t. II, ch. V, (pp.388-401).

DURAND, C., CAZES, S., "La signification politique du Mouvement de Mai. Analyse de tracts syndicaux et gauchistes", Sociologie du travail, 1970, No 3 (pp. 293-308).

DURCKHEIM, E. (1960), La Science sociale et l'action, Paris, PUF

---------- (1960), les Formes élémentaires de la vie religieuse, Paris, PUF, 4e éd.

---------- (1973), Les Règles de la méthode sociologique, Paris, PUF 18e éd.

---------- (1974), Sociologie et philosophie, Paris, PUF

---------- "Représentations Individuelles et représentations Collectives", Revue de Métaphysique et de Morale, 1898, In: Sociologie et Philosophie, Paris, PUF, 1967.,

DUVERGER, M. (1955), Institutions politiques et droit constitutionnel, vol. I, Paris, PUF, coll. Themis

---------- (1961), Méthodes des sciences sociales, vol.I et II, Paris, PUF, coll. Themis

---------- (1964), Introduction à la politique, Paris, Gallimard, COLL. Idées.

---------- (1967), La Démocratie sans le peuple, Paris, Ed. du Seuil

---------- (1968), Introduction à une sociologie des régimes politiques", in Trait;e, de Sociologie, de G.Gurvitch, (éd.) Paris, PUF, t.II, ch. 1er.

---------- (1971), De la Dictature, Paris, Juillard.

---------- (1972), Janus:les deux faces de l'Occident, Paris, Fayard

---------- (1973), Sociologie de la politique, Paris, PUF, coll. Que sais-Je.

ECO, U. (1968), La structure absente: introduction à la recherche sémiotique, Mercure de France, Paris.

ELIADE, M. (1963), Aspects du mythe, Paris, Gallimard, coll. Idées.

ELLUL, J. (1962), Propagande, Paris, A.Colin.

---------- (1966), Politique de Dieu, politique des hommes, Paris, Ed. Universitaires.

---------- (1967), Histoire de la propagande, paris, PUF, coll. Que sais-Je No 1271

---------- (1969), Autopsie des révolutions, Paris, Calman-Lévy.

ERRERA, R. (1975), Les Libertés à l'abandon, Paris, Ed. du Seuil.

FAUCHEUX, C., MOSCOVICI, S. (1971), Psychologie sociale théorique et expérimentale, Mouton, Paris

FAVRE, P. (1978), Analyse de contenu et analyse du discours, Paris, L.G.D.J., (PP. 295-328).

FESTINGER, L. et KATZ, D. (1974), Les Méthodes de recherche dans les sciences sociales, Paris, PUF, 2 vol, 3e éd.

FINLEY, I.M. (1983), L'invention de la politique. Préface: Pierre Vidal-Naquet, Flammarion

FONTETTE DE, F. (1976), Le Racisme,Paris,PUF,coll.Que Sais-Je.

FOSSAERT, R. (1978), La Société, Paris, Ed. du Seuil, t.3: Les appareils.

FOUCAULT, M. (1966), Les Mots et les choses,Paris, Gallimard.

---------- (1971), L'ordre du discours, Paris, Gallimard.

FRANCLIN, J. (1975), Le Discours du pouvoir, Paris, Union Générals d'Editions, coll. 10/8

GAXIE, D. (1977), Le Sens caché, Paris, Ed. du Seuil, coll. Politique.

GIROD, R. (1953),Attitudes collectives et relations humaines, Paris, PUF

GOLDMANN, L. (1970), Marxisme et sciences humaines, Paris, Gallimard.

GRANAI, G. (1968), Problèmes de la sociologie du langage, in: Gurvitch, G. (éd). Traité de Sociologie, Paris, PUF, t.II, ch.II (pp.255-277)

GRAWITZ, M. (1979), Méthodes des aciences sociales, Paris, Dalloz, coll. Précis

GREIMAS, A.J. (1966), Sémantique structurale, Paris, Larousse

GROSS, A., COLLINS, B., BRIAN, J. (1972) An introduction to research in social psychology, NY,John Wiley & sons Inc.

GUILLAUMIN, C. (1972), L'idéologie raciste. Gene`se et langage actuel, Paris, la Haye.

GUIRAUD, P.,La Sémiologie,Paris,PUF, coll.Que Sais-Je,No 1421.

GURVITCH, G. (1963), La Vocation actuelle de la sociologie, Paris, PUF, vol.I (3e éd) et II (2e éd).

---------- (1966), Les cadres sociaux de la connaissance, Paris, PUF

---------- (1968), Traité de Sociologie (sous la direction de), Paris, PUF 3e éd. t. I etII

---------- (1968), Problèmes de la sociologie de la vie morale, in: Traité de Sociologie, Paris, PUF, t.II, ch.III, (pp. 138-172).

---------- (1968), Problèmes de sociologie du droit, in: Traité de Sociologie, t.II, ch.IV, (pp. 173-206).

HALBWACHS, M. (1950), La mémoire collective, PUF Paris.

HERZLICH, C. (1972), "La représentation sociale", in Moscovici S., (éd), Introduction à la psychologie sociale, Paris, Larousse, vol.I, ch.IX, (pp. 332-361).

HOLLANDER, E. (1971), Principles and methods of social psychology, Oxford University Press, N.Y.

KARDINER, A. (1969), L'individu dans la société, Paris, Gallimard.

KLINEMBERG, V. (1967), Psychologie Sociale, Paris, PUF

LACAN J. (1966), Ecrits, vol.I et II, Paris, Ed.du Seuil, coll. Points.

LACROIX, J. (1962), Marxisme, existentialisme, personnalisme, Paris, PUF

---------- (1965), Crise de la démocratie, crise de la civilisation, Lyon, Chronique Sociale de France.

LAGROYE, J. "La légitimation" in GRAWITZ, M., LECA, J. (sous la direction), La science politique, science sociale, l'ordre politique, (Chapitre VII), (pp. 395-465)

LALUMIERE, P. et DEMICHEL, A. (1966), Les Régimes parlementaires européens, Paris, PUF, coll. Thémis.

LANCELOT, A et MEYNAUD, J. (1974), Les Attitudes politiques, Paris, PUF

LANGLOIS, D. (1969), Panagoulis, le sang de la Grèce, Paris, Maspero, coll. Cahiers Libres

---------- (1972), Guide du militant, Paris, Ed. du Seuil, coll.Points

LAPIERRE, J.W. (1968), Essais sur le fondement du pouvoir politique, Paris.

LAQUEUR, W. (1979), Terrorisme, Paris, PUF

LASSWELL, H.D., "L'analyse du contenu et le langage de la politique", Revue Francaise de Sciences Politiques, juill-sept. 1952, II, 3 (pp. 5050-520).

---------- "La stratégie de la recherche", Esprit, 1959, No 1 (pp.46-58).

LAURENT, J.C. (1973), La Torture et les pouvoirs, Paris, Bailland.

LAUWE (DE), C., HUGUET, M. et al. (1970), Images de l;a culture (oeuvre collectif), ed. Payot, Paris.

LAZARSFELD, P. (1970), Qu'est-ce que la sociologie, Paris , Gallimard, coll. Idées.

LE BON, G. (1971), Psychologie des foules, Paris, PUF

LE BRAS, G. (1968), "Problèmes de la sociologie des religions" in Gurvitch, g. (éd.) Traité de Sociologie, Paris, PUF, t.II (pp.79-102).

LEFEVRE, H. (1966), Le langage et la société, Paris, Gallimard, coll. Idées.

---------- (1968), Sociologie de Marx, Paris, PUF

---------- (1968), Psychologie des classes sociales, in: Gurvitch, G. (éd.), Traité de Sociologie, Paris PUF, t. II, ch. IV, (pp. 364-385).

---------- (1972), Le Marxisme, paris, PUF coll. Que Sais-Je, No 300.

---------- (1980), La Présence et l' absence (contributions à la théorie des représentations), Bruxelles, Gasserman.

LEVY, A. (1968), Psychologie sociale, Paris, Dunod.

LEVY, F., "Analyse de contenu", Bulletin du C.E.R.P., Paris, numéro spécial.

LEVY-BRUHL, H. (1968), "Problèmes de la sociologie criminelle" in Gurvitch, g. (éd.), Traité de Sociologie, Paris, PUF, t. II, ch. V (pp.207-226).

LINTON R. (1977), Les Fondements culturels de la personnalité, Paris, Bordas, coll. Dunod.

LIPPMAN, W., "A content analysis", Public Opinion Quarterly, 1950 (p. 296).

Mc DAVID, J.HARARI, H. (1974), Psychology and social behavior, Harper Int. Ediitons, N.Y.

MACHELON, J.P. (1976), La République contre les libertés? Paris, Presse de la Fondation Nationale des Sciences Politiques.

MAISONNEUVE, J. (1951), La Psychologie sociale, Paris, PUF, coll. Que Sais-Je, No 458.

---------- (1973), Introduction à la psychologie, paris, PUF, coll. Le Psychologue, No 53.

MARITAIN, J. (1947), Les Droits de l'homme et de la loi naturelle, Hartman, Paris.

MARX, K. (1957), Contribution à la critique de l'économie politique, Editions Sociales, Paris.

---------- (1969), Le 18 Brumaire de Louis Bonaparte (1852)

---------- (1976) Le Capital, livre Premier, vol. VIII, Paris, Ediitons Sociales.

---------- , ENGELS, F. (1961), Etudes philosophiques, Paris, Ed. Sociales.

----------, ENGELS, F. (1971), L'idéologie Allemande (1845), Paris, Ed. Sociales.

MAUSS, M. (1969), Essais de sociologie, Paris, Ed. de Minuit

McLUHAN, M. (1968), Pour comprendre les Média, Paris, Mame Seuil

MEAD, G-H (1974), Mind, Self and Society, London, University of Chicago Press, Ltd 19e ed.

MENDRAS, H. (1975), Eléments de sociologie, Paris, Armand Colin, coll. U

MERTON, R.K. (1965), Eléments de théorie et de méthode sociologique, Paris, Plon.2e ed.

METZ, C. (1977), Le signifiant imaginaire, Paris

MEYNAUD, J. (1972), La Dictature grecque a cinq ans,Montréal, Editions Nouvelles Frontières.

MIROGLIO, A. (1971), La Psychologie des peuples, Paris, PUF, coll. Que Sais-Je.

MORIN, E. (1965), Introduction à une politique de l'homme, Paris, Ed. du Seuil.

MOSCOVICI, S. (1961), La psychanalyse, son image et son public, Paris, PUF, coll. Bibliothèque de Psychanalyse, 2e ed. (1976).

---------- "L'attitude:théorie et recherche autour d'un concept et d'un phénomène", bulletin du C.E.R.P., Paris, 1962, XI, Nos 2-3 (pp. 177-191).

---------- "Attitudes et opinions", Revue de Psychologie, Paris 1963, No 14 (pp.232-260).

MOSCOVICI, S. (1972a), La Société contre la nature, Paris, Union Générale d'Editions.

---------- (1972-1973),Introduction à la psychologie sociale, Paris, Larousse, vol.I et II.

---------- (1979),Psychologie des minorités actives,Paris,PUF.

---------- (1981), L'Age des foules, Paris, Fayard.

---------- (1984), La psychologie sociales, Paris, PUF

----------, HENRY, P., "Problèmes de l'analyse de contenu", Langage, Paris, sept. 1968, No 11 (pp.26-60).

----------, FAUCHEUX, C. (1971), Psychologie sociale théorique et expérimentale, Paris, Mouton.

----------, RICATEAU, P. (1972), Conformité et influence sociale, in Moscovici, S. (éd). Introduction à la psychologie sociale, Paris, Larousse, t.I (pp. 139-191).

MOTHE, D. (1973), Le métier de militant, Paris, éd. du Seuil.

MOUILLAUD, M., "Le système des journaux: Théorie et méthode pour l' analyse de presse", Langage, Paris, sept.1968, No 11, Socio-linguistique, (pp. 61-83).

MOUNIN, G. (1971), Introduction à la sémologie,Paris, Minuit.

NEWCOMB, T. (1970), Manuel de psychologie sociale,Paris, PUF.

OZOUF, J., "Etude de presse et analyse de contenu", Mouvement Social, Paris oct.-déc. 1965 (pp.39-49).

PAILLET, M. (1974), Le Journalisme. Fonctions et langages du quatrième pouvoir, Paris, Denoël.

PARODI, J.L. (sous la direction de), (1971), La politique, Paris, PUF.

Parsons. T. (1951), The Social System, Clencoe, Free Press.

---------- (1955), Eléments pour une sociologie de l'action, Paris, Plon.

PECHEUX, M., "Analyse du discours", Langage, paris No 4, numéro spécial, P. Larousse, mars 1975.

PLATON (1965), Apologie de Socrate, Criton, Phédon, Paris, Flammarion, coll. G/F

POLIN, C. (1977), L'Esprit totalitaire, Paris, Ed. Sirey.

PRELOT, M. (1973), Sociologie politique, Paris, Dalloz.

REBOUL, O., Langage ey Idéologie, Paris, PUF, coll. Que Sais-Je.

REICH, W. (1974) La Psychologie de masse du fascisme, Paris, Payot.

REISMAN, D. (1964), La foule solitaire, Paris, Arthaud.

RIVERO, J. (1973), Les Libertés publiques, vol I:Les droits de l'homme, Paris, PUF

---------- (1977), Les libertés publiques, vol. II:, Paris, coll. Thémis.

ROCHEVLABE-SPENGLER, A.M. (1969), La notion de rôle en psychologie sociale, Paris, PUF.

ROCHER, G. (1968a), L'action sociale (Introduction à la sociologie générale), Paris, Ed. H.M.H., coll. Points.

---------- (1968b), L'Organisation sociale, (Introduction à la sociologie générale), Paris, Ed. H.M.H, coll. Points.

---------- (1968c), Le changement social, (Introduction à la sociologie générale),Paris, Ed. H.M.H., coll. Points.

SAUVY, A. (1956), 1' OPINION PUBLIQUE, Paris, PUF, coll. Que Sais-Je., No 701.

SCWARTZENBERG, R.G. (1977), Sociologie politique, Paris, Montchrestien, 2 vol.

SOREL, G. (1908), Réflexion sur la violence, Paris, Librairie de pages libres

STEINBERG, h. "Analyse de contnu", Consommation,février 1976, No 23, 1 (pp. 5-34).

STEINER, J. (1973), La culture contre l'homme, ed. du Seuil, Paris.

STOETZEL, J. (1943), Théprie des opinions, Paris, PUF.

---------- (1963), La psychologie sociale, paris, Flammarion.

STONE, P., "Sujets et objets de l'analyse de contenu", Connexion, 1974, No 11.

STRAUSS LEVY, Anthropologie structurale. Comment se constitue l'opinion, ed. Plon, Paris.

TAJFEL, H. (1972), "La catégorisation sociale", in Moscovici, (éd.), Introduction à la psychologie Sociale, Paris, Larousee, vol. I (pp.272-303).

TERROU, F. (1979), L'information, Paris,PUF, coll.Que Sais-Je (5e ed.)

TOURAINE, A. (1965), Sociologie de l'action,Paris,Ed.du Seuil.

---------- (1974), Pour la sociologie, Paris, Ed. du Seuil, coll. Points

TSCHACOTINE, S. (1952), Le viol des foules par la propagande politique, Paris, Gallimard.

UNRUG (D'), M.C., (1974), Analyse de contenu, Paris, Editions Universitaires.

VERDIGLIONE, A. (sous la directin de), (1974), Psychanalyse et politique, Paris, Ed. du Seuil.

VINCENT, A, (1974), Les Révoluitons et le droit, t.XVII, Paris, L.G.D.J.

VINCENT, J.M. (1976), La Théorie critique de l'école de Frankfort, Paris, Editions Galilée.

VOYENNE, B. (1962), La Presse dans la société contemporaine, Paris, Armand Colin, coll.U.

WALLON, H. (1970)< De l'acte à la pensée, paris, Flammarion.

WEBER, J.P.,"L'analyse de contenu thématique hier,aujourd'hui et demain",Etudes Francaises, février 1966,II,1,Montréal.

ZODELET, D. (1969), Les représentations sociales, PUF, Paris.

ZODELET, D., NIETE, J., BESNARD, PH. (1970), La psychologie sociale, Préface: S. Moscovici, Mouton, Paris.

ZODELET, D. "Réflexions dur le traitement de la notion de représentation sociale en psychologie sociale"" in: Les représentations, vol.VI, No 2-3, Hiver 1984, édition Communication-Information.

---------- (1976), La représentation sociale du corps, Paris, Cordes

---------- (1982), Système de représentation du corps et groupes sociaux, Paris, Cordes.